

SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

**OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA
HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR**

**RIPOTI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU
WA HESABU ZA SERIKALI
KUHUSU UKAGUZI WA TAARIFA ZA FEDHA
ZA SERIKALI KUU
KWA KIPINDI CHA MWAKA WA FEDHA
UNAOISHIA TAREHE 30 JUNI, 2021**

**OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI
S.L.P 258, Maisara - Zanzibar, Simu: +255 24 2234009, Nukushi: +255 24 2234009
Barua pepe: info@ocagz.go.tz, Tovuti: www.ocagz.go.tz**

SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

**OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU
ZA SERIKALI ZANZIBAR**

**RIPOTI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA
HESABU ZA SERIKALI
KUHUSU UKAGUZI WA TAARIFA ZA FEDHA ZA SERIKALI
KUU KWA KIPINDI CHA MWAKA WA FEDHA UNAOISHIA
TAREHE 30 JUNI, 2021**

Kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 Kifungu cha 112 pamoja na Sheria Nambari 12 ya mwaka 2016 ya Usimamizi wa Fedha za Umma kifungu namba 123 (4) Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali anawajibika kikatiba kukagua hesabu za Taasisi za Serikali na baadae kutoa taarifa za ukaguzi huo kila mwaka.

DIRA

Kuwa na Taasisi ya ukaguzi iliyo huru na inayoongoza katika kusimamia uwajibikaji na uwazi

DHAMIRA

Kusimamia uwajibikaji katika Taasisi za umma kwa kufanya ukaguzi wa hesabu wenye kuleta tija na kulihakikishia Taifa kwamba rasilimali za Umma zitatumika kama ilivyokusudiwa

Katika kuhakikisha uwazi na uwajibikaji unapatikana katika matumizi mazuri ya rasilimali za umma Afisi hii inaongozwa na vigezo vya msingi vifuatavyo:-

Uaminifu

Kuhakikisha Ofisi ina kiwango cha juu cha uaminifu na kuzingatia utawala bora unaozingatia sheria.

Uadilifu

Kuwa ni Ofisi inayozingatia misingi ya uadilifu kwa kutoa huduma bila ya upendeleo.

Kuwa Huru

Kuwa ni Ofisi iliyo huru na inayotekeleza majukumu yake bila ya kuingiliwa kwa mujibu wa sheria

Uwezo na Taaluma ya Ukaguzi

Kuwa ni Ofisi yenye kutoa huduma za ukaguzi zenye ubora wa kiwango cha juu.

Kutunza Siri

Kuwa ni Ofisi yenye kutunza siri katika utekelezaji wa kazi zake.

Uwazi na Uwajibikaji

Kutoa taarifa sahihi na muhimu kwa wadau ili kuweza kupima uwajibikaji katika matumizi bora ya rasilimali za Umma.

YALIYOMO

ORODHA YA MAJADWELI.....	VIII
VIFUPISHO.....	XVII
SHUKURANI.....	XIX
DIBAJI.....	XVIII
SURA YA KWANZA.....	1
1.0 UTANGULIZI.....	1
1.1 MAJUKUMU YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI.....	1
1.2 UPEO NA MADHUMUNI YA RIPOTI YA UKAGUZI.....	2
1.3 NJIA ZILIZOTUMIKA KATIKA UKAGUZI.....	2
1.4 UMUHIMU WA UKAGUZI KATIKA KUIMARISHA UTAWALA BORA.....	3
1.5 KAMATI ZA BARAZA LA WAWAKILISHI.....	4
SURA YA PILI.....	5
HATI ZA UKAGUZI.....	5
2.0 UTANGULIZI.....	5
2.1 AINA ZA HATI ZA UKAGUZI ZILIZOTOLEWA.....	5
2.1.1 HATI INAYORIDHISHA.....	5
2.1.2 HATI ZISIZORIDHISHA.....	5
2.1.3 HATI YENYE SHAKA.....	5
2.1.4 HATI MBAYA (ADVERSE OPINION).....	6
2.1.5 KUSHINDWA KUTOA MAONI (DISCLAIMER OF OPINION).....	6
2.2 MASUALA YENYE MSISITIZO (EMPHASIS OF MATTER) NA MAMBO MENGINEYO (OTHER MATTER).....	6
2.2.1 AYA YA MASUALA YENYE MSISITIZO (EMPHASIS OF MATTER).....	6
2.2.2 MAMBO MENGINEYO (OTHER MATTER).....	6
2.3 MSINGI WA HATI ZA UKAGUZI.....	6
2.4 HATI ZA UKAGUZI ZILIZOTOLEWA KWA WIZARA NA TAASISI ZA SERIKALI KUU KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021.....	7
SURA YA TATU.....	10
3.0 TAARIFA YA UTEKELEZAJI WA BAJETI YA SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021.....	10

3.1	TAARIFA ZA MAPATO NA MATUMIZI.....	10
3.1.1	TAARIFA ZA MAPATO.....	10
3.1.2	MAPATO YATOKANAYO NA VYANZO VYA NDANI.....	10
3.1.3	MAPATO YATOKANAYO NA WASHIRIKA WA MAENDELEO.....	10
3.1.4	MAPATO YATOKANAYO NA VYANZO VYENGINEVYO.....	10
3.1.5	TAARIFA YA MATUMIZI YA KAZI ZA KAWAIDA.....	10
3.1.6	TAARIFA YA MATUMIZI YA KAZI ZA MAENDELEO.....	11
3.1.7	TAARIFA YA GAWIO LA SERIKALI.....	12
3.2	TAARIFA YA DENI LA SERIKALI.....	12
3.2.1	DENI LA NDANI.....	12
3.2.2	DENI LA NJE.....	13
3.3	UHIMILIVU WA DENI LA TAIFA.....	13
3.4	MAMBO YALIYOBAINIKA KATIKA UKAGUZI WA MFUKO MKUU WA SERIKALI.....	13
3.4.1	DOSARI KATIKA HESABU JUMUISHI.....	13
	SURA YA NNE.....	18
4.0	MUHTASARI WA MAMBO YALIYOBAINIKA KATIKA UKAGUZI WA MWAKA WA FEDHA 2020/2021.....	18
4.1	DOSARI ZA KIUTENDAJI ZILIZOBAINIKA KATIKA UKAGUZI.....	18
4.2	UWASILISHAJI WA HESABU ZA MWISHO WA MWAKA WA FEDHA 2020/2021 KWA AJILI YA UKAGUZI.....	19
	SURA YA TANO.....	22
5.0	DOSARI ZA UJUMLA ZILIZOBAINIKA KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021.....	22
	SURA YA SITA.....	35
6.0	MATOKEO YA UKAGUZI KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021.....	35
6.1	WIZARA YA NCHI OFISI YA RAIS NA MWENYEKITI WA BARAZA LA MAPINDUZI.....	35
6.1.1	FUNGU A 01 - OFISI YA RAIS NA MWENYEKITI WA BARAZA LA MAPINDUZI.....	35
6.1.2	FUNGU A 02 – OFISI YA BARAZA LA MAPINDUZI – BLM.....	35
6.1.3	FUNGU B 01 – OFISI YA MAKAMO WA KWANZA WA RAIS.....	35
6.1.4	WAKALA WA SERIKALI WA UCHAPAJI (ZAGPA) – PEMBA.....	36

6.2	WIZARA YA NCHI OFISI YA MAKAMO WA PILI WA RAIS, SERA, URATIBU NA BARAZA LA WAWAKILISHI.....	37
6.2.1	FUNGU C 01 - OFISI YA MAKAMO WA PILI WA RAIS, SERA URATIBU NA BARAZA LA WAWAKILISHI.....	37
6.2.2	FUNGU C 02 - BARAZA LA WAWAKILISHI.....	40
6.2.3	FUNGU C 03 - TUME YA UCHAGUZI ZANZIBAR.....	43
6.2.4	FUNGU C 05 – TUME YA UKIMWI ZANZIBAR.....	46
6.2.5	KAMISHENI YA KUKABILIANA NA MAAFA.....	51
6.3	WIZARA YA NCHI (OR) TAWALA ZA MIKOA, SERIKALI ZA MITAA NA IDARA MAALUM ZA SMZ.....	53
6.3.1	FUNGU D 01 – OFISI YA RAIS TAWALA ZA MIKOA, SERIKALI ZA MITAA NA IDARA MAALUM ZA SMZ.....	53
6.3.2	FUNGU D 02 - JESHI LA KUJENGA UCHUMI (JKU).....	58
6.3.3	WAKALA WA ULINZI JKU (SGA).....	71
6.3.4	FUNGU D 03 – CHUO CHA MAFUNZO.....	77
6.3.5	FUNGU D 04 - KIKOSI MAALUM CHA KUZUIA MAGENDO (KMKM).....	86
6.3.6	FUNGU D 05 – KIKOSI CHA ZIMAMOTO NA UOKOZI.....	104
6.3.7	FUNGU D 06 - KIKOSI CHA VALANTIA (KVZ).....	111
6.3.8	FUNGU D 07 – MKOA WA MJINI MAGHARIBI.....	115
6.3.9	FUNGU D08 - MKOA WA KUSINI UNGUJA.....	115
6.3.10	FUNGU D 09 – MKOA WA KASKAZINI UNGUJA.....	119
6.3.11	FUNGU D10 - MKOA WA KUSINI PEMBA.....	122
6.3.12	FUNGU D 11 - MKOA WA KASKAZINI PEMBA.....	123
6.3.13	FUNGU D12 - WAKALA WA USAJILI WA MATUKIO YA KIJAMII.....	123
	WAKALA WA USAJILI WA MATUKIO YA KIJAMII - PEMBA.....	124
6.4	WIZARA YA NCHI OFISI YA RAIS FEDHA NA MIPANGO.....	125
6.4.1	FUNGU F 01 – OFISI YA RAIS FEDHA NA MIPANGO.....	125
6.4.2	FUNGU F 02 - HESABU ZA HUDUMA ZA MFUKO MKUU WA SERIKALI.....	131
6.4.3	FUNGU F 03 - TUME YA MIPANGO.....	136
6.4.4	OFISI YA MTAKWIMU MKUU WA SERIKALI.....	138
6.5	WIZARA YA NCHI OFISI YA RAIS KATIBA, SHERIA, UTUMISHI NA UTAWALA BORA.....	139

6.5.1	FUNGU G 01 - WIZARA YA NCHI OFISI YA RAIS KATIBA, SHERIA, UTUMISHI NA UTAWALA BORA.....	139
6.5.2	FUNGU G 02 - MAHKAMA KUU.....	139
6.5.3	FUNGU G 03 – OFISI YA MWANASHERIA MKUU.....	144
6.5.4	FUNGU G 04 – OFISI YA MKURUGENZI WA MASHTAKA.....	145
6.5.5	FUNGU G 05 – TUME YA KUREKEBISHA SHERIA.....	151
6.5.6	FUNGU E 07 - KAMISHENI YA UTUMISHI WA UMMA.....	151
6.5.7	FUNGU E08 - TUME YA UTUMISHI SERIKALINI.....	152
6.5.8	TUME YA MAADILI YA VIONGOZI WA UMMA ZANZIBAR.....	153
6.5.9	WAKALA WA MIUNDOMBINU YA TEHAMA ZANZIBAR.....	154
6.5.10	KAMISHENI YA WAKFU NA MALI YA AMANA - PEMBA.....	155
6.6	WIZARA YA NCHI (OR) KAZI, UCHUMI NA UWEKEZAJI.....	157
6.6.1	FUNGU Q01 – OFISI YA RAIS , KAZI, UCHUMI NA UWEKEZAJI.....	157
6.7	WIZARA YA AFYA USTAWI WA JAMII WAZEE JINSIA NA WATOTO.....	171
6.7.1	FUNGU H 01 - WIZARA YA AFYA USTAWI WA JAMII WAZEE JINSIA NA WATOTO.....	171
6.7.2	FUNGU H 02 - HOSPITALI YA MNAZI MMOJA.....	189
6.7.3	MAABARA YA AFYA YA JAMII (PHL) PEMBA.....	199
6.7.4	WAKALA WA MAABARA YA MKEMIA MKUU WA SERIKALI.....	203
6.7.5	WAKALA WA CHAKULA, DAWA NA VIPODOZI ZANZIBAR.....	211
6.8	WIZARA YA UTALII NA MAMBO YA KALE.....	221
6.8.1	FUNGU J01 - WIZARA YA UTALII NA MAMBO YA KALE.....	221
6.8.2	FUNGU J 02 - KAMISHENI YA UTALII.....	223
6.9	WIZARA YA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI, NA MICHEZO.....	225
6.9.1	FUNGU NAMBA J 03 - WIZARA YA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI NA MICHEZO.....	225
6.10	WIZARA YA ELIMU NA MAFUNZO YA AMALI.....	233
6.10.1	FUNGU K 01 – WIZARA YA ELIMU NA MAFUNZO YA AMALI.....	233
6.10.2	BODI YA MIKOPO YA ELIMU YA JUU.....	237
6.10.3	OFISI YA MKAGUZI MKUU WA ELIMU.....	240
6.10.4	OFISI YA MRAJIS WA BARAZA LA ELIMU ZANZIBAR.....	241
6.10.5	BARAZA LA MITIHANI ZANZIBAR.....	242
6.10.6	TAASISI YA ELIMU ZANZIBAR.....	243

6.11	WIZARA YA KILIMO, UMWAGILIAJI, MALIASILI NA MIFUGO.....	224
6.11.1	FUNGU L 01 - WIZARA YA KILIMO,UMWAGILIAJI, MALIASILI NA MIFUGO.....	244
6.11.2	TAASISI YA UTAFITI WA MIFUGO ZANZIBAR (ZALIRI).....	267
6.11.3	TAASISI YA UTAFITI WA KILIMO ZANZIBAR (ZARI).....	268
6.11.4	WAKALA WA SERIKALI WA HUDUMA ZA MATREKTA NA ZANA ZA KILIMO.....	269
6.12	WIZARA YA ARDHI NA MAENDELEO YA MAKAAZI.....	272
6.12.1	FUNGU N 01 – WIZARA YA ARDHI NA MAENDELEO YA MAKAAZI.....	272
6.12.2	BODI YA KONDOMINIO ZANZIBAR.....	274
6.12.3	BODI YA UHAULISHAJI ARDHI.....	275
6.12.4	BODI YA UDHIBITI KODI ZA NYUMBA.....	276
6.12.5	KAMATI YA UDHIBITI WA UJENZI IDARA YA MIPANGO MIJI NA VIJIJI (DCU).....	276
6.12.6	BODI YA USAJILI WA WAKANDARASI.....	278
6.12.7	KAMISHENI YA ARDHI.....	281
6.13	WIZARA YA UJENZI, MAWASILIANO NA UCHUKUZI.....	283
6.13.1	FUNGU P 01 - WIZARA YA UJENZI, MAWASILIANO NA UCHUKUZI.....	283
6.13.2	WAKALA WA KARAKANA KUU YA MAGARI ZANZIBAR.....	291
6.13.3	BODI YA USAJILI WASANIFU, WAHANDISI, NA WAKADIRIAJI MAJENGO.....	292
6.13.4	WAKALA WA MAJENGO ZANZIBAR.....	292
6.14	WIZARA YA UCHUMI WA BULUU NA UVUVI.....	306
6.14.1	FUNGU L02 – WIZARA YA UCHUMI WA BULUU NA UVUVI.....	306
6.15	WIZARA YA BIASHARA NA MAENDELEO YA VIWANDA.....	308
6.15.1	FUNGU R 01 - WIZARA YA BIASHARA NA MAENDELEO YA VIWANDA.....	308
6.15.2	WAKALA WA MAENDELEO YA VIWANDA VIDOGO VIDOGO, VIDOGO NA VYA KATI (SMIDA).....	315
6.15.3	TAASISI YA VIWANGO ZANZIBAR (ZBS).....	317
6.15.4	WAKALA WA USAJILI WA BIASHARA NA MALI ZANZIBAR (BPRA).....	319
6.15.5	BARAZA LA USIMAMIZI WA MFUMO WA UTOAJI LESENI.....	323
6.15.6	TUME YA USHINDANI HALALI WA BIASHARA.....	323
6.16	WIZARA YA MAJI NISHATI NA MADINI.....	324
6.16.1	FUNGU N 03 - WIZARA YA MAJI, NISHATI NA MADINI.....	324
	VIAMBATISHO.....	328

ORODHA YA MAJADWELI

Jadweli Nambari 1: Orodha ya Wizara na Taasisi zilizopata Hati za Ukaguzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021.....	7
Jadweli Nambari 2: Mapitio ya Bajeti kwa Mwaka wa fedha 2020/2021.....	11
Jadweli Nambari 3: Uchambuzi wa mapato ya Gawio la Serikali.....	12
Jadweli Nambari 4: Mapato ya kodi (Taxation) katika hesabu jumuishi ya Taasisi za kibajeti.....	14
Jadweli Nambari 5 : Mapato ya fedha (Finance Income) na Ruzuku kutoka Serikalini.....	14
Jadweli Nambari 6: Orodha ya Wizara na Taasisi zilizopata Hati za Ukaguzi.....	20
Jadweli Nambari 7 : Dosari za kiutendaji zilizobainika kwa vitengo vya usimamizi na udhibiti wa ndani.....	22
Jadweli Nambari 8 : Taasisi zilizochelewa kuwasilisha hesabu za mwisho wa mwaka.....	24
Jadweli Nambari 9 : Taasisi zilizokuwa hazina makadirio ya vianzio vya makusanyo ya mapato..	24
Jadweli Nambari 10 : Taasisi ambazo hazikuweka kumbu kumbu za mapato yaliopolekwa Mfuko Mkuu wa Serikali.....	25
Jadweli Nambari 11 : Taasisi ambazo hazikufanya usuluhisho wa kibenki.....	26
Jadweli Nambari 12 : Taasisi ambazo hazina usimamizi unaoridhisha wa Mapato.....	26
Jadweli Nambari 13 : Taasisi zilizokuwa hazina makadirio ya mapato na matumizi.....	27
Jadweli Nambari 14: Taasisi zilizokuwa hazikufuata muongozo wa ufungaji wa hesabu.....	28
Jadweli Nambari 15: Taasisi zilizokosa buku linaloonyesha mienendo ya safari katika vyombo vya moto (log book).....	30
Jadweli Nambari 16: Taasisi zilizokosa mpango wa manunuzi.....	30
Jadweli Nambari 17 : Baadhi ya taasisi zilizoshindwa kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato.	31
Jadweli Nambari 18: Taasisi zilizokosa udhibiti na utunzwaji wa mali za kudumu.....	31
Jadweli Nambari 19: Taasisi zilizokosa daftari la kumbukumbu za mali za kudumu (Fixed Asset Register).....	32
Jadweli Nambari 20: Taasisi zilizokuwa hazina Masjala ya Siri na Bayana.....	33
Jadweli Nambari 21: Taasisi ambazo hazina Mgawanyo wa Majukumu ya Kazi.....	33
Jadweli Nambari 22: Taasisi ambazo hazina mpango mkakati wa muda mfefu.....	34
Jadweli Nambari 23 : Kukosekana kwa uthibitisho katika matumizi ya mafuta kwa Idara za Ofisi.....	39
Jadweli Nambari 24 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya Zuio.....	40
Jadweli Nambari 25 : Vyombo vya moto ambavyo havijakatiwa Bima na Baraza la Wawakilishi...	41
Jadweli Nambari 26 : Vyombo vya moto ambavyo havijakatiwa Bima na Tume ya Uchaguzi.....	43
Jadweli Nambari 27 : Mafuta na vifaa ambavyo havikurikodiwa katika daftari la ghalani.....	44

Jadweli Nambari 28 : Malipo yaliyofanyika kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa.....	45
Jadweli Nambari 29 : Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na Mamlaka ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	50
Jadweli Nambari 30 :Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	51
Jadweli Nambari 31 : Kutorikodiwa kwa mafuta katika daftari la kutunzia mafuta ghalani.....	55
Jadweli Nambari 32 : Dosari katika vyombo vya Moto.....	57
Jadweli Nambari 33 : Hati za malipo zilizokosekana kwa ukaguzi.....	58
Jadweli Nambari 34 : Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi.....	61
Jadweli Nambari 35 : Kutokufuatwa kwa taratibu za manunuzi.....	62
Jadweli Nambari 36 : Kutokufuatwa kwa taratibu za manunuzi.....	62
Jadweli Nambari 37 : Kutokufuatwa kwa taratibu za manunuzi.....	63
Jadweli Nambari 38 : Gharama za Vifaa ambavyo vimenunuliwa na havikuwasilishwa kwa ujenzi.....	64
Jadweli Nambari 39 : Tofauti ya Taarifa za fedha.....	65
Jadweli Nambari 40 : Tofauti ya mapato baina ya taarifa ya fedha ya mwaka na taarifa zilizorikodiwa katika daftari la fedha taslim.....	66
Jadweli Nambari 41 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.....	66
Jadweli Nambari 42 : Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani.....	67
Jadweli Nambari 43 :Orodha ya wapiganaji waliohamishwa kikazi bila ya kufanyiwa malipo.....	68
Jadweli Nambari 44 : Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	69
Jadweli Nambari 45 : Kukosekana kwa taarifa za mapato yatokanayo na uzalishaji wa mazao mbali mbali.....	70
Jadweli Nambari 46 : Bidhaa ambazo hazikuingizwa kwenye daftari la ghalani.....	71
Jadweli Nambari 47 : Malipo yanayotokana na Stakabadhi za Wakala wa Ulinzi.....	72
Jadweli Nambari 48 : Matumizi ya ziada na Makadirio.....	72
Jadweli Nambari 49 : Kukosekana kwa taratibu za uhaulishaji.....	73
Jadweli Nambari 50 : Hati za malipo zilizotumika kuwalipa wakuu wa idara na walinzi posho mbali mbali.....	74
Jadweli Nambari 51 : Kukosekana kwa mikataba ya ununuzi wa mafuta.....	75
Jadweli Nambari 52 : Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi.....	76
Jadweli Nambari 53 : Matumizi yenye vielelezo pungufu.....	77
Jadweli Nambari 54 : Malipo yasiyozingatia ushindani wa bei.....	78

Jadweli Nambari 55 : Kutokatwa kwa Kodi ya Ongezeko la Thamani.....	79
Jadweli Nambari 56 : Malipo yaliyolipwa kinyume na utaratibu.....	80
Jadweli Nambari 57 : Madeni ya Chuo cha Mafunzo wanayodaiwa kutokana na huduma walizopatiwa.....	81
Jadweli Nambari 58 : Ukiukwaji wa Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	81
Jadweli Nambari 59 : Malipo yaliyolipwa kinyume na makubaliano ya mikataba.....	82
Jadweli Nambari 60 : Malipo yasiyozingatia ushindani wa bei.....	83
Jadweli Nambari 61 : Malipo yaliyofanyika bila ya kuwepo kwa mkataba na vielelezo husika...	84
Jadweli Nambari 62 : Kutokatwa kwa Kodi ya Ongezeko la Thamani.....	84
Jadweli Nambari 63 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.....	85
Jadweli Nambari 64 : Utumiaji wa fedha za mapato bila ya kupelekwa benki.....	85
Jadweli Nambari 65 : Mapato na Matumizi ambayo hayakuainishwa katika hesabu ya mwisho wa mwaka.....	87
Jadweli Nambari 66 : Fedha halisi iliyotumika na iliyowasilishwa kwenye hesabu za mwisho wa mwaka.....	87
Jadweli Nambari 67 : Kukosekana kwa taarifa za fedha zilizohaulishwa.....	88
Jadweli Nambari 68 : Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	88
Jadweli Nambari 69 : Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu.....	90
Jadweli Nambari 70 : Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu.....	91
Jadweli Nambari 71 : Malipo ya ujenzi yaliyofanyika kinyume na taratibu.....	94
Jadweli Nambari 72 : Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu.....	96
Jadweli Nambari 73 : Malipo kwa Mshauri Elekezi wa upembuzi yakinifu wa Ujenzi wa Chelezo cha KMKM kinyume na taratibu.....	99
Jadweli Nambari 74 : Fedha za Klabu zinazotumika kinyume na utaratibu.....	100
Jadweli Nambari 75 : Hati za malipo zilikosekana kwa ukaguzi.....	101
Jadweli Nambari 76 : Hati za malipo zilizokosa idhini ya malipo ya mkuu wa KMKM.....	102
Jadweli Nambari 77 : Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani.....	102
Jadweli Nambari 78 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	103
Jadweli Nambari 79 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.....	104
Jadweli Nambari 80 : Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi ya gari.....	105
Jadweli Nambari 81 : Malipo kwa ajili ya Ununuzi wa Mafuta.....	106

Jadweli Nambari 82 : Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi ya vifaa vya ujenzi wa Mahanga Chanjaani – Pemba na ununuzi wa Compressor.....	108
Jadweli Nambari 83 : Malipo yenye vielelezo pungufu.....	108
Jadweli Nambari 84 : Orodha ya Wapiganaji waliohamishwa kikazi bila ya kufanyiwa malipo...	109
Jadweli Nambari 85 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.....	110
Jadweli Nambari 86 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa.....	112
Jadweli Nambari 87 : Orodha ya wapiganaji waliohamishwa kikazi bila ya kufanyiwa malipo...	114
Jadweli Nambari 88 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	115
Jadweli Nambari 89 : Tofauti ya fedha iliyobainika katika daftari kuu na Hesabu za Mwisho wa mwaka.....	117
Jadweli Nambari 90 : Malipo ya Mafuta yaliolipwa kwa Fedha Taslim.....	117
Jadweli Nambari 91 : Vifaa na Mafuta ambavyo havijarikodiwa katika Daftari la Ghalani.....	118
Jadweli Nambari 92 : Wafanyakazi waliokuwa hawajathibitishwa kazi.....	120
Jadweli Nambari 93 : Matumizi ya Mafuta ambayo hayajarikodiwa kwenye Daftari la Ghalani..	122
Jadweli Nambari 94 : Tofauti baina ya taarifa ya fedha na matumizi halisi.....	124
Jadweli Nambari 95 : Fomu za vyeti vya kuzaliwa ambazo hazikusajiliwa.....	124
Jadweli Nambari 96 : Malipo yasiyokuwa na vielelezo.....	126
Jadweli Nambari 97 : Majengo ya Serikali yaliyokodishwa kwa thamani ndogo.....	127
Jadweli Nambari 98 : Gharama za huduma za usafi usiolingana na thamani halisi ya fedha.....	128
Jadweli Nambari 99 : Malipo yenye vielelezo pungufu.....	129
Jadweli Nambari 100 : Malipo ambayo hayakuidhinishwa.....	130
Jadweli Nambari 101 : Kukosekana kwa muongozo wa Malipo ya Posho la IFMS.....	131
Jadweli Nambari 102 : Fedha zilizolipwa kwa ajili ya ununuzi wa magari.....	132
Jadweli Nambari 103 : Malipo yaliyofanyika kwa ajili ya kulipa madeni.....	134
Jadweli Nambari 104 : Malipo yaliyofanyika kwa fedha taslim.....	136
Jadweli Nambari 105 : Gari ambazo hazina Bima.....	136
Jadweli Nambari 106 : Malipo ya safari za kazi na mafunzo.....	137
Jadweli Nambari 107 : Hati za Malipo zenye vielelezo pungufu.....	138
Jadweli Nambari 108 : Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani.....	138
Jadweli Nambari 109 : Makadirio na hali halisi ya makusanyo ya mapato ya Mahkama Kuu....	141
Jadweli Nambari 110 : Watumishi waliopewa uhamisho bila ya kupatiwa makaazi.....	142
Jadweli Nambari 111 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio.....	149

Jadweli Nambari 112 : Hati za malipo ambazo hazikuidhinishwa na afisa mhasibu.....	143
Jadweli Nambari 113 : Mafuta yaliyotumika kwa Gari ya Mkurugenzi – SMZ 834 A.....	149
Jadweli Nambari 114 : Mafuta yaliyotumika kwa Gari ya Naibu Mkurugenzi wa Mashtaka – SMZ 146 A.....	147
Jadweli Nambari 115 : Malipo yaliyofanywa kinyume na kifungu husika.....	149
Jadweli Nambari 116 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa.....	150
Jadweli Nambari 117 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio.....	150
Jadweli Nambari 118 : Malipo ambayo hayakufuata utaratibu.....	151
Jadweli Nambari 119 : Matumizi yaliyofanyika kinyume na vifungu vya matumizi.....	152
Jadweli Nambari 120 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.....	156
Jadweli Nambari 121 : Ukodishaji wa majengo ya Serikali kwa thamani ndogo.....	157
Jadweli Nambari 122 : Wadaiwa sugu ambao hawajarejesha mikopo kwa muda mrefu.....	158
Jadweli Nambari 123 : Fedha za mkopo wa mboga mboga ambazo hazijarejeshwa kwa muda mrefu.....	159
Jadweli Nambari 124 : Fedha za mkopo ambazo hazijarejeshwa kwa muda mrefu kutoka taasisi za Serikali.....	160
Jadweli Nambari 125 : Fedha ambazo zimehaulishwa na hazikurejeshwa.....	161
Jadweli Nambari 126 : Tofauti iliyobainika ya vyama vya ushirika vilivyowasilishwa kwa ukaguzi.....	162
Jadweli Nambari 127 : Mapungufu yaliojitokeza katika ukusanyaji wa mapato yatokanayo na vibali vya ajira.....	163
Jadweli Nambari 128 : Malipo yenye vielelezo pungufu.....	165
Jadweli Nambari 129 : Vifaa ambavyo havikuingizwa katika daftari la kutunza vifaa vya Ghalani.....	166
Jadweli Nambari 130 : Utoaji wa mafuta bila ya kuwepo kibali cha utoleaji.....	169
Jadweli Nambari 131 : Kutokurikodiwa kwa vibali vya Matumizi ya Mafuta.....	171
Jadweli Nambari 132 : Kutokupatikana kwa ithibati ya matumizi na vielelezo vya miamala ya fedha.....	173
Jadweli Nambari 133 : Wafanyakazi waliolipwa mishahara wakiwa wamemaliza muda wao wa utumishi.....	174
Jadweli Nambari 134 : Stakabadhi za makusanyo ya mapato zilizokosekana kwa ukaguzi.....	175
Jadweli Nambari 135 : Vitabu 15 vya ukusanyaji wa Mapato vilivyokosekana kwa ukaguzi.....	175
Jadweli Nambari 136 : Matumizi yaliyozidi makisio ya manunuzi.....	176
Jadweli Nambari 137 : Malipo yaliyolipwa kwa fedha taslim (Cash).....	178
Jadweli Nambari 138 : Malipo yasiyokuwa na vielelezo.....	179

Jadweli Nambari 139 : Vifaa ambavyo havikuingizwa katika daftari la kurikodia vifaa vya Ghalani.....	181
Jadweli Nambari 140 : Malipo yenye vielelezo pungufu.....	182
Jadweli Nambari 141 : Hati za malipo ambazo hazikupatikana kwa ukaguzi.....	183
Jadweli Nambari 142 : Vielelezo vya malipo vilivyokosekana kwa ukaguzi.....	183
Jadweli Nambari 143 : Malipo ya ziada yaliyolipwa kinyume na makubaliano ya mkataba.....	184
Jadweli Nambari 144 : Kuchelewa kuingizwa Fedha za maendeleo za michango ya Serikali kwa program mbali mbali.....	185
Jadweli Nambari 145 : Kutopatikana mchakato wa ukarabati wa ujenzi wa Chumba Cha CT-Scan Mnazi Mmoja.....	186
Jadweli Nambari 146 : Malipo ya Dummy yaliyokosa vielelezo.....	186
Jadweli Nambari 147 : Kutokufuatwa kwa utaratibu wa ajira za Watumishi wa Umma.....	187
Jadweli Nambari 148 : Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu.....	187
Jadweli Nambari 149 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.....	188
Jadweli Nambari 150 : Kukosekana kwa vielelezo vya ukusanyaji wa mapato.....	189
Jadweli Nambari 151 : Orodha ya Stakabadhi zilizoharibiwa.....	191
Jadweli Nambari 152 : Fedha za malipo ya ada ya mafunzo ambazo hazijarejeshwa kwa wanafunzi wa kigeni.....	192
Jadweli Nambari 153 : Malipo ya ada za wanafunzi wa kigeni yaliyolipwa pungufu.....	192
Jadweli Nambari 154 : Malipo yaliyofanyika kwa njia ya fedha taslimu (cash payment).....	193
Jadweli Nambari 155 : Kutokuwekwa wazi sababu za wazabuni walioshindwa zabuni.....	196
Jadweli Nambari 156 : Matumizi ya mafuta yaliyokuwa hayakurikodiwa kwenye daftari la kutunzia kumbu kumbu za mafuta.....	197
Jadweli Nambari 157 : Gharama za matumizi ya posho kwa ajili ya ununuzi wa gesi kwa matumizi ya Hospitali.....	198
Jadweli Nambari 158 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio.....	200
Jadweli Nambari 159 : Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya ununuzi na uondoshaji wa Mali za Umma.....	201
Jadweli Nambari 160 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.....	202
Jadweli Nambari 161 : Matumizi ya fedha za mapato zisizoidhinishwa.....	205
Jadweli Nambari 162 : Malipo yaliyofanyika kwa ajili ya uwekaji wa tarazo.....	209
Jadweli Nambari 163 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	210
Jadweli Nambari 164 : Mapato yatokanayo na uchunguzi wa sampuli na DNA.....	211

Jadweli Nambari 165 : Taarifa za ukusanyaji wa Mapato zilizoainishwa katika taarifa za fedha za mwisho wa mwaka.....	212
Jadweli Nambari 166 : Tofauti ya taarifa za stakabadhi na daftari la kuhifadhi kumbu kumbu za mapato.....	213
Jadweli Nambari 167 : Baadhi ya Mapato ambayo yamecheleweshwa kupelekwa benki.....	214
Jadweli Nambari 168: Malipo kwa ajili ya Ununuzi wa Mafuta.....	218
Jadweli Nambari 169: Ununuzi wa Vifaa vya Maabara.....	219
Jadweli Nambari 170 : Hati za malipo zilizolipwa posho kwa wanafunzi wanaofanya kazi kwa vitendo.....	219
Jadweli Nambari 171 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.....	221
Jadweli Nambari 172 : Watumishi waliomaliza muda wa majaribio.....	222
Jadweli Nambari 173 : Vifaa ambavyo havikurikodiwa katika daftari la kutunzia vifaa vya ghalani.....	224
Jadweli Nambari 174: Mchanganuo wa vitabu pamoja na gharama zilizotumika kuchapisha....	227
Jadweli Nambari 175: linaonesha Orodha ya madeni ya wadaiwa wa Mirabaha ni kama inavyoonekana.....	228
Jadweli Nambari 176 : Orodha ya madeni yanayodaiwa kwa taasisi za Serikali na Binafsi.....	230
Jadweli Nambari 177 : Hati za Malipo zenye vielelezo Pungufu.....	231
Jadweli Nambari 178 : Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu.....	232
Jadweli Nambari 179 : Mapato yaliyokosekana yanayotokana na huduma za sanaa.....	232
Jadweli Nambari 180 : Fedha zilizotumika kwa ajili ya ununuzi wa madawati.....	237
Jadweli Nambari 181: Malipo kwa Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	239
Jadweli Nambari 182 : Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani.....	240
Jadweli Nambari 183 : Mapato yaliyokusanywa ambayo hayakufikia lengo.....	242
Jadweli Nambari 184 : Taarifa ambazo hazikuambatanishwa na hesabu za mwisho wa mwaka.....	243
Jadweli Nambari 185 : Malipo yaliyofanyika bila ya kuwepo kwa bajeti.....	244
Jadweli Nambari 186: Makusanyo ya Mapato ambayo hayakuainishwa katika Taarifa za Hesabu za mwaka 2020 -2021.....	247
Jadweli Nambari 187 : Makusanyo ya Mapato Ambayo hayakuanishwa katika Taarifa za Hesabu za mwaka 2020 -2021.....	247
Jadweli Nambari 188: Tofauti ya Taarifa za Makusanyo ya Mapato Baina ya Idara na Taarifa za Hesabu za Wizara 2020-2021.....	249
Jadweli Nambari 189: Taarifa za Watumishi Wanaodai Stahiki za Likizo.....	250

Jadweli Nambari 190 : Orodha ya Watumishi ambao Hawajathibitishwa.....	251
Jadweli Nambari 191 :Manunuzi ya Uchapaji na Vifaa vya Kuandikia.....	255
Jadweli Nambari 192 : Orodha ya Magari yaliyolala kwa Muda Mrefu.....	256
Jadweli Nambari 193 :Orodha ya Gari Zisizokuwa na Bima.....	256
Jadweli Nambari 194 : Muhtasari wa Nambari ya Benki ya Mfuko wa Maendeleo ya Mimitu kwa Mwaka wa Fedha 2020 - 2021.....	257
Jadweli Nambari 195 : Orodha ya Vitabu vya Stakabadhi Ambavyo Havikupatikana kwa Ukaguzi.....	258
Jadweli Nambari 196 : Malipo ya Posho yaliyolipwa Bila ya Toleo Maalum.....	260
Jadweli Nambari 197 :Orodha ya vitabu vilivyopelekwa Wizara ya Ardhi Bila ya Idhini ya Kimaandishi.....	260
Jadweli Nambari 198 : Matumizi ya Idara ya Mimitu kupitia Mimitu kwa Mwaka wa Fedha 2020 - 2021.....	261
Jadweli Nambari 199 : Orodha ya Malipo yasiyokuwa na Stakabadhi.....	265
Jadweli Nambari 200 : Orodha ya Malipo Yasiyokuwa na Viambatisho Kamili.....	267
Jadweli Nambari 201 : Mapato yaliyokosekana katika taarifa za benki.....	272
Jadweli Nambari 202 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na mamlaka ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	274
Jadweli Nambari 203 : Malipo yasiyokuwa na vielelezo.....	277
Jadweli Nambari 204 : Fedha zilizotumika katika utekelezaji wa miradi ya maendeleo.....	278
Jadweli Nambari 205 : Malipo yaliyolipwa kwa washiriki ambao hawakushiriki katika vikao.....	279
Jadweli Nambari 206 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na mamlaka ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	282
Jadweli Nambari 207 : Mapato yatokanayo na upimaji wa ardhi na utoaji wa ramani.....	282
Jadweli Nambari 208 : Fedha zilizotumika kwa ajili ya ujenzi wa barabara.....	285
Jadweli Nambari 209 : Malipo yaliyofanyika kwa watoa huduma mbali mbali.....	288
Jadweli Nambari 210 : Malipo yaliokosa ruhusa ya Mkuu wa Taasisi.....	288
Jadweli Nambari 211 : Malipo ya huduma ya ulinzi yasiyokua na mkataba.....	289
Jadweli Nambari 212 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio.....	289
Jadweli Nambari 213 : Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu.....	290
Jadweli Nambari 214 : Watumishi waliomaliza muda wa majaribio ambao hawajathibitishwa kazini.....	290
Jadweli Nambari 215 : Fedha za mradi wa ujenzi wa barabara ya Chamanangwe.....	291
Jadweli Nambari 216 : Ununuzi wa Mafuta bila ya mkataba.....	293

Jadweli Nambari 217 : Tofauti baina ya taarifa ya fedha na matumizi halisi.....	295
Jadweli Nambari 218 : Malipo yaliyolipwa kinyume na makubaliano ya Mkataba.....	296
Jadweli Nambari 219 : Dosari zinazotokana na mikataba ya ukodishwaji.....	297
Jadweli Nambari 220 : Orodha ya kazi zinazosimamiwa na wakala wa majengo.....	298
Jadweli Nambari 221 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio.....	303
Jadweli Nambari 222 : Mapato yatokanayo na kodi.....	304
Jadweli Nambari 223 : Malipo ya ujenzi wa lift.....	305
Jadweli Nambari 224 : Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	306
Jadweli Nambari 225 : Malipo kwa Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	307
Jadweli Nambari 226 : Fedha zilizocheleweshwa kupelekwa benki.....	309
Jadweli Nambari 227 : Mali zilizokosa hati miliki ambazo zinamilikiwa na Wizara.....	310
Jadweli Nambari 228 : Malipo yaliyofanyika bila ya kuwepo kwa Bajeti.....	311
Jadweli Nambari 229 : Tofauti iliyobainika katika taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka.....	312
Jadweli Nambari 230 : Malipo yaliyofanyika ambayo yamekosekana vielelezo.....	313
Jadweli Nambari 231 : Malipo kwa Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	314
Jadweli Nambari 232 : Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu.....	314
Jadweli Nambari 233 : Mikopo ambayo haikuweza kurejeshwa na wajasiriamali.....	316
Jadweli Nambari 234 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu.....	317
Jadweli Nambari 235 : Kukosekana kwa ufanisi katika ukusanyaji wa mapato.....	318
Jadweli Nambari 236 : Malipo kwa wazabuni wasiosajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.....	319
Jadweli Nambari 237 : Upungufu wa watumishi katika vitengo mbali mbali.....	320
Jadweli Nambari 238 : Malipo yenye vielelezo pungufu.....	320
Jadweli Nambari 239 : Ucheleweshwaji wa michango ya ZZSF kuwasilishwa kwa wakati.....	321
Jadweli Nambari 240 : Matumizi yaliyofanywa nje ya vifungu husika.....	322
Jadweli Nambari 241 : Kutokuwepo kwa Hesabu ya Tume Pemba.....	324
Jadweli Nambari 242 : Upotevu wa mapato utokanao na faini za mali asili zisizorejeshwa.....	326

VIFUPISHO

BLW	Baraza la Wawakilishi
BOT	Benki Kuu ya Tanzania
CI	Claritas International
eGAZ	Wakala wa Miundombinu ya TEHAMA.
EY	Ernst & Young
KMKM	Kikosi Maalum cha Kuzuwia Magendo
KVZ	Kikosi cha Valantia
KZU	Kikosi cha Zimamoto na Uokozi
NAOT	Ofisi ya Taifa ya Ukaguzi Tanzania
OCAGZ	Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali Zanzibar
OR	Ofisi ya Rais
PBZ	Benki ya Watu wa Zanzibar
SGA	Wakala wa Ulinzi JKU
TAC	Tanzania Audit Corporation
TEHAMA	Teknolojia Habari na Mawasiliano
ZFDA	Wakala wa Chakula Dawa na Vipodozi

SHUKURANI

Napenda kutoa shukurani zangu za dhati kwa Mheshimiwa Dkt. Hussein Ali Mwinyi, Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kwa jitihada zake za mara kwa mara anazoendelea kuzichukuwa ikiwa ni pamoja na kuweka msisitizo na kutoa maelekezo katika kufanya marekebisho juu ya dosari mbali mbali zinazobainishwa katika Ripoti za Ukaguzi wa Hesabu za Serikali pamoja na hatua anazoendelea kuzichukua kutokana na hoja za ukaguzi zinazoibuliwa kuhusu matumizi ya fedha pamoja na usimamizi wa rasilimali za Umma.

Shukurani zangu za dhati ziende kwa Mheshimiwa Spika wa Baraza la Wawakilishi, Wenyeviti na Wajumbe wa Kamati zote za kudumu za Baraza la Wawakilishi kwa kujitolea kwa dhati kujadili na kutoa maelekezo pamoja na kufuatilia hatua zinazochukuliwa na Serikali kutokana na dosari zilizojitokeza na kuibuliwa katika Ripoti za Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali katika kusimamia uwajibikaji na utekelezaji wa majukumu ya watendaji katika sekta mbali mbali za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar.

Aidha, napenda kutoa shukurani zangu za dhati kwa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa jitihada mbali mbali zinazochukuliwa katika kuimarisha na kuijengea uwezo Ofisi ya Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali katika kutekeleza majukumu yake ya kikatiba.

Vile vile napenda kutoa shukurani zangu za dhati kwa Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Katiba Sheria Utumishi na Utawala Bora pamoja na Bodi ya Utumishi ya Ofisi ya Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa kusimamia maadili na nidhamu ya wafanyakazi wa Ofisi ya Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali na kupelekea kuimarika kwa nidhamu na uwajibikaji katika utekelezaji wa majukumu ya kazi za ukaguzi.

Kwa namna ya kipekee niwashukuru wafanyakazi wote wa Ofisi ya Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, Ofisi ya Taifa ya Ukaguzi (NAOT), Tanzania Audit Corporation (TAC Associates), Claritas International pamoja na Ernst & Young (EY) kwa kufanya kazi za ukaguzi kwa mashirikiano na Ofisi ya Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali pamoja na juhudi zao mbali mbali walizozichukuwa hadi kukamilika kwa ripoti hii.

Mwisho, niwashukuru wale wote waliochangia kwa namna moja au nyengine kuanzia kazi za ukaguzi, ufuatiliaji wa maeneo mbali mbali yaliyokaguliwa hadi kukamilika kwa ripoti hii ya ukaguzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Aidha, nitakuwa mchache wa shukurani kama sitatambua jukumu la vyombo mbali mbali vya habari kwa kazi kubwa wanayoifanya katika kuutamulisha Umma juu ya kazi zinazofanywa na Ofisi ya Mdhibili ya Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ambapo matokeo na mapendekezo ya kazi hizo huwasilishwa kwa jamii kupitia kazi za ukaguzi zilizofanywa na Ofisi hii.

Natumia fursa hii, kuwasihia wafanyakazi wa Ofisi ya Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kuendelea kuwa na moyo wa dhati katika kufanya kazi kwa bidii na kuongeza mashirikiano kwa ajili ya siku zijazo ili kuendelea kudumisha nidhamu ya Ofisi ya Mdhibili katika kutoa huduma za ukaguzi zenye ubora, kuhimiza uwajibikaji na kuzingatia thamani ya fedha katika makusanyo ya fedha na matumizi ya rasilimali za Umma.

DIBAJI

Ninafuraha kubwa ya kuwasilisha Ripoti ya Ukaguzi inayohusu Ukaguzi wa Hesabu za Serikali Kuu kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021. Wasilisho hilo ni kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 Kifungu cha 112 pamoja na kifungu namba 123(4) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 ambapo Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali anawajibika kikatiba kukagua hesabu za Taasisi za Serikali na baadae kutoa taarifa zake za ukaguzi huo kila mwaka. Taarifa hizo zitaelezea hali halisi za mapato na matumizi ya fedha kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar pamoja na utekelezaji wa Sheria mbali mbali zikiwemo Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016, Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 pamoja na sheria nyenginezo.

Kwa Mujibu wa Mamlaka niliyonayo ya Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali (CAG), ni jukumu langu la kutoa taarifa huru, zilizosahihi na zilizojitosheleza kwa Mhe. Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kuhusiana na usimamizi wa fedha pamoja na matumizi sahihi ya rasilimali za Umma na hatimae taarifa hizo kuwasilishwa Baraza la Wawakilishi kwa hatua za utekelezaji.

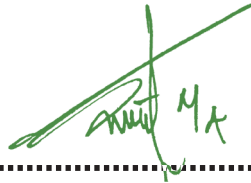
Ripoti hii imejumuisha mambo mbali mbali yaliyobainika katika ukaguzi niliufanya katika Wizara na Taasisi mbali mbali zilizopo chini ya Wizara ambapo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 jumla ya hati za ukaguzi sabini na tatu (73) zimetolewa kwa Mawizara na taasisi mbali mbali za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ambapo hati hizo zimetolewa kutokana na ukaguzi uliofanyika kupitia vitabu na kumbukumbu za hesabu kwa mujibu wa sheria na kanuni za ukaguzi. Kati ya hati 73 zilizotolewa jumla ya taasisi sitini na mbili (62) zimepata Hati zinazoridhisha, na jumla ya taasisi kumi na moja (11) zimepata Hati zisizoridhisha na hakuna taasisi iliyopata hati yenye shaka au kushindwa kutoa maoni ya ukaguzi kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021.

Nilifanya Ukaguzi huu kwa kuangalia mifumo ya udhibiti wa ndani, taratibu za ununuzi, utayarishaji wa taarifa za fedha na nyaraka zilizoambatishwa, kwa kuzingatia Sheria na Kanuni zilizowekwa pamoja na kuzingatia Viwango kubalifu vya kitaifa na kimataifa vya Taasisi za Juu za Hesabu za Serikali (ISSAIs) vinavyotolewa na Shirika la Kimataifa la Taasisi za Juu za Ukaguzi (INTOSAI) ambazo zinahusu ukaguzi wa Sekta za Umma.

Nimetoa Hati za Ukaguzi kwa kuzingatia Taarifa za Fedha nilizozikagua na kuzitolea ripoti ya ukaguzi kwa kila taasisi ambayo ilikaguliwa. Aidha, nilitoa barua za ukaguzi "Management Letters" zinazoonesha dosari zilizobainika kwa kila Wizara na Taasisi iliyokaguliwa na mapendekezo ya kutekeleza ili kuboresha na kuondoa dosari zilizobainika kwa lengo la kutokujirejea mara nyengine dosari hizo.

Ni matumaini yangu kwamba Baraza la Wawakilishi litaona taarifa zilizomo katika ripoti hii ni za muhimu katika kuisimamia Serikali na kuongeza uwajibikaji katika matumizi ya fedha na usimamizi wa rasilimali za umma ili kuhakikisha kunakuwa na utoaji bora wa huduma kwa umma wa wazanzibari ambao inawahudumia. Katika suala hili nitashukuru kama nitapokea maoni kutoka kwa watumiaji wa ripoti hii juu ya jinsi ya kuiboresha zaidi katika siku zijazo.

Nichukue fursa hii kwa dhati kumshukuru na kumpongeza Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mheshimiwa Dk. Hussein A. Mwinyi kwa jitihada zake anazoendelea kuzichukuwa katika kufuatilia Ripoti za Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa lengo la kusimamia na kuimarisha uwajibikaji katika matumizi ya rasilimali za Umma hali inayopelekea kuimarika kwa utawala bora.

DKT. OTHMAN ABBAS ALI

**MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI
ZANZIBAR**

MUHTASARI

Ripoti ya jumla inatoa matokeo ya ukaguzi wa hesabu za Serikali Kuu kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambao unahusu Wizara kumi na sita (16) na Taasisi za Umma hamsini na saba (57) zilizowasilisha taarifa za hesabu na kukaguliwa. Hata hivyo sikuweza kushiriki kwa baadhi ya ukaguzi shirikishi ninaoufanya na Taasisi ya Taifa ya Ukaguzi kutokana na kutokuwa na bajeti toshelevu.

Hati za Ukaguzi

Kwa ujumla, nimebaini taasisi zilizokaguliwa zimeonesha utendaji mzuri kutokana na kuongezeka kwa taasisi zilizopewa hati zinazoridhisha kutoka hati 53 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia hati 62 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kukiwa na ongezeko la hati 9 sawa na asilimia 17 ya ongezeko.

Aidha, hati zenye kasoro (modified opinion) zimepungua kutoka hati 10 kwa mwaka wa fedha 2019/2020 hadi kufikia hati zero (0) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 sawa na asilimia 100 ya mafanikio yatokanayo na muamko mkubwa wa Maafisa Masuuli katika kusimamia matumizi ya fedha na rasilimali za Umma. Ofisi ya Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inapongeza kwa dhati jitihada zilizochukuliwa na Serikali za kuwajengea uwezo maafisa masuuli katika kusimamia majukumu yao pamoja na kuhakikisha kunakuwa na matumizi mazuri ya fedha na rasilimali za umma.

Ni imani yangu ya kwamba jitihada hizo zitaendelea katika kusimamia matumizi ya fedha na rasilimali za umma ikiwa ni pamoja na kuendelea kufuata sheria, kanuni pamoja na miongozo mbali mbali inayoelekeza utaratibu mzima unaopaswa kufuatwa ili kuweza kufikia katika viwango vinavyokubalika vya utayarishaji na uwasilishaji wa hesabu za mwisho wa mwaka vya kitaifa na kimataifa.

Ufuatiliaji na utekelezaji wa Mapendekezo ya miaka iliyopita

Hali ya utekelezaji wa mpango kazi ulioandaliwa na Serikali kupitia Maafisa Masuuli juu ya mapendekezo ya ukaguzi yaliyotolewa kwa Wizara pamoja na Taasisi mbali mbali kwa kuzingatia majibu ya Serikali yaliyowasilishwa kwa Kamati ya kudumu ya Baraza la Wawakilishi kwa lengo la kuboresha na kuimarisha usimamizi na udhibiti wa fedha za Umma.

Kwa mwaka wa fedha 2019/2020, jumla ya mapendekezo 2,820 yakijumuishwa na maagizo ya Kamati ya PAC yaliyotolewa kwenda kwa maafisa masuuli wakati wa kamati hiyo ikifuatilia utekelezaji wa hoja zilizoibuliwa kwenye kitabu cha Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali. Katika kufanya ukaguzi kuhusu mapendekezo yaliyotolewa imebainika kwamba jumla ya mapendekezo 2,100 yalitolewa kwa Maafisa Masuuli kupitia barua za mapungufu "Letter of Weakness" yaliweza kufanyiwa kazi hali iliyopelekea kupatikana kwa maboresho kutokana na kuongezeka kwa umakini katika usimamizi wa majukumu ambapo kutokana na hali hiyo dosari hizo hazikuweza kujirejea katika ukaguzi wa mwaka wa fedha 2020/2021.

Hata hivyo jumla ya mapendekezo 320 yalipitwa na muda, vile vile imebainika mapendekezo 400 bado hayajatekelezeka na kupelekea baadhi ya dosari kujitokeza kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo baadhi yake yamepelekea kupatikana kwa hati zisiozoridhisha kwa baadhi ya Taasisi.

Ofisi ya Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inatambua na kuthamini juhudi za Serikali kupitia Maafisa masuuli pamoja na Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kuendelea kuchukuwa jitihada za kufanya maboresho makubwa ya utekelezaji wa hoja za ukaguzi ikiwemo utayarishaji wa hesabu za mwisho wa mwaka zenye kukidhi viwango vya uhasibu vilivyowekwa ambapo kwa namna ya pekee imepelekea kupungua kwa dosari za uandaaji wa hesabu hizo hali ambayo imesaidia kuboresha

mifumo ya udhibiti wa ndani itakayosaidia kujiepusha kujirudia kwa hoja za ukaguzi pamoja na kuzingatia umuhimu wa uwajibikaji na Utawala Bora.

Usimamizi na Ukusanyaji wa Mapato

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika hali ya usimamizi na ukusanyaji wa mapato imeimarika kwa baadhi ya taasisi kwa kuweza kufikia malengo waliyojipangia pamoja na uwepo wa janga la maradhi ya UVIKO 19 lililoikumba Dunia ambapo imepelekea uchumi wa nchi mbali mbali kuyumba jambo ambalo limeathiri utekelezaji wa bajeti kwa nchi zenye uchumi wa kati ikiwemo Tanzania. Hata hivyo kwa upande wa makusanyo kwa baadhi ya Taasisi ikiwemo Mabaraza ya Miji na Halmashauri imebainika kuwepo kwa ukiukwaji wa sheria na miongozo inayohusiana na usimamizi wa makusanyo kwa kujitokeza vitendo vya ukusanyaji wa mapato nje ya mifumo iliyowekwa ambapo kumejitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma na kupelekea baadhi ya miradi ya maendeleo kutokutekelezeka ipasavyo au kutekelezwa kwa kiwango kisichoridhisha. Aidha imebainika uwepo wa dosari za kukosekana kwa makadirio ya vyanzo vya mapato kwa baadhi ya Taasisi na kupelekea kutokujulikana kwa fedha halisi iliyokusanywa pamoja na iliyowasilishwa Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kuingia katika matumizi ya Serikali.

Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inaishauri Serikali kufanya utafiti wa vyanzo vipya vya mapato na kuhamasisha ulipaji kodi kwa hiari ili kuhakikisha makusanyo yanaendana na matumizi yaliyokusudiwa. Aidha, taarifa za makusanyo ya fedha na matumizi zinapaswa kufanyiwa usuluhisho kwa wakati, kuhesabiwa na kutotumika kabla ya kuwasilisha taarifa hizo katika Mfuko Mkuu wa Serikali. Hata hivyo jitihada za makusudi zinatakiwa zichukuliwe ikiwemo kusimamia na kufuta Sheria na kanuni zinazoruhusu baadhi ya taasisi kukusanya mapato na kuyatumia wenyewe kabla ya kuwasilishwa Mfuko Mkuu wa Serikali kwa Lengo la kuweza kudhibiti matumizi ya makusanyo yanayofanywa na Taasisi hizo.

Usimamizi wa Matumizi

Usimamizi wa matumizi ni eneo muhimu kwenye utendaji wa kila siku wa Serikali, hivyo ni jambo nililolipa umuhimu mkubwa katika ukaguzi huu. Katika mwaka wa fedha 2020/2021 hakuna tofauti kubwa iliyojitokeza ya ukiukwaji wa sheria ambapo imepelekea kujitokeza kwa matumizi mabaya ya fedha ikilinganishwa na Ripoti ya awali ya mwaka 2019/2020 ambapo imebainisha dosari mbali mbali zinazopaswa kufanyiwa kazi na maafisa masuuli ili kuboresha usimamizi wa rasilimali za umma kwa kuweka nidhamu ya matumizi ya fedha za walipa kodi.

Mapungufu ya matumizi mabaya ya fedha za umma yamebainishwa kwa kina kutokana na dosari mbali mbali zilizobainishwa katika ripoti hii ikiwemo kujitokeza kwa upotevu mkubwa wa fedha za umma zinazotokana na kulipa na kufanya matumizi ya fedha kusikozingatia sheria ya tozo za kodi ambapo kumepelekea Serikali kukosa mapato yatokanayo na kutokulipwa kodi za zuio au ongezeko la thamani. Hata hivyo kumejitokeza kwa kasoro za matumizi yanayotokana na kutokuzingatiwa usimamizi wa mikataba jambo ambalo limepelekea kufanyika kwa malipo bila ya kuzingatia matakwa ya makubaliano ya mikataba hiyo na kupelekea kuitia hasara Serikali.

Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inashauri maafisa masuuli kuendelea kuimarisha mifumo ya udhibiti kwenye usimamizi wa matumizi ili kupunguza hatari ya matumizi mabaya ya fedha. Katika utekelezaji wa lengo hili Ofisi ya Rais Fedha na Mipango ni vyema kuweka Mfumo madhubuti utakao wezesha usimamizi wa matumizi ya fedha zinazotumwa kwa Mabaraza ya Miji, Halmashauri pamoja na kuhakikisha fedha ambazo hazijatumika zinarejeshwa Mfuko Mkuu wa Hazina ili kuweza kupangiwa matumizi kwa mwaka unaofuatwa, vile vile kuhakikisha nyaraka za malipo zinapatikana zinapohitajika kwa ajili ya ukaguzi zikiwa halisi (original) na toshelezi. Aidha kuhakikisha kuwa Sheria za Kodi na ununuzi zinazingatiwa kwa kudai stakabadhi za kielektroniki pamoja na kukata kodi ya zuio na ongezeko la thamani na kuziwasilisha kwenye mamlaka husika.

Usimamizi wa Deni la Taifa

Deni la taifa linajumuisha madeni yote inayodaiwa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ndani na nje ya nchi kupitia Serikali Kuu na Wakala wake wakiwemo Wizara, Mamlaka za Serikali za Mitaa pamoja na Mashirika ya Umma.

Deni la ndani linajumuisha mikopo ya muda mrefu na muda mfupi, mikopo ya muda mrefu ni hati fungani, hisa za Serikali na Hati fungani Maalum. Mikopo ya muda mfupi ni dhamana za Serikali za muda mfupi na nakisi ya Serikali kwenye akaunti za Benki Kuu (Government Overdraft). Mikopo ya muda mfupi hutumika kulipia dhamana za Serikali zilizoiva na mikopo ya muda mrefu hutumika kugharamia utekelezaji wa miradi ya maendeleo kwa lengo la kusogeza huduma bora kwa wananchi.

Deni la nje linajumuisha ukopaji kwa ajili ya kugharamia miradi ya maendeleo kutoka Taasisi za kimataifa, Nchi marafiki, benki za kibiashara, pamoja na wakopeshaji wa kibiashara.

Katika ukaguzi wa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika kuongezeka kwa Deni la Taifa kwa asilimia 3.80, kwa upande wa deni la nje ukaguzi umebaini kwamba deni la Taifa bado ni himilivu kwa kuzingatia vigezo vilivyowekwa kitaifa na kimataifa kama ifuatavyo:-

- Thamani ya Deni la Ndani linalodhaminiwa na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar imebainika kufikia jumla ya shilingi Bilioni 194.098 wakati uchumi wa Zanzibar hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 una thamani ya shilingi Bilioni 4,513.9. Hivyo uwiano wa deni la taifa dhidi ya GDP ni asilimia 4.3 wakati ukomo wa kigezo cha nchi za Uchumi wa Kati ni asilimia 70 kwa kiwango cha chini.
- Deni la Ujumla la shilingi Bilioni 886.965 na ukuwaji wa uchumi wa Zanzibar wa shilingi Bilioni 4,513.9 sawa na asilimia 19.65 ya kiwango cha asilimia 70 ya Nchi za Uchumi wa Kati kwa kiwango cha chini.
- Mapato halisi ya ndani yaliyokusanywa ya shilingi Bilioni 723.6 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo asilimia 27 ya mapato hayo ingelitoshwa kulipa deni lote linalodhaniwa na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar.

Kutokana na mchanganuo nilioubainisha hapo juu inaonesha kuwa deni la Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar bado ni himilivu hivyo Ofisi ya mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inaishauri Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuendelea kukopa zaidi ili kuendeleza utekelezaji wa miradi ya maendeleo kwa lengo la kuwaletea maendeleo wananchi wa Zanzibar.

Tathmini ya Mifumo ya Udhibiti wa Ndani na Utawala Bora

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi ulifanya tathmini ya Mifumo ya udhibiti wa ndani na utawala bora pamoja na mfumo wa ukaguzi wa ndani, kamati ya ukaguzi, tathmini ya ubadhirifu, TEHAMA na usimamizi wa vihatarishi. Katika tathmini iliyofanyika ya mifumo ya udhibiti wa ndani ilibainika kuwa kuna taasisi kumi na nane (18) zenye mapungufu ambayo yalitokea katika mfumo wa ukaguzi wa ndani. Katika tathmini ya Kazi ya Kamati za Ukaguzi, ilibainika jumla ya Taasisi 21 zenye mapungufu ambapo baadhi ya Taasisi hizo hazina vitengo vya Kamati ya ukaguzi au kutokufanya kazi kwa Kamati hizo kwa mujibu wa matakwa ya Kisheria. Aidha tathmini ya Usimamizi wa Vihatarishi ilibainika taasisi 3 zina mapungufu makubwa.

Tathmini ya Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA) inaonesha kuwa kuna Taasisi 12 zenye mapungufu katika mfumo jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa viashiria vya ubadhirifu wa fedha za umma ikiwemo udanganyifu wa manunuzi. Matokeo ya kina yameonyeshwa katika matokeo na mapendekezo ya ukaguzi katika kila ripoti za taasisi husika kwenye kitabu cha ukaguzi cha Serikali Kuu cha mwaka wa fedha 2020/2021.

Ofisi ya Mdhubiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inashauri ili kusimamia vyema rasilimali za umma inapendekeza kuimairishwa kwa udhibiti wa ndani kwa kuhakikisha Sheria na taratibu zilizowekwa zinafuatwa. Aidha ni vyema kuhakikisha usimamizi wa vihatarishi na mifumo ya utawala inafanya kazi ipaswavyo ili kuondoa mianya ya upotevu wa fedha za umma.

**RIPOTI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI KUHUSU
UKAGUZI WA TAARIFA ZA FEDHA ZA SERIKALI KUU KWA KIPINDI CHA MWAKA WA
FEDHA UNAOISHIA TAREHE 30 JUNI , 2021**

SURA YA KWANZA

1.0 UTANGULIZI

Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali anawajibu wa kukagua hesabu zote za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar. Ukaguzi huo unafanyika kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 kifungu nambari 112 . Ukaguzi wa Hesabu za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar unajumuisha hesabu zote za Serikali kuu, Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea, Serikali za Mitaa, Mamlaka na Taasisi mbali mbali pamoja na Miradi mbali mbali ya maendeleo na baadae kutoa taarifa ya ukaguzi wa hesabu hizo kwa mujibu wa masharti ya Katiba ya Zanzibar.

Kutokana na mamlaka ya kikatiba Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali anawajibu wa kuhakikisha kwamba fedha zote zinazokusudiwa kutolewa kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar matumizi yake yameidhinishwa kisheria ambapo Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali anawajibu wa kuidhinisha matumizi kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar na kufanya Ukaguzi wa hesabu hizo.

1.1 MAJUKUMU YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI

Kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 kifungu nambari 112 Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali anawajibika kukagua hesabu za Taasisi za Serikali na baadae kutoa taarifa zake za ukaguzi huo kila mwaka. Taarifa hizo zitaelezea hali halisi za mapato na matumizi ya fedha kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar pamoja na utekelezaji wa sheria mbali mbali zikiwemo Sheria za fedha, Sheria za manunuzi na sheria nyenginezo.

Kwa mujibu wa kifungu nambari 112 (3) cha Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984, Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu anawajibika kufanya yafuatayo:-

- a) Kuhakikisha kwamba fedha zote zinazokusudiwa kutolewa kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, matumizi yake yameidhinishwa kisheria na iwapo atatosheka kwamba masharti hayo yatatekelezwa ipasavyo basi ataidhinisha fedha hizo zitolewe.
- b) Kuhakikisha kwamba fedha zote ambazo matumizi yake yameidhinishwa yanatokana na fedha zilizomo katika Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar au fedha ambazo matumizi yake yameidhinishwa na sheria iliyotungwa na Baraza la Wawakilishi, na ambazo zimetumika kwa ajili ya shughuli zilizohusika na matumizi ya fedha hizo na kwamba matumizi hayo yamefanywa kwa kufuata idhini iliyotolewa kuhusu matumizi hayo; na
- c) Angalau mara moja kwa kila mwaka kufanya ukaguzi na kutoa taarifa juu ya ukaguzi wa hesabu za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, hesabu zinazosimamiwa na watumishi wote wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, hesabu za Mahkama zote za Zanzibar, hesabu za Tume au vyombo vyengine vilivyoanzishwa na Katiba hii na hesabu zozote zinazohusika na Baraza la Wawakilishi. "

Ukaguzi wa hesabu umefanywa kwa kuzingatia miongozo na vigezo mbali mbali vya ukaguzi ili kukidhi matarajio ya wadau wetu na wananchi kwa ujumla. Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali inaendelea kufanya uchambuzi wa njia bora zaidi kwa kufanya ukaguzi utakaoleta tija na kuongeza wigo na maeneo yanayokaguliwa kwa lengo la kuimarisha utendaji na uwajibikaji katika sekta za Umma.

1.2 UPEO NA MADHUMUNI YA RIPOTI YA UKAGUZI

Ripoti hii imekusanya taarifa za ukaguzi wa hesabu za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar yakiwemo Mawizara na Taasisi mbali mbali za Serikali kwa kuzingatia taarifa za mapato na matumizi ya kawaida, matumizi ya maendeleo pamoja na michango mbali mbali kutoka kwa Washirika wa Maendeleo, kwa kipindi cha mwaka ulioishia tarehe 30 Juni, 2021.

Ukaguzi ulifanyika kwa mujibu wa viwango vya kitaifa na kimataifa vya ukaguzi na kujiridhisha kwamba taarifa zitakazotolewa zitaonyesha sura halisi ili kutoa uhakika kwamba taarifa za mapato na matumizi zimefuata Sheria, Kanuni na taratibu zilizopo. Taarifa za hesabu zilizokaguliwa zilijumuisha hesabu za mwisho wa mwaka pamoja na taarifa mbalimbali zinazohusiana na hesabu hizo.

Miongoni mwa taarifa hizo ni kama zifuatazo:-

- I. Mizania ya Hesabu
- II. Taarifa ya Mapato na Matumizi
- III. Taarifa kuhusu mabadiliko ya mtaji
- IV. Taarifa ya mtiririko wa fedha
- V. Taarifa ya uwiano na bajeti na kiasi halisi cha matumizi
- VI. Sera za uhasibu na maelezo ya taarifa za fedha

Mabadiliko ya mifumo ya ukaguzi na uhasibu yanayotokea kwa mujibu wa viwango vya kitaifa na kimataifa yamepelekea kuwepo na mafanikio makubwa katika utendaji na uwajibikaji kwenye sekta za Umma katika ukusanyaji wa mapato na matumizi ya rasilimali za umma. Mafanikio hayo yametokana na kuimarika kwa mfumo wa fedha pamoja na utekelezaji wa sheria mbalimbali zikiwemo Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma, Sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma, pamoja na Sheria nyenginezo na kupelekea kuimarika kwa uwazi na uwajibikaji katika taasisi za Umma pamoja na utekelezaji wa miradi mbali mbali ya maendeleo na kuleta tija kwa wananchi na kufanikisha lengo la Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar katika kuimarisha dhana nzima ya utawala bora.

1.3 NJIA ZILIZOTUMIKA KATIKA UKAGUZI

Katika kufanya ukaguzi wa hesabu za Serikali mbinu na njia mbali mbali za ukaguzi zilitumika ikiwemo taratibu za ukaguzi zifuatazo: -

1. Kutoa barua za awali za maandalizi ya ukaguzi (Engagement Letter) kwa Taasisi inayokaguliwa.
2. Kuangalia viashiria vya maeneo hatarishi katika taasisi zinazokaguliwa kwa lengo la kupata uelewa wa mazingira ya taasisi hiyo ikiwemo mfumo wa udhibiti wa ndani na kubaini viashiria vitakavyoathiri udhibiti wa ndani pamoja na utendaji wa taasisi.

3. Kuandaa mikakati ya ukaguzi kuanzia mpango wa awali hadi mpango mkuu wa ukaguzi (Pre Planning, Strategic Planing and detailed Planning) itakayozingatia muelekeo na upeo wa ukaguzi ambapo utaonyesha dira na dhamira nzima ya ukaguzi huo.
4. Kufanya kikao cha kuanza kazi za ukaguzi (Entrance Meeting) pamoja na uongozi wa Taasisi zinazokaguliwa.
5. Kupitia na kuhakiki nyaraka mbalimbali pamoja na kupata taarifa kutoka kwa wahusika ili kupata uelewa wa kazi za Taasisi zinazokaguliwa.
6. Kutumia njia na mbinu mbalimbali za ukaguzi kama ilivyoainishwa kwenye muongozo wa ukaguzi (Regularity Audit Manual).
7. Kufanya kikao cha kumaliza ukaguzi (Exit Meeting) na uongozi wa Taasisi inayokaguliwa baada ya kumaliza ukaguzi ambapo katika kikao hicho wakaguzi na uongozi wa taasisi hupitia kwa pamoja hoja zilizojitokeza wakati wa ukaguzi.
8. Kutoa ripoti ya ukaguzi ya awali (Management letter) kwa uongozi wa taasisi inayokaguliwa itakayoainisha hoja za ukaguzi pamoja na mambo mbalimbali yaliyobainika wakati wa ukaguzi na kutoa nafasi kwa uongozi kutoa majibu na vielelezo kuhusiana na ripoti hiyo kwa muda unaotakiwa kwa mujibu wa sheria.
9. Kufuatilia majibu ya hoja za ukaguzi yaliyotolewa katika ripoti ya ukaguzi ya awali ili kuweza kujiridhisha na majibu ya hoja hizo.
10. Kutoa ripoti ya ukaguzi ya mwisho kwa taasisi zinazokaguliwa inayoonesha hoja za ukaguzi zilizotolewa katika ripoti ya ukaguzi ya awali ambazo hazikupata majibu yenye kuridhisha kutokana na hoja zilizotolewa.
11. Kutoa ripoti kuu ya mwaka kwa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa mujibu wa Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984.

1.4 UMUHIMU WA UKAGUZI KATIKA KUIMARISHA UTAWALA BORA

Lengo kuu la kufanya ukaguzi ni kuhakikisha kwamba fedha inayoidhinishwa na Baraza la Wawakilishi kutoka Mfuko Mkuu wa Serikali kwa mujibu wa sheria inatumika ipasavyo na kwa malengo yaliyokusudiwa kwa kuleta ufanisi na tija kwa maslahi ya wananchi na taifa kwa ujumla. Aidha ukaguzi wa hesabu unalenga kuimarisha uwajibikaji wa matumizi ya rasilimali za umma na kupelekea kuimarika kwa dhana nzima ya Utawala Bora.

Kuimarika kwa utendaji wa kazi za ukaguzi kunapelekea kuongezeka na kuimarika kwa uwazi na uwajibikaji katika ukusanyaji wa mapato na matumizi ya fedha na rasilimali za umma na kuleta tija na ufanisi na kufanikisha kutekeleza malengo yaliyopangwa na Serikali kwa wakati uliopangwa. Aidha kuimarika kwa utendaji wa kazi za ukaguzi kunapelekea kuimarika kwa hali ya uchumi wa nchi na kufanikiwa kuimarika kwa hali za wananchi kwa jumla.

Katika kufanikisha malengo ya Serikali ya kuimarisha utawala bora nchini, Ofisi ya Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali imejipanga kutekeleza majukumu yake ya kikatiba kwa kuongeza ufanisi wa kazi pamoja na kuendelea na jitihada zake za kuwajengea uwezo wafanyakazi kwa kuwapatia mafunzo na mbinu mbali mbali za ukaguzi ili kwenda sambamba na mabadiliko ya mifumo ya uhasibu na ukaguzi pamoja na mabadiliko ya kasi ya teknolojia duniani katika masuala ya udhibiti na ukaguzi wa hesabu za Serikali.

1.5 KAMATI ZA BARAZA LA WAWAKILISHI

Katika kuleta ufanisi na kufikia malengo ya Serikali iliyojipangia, Baraza la Wawakilishi ni nguzo imara katika kuimarisha uwajibikaji na kusimamia rasilimali za umma kuweza kutumika kwa malengo yaliyokusudiwa na kuleta tija kwa jamii. Aidha Kamati za Baraza la Wawakilishi zinatoa mchango mkubwa katika kujenga na kusimamia misingi ya utawala bora na uwajibikaji wa matumizi ya rasilimali za Umma.

Kwa kuzingatia majukumu na umuhimu wa Kamati za Baraza la Wawakilishi Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali imekuwa ikishirikiana na Kamati hizo katika kufuatilia utekelezaji wa bajeti ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar pamoja na kuhakikisha kwamba taasisi za Serikali zinatekeleza malengo waliyojipangia kama yalivyoainishwa katika Bajeti zilizoidhinishwa na Baraza la Wawakilishi.

Hata hivyo upeo wa mahusiano wa Taasisi za ukaguzi duniani (SAIs) na Mabunge (Baraza la Wawakilishi) unatofautiana baina ya nchi na nchi duniani ambapo kuna baadhi ya nchi taasisi za ukaguzi huwa ni sehemu ya Bunge (Legislative) na baadhi huwa chini ya utawala (Executive) na baadhi ya nchi nyengine Taasisi za ukaguzi huwa haziko kokote yaani (si legislative wala Executive). Kwa hivyo taasisi za ukaguzi zina jukumu ya kuzijengea uwezo kamati za ukaguzi za Bunge (Baraza la Wawakilishi) kwa lengo la kuzisimamia ripoti za Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali na kutoa ushauri na mapendekezo yao kwa taasisi za umma pamoja na Serikali.

Kutokana na utendaji kazi wa Kamati za Baraza la Wawakilishi (LAAC na PAC) matokeo ya ukaguzi yanayotolewa pamoja na suala zima la kuidhinishwa bajeti ya taasisi za ukaguzi yamewekwa chini ya mamlaka ya Kamati hizo kwa mujibu wa kifungu cha 35(1)(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kwa lengo la kuimarisha ufanisi, uwazi na uwajibikaji.

Aidha kwa mujibu wa chapisho la mwaka 2006 lililotolewa na Taasisi za ukaguzi za Juu duniani (INTOSAI) linaeleza mahusiano ya Mabunge na Taasisi za ukaguzi lazima yaoneshwe katika Katiba kufuatana na matakwa ya nchi husika kama ilivyobainishwa na kifungu 112 cha Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984 ambapo matoleo hayo yameeleza Taasisi za ukaguzi zinafanya kazi za ukaguzi kama mawakala wa mabunge kwa mujibu wa muongozo wa "Supreme Audit Institution".

SURA YA PILI

HATI ZA UKAGUZI

2.0 UTANGULIZI

Kwa mujibu wa Viwango vya Kimataifa vya Ukaguzi Na. 1200 (ISSAI 1200), lengo la kufanya ukaguzi wa hesabu ni kumuwezesha mkaguzi kutoa hati ya ukaguzi iliyo huru na inayoeleza iwapo hesabu zinaonesha hali halisi ya kifedha ya Shirika na Taasisi zinazojitegemea iwapo hesabu zao zimeandaliwa kwa kufuata viwango na mfumo unaokubalika.

Ukaguzi wa hesabu unafanyika ili kumpa uhakika mtumiaji wa hesabu husika kwamba hesabu hizo zimeandaliwa kwa kuzingatia viwango vinavyokubalika. Hili linafikiwa kwa kupanga na kutekeleza ukaguzi utakaomuwezesha mkaguzi kupata uhakika kwamba hesabu kwa ujumla wake hazina dosari kubwa zinazotokana na makosa ya kiutendaji au kughushi.

Hati ya ukaguzi ni maoni ya ukaguzi kuhusu hesabu zilizokaguliwa ili kumuwezesha mtumiaji kujua kama hesabu hizo zimeandaliwa kwa kufuata viwango vinavyokubalika vya uhasibu na vile vilivyotolewa na Bodi za Taaluma za uhasibu na ukaguzi za kimataifa zinazokubalika kwenye Mashirika ya Umma na Taasisi zinazojitegemea.

2.1 AINA ZA HATI ZA UKAGUZI ZILIZOTOLEWA

Kuna aina nne za Hati ya Ukaguzi na kila moja hutolewa kulingana na ushahidi uliokusanywa wakati wa ukaguzi. Hati hizo ni kama zifuatazo:-

2.1.1 Hati Inayoridhisha

Hati hii inatolewa na Mkaguzi pale anaporidhika kuwa taarifa za fedha alizokagua zimetayarishwa kwa usahihi na kwa kuzingatia viwango kubalifu vya kimataifa vinavyohusu uandaaji wa taarifa za fedha.

2.1.2 Hati Zisizoridhisha

Hati za Ukaguzi zilizopo kwenye kundi hili zinatolewa pale ambapo mkaguzi ameshidwa kutoa Hati inayoridhisha. Hati zilizopo kwenye kundi hili zimegawanywa katika aina tatu kama ilivyoonyeshwa hapa chini:-

2.1.3 Hati Yenye Shaka

Hati Yenye Shaka hutolewa pale ambapo Mkaguzi wa Hesabu za Serikali ameshindwa kupata vielelezo au ushahidi wa kuthibitisha usahihi wa taarifa za fedha zilizoandaliwa na amejiridhisha kuwa madhara yanayoweza kutokana na kukosekana kwa vielelezo au ushahidi huo yanaweza kuathiri usahihi wa taarifa hizo za fedha zilizoandaliwa.

2.1.4 Hati Mbaya (Adverse Opinion)

Hati hii hutolewa pale ambapo mkaguzi amepata ushahidi na vielelezo vya kutosha kuwa dosari zilizobainika wakati wa ukaguzi kwa ujumla wake zina mapungufu makubwa na ya msingi katika usahihi wa taarifa za fedha husika.

2.1.5 Kushindwa Kutoa Maoni (Disclaimer of Opinion)

Hati hii hutolewa pale ambapo mkaguzi anaposhindwa kupata ushahidi na vielelezo vinavyo jitosheleza vinavyohusiana na taarifa za fedha zilizoandaliwa kwa ajili ya ukaguzi. Hati ya aina hii inapotolewa inamaanisha kuwa Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ameshindwa kutoa maoni yake kutokana na dosari hizo.

2.2 MASUALA YENYE MSISITIZO (EMPHASIS OF MATTER) NA MAMBO MENGINEYO (OTHER MATTER)

Pale inapofaa, ripoti ya mkaguzi juu ya taarifa za kifedha inaweza kujumuisha aya yenye maswala yenye msisitizo. Aya hizo, hazibadilishi hati za ukaguzi (Hati Zisizoridhisha) na hazibadilishi maoni zaidi (kwa maoni yaliyobadilishwa) aidha pia Aya hiyo haibadilishi maoni yaliyotolewa juu ya Taarifa za fedha zilizoandaliwa.

2.2.1 Aya ya Masuala yenye Msisitizo (Emphasis of Matter)

Aya hii inajumuishwa katika ripoti ya ukaguzi ikirejea maswala yaliyowasilishwa ipasavyo au kufichuliwa katika taarifa za kifedha kwamba, kwa maoni ya kitaalam ukaguzi umeona umuhimu wa kuwaeleza watumiaji wa taarifa za kifedha. Aya hii imejumuishwa katika ripoti ya ukaguzi kwa kichwa cha Habari kijulikanacho kama '**Masuala Yenye Msisitizo**'.

2.2.2 Mambo Mengineyo (Other Matter)

Aya hii inajumuishwa katika ripoti ya ukaguzi ili kuweka mkazo kwenye masuala mengine nje ya yale yaliyofafanuliwa katika taarifa za Fedha ikiwemo maoni ya kitaalamu pale ambapo ukaguzi uliofanyika umeona kuna umuhimu wa kuwafahamisha watumiaji wa Taarifa za fedha. Aya hii imejumuishwa katika ripoti ya ukaguzi ikiwa na kichwa cha Habari '**Mambo Mengineyo**'.

2.3 MSINGI WA HATI ZA UKAGUZI

Ili kufikia kwenye hati zilizotolewa, ukaguzi ulizingatia hali halisi ya matokeo ya ukaguzi kwa kila tasisi iliyokaguliwa. Ukaguzi huo ulifanyika kulingana na matakwa ya Viwango vya Kimataifa vya Taasisi Kuu za Ukaguzi (ISSAIs). Viwango hivyo vinanitaka kuandaa mpango wa ukaguzi, kufanya ukaguzi, na kutoa ripoti ya matokeo ya ukaguzi huo. Pia, vinanitaka kufuata maadili ya ukaguzi ili kuhakikisha kuwa ukaguzi uliofanyika una ubora unaokubalika kwa hali ya juu. Ukaguzi ulijumuisha uchunguzi wa nyaraka mbalimbali zinazohusiana na kiasi cha fedha kilichoripotiwa kwenye taarifa za fedha. Pia, ulijumuisha tathmini ya makadirio na maamuzi yaliyofanywa na menejimenti ya Mawizara, Idara na Taasisi wakati wa uandaaji wa taarifa za fedha, utoshelezi wa mambo yaliyoripotiwa kwenye taarifa za fedha, iwapo sera za uhasibu zinazotumika zinaendana na mazingira halisi ya utekelezaji wa majukumu ya taasisi inayokaguliwa na kwa mujibu wa Viwango vya Kimataifa vya Uhasibu katika Sekta za Umma, na kama sera hizo zinajitosheleza na zimekuwa zikitumika mwaka hadi mwaka.

Kaguzi zilizofanyika zilipangwa na kutekelezwa kwa namna ambayo iliwezesha ukusanyaji wa taarifa zote muhimu na maelezo ya menejimenti yaliyokuwa yanahitajika ili kuhakikisha upatikanaji wa kutosha wa nyaraka kwa ajili ya kutoa uhakika iwapo taarifa za fedha zilizokaguliwa hazina mapungufu makubwa yaliyosababishwa na ubadhirifu au kwa bahati mbaya.

Nilifanya ukaguzi wangu kwa uhuru na sikuwa na mgongano wa maslahi na taasisi yoyote niliyoikaguwa kwa mujibu wa kanuni za maadili zilizotolewa na Bodi ya Kimataifa ya Viwango vya Maadili kwa Wahasibu pamoja na Kanuni za Maadili zilizotolewa na Bodi ya Taifa ya Wahasibu na Wakaguzi wa Hesabu Tanzania na nilitekeleza wajibu wangu wa kimaadili kwa mujibu wa matakwa hayo.

Ni imani yangu kuwa ushahidi nilioupata ulikuwa sahihi na ulijitosheleza katika kutoa hati za ukaguzi na pale ambapo nilishindwa kupata ushahidi wa kutosha sikutoa hati za ukaguzi.

2.4 HATI ZA UKAGUZI ZILIZOTOLEWA KWA WIZARA NA TAASISI ZA SERIKALI KUU KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021

Katika mwaka wa fedha 2020/2021 jumla ya hati za ukaguzi sabini na tatu (73) zimetolewa kwa Mawizara na taasisi mbali mbali za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ambapo hati hizo zimetolewa kutokana na ukaguzi uliofanyika kupitia vitabu na kumbukumbu za hesabu kwa mujibu wa sheria na kanuni za ukaguzi. Kati ya hati 73 zilizotolewa jumla ya taasisi sitini na mbili (62) zimepata Hati zinazoridhisha, na jumla ya taasisi kumi na moja (11) zimepata Hati zisizoridhisha na hakuna taasisi iliyopata hati yenye shaka au kushindwa kutoa maoni ya ukaguzi kwa mwaka wa fedha unaoishia 30 Juni, 2021.

Orodha ya taasisi zilizokaguliwa na kupatiwa hati za ukaguzi ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 1: Orodha ya Wizara na Taasisi zilizopata Hati za Ukaguzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021

Namba	Fungu	Wizara/Taasisi	Aina ya Hati iliyotolewa
1.	A01	Ofisi ya Rais na Menyekiti wa Baraza la Mapinduzi	Hati Inayoridhisha
2.	A02	Ofisi ya Rais Baraza la Mapinduzi	Hati Inayoridhisha
3.	B01	Ofisi ya Makamo wa Kwanza wa Rais	Hati Inayoridhisha
4.	C01	Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais, Sera, Uratibu na BLW	Hati Inayoridhisha
5.	C02	Baraza la Wawakilishi	Hati Inayoridhisha
6.	C03	Tume ya Uchaguzi Zanzibar	Hati Inayoridhisha
7.	C05	Tume ya Ukimwi Zanzibar	Hati Inayoridhisha
8.	Ruzuku	Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa	Hati Isiyoridhisha
9.	D01	Wizara ya Nchi (OR) Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum	Hati Inayoridhisha
10.	D02	Jeshi la Kujenga Uchumi	Hati Isiyoridhisha
11.	Ruzuku	Wakala wa Ulinzi JKU - (SGA)	Hati Inayoridhisha
12.	D03	Chuo cha Mafunzo	Hati Inayoridhisha
13.	D04	Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo	Hati Isiyoridhisha
14.	D05	Kikosi cha Zimamoto na Uokozi	Hati Inayoridhisha
15.	D06	Kikosi cha Valantia	Hati Inayoridhisha

Namba	Fungu	Wizara/Taasisi	Aina ya Hati iliyotolewa
16.	D07	Mkoa wa Mjini Magharibi	Hati Inayoridhisha
17.	D08	Mkoa wa Kusini Unguja	Hati Inayoridhisha
18.	D09	Mkoa wa Kaskazini Unguja	Hati Inayoridhisha
19.	D10	Mkoa wa Kusini Pemba	Hati Inayoridhisha
20.	D11	Mkoa wa Kaskazini Pemba	Hati Inayoridhisha
21.	D12	Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii	Hati Isiyoridhisha
22.	E05	Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi	Hati Inayoridhisha
23.	E07	Kamisheni ya Utumishi wa Umma	Hati Inayoridhisha
24.	E08	Tume ya Utumishi Serikalini	Hati Inayoridhisha
25.	Ruzuku	Tume ya Maadili ya Viongozi	Hati Inayoridhisha
26.	Ruzuku	Wakala wa Miundombinu ya TEHAMA	Hati Inayoridhisha
27.	--	Hesabu Jumuishi ya Mfuko Mkuu wa Serikali	Hati Isiyoridhisha
28.	F01	Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Fedha na Mipango	Hati Inayoridhisha
29.	F02	Mfuko Mkuu wa Serikali	Hati Inayoridhisha
30.	F03	Tume ya Mipango	Hati Inayoridhisha
31.	Ruzuku	Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali	Hati Inayoridhisha
32.	G01	Wizara Nchi (OR) Katiba, Sheria, Utumishi na Utawala Bora	Hati Inayoridhisha
33.	G02	Mahkama Kuu Zanzibar	Hati Inayoridhisha
34.	G03	Ofisi ya Mwanasheria Mkuu	Hati Inayoridhisha
35.	G04	Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka	Hati Inayoridhisha
36.	G05	Tume ya Kurekebisha Sheria	Hati Inayoridhisha
37.	H01	Wizara ya Afya,Ustawi wa Jamii Wazee Jinsia na Watoto	Hati Isiyoridhisha
38.	H02	Hospitali ya Mnazi Mmoja	Hati Inayoridhisha
39.	Ruzuku	Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi (ZFDA)	Hati Isiyoridhisha
40.	Ruzuku	Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu	Hati Inayoridhisha
41.	J01	Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale	Hati Inayoridhisha
42.	J02	Kamisheni ya Utalii	Hati Inayoridhisha
43.	J03	Wizara ya Habari, Vijana Utamaduni na Michezo	Hati Inayoridhisha
44.	K01	Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali	Hati Inayoridhisha
45.	Ruzuku	Baraza la Mitihani Zanzibar	Hati Inayoridhisha
46.	Ruzuku	Ofisi ya Mkaguzi Mkuu wa Elimu	Hati Inayoridhisha
47.	Ruzuku	Mrajiis wa Baraza la Elimu	Hati Inayoridhisha
48.	Ruzuku	Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu Zanzibar	Hati Inayoridhisha
49.	Ruzuku	Taasisi ya Elimu Zanzibar	Hati Inayoridhisha
50.	L01	Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji Maliasili na Mifugo	Hati Isiyoridhisha
51.	Ruzuku	Taasisi ya Utafiti na Kilimo	Hati Inayoridhisha
52.	Ruzuku	Taasisi ya Utafiti wa Mifugo	Hati Inayoridhisha
53.	Ruzuku	Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrekta na Zana za Kilimo	Hati Inayoridhisha
54.	L02	Wizara ya Uchumi wa Buluu na Uvuvi	Hati Inayoridhisha
55.	N01	Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi	Hati Inayoridhisha
56.	Ruzuku	Bodi ya Kondominio Zanzibar	Hati Inayoridhisha
57.	Ruzuku	Bodi ya Uhaulishaji Ardhi Zanzibar	Hati Inayoridhisha
58.	Ruzuku	Bodi ya Kudhibiti Kodi za Nyumba Zanzibar	Hati Inayoridhisha
59.	Ruzuku	Bodi ya Usajili wa Wakandarasi	Hati Inayoridhisha
60.	Ruzuku	Kamati ya Udhibiti wa Ujenzi wa Idara ya Mipango Miji na Vijiji	Hati Isiyoridhisha

Namba	Fungu	Wizara/Taasisi	Aina ya Hati iliyotolewa
61.	Ruzuku	Kamisheni ya Ardhi	Hati Inayoridhisha
62.	N03	Wizara ya Maji Nishati na Madini	Hati Inayoridhisha
63.	P01	Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi	Hati Isiyoridhisha
64.	Ruzuku	Bodi ya Usajili Wasanifu, Wahandisi na Wakadiriaji Majengo	Hati Inayoridhisha
65.	Ruzuku	Wakala wa Mjengo Zanzibar	Hati Isiyoridhisha
66.	Ruzuku	Wakala wa Karakana Kuu	Hati Inayoridhisha
67.	Q01	Wizara ya Kazi, Uwezeshaji, Wazee, Wanawake na Watoto	Hati Inayoridhisha
68.	R01	Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda	Hati Inayoridhisha
69.	Ruzuku	Taasisi ya Viwango Zanzibar ZBS	Hati Inayoridhisha
70.	Ruzuku	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali	Hati Inayoridhisha
71.	Ruzuku	Wakala wa Maendeleo ya Viwanda Vidogo Vidogo, Vidogo na vya Kati (SMIDA)	Hati Inayoridhisha
72.	Ruzuku	Baraza la Usimamizi wa Mfumo wa Utoaji Leseni	Hati Inayoridhisha
73.	Ruzuku	Tume ya Ushindani Halali wa Biashara	Hati Inayoridhisha

SURA YA TATU

3.0 TAARIFA YA UTEKELEZAJI WA BAJETI YA SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021

3.1 TAARIFA ZA MAPATO NA MATUMIZI

3.1.1 Taarifa za Mapato

Kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 mapato yaliyokadiriwa kukusanywa ni jumla ya shilingi Bilioni 1,579.2 Makadirio hayo yalitarajiwa kutoka katika vyanzo mbali mbali ikiwemo mikopo, misaada ya kibajeti na washirika wa maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi Bilioni 944.6 zimekusanywa ambapo ni sawa na asilimia 60 ya makadirio.

3.1.2 Mapato yatokanayo na Vyanzo vya Ndani

Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi Bilioni 1,050.00 kwa mapato yatokanayo na vyanzo vya ndani.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 makusanyo halisi ya mapato ya ndani yalikuwa ni shilingi Bilioni 723.60 ambapo ni sawa na asilimia 69 ya makadirio na kupelekea kujitokeza kwa upungufu wa shilingi Bilioni 326.40 sawa na asilimia 31 ya upungufu.

3.1.3 Mapato yatokanayo na Washirika wa Maendeleo

Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi Bilioni 423.00 kutoka kwa Washirika wa Maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 makusanyo halisi yalikuwa ni shilingi Bilioni 149.90 ambapo ni sawa na asilimia 35 ya makadirio na kupelekea kujitokeza kwa upungufu wa makusanyo ya shilingi Bilioni 273.10 sawa na asilimia 65 ya makadirio.

3.1.4 Mapato Yatokanayo na Vyanzo Vyenginevyo

Kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Serikali ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi Bilioni 106 kutoka katika vyanzo mbali mbali vya kibajeti ikiwemo Mikopo ya Ndani, Mikopo ya dharura, Marejesho ya Mikopo pamoja na Misaada ya Kibajeti.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 makusanyo halisi yalikuwa ni shilingi Bilioni 71 ambapo ni sawa na asilimia 67 ya makadirio na kupelekea kujitokeza kwa upungufu wa makusanyo ya shilingi Bilioni 35 sawa na asilimia 33 ya makadirio.

3.1.5 Taarifa ya Matumizi ya Kazi za Kawaida

Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi Bilioni 969.30 kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ilitumia jumla ya shilingi Bilioni 740.1 sawa na asilimia 76 ya makadirio.

3.1.6 Taarifa ya Matumizi ya Kazi za Maendeleo

Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi Bilioni 609.90 kwa ajili ya matumizi ya kazi za Maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ilitumia jumla ya shilingi Bilioni 213.7 sawa na asilimia 35 ya makadirio.

Mchanganuo wa taarifa za mapato na matumizi ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 2: Mapitio ya Bajeti kwa Mwaka wa fedha 2020/2021

MAPATO			
	Tarakimu ni TZS "Bilioni"		
MAELEZO	BAJETI 2020/21		
A:Mapato	Bajeti	Halisi	Asilimia
Mapato ya Ndani	1,050.0	723.6	69%
ZRB	516.7	304.3	59%
TRA	383.5	298.1	78%
Mapato yasiyokuwa ya Kodi	128.7	100.2	78%
Mapato: Wafanyakazi wa SMT	21.0	21.0	100%
Mapato ya Washirika wa Maendeleo	423.2	149.9	35%
Mfuko wa Pamoja wa Wafadhili (BF)	3.8	2.6	68%
Ruzuku kutoka Nje	78.9	20.9	26%
Mkopo kutoka Nje	340.5	126.4	37%
Mapato Mengineyo	106	71	67%
Mkopo wa Ndani	45.0	54.7	122%
Mkopo wa Dharura	-	6.9	
Marejesho ya Mkopo	61.0		
Msaada wa Kibajeti	100T	9.5	
Jumla Kuu	1,579.2	944.6	60%
MATUMIZI			
	Tarakimu ni TZS "Bilioni"		
	BAJETI 2020/21		
	Bajeti	Halisi	Asilimia
Matumizi ya Kawaida	969.3	740.1	76%
Mshahara Mawizara	316.8	274.5	87%
Mshahara Ruzuku	123.8	132.4	107%
Matumizi Mengineyo Mawizara	182.6	79.4	43%
Matumizi Mengineyo Ruzuku	108.2	46.0	43%
Mfuko Mkuu wa Serikali	237.9	197.1	83%
Malipo ya Mkopo wa Dharura	-	6.9	
Matumizi ya Uviko 19	-	3.8	
Matumizi ya Maendeleo	609.9	213.7	35%
Fedha za Serikali	197.3	82.5	42%
Kutoka kwa Washirika wa Maendeleo	412.6	131.2	32%
Jumla Kuu	1,579.2	953.8	60%

3.1.7 TAARIFA YA GAWIO LA SERIKALI

Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiria kupokea jumla ya shilingi Bilioni 24.00 ikiwa ni gawio kutoka katika Mashirika mbalimbali yanayomilikiwa na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 gawio halisi lililopatikana ni shilingi Bilioni 15.376 ambapo ni sawa na asilimia 64.10 ya makadirio na kupelekea kujitokeza kwa upungufu wa gawio la shilingi Bilioni 8.624 sawa na asilimia 35.90 ya upungufu.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kuhakikisha kuwa wanaandaa na kuonyesha katika hesabu jumishi makisio ya mapato yanayotokana na gawio la Serikali kwa kila shirika linalomilikiwa na Serikali yanayoakisi uhalisia wa uwezo wa Shirika husika.

Jadweli hapo chini linaonesha uchambuzi wa mapato ya gawio la Serikali yaliyopokelewa kutoka katika Mashirika mbali mbali:-

Jadweli Nambari 3: Uchambuzi wa mapato ya Gawio la Serikali

Namba	Shirika	Fedha za Makisio (Tshs."000")	Fedha Halisi (Tshs."000")
Taasisi za Kibenki			
1.	Benki Kuu ya Tanzania (BOT)	13,500,000	6,750,000
2.	Benki ya Watu wa Zanzibar (PBZ)	5,300,000	4,975,192
Mashirika ya Umma Zanzibar			
3.	Shirika la Bandari Zanzibar (ZPC)	2,000,000	1,768,151
4.	Shirika la Meli Zanzibar (ZSC)	300,000	-
5.	Shirika la Bima Zanzibar (ZIC)	3000,000	500,000
6.	Shirika la Umeme Zanzibar (ZECO)	2,000,000	1,382,161
7.	Shirika la Biashara la Taifa (ZSTC)	600,000	-
Jumla		24,000,000	15,375,513

3.2 TAARIFA YA DENI LA SERIKALI

Taarifa ya muundo wa Deni la Serikali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 linatokana na uwepo wa deni la ndani ambalo linajumuisha dhamana zinazouzwa na Benki Kuu ya Tanzania zenye ukomo tofauti kama vile dhamana za muda mrefu na hati fungani pamoja na mikopo kutoka Taasisi za ndani.

Aidha, kwa upande mwingine deni la Serikali linatokana na muundo wa deni la nje ambalo linahusisha Mikopo kutoka Taasisi za Kimataifa pamoja na Washirika wa Maendeleo ambapo kwa mujibu wa Katiba ya Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania deni hilo hudhaminiwa na Serikali ya Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania.

3.2.1 Deni la Ndani

Deni la ndani la Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 limebainika kufikia jumla ya shilingi Bilioni 194.098 ikilinganishwa na kiasi cha shilingi Bilioni 156.802 zilizofikiwa mwishoni mwa tarehe 30 Juni, 2020 ambapo imebainika deni hilo kuongezeka hadi kufikia shilingi Bilioni 37.296 sawa na asilimia 23.8 ya deni la ndani lililoripotiwa mwaka jana.

3.2.2 Deni la Nje

Deni la nje la Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 limebainika kufikia jumla ya shilingi Bilioni 692.867 ikilinganishwa na kiasi cha shilingi Bilioni 667.719 zilizofikiwa mwishoni mwa tarehe 30 Juni, 2020 ambapo imebainika deni hilo kuongezeka kwa shilingi Bilioni 25.148 sawa na asilimia 3.80 ya deni la nje lililoripotiwa mwaka jana.

3.3 UHIMILIVU WA DENI LA TAIFA

Pamoja na kubainika kuongezeka kwa Deni la Taifa kwa asilimia 3.80 kwa upande wa deni la nje ukaguzi umebaini kwa mwaka wa fedha 2020/2021 deni la Taifa bado ni himilivu kwa kuzingatia vigezo vilivyowekwa kitaifa na kimataifa kama ifuatavyo:-

- Thamani ya Deni la Ndani linalodhaminiwa na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar imebainika kufikia jumla ya shilingi Bilioni 194.098 wakati uchumi wa Zanzibar hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 una thamani ya shilingi Bilioni 4,513.9. Hivyo uwiano wa deni la taifa dhidi ya GDP ni asilimia 4.3 wakati ukomo wa kigezo cha nchi za Uchumi wa Kati ni asilimia 70 kwa kiwango cha chini.
- Deni la Ujumla la shilingi Bilioni 886.965 na ukuwaji wa uchumi wa Zanzibar wa shilingi Bilioni 4,513.9 sawa na asilimia 19.65 ya kiwango cha asilimia 70 ya Nchi za Uchumi wa Kati kwa kiwango cha chini.
- Mapato halisi ya ndani yaliyokusanywa ya shilingi Bilioni 723.6 kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo asilimia 27 ya mapato hayo ingelitisha kulipa deni lote linalodhaniwa na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar.

Kutokana na mchanganuo niliobainisha hapo juu inaonesha kuwa deni la Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar bado ni himilivu hivyo ukaguzi unaishauri Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuendelea kukopa zaidi ili kuendeleza utekelezaji wa miradi ya maendeleo kwa lengo la kuwaletea maendeleo wananchi wa Zanzibar.

3.4 MAMBO YALIYOBAINIKA KATIKA UKAGUZI WA MFUKO MKUU WA SERIKALI

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi ulipokea taarifa za Hesabu Jumuishi (Consolidated Financial Statement) ya Mfuko Mkuu wa Serikali katika maeneo matatu tofauti ambayo ni Hesabu Jumuishi ya Taasisi za Kibajeti inayojumuisha Wizara na Idara za Serikali, Hesabu Jumuishi za Serikali za Mitaa pamoja na Hesabu Jumuishi za Mashirika ya Umma, Mamlaka na Taasisi zinazojitegemea.

3.4.1 DOSARI KATIKA HESABU JUMUISHI

Ukaguzi uliofanyika katika Mfuko Mkuu wa Serikali kupitia Hesabu Jumuishi imebainika kuwepo kwa baadhi ya dosari mbali mbali katika Hesabu iliyowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi ikiwemo mapungufu katika uandaaji na uwasilishwaji wa hesabu jumuishi kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021. Kutokana na hali hiyo, imepelekea hesabu za Mfuko Mkuu wa Serikali kutoonyesha sura sahihi na halisi. Baadhi ya dosari zilizobainika ni kama ifuatavyo:-

3.4.1.1 Kukosekana kwa uchambuzi mzuri wa taarifa za Hesabu Jumuishi

Ukaguzi ulipitia taarifa ya jumla ya mapato na matumizi ya Hesabu Jumuishi kwa kulinganisha na taarifa moja moja ya kila taasisi kwa mwaka ulioishia tarehe 30 Juni, 2021 na kubaini kukosekana kwa uchambuzi mzuri wa vyanzo vya mapato vya kila taasisi pamoja na uchambuzi wa matumizi wa kila Taasisi ili kuweza kulinganisha na kujiridhisha juu ya usahihi wa taarifa za fedha katika Hesabu Jumuishi.

Dosari hizo zimebainika katika taarifa za mapato na matumizi za kila taasisi katika Hesabu Jumuishi za Taasisi za Kibajeti, Mashirika, Taasisi zinazojitegemea, Mamlaka na Mifuko ya Umma. Uchambuzi wa taarifa hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 4:Mapato ya kodi (Taxation) katika hesabu jumuishi ya Taasisi za kibajeti

Fungu	Ofisi ya Rais Fedha na Mipango	Makisio kwa mwaka 2020/2021	Mapato halisi	
			Kwa mwaka	2020/2021
F01	ZRB	516,726,006,000	304,343,696,000	
	TRA	383,540,769,000	298,157,865,000	
	PAYE From URT	21,000,000,000	21,000,000,000	
	Jumla	921,266,775,000	623,501,561,000	

Jadweli Nambari 5 : Mapato ya fedha (Finance Income) na Ruzuku kutoka Serikalini

Namba	Chanzo cha mapato	Kiasi cha fedha (Tshs)
Mapato ya Fedha (Finance Income)		
1.	Interest received on fixed Deposit	10,217,960,438.8
2.	Interest from Treasury bill/Short call	9,908,325,274.05
3.	Interest from Govt stock/Loan	4,954,162,637.00
4.	Interest from Treasury bond	8,669,784,614.79
5.	Interest from Other Institution loan	7,740,879,120.35
6.	Interest Income	6,502,338,461.09
7.	Interest on commercial loan and Overdraft	8,360,149,449.98
8.	Interest on Other Investment	9,908,325,274.05
9.	Income on Treasury Bills	4,149,111,208.51
10.	Income on Treasury Bond	7,555,098,021.46
	Jumla	77,966,134,500.08
Mapato ya Fedha Yatokanayo na Ruzuku		

Namba	Chanzo cha mapato	Kiasi cha fedha (Tshs)
11.	Mishahara Taslim	6,126,487,631.23
12.	Matumizi ya Kawaida taslim	2,722,883,391.66
13.	Matumizi ya Maendeleo	2,382,522,967.70
14.	Personel Emoulment in kind	1,361,441,695.83
15.	Other Charge in kind	1,531,621,907.81
16.	Development in kind	7,828,289,751.01
17.	Asset contribution- Non Current Assets	5,971,563,578.76
Jumla		27,924,810,924

Kukosekana kwa uchambuzi mzuri wa taarifa za fedha kumepelekea ukaguzi kushindwa kujiridhisha juu ya usahihi wa taarifa iliyowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi katika hesabu jumuishi.

Ukaguzi unaishauri Serikali kupitia Mfuko Mkuu wa Serikali kuhakikisha inaweka utaratibu madhubuti wa uwasilishaji wa taarifa za fedha za kila taasisi zilizoripotiwa katika hesabu jumuishi na kuimarisha uwepo wa uwazi katika taarifa za fedha kwa lengo la kuboresha upatikanaji wa taarifa sahihi za fedha za Serikali zitakazotoa sura sahihi na halisi.

3.4.1.2 Kutotambuliwa kwa taarifa za mapato na matumizi ya baadhi ya taasisi za Serikali katika Hesabu Jumuishi

Ukaguzi ulipitia taarifa za fedha za Taasisi zote za umma katika hesabu jumuishi zilizojigawa katika hesabu za Tasisi za kibajeti na Mashirika ya Umma , Taasisi zinazojitegemea na Mamlaka za Serikali na kubaini kwamba baadhi ya taasisi hazikujumuishwa katika hesabu zote jumuishi zilizo orodheshwa hapo juu. Baadhi ya taasisi ambazo hazikutambuliwa katika hesabu jumuishi za Mashirika ni kama zifuatazo:-

- Mamlaka ya Udhhibiti wa Utafutaji na Uchimbaji wa Mafuta na Gesi Asilia (ZPRA).
- Mamlaka ya Maji Zanzibar (ZAWA).
- Mamlaka ya kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi (ZAECA).
- Mamlaka ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma (ZPPDA).
- Shirika la Utangazaji Zanzibar (ZBC).
- Shirika la Magazeti ya Serikali (ZGP).

Kutokutambuliwa kwa taarifa za mapato na matumizi ya taasisi zilizo orodheshwa hapo juu kunatia shaka juu ya usahihi na ukamilifu wa hesabu jumuishi za Serikali.

Ukaguzi unaishauri Serikali kupitia Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kujumuisha taarifa za fedha za Taasisi zote za Umma ili kuweza kupatikana usahihi na uhalisia wa hesabu za fedha.

3.4.1.3 Kukosekana kwa uwiano wa chati ya hesabu (Chart of Accounts) katika uandaaji wa taarifa za fedha za Mashirika ya Umma

Mapitio ya hesabu za Mashirika ya Umma, Mamlaka za Serikali na Taasisi zinazojitegemea, ukaguzi umebaini kutokuwepo kwa uwiano baina ya chati ya hesabu ya Taasisi za kibajeti na chati ya hesabu inayotumika katika Mashirika ya Umma, Mamlaka na Taasisi zinazojitegemea hali inayokwaza utaratibu wa uandaaji na uwasilishaji wa hesabu jumuishi za Serikali.

Kukosekana kwa chati ya hesabu inayofanana kwa Mashirika ,Mamlaka za Serikali na Taasisi zinazojitegemea kunakwaza utaratibu wa uandaaji na uwasilishaji wa hesabu jumuishi za Serikali.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kupitia Idara ya Mhasibu Mkuu wa Serikali kufanyia kazi changamoto ya utofauti wa Chati za Hesabu za Mashirika,Mamlaka za Serikali na Taasis zinazojitegemea.

3.4.1.4 Kukosekana kwa mfumo mzuri wa uwekaji wa taarifa za mali za Kudumu

Kifungu cha 29 cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kimeelezea moja kati ya majukumu ya Afisa muhasibu kuhusiana na usimamizi wa mali na madeni katika kutimiza majukumu ya usimamizi wa mali, Afisa mhasibu atatunza daftari la mali zote zilizopo chini ya udhibiti wa Taasisi za umma.

Ukaguzi umebaini uwepo wa changamoto kubwa katika usimamizi wa mali za umma ikiwemo kukosekana kwa daftari la kutunzia mali za kudumu (Fixed Asset) kwa baadhi ya taasisi nyingi za Serikali ikiwemo Mawizara, Mashirika ya Umma , Mamlaka za Serikali za Mitaa pamoja na Taasisi zinazojitegemea. Aidha mapitio ya hesabu za Taasisi zinazotumia mfumo wa hesabu usio taslim imebainika kwamba mfumo wa uwekaji wa taarifa za mali za kudumu unatofautiana baina ya Taasisi moja na nyengine hali inayopelekea kukwanza utaratibu wa kuandaa hesabu jumuishi za Mawizara Mashirika, Mamlaka za Serikali za Mitaa pamoja na Taasisi zozojitegemea.

Kukosekana kwa mfumo unaofanana wa uwekaji wa taarifa na kumbukumbu za mali za kudumu unakwaza utaratibu mzima wa uandaaji wa hesabu Jumuishi za Mawizara, Mashirika , Mamlaka za Serikali za Mitaa pamoja na Taasisi zinazojitegemea.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kupitia Idara ya Mhasibu Mkuu wa Serikali kuzifanyia kazi changamoto ya kukosekana kwa mfumo mzuri wa uwekaji wa taarifa na kumbukumbu za mali za kudumu.

3.4.1.5 Kutojumuishwa kwa bakaa ya fedha za Miradi ya Maendeleo katika Hesabu Jumuishi za Serikali

Ukaguzi umebaini kwamba katika hesabu jumuishi ya hesabu za Taasisi za kibajeti , hazikujumuisha bakaa ya fedha katika miradi ya Maendeleo inayosimamiwa na taasisi hizo kwa kipindi cha mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021.

Aidha, hesabu ya Wizara husika zinazosimamia miradi hiyo zilionesha kutokuwepo kwa bakaa yoyote ambapo uhalisia unaonesha kuwa miradi hiyo ina bakaa ya fedha kwa kuwa inaendelea na utekelezaji wake kwa kipindi cha zaidi ya mwaka mmoja hali iliyopelekea taarifa ya bakaa hizo kutojumuishwa katika hesabu jumuishi za taasisi za kibajeti za Serikali kwa mwaka wa fedha ulioishia tarehe 30 Juni, 2021.

Kutojumuisha bakaa ya fedha katika miradi ya Maendeleo katika hesabu jumuishi kunapelekea hesabu jumuishi kutokutoa sura halisi na Sahihi.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kupitia Idara ya Mhasibu Mkuu wa Serikali kuhakikisha kwamba bakaa ya fedha za miradi ya maendeleo inajumuishwa katika hesabu za Wizara pamoja Hesabu jumuishi.

3.4.1.6 Kutokufunga hesabu kwa Taasisi za Serikali zinazopokea Ruzuku Serikalini

Ukaguzi umepitia hesabu jumuishi za Taasisi za kibajeti za Serikali na kubaini kwamba baadhi ya taasisi zinazopokea ruzuku kutoka Serikali hazikufunga hesabu na kuziwasilisha kwa Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali. Miongoni mwa taasisi hizo ni Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana, Tume ya Utangazaji pamoja na COSOZA.

Kutofunga hesabu kwa taasisi hizo kumepelekea kukosekana kwa uwazi wa taarifa za mapato na matumizi ya taasisi hizo.

3.4.1.7 Mapungufu yaliyobainika katika taarifa za uwekaji wa kumbukumbu za madeni ya Serikali

Ukaguzi umebaini kwamba kitengo cha madeni ya Serikali hakina mfumo rasmi wa kielektroniki wa uwekaji wa kumbukumbu za taarifa za madeni ya Serikali badala yake inatumia utaratibu wa uwekaji wa kumbukumbu za madeni kwa kutumia "Excel" katika uwekaji wa taarifa za madeni.

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kupitia Idara ya Mhasibu Mkuu wa Serikali kuhakikisha kwamba inaboresha uwekaji wa kumbukumbu za madeni ya Serikali katika mfumo unaotambulika (IFMIS).

SURA YA NNE

4.0 MUHTASARI WA MAMBO YALIYOBAINIKA KATIKA UKAGUZI WA MWAKA WA FEDHA 2020/2021

Sura hii inaelezea muhtasari wa mambo yaliyobainika katika ukaguzi wa hesabu kwa mwaka wa fedha 2020/2021, ukaguzi ulibaini dosari mbali mbali ambazo hadi kukamilika kwa ukaguzi hazikupatiwa majibu au majibu yake hayakuridhisha hali iliyopelekea kujitokeza kwa hoja za ukaguzi.

4.1 DOSARI ZA KIUTENDAJI ZILIZOBAINIKA KATIKA UKAGUZI

Katika ukaguzi wa hesabu wa mwaka wa fedha 2020/2021 kulijitokeza dosari za kiutendaji ambazo zimepelekea kuathiri utendaji wa taasisi zilizokaguliwa pamoja na utekelezaji wa sheria mbali mbali.

Dosari hizo ni kama zifuatazo:-

- 1) Mfumo wa udhibiti wa ndani.
- 2) Utekelezaji wa Sheria ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma.
- 3) Usimamizi wa matumizi.
- 4) Mifumo ya ukusanyaji wa mapato.
- 5) Usimamizi wa mikataba.

1) Mfumo wa udhibiti wa ndani

Mfumo wa udhibiti wa ndani ni taratibu zilizowekwa kwa mujibu wa sheria za usimamizi wa fedha ambazo zinahitajika kuwa imara ili kuweza kusaidia taasisi za umma kuweza kufanya kazi zake kwa weledi na kutekeleza majukumu yake kwa mujibu wa sheria.

Ukaguzi ulibaini udhaifu katika mfumo wa udhibiti wa ndani kwa baadhi ya Taasisi na Mawizara kwa kutokuwa na Kamati za Ukaguzi wa Ndani au kutokufanyakazi kwa kamati hizo. Kutokufanyakazi kwa kamati za ukaguzi wa ndani (Audit Committe) kunaweza kupelekea dosari za kiutendaji kushindwa kuchukuliwa hatua za awali pale zinapojitokeza.

Aidha ukaguzi umebaini vitengo vya ukaguzi wa ndani (Internal Audit Unit) kwa baadhi ya Taasisi na Wizara zilizokaguliwa hazikuwasilisha ripoti za ukaguzi wa hesabu katika kipindi cha ukaguzi pamoja na kushindwa kukutana kwa kamati za ukaguzi wa ndani kwa lengo la kuzifanyia kazi ripoti za ukaguzi na kutoa mapendekezo kwa uongozi wa taasisi husika.

2) Utekelezaji wa Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 pamoja na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi umebaini kutokufuatwa kikamilifu kwa Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 pamoja na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kwa baadhi ya Wizara na Taasisi jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa dosari za ukiukwaji wa taratibu na miongozo ya sheria hizo.

3) Usimamizi wa matumizi

Ukaguzi umebaini dosari katika Usimamizi wa matumizi kwa baadhi ya taasisi za Serikali. Kutokuwepo kwa mfumo mzuri wa usimamizi wa matumizi kumepelekea ukaguzi kushindwa kuthibitisha uhalali wa baadhi ya matumizi kwa Wizara na Taasisi za Umma jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma.

4) Mifumo ya ukusanyaji wa mapato

Ukaguzi umebaini dosari katika mifumo ya ukusanyaji wa mapato kwa baadhi ya taasisi za Serikali. Kutokuwepo kwa mfumo mzuri ya ukusanyaji wa mapato kumepelekea ukaguzi kushindwa kuthibitisha uhalali wa makusanyo yaliyokusanywa na Wizara na Taasisi za umma kwa kukosekana kwa makadirio ya mapato, mapato halisi yaliyokusanywa na kuwasilishwa pamoja na kutokujulikana chanzo kilichokusanya mapato hayo.

5) Usimamizi wa mikataba

Ukaguzi umebaini dosari katika usimamizi wa mikataba kwa baadhi ya Wizara na Taasisi za Serikali ikiwemo kukiuka vipengele muhimu vilivyoainishwa katika mikataba hali iliyopelekea kutokufikiwa kwa malengo yaliyopangwa katika utekezaji wa miradi ya maendeleo. Kuwepo kwa ukiukwaji wa vipengele hivyo kumepelekea kwa baadhi ya miradi kutokamilika na kutofikia malengo yaliyokusudiwa.

Aidha, kujitokeza kwa baadhi ya Wizara na Taasisi kutelekeza miradi ya maendeleo kwa kutumia rasimu ya Mikataba jambo ambalo linaweza kupelekea kuitia hasara Serikali kwa kukosekana ushauri wa kitaalamu kuhusiana na mikataba hiyo kwa kubainika kufanya malipo bila ya kuzingatia vipegele vya malipo na kujitokeza kwa baadhi ya wazabuni kulipwa asilimia 100 ya malipo yote bila ya kukamilika kwa kazi iliyotarajiwa na hatimae kuitia hasara Serikali.

4.2 UWASILISHAJI WA HESABU ZA MWISHO WA MWAKA WA FEDHA 2020/2021 KWA AJILI YA UKAGUZI

Kwa mujibu wa kifungu namba 119(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016, Wizara na Taasisi za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar zinatakiwa zitayarisha na ziwasilishe kwa Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, hesabu za mwisho wa mwaka ndani ya miezi mitatu baada ya kumalizika mwaka wa fedha ambapo hesabu hizo zitajumuisha taarifa za mapato na matumizi ya Taasisi hizo.

Kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika kwamba uwasilishaji wa taarifa za hesabu za Serikali umeimarika ambapo hesabu hizo zimewasilishwa kwa wakati kama ifuatavyo:-

Jadweli Nambari 6: Orodha ya Wizara na Taasisi zilizowasilisha Hesabu kwa Ukaguzi

Namba	Fungu	Wizara/Taasisi	Tarehe ya kuwasilisha hesabu
1.	A01	Ofisi ya Rais na Menyekiti wa Baraza la Mapinduzi	20/09/2021
2.	A02	Ofisi ya Rais Baraza la Mapinduzi	20/09/2021
3.	B01	Ofisi ya Makamo wa Kwanza wa Rais	20/09/2021
4.	C01	Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais, Sera, Uratibu na BLW	03/09/2021
5.	C02	Baraza la Wawakilishi	21/09/2021
6.	C03	Tume ya Uchaguzi Zanzibar	27/09/2021
7.	C05	Tume ya Ukimwi Zanzibar	30/09/2021
8.	Ruzuku	Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa	13/09/2021
9.	D01	Wizara ya Nchi (OR) Tawala za Mkoa,Serikali za Mitaa na Idara Maalum	29/09/2021
10.	D02	Jeshi la Kujenga Uchumi	30/09/2021
11.	Ruzuku	Wakala wa Ulinzi JKU - (SGA)	04/10/2021
12.	D03	Chuo cha Mafunzo	30/09/2021
13.	D04	Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo	30/09/2021
14.	D05	Kikosi cha Zimamoto na Uokozi	22/09/2021
15.	D06	Kikosi cha Valantia	30/09/2021
16.	D07	Mkoa wa Mjini Magharibi	21/09/2021
17.	D08	Mkoa wa Kusini Unguja	20/09/2021
18.	D09	Mkoa wa Kaskazini Unguja	30/09/2021
19.	D10	Mkoa wa Kusini Pemba	28/10/2021
20.	D11	Mkoa wa Kaskazini Pemba	25/10/2021
21.	D12	Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii	30/09/2021
22.	E05	Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi	29/09/2021
23.	E07	Kamisheni ya Utumishi wa Umma	27/09/2021
24.	E08	Tume ya Utumishi Serikalini	22/09/2021
25.	Ruzuku	Tume ya Maadili ya Viongozi	29/09/2021
26.	Ruzuku	Wakala wa Miundombinu ya TEHAMA	30/09/2021
27.	--	Hesabu Jumuishi ya Mfuko Mkuu wa Serikali	30/11/2021
28.	F01	Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Fedha na Mipango	27/09/2021
29.	F02	Huduma za Hesabu za Mfuko Mkuu wa Serikali	28/09/2021
30.	F03	Tume ya Mipango	29/09/2021
31.	Ruzuku	Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali	30/09/2021
32.	G01	Wizara Nchi (OR) Katiba, Sheria, Utumishi na Utawala Bora	28/09/2021
33.	G02	Mahkama Kuu Zanzibar	30/09/2021
34.	G03	Ofisi ya Mwanasheria Mkuu	30/09/2021
35.	G04	Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka	30/09/2021
36.	G05	Tume ya Kurekebisha Sheria	30/09/2021
37.	H01	Wizara ya Afya,Ustawi wa Jamii Wazee Jinsia na Watoto	24/09/2021
38.	H02	Hospitali ya Mnazi Mmoja	30/09/2021
39.	Ruzuku	Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi (ZFDA)	29/09/2021
40.	Ruzuku	Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu	17/09/2021
41.	J01	Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale	30/09/2021
42.	J02	Kamisheni ya Utalii	27/09/2021

Namba	Fungu	Wizara/Taasisi	Tarehe ya kuwasilisha hesabu
43.	J03	Wizara ya Habari, Vijana Utamaduni na Michezo	30/09/2021
44.	K01	Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali	30/09/2021
45.	Ruzuku	Baraza la Mitihani Zanzibar	27/09/2021
46.	Ruzuku	Ofisi ya Mkaguzi Mkuu wa Elimu	24/09/2021
47.	Ruzuku	Mrajis wa Baraza la Elimu	01/10/2021
48.	Ruzuku	Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu Zanzibar	22/09/2021
49.	Ruzuku	Taasisi ya Elimu Zanzibar	22/09/2021
50.	L01	Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji Maliasili na Mifugo	27/10/2021
51.	Ruzuku	Taasisi ya Utafiti na Kilimo	27/09/2021
52.	Ruzuku	Taasisi ya Utafiti wa Mifugo	30/09/2021
53.	Ruzuku	Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrekta na Zana za Kilimo	07/09/2021
54.	L02	Wizara ya Uchumi wa Buluu na Uvuvi	20/09/2021
55.	N01	Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi	29/09/2021
56.	Ruzuku	Bodi ya Kondominio Zanzibar	30/09/2021
57.	Ruzuku	Bodi ya Uhaulishaji Ardhi Zanzibar	28/09/2021
58.	Ruzuku	Bodi ya Kudhibiti Kodi za Nyumba Zanzibar	30/09/2021
59.	Ruzuku	Bodi ya Usajili wa Wakandarasi	24/09/2021
60.	Ruzuku	Kamati ya Udhibiti wa Ujenzi wa Idara ya Mipango Miji na Vijiji	30/09/2021
61.	Ruzuku	Kamisheni ya Ardhi	29/09/2021
62.	N03	Wizara ya Maji Nishati na Madini	29/09/2021
63.	P01	Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi	05/10/2021
64.	Ruzuku	Bodi ya Usajili Wasanifu, Wahandisi na Wakadiriaji Majengo	24/09/2021
65.	Ruzuku	Wakala wa Mjengo Zanzibar	08/09/2021
66.	Ruzuku	Wakala wa Karakana Kuu	24/09/2021
67.	Q01	Wizara ya Kazi, Uwezeshaji, Wazee, Wanawake na Watoto	24/09/2021
68.	R01	Wizara ya Biashara na Viwanda	30/09/2021
69.	Ruzuku	Taasisi ya Viwango Zanzibar ZBS	30/09/2021
70.	Ruzuku	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali	27/09/2021
71.	Ruzuku	Wakala wa Maendeleo ya Viwanda Vidogo Vidogo, Vidogo na vya Kati (SMIDA)	30/09/2021
72.	Ruzuku	Baraza la Usimamizi wa Mfumo wa Utoaji Leseni	27/09/2021
73.	Ruzuku	Tume ya Ushindani Halali wa Biashara	29/09/2021

SURA YA TANO

5.0 DOSARI ZA UJUMLA ZILIZOBAINIKA KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021

Katika mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika uwepo wa dosari mbali mbali zinazotokana na makosa ya kiutendaji pamoja na ukiukwaji wa sheria mbali mbali ambapo imepelekea uwepo wa dosari hizo kujitokeza mara kwa mara kwa kila taasisi au baadhi ya taasisi zilizopo chini ya Serikali Kuu. Kuwepo kwa dosari hizo kunaweza kukapelekea kuharibu mtazamo wa hati za ukaguzi na hatimae taasisi kuweza kupata hati za ukaguzi usioridhisha au kushindwa kutoa maoni ya ukaguzi, baadhi ya dosari za ujumla zilizobainika kutoka katika Taasisi za Umma pamoja na Wizara mbali mbali ni kama inavyobainishwa hapo chini:-

5.1.1.1 Mapungufu yaliyojitokeza katika ufanyaji kazi wa kamati ya ukaguzi

Kifungu 118(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kinamtaka Katibu Mkuu au Mkuu wa Taasisi kuanzisha kamati ya ukaguzi kwa ajili ya kutathmini udhibiti wa ndani na pia kifungu nambari 30 cha kanuni ya fedha ya mwaka 2005 inazitaka Taasisi zote (Wizara) kuanzisha kamati hiyo ya ukaguzi.

Ukaguzi umebaini Wizara pamoja na taasisi mbali mbali bado hazina usimamizi mzuri wa udhibiti wa ndani kwa kutokuanzisha vitengo au kwa kutokufanya kazi kwa vitengo hivyo kwa mujibu wa utaratibu, au kujitokeza dosari mbali mbali za kiutendaji ambazo zinakwaza kamati hizo kufanya kazi zake kwa mujibu wa sheria jambo ambalo linapelekea kamati za ukaguzi (Audit Committee) pamoja na kitengo cha ukaguzi wa ndani (Internal Audit Unit) kutokupitia kwa ripoti za Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, hesabu za mwisho wa mwaka pamoja na kushindwa kutoa maoni ya marekebisho ya dosari na kasoro mbali mbali zilizobainishwa katika ripoti za Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali. Taasisi zilizobainika kuwa na dosari hizo ni zifuatazo:-

Jadweli Nambari 7 : Dosari za kiutendaji zilizobainika kwa vitengo vya usimamizi na udhibiti wa ndani

Namba	Jina la Taasisi	Dosari zilizobainika		
		Kamati ya Ukaguzi	Kitengo cha Ukaguzi wa Ndani	Bodi ya Zabuni
1.	Mkoa wa Mjini Magharibi	Kutokufanya kazi vizuri kwa Kamati	Kutokuwasilisha ripoti zake kwa Kamati ya Ukaguzi	Kukosekana kwa taarifa na kumbu kumbu za vikao.
2.	Kamisheni ya Utalii Pemba	-	Kutokuwepo kwa kitengo cha Ukaguzi wa ndani.	-
3.	Kamisheni ya Ardhi Pemba	-	Kutokuwepo kwa kitengo cha Ukaguzi wa ndani.	-
4.	Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali	-	Kutokuwepo kwa kitengo cha Ukaguzi wa ndani.	-
5.	Wakala wa Serikali wa Uchapaji	-	Kutokuwepo kwa kitengo cha Ukaguzi wa ndani.	-
6.	Wakala wa Karakana Kuu ya Magari Zanzibar	-	Kutokuwepo kwa kitengo cha Ukaguzi wa ndani.	-

Namba	Jina la Taasisi	Dosari zilizobainika		
		Kamati ya Ukaguzi	Kitengo cha Ukaguzi wa Ndani	Bodi ya Zabuni
7.	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali (BPRA)	-	-	Kukosekana kwa Afisa Ununuzi
8. 9. 10.	Wakala wa ulinzi JKU	-	-	Kukosekana kwa kitengo cha Ununuzi Kukosekana kwa Afisa Ununuzi Kukosekana kwa mpango wa Ununuzi
11.	Kikosi cha Valantia	-	-	Kutofanyiwa marekebisho mpango wa Ununuzi
12.	Mamlaka ya Mazingira (ZEMA)	-	Kutokufanya kazi vizuri	-
13.	Wizara ya Nchi Ofisi ya Makamo wa kwanza wa Rais	-	-	Kukosekana kwa Mpango wa Ununuzi
14.	Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ	Kutokuwepo kwa Kamati ya Ukaguzi	-	-
15.	Wizara ya Afya, Ustawi wa Jamii, Wazee Jinsia na Watoto	Kutokufanya kazi vizuri kwa Kamati	-	-

Ukaguzi unashauri Taasisi za Umma pamoja na Wizara za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuhakikisha zinaweka udhibiti mzuri wa ndani ikiwemo kuvijengea uwezo vitengo vya ukaguzi wa ndani pamoja na Kamati za ukaguzi kwa kuvipatia mafunzo ya muda mfupi juu ya namna bora ya kutekeleza kazi zao ikiwemo kuzipitia na kuzitolea ufafanuzi ripoti za Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa lengo la kuzishauri taasisi zao kufanya maboresho kwa dosari zote zitakazobainika kwa lengo la kuhakikisha kunakuwa na matumizi mazuri ya fedha na rasilimali za umma.

5.1.1.2 Ucheleweshaji wa kuwasilisha taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka

Kwa mujibu wa kifungu nambari 119(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kinawataka wakuu wa taasisi kutayarisha taarifa za mapato na matumizi na kuziwasilisha kwa Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ndani ya kipindi cha miezi mitatu baada ya kukamilika kwa matumizi.

Ukaguzi umebaini baadhi ya Wizara na taasisi mbalimbali zimechelewa kuwasilisha hesabu za mapato na matumizi yanayosimamiwa na taasisi hizo kwa ajili ya ukaguzi kwa mujibu wa kifungu 119(1). Kuchelewa kuwasilisha taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka kwa wakati kunapelekea kujitokeza ugumu wa kuzifanyia kazi taarifa hizo ikiwemo kuzitolea maoni ya kitaalamu kutokana na kujitokeza kwa uharaka wa kuwahi kuwasilisha taarifa zilizokaguliwa kwa Mheshimiwa Rais na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kwa mujibu wa matakwa ya kifungu 122 cha Katiba ya Zanzibar ya mwaka 1984.

Ukaguzi unawashauri maafisa masuuli kuhakikisha wanawasilisha taarifa zao za hesabu za mwisho wa mwaka kwa wakati ili ziweze kutolewa maoni ya kitaalamu na kupelekea kuwasilisha taarifa hizo kwa Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kwa mujibu wa sheria.

Baadhi ya Taasisi zilizobainika kuchelewesha kuwasilisha hesabu za mwisho wa mwaka ni kama zinaavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 8 : Taasisi zilizochelewa kuwasilisha hesabu za mwisho wa mwaka

Namba	Fungu	Wizara/Taasisi	Tarehe ya uwasilishaji
1.	P01	Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi	5/10/2021
2.	L01	Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji Maliasili na Mifugo	27/10/2021
3.	Ruzuku	Mrajis wa Baraza la Elimu	1/10/2021
4.	D10	Mkoa wa Kusini Pemba	28/10/2021
5.	D11	Mkoa wa Kaskazini Pemba	25/10/2021
6.	Ruzuku	Wakala wa Ulinzi JKU - (SGA)	04/10/2021

5.1.1.3 Kutokuwepo kwa makadirio ya Mapato

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa baadhi ya Wizara na Taasisi za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar zinakusanya mapato kupitia vyanzo mbali mbali walivyonyavyo na pia hufanya matumizi ya mapato hayo bila ya kuwepo kwa makadirio ya mapato, kutokuainishwa kwa chanzo cha mapato na fedha inayotakiwa kukusanywa kwa chanzo hicho. Aidha imebainika uwepo wa makusanyo mbali mbali yanayofanyika kupitia hesabu ya mapato kwa baadhi ya Taasisi zilizopo chini ya Ofisi za Wakuu wa Mikoa katika ngazi za Wilaya na baadae fedha hiyo huwasilishwa katika Mfuko Mkuu wa Hazina, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kukosekana kujulikana kwa makadirio ya mapato kwa lengo la kuweza kupima ufanisi uliofikiwa kwa kila chanzo cha mapato.

Kukosekana kwa makadirio ya vianzio vya mapato na mapato halisi yaliyokusanywa na kuwasilishwa Mfuko Mkuu wa Hazina kunapelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa mapato ambayo yanayoweza kufanyika bila ya kufuata taratibu, kanuni na sheria ya usimamizi wa fedha za umma. Taasisi zilizobainika kuwepo kwa dosari hiyo ni kama zifuatazo:-

Jadweli Nambari 9 : Taasisi zilizokuwa hazina makadirio ya vianzio vya makusanyo ya mapato

Namba	Jina la Taasisi
1.	Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Mjini Magharibi
2.	Wizara ya Maji, Nishati na Madini
3.	Wakala wa Miundombinu ya TEHAMA Zanzibar

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri Taasisi za Umma ni vyema kuweka makadirio kwa kila chanzo cha makusanyo ya mapato kwa lengo la kuweza kufanya tathmini juu ya utendaji na utekelezaji wa miradi ya maendeleo pamoja na uendeshaji wa kazi za kawaida, aidha kuwepo kwa makadirio ya vianzio vya mapato kunaweza kupelekea Taasisi za Umma kuweza kuibua vyanzo vipya vya ukusanyaji wa mapato pamoja na kuziba mianya ya upotevu wa mapato ambayo yatakusanywa na kutumika kinyume na utaratibu.

5.1.1.4 Kukosekana kwa kumbu kumbu za mapato yaliopolekwa Mfuko Mkuu wa Serikali

Kwa mujibu wa kifungu namba 78(6) cha Kanuni za Fedha za mwaka 2005 kinaeleza kwamba "Maelezo ya mapato ya hazina lazima yaonekane katika daftari la fedha taslim la taasisi husika kwa kuthibitisha mapato halisi yaliokusanywa".

Ukaguzi umebaini Ofisi za Wakuu wa Mkoa zinapokea mapato yaliyokusanywa kutoka katika ngazi za Wilaya na kuziwasilishwa Mfuko Mkuu wa Serikali, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kukosekana kwa daftari la kumbu kumbu linaloonesha kima halisi cha fedha kilichopokelewa kutoka katika ngazi za Wilaya na fedha halisi za mapato iliyowasilishwa Mfuko Mkuu wa Serikali jambo ambalo limepelekea ugumu wa kuweza kufanya tathmini ya fedha ziliyokusanywa na fedha halisi zilizopokelewa pamoja na fedha halisi zilizowasilishwa Mfuko Mkuu wa Serikali. Dosari hizo zilibainika katika Taasisi zifuatazo:-

Jadwali Nambari 10 : Taasisi ambazo hazikuweka kumbu kumbu za mapato yaliopolekwa Mfuko Mkuu wa Serikali

Namba	Jina la Taasisi
1.	Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Mjini Magharibi
2.	Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja
3.	Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Unguja

5.1.1.5 Kutotayarishwa kwa Taarifa za Usuluhisho wa Benki (Bank Reconciliation)

Kwa mujibu wa kifungu nambari 162(1) cha Kanuni za Fedha za mwaka 2005 kinaeleza kuwa "Bakaa ya kila hesabu ya benki kama inavyoonesha katika taarifa ya benki lazima ionekane usuluhisho wa pamoja na bakaa ya daftari la fedha taslim ukosefu kwa kila mwezi, taarifa ya usuluhisho hiyo itawekwa kwenye kumbukumbu au itarikodiwa katika daftari la fedha taslim.

Ukaguzi umekagua stakabadhi zinazotumika kwa ajili ya ukusanyaji wa mapato kwa taasisi mbali mbali ambayo yanatokana na vyanzo mbali mbali vya mapato, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokufanyika kwa usuluhisho wa kibenki kwa lengo la kujua mapato halisi yaliyokusanywa na kurikodiwa katika kumbu kumbu ya daftari la mapato pamoja na mapato yaliyowasilishwa benki ili kuweza kujua na kuishauri taasisi juu ya fedha halisi zilizowasilishwa benki pamoja na zile zilizokuwa hazikuwasilishwa benki lakini zimerikodiwa katika daftari la mapato. Taasisi zilizobainika na dosari hizo ni kama zifuatazo:-

Jadweli Nambari 11 : Taasisi ambazo hazikufanya usuluhisho wa kibenki

Namba	Jina la Taasisi
1.	Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja
2.	Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Unguja
3.	Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana – Pemba
4.	Wizara ya Maji Nishati na Madini – Pemba
5.	Bodi ya Usajili wa Wakandarasi
6.	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali Zanzibar (BPRA)
7.	Mamlaka ya Mazingira (ZEMA)

Kutotayarishwa kwa taarifa za Usuluhisho wa Benki za kila mwezi zinazoonyesha hali halisi ya ukusanyaji wa mapato ya Taasisi za Umma kunaweza kukapelekea kutopatikana kwa taarifa sahihi za ukusanyaji wa mapato yanayotokana na vyanzo mbali mbali vya mapato vilivyopo.

5.1.1.6 Kuwepo kwa Usimamizi Usioridhisha wa Mapato

Kwa mujibu wa kifungu nambari 79(1) cha Kanuni za Fedha za mwaka 2005 kinamtaka Afisa Masuuli kuhakikisha kwamba kunakuwepo kwa akaunti iliyoanzishwa kwa ajili ya mapato na pia akaunti hiyo inatakiwa kuwa sahihi muda wote.

Aidha, kifungu nambari 79 (2) cha Kanuni za Fedha za mwaka 2005 kinamtaka Afisa Masuuli kumteua afisa ataeshughulika na kukagua na kuangalia usahihi wa kumbukumbu za kila siku zinazorikodiwa katika daftari la fedha, madaftari mengine ya hesabu, "counterfoils" na nakala za risiti na risiti halisi.

Aidha kifungu nambari 30(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha ya mwaka 2016 kinaeleza kwamba afisa mhasibu atakuwa na jukumu la usimamizi wa mapato ya taasisi za umma pamoja na kifungu namba 30(2) cha Sheria ya Fedha Nambari 12 ya mwaka 2016 kinamtaka Afisa Masuuli kuchukua hatua zinazofaa kuhakikisha uanzishaji na uendeshaji wa mfumo bora na wa ufanisi wa ukusanyaji na uhifadhi wa mapato.

Ukaguzi ulikagua kumbukumbu zinazohusiana na mapato katika Ofisi mbali mbali za na kubaini uwepo wa ukiukwaji wa kanuni na taratibu zilizoainishwa hapo juu za kutokuwepo kwa usahihi wa akaunti, usimamizi usioridhisha wa mapato na vile vile kutokuwepo kwa mfumo bora wa ukusanyaji wa mapato. Dosari hizo zilibainika katika taasisi zifuatazo:-

Jadweli Nambari 12 : Taasisi ambazo hazina usimamizi unaoridhisha wa Mapato

Namba	Jina la Taasisi
1.	Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Unguja
2.	Wakala wa Miundombinu ya TEHAMA Zanzibar

Ukaguzi unawashauri wakuu wa Taasisi za Umma kuhakikisha kwamba wanasimamia na kufuatilia kwa karibu mtiririko mzima wa ukusanyaji wa mapato ili kupata fursa ya kurekebisha mapungufu yanayotokana na mapato hayo na pia kuweza kudhibiti upotevu wa mapato kwa lengo la kuongeza mapato Serikalini.

5.1.1.7 Kutokuwepo kwa makadirio ya mapato na matumizi

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa taasisi mbali mbali za umma zinakusanya mapato kupitia vyanzo mbali mbali walivyonavyo, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokuandaa makadirio halisi ya kila chanzo cha makusanyo ya mapato hayo jambo ambalo linapelekea kushindwa kutathmini asilimia iliyofikiwa kwa kila chanzo cha mapato kilichokusanywa.

Aidha ukaguzi umebaini baadhi ya Taasisi za Umma hufanya matumizi mbali mbali ya shughuli za uendeshaji bila ya kuwepo kwa makadirio ya matumizi hayo pamoja na matumizi halisi yanayopaswa kupatikana kutokana na makadirio hayo jambo ambalo hupelekea kujitokeza kwa ugumu wa shughuli za uendeshaji wa taasisi hizo na kupelekea mara kwa mara kuomba matumizi katika makao makuu ya taasisi zao.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Dosari hizo zimebainika katika taasisi zifuatazo:-

Jadweli Nambari 13 : Taasisi zilizokuwa hazina makadirio ya mapato na matumizi

Namba	Jina la Taasisi
1.	Jeshi la Kujenga Uchumi – Pemba
2.	Chuo cha Mafunzo – Pemba
3.	Kikosi Maalum cha Kuzuwia Magendo – Pemba
4.	Kikosi cha Valantia – Pemba
5.	Kikosi cha Zimamoto na Uokozi – Pemba
6.	Ofisi ya Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrikta – Pemba
7.	Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi – Pemba

5.1.1.8 Kutokuwepo kwa Daftari la makadirio ya Vifungu vya Matumizi (Vote Book)

Ukaguzi umebaini kwamba baadhi ya Taasisi mbali mbali za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar hufanya matumizi mbali mbali bila kuwepo kwa daftari la makadirio ya vifungu vya matumizi (vote book).

Kutokuwepo kwa daftari la vifungu vya matumizi kunapelekea kushindwa kufanya tathmini ya uingizwaji wa fedha za matumizi kwa kila kifungu pamoja na matumizi ya kifungu hicho jambo ambalo ni kwenda kinyume na toleo lenye kumbu kumbu namba AD.5/184/01/07/80 la tarehe 9/6/2021 linalowataka wahasibu kufunga hesabu zao kwa mujibu wa daftari la makadirio ya vifungu vya matumizi. Dosari hii imebainika kwa taasisi mbali mbali kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 14: Taasisi zilizokuwa hazikufuata muongozo wa ufungaji wa hesabu

Namba	Jina la Taasisi
1.	Ofisi ya Rais Katiba Sheria Utumishi na Utawala Bora – Pemba
2.	Ofisi ya Rais Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalumu za SMZ – Pemba
3.	Ofisi ya Rais Kazi, Uchumi na Uwekezaji – Pemba
4.	Ofisi ya Rais Fedha na Mipango – Pemba
5.	Tume ya Mipango – Pemba
6.	Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais Sera Uratibu na Baraza la Wawakilishi – Pemba
7.	Tume ya Uchaguzi – Pemba
8.	Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale – Pemba
9.	Kamisheni ya Utalii – Pemba
10.	Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi – Pemba
11.	Wizara ya Maji Nishati na Madini – Pemba
12.	Wizara ya Habari Vijana Utamaduni na Michezo – Pemba
13.	Wizara ya Uchumi wa Buluu na Uvuvi – Pemba
14.	Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda – Pemba
15.	Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali – Pemba
16.	Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Pemba
17.	Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Makamo wa Kwanza wa Rais
18.	Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa, Idara Maalum SMZ
19.	Wizara ya Maji, Nishati na Madini
20.	Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi
21.	Kamisheni ya Ardhi
22.	Bodi ya Kondominio
23.	Bodi ya Uhaulishaji wa ardhi
24.	Bodi ya Usajili wa Wakandarasi
25.	Bodi ya Kudhibiti Kodi za Nyumba
26.	Bodi ya Usajili Wasanifu, Wahandisi na Wakadiriaji Majengo
27.	Hospitali ya Mnazi Mmoja

Namba	Jina la Taasisi
28.	Ofisi ya Rais Kazi, uchumi , na Uwezesaji
29.	Wakala wa Ulinzi JKU
30.	Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii
31.	Kamisheni ya Utumishi wa Umma
32.	Tume ya Maadili
33.	Mamlaka ya Mazingira (ZEMA)
34.	Tume ya Uchaguzi Zanzibar
35.	Baraza la Wawakilishi
36.	Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Zanzibar (ZARI)
37.	Taasisi ya Viwango Zanzibar (ZBS)
38.	Tume ya Ushindani Halali wa Biashara
39.	Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo
40.	Idara ya Misititu

Ukaguzi unashauri Maafisa Masuuli kuhakikisha wanasimamia watendaji wao kikamilifu kutekeleza maagizo ya muongozo huo kwa lengo la kuhakikisha wanafuata taratibu na misingi ya ufungaji wa hesabu kwa mujibu wa viwango vilivyowekwa kitaifa na kimataifa ili kuepusha ukiukwaji wa Sheria ya Usimamizi wa fedha za Umma.

5.1.1.9 Kukosekana kwa buku linaloonyesha mienendo ya safari katika vyombo vya moto (log book)

Kifungu nambari 124(2) cha kanuni ya Utumishi wa Umma ya Mwaka 2014 kinaeleza "Katibu Mkuu au Mkuu wa Taasisi atahakikisha vyombo vyote vinavyotumika katika Taasisi yake vinakuwa na buku linaloonyesha matumizi ya chombo kwa safari husika".

Ukaguzi umebaini kuwa vyombo vya moto vya Wizara na taasisi mbali mbali za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar havijawekewa buku linaloonyesha mienendo ya safari ya vyombo hivyo hali inayopelekea kushindwa kujiridhisha juu ya matumizi ya mafuta yanayonunuliwa na kutumika jambo ambalo linapelekea kujitokeza kwa ugumu wa kujua muda sahihi wa kuweza kufanyiwa matengenezo ya chombo husika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu namba 124(2) cha kanuni ya Utumishi wa umma ya mwaka 2014. Dosari zilizobainika kwa Wizara na Taasisi za Umma ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 15: Taasisi zilizokosa buku linaloonyesha mienendo ya safari katika vyombo vya moto (log book)

Namba	Jina la Taasisi
1.	Ofisi ya Rais Katiba Sheria Utumishi na Utawala Bora – Pemba
2.	Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais Sera Uratibu na Baraza la Wawakilishi – Pemba
3.	Tume ya Uchaguzi – Pemba
4.	Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar
5.	Wakala wa Ulinzi JKU
6.	Tume ya Mipango
7.	Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa
8.	Mahkama Kuu - Pemba

Ukaguzi unashauri viongozi wa Wizara na Taasisi za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuhakikisha wanaanzisha daftari maalum la kurikodia mwenendo wa gari ili kuepusha hasara inayoweza kujitokeza kutokana na kuchelewa kufanyiwa matengenezo ya gari kwa kukosekana kwa taarifa ya mwenendo wa matumizi ya gari.

5.1.1.10 Kukosekana kwa Mpango wa Manunuzi wa mwaka

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba baadhi ya Wizara na Taasisi za Umma hufanya matumizi mbali mbali kwa ajili ya huduma za uendeshaji wa taasisi zao dosari iliyobainika na ukaguzi ni kutokuwepo kwa mpango wa manunuzi wa mwaka ambao huonyesha tathmini au muelekeo wa vipaombele vya bajeti ya manunuzi kwa mwaka husika.

Aidha imebainika taasisi zifuatazo hazijaandaa mpango wa manunuzi jambo ambalo linaleta ugumu wa kuthibitisha uhalali wa manunuzi yanayofanyika kwa mujibu wa bajeti husika. Dosari hizo zimebainika katika taasisi zifuatazo kwa mujibu wa mchanganuo ufuatao:-

Jadweli Nambari 16: Taasisi zilizokosa mpango wa manunuzi

Namba	Jina la Taasisi
1.	Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana – Pemba.
2.	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali (BPRA)

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(e) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri viongozi wa Wizara na Taasisi za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuhakikisha wanaandaa na kuutumia mpango wa manunuzi na kuacha kutegemea mpango wa manunuzi uliopo Ofisi Kuu jambo ambalo linapelekea kutokuonesha muelekeo wa matumizi kwa mujibu wa bajeti za manunuzi zilizofanywa.

5.1.1.11 Kushindwa kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Wizara na Taasisi mbali mbali za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar zimeshindwa kufikia malengo ya makadirio ya makusanyo ya mapato kutoka katika vyanzo vyake mbali mbali vya mapato kwa mwaka wa fedha 2020/2021 jambo ambalo limepelekea kushindwa kufikia malengo yaliyojipangia. Aidha kushindwa kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato kunapelekea Serikali kushindwa kukamilisha malengo yaliyojipangia ikiwemo kuondosha hali duni za vipato kwa wananchi wake. Baadhi ya Taasisi na Wizara ambazo zimeshindwa kufikia malengo yao ni kama zinaonyekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 17 : Baadhi ya taasisi zilizoshindwa kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato

Namba	Jina la Taasisi	Makadirio ya mapato (Tshs.)	Makusanyo halisi (Tshs.)	Asilimia ya makusanyo (%)
1.	Ofisi ya Rais, Fedha na Mipango – Pemba	120,798,000	37,697,500	31.21

Ukaguzi unashauri viongozi wa Wizara na Taasisi mbali mbali kuhakikisha wanachukuwa jitihada za makusudi za ukusanyaji wa mapato pamoja na kuibua vyanzo vipya vya mapato kwa lengo la kujiletea maendeleo endelevu katika Serikali yao.

5.1.1.12 Kukosekana kwa udhibiti na utunzwaji wa mali za kudumu

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba utunzaji na udhibiti wa majengo pamoja na mali nyenginezo za kudumu za Serikali na taasisi mbali mbali haziridhishi kutokana na kutokuwa katika hali nzuri na kupelekea kupungua kwa tija na mapato yanayotarajiwa kupatikana pahala hapo.

Ukaguzi unashauri wakuu wa taasisi za Serikali waliobainika kuguswa na dosari hii kufanya utaratibu wa haraka wa kuyakarabati majengo, maeneo ya biashara, milango ya biashara, mabekari, vyombo vya moto pamoja na sehemu mbali mbali ambazo hutumika kama vianzio vya mapato kwa lengo la kuepuka kuendelea kuharibika na kuchakaa na hatimae kupelekea kutumia gharama kubwa zaidi katika matengenezo na kukosekana kwa tija na mapato yatokanayo na uzalishaji unaofanyika kupitia vyanzo hivyo vya mapato. Baadhi ya Wizara na taasisi zilizobainika kuwepo kwa dosari hiyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 18: Taasisi zilizokosa udhibiti na utunzwaji wa mali za kudumu

Namba	Jina la Taasisi
1.	Ofisi ya Rais Fedha na Mipango – Pemba.
2.	Tume ya Uchaguzi – Pemba.
3.	Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale – Pemba
4.	Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi – Pemba
5.	Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali – Pemba
6.	Wakala wa Majengo – Pemba
7.	Hospitali ya Mnazi Mmoja

5.1.1.13 Kukosekana Daftari la Kuhifadhia Mali za Kudumu (Fixed Assets Register)

Kwa mujibu wa kifungu nambari 29(1)(a) cha Sheria ya Usimamizi wa fedha za Umma ya mwaka 2016 kinaeleza kwamba "Afisa Mhasibu wa Taasisi za Umma atahusika na kusimamia mali za Taasisi ya Umma"

Katika ukaguzi uliofanyika katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika kwamba baadhi ya Wizara na Taasisi mbali mbali za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar hazina daftari la kuhifadhia mali za kudumu jambo ambalo linaweza kupelekea kutokujua umiliki wake na hatimae kupelekea kupotea kwa mali hizo.

Kukosekana daftari la kuhifadhia mali za kudumu ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 29(1)(a) ya mwaka 2016.

Kukosekana daftari la kuhifadhia mali za kudumu kunaweza kupelekea mali zilizounuliwa, zilizochakaa, zilizouzwa pamoja na zilizohamishwa kutokutambuliwa na kusababisha upotevu wa mali hizo.

Ukaguzi unashauri viongozi wa Wizara na Taasisi mbali mbali za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuhakikisha kwamba daftari la mali za kudumu linaanzishwa kwa haraka ili kuweza kuzirikodi mali zote za kudumu za Wizara na taasisi hizo pamoja na thamani zake kwa mujibu wa sheria na kanuni husika ili kuweza kuzuia upotevu wa mali za Serikali.

Jadweli Nambari 19: Taasisi zilizokosa daftari la kumbukumbu za mali za kudumu (Fixed Asset Register)

Namba	Jina la Taasisi
1.	Ofisi ya Rais, Kazi, Uchumi na Uwekezaji
2.	Kamisheni ya Utumishi wa Umma
3.	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali (BPRA)
4.	Chuo cha Mafunzo ya Umeme wa Jua Kibokwa.
5.	Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Makamo wa Kwanza wa Rais
6.	Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii
7.	Wizara ya Afya, Ustawi wa Jamii, Wazee Jinsia na Watoto
8.	Ofisi ya Baraza la Mapinduzi
9.	Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo

5.1.1.14 Kutokuwepo kwa Masjala ya Siri na Bayana

Kwa mujibu wa kifungu nambari 52(1) cha Kanuni ya Utumishi wa mwaka mwaka 2014 bila ya kuathiri kifungu cha 95 cha Sheria ya Utumishi wa Umma na kifungu cha 13 cha Sheria ya Kuanzishwa Uhifadhi wa Kumbukumbu na Nyaraka Zanzibar, Namba 3 ya 2008, kila Taasisi ya umma itakuwa na masjala ya siri na bayana ambazo zitahifadhi kumbukumbu zote za Taasisi husika.

Ukaguzi umebaini kwamba baadhi ya Wizara na Taasisi za Umma hazina masjala ya siri na bayana, ambapo kazi za kitengo hicho zinafanywa na Afisa Utumishi. Hali hii inaweza kupelekea upotevu wa majalada pamoja na uvujaji wa taarifa za siri za Kamisheni.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 52(1) cha kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014.

Ukaguzi unashauri viongozi wa Wizara na Taasisi za Umma kuhakikisha zinakuwa na Masjala ya siri na bayana kwa lengo la kuhifadhi taarifa muhimu za wafanyakazi pamoja na za Serikali ili kuepusha upotevu wa siri za Serikali pamoja na watumishi wa umma jambo ambalo litapelekea kujitokeza kwa upotevu wa haki za mtumishi kwa kukosekana taarifa za mtumishi huyo kwa kukosekana kwa taarifa katika majalada yake wakati wa ukokotoaji wa mafao ya uzeeni wakati wa kustaafu. Mchanganuo wa taasisi zenye dosari hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 20: Taasisi zilizokuwa hazina Masjala ya Siri na Bayana

Namba	Jina la Taasisi
1.	Kamisheni ya Utalii Pemba
2.	Wakala wa Ulinzi JKU

5.1.1.15 Kutofuatwa Kwa Mgawanyo wa Majukumu ya Kazi

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika baadhi ya Wizara na Taasisi za Umma hutekeleza majukumu yake ya kazi mbali mbali kwa mujibu wa miongozo waliyojikea, dosari ya ukaguzi iliyobainika ni kutokuwa na mgawanyo wa majukumu ya kazi kwa mujibu wa taaluma ya mtumishi, fani aliyosomea na kada aliyojiriwa jambo ambalo linalotumika ni mtumishi kufanya kazi yoyote anayopangiwa pasi na kuzingatia taaluma na uzoefu wa utekelezaji wa kazi hiyo jambo ambalo linapelekea kutokuwa na ufanisi wa utekelezaji wa majukumu kwa mujibu wa miundo ya utumishi na upangaji wa madaraja ya watumishi wa umma Serikalini.

Kutokuwa na mgawanyo wa majukumu ya kazi kunasababisha taasisi kushindwa kufikia malengo waliyojipangia, kushindwa kufikia ubora wa kazi wanazozifanya na hatimae kutokuleta tija ya uwepo wa taasisi husika. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na miongozo ya Utumishi wa Umma ya Serikalini.

Ukaguzi unashauri viongozi wa Wizara na Taasisi za Umma kuhakikisha unachukuwa jitihada za makusudi kuomba wafanyakazi wenye taaluma ambao watamsaidia kutekeleza majukumu ya taasisi kwa mujibu wa malengo ya taasisi hiyo. Mchanganuo wa taasisi zenye dosari hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 21: Taasisi ambazo hazina Mgawanyo wa Majukumu ya Kazi

Namba	Jina la Taasisi
1.	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali (BPRA)
2.	Wakala wa Ulinzi JKU

5.1.1.16 Kukosekana kwa Mpango mkakati wa muda mrefu (Strategic Plan)

Mpango mkakati (Strategic Planning) ni mfumo wa kimaandishi unaoonesha kazi zinazotakiwa kufanywa na hatua mbalimbali ili kufikia malengo yaliyowekwa kwa muda maalum.

Ukaguzi umebaini kuwa baadhi ya Wizara na Taasisi za Umma hazina mpango mkakati kwa ajili ya kuratibu kazi zote ili kufikia malengo waliyojipangia, aidha baadhi ya taasisi za umma hazifanya marekebisho ya mpango mkakati wao kwa kipindi cha muda mrefu. Kutokupeo kwa mpango mkakati wa muda mrefu ni kwenda kinyume na kifungu nambari 32(3) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Kufanya kazi bila ya kufuata mpango mkakati kunaisababishia Wizara na Taasisi za Umma kufanya kazi kwa mazoea na kukosekana kwa tathmini ya kazi zinazofanywa na taasisi hizo.

Ukaguzi unashauri viongozi wa Wizara na Taasisi za Umma kutengeneza na kutumia mpango mkakati kwa ajili ya ufanisi mzuri wa utekelezaji wa malengo yake.

Mchanganuo wa taasisi zenye dosari hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 22: Taasisi ambazo hazina mpango mkakati wa muda mfefu

Namba	Jina la Taasisi
1.	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali (BPRA)
2.	Kikosi cha Valantia (KVZ)
3.	Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu

SURA YA SITA

6.0 MATOKEO YA UKAGUZI KWA MWAKA WA FEDHA 2020/2021

Katika ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika kwamba mfumo wa uwekaji wa kumbukumbu na taarifa mbali mbali za hesabu ikiwemo fedha na rasilimali za umma pamoja na mfumo wa udhibiti wa ndani umekuwa ukiimarika ingawa kumejitokeza dosari za kiutendaji mbali mbali.

Katika ukaguzi huo kulijitokeza dosari za kiutendaji kwa baadhi ya Wizara na Taasisi za Serikali ambapo baadhi ya dosari ziliweza kurekebishwa na kupatiwa ufafanuzi wakati wa ukaguzi, aidha kuna baadhi ya hoja za ukaguzi ambazo hazikuweza kupatiwa ufafanuzi hadi ukaguzi unakamilika. Matokeo ya ukaguzi huo ni kama ifuatavyo:-

6.1 WIZARA YA NCHI OFISI YA RAIS NA MWENYEKITI WA BARAZA LA MAPINDUZI

6.1.1 FUNGU A 01 - OFISI YA RAIS NA MWENYEKITI WA BARAZA LA MAPINDUZI

Ukaguzi wa hesabu za Ofisi ya Rais na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa kuzingatia Sheria, kanuni, taratibu na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 8,063,500,000 kwa ajili ya matumizi ya kawaida na jumla ya shilingi 1,500,000,000 kwa ajili ya kutekeleza kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Jumla ya shilingi 3,215,550,698 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 40, na jumla ya shilingi 1,500,000,000 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 100.

6.1.2 FUNGU A 02 – OFISI YA BARAZA LA MAPINDUZI – BLM

Ukaguzi wa hesabu za Ofisi ya Baraza la Mapinduzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Ofisi ya Baraza la Mapinduzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,237,600,000 kwa kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,794,791,800 zimeingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 80.21 ya makadirio.

6.1.3 FUNGU B 01 – OFISI YA MAKAMO WA KWANZA WA RAIS

Ukaguzi wa hesabu za Ofisi ya Makamo wa Kwanza wa Rais Rais kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Nchi Ofisi ya Makamo wa kwanza wa Rais kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imekadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 3,929,405,513. Hadi kufikia tarehe 30, Juni 2021 Ofisi imekusanya jumla ya shilingi 1,620,471,980 sawa na asilimia 74.7 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Nchi Ofisi ya Makamo wa kwanza wa Rais kwa mwaka wa fedha 2020/2021 lilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,170,032,513 kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 787,320,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo. Hadi kufikia tarehe 30, Juni 2021 jumla ya shilingi 1,276,701,391 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 58.8 ya makadirio na shilingi 261,079,089 zimeingizwa na kutumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 33.2 ya makadirio.

6.1.4 WAKALA WA SERIKALI WA UCHAPAJI (ZAGPA) – PEMBA

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.1.4.1 Kukosekana kwa marejesho ya masurufu ya shilingi 2,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Ofisi za Wakala wa Serikali wa Uchapaji Pemba imetumia jumla ya shilingi 2,000,000 kwa ajili ya matumizi madogo madogo lakini marejesho ya matumizi hayo yamekosekana kwa ukaguzi ili kuweza kujiridhisha juu ya uhalali wa matumizi husika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu cha 29(1) cha Sheria ya uanzishwaji wa Wakala wa Serikali wa Uchapaji Zanzibar nambari 12 ya mwaka 2018.

6.1.4.2 Upokeaji wa fedha za ofisi kwa njia ya simu ya mtu binafsi shilingi 2,000,000.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Ofisi ya Wakala wa Serikali wa Uchapaji Pemba imepokea jumla ya shilingi 2,000,000 kutoka ofisi kuu Unguja kwa njia ya simu ya mtu binafsi badala ya kuingizwa katika hesabu ya taasisi husika hali ambayo inaweza kupelekea upotevu wa fedha hizo na kushindwa kupata ushahidi juu ya upokeaji na utumiaji wa fedha hizo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Serikali wa Uchapaji- Pemba kufanya kuhakikisha kwamba hesabu ya taasisi inafunguliwa na kuhakikisha fedha zote zinazotumwa kutoka Wizara ya Fedha au Ofisi kuu ya Wakala wa Serikali wa Uchapaji kuzingatia kanuni, sheria pamoja na miongozo mbali mbali iliyopo ili kuepusha athari inayoweza kujitokeza.

6.1.4.3 Kukosekana kwa vifaa vya kiusalama katika ghala la kuhifadha bidhaa.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wakala wa Serikali wa Uchapaji Pemba haina vifaa vya kiusalama katika ghala la kuhifadha bidhaa liliopo Gombani Chake Chake Pemba hali inayopelekea uwezekano wa upotevu wa mali pamoja na bidhaa zinazohifadhiwa katika ghala hilo na kusababisha hasara pindipo kutatokea majanga, uharibifu au wizi wa bidhaa zilizohifadhiwa.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu Nambari 61(5) cha Sheria Nambari 2 ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2011.

6.1.4.4 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na mauzo ya bidhaa shilingi 77,667,000

Katika ukaguzi uliofanyia imebainika kwamba Ofisi za Wakala wa Serikali wa Uchapaji Pemba imepokea bidhaa zenye thamani ya shilingi 78,000,000 kutoka Ofisi kuu Unguja kwa ajili kufanya mauzo ya bidhaa za utoaji wa huduma za uuzaji wa machapisho, vifaa vya maofisini pamoja na vifaa vya kuandikia lakini hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021 imebainika kwamba mauzo halisi ya bidhaa hizo ni shilingi 333,000 kukiwa na upungufu wa shilingi 77,667,000 ambazo ni sawa na asilimia 99.96 ya gharama za bidhaa zote.

Hali hii inaweza kupelekea uwezekano wa kuharibika kwa bidhaa kutokana na kupitwa na muda kwa baadhi ya bidhaa na hivyo kupelekea kupungua kwa bei halisi ya uuzwaji wa bidhaa pamoja na uwezekano wa upatikanaji wa hasara itokanayo na bidhaa hizo, ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya uanzishaji wa Wakala wa Serikali wa Uchapaji ya mwaka 2018.

6.2 WIZARA YA NCHI OFISI YA MAKAMO WA PILI WA RAIS, SERA, URATIBU NA BARAZA LA WAWAKILISHI**6.2.1 FUNGU C 01 - OFISI YA MAKAMO WA PILI WA RAIS, SERA URATIBU NA BARAZA LA WAWAKILISHI**

Ukaguzi wa hesabu za Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais, Sera Uratibu na Baraza la Wawakilishi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais, Sera, Uratibu Baraza la Wawakilishi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 45,263,608,741. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais, Sera, Uratibu Baraza la Wawakilishi iliweza kukusanya jumla ya shilingi 13,689,862,866 sawa na asilimia 30 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais, Sera, Uratibu Baraza la Wawakilishi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 8,034,800,306 kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 50,000,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 6,580,382,083 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida ambapo ni sawa na asilimia 82 ya makadirio na shilingi 50,000,000 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 100 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**MAMLAKA YA MAZINGIRA (ZEMA)****6.2.2.1 Kutokuwepo kwa uthibitisho wa utoaji wa fedha za mapato shilingi 40,098,000**

Ukaguzi umebaini kuwa jumla ya shilingi 40,098,000 ni fedha ambazo zimetolewa katika daftari la ujumla la Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kukosekana kwa uthibitisho wa barua iliyoidhinisha utolewaji wa fedha hizo kwa ajili ya ukaguzi hivyo kupelekea kushindwa kujuwa uhalisia unaotokana na utolewaji wa fedha hizo ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais kupitia Mamlaka ya Mazingira kuhakikisha unasimamia kikamilifu Taasisi zake ili kuhakikisha kwamba sheria, kanuni pamoja na miongozo mbali mbali ya fedha inafuatwa kikamilifu ikiwa ni pamoja na kuongeza umakini katika upatikanaji wa idhini ili kuepusha uwezekano wa kuweza kujitokeza kwa viashiria vya ubadhirifu katika matumizi ya fedha za Umma.

6.2.2.2 Kukosekana kwa Tozo la adhabu kwa wawekezaji wanaopatiwa huduma za kimazingira

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla wawekezaji 59 wameshindwa kukatwa tozo ya adhabu na Mamlaka ya Mazingira - ZEMA kutokana na kumaliza kwa muda wa matumizi ya vibali vya ukaguzi wa mazingira ambao ni miaka mitano ya matumizi. Kufanya hivyo kunapelekea kuikoshesha Serikali mapato yatokanayo na tozo hizo ambapo ni kwenda kinyume na Sheria ya usimamamizi wa mazingira ya Zanzibar. **Kiambatisho Nambari 1 Kinahusika.**

Ukaguzi unashauri uongozi wa Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais kuhakikisha unasimamia kikamilifu Taasisi zake ili kuhakikisha kwamba sheria, kanuni pamoja na miongozo mbali mbali ya fedha inafuatwa kikamilifu ikiwa ni pamoja na kuongeza umakini katika upatikanaji wa idhini ili kuepusha uwezekano wa kuweza kujitokeza kwa viashiria vya ubadhirifu katika matumizi ya fedha za Umma.

6.2.2.3 Kutokuwepo kwa uwiano wa taarifa baina ya hesabu za mwisho wa mwaka pamoja na uhalisia wa matumizi ya fedha shilingi 75,148,676

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla ya shilingi 75,148,676 zinatokana na tofauti iliyobainika kupitia katika taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka pamoja na mlinganisho wa taaarifa halisi ya matumizi ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Petrol na Diesel ambapo katika hesabu za mwisho wa mwaka matumizi hayo yanaonekana ni shilingi 161,148,710 lakini katika uhalisia wa taarifa kupitia katika hati za malipo ni shilingi 86,000,034 na kupelekea tofauti iliyobainishwa hapo juu. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais kuhakikisha unasimamia kikamilifu Taasisi zake ili kuhakikisha kwamba sheria, kanuni pamoja na miongozo mbali mbali ya fedha inafuatwa kikamilifu ikiwa ni pamoja na kuongeza umakini katika utayarishaji wa taarifa za fedha ili kuepusha uwezekano wa kuweza kujitokeza kwa utofauti wa taarifa zinazowasilishwa katika mamlaka husika pamoja na taarifa zinazotumika katika taasisi.

6.2.2.4 Matumizi ambayo hayakuainishwa katika mpango manunuzi shilingi 127,500,000

Jumla ya shilingi 127,500,000 zimelelewa kupitia hati namba 13/2/2021 ya tarehe 22/2/2021 ambazo amelelewa Tononoka Fireworks Ltd kwa ajili ya malipo yanayohusu upigaji wa fash fash kwa mwezi wa Januari 2021, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kuwa matumizi hayo hayakuainishwa katika mpango wa manunuzi wa mwaka wa Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais ili kuepusha kufanyika kwa mtumizi ambayo hayaendani na makadirio halisi na kupelekea kutokupatikana kwa uthibitisho wa matumizi katika kipindi cha mwaka husika. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais kuhakikisha unasimamia kikamilifu Taasisi zake ili kuhakikisha kwamba Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma inafuatwa kikamilifu ikiwa ni pamoja na kuongeza umakini katika utayarishaji wa mpango wa manunuzi wa mwaka ili kuepusha uwezekano wa kutokuingizwa kwa baadhi ya taarifa zitokanazo na ununuzi wa huduma au bidhaa.

OFISI YA MAKAMO WA PILI WA RAIS, SERA URATIBU NA BARAZA LA WAWAKILISHI – PEMBA

6.2.2.5 Kukosekana kwa uthibitisho wa matumizi ya mafuta shilingi 20,562,717

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya lita 63,016 za mafuta ya petrol na diesel zenye thamani ya shilingi 20,562,717 zimetumika kwa Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais Pemba kwa ajili ya utekelezaji wa shughuli mbali mbali bila ya kuwepo kwa uthibitisho wa matumizi ya mafuta hayo, **Kiambatisho Nambari 2 Kinahusika.**

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 ambapo inapelekea kushindwa kujua uhalali wa utoaji na utumiaji wa mafuta hayo.

6.2.2.6 Mafuta ambayo hayakurikodiwa katika daftari la ghalani shilingi 5,980,752

Ukaguzi umebaini jumla ya shilingi 5,980,752 zimetumika kwa ununuzi wa mafuta lakini mafuta hayo hayakurikodiwa katika daftari la ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi ya mafuta hayo, **Kiambatisho Nambari 3 Kinahusika.**

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

6.2.2.7 Kukosekana kwa uthibitisho wa matumizi ya mafuta shilingi 1,656,900

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya lita 873 za mafuta zenye thamani ya shilingi 1,656,900 zimetumika kwa Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais Pemba katika idara Zema na idara Mazingira kwa ajili ya utekelezaji wa shughuli mbali mbali bila ya kuwepo kwa uthibitisho wa mapokezi na matumizi ya mafuta hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 ambapo inapelekea kushindwa kujua uhalali wa utoaji na utumiaji wa mafuta hayo. Mchanganuo wa mafuta hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 23 : Kukosekana kwa uthibitisho katika matumizi ya mafuta kwa Idara za Ofisi

Tarehe Yaliyopelekwa	Kutoka Ofisi Kuu	Kwenda Idarani	Idadi ya Lita	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)
11/08/2020	Makamo wa Pili wa Rais Pemba	ZEMA	648	1,247,400
30/12/2020	Makamo wa Pili wa Rais Pemba	Idara ya Mazingira	225	409,500
Jumla			873	1,656,900

6.2.2.8 Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya Zuio shilingi 8,275,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 8,275,000 zimelipwa kwa watoa huduma mbali mbali lakini malipo hayo hayakukatwa kodi ya zuio.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na sheria ya Mamlaka ya Mapato Tanzania (Income Tax Act No.13) ya mwaka 2008 kifungu nambari 83. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 24 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya Zuio

Hati Namba	Hundi Namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Maelezo
21/6 18/6/2021	21821	Salim Environmental Care	1,850,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya huduma ya usafi.
13/4 20/4/2021	20485		1,800,000	
10/1 8/1/2021 18939			1,850,000	
12/10 13/10/2020	17670		925,000	
32/8 24/8/2020	17413		1,850,000	
Jumla			8,275,000	

6.2.2 FUNGU C 02 - BARAZA LA WAWAKILISHI

Ukaguzi wa hesabu za Baraza la Wawakilishi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Baraza la Wawakilishi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 lilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 21,481,600,000 kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 15,228,386,858 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida ambapo ni sawa na asilimia 71 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.2.2.1 Kutokatiwa Bima kwa vyombo vya moto vya Baraza la Wawakilishi**

Ukaguzi umebaini kuwa Baraza la Wawakilishi linamiliki vyombo mbalimbali vya usafiri ikiwemo gari na vespa, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kuwa baadhi ya vyombo havijakatiwa bima. Kutokukatiwa bima kwa vyombo vya moto kunaweza kukapelekea kudumaza shughuli za taasisi pale majanga yanapotokezea na kupelekea kutumia gharama kubwa ya matengenezo jambo ambalo linaweza likapelekea kupangua mipango ya utekelezaji wa shughuli nyengine walizojipangia.

Ukaguzi unashauri ni vyema taasisi za umma kuvikatia bima vyombo vyake ili kuepkuwa usumbufu utakao jitokeza pindipo majanga yanapotokezea. Mchanganuo wa vyombo ambavyo havijakatika bima ni kama inavyoekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 25 : Vyombo vya moto ambavyo havijakatiwa Bima na Baraza la Wawakilishi

Namba	Namba ya Chombo	Aina ya Chombo	Chassis namba	Mwaka ilonunuliwa
Magari ya Baraza la Wawakilishi ambayo hayajakatiwa Bima				
1.	SMZ 258 A	LAND CRUISER PRADO	JTEBH9FJ40K063074	2012
2.	SMZ 788 A	TOYOTA HIACE	JTFJ502P20-0029791	2017
3.	SMZ 789 A	TOYOTA HIACE	JTFJS02P0-00030213	2017
4.	SMZ 909 A	LAND CRUISER PRADO	TRJ150-0011210	2019
5.	SMZ 324 A	TOYOTA HIACE	LH186-1000011	2012
6.	SMZ 358 A	TOYOTA SURF	RZN185- 9032729	2013
7.	SMZ 787 A	TOYOTA HIACE	JTFJS02P70-0029642	2017
8.	SMZ 664 A	LAND CRUISER	FTEBH3FJ001482060	2016
9.	SMZ 196 A	TOYOTA SURF	RZN185- 9023147	2011
10.	SMZ 663 A	TOYOTA PRADO	JTEBH -3FJ10K41871	2016
11.	SMZ 1033 A	LAND CRUISER PRADO	GDJ150 – 0002557	2020
12.	SMZ 225 B	TOYOTA HILUX	PN133JV2508547458	2013
13.	SMZ 844 A	LAND CRUISER PRADO	JTEBH3FJ00K192989	2018
14.	SMZ 132 A	HYUNDAI		
Vespa za Baraza la Wawakilishi ambazo hazijakatiwa Bima				
15.	SMZ 414C	STAR	MD711EAEB3143036	2012
16.	SMZ 441C	STAR	MD711EAEB3143707	2012

6.2.2.2 Kukosekana kwa tija ya matumizi ya shilingi 17,359,000

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 17,359,000 ni malipo yaliyolipwa kwa kampuni ya Kato Ltd kwa ajili ya ukarabati wa jengo la Baraza la Wawakilishi, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa tija ya kazi ya ukarabati wa jengo iliyofanyika ukilinganisha na fedha halisi iliyotumika kwani ukaguzi umebaini pamoja na ukarabati uliofanyika jengo hilo bado linaendelea kuvuja. Aidha, ukaguzi umepata shaka juu ya utumiwaji wa kampuni binafsi kufanya ukarabati wa jengo la Serikali jambo ambalo kazi kama hiyo ingelifanywa na Wakala wa Majengo ya Serikali kwa gharama nafuu na kwa kuzingatia ubora wa kazi yenyewe.

Kuendelea kuwatumia wakandarasi binafsi kunaweza kupelekea kuikosesha Serikali mapato yatokanayo na tozo za kodi kwa kazi wanazozifanya pamoja na kukiuka maagizo ya Serikali kwa kuacha kuwatumia wakandarasi walioteuliwa na Serikali (Wakala wa Majengo ya Serikali) kwa ajili ya ukarabati na kusimamia kazi za Serikali kwa lengo la kupatikana ubora wa kazi na tija iliyokusudiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Ofisi ya Baraza la Wawakilishi kuhakikisha kwamba matumizi yote yanayofanyika yanazingatia Sheria, kanuni, taratibu na miongozo iliyopo ili kunusuru uwepo wa matumizi yasiyo na tija ambayo yataisababishia hasara Serikali.

6.2.3 FUNGU C 03 - TUME YA UCHAGUZI ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za Tume ya Uchaguzi Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 57,500,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar iliweza kukusanya jumla ya shilingi 167,772,000 sawa na asilimia 292 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 7,093,181,245 kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 6,208,523,660 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 87 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.2.3.1 Kutokuingizwa kwa taarifa za mali za kudumu katika hesabu za mwisho wa mwaka

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar iliandaa na kuwasilisha hesabu za mwisho wa mwaka katika Ofisi ya Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali Zanzibar, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kutokuainishwa kwa baadhi ya mali za kudumu za Tume katika hesabu za mwisho wa mwaka (Financial Statements) zilizowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea kutokupatikana kwa usahihi wa hesabu zilizowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Orodha ya mali za kudumu ambazo hazikuainishwa katika hesabu ya mwisho wa mwaka ni kama zinavyoonekana hapo chini:-

- Kukosekana kwa taarifa za majengo matatu yaliopo Maisara.
- Kukosekana kwa taarifa za ghala kuu liliopo Kikwajuni.
- Kukosekana kwa taarifa za jengo liliopo Wilaya ya Magharibi A.
- Kukosekana kwa taarifa za jengo liliopo Wilaya ya Kati Unguja.
- Kukosekana kwa taarifa za jengo liliopo Wilaya ya Kusini.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar uhakikishe unafanya usahihi wa taarifa zinazotayarishwa na kuwasilishwa katika Ofisi ya Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ikiwa ni pamoja na kujumuisha kikamilifu taarifa zote zinazohusu mali za kudumu katika kipindi cha mwaka husika.

6.2.3.2 Kukosekana kwa hatimiliki za majengo

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa Tume ya Uchaguzi Zanzibar inamiliki majengo mbali mbali, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kukosekana kwa hati miliki za majengo hayo ili kuweza kuthibitisha uhalali wake ambapo kunaweza kupelekea upotevu wa majengo hayo pasipo na kujuwa.

Majengo hayo ni kama ifuatavyo: -

- Majengo Matatu ya Ofisi ya Tume Maisara.
- Ghala kuu la Kikwajuni.
- Jengo Wilaya ya Magharibi A.
- Jengo Wilaya ya Kati Unguja.
- Jengo la Wilaya ya Kusini.

6.2.3.3 Kutokatiwa Bima kwa vyombo vya moto vya Tume ya Uchaguzi

Ukaguzi umebaini kuwa Tume ya Uchaguzi Zanzibar inamiliki vyombo mbalimbali vya usafiri ikiwemo gari na vespa, dosari iliobainika ni kwa baadhi ya vyombo kutokukatiwa bima. Kutokukatiwa bima kwa vyombo vya moto kunaweza kukapelekea kudumaza shughuli za taasisi pale majanga yanapotokezea na kupelekea kutumia gharama kubwa ya matengenezo jambo ambalo linaweza likapelekea kupangua mipango ya utekelezaji wa shughuli nyengine walizojipangia.

Ukaguzi unashauri ni vyema taasisi za umma kuvikatia bima vyombo vyake ili kuepkua usumbufu utakao jitokeza pindipo majanga yanapotokezea. Mchanganuo wa vyombo ambavyo havijakatika bima ni kama inavyoekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 26 : Vyombo vya moto ambavyo havijakatika Bima na Tume ya Uchaguzi

Namba ya Chombo	Aina ya Chombo	Chassis Namba	Engine Namba	Mwaka iliyonunuliwa
Gari ambazo hazina Bima				
SMZ 847A	Land Cruiser Prado	JTEBH3FJ30K193019	1KD-FTV	19/06/2018
SMZ 841A	Landcruiser	JTEBH3FJK01C193129	2750283	19/06/2018
SMZ 849A	Land Cruiser Prado	JTEBH3FJ40K193112	1KD-FTV	19/06/2018
SMZ 390A	Nissan Motors	JNITC546120535259	TD42166699	31/05/2013
SMZ 393A	Nissan Motors Patrol	JNITCSY6120536737	TD168214	31/05/2013
SMZ 391A	Nissan Motors Patrol	JNITC346120535245	-	31/05/2013
SMZ 386A	Nissan Motors Patrol	JNITCSY6120536779	EI70903	31/05/2013
SMZ 395A	Nissan Motors Patrol	JNITCSY6120536069	TD42168995	31/05/2013
SMZ 394A	Nissan Motors Patrol	JNITCSY6120536713	EI700830	31/05/2013
SMZ 387A	Nissan Motors Patrol	JNITCSY612053595	TD042168214	31/05/2013
SMZ 392A	Nissan Motors Patrol	JNTCSY6120536777	EI70895	31/05/2013
SMZ 1015A	Land Cruiser Prado	JTEBH3FJ20K193030	IKD-FTV2982	26/11/2019
Vespa ambazo hazina Bima				
SMZ 1880C	TUK-TUK	LAACAKKCXH5000191	1711201248JP162FM	06/04/2020
SMZ 1880C	TUK-TUK	LAACAKKC5H5000213	1711201270JP162FM	06/04/2020
SMZ 1873C	TUK-TUK	LAACAKKC4H5000218	1711201275JP162FMJ	06/04/2020
SMZ 1874C	TUK-TUK	LAACAKKC6H5000222	1711201279JP162FMJ	06/04/2020
SMZ 18761C	TUK-TUK	LAACAKK1H5000225	1711201282JP162F	06/04/2020
SMZ 1875C	TUK-TUK	LAACAKKC8H5000223	1711201280JP162FM	06/04/2020
SMZ 1878C	TUK-TUK	LAACAKKCXH5000241	1711201298JP162FM	06/04/2020
SMZ 1877C	TUK-TUK	LAACAKKC4H5000235	1711201292JP162FMJ	06/04/2020
SMZ 1879C	TUK-TUK	LAACAKKCIH5000242	1711201299JP162FM	06/04/2020
SMZ 1871C	TUK-TUK	LAACAKKCIH5000211	1711201268JP162FMJ	06/04/2020

6.2.3.4 Malipo kwa mtoa huduma ambae hakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 8,461,754

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Ofisi ya Tume ya Uchaguzi Zanzibar imefanya manunuzi kwa mujibu wa hati namba 2/10 ya tarehe 16/10/20 yenye thamani ya shilingi 8,461,754 ambazo amelipwa kampuni ya **Hiffah General Trading Co Ltd** ikiwa ni Sehemu ya malipo ya Ujenzi wa Ukuta wa Ofisi ya Tume ya Uchaguzi. Dosari iliyobainika na ukaguzi ni kuwa kampuni hiyo haikusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikoshesha Serikali mapato, aidha ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

DEPOSIT ACCOUNT - Hesabu Namba 0404346000

6.2.3.5 Vifaa ambavyo havikuingizwa katika daftari la ghalani shilingi 67,533,238

Ukaguzi umebaini kuwa jumla ya shingi 67,533,238 zimetumika kwa ajili ya ununuzi wa mafuta na vifaa mbali mbali lakini mafuta na vifaa hivyo havikuingizwa katika daftari kutunzia vifaa ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi yake.

Kutokuingizwa mafuta na vifaa hivyo katika daftari la kutunzia vifaa vya ghalani ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 27 : Mafuta na vifaa ambavyo havikurikodiwa katika daftari la ghalani

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilichotumika (shs)	Aliyelipwa	Maelezo
60/11/20 (17/11/20)	TT	45,779,232	Machochoki Telecommunication & General Services	Ununuzi wa vifaa vya kuandikia
59/11/20 (13/11/20)	TT	21,754,006		Ununuzi wa vifaa vya kutengenezea magari.
Jumla		67,533,238		

6.2.3.6 Malipo kwa Watoa huduma ambao hawajasajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 236,798,419

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Ofisi ya Tume ya Uchaguzi Zanzibar imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato, aidha ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 28 : Malipo yaliyofanyika kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa

Hati Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (TShs)	Aliyelipwa	Maelezo
5/7 ya 30/6/20	20,117,500	Galfe Tech Engineering	Uwekaji wa mitambo ya video conference katika ofisi ya Tume Unguja & Pemba
22/9 ya 9/8/20	2,042,500	Planet Printing & Decoration	Fedha kwa ajili ya ufungaji wa Bannares katika hema la kuchukulia fomu za wagombea.
4/8 ya 3/8/20	208,493,779	GS Agents Limited	Ununuzi wa wino usiofutika pamoja na lakiri za masanduku ya vifaa vyakupigia kura.
23/11/20 (3/11/20)	4,721,640	F.A Glass Works	Malipo kwa ajili ya ujenzi wa mnara wa tangi la maji.
24/11/20 (10/11/20)	850,000		Malipo kwa ajili ya matengenezo ya Ofisi ya Tume.
29/12/20 (22/12/20)	573,000		Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya maji.
Jumla	236,798,419		

TUME YA UCHAGUZI – PEMBA

6.2.3.7 Kukosekana kwa taarifa za usafirishaji wa Magari

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Tume ya Uchaguzi - Pemba imesafirisha gari tatu "3" zenye namba ya usajili SMZ 397A, SMZ 398A na SMZ 399A kwenda Unguja bila ya kufuatwa kwa utaratibu wa usafirishaji wa magari hayo.

Kitendo cha usafirishaji wa magari bila ya kufuata utaratibu au kuambatanisha taarifa zinazoonisha kuazimwa kwa gari hizo, kuuzwa kwa gari hizo au kwenda kutengenezwa na baadae kurudi kumetia shaka juu ya uwepo wa usafirishaji huo jambo ambalo huwenda likapelekea rasilimali za umma kupotea au kuibiwa au kuingia katika mikono isiyokuwa salama bila ya kuwepo kwa uthibitisho.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Tume ya Uchaguzi Pemba kufuata utaratibu na mwenendo wa utunzaji wa taarifa kwenye buku la kumbukumbu linaloonisha utolewaji wa mali za umma na kutumika kwa matumizi mengineyo au kuuzwa kwa lengo la uwekaji wa taarifa na kumbukumbu vizuri.

6.2.4 FUNGU C 05 – TUME YA UKIMWI ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za Tume ya Ukimwi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Tume ya Ukimwi Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 1,032,500,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina na shilingi 342,337,089 kutoka washirika wa maendeleo. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Tume ya Ukimwi Zanzibar ilipokea jumla ya shilingi 1,032,500,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kama ni ruzuku sawa na asilimia 100 ya makadirio na shilingi 440,352,569 kutoka washirika wa maendeleo sawa na asilimia 129 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Tume ya Ukimwi Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,032,500,000 kati ya fedha hizo shilingi 1,001,650,000 kwa ajili ya kazi za kawaida, shilingi 30,850,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo na shilingi 342,337,089 kutoka washirika wa maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Tume ya Ukimwi Zanzibar ilitumia jumla ya shilingi 560,620,458 kati ya fedha hizo shilingi 556,863,458 kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 56 ya makadirio, shilingi 3,757,000 kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 12 ya makadirio, na shilingi 440,352,569 kutoka kwa washirika wa maendeleo sawa na asilimia 129 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

AKAUNTI NAMBARI: 0404438000

6.2.4.1 Malipo yaliyofanyika bila ya kufuata programu ya kazi shilingi 3,472,000

Tume ya Ukimwi Zanzibar iliandaa programu ya kazi ya ufuatiliaji ya robo mwaka kwa CTC na YFS kwa ajili ya kutathmini HIV /SRH ambapo utekelezaji ulipangiwa kuanzia tarehe 15/3 hadi 17/3/2021 kwa mujibu wa hati ya malipo nambari 3/3 ya tarehe 9/3/2021, hundi nambari 678 yenye thamani ya shilingi 3,472,000.00 kwa program hiyo.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokufuatwa kwa programu ya utekelezaji wa shughuli hiyo, ambapo malipo yameonyesha kulipwa tarehe 24/3/2021 kwa siku nne (4) kwa maafisa wa ZAC na siku tatu (3) kwa dereva, aidha fomu ya mahudhurio inaonyesha siku moja tu (1) yaani ya tarehe 24/3/2021. Kwa mujibu wa programu imepangwa siku tatu (3) lakini malipo yamelipwa kwa siku nne (4).

Aidha kumekuwepo kwa karatasi za mahudhurio zilizoambatanishwa na hati ya malipo zinazoonyesha mahudhurio ya tarehe 25/3/2021 na 29/3 hadi 30/3/2021, hivyo ukaguzi umeshindwa kupata vielelezo sahihi vya malipo ya utekelezaji wa programu hiyo.

Kutokana na Uwepo wa mchanganyiko wa taarifa hizo kumepelekea kujitokeza kwa viashiria vya taarifa za kuhushi kwa kupatikana idadi maalumu za siku zilizofanyika kwa program hiyo jambo ambalo linatia shaka juu ya uhalisia wa matumizi hayo ya fedha.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Tume ya Ukimwi Zanzibar kuhakikisha kwamba vielelezo sahihi vinaambatanishwa na hati za malipo kwa ukaguzi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.2.4.2 Kukosekana uthibitisho wa matumizi ya uendeshaji kazi shilingi 900,000

Katika ukaguzi uliofanyika mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika katika utekelezaji wa shughuli za kila siku za Tume ya Ukimwi Zanzibar imefanya malipo kwa hati ya tarehe 29/6/2021 yenye thamani ya shilingi 900,000 kwa ununuzi wa vifaa vya kuandikia (stationary) na mafuta lita 252 kutoka kwa Kampuni ya ambs Traders, P.O.BOX 2860, Kariakoo- Dar es Salaam kwa ajili ya uendeshaji kazi za kiofisi. Ukaguzi umebaini dosari mbali mbali katika matumizi ya fedha hizo zikiwemo:-

- a. Kutokuwepo kwa ushindani wa bei (three quotations) za ununuzi wa stationary za shilingi 300,000.
- b. Kutokurikodiwa kwa mafuta lita 252 ya shilingi 600,000 katika daftari la kutunzia mafuta la ghalani.
- c. Kutokuwepo kwa utaratibu wa utumiaji wa mafuta hayo.
- d. Kutokulipiwa kodi ya ongezeko la thamani na kodi ya tozo ya zuio.
- e. Kutokuwepo barua ya dokezo ya kuhalalisha matumizi iliyosainiwa na Mkurugenzi Mkuu ambaye ndiye anayehalalisha malipo hayo.
- f. Kutojulikana Kiwango pamoja na aina ya stationary zilizonunuliwa kwa shilingi 300,000.
- g. Kutokuwepo kwa karatasi ya mahitajio kutoka kwa watumiaji husika (local purchase order).
- h. Kutokujulikana aina ya vifaa (stationary) vilivyoununuliwa kutoka Kampuni ya AMBS Traders, P.O.BOX 2860 Kariakoo, Dar es saalam kwa mujibu wa risiti husika.

Kufanya malipo bila kufuata taratibu za matumizi kunapelekea uhalali wa malipo hayo kutokuthibitika na kusababisha upotevu wa fedha za serikali jambo ambalo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Tume ya Ukimwi kuhakikisha kwamba matumizi yote yanafanyika kwa mujibu wa taratibu, miongozo na sheria za fedha husika ili kuweza kuthibitisha uhalali wa matumizi hayo.

AKAUNTI NAMBARI 0404309000

6.2.4.3 Kukosekana utaratibu wa manunuzi wa kutumia ushindani wa bei shilingi 750,000

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/221 Tume ya Ukimwi imefanya ununuzi wa vifaa mbali mbali kwa ajili ya matumizi ya ofisi kwa mujibu wa hati namba 23/11yenye hundi namba 034892 kwa thamani ya shilingi 750,000.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa taratibu za ushindani wa bei (three quotations) kwa mujibu wa sheria Nambari 11 ya ununuzi na uondoshaji wa mali za umma ya mwaka 2016. Kukosekana kwa three quatation kunaweza kupelekea taasisi ya umma kufanya mali kwa thamani kubwa zaidi ulinganisha na bei ya sokoni jambo ambalo litapelekea upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Tume ya Ukimwi Zanzibar kuhakikisha kwamba taratibu za ununuzi zinafuatwa kwa mujibu wa sheria za manunuzi husika.

6.2.4.4 Malipo yaliyofanyika kwa njia ya vocha ndogo (sub-voucher) shilingi 700,000

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Tume ya Ukimwi Zanzibar imetoa fedha za matumizi kupitia Akaunti nambari **0404309000 ya UNICEF/UN-AIDS** kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya Ofisi kupitia hati ya malipo ya tarehe 27/11/2020, hundi nambari 034899 yenye thamani ya shilingi 6,690,000.00 ambayo inahusika. Dosari zilizobainika katika ukaguzi ni kama zifuatazo:-

- a. Jumla ya shilingi 700,000.00 zimelipwa kwa vocha ndogo (sub- voucher) kwa njia ya fedha taslim jambo ambalo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.
- b. Kukosekana kwa stakabadhi ya manunuzi hayo jambo ambalo limetia shaka juu ya uhalisia wa matumizi yaliyofanyika.
- c. Kukosekana kwa saina ya mpokeaji wa fedha pamoja na saina ya mlipaji ili kuweza kuthibitisha uhalisia wa malipo hayo yalivyofanyika ili kuweza kujiridhisha uhalali wa malipo husika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na sheria Nambari 12 ya usimamizi wa fedha za umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Tume kuhakikisha kwamba fedha zote zinalipwa kwa mujibu wa muongozo wa ulipaji wa fedha husika za Serikali ili kuweza kuthibitisha matumizi hayo.

6.2.4.5 Manunuzi yaliyofanyika bila ya kuambatanishwa barua ya maombi kutoka kwa mtumiaji shilingi 1,288,000

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Tume ya Ukimwi Zanzibar imefanya ununuzi wa mipira mine (4) ya gari SMZ 1007A kwa mujibu wa barua ya hati namba 22/6/2021 aliyelipwa Ndugu Abrahaman Ismail Vuai kwa Thamani ya shilingi 1,288,000 kwa ajili Ununuzi wa mipira ya gari. Dosari iliyobainika ni Kukosekana kwa barua ya maombi ya Ununuzi huo kutoka kwa mtumiaji kwenda kwa Afisa ununuzi ili kuweza kupata uhalali wa manunuzi wa mipira hiyo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Tume ya Ukimwi Zanzibar kuhakikisha kwamba barua ya maombi ya ununuzi wa kifaa chochote kinapatikana kwanza kutoka kwa mtumiaji kabla ya kufanya manunuzi ili kuweza kupima uawajibikaji katika vitengo vya taasisi ya umma.

TUME YA UKIMWI – PEMBA

6.2.4.6 Kutokuripoti kazini kwa mtumishi aliyemaliza muda wa likizo bila ya malipo

Kwa mujibu wa kifungu nambari 64(1) cha kanuni za utumishi wa Umma 2014, mtumishi wa umma ambaye hajaripoti kazini baada ya likizo bila ya malipo kumalizika Katibu Mkuu au mkuu wa Taasisi atalazimika:

- a) Kumkumbusha mtumishi anaehusika kuripoti kazini
- b) Endapo mtumishi wa umma atashindwa kuripoti kazini hatua zote za kinidhamu zimeshachukuliwa dhidi yake.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa **Ndugu Mohammed Said Mohammed** ambaye ni muajiriwa wa Ofisi ya Tume ya Ukimwi Pemba aliyechukua likizo bila malipo kwa vipindi viwili "2" tofauti lakini pamoja na jitihada mbali mbali zilizochukuliwa na Ofisi, bado mtumishi huyo hajaripoti kazini.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 64(1) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya Zanzibar ya mwaka 2014.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Tume ya Ukimwi kuchukuwa jitihada za makusudi za kuhakikisha zinatoa haki ya kumtafuta na kumsikiliza ili kubaini mambo yaliyomkwaza kuripoti kazi kwa mujibu wa utaratibu vyenginevyo hatua za kinidhamu zichukuliwe dhidi yake ikiwemo kumfukuza kazi pale atakaposhindwa kutii maamuzi na maelekezo ya kazini.

6.2.4.7 Malipo kwa Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 4,085,433

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Tume ya Ukimwi Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa watoa huduma hao ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 29 : Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na Mamlaka ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
1/8 10/8/2020	016395	600,000	Fresh & Son Take Away na Misufini Colling Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya Ofisi
22/8 24/8/2020	017422	1,425,900	Pemba General Supply	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa friji.
23/8 24/8/2020	017423	249,533	Hassan M.Cycle Spare Parts	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya magari.
16/12 30/12/2020	018790	60,000	Misufini Colling Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya ofisi
4/2 3/2/2021	019303	300,000	Muss Tea and Refreshment	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho la chakula na vinywaji.
2/2 3/2/2021	019303	350,000	Fresh & Son Take Away	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa viburudishaji.
3/5 5/5/2021	020908	350,000		
6/4 15/4/2021	020394	350,000		
16/5 5/5/2021	021088	400,000	Hassan M.Cycle Spare Parts	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya pikipiki
Jumla		4,085,433		

ZANZIBAR AIDS COMMISSION – HESABU NAMBARI 0404316000

6.2.4.8 Malipo kwa watoa huduma ambao hawajasajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 12,870,000

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Tume ya Ukimwi Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikoshesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa watoa huduma hao ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 30 : Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
1/9 ya 8/9/2020	000228	300,000	Muus Tea and Refreshment	Malipo ya fedha kwa ajili ya viburudishaji
1/11 ya 6/11/2020	000232	255,000		
2/11 ya 13/11/2020	000230	405,000	Mohammed Aboud Ali	Malipo kwa ajili ya siku ya ukimwi Duniani
5/3 ya 24/3/2021	000238	300,000	Muus Tea and Refreshment	Malipo ya fedha kwa ajili ya viburudishaji
2/6 ya 3/6/2021	000241	300,000		
3/6 ya 14/6/2021	000242	540,000		
4/6 ya 14/6/2021	000243	600,000		
5/6 ya 16/6/2021	000244	300,000		
7/6 ya 18/6/2021	000247	2,970,000	Salim Abdalla Seif	Malipo ya fedha kwa ajili ya viburudishaji
8/6 ya 18/6/2021	000248	900,000	Ahmed Issa Mohammed	
10/6 ya 22/6/2021	000250	2,130,000	Muus Tea and Refreshment	
11/6 ya 23/6/2021	000252	900,000	Ahmed Issa Mohammed	
12/6 ya 23/6/2021	000253	2,970,000	Salim Abdalla Seif	
Jumla		12,870,000		

6.2.5 KAMISHENI YA KUKABILIANA NA MAAFA

Ukaguzi wa hesabu za Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Kamisheni ya kukabiliana na Maafa kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 682,940,429 kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 192,680,810 kwa ajili ya kazi za maendeleo. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 682,940,429 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 100 ya makadirio, na shilingi 191,538,283 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za maendeleo ambapo ni sawa na asilimia 99.4 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.2.5.1 Fedha ambazo hazikuhaulishwa Mfuko Mkuu wa Serikali kipindi cha mwisho wa mwaka shilingi 786,830.63

Kwa mujibu wa Toleo nambari AD./184/01/07/80 la tarehe 9/6/2021 kipengele D kinaeleza kwamba Bakaa ya fedha za Wizara/Idara/Mikoa na Taasisi za SMZ (Central Government) zilizokuwa zimepangiwa kutumika kwa baadae (Commitment) zote ziingizwe katika hesabu Kuu ya Serikali iliyoko Benki Kuu nambari 9928161804 (C. MISCELLANEOUS DEPOSIT ACCOUNT) na bakaa ambazo hazina Commitment zirejeshwe Mfuko Mkuu wa Hazina (Mfuko Mkuu wa hazina hesabu nambari 0404381000).

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 786,830.63 zimeonekana kubakia bila ya kufanyiwa uhaulishwaji na kupelekwa katika Mfuko Mkuu wa Serikali hesabu nambari 0404381000 ili kuendana na miongozo iliyotolewa.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na toleo nambari AD./184/01/07/80 kutoka Ofisi ya Rais Fedha na Mipango.

MFUKO WA MAAFA (UNICEF) - HESABU NAMBARI 0404081000

6.2.5.2 Kutokuingizwa kwa taarifa za fedha katika hesabu za mwisho wa mwaka shilingi 92,176,283

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa ilikuwa na bakaa ya jumla ya shilingi 92,176,283 iliyotokana na matumizi ya mwaka wa fedha 2019/2020. Dosari iliyobainika wakati wa ukaguzi ni kutokuainishwa bakaa hiyo katika hesabu za mwisho wa mwaka (Financial Statements) zilizowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi katika Ofisi ya Mdhubi na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea kutokupatikana kwa usahihi wa hesabu zilizowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kamisheni ya Kukabiliana na Maafa kuhakikisha unafanya usahihi wa taarifa zinazotayarishwa na kuwasilishwa katika Ofisi ya Mdhubi na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ikiwa ni pamoja na kujumuisha kikamilifu taarifa zote zinazohusu mapato na matumizi katika kipindi cha mwaka husika.

DISASTER FUND - HESABU NAMBARI 0404287000

6.2.5.3 Fedha ambazo hazikuhaulishwa Mfuko Mkuu wa Serikali kipindi cha mwisho wa mwaka shilingi 13,959,540

Kwa mujibu wa Toleo nambari AD./184/01/07/80 la tarehe 9/6/2021 kipengele D kinaeleza kwamba Bakaa ya fedha za Wizara/Idara/Mikoa na Taasisi za SMZ (Central Government) zilizokua na Commitment zote ziingizwe katika hesabu Kuu ya Serikali iliyoko Benki Kuu nambari 9928161804 (C. Miscellaneous deposit account) na bakaa ambazo hazina Commitment zirejeshwe Mfuko Mkuu wa Hazina (Mfuko Mkuu wa hazina Hesabu Nambari 0404381000).

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 13,959,540 zimeonekana kubakia bila ya kufanyiwa uhaulishwaji na hazikurejeshwa katika Mfuko Mkuu wa Serikali hesabu nambari 0404381000 ili kuendana na miongozo iliyotolewa.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na toleo nambari AD./184/01/07/80 kutoka Ofisi ya Rais Fedha na Mipango.

6.3 WIZARA YA NCHI (OR) TAWALA ZA MIKOA, SERIKALI ZA MITAA NA IDARA MAALUM ZA SMZ

6.3.1 FUNGU D 01 – OFISI YA RAIS TAWALA ZA MIKOA, SERIKALI ZA MITAA NA IDARA MAALUM ZA SMZ

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Nchi (OR) Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 30,627,192,391. Hadi kufikia tarehe 30, Juni 2021 Ofisi imekusanya jumla ya shilingi 16,028,664,447 sawa na asilimia 52.3 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 24,675,587,266 kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 5,118,805,125 kwa ajili ya kazi za maendeleo. Hadi kufikia tarehe 30, Juni 2021 jumla ya shilingi 14,478,662,373.62 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 58.7 ya makadirio na shilingi 1,275,002,073.38 zimeingizwa na kutumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 24.9 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.3.1.1 Malipo nje ya Mpango wa manunuzi shilingi 1,065,448,560

Kwa kuzingatia kifungu namba 42(1) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 kinaeleza kwamba “kitengo cha ununuzi na uondoshaji wa mali za umma kitaandaa na kuwasilisha kwa mlipaji mkuu wa Serikali mpango wake wa mwaka wa ununuzi na uondoshaji kwa mwaka unaofata”.

Kifungu namba 42(7) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 kinaeleza kwamba “ununuzi hautofanyika kinyume na mpango wa manunuzi na uondoshaji wa mali za umma isipokuwa kwa hali ya haraka na dharura.

Ukaguzi umebaini kwamba kwa mwaka wa fedha unaoishishia Juni 30, 2021 Ofisi ya Raisi, Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ ilikadiriwa jumla ya shilingi 1,158,130,000 kupitia kasma ya “SECURITY SERVICES” yenye utambulisho wa nambari 2200112 na kufanya malipo yenye thamani ya shilingi 1,065,448,560 kwa kumlipa Umawa na Smart Secutities kwa ajili ya kupatiwa huduma ya ulinzi dosari iliyobainika ni kufanyika kwa malipo hayo nje ya mpango wa manunuzi.

Kufanya hivyo kunapelekea kuathiri matumizi yaliyopangwa kwa mujibu wa mapango wa manunuzi wa mwaka ambapo ni kwenda kinyume na vifungu vya sheria vilivyonakiliwa hapo juu. Malipo hayo kalipwa .

6.3.1.2 Kutorikodiwa kwa mafuta katika daftari la kutunzia mafuta ghalani shilingi 150,758,377

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Ofisi ya Rais Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum ya SMZ imetumia jumla ya shilingi 150,758,377 kwa ununuzi wa mafuta kwa ajili ya uendeshaji wa shughuli mbalimbali za ofisi lakini mafuta hayo hayakurikodiwa katika daftari la kutunzia mafuta ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi yake.

Aidha Wizara imeshindwa kuwasilisha vitabu vilivyotumika katika mgao wa mafuta (issuer vocher) kwa ajili ya ukaguzi. Hali ambayo imepelekea wakaguzi kushindwa kujiridhisha na mtiririko mzima wa mgao wa mafuta ya ofisi hiyo. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu namba 220(1) (2) cha kanuni za fedha za mwaka 2005.

Mchanganuo wa mafuta hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 31 : Kutorikodiwa kwa mafuta katika daftari la kutunzia mafuta ghalani

Hati Namba	Alielipwa	Thamani (Tshs)	Risiti/Ankara	Maelezo
12/8 ya 18/8/2020	United Group Limited	4,998,544	Risiti namba 04971/Ankara namba 3073	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya shughuli za Ofisi
39/8 ya 25/8/2020	Zanzibar Petroleum	1,275,925	Risiti namba 35687/Ankara namba 5891	
18/9 ya 3/9/2020	United Group Limited	1,153,620	Risiti namba 08463/Ankara namba 3215	
16/10 ya 20/10/2020		2,499,154	Risiti namba 06476/Ankara namba 3318	
18/10 ya 20/10/2020	Gulioni Filling Station	1,020,000	Risiti 1336	
17/1 ya 13/1/2021	United Group Limited	2,999,928	Risiti namba 327/Ankara namba 3459	
9/9 ya 3/9/2020		787,500	Risiti namba 08461/Ankara namba 3200	
10/9 ya 3/9/2020		1,935,500	Risiti namba 08462/Ankara namba 3199	
63/9 ya 22/9/2020	Kijangwani Petrol Station	11,200,000	Risiti namba 0198/Ankara namba 0901	
74/9 ya 23/9/2020	United Group Limited	1,919,414	Risiti namba 08473/Ankara namba 3258	
16/10 ya 20/10/2020		2,499,815	Risiti 06476 Ankara namba 3318	
4/2 ya 4/2/2021		2,712,407	Risiti namba 938/Ankara namba 3491	
27/2 ya 22/2/2021		7,905,762	Risiti namba 1268	
61/2 ya 26/2/2021		16,740,000	-	
5/8 ya 4/8/2020	Kijangwani Petrol Station	48,791,000	Risiti namba 3421/Ankara namba 0287	
12/8 ya 18/8/2020	United Group Limited	4,999,808	Risiti namba 04971/Ankara namba 3073	
49/8 ya 26/8/2020	Kijangwani Petrol Station	6,120,000	Risiti3175/ Ankara namba 0160	
80/4 ya 28/4/2021	-	1,200,000	-	
2/1 ya 6/1/2021	Kijangwani Petrol Station	30,000,000	Risiti namba 0922/Ankara namba 0055	
Jumla		150,758,377		

MRADI WA MJI SALAMA

6.3.1.3 Dosari zilizojitokeza kwenye Mradi wa Mji Salama

Mradi wa Mji Salama ni moja wa mradi uliochini ya ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa, Serikali za mitaa na Idara Maalum za SMZ wenye dhima ya kulinda usalama wa mji wa Zanzibar. Mradi huu kwa Unguja upo Mkoa wa Mjini Magharibi na kwa Pemba unajumuisha Pemba nzima. Mradi huu upo kwenye awamu ya pili (phase 2) na unahusiana na miundo mbinu ya uwekaji wa kamera na kufanya matengenezo ya kamera hizo pale zinapokabiliwa na changamoto za aina mbalimbali.

Mradi huu wa Zanzibar Salama kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021, ulikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 8,000,000,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 mradi ulitumia jumla ya shilingi 7,828,326,910, aidha malipo ya mradi huu hulipwa kutoka kwenye mradi wa miundo mbinu ulioko chini ya usimamizi wa Mfuko Mkuu wa Hazina kwa kuingiza fedha moja kwa moja kwenye hesabu ya mtoa huduma aitwae "ROM Solution Ltd".

Aidha ukaguzi umebaini kuwepo wa dosari mbalimbali zinazotokana na mkataba, vifaa na utekelezaji wa mradi husika. Dosari zenyewe ni kama zifuatazo;

i) Mapungufu Yaliomo Kwenye Mkataba wa Phase II

Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ imeingia mkataba siku ya tarehe 4/12/2019 baina ya ROM Solution Ltd na ofisi hiyo kwa ajili ya uwekaji wa miundo mbinu ya kamera pamoja na kamera katika Mkoa wa Mjini Magharibi na Pemba kwa thamani ya USD 10,655,166 kwa muda wa miaka mitatu. Aidha ukaguzi umebaini kuwepo kwa "**addendum**" inayohusiana na malipo iliyotiwa siku ya tarehe 1/7/2020 ambayo imeeleza kwamba malipo yote yatakuwa na thamani ya USD 3,701,148 sawa na asilimia 34.74.

Ukaguzi umebaini uwepo wa dosari zifuatazo zinazotokana na mkataba huo:-

- Kutofanyiwa matengenezo kwa mali za kudumu za Mradi wa Mji Salama.
- Uwepo wa pikipiki 20 zilizonunuliwa kwa ajili ya mradi huo, kati ya hizo pikipiki 14 zinaendelea kufanya kazi kama ilivyokusudiwa na zilizobaki 6 zimeharibika kwa muda mrefu bila ya kufanyiwa matengenezo.
- Uwepo wa gari 12 zilizokuwa zinatumiwa kwenye mradi ambazo zimeharibika bila ya kufanyiwa matengenezo na Mtoa huduma wa mradi yaani Rom Solution Ltd na Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 33(1) cha mkataba ulioainishwa hapo juu kinachoeleza kwamba "The supplier shall with no additional cost from the client make maintenance of the goods for the period of five years". Jadweli lifuatalo linaonyesha mchanganuo wa vyombo hivyo:-

Jadweli Nambari 32 : Dosari katika vyombo vya Moto

Aina ya Chombo	Nambari ya Chombo	Nambari ya Umiliki wa Chombo	Mtumiaji wa Chombo/Mahali Kilipo Chombo	Dosari na Chombo Husika
Honda - KTM	SMZ 1270 C	Z-047369542	CCTV	Battery na fuel pump)
Honda - KTM	SMZ 1275 C	Z-047369641	CCTV	(Battery na fuel pump)
Honda – KTM	SMZ 1273 C	Z-047369608	CCTV	(Fuel pump na valve)
Honda – KTM	SMZ 1280 C	Z-047369740	CCTV	(Battery na brake liver)
Honda – KTM	SMZ 1282 C	Z-047369784	CCTV	(Fuel pump)
Honda – KTM	SMZ 1283 C	Z-047369828	CCTV	(Battery na fuel pump)
Trailer ZBV in- spection vehicle	SMZ 959 A	Z-048353602	CCTV- Bandarini	-
Amaroc	SMZ 632 A	Z – 047008544	AR-TMIM za SMZ	Nosel
Amaruc	SMZ 636 A	Z- 047008665	AR-TMIM za SMZ	Clutch
Amaruc	SMZ 583 A	Z- 046730453	KMKM	Nosel
Amaruc	SMZ 577 A	Z- 046730156	KMKM	Nosel
Amaruc	SMZ 581 A	Z- 046730354	Mafunzo	Clutch, gear box na bearing
Amaruc	SMZ 582 A	Z-046730398	Mafunzo	Nosel na mipira
Amaruc	SMZ 576 A	Z- 046730134	Mafunzo	Nosel
Amaruc	SMZ 578 A	Z-0467301910	KZU	Nosel
Amaruc	SMZ 579 A	Z- 046730277	KZU	Nosel
Amaruc	SMZ 634 A	Z- 047008588	KVZ Kazi Maalum	-
Amaruc	SMZ 572 A	Z- 046729573	KVZ	Nosel

Ukaguzi unashauri uongozi wa ofisi uhakikishe kwamba vyombo vyote vinavyohitaji matengenezo vifanyiwe matengenezo ili viweze kusaidia katika kutekeleza majukumu yaliowekwa na mradi.

ii) Kutotumika na kutofanya kazi kwa baadhi ya vifaa vilivyomo kwenye mradi

Ukaguzi ulifanya mahojiano na baadhi ya watendaji wanaohusiana na mradi wa CCTV kamera siku ya tarehe 20/10/2020 na kubaini kuwepo kwa baadhi ya vifaa ambavyo havijaanza kutumika katika mradi huo toka kupokelewa kwake. Kwa mfano ndege mbili zisizo na rubani (Drones) zinazotumika kwa ajili ya kupiga picha ambazo zimehifadhiwa kwenye maboksi badala ya kutumika kwenye shughuli mbalimbali za utekelezaji wa mradi.

Aidha ukaguzi umebaini uwepo wa gari aina ya trailer ZBV yenye namba SMZ 959 A iliyoletwa kwa ajili ya ukaguzi wa mizigo hapo bandarini ambayo toka kupokelewa kwake miaka miwili haijafanya kazi. Hii imetokana na kutofanya kazi kwa mtambo uliomo kwenye gari hilo, kwa sasa gari hii ipo Makao Makuu ya mradi hapo Maisara.

Aidha ukaguzi umebaini kutofanya kazi kwa baadhi ya kamera zilizowekwa katika maeneo tofauti yaliomo kwenye mradi.

Kutotumika na kutofanya kazi kwa baadhi ya vifaa viliomo kwenye mradi kunapelekea:

- Kutofikiwa kwa lengo kuu la Mradi wa Mji Salama.
- Kuwepo kwa matumizi mabaya ya fedha za Serikali.
- Kuharibika kwa vifaa hivyo ambavyo vimekaa kwa muda mrefu bila ya kutumika.
- Kukosekana kwa tija iliyokusudiwa na Serikali.

6.3.2 FUNGU D 02 - JESHI LA KUJENGA UCHUMI (JKU)

Ukaguzi wa hesabu za Jeshi la Kujenga Uchumi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Jeshi la Kujenga Uchumi (JKU) lilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 34,328,698,851 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 JKU ilikusanya jumla ya shilingi 31,228,409,512 sawa na asilimia 91 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Jeshi la Kujenga Uchumi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 lilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 34,328,098,851 kwa kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 31,228,409,512 zimeingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 91 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.3.2.1 Hati za malipo zilizokosekana kwa ukaguzi shilingi 647,863,625

Ukaguzi umepitia taarifa ya utoaji wa fedha kwa njia ya IFMS (Exchequer releases) na kubaini jumla ya shilingi **1,329,000,000** zimetengwa kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi wa Hanga mbili na Bwalo moja la Askari Msaani Pemba (JKU).

Aidha, ukaguzi umepitia hati za malipo yenye jumla ya shilingi **681,136,375** na kubaini amelipwa Mzabuni SABAH STORE kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi wa Hanga Msaani Pemba. Aidha, hati za malipo pamoja na vielelezo vinavyothibitisha uhalali wa malipo yenye thamani ya shilingi **647,863,625** hazikupatikana kwa ukaguzi.

Kutokupatikana kwa ukaguzi kwa hati za malipo pamoja na vielelezo vinavyothibitisha malipo hayo kunapelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma jambo ambalo linaweza kupelekea kuisababishia hasara Serikali.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 pamoja na kanuni na kanuni namba 95(4) ya mwaka 2005.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Jeshi la Kujenga Uchumi kuhakikisha hati za malipo zinapatikana pamoja na vielelezo vyake kwa ukaguzi ili kuthibitisha uhalali wa malipo husika. Hati za malipo zilikosekana ni kama zinavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 33: Hati za malipo zilizokosekana kwa ukaguzi

Hati namba	Aliyelipwa	Kiasi (Tshs)	Maelezo
Pv namba 5/5/2021	Sabah Store	204,814,500	Malipo kwa ajili ya gharama za vifaa vya ujenzi Kambi ya Jku Msaani
Pv namba 18/6/2021		299,940,375	
Trh 17/6/2021		96,040,000	
Trh 17/6/2021		49,100,000	
Trh 17/6/2021		31,241,500	
		681,136,375	

6.3.2.2 Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi shilingi 61,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Jeshi la Kujenga Uchumi limefanya malipo ya shilingi 61,000,000 kwa **ndugu RASHID MOHAMMED SOUD** kwa ajili ya ununuzi wa gari mbili (2) aina ya **PRADO** kwa mujibu wa ankara namba 128 ya mwezi wa Disemba 2020. Katika ufuatiliaji wa ukaguzi wa ndugu Rashid Mohamed Soud imebainika amejisajili kutoa huduma za uuzaji wa Vipuri (**Spare Parts**) na sio uuzaji wa magari kama ilivyoununuliwa na Jeshi la Kujenga Uchumi.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokutangazwa kwa zabuni pamoja na kutokupatikana kwa makubaliano ya mkataba wa ununuzi wa gari hizo, kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Hata hivyo ukaguzi umebaini Jeshi la Kujenga Uchumi limekiuka muongozo wa Baraza la Mapinduzi wenye kumbukumbu namba BLM/97/M/C.5/VOL.V/27 wa tarehe 27 Septemba 2021 kutoka Serikalini uliotolewa na Katibu wa Baraza la Mapinduzi na Katibu Mkuu Kiongozi kuwaagiza Wakuu wote wa Taasisi kuwasilisha maombi ya ununuzi wa gari kwa Katibu Mkuu Ofisi ya Rais Fedha na Mipango na kuacha kununua magari yaliyotumika (Used Car) pamoja na kuacha kununua magari kwa wazabuni binafsi kwa lengo la kununua gari kwa thamani kubwa kuliko bei ya sokoni ambapo Jeshi la Kujenga Uchumi limenunua gari mbili zilizotumika (Used Car) bila ya kupata ridhaa ya kibali kutoka kwa Katibu wa Baraza la Mapinduzi na Katibu Mkuu Kiongozi, hata hivyo ukaguzi haukuweza kupatiwa ripoti ya ukaguzi wa gari hizo (Inspection Report) kutoka kwa fundi mkuu wa Karakana ya Serikali kwa vile gari hizo hazikufanyiwa uchunguzi wa kina kujua umadhubuti na uzima wa gari hizo, ukaguzi haukuweza kupatiwa hatiya mapokezi ya gari hizo (Delivery Note).

Kufanya manunuzi kinyume na matoleo ya Serikali kunapelekea taasisi ya umma kutumia gharama kubwa ya ununuzi unaotokana na wazabuni kuwauzia Serikali magari kwa gharama kubwa ukilinganisha na bei ya soko ilivyo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Jeshi la Kujenga Uchumi kuhakikisha unatekeleza miongozo inayotolewa na Serikali ili kuepusha kutumia fedha za umma kinyume na utaratibu.

6.3.2.3 Kukosekana kwa uhalali wa Deni la ununuzi wa Gari lenye jumla ya shilingi 31,000,000

Ukaguzi umepitia taarifa mbalimbali za Jeshi la kujenga uchumi pamoja na baadhi ya taarifa za manunuzi na kubaini kwamba Jeshi la Kujenga Uchumi limefanya manunuzi wa Gari aina ya Toyota Prado yenye chassis namba TRT 120-5022-585 yenye usajili wa Z 128 HK iliyoununuliwa kutoka kwa Nd. Rashid Mohammed Soud, kupitia Ankara namba 128 ya tarehe 21/12/2020 yenye thamani ya shilingi 31,000,000. Ukaguzi umebaini kuwa fedha hizo hazijalipwa hadi kumalizika kwa Ukaguzi. Ithibati za vielelezo vya kuthibitisha deni haikupatikana kwa ukaguzi miongoni mwao ni kama hizi zifuatazo:-

- Kukosekana kwa Kibali cha ruhusa ya ununuzi wa gari Used kutoka kwa Katibu wa Baraza la Mapinduzi na Katibu Mkuu Kiongozi.
- Kukosekana kwa kumbukumbu za bodi ya manunuzi za ufunguzi wa document za Wazabuni.

- Kutotangazwa kwa zabuni ya Ununuzi wa Gari.
- Kukosekana kwa Zuio la kodi (VAT NA ZRB).
- Kukosekana kwa ripoti ya tathmini (Evaluation report).
- Kukosekana kwa fomu za viapo za wajumbe wa tathmini (Code of Ethics).
- Kukosekana kwa mkataba wa makubaliano ya mauziano ya gari 2 baina ya Rashid Mohammed Soud na Jeshi la Kujenga Uchumi Zanzibar nk.

Kufanya manunuzi kinyume na matoleo ya Serikali kunapelekea taasisi ya umma kutumia gharama kubwa ya ununuzi unaotokana na wazabuni kuwauzia Serikali magari kwa gharama kubwa ukilinganisha na bei ya soko ilivyo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Jeshi la Kujenga Uchumi kuhakikisha unatekeleza miongozo inayotolewa na Serikali ili kuepusha kutumia fedha za umma kinyume na utaratibu.

6.3.2.4 Tofauti ya matumizi ya fedha baina ya Exchequer na Hati za Malipo shilingi 506,551,018

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kujitokeza kwa tofauti ya malipo baina ya hati za malipo na fedha iliyoingizwa kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina. Kwa mujibu wa fedha iliyoingizwa kwa ajili ya matumizi ya Kikosi cha Jeshi la Kujenga Uchumi kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina (Exchequer Release) ilikuwa na thamani ya shilingi 2,871,550,667 ambapo JKU lilitumika jumla ya shilingi 2,364,999,649 kwa ajili ya kumlipa mzabuni Sabah Store kwa ajili ya kutoa huduma mbali mbali katika Jeshi la Kujenga Uchumi. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa taarifa za tofauti ya matumizi ya shilingi 506,551,018 zilizobainika pamoja na vielelezo vinavyothibitisha uhalali wa uwepo wa matumizi hayo jambo ambalo limepelelekea kuashiria upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Jeshi la Kujenga Uchumi kuhakikisha unasimamia miongozo na sheria za usimamizi wa fedha ili kuepuka kujitokeza kwa vitendo vya uhujumu wa uchumi.

6.3.2.5 Kukiukwa kwa taratibu za manunuzi kwa ununuzi wa chakula cha askari wanaopangiwa lindo yenye thamani ya shilingi 1,613,055,435

Ukaguzi umebaini kuwa Jeshi la Kujenga Uchumi limefanya ununuzi wa chakula kwa ajili ya huduma kwa askari wanaopangiwa kutoa huduma ya kulinda katika vituo vyao vya malindo kupitia mtoa huduma SH TRADER AND FURMIGATION na YESS BOSS SHOP. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokutangazwa kwa zabuni pamoja na kutokupatikana kwa makubaliano ya mkataba wa utoaji wa huduma na mzabuni huyo ambapo kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Aidha, katika ufuatiliaji wa mapokezi ya vyakula vilivyounuliwa ukaguzi umeshindwa kuthibitisha uhalali wa mapokezi ya vyakula hivyo kutokana na kukosekana kwa ukaguzi hati inayothibitisha mapokezi ya chakula hicho (delivery note). Hata hivyo ukaguzi umeshindwa kupatiwa taratibu walizokubaliana na mzabuni huyo katika ulipwaji wa fedha zinazotumika katika ununuzi wa chakula hicho (Mode of payment) jambo ambalo limetia shaka juu ya matumizi ya fedha za umma na kupelekea uwepo wa viashiria vya upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Ulinzi JKU kuhakikisha unatekeleza matakwa ya kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 34 : Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi

Hati ya Malipo	Hundi Namba	Thamani (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
45/6/2021	T.T	75,130,435	YESS BOSS	Malipo ya Chakula cha watumishi wa Jeshi la Kujenga Uchumi
35/3/2021	T.T	82,080,000		
1/11/2020	T.T	74,788,750	SH Trader and Furmigation	
27/12/2020	T.T	74,788,750		
24/10/2020	T.T	74,788,750		
13/8/2020	T.T	74,788,750		
1/7/2020	T.T	74,788,750		
1/9/2020	T.T	74,788,750		
17/6/2021	TT	120,753,300	Yess Boss Shop	
21/5/2021	TT	120,753,300		
38/4/2021	T.T	120,753,300		
33/3/2021	TISS	120,753,300		
6/3/2021	TISS	120,753,300		
27/7/2020	TISS	24,660,000	Juma Mohd Pweka	
26/7/2020	TISS	62,113,200	Sabaha Store	
26/11/2020	TISS	34,060,000	Juma Mohd Pweka	
25/11/2020	TISS	62,113,200	Sabaha Store	
24/9/2020	TISS	62,113,200		
25/12/2020	TISS	96,173,200	Juma mohd pweka	
20/10/2020	TISS	62,113,200	Sabah Store	
Jumla		1,613,055,435		

6.3.2.6 Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi kwa ujenzi wa Mahanga shilingi 681,136,375

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Jeshi la Kujenga Uchumi limefanya malipo kwa msambazaji **SABAH STORE** yenye thamani ya shilingi 681,136,375 kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi wa Mahanga mawili ya Askari na Bwalo Moja - Msaani Pemba.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokutangazwa kwa zabuni pamoja na kutokupatikana kwa makubaliano ya mkataba wa ununuzi wa vifaa vya ujenzi, kukosekana kwa makisio ya ujenzi (B.O.Q), kukosekana kwa taarifa za vikao (minutes), kukosekana kwa ripoti ya tathmini, kukosekana kwa taratibu za malipo (TOR) zinazoonesha namna za ulipwaji wa malipo hayo (Mode of Payment).

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Jeshi la Kujenga Uchumi kuhakikisha unatekeleza miongozo inayotolewa na Serikali ikiwemo kufanya malipo kwa mujibu wa mpango wa manunuzi ili kuepusha kutumia fedha kwa ajili ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo (Ujenzi wa Mahanga na Bwalo – Msaani Pemba) kinyume na utaratibu. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 35 : Kutokufuatwa kwa taratibu za manunuzi

Hati namba	Hundi Namba	Aliyelipwa	Kiasi (Tshs)	Maelezo
Pv namba 5/5/2021	T.T	Sabah Store	204,814,500	Malipo kwa ajili ya gharama za vifaa vya ujenzi Kambi ya Jku Msaani
Pv namba 18/6/2021	T.T		299,940,375	
Trh 17/6/2021	T.T		96,040,000	
Trh 17/6/2021	T.T		49,100,000	
Trh 17/6/2021	T.T		31,241,500	
Jumla			681,136,375	

6.3.2.7 Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi kwa ujenzi wa Skuli ya Ufundi JKU Mtoni shilingi 1,683,863,274

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Jeshi la Kujenga Uchumi limefanya malipo kwa msambazaji **SABAH STORE** yenye thamani ya shilingi 1,683,863,274 kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi wa Skuli ya Ufundi JKU Mtoni.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokutangazwa kwa zabuni pamoja na kutokupatikana kwa makubaliano ya mkataba wa ununuzi wa vifaa vya ujenzi, kukosekana kwa makisio ya ujenzi (B.O.Q), kukosekana kwa taarifa za vikao (minutes), kukosekana kwa ripoti ya tathmini, kukosekana kwa taratibu za malipo (TOR) zinazoonesha namna za ulipwaji wa malipo hayo (Mode of Payment), kukosekana kwa nyaraka za mzabuni (Tender Document), kukosekana kwa ripoti ya Upembuzi yakinifu (Feasibility Study Report) pamoja na kukosekana kwa cheti cha Mshauri Elekezi (Consultance Certificate) kabla ya malipo.

Aidha ukaguzi haukuweza kuthibitisha mapokezi ya vifaa hivyo kutokana na kutokupatikana kwa daftari la kupokelea mali ghalani (Site Ledger Visit) pamoja na hati ya kupokelea vifaa (Delivery Note).

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Jeshi la Kujenga Uchumi kuhakikisha unatekeleza miongozo inayotolewa na Serikali ikiwemo kufanya malipo kwa mujibu wa mpango wa manunuzi ili kuepusha kutumia fedha kwa ajili ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo (Ujenzi wa Skuli ya Ufundi JKU Mtoni) kinyume na utaratibu. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 36: Kutokufuatwa kwa taratibu za manunuzi

Hati ya malipo	Hundi namba	Thamani (shs)	Maelezo
--ya tarehe 28/8/2020	TISS	232,791,165	Ununuzi wa vifaa vya ujenzi wa skuli ya Ufundi Jku Mtoni, pamoja na vifaa vya Furniture Rest House Gombani Pemba.
2/4/2021 ya 30/3/2021	TISS	414,829,036	Ununuzi wa vifaa vya ujenzi wa shule na Jku Mtoni
--ya 13/4/2021	TISS	508,907,630	
5/7/2020 ya 9/7/2020	TISS	527,335,443	
Jumla		1,683,863,274	

6.3.2.8 Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi ya vifaa vya ujenzi shilingi 221,492,500

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Jeshi la Kujenga Uchumi limefanya malipo yenye thamani ya shilingi 221,492,500 kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi pamoja na samani za nyumba ya Rest House Gombani.

Katika malipo hayo jumla ya shilingi 98,730,000 zililipwa kwa msambazaji **RASHID MOHAMMED SOUD** kwa ajili ya ununuzi wa samani kwa ajili ya nyumba ya Rest House Gombani Pemba na jumla ya shilingi 122,762,500 zililipwa kwa msambazaji **SABAH STORE** kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokutangazwa kwa zabuni pamoja na kutokupatikana kwa makubaliano ya mkataba wa ununuzi wa samani na vifaa vya ujenzi, kukosekana kwa makisio ya ujenzi (B.O.Q), kukosekana kwa taarifa za vikao (minutes), kukosekana kwa ripoti ya tathmini, kukosekana kwa taratibu za malipo (TOR) zinazoonesha namna za ulipwaji wa malipo hayo (Mode of Payment), kukosekana kwa nyaraka za mzabuni (Tender Document), kukosekana kwa ripoti ya Upembuzi yakinifu (Feasibility Study Report) pamoja na kukosekana kwa cheti cha Mshauri Elekezi (Consultance Certificate) kabla ya malipo.

Aidha tarehe 17/01/2022 ukaguzi ulitembelea jengo hilo la Rest House Gombani Pemba kwa lengo la kufanya uhakiki juu ya uwepo wa vifaa hivyo na kubaini kwamba hakuna kumbukumbu yoyote inayoonesha mapokezi ya vifaa hivyo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Jeshi la Kujenga Uchumi kuhakikisha unatekeleza miongozo inayotolewa na Serikali ikiwemo kufanya malipo kwa mujibu wa mpango wa manunuzi ili kuepusha kutumia fedha kinyume na utaratibu. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 37: Kutokufuatwa kwa taratibu za manunuzi

Hati namba	Ankara namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (shs)	Maelezo
-ya tarehe 28/8/2020	0276 ya 24/7/2020, 0285 ya tarehe 12/6/2020, 0277 ya tarehe 27/7/2020, 0278 ya 25/7/2020, 0279 ya 23/7/2020, 0286 ya tarehe 12/6/2020.	Rashid Mohammed Soud	98,730,000	Ununuzi wa vifaa vya Rest house Gombani Pemba
-ya 28/8/2020	0438 ya 10/8/2020 0439 ya 10/8/2020	Sabah Store	122,762,500	Malipo ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi.
Jumla			221,492,500	

6.3.2.9 Kutokuwasilishwa kwa baadhi ya vifaa vyenye thamani ya shilingi 62,630,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Jeshi la kujenga Uchumi Zanzibar limefanya malipo yenye thamani ya shilingi 243,617,500 tarehe 28/08/2020 kwa ajili ya ununuzi wa vifaa mbali mbali vilivyokusudiwa kutumika katika jengo la Rest House Gombani kwa mwaka wa fedha 2020/2021, ukaguzi umepitia hati za malipo hayo sambamba na Ankara husika pamoja na kufanya uhakiki wa uhalisia juu ya uwepo wa vifaa hiyo, na kubaini kwamba hadi kufikia tarehe 19/01/2022 wakati wa kufanyika ukaguzi wa mwisho na kubaini baadhi ya vifaa vyenye thamani ya shilingi 62,630,000 havikuwasilishwa kabisa katika jengo hilo kwa ajili ya matumizi husika licha ya kufanyika kwa malipo ya ununuzi wa vifaa hivyo.

Aidha hakuna taarifa yeyote iliyoripotiwa na JKU kutokana na kutowasilishwa kwa vifaa hivyo. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kanuni ya 190 na 193 ya sheria namba 12 usimamizi wa fedha za umma ya 2005.

Ukaguzi unashauri uongozi wa JKU kuhakikisha kwamba unasimamia vizuri utekelezaji wa Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa vifaa hivyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 38: Gharama za Vifaa ambavyo vimenunuliwa na havikuwasilishwa kwa ujenzi

Nambari ya Ankara	Msambazaji	Vifaa husika	Idadi ya Ankara	Idadi iliyopo	Thamani ya vifaa visivyo wasilishwa (shs)	
0278 ya 25/7/2020	Rashid Mohammed Soud	Fire Extinguisher	Seti 3	0	2,550,000.00	
		Vitasa vya Mlango Mkubwa	2	0	360,000.00	
Air Condition 1.5 tone		12	0	19,200,000.00		
Air Condition 2 tone		3	0	5,400,000.00		
Heater		11	9	900,000.00		
CCTV Camera		Seti 3	0	3,600,000.00		
TV inch 32		13	0	6,500,000.00		
TV inch 48		2	0	2,600,000.00		
0286 ya 12/6/2020			Water Pump 1.5	1	0	1,200,000.00
0438 of 10/8/2020		Sabah Store General traders	Book shelf 5 door	1 set	0	4,000,000.00
	TV inch 32		1	0	600,000.00	
	Shoes cabin		1	0	500,000.00	
	Excutive chair		1	0	1,500,000.00	
	Excutive table		1	0	3,200,000.00	
0439 of 10/8/2020	Conference chairs		50	41	3,420,000.00	
	Reception Table		2	0	3,000,000.00	
	TV inch 52		1	0	2,500,000.00	
	TV inch 32		8	6	1,200,000.00	
	TV inch 21		1	0	400,000.00	
Jumla					62,630,000	

6.3.2.10 Tofauti ya taarifa ya fedha zilizoripotiwa katika hesabu ya mwisho wa mwaka na matumizi halisi shilingi 733,564,213

Katika kupitia taarifa mbali mbali zikiwemo taarifa za Hesabu ya mwaka, daftari la kurikodia kumbukumbu za fedha pamoja na taarifa za matumizi (hati za malipo). Ukaguzi umebaini kwamba baadhi ya vifungu vilivyoripotiwa katika taarifa ya Hesabu ya Mwaka vinatofautiana na taarifa za hati za malipo.

Kuwepo kwa tofauti hiyo, kunapelekea ukaguzi kushindwa kuthibitisha usahihi wa taarifa zilizoripotiwa katika ripoti ya fedha ya mwaka. Hali hiyo inapelekea taarifa ya hesabu kutotoa sura (Taswira) halisi na sahihi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Jeshi la Kujenga Uchumi kuhakikisha kwamba wanazifanyia marekebisho taarifa zenye tofauti katika ripoti ya fedha ya mwaka ili kupata ripoti yenye kuakisi uhalisia na iliyosahihi.

Jadweli Nambari 39 : Tofauti za taarifa Fedha.

Kifungu	Makario (Tshs)	Taarifa ya fedha upitia hati za malipo (Tshs)	Thamani iliyoripotiwa katika taarifa za fedha (Tshs)	Tofauti (Tshs)
Mafuta (Petrol na Diesel)	400,000,000	191,745,000	203,500,000	11,755,000.
Chakula cha Askari	867,600,000	1,103,319,835	766,740,000	336,579,835
Ujenzi wa Majengo (Msaani na Mtoni)	4,548,203,050	2,522,470,813	2,907,700,192	385,229,378
Jumla	5,815,803,050	3,817,535,648	3,877,940,192	733,564,213

6.3.2.11 Kuwepo kwa tofauti baina ya taarifa za mapato zilizoainishwa katika taarifa ya fedha ya mwaka (Annual Financial Statement) na taarifa za mapato zilizorikodiwa katika daftari la fedha taslim (cash book) shilingi 96,085,000

Katika kupitia taarifa ya fedha ya mwaka 2020/2021, ukaguzi umebaini kuwa taarifa za mapato zilizoainishwa katika taarifa ya fedha ya mwaka hazilingani na makusanyo halisi ya mapato yaliyorikodiwa katika daftari la fedha taslim.

Kuwepo kwa tofauti ya mapato halisi yaliyokusanywa na taarifa za mapato zilizoripotiwa katika taarifa ya fedha ya mwaka kunapelekea kutoa taarifa zisizo sahihi.

Uongozi wa JKU unashauriwa kuhakikisha kwamba taarifa zote za hesabu zinafungwa kwa usahihi na kwa ukamilifu. Mchanganuo wa tofauti hiyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 40 : Tofauti ya mapato baina ya taarifa ya fedha ya mwaka na taarifa zilizorikodiwa katika daftari la fedha taslim.

Chanzo Cha Mapato	Makadirio	Daftari la Pesa Taslim (Cash Book) (A) (shs)	Taarifa ya Fedha ya Mwaka (B) (shs)	Tofauti (B-A) (shs)
Rental of cloves plantation	5,000,000.00	7,179,000.00	200,000.00	(6,489,000)
Earning from sales of horticulture	15,000,000.00	67,030,000.00	9,525,500.00	(55,804,500)
Earning from livestock	2,000,000.00	8,193,500.00	2,100,000.00	(6,093,500)
Earning from sale of rice	10,000,000.00	21,800,000.00	4,000,000.00	(17,800,000)
Tuition fee	36,000,000.00	37,500,000.00	38,000,000.00	(500,000)
Rent of commercial cite	2,224,000.00	6,000,000.00	1,406,500.00	(4,593,500)
Small scale industries	15,000,000.00	45,159,500.00	9,500,000.00	(4,804,500)
Jumla	85,224,000	192,862,000	64,732,000	(96,085,000)

JESHI LA KUJENGA UCHUMI - PEMBA

6.3.2.12 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 12,000,000

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 12,000,000 zimetumika kwa matumizi mbalimbali ya Jeshi la Kujenga Uchumi Pemba lakini baadhi ya vielelezo havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kutokuambatanisha vielelezo katika hati za malipo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 41 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
20/10 ya 20/10/2020	678053	3,000,000	Kamanda wa JKU-Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya huduma mbali mbali za chakula
16/12 ya 16/12/2020	678094	3,000,000		
12/12 ya 12/12/2020	678090	6,000,000		
Jumla		12,000,000		

6.3.2.13 Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani shilingi 4,343,100

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla ya shilingi 4,343,100 zimetumika kwa ununuzi wa bidhaa mbali mbali dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokurikodiwa kwa manunuzi hayo katika daftari la kumbu kumbu la ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi ya bidhaa hizo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 42: Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
2/9 ya 25/9/2020	01101	193,100	Kamanda JKU-Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel lita 100
01/07 ya 01/07/2020	077989	650,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Petrol lita 170.9 pamoja na ununuzi wa chakula.
4/12 ya 4/12/2020	678085	2,500,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel lita 600
9/10 ya 9/10/2020	678046	1,000,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Petrol lita 300
Jumla		4,343,100		

6.3.2.14 Uhamisho wa kikazi kwa wapiganaji wa Jeshi la Kujenga Uchumi (JKU) Pemba

Kwa mujibu wa kifungu nambari 89(1)(2)(3) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 kinatoa maelekezo kwa mtumishi yoyote atakaepewa uhamisho kutoka Unguja kwenda Pemba, Tanzania Bara au kinyume chake atapaswa kulipwa Posho la Usumbufu litakalokuwa sawa na posho la siku saba pamoja na usafiri wa ndani wa kufidia usumbufu atakao upata katika kutekeleza amri hiyo ya uhamisho. Aidha, kwa madhumuni ya kifungu kidogo cha kwanza na cha pili ya kanuni hii mtumishi huyo atastahiki kugharamiwa uhamishaji wa familia na mizigo yake.

Kwa mujibu wa kifungu nambari 60(g) cha Kanuni ya Tume ya Utumishi ya Idara Maalum za SMZ kinaeleza "Posho la usumbufu ambalo litafungamana na uhamisho wa kutoka Unguja kwenda Pemba au kinyume chake la asilimia 25 ya mshahara".

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi cha JKU Pemba kimefanya uhamisho wa kikazi kwenda Unguja kwa wapiganaji wake mbali mbali, dosari ya kiutumishi iliyobainika ni kutokutekelezeka kwa vifungu nilivyovianisha hapo juu kutokana na kukosekana kwa vielelezo mbali mbali vilivyothibitisha upokeaji wa stahiki za malipo yatokanayo na shughuli ya uhamishaji wa familia na mizigo kwa mujibu wa utaratibu.

Kuwakosesha stahiki za uhamisho kwa wapiganaji hao kunaweza kupelekea kupunguza hamasa ya ufanyaji wa kazi na hatimae kujitokeza kwa malalamiko ya chini kwa chini ambayo hupelekea kuondoa imani kwa wakuu wa Vikosi vya ulinzi na Usalama.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Vikosi vya Ulinzi na Usalama kuhakikisha unatekeleza kikamilifu maagizo ya kanuni za Utumishi wa Umma pamoja na kanuni za Idara Maalum za Vikosi vya SMZ kwa lengo la kuondosha migongano na migogoro kwa wapiganaji makazini. Mchanganuo wa wapiganaji hao ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 43 :Orodha ya wapiganaji waliohamishwa kikazi bila ya kufanyiwa malipo

Namba	Jina la Mpiganaji	Namba	Jina la Mpiganaji
1	Zainab Omar Haji	17	Haji Bakar Yussuf
2	Hada Diwani Juma	18	Jadidi Rehani Hassan
3	Mwajuma Machano Juma	19	Khamis Moh'd Abdalla
4	Ngwali Khamis Ngwali	20	Machano Shangama Khamis
5	Haji Makame Haji	21	Mbaraka Kombo Saleh
6	Moh'd Juma Ali	22	Mtumwa Saleh Amour
7	Nasra Abdu Kassim	23	Ngwali Machano Ngwali
8	Jaffar Khamis Juma	24	Moh'd Juma Mussa
9	Juma Mussa Usi	25	Murid Soud Khamis
10	Hasnuu Hassan Juma	26	Moh'd Abdulla Moh'd
11	Nassra Kassim Moh'd	27	Moh'd Mussa Machano
12	Husna Yakoub Khamis	28	Sebastin James Maziku
13	Khamis Rajab Khamis	29	Ibrahim Mora Ali
14	Ali Msaji Ali	30	Mshenga Haji Makame
15	Muhamad Juma Hussein	31	Omar Haji Abass
16	Ame Khamis Juma		

6.3.2.15 Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 15,487,640

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Jeshi la Kujenga Uchumi Pemba limefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikoshesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 44 : Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
02/10 05/10/2020	001106	458,759	Abdalla Anasi Ali	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa chakula.
02/11 04/11/2020	001122	227,000	Rashid Mohammed Soud	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya umeme
03/11 04/11/2020	001123	455,337	Abdalla Anasi Ali	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa chakula.
11/11 27/11/2020	001131	158,000		
01/12 08/12/2020	001134	876,453		
04/01 05/01/2021	001147	347,919		
Jumla		2,523,468		

6.3.2.16 Kukosekana kwa taarifa za mapato yatokanayo na uzalishaji wa mazao mbali mbali

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Jeshi la Kujenga Uchumi Pemba linamiliki maeneo mbali mbali ya uzalishaji yenye ukubwa wa ekari zipatazo 913 ambapo maendeleo hayo hutumiwa kwa ajili ya kilimo cha mazao ikiwemo mpunga, muhogo, mahindi, minazi, mbogamboga na kunde.

Ukaguzi umebaini Jeshi la Kujenga Uchumi mara baada ya mavuno hufanya uuzaji wa mazao hayo kwa taasisi mbali mbali pamoja na watu binafsi kwa lengo la kujipatia kipato kwa ajili ya shughuli za uendeshaji wa kikosi hicho.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa taarifa na kumbukumbu zinazobainisha mapato halisi yaliyopatikana yanayotokana na mauzo ya bidhaa hizo jambo ambalo linapelekea kutia shaka juu ya uhalali wa matumizi ya fedha ya mapato hayo ambapo haijulikani kima halisi cha fedha kilichopatikana pamoja na kile kilichotumika na shughuli iliyopelekea kutumika kwa mapato hayo jambo ambalo hupelekekeke viashiria vya upotevu wa fedha za umma.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyime na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 45 : Kukosekana kwa taarifa za mapato yatokanayo na uzalishaji wa mazao mbali mbali

Namba	Jina la Kambi	Miradi uliofanyika
1	Chokocho	Ufugaji wa kuku wa kisasa
		Ufugaji wa kuku wa kienyeji
2	Mwambe	Ufugaji wa samaki
3	Chambani	Ufugaji wa ngombe
		Kilimo cha mbogamboga
4	Pujini	Kilimo cha mbogamboga
5	Kwa pweza	Kilimo cha mpunga wa kutegemea mvua
		Kilimo cha mbogamboga
		Ufugaji wa kuku wa kisasa
6	Ngezi	Uatikaji wa miche ya minazi
		Kilimo cha mbogamboga
		Kilimo cha viazi vitamu
		Kilimo cha njugu nyasa
		Ufugaji wa kuku wa kienyeji
7	Msaani	Kilimo cha mpunga wa kutegemea mvua
		Kilimo cha muhogo
		Kilimo cha kunde
		Kilimo cha mbogamboga

6.3.2.17 Bidhaa ambazo hazikuingizwa kwenye daftari la ghalani shilingi 4,772,000

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 4,772,000 zimetumika kwa ununuzi wa bidhaa mbali mbali dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokuingizawa bidhaa hizo kwenye daftari la ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi yake.

Kutokuingizwa bidhaa katika daftari la kutunzia vifaa vya ghalani ni kwenda kinyume na kifungu cha 123(i) (ii) cha kanuni ya sheria ya utumishi wa Umma ya mwaka 2014 ya Zanzibar pamoja na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo huo wa bidhaa hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 46 : Bidhaa ambazo hazikuingizwa kwenye daftari la ghalani

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
08/10 16/10/2020	001113	2,000,000	Mkuu wa Miradi ya JKU Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol lita 52
09/10 20/10/2020	001114	959,000	Chake Petrol Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Diesel lita 500
11/10 23/10/2020	001116	740,000	Mkuu wa Miradi ya JKU Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya magari.
05/11 18/11/2020	001125	200,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa kuku
07/11 19/11/2020	001127	873,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa pembejeo.
Jumla		4,772,000		

6.3.3 WAKALA WA ULINZI JKU (SGA)

Ukaguzi wa hesabu za mwaka 2020/2021 kwa Wakala wa Ulinzi JKU umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wakala wa Ulinzi wa JKU ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 3,157,700,000 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wakala ilikusanya jumla ya shilingi 1,869,650,110 sawa na asilimia 59.2 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wakala wa Ulinzi wa JKU kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,316,050,000 kwa matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,876,584,907.95 zimetumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 81 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.3.3.1 Kutumika kwa stakabadhi za malipo zisizokuwa za Serikali**

Katika kupitia stakabadhi za malipo zinazotolewa na wakala kwa wateja wake waliopatiwa huduma za ulinzi. Ukaguzi umebaini kuwepo kwa makusanyo yenye jumla ya shilingi 1,719,265,110.28 ambayo yamekusanywa kupitia stakabadhi zilizotengenezwa na kutolewa na Wakala wa Ulinzi kwa ajili ya huduma ya ukusanyaji wa mapato. Dosari iliyobainika na ukaguzi ni kukosekana kwa idhini ya matumizi ya stakabadhi hizo kutoka kwa mlipaji Mkuu wa Serikali. Kutumia stakabadhi ambazo hazikuthibitishwa na Serikali inapelekea kuikosesha Serikali mapato yatokanayo na uuzwaji wa stakabadhi hizo. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 (1) cha Kanuni ya Usimamizi wa Fedha za Umma za mwaka 2021.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Ulinzi kuhakikisha matumizi yote ya stakabadhi yanayotumika yanapata ruhusa kutoka kwa Mlipaji Mkuu wa Serikali kwa lengo la kuipatia mapato Serikali. Mchanganuo wa stakabadhi na mapato hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 47 : Malipo yanayotokana na Stakabadhi za Wakala wa Ulinzi

Namba	Stakabadhi	Thamani (Tshs.)
1.	00817-00850	120,526,000.00
2.	00851-00900	164,251,690.29
3.	00901-00950	156,100,000.00
4.	00951-01000	147,228,200.00
5.	01001-01050	146,140,557.14
6.	01051-01100	175,760,000.00
7.	01101-01150	181,785,771.43
8.	01151-01200	147,156,457.14
9.	01201-01250	183,746,857.14
10.	01251-01300	138,062,857.14
11.	01301-01326	158,506,720.00
Jumla		1,719,265,110.28

6.3.3.2 Matumizi ya ziada na makadirio shilingi 299,965,434

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Wakala wa Ulinzi imefanya manunuzi yenye thamani ya shilingi kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya uendeshaji wa kazi za ofisi.

Kwa mujibu wa kifungu nambari 32(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 Taasisi za umma zinatakiwa kupanga makadirio ya mapato na matumizi na kupata uthibitisho wa matumizi ya mapato hayo kutoka katika vikao vya Bodi au kuidhinishwa na Mlipaji Mkuu wa Serikali, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kwamba kutokuwepo kwa Bodi inayosimamia shughuli za wakala imepelekea kutumika kwa fedha za ziada kinyume na makadirio ya mapato hayo jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 32(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Ulinzi JKU kufanya mawasiliano ya karibu na Waziri mwenye dhamana kwa lengo la kumpendekeza Mwenyekiti wa Bodi ambae atateuliwa na Mheshimiwa Rais kwa lengo la kusimamia mapato na matumizi yatokanayo na taasisi hiyo. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 48 : Matumizi ya ziada na Makadirio

Mahitaji	Makadirio (Tshs.)	Matumizi halisi (Tshs.)	Tofauti (Tshs.)
Ununuzi wa mafuta (ulinzi)	162,000,000	341,645,934	-179,645,934
Ununuzi wa chakula	98,900,000	204,502,500	-105,602,500
Service za magari	42,700,000	57,417,000	-14,717,000
Jumla	303,600,000	603,565,434	-299,965,434

6.3.3.3 Kukosekana kwa barua za uhaulishaji wa vifungu (Reallocation)

Ukaguzi umebaini kwamba Wakala wa Ulinzi imefanya matumizi mbalimbali ambayo yamevuka kiwango halisi cha makadirio yaliyopangwa na kutumia, dosari iliyobainikka katika ukaguzi ni kufanyika kwa uhaulishaji wa fedha kutoka katika vifungu mbali mbali vya matumizi bila ya kuwepo kwa vielelezo vya ruhusa kutoka kwa Mlipaji Mkuu wa Serikali jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 20 (1) (2) (3) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Ulinzi JKU kuhakikisha unafuata na kuzingatia misingi ya uhaulishaji kwa lengo la kuweka wazi matumizi na hatimae kuleta tija iliyokusudiwa. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 49 : Kukosekana kwa taratibu za uhaulishaji

Mahitaji	Makadirio (Tshs.)	Matumizi halisi (Tshs.)	Tofauti (Tshs.)
Chakula cha walenzi	98,900,000,	204,502,500	-105,602,500
Ununuzi wa mafuta	162,000,000	341,645,934	-179,645,934
Service za magari	42,700,000	57,417,000	-14,717,000
Ujenzi wa Mahanga	-	16,549,000	16,549,000
Jumla			316,514,434

6.3.3.4 Kukosekana kwa muongozo wa ulipaji wa posho kwa wakuu wa maidara yenye jumla ya shilingi 27,330,000

Katika kupitia hati mbali mbali za malipo pamoja na daftari la fedha, ukaguzi umebaini kwamba wakala wa ulinzi amekuwa akifanya malipo kwa wakuu wa maidara na watendaji kupitia hesabu 0400001000. Ukaguzi umebaini kwamba hakuna toleo au kibali kilichoruhusu ulipwaji wa Posho hizo kwa mujibu wa miongozo ya utumishi wa umma. Kukosekana kwa miongozo ya ulipwaji wa posho kunaweza kupelekea wakala kutumia fedha za umma kinyume na utaratibu. Kufanya hivyo kunaweza kupelekea kuitia hasara Serikali.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Ulinzi JKU kufanya ufuatiliaji wa upatikanaji wa ruhusa ya malipo au kumuandikia Waziri mwenye dhamana kuweza kuliwasilisha suala hilo katika kikao cha Baraza la Mapinduzi kwa lengo la kuomba idhini ya Matumizi hayo. Baadhi ya hati hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 50 : Hati za malipo zilizotumika kuwalipa wakuu wa idara na walinzi posho mbali mbali

Tarehe	Hati ya malipo	Jumla ya fedha kwa mujibu wa hati ya malipo (Tshs.)	Thamani ya posho inayolipwa kwa walinzi, vijana na Wakuu wa Idara (Tshs.)	Maelezo
23/06/2021	PV. 33	57,390,000	1,500,000	Malipo kwa ajili ya posho la walinzi, vijana pamoja na posho la wakuu wa maidara.
01/12/2020	PV. 02	40,000,000	3,450,000	
02/10/2020	PV. 02	42,950,000	3,350,000	
29/12/2020	PV. 29	41,100,000	3,850,000	
02/09/2020	PV. 01	44,950,000	3,200,000	
29/04/2021	PV. 36	56,750,000	4,090,000	
28/05/2021	PV. 28	58,960,000	4,140,000	
24/10/2020	PV. 21	10,000,000	3,750,000	
Jumla		352,100,000	27,330,000	

6.3.3.5 Kukosekana kwa mikataba ya ununuzi wa mafuta wenye jumla ya shilingi 341,645,934

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Wakala wa Ulinzi imefanya matumizi mbali mbali kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya uendeshaji wa shughuli za wakala kutoka kampuni ya IJITIMAI PETROL STATION na MAP OIL, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokuwepo kwa makubaliano ya mikataba midogo midogo inayotoa uhalali wa matumizi hayo.

Kutokuwepo kwa makubaliano ya mikataba midogo midogo kunaweza kukatia dosari upande wowote wa makubaliano pale ambapo itakapobainika dosari za kiutendaji na mmoja kati ya wawili atakapoamua kuvunja makubaliano hayo jambo ambalo linaweza likapelekea kupelekana katika vyombo vya Sheria na kutoa haki isiyostahiki kwa upande mmoja.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Ulinzi JKU kuhakikisha matumizi yoyote yatakayovuka shilingi 15,000,000 ni vyema kuandikishiana mikataba ya makubaliano kwa mujibu wa matakwa ya kifungu nambari 29(m) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 51 : Kukosekana kwa mikataba ya ununuzi wa mafuta

Hati namba	Hundi namba	Aliyelipwa	Thamani (Tshs)	Maelezo	
1/4/2021	T.T	Ijtimai Petrol Station	15,000,000	Ununuzi wa mafuta kwa matumizi ya ofisi ya wakala wa ulinzi Jku	
4/5/2021	T.T		15,000,000		
2/9/2020	000041	Map Oil	7,000,000		
1/9/2020	000040		10,000,000		
1/8/2020	000037		25,000,000		
4/10/2020	00046		14,000,000		
1/10/2020	000042		17,500,000		
1/3/2021	T.T		Ijtimai petrol statement		12,000,000
1/2/2021	T.T	15,000,000			
12/6/2021	T.T	2,148,000			
15/6/2021	T.T	15,000,000			
19/6/2021	T.T	15,000,000			
39/6/2021	T.T	15,000,000			
14/5/2021	T.T	15,000,000			
18/4/2021	T.T	15,000,000			
28/3/2021	T.T	15,000,000			
20/3/2021	T.T	14,000,000			
13/12/2020	T.T	6,000,000			
27/1/2021	T.T	13,000,000			
14/1/2021	T.T	13,000,000			
27/12/2020	000730	8,000,000			
26/12/2020	000731	5,000,000			
14/12/2020	000717	5,997,934			
18/11/2020	000694	Map Oil			15,000,000
21/9/2020	000653		10,000,000		
9/9/2020	000641		5,000,000		
10/8/2020	000623		12,500,000		
23/7/2020	000606		11,500,000		
Jumla			341,645,934		

6.3.3.6 Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi kwa ununuzi wa chakula cha Askari shilingi 214,377,500

Ukaguzi umebaini kuwa Wakala wa ulinzi umefanya ununuzi wa chakula kwa ajili ya huduma kwa askari wanaopangiwa kutoa huduma ya kulinda katika vituo vyao vya malindo kupitia mtoa huduma YES BOSS SHOP . Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokutangazwa kwa zabuni pamoja na kutokupatikana kwa makubaliano ya mkataba wa utoaji wa huduma na mzabuni huyo ambapo kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Aidha, katika ufuatiliaji wa mapokezi ya vyakula vilivyounuliwa ukaguzi umeshindwa kuthibitisha uhalali wa mapokezi ya vyakula hivyo kutokana na kukosekana kwa ukaguzi hati inayothibitisha mapokezi ya chakula hicho (delivery note). Hata hivyo ukaguzi umeshindwa kupatiwa taratibu walizokubaliana na mzabuni huyo katika ulipwaji wa fedha zinazotumika katika ununuzi wa chakula hicho (Mode of payment) jambo ambalo limetia shaka juu ya matumizi ya fedha za umma na kupelekea uwepo wa viashiria vya upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Ulinzi JKU kuhakikisha unatekeleza matakwa ya kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 52 : Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi

Hati ya malipo	Hundi Namba	Thamani (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
2/3/2021	000793	7,500,000	Yess Boss Shop	Ununuzi wa chakula kwa walinzi wa wakala
4/2/2021	000050	5,000,000		
2/6/2021	T.T	7,700,000		
20/6/2021	T.T	7,700,000		
40/6/2021	T.T	11,500,000		
24/5/2021	000861	8,000,000		
16/4/2021	T.T	7,500,000		
23/4/2021	T.T	1,857,500		
34/4/2021	T.T	10,487,000		
25/3/2021	T.T	7,500,000		
18/3/2021	T.T	7,500,000		
15/2/2021	T.T	7,500,000		
8/2/2021	000773	7,500,000		
15/1/2021	000753	7,500,000		
2/1/2021	000740	7,500,000		
19/12/2020	000721	7,500,000		
19/11/2020	000693	7,000,000		
5/11/2020	000680	5,229,000		
4/11/2020	000679	5,000,000		
19/10/2020	000675	6,500,000		
10/10/2020	000660	5,500,000		
17/9/2020	000648	7,600,000		
4/9/2020	000637	7,600,000		
17/8/2020	000651	5,000,000		
5/8/2020	000618	8,000,000		
6/7/2020	000587	7,000,000		
Jumla Ndogo		204,502,500		
27/6/ 2021	000886	1,061,600	Khamis Othman khamis	Ununuzi wa mikate ya walinzi
6/5/2021	000848	692,200		
6/4/2021	000818	1,000,000		
3/3/2021	000796	915,200		
1/2/2021	000769	984,000		
9/12/2020	000710	940,000		
28/12/2020	000733	831,000		
1/10/2020	000656	928,000		
7/9/2020	000640	853,000		
3/8/2020	000619	835,000		
4/7/2020	000588	835,000		
Jumla Ndogo		9,875,000		
Jumla Kuu		214,377,500		

6.3.3.7 Matumizi yenye vielelezo pungufu shilingi 27,500,000

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 27,500,000 zimetumika kwa matumizi mbalimbali ya Wakala wa ulinzi JKU , dosri iliyobainika ni kwamba baadhi ya vielelezo havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kutokuambatanisha vielelezo katika hati za malipo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 53 : Matumizi yenye vielelezo pungufu

Hati nam-ba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo	Mapungufu
1/5/2021	000055	7,500,000	Visiwani general supplier	Ununuzi wa makoti ya mvua.	Kukosekana kwa Delivery note
1/5/2021	000053	5,000,000			Kukosekana kwa invoice na delivery note
2/5/2021	000054	5,000,000			Kukosekana kwa Delivery note
26/6/2021	000890	5,000,000	Central trading Co.	Ununuzi wa kitambaa vya uniform	
25/6/2021	000889	5,000,000			
Jumla		27,500,000			

6.3.4 FUNGU D 03 – CHUO CHA MAFUNZO

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Chuo cha Mafunzo umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Katika kipindi cha mwaka 2020/2021 Chuo cha Mafunzo kilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 75,720,000 kutoka katika vyanzo mbalimbali vya mapato. Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021 Chuo cha Mafunzo kilikusanya jumla ya shilingi 41,704,000 sawa na asilimia 55 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka 2020/2021 Chuo cha Mafunzo kilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 21,833,600,000 . Kati ya hizo shilingi 20,333,600,000 zilipangwa kutumika kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 1,500,000,000 kwa kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Kikosi cha Mafunzo kiliingiziwa jumla ya shilingi 18,303,767,139 sawa na asilimia 83.83 ya makadirio . Kati ya fedha hizo shilingi 18,053,767,139 zilitumika kwa matumzi ya kazi za kawaida sawa na asilimia 88.79 ya makadirio na shilingi 250,000,000 zilitumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 16.67 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.3.4.1 Matumizi ya Masurufu (imprest) ambayo hayana marejesho shilingi 10,000,000**

Ukaguzi umebaini kuwa jumla ya shilingi 10,000,000 za mapato amelipwa Kamishna Chuo cha Mafunzo kupitia hati nambari 7/4/2021 ya tarehe 12/4/2021, ikiwa ni masurufu kwa ajili ya matumizi madogo madogo ya Chuo, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokupatikana kwa marejesho ya matumizi ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kutoambatanisha vielelezo vya malipo husika ni kwenda kinyume na kanuni ya fedha kifungu namba 95 ya 2005 na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Chuo cha Mafunzo kuhakikisha marejesho ya matumizi yaliyokosekana pamoja na vielelezo vyake vinaambatanishwa na hati za malipo kwa ajili ya ukaguzi.

6.3.4.2 Malipo yasiyozingatia ushindani wa bei shilingi 32,140,500

Ukaguzi umebaini Chuo cha Mafunzo kimetumia jumla ya shilingi 32,140,500 za mapato kwa ajili ya kupata huduma pamoja na manunuzi ya vifaa mbalimbali, dosari iliyobainika ni kutokuwepo kwa ushindani wa bei jambo ambalo linaweza kupelekea kufanyika kwa malipo ya bei ya juu ukilinganisha na uhalisia wa mahitaji yanavyopatikana kwa bei ya sokoni.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Chuo cha Mafunzo kuhakikisha unafanya matumizi kwa kuzingatia matakwa ya kanuni na sheria za fedha ili kuepuka kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 54 : Malipo yasiyozingatia ushindani wa bei

Hati namba	Tarehe	Aliyelipwa	Thamani (Tshs)	Maelezo
1/11/2020	13/11/2020	Duka chuo Cha Mafunzo	2,558,000	Ikiwa ni ununuzi wa vifaa vya ushoni.
1/8/2020	3/8/2020		1,750,000	Ikiwa ni malipo ya ununuzi wa computer.
2/12/2020	3/12/2020		4,000,000	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya vifaa vya ujenzi.
6/12/2020	10/12/2020		1,000,000	
8/12/2020	14/12/2020		2,100,000	
9/12/2020	15/12/2020		1,250,000	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya usafi.
2/3/2021	8/3/2021		1,030,000	Ikiwa ni manunuzi ya vifaa vya kufekka majani uwanja wa ndege
4/3/2021	8/3/2021		1,150,000	Ikiwa ni manunuzi ya mipira ya gari.
5/3/2021	11/3/2021		1,452,000	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ujenzi kujenga mitaro na makaro gerezani
6/4/2021	12/4/2021		6,000,000	Ikiwa ni ununuzi wa saruji.
10/4/2021	16/4/2021		7,950,000	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya vifaa vya matumizi ya ramadhani
9/4/2021	14/4/2021		1,900,500	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa mbao na miti.
Jumla			32,140,500	

6.3.4.3 Kutokatwa kwa Kodi ya Ongezeko la Thamani (VAT) inayotokana na ununuzi na utoaji wa huduma shilingi 373,193,601

Ukaguzi ulipitia hati mbalimbali zinazohusiana na malipo na kubaini kuwepo kwa hati za malipo zinazohusiana na manunuzi na utoaji wa huduma zenye thamani ya shilingi 373,193,601 ambazo zilistahiki kukatwa kodi ya ongezeko la thamani ya shilingi 58,918,643.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokukatwa kodi ya ongezeko la thamani na kuziwasilisha katika ofisi inayohusiana na mapato kwa mujibu wa sheria. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 55 : Kutokatwa kwa Kodi ya Ongezeko la Thamani

Hati namba	Ankara namba	Aliyelipwa	Thamani (Tshs)	VAT (15%)
1/7/2020	0423	Sabah Store	48,821,450	7,704,150
6/8/2020	0435		56,502,500	8,919,281.25
3/9/2020	0444		53,454,960	8,440,260
19/10/2020	0604		71,542,291	11,296,151
1/11/2020	0615		79,049,500	12,481,500
21/12/2020	0623		63,822,900	10,077,300
Jumla			373,193,601	58,918,642.25

Chuo cha Mafunzo kushindwa kukata kodi ya ongezeko la thamani kunapelekea kuikosesha Serikali mapato hali inayosababisha kutofikiwa kwa malengo yaliopangwa katika mpango mkakati wa Taasisi zinazosimamia kodi na Serikali ambapo kufanya hivyo ni ukiukwaji wa sheria, kanuni na miongozo ya kodi iliyowekwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Chuo cha Mafunzo kuhakikisha unasimamia suala zima la ukataji wa kodi ya ongezeko la thamani kwa kila manunuzi au huduma zinazotolewa ili kwenda sambamba na sheria ya kodi.

6.3.4.4 Malipo yaliyolipwa kinyume na utaratibu shilingi 130,844,030

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 130,844,030 amelipwa Kamishna Chuo cha Mafunzo kwa ajili ya malipo ya watoa huduma mbalimbali badala ya kufanya malipo ya moja kwa moja kwa wahusika kama taratibu za fedha zinavyoelekeza. Kutokufanya malipo moja kwa moja kwa mtoa huduma kupitia hesabu yake (bank account) kunaweza kupelekea upotevu wa fedha za umma na kuikosesha Serikali mapato yatokanayo na kodi. Aidha ukaguzi umeshindwa kuthibitisha kuwa malipo hayo yamelipwa kwa njia ya hundi au fedha taslim kutokana na kutorikodiwa kumbukumbu za malipo zilizonakikiliwa katika vishina vya hundi au kuoneshwa katika hati za malipo jambo ambalo ukaguzi umetia shaka juu ya kufanyika kwa malipo hayo kwa watoa huduma hao.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Chuo cha Mafunzo uhakikishe kwamba malipo yote yanalipwa moja kwa moja kwa watoa huduma kupitia katika bank account zao kama sheria za fedha zinavyoelekeza ili kuepuka upotevu wa fedha za umma. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 56 : Malipo yaliyolipwa kinyume na utaratibu

Hati namba	Alielipwa	Mtoa huduma	Stakaba dhi Nam	Thamani (Tshs)	Maelezo
5/7/2020	Kamishna Chuo Cha Mafunzo	Duka la Chuo Cha Mafunzo	1116	15,109,000	Malipo kwa ajili ya chakula na vifaa vya usafi
22/10/2020			1507 1508 1509	60,000,000	Malipo ya chakula kwa ajili ya uchaguzi
21/10/2020			-	14,375,000	Magodoro na vifaa vya ujenzi
7/7/2020			1115	15,000,000	Malipo kwa ajili ununuzi wa dawa na mbolea
21/10/2020		FA Glass Works	751	2,259,230	Matengenezo ya madirisha
6/7/2020		Naima Amar Shebe	0001	12,500,000	Malipo kwa ajili vifaa mbalimbal
22/10/2020			003	11,600,800	Malipo ya ununuzi wa Mashine za kusagia mpunga.

6.3.4.5 Kukosekana kwa Hatimiliki za vyombo vya usafiri vinavyomilikiwa na Chuo cha Mafunzo

Ukaguzi umebaini kuwa Chuo Cha Mafunzo kinamiliki vyombo mbalimbali vya usafiri zikiwemo gari 45 na pikipiki 2, ambapo gari 36 na pikipiki 2 zipo Unguja na gari 9 zipo Pemba. Ukaguzi umepitia kumbukumbu na nyaraka zinazohusika na vyombo hivyo na kubaini kuwa vyombo hivyo vinamilikiwa na Chuo, taasisi nyengine za Serikali baadhi ya vyombo umiliki wake ni watu binafsi kinyume na utaratibu, **Kiambatisho Nambari 4 Kinahusika.**

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na miongozo ya fedha taslim (IPSAS CASH) nambari 17. Aidha, ukaguzi umebaini kwamba vyombo vyote hivyo havijakatiwa Bima. Kufanya hivyo ni kinyume na Sheria namba 7 ya mwaka 2003 ya usalama barabarani pamoja na miongozo ya Serikali.

Kukosekana kwa hati miliki kunaplekea kushindwa kumiliki mali hizo kisheria, aidha kunasabisha upotevu wa mali hizo na kupelekea hasara chuo na Serikali kwa ujumla

Ukaguzi unashauri uongozi wa Chuo cha Mafunzo kuhakikisha kwamba mali zote za Chuo zina tambuliwa na kusajiliwa kisheria kwa ajili ya kupata umiliki halali, ili kuepusha upotevu wa mali hizo

6.3.4.6 Madeni ya Chuo cha Mafunzo wanayodaiwa kutokana na huduma walizopatiwa shilingi 847,241,905

Ukaguzi umebaini kuwa Chuo cha Mafunzo kina daiwa jumla ya shilingi 847,241,905 kutoka kwa watoa huduma mbalimbali lakini baadhi ya vielelezo vinavyohusiana na madeni hayo havikupatikana kwa ukaguzi, aidha madeni ambayo vielelezo vyake vimepatikana vinatofautiana na rikodi iliyoainishwa katika hesabu za mwisho wa mwaka. Hata hivyo ukaguzi umeshindwa kuthibitisha na kujiridhisha usahihi wa madeni hayo kutokana na Chuo kutoweka kumbukumbu na rikodi sahihi za madeni hayo. Kutokuwepo kwa kumbukumbu sahihi na usimamizi imara wa madeni kunaweza kusababisha upotevu wa fedha za Serikali na ni kwenda kinyume na sheria na miongozo ya fedha iliyopo. Aidha kutasababisha athari kwa bajeti ya mwaka unaofuata na kupelekea mipango iliyopangwa kutotekelezeka kwa wakati.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Chuo cha Mafunzo kuhakikisha unasimamia na kufuatilia kwa kina madeni yake pamoja na kuyathibitisha ili kuepuka kurejea kulipa madeni hayo jambo ambalo linapelekea upotevu wa fedha za Serikali. Mchanganuo wa madeni hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 57: Madeni ya Chuo cha Mafunzo wanayodaiwa kutokana na huduma walizopatiwa

Mdai	Muda wa deni	Deni katika hesabu ya mwisho wa mwaka	Vielelezo vya deni vilivyo patikana kwa ukaguzi	Tofauti
Visiwani General Traders	Haujulikani	120,790,100	40,081,020	80,709,080
Russan Store		34,160,000	Hana vielelezo	
Sabah Store		36,142,300	183,621,292	147,478,992
Issa Ali Sefu		8,000,000	Hana vielelezo	
Abdallah Iddi Abdallah		7,090,000	Hana vielelezo	
Afisi Ya Mapato (Farm-Earning)		127,012,505	Hana vielelezo	
Jku		21,500,000	Hana vielelezo	
Bi Naima Amour Shebe		387,267,000	341,734,000	45,533,000
Amo Stationary Services		4,700,000	Hana vielelezo	
Safiana Traders		65,500,000	65,507,000	7,000
Juma Faki Salim		23,580,000	23,580,000	Vimepatikana
M4 Hard Ware		11,500,000	Hana vielelezo	
Jumla		847,241,905		

6.3.4.7 Ukiukwaji wa Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 87,212,400

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Chuo cha Mafunzo kimefunga mikataba minne katika kutekeleza shughuli mbalimbali za uwendeshaji wa Chuo yenye thamani ya shilingi 1,371,916,000 kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 58 : Ukiukwaji wa Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Namba	Mtoa huduma	Namba ya Mkataba	Thamani (Tshs)	Maelezo
1.	Karibu Phamarcy	SMZ/DO3/G/RNCB/2020/ – 2021/01	52,349,500	Kupatiwa madawa ya wanafunzi kwa mwaka mmoja, Agosti 2020-2021
2.	Dundo	SMZ/DO3/G/RNCB/2020 – 2021/02	154,525,000	Kupatiwa sare za wanafunzi, mwaka Mmoja, Agosti 2020-2021
3.	Visiwani G. Supplier	SMZ/DO3/G/RNCB/2020– 2021/03	603,626,500	Kupatiwa vifaa vya ujenzi kwa kwa mradi Pemba, mwaka mmoja, Jan 2021- Feb 2021
4.	RM2	SMZ/DO3/G/RNCB/2020– 2021/04	561,415,000	Kupatiwa chakula cha wanafunzi kwa mwaka mmoja, Agosti 2020-2021
Jumla			1,371,916,000	

Katika utekelezaji wa makubaliano ya mikataba hiyo ukaguzi umebaini Chuo cha Mafunzo kimefanya malipo yenye thamani ya shilingi 87,212,400 kinyume na makubaliano ya mkataba kwani imebainika kwa mujibu wa mkataba alipaswa anunue dawa kwa Karibu Pharmacy na badala yake alifanya manunuzi ya dawa kwa Magogoni Pharmacy yenye thamani ya shilingi 7,212,400 jambo ambalo halipo katika makubaliano ya mkataba wake wa awali.

Aidha, imebainika kwa mujibu wa makubaliano ya mkataba wa ununuzi wa chakula alipaswa kumlipa msambazaji RM2 Food Stuff na badala yake amelipwa Duka la Chuo cha Mafunzo malipo yenye thamani ya shilingi 20,000,000 jambo ambalo ni kinyume na makubaliano ya mkataba wa awali.

Vile vile imebainika kwa mujibu wa makubaliano ya mkataba wa ununuzi wa chakula alipaswa kumlipa msambazaji RM2 Food Stuff na badala yake amelipwa Duka la Chuo cha Mafunzo malipo yenye thamani ya shilingi 60,000,000 jambo ambalo ni kinyume na makubaliano ya mkataba wa awali.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokutekeleza makubaliano ya mkataba aliyofunga na watoa huduma mbali mbali jambo ambalo linapelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma kwa kufanya malipo kwa duka la Chuo cha Mafunzo jambo ambalo litapelekea kuikoshesha Serikali mapato yatokanayo na kodi mbali mbali kwa watoa huduma. Aidha, kufanya malipo yenye thamani ya shilingi 80,000,000 kwa Chuo cha Mafunzo ni kwenda kinyume na miongozo ya Baraza la Mapinduzi inayowataka Wakuu wa Taasisi kuwacha kufanya malipo kwa njia ya fedha taslim (Cash Payment).

Kufanya malipo kinyume na makubaliano ya mikataba kunaweza kukapelekea kuingiza Serikali kwenye matatizo yasiyo ya lazima pale ambapo mtoa huduma atakapoamua kuishtaki Serikali na kupelekea Serikali kulipa fidia kubwa zaidi ya makubaliano ya kwenye mkataba.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Chuo cha Mafunzo kufuata misingi na miongozo ya fedha ili kuepuka kuitia hasara Serikali inayotokana na uzembe wa kufanya maamuzi bora.

Mchanganuo wa malipo yaliyolipwa kinyume na makubaliano ya mikataba na watoa huduma mbali mbali ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 59 : Malipo yaliyolipwa kinyume na makubaliano ya mikataba

Namba	Hati namba	Hundi namba	Alielipwa	Thamani (Shs)	Maelezo
1	1/1/2021	TISS	Magogoni Phamarcy	7,212,400	Malipo kwa ajili ununuzi wa madawa kwa mwezi wa Jan 2021. Kwa mujibu wa mkataba alipaswa kulipwa Karibu Pharmacy
5	22/10/2020	CASH	Duka chuo cha mafunzo	60,000,000	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya chakula kwa uchaguzi Oct, 2020. Kwa mujibu wa mkataba alipaswa kulipwa RM2 FOOD STUFF
6	20/12/2020	Cash	Duka la Chuo Cha Mafunzo	20,000,000	Ikiwa ni malipo ya chakula kwa maafisa na wapiganaji. kwa mujibu wa mkataba alipaswa kulipwa RM2 FOOD STUFF
Jumla				87,212,400	

6.3.4.8 Malipo yasiyozingatia ushindani wa bei shilingi 95,908,055

Ukaguzi umebaini Chuo cha Mafunzo kimetumia jumla ya shilingi 95,908,055 za mapato kwa ajili ya kupata huduma pamoja na manunuzi ya vifaa mbalimbali, dosari iliyobainika ni kutokuwepo kwa ushindani wa bei jambo ambalo linaweza kupelekea kufanyika kwa malipo ya bei ya juu ukilinganisha na uhalisia wa mahitaji yanavyopatikana kwa bei ya sokoni.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Chuo cha Mafunzo kuhakikisha unafanya matumizi kwa kuzingatia matakwa ya kanuni na sheria za fedha ili kuepuka kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 60 : Malipo yasiyozingatia ushindani wa bei

Namba	Hati namba	Tarehe	Alielipwa	Thamani (Tshs)	Maelezo
1	5/7/2020	9/7/2020	Duka la Chuo Cha Mafunzo	15,109,000	Malipo kwa ajili ya chakula na vifaa vya usafi
2	6/7/2020	10/7/2020	Naima Amar Shebe	12,500,000	Malipo kwa ajili vifaa mbalimbali
3	7/7/2020	16/7/2020	Duka la Chuo Cha Mafunzo	15,000,000	Malipo kwa ajili ununuzi wa dawa na mbolea
4	7/8/2020	8/8/2020		32,347,500	
5	21/10/2020	20/10/2020		18,692,325	Malipo kwa ajili matumizi mbalimbali
6	22/10/2020	20/10/2020	Kamishna Chuo Cha Mafunzo FN GLASS WORK	2,259,230	Matengenezo ya madirisha
Jumla				95,908,055	

6.3.4.9 Malipo yasiyo na Mkataba pamoja na vielelezo vinavyothibitisha huduma iliyotolewa shilingi 43,000,000

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 43,000,000 zimelipwa kwa ajili ya shughuli mbali mbali za utekelezaji wa mradi wa ujenzi Pemba, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa makubaliano ya mkataba pamoja na vielelezo vinavyothibitisha gharama halisi ya kazi iliyofanyika ili kuweza kuthibitisha uhalali wa matumizi yaliyofanyika jambo ambalo limepelekea kushindwa kuthibitisha thamani halisi ya fedha na kiwango cha ujenzi kilichofanyika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Chuo cha Mafunzo kuingia mkataba kwa ajili ya shughuli mbali mbali za utekelezaji wa mradi wa ujenzi ili kuweza kujiweka mahali salama pale zinapotokezea sintofahamu. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 61 : Malipo yaliyofanyika bila ya kuwepo kwa mkataba na vielelezo husika

Namba	Hati Namba	Alielipwa	Kiasi cha fedha (Tshs)	Maelezo
1.	1/8/2020	Mahmoud Abdallah Ramadhan	18,000,000	Malipo ya Posho.
2.	1/8/2020	Said Ali Faki	6,000,000	Malipo ya Posho la mhandisi.
3.	1/9/2020	Juma Faki Ali (Kubwa Iijalo)	19,000,000	Malipo kwa utengenezaji wa milango.
Jumla			43,000,000	

6.3.4.10 Kutokatwa kwa Kodi ya Ongezeko la Thamani (VAT) inayotokana na ununuzi na utoaji wa huduma shilingi 17,718,150

Ukaguzi ulipitia hati mbalimbali zinazohusiana na malipo na kubaini kuwepo kwa hati za malipo zinazohusiana na manunuzi na utoaji wa huduma zenye thamani ya shilingi 118,121,200 ambazo zilizostahiki kukatwa kodi ya ongezeko la thamani ya shilingi 17,718,150.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokukatwa kodi ya ongezeko la thamani na kuziwasilisha katika ofisi inayohusiana na mapato kwa mujibu wa sheria. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 62: Kutokatwa kwa Kodi ya Ongezeko la Thamani

Hati namba	Ankara namba	Aliyelipwa	Thamani (Tshs)	VAT (15%)
1/8/2020	3689	Visiwani General Supplies	6,600,000	990,000
1/10/2020	3676		72,461,200	10,869,150
1/11/2020	3690 na 3691		39,060,000	5,859,000
Jumla			118,121,200	17,718,150

Chuo cha Mafunzo kushindwa kukata kodi ya ongezeko la thamani kunapelekea kuikosesha Serikali mapato hali inayosababisha kutofikiwa kwa malengo yaliopangwa katika mpango mkakati wa Taasisi zinazosimamia kodi na Serikali ambapo kufanya hivyo ni ukiukwaji wa sheria, kanuni na miongozo ya kodi iliyowekwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Chuo cha Mafunzo kuhakikisha unasimamia suala zima la ukataji wa kodi ya ongezeko la thamani kwa kila manunuzi au huduma zinazotolewa ili kwenda sambamba na sheria ya kodi.

CHUO CHA MAFUNZO - PEMBA**6.3.4.11 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 54,616,000**

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 54,616,000 zimetumika kwa matumizi mbalimbali ya Chuo cha Mafunzo, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kuwepo kwa baadhi ya vielelezo pungufu vilivyoambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kutokuambatanisha vielelezo katika hati za malipo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 63 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo		
06/07 20/07/2020	002100 ya 21/07/2020	5,868,000	Kamanda Mkuu Chuo cha Mafunzo Pemba.	Malipo ya fedha kwa ajili ya mikato mbalimbali ya dharura wanayokatwa maofisa na wapiganaji		
18/08 21/08/2020	002122 ya 21/08/2020	8,360,400				
08/09 21/09/2020	002134 ya 21/09/2020	7,013,100				
12/10 19/10/2020	002152 ya 19/10/2020	13,615,500				
23/11 25/11/2020		10,717,600				
14/12 23/12/2020	002196 ya 23/12/2020	9,041,400				
Jumla		54,616,000				

6.3.4.12 Utumiaji wa fedha za mapato bila ya kupelekwa benki shilingi 3,602,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa Chuo cha Mafunzo Pemba kinakusanya mapato kupitia vyanzo tofauti, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kuwepo kwa baadhi ya mapato ambayo hutumika katika vituo husika bila kupelekwa benki ambapo baadhi ya kumbukumbu za makusanyo hayo zimekosekana kwa ukaguzi.

Kufanya hivyo kunapelekea kuwepo kwa upotevu wa mapato hayo, aidha ni kwenda kinyume na kifungu nambari 30 cha Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar ya mwaka 2016 pamoja na kifungu nambari 23 (1) na (4) cha Kanuni ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2021. Mchanganuo wa mapato hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 64 : Utumiaji wa fedha za mapato bila ya kupelekwa benki

Kituo	Fedha zilizokusanywa (Tshs.)	Fedha zilizopelekwa Benki	Fedha zilizotumika bila kupelekwa Benki (Tshs.)
Kituo cha Mafunzo Kengeja	2,587,000	375,000	2,212,000
Kituo cha Mafunzo Kangagani	1,114,000	0	1,114,000
Kituo cha Mafunzo Tungamaa.	476,000	200,000	276,000
Jumla			3,602,000

6.3.5 FUNGU D 04 - KIKOSI MAALUM CHA KUZUIA MAGENDO (KMKM)

Ukaguzi wa hesabu za Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo kilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 30,384,688,766 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Kikosi kilikusanya jumla ya shilingi 30,384,688,766 sawa na asilimia 100 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 37,462,820,260 kwa matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021 jumla ya shilingi 30,359,568,766 zimetumika sawa na asilimia 81 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.3.5.1 Kukosekana kwa Mshika Fedha Mkuu

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba kikosi cha Kuzuia Magendo kina wajibu wa kusimamia na kutekeleza shughuli mbali mbali zinazohusiana na usimamizi wa fedha za Serikali katika uendeshaji wa shughuli za kikosi dosari iliyobainika ni kukosekana kwa mshika fedha kuu katika kitengo cha uhasibu ambaye ndiye mwenye jukumu la kulipa na kuweka kumbu kumbu mzuri za mapato na matumizi.

Kufanya hivyo kunapelekea kupunguwa kwa ufanisi juu ya suala zima la ulipaji na uwekaji wa kumbu kumbu za fedha ambapo ni kwenda kinyume na Sheria, Kanuni na miongozo iliyopo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa kikosi cha Kuzuia Magendo KMKM kuhakikisha unachukua hatua za kisheria ili kuweza kufanikisha upatikanaji wa Mshika fedha kwa lengo la kutekeleza mgawanyo wa majukumu pamoja na uwekaji wa kumbu kumbu mzuri za taarifa zote zinazohusiana na fedha.

6.3.5.2 Kutokuainishwa kwa mapato shilingi ya 1,057,505,085.02 na matumizi ya shilingi 918,253,383 katika hesabu ya mwisho wa mwaka

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba kikosi cha Kuzuia Magendo (KMKM) kiliandaa na kuwasilisha mahesabu ya mwisho wa mwaka katika Ofisi ya Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni 2021, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokuainishwa kwa jumla ya shilingi 1,057,505,085.02 za mapato na shilingi 918,253,383 za matumizi katika hesabu ya mwisho wa mwaka yaliyowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi.

Kufanya hivyo kunapelekea kutokuonesha kwa sura halisi na sahihi ya hesabu za mwisho wa mwaka ya Kikosi cha Kuzuia Magendo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Kuzuia Magendo kuhakikisha unasimamia na kutekeleza uandaaji wa mahesabu ya mwisho wa mwaka kwa kuweka taarifa zote zenye uhalisia na mapato, matumizi pamoja na mali za Taasisi kwa mujibu wa Sheria pamoja na miongozo ya fedha iliyopo. Mchanganuo wa mapato na matumizi ambayo hayakuainishwa katika hesabu ya mwisho wa mwaka ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 65 : Mapato na Matumizi ambayo hayakuainishwa katika hesabu ya mwisho wa mwaka

Maelezo	Mapato	Matumizi
Ujenzi wa Afisi ya Shirika la Bandari (mapato yatokanayo na ujenzi)	572,031,260.02	-
Kutoka katika vyanzo vya Afya KMKM na Pharmacy KMKM	485,473,825.00	-
Ununuzi wa gari mbili (2)	-	94,000,000
Matumizi mbali mbali ya huduma za afya	-	474,253,383.00
Ununuzi wa vifaa kwa ujenzi wa Hanga 1, Hanga 2, Staff House, Mess, Hospital, Quarter guard (wete)	-	350,000,000
Jumla	1,057,505,085.02	918,253,383

6.3.5.3 Kutokulingana kwa fedha halisi iliyotumika na iliyowasilishwa kwenye hesabu za mwisho wa mwaka shilingi 182,418,839

Katika kupitia taarifa mbali mbali zikiwemo taarifa za Hesabu ya mwaka, daftari la kurikodia kumbukumbu za fedha pamoja na taarifa za matumizi. Ukaguzi umebaini kwamba baadhi ya taarifa zilizoripotiwa katika Hesabu za Mwisho wa Mwaka zinatofautiana na taarifa za hati za malipo.

Kutokulingana kwa fedha halisi iliyotumika pamoja na iliyowasilishwa katika hesabu za mwisho wa mwaka kunapelekea kutokuonyesha kwa uhalisia wa hesabu zilizowasilishwa ambapo ni kwenda kinyume na viwango vya ufungaji wa hesabu vya kitaifa na kimataifa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi Maalum cha Kuzuwia Magendo kuhakikisha unafuata viwango vya ufungaji wa hesabu ili kuweza kuonyesha uhalisia wa taarifa za hesabu kwa mujibu wa viwango kubalifu. Mchanganuo wa taarifa hiyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 66 : Fedha halisi iliyotumika na iliyowasilishwa kwenye hesabu za mwisho wa mwaka

Kifungu	Makadirio (Tshs.)	Thamani iliyoripotiwa katika taarifa za fedha (Tshs.) (A)	Kupitia hati za malipo (Tshs.) (B)	Thamani ya mkataba (Tshs.)	Tofauti Ya shilingi (Tshs.) (A-B)
Militaring Catarung	1,267,800,000	1,244,827,289	1,062,408,450	626,964,000	182,418,839

6.3.5.4 Kukosekana kwa taarifa za fedha zilizohaulishwa shilingi 1,667,182,238

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi cha Kuzuia Magendo KMKM kilipokea jumla ya shilingi **1,667,182,238** zilizohaulishwa kutoka (OR) Fedha na Mipango kupitia mfumo wa IFMIS kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kwenda Canteen ya KMKM Zanzibar kwa vipindi tofauti, dosari iliyobainika ni kukosekana kwa taarifa za mapokezi na matumizi ya fedha hizo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa upokeaji pamoja na utumiaji wa fedha zilizohaulishwa kutoka Hazina.

Kufanya hivyo kunapelekea kukosekana kwa uwekaji wa kumbu kumbu za taarifa za fedha ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Kuzuia Magendo kuhakikisha kwamba unasimamia ipasavyo uwekaji wa taarifa za mapokezi na matumizi ya fedha za umma ili kuepusha kujitokeza kwa viashiria vya ubadhirifu wa fedha za umma. Mchanganuo wa uhaulishwaji wa fedha hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 67 : Kukosekana kwa taarifa za fedha zilizohaulishwa

Tarehe	Hati namba R/Db	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilichohaulishwa (Tshs)
22-Jul-2020	D04PV2000000021	Canteen ya KMKM Zanzibar	281,527,300.00
20-Aug-2020	D04PV2000000063		270,058,300.00
21-Sep-2020	D04PV2000000094		281,362,833.00
22-Oct-2020	D04PV2000000129		274,778,000.00
26-Nov-2020	D04PV2000000164		279,850,150.00
21-Dec-2020	D04PV2000000187		279,605,655.00

6.3.5.5 Malipo kwa Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 2,246,867,100

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo kimefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi kwa mujibu wa Sheria ambapo ukaguzi kushindwa kujiridhisha juu ya uhalali wa malipo hayo.

Kuwatumia watoa huduma ambao hawakusajiliwa kunapelekea kuikosesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na vifungu vya Sheria vilivyonakiliwa hapo juu. Mchanganuo wa malipo kwa Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na ZPPDA ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 68 : Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Namba	jina la mtoa huduma	Hati namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Maelezo
1.	Kemisy	T.T	486,539,300	Ununuzi wa Gari
2.	Haroub Ali Suleiman	1/4/2020 hundi namba 000448	31,000,000	
3.	Mosal Trading Enterprises	T.T	33,977,800	Msambazaji wa Chakula
4.	Ihsan	T.T	62,540,000	Ununuzi wa Gari
5.	Rjr Group Srl	T.T	1,632,810,000	Malipo kwa ajili ya ushauri elekezi.
Jumla			2,246,867,100	

6.3.5.6 Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu shilingi 33,977,800

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi cha Kuzuia Magendo kimefanya malipo yenye jumla ya shilingi 33,977,800 kwa ajili ya ujenzi wa Bekar pamoja na ununuzi wa vifaa mbali mbali vya Bekar kwa lengo la uanzishwaji wa mradi wa kutengeneza mikate kwa matumizi ya Kambi na kutoa huduma hiyo kwa wananchi watakaohitaji, dosari iliyobainika ni kutokufuatwa kwa taratibu za ujenzi na ununuzi wa vifaa kwa mujibu wa Sheria kwa kukosekana kwa taarifa muhimu kama ifuatavyo:-

- Kukosekana kwa bajeti ya ujenzi wa bekar pamoja na mchoro.
- Kukosekana kwa nukuu tatu kwa watoa huduma tofauti.
- Kukosekana kwa taarifa ya upembuzi yakinifu ya ujenzi wa bekar.
- Kukosekana kwa tathmini ndogo ya ujenzi.

Kufanya hivyo kunapelekea kukosekana kwa uwekaji taarifa zinazohitajika kwa matumizi ya baadae ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Kuzuia Magendo kuhakikisha kwamba unasimamia ipaswavyo utayarishaji na uwekaji wa taarifa kwa ajili ya kumbu kumbu mbali mbali kwa mujibu wa Sheria, kanuni pamoja na miongozo ya fedha iliyopo kwa lengo la kuondoa uwezekano wa kuwepo kwa viashiria vya ubadhirifu wa fedha za Umma.

6.3.5.7 Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu shilingi 699,999,500

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi cha Kuzuia Magendo kimefanya malipo kwa msambazaji Mzalendo Hardware General kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi wa hanga namba 1, Hanga namba 2, Quarter guard, Hospital, Staff House, Messi, Msikiti, dosari iliyobainika ni kutokufuatwa kwa taratibu za ununuzi wa vifaa kwa mujibu wa Sheria kwa kukosekana kwa taarifa muhimu kama ifuatavyo:-

- Kukosekana kwa dondoo (minutes) za kikao cha Bodi ya Zabuni kilizopitisha maamuzi ya ujenzi
- Kukosekana kwa Tangazo la zabuni ya ununuzi wa vifaa vya Ujenzi katika Gazeti.
- Kukosekana kwa taratibu za utayarishaji wa B.O.Q pamoja na uwasilishaji wa michoro.
- kukosekana kwa ripoti ya tathmini.
- kukosekana kwa ushiriki wa mshauri elekezi wa fedha katika timu ya tathmini.
- kukosekana kwa ushiriki wa Engineer katika timu ya tathmini.
- kukosekana kwa Afisa Manunuzi kutoka katika Taasisi nyingine.
- Kukosekana kwa kitabu cha zabuni kwa wazabuni.
- kukosekana kwa viapo vya wajumbe wa timu ya tathmini.
- Kukosekana kwa Idhini ya Mwanasheria Mkuu ya kuendelea na taratibu za kufunga Mkataba.

- Kukosekana kwa Mkataba baina Mzabuni Mzalendo na KMKM.
- Kukosekana kwa ruhusa kutoka Mamlaka ya Manunuzi ya kuendelea na taratibu za Mkataba (Comment za Mamlaka).
- Kukosekana kwa ripoti ya Mshauri Elekezi.
- kukosekana kwa report ya technical supporting.
- Kukosekana kwa Cheti cha malipo cha Mshauri Elekezi kabla ya kufanyika kwa Malipo.
- Kukosekana kwa ripoti ya kitaalamu (technical support report) baada ya kukabidhiwa vifaa.

Kufanya hivyo kunapelekea kukosekana kwa uwekaji wa taarifa zinazohitajika kwa matumizi ya baadae ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Kuzuia Magendo kuhakikisha kwamba unasimamia ipaswavyo utayarishaji na uwekaji wa taarifa kwa ajili ya kumbu kumbu mbali mbali kwa mujibu wa Sheria, kanuni pamoja na miongozo ya fedha iliyopo kwa lengo la kuondoa uwezekano wa kuwepo kwa viashiria vya ubadhirifu wa fedha za Umma. Mchanganuo wa manunuzi kinyume na taratibu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 69 : Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu

Ankara namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Maelezo
0001 na 0002 ya 8/9/2020	T.T	339,805,555	Ununuzi wa vifaa vya ujenzi
28/6/2021		10,193,945	Malipo ya kodi ya zuiu (ZRB)
... tarehe ya hati 29/4/2021	CASH	350,000,000	Fedha kwa ajili ya ujenzi wa mahanga ya kulalia wapiganaji kikosi cha Kmkm Wete Pemba.
Jumla		699,999,500	

6.3.5.8 Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu Shilingi 575,499,205.56

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo kimefanya malipo yenye jumla ya shilingi 575,499,205.56 kwa wasambazaji KEMISY INVESTMENT CO LTD, HAROUB ALI SULEIMAN pamoja na IHSAN GENERAL TRADERS kwa ajili ya ununuzi wa gari sita (6) za zishazotumika (used car).

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokutangazwa kwa zabuni pamoja na kutokupatikana kwa makubaliano ya mkataba wa ununuzi wa gari hizo, kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Hata hivyo ukaguzi umebaini KMKM imekiuka muongozo wa Baraza la Mapinduzi wenye kumbukumbu namba BLM/97/M/C.5/VOL.V/27 wa tarehe 27 Septemba 2021 kutoka Serikalini uliotolewa na Katibu wa Baraza la Mapinduzi na Katibu Mkuu Kiongozi kuwaagiza Wakuu wote wa Taasisi kuwasilisha maombi ya ununuzi wa gari kwa Katibu Mkuu Ofisi ya Rais Fedha na Mipango na kuacha kununua magari yaliyotumika (Used Car) pamoja na kuacha kununua magari kwa wazabuni binafsi kwa lengo la

kununua gari kwa thamani kubwa kuliko bei ya sokoni ambapo KMKM imenunua gari sita zilizotumika (Used Car) bila ya kupata ridhaa ya kibali kutoka kwa Katibu wa Baraza la Mapinduzi na Katibu Mkuu Kiongozi, hata hivyo ukaguzi haukuweza kupatiwa ripoti ya ukaguzi wa gari hizo (Inspection Report) kutoka kwa fundi mkuu wa Karakana ya Serikali kwa vile gari hizo hazikufanyiwa uchunguzi wa kina kujua umadhubuti na uzima wa gari hizo, ukaguzi haukuweza kupatiwa hati ya mapokezi ya gari hizo (Delivery Note).

Kufanya manunuzi kinyume na matoleo ya Serikali kunapelekea taasisi ya umma kutumia gharama kubwa ya ununuzi unaotokana na wazabuni kuwauzia Serikali magari kwa gharama kubwa ukilinganisha na bei ya soko ilivyo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa KMKM kuhakikisha unatekeleza miongozo inayotolewa na Serikali ili kuepusha kutumia fedha za umma kinyume na utaratibu. Mchanganuo wa manunuzi kinyume na taratibu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 70 : Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu

Hati namba	Hundi namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Maelezo
PV 13/7/2020	T.T	Ihsan General Traders	62,540,000.00	Ununuzi wa gari ya Fuso kwa ajili ya kikosi cha Kmkm
Pv 1/4/2020 ya 3/4/2020		HAROUB ALI SULEIMAN	31,000,000.00	Ununuzi wa gari ya Center Dyna kwa matumizi ya Kikosi.
	Dummy	Kemisy Investment Co ltd.	289,534,775.56	Malipo ya 60%(124,222.80). Kwa ununuzi wa gari tatu mpya USD 207,038 kwa matumizi wa kikosi.
			192,424,430.00	Malipo ya 40%(82,815). Kwa ununuzi wa gari tatu mpya USD 207,038 kwa matumizi wa kikosi.
Jumla			575,499,205.56	

6.3.5.9 Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu shilingi 634,901,500

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi cha Kuzuia Magendo kimefanya malipo yenye jumla ya shilingi 634,901,500 kwa wasambazaji Baba Three Store (Julai hadi Disemba) na MR2 FOOD STUFF (Febuari hadi Aprili) kwa ajili ya ununuzi wa chakula kwa askari waliopo kambini, dosari iliyobainika ni kutokufuatwa kwa taratibu za ununuzi wa chakula kwa mujibu wa Sheria kwa kukosekana kwa taarifa muhimu kama ifuatavyo:-

- Kutokutangazwa kwa zabuni ya Wazi.
- kukosekana kwa barua kutoka Mamlaka ya ununuzi iliyowaruhusu kutumia njia ya (Restricted).
- Kukosekana kwa fomu za wajumbe za viapo kwa timu ya tathmini (Code of Ethic).
- kukosekana kwa barua za kuwajulisha walioshiriki mchakato wa zabuni kupitia kanuni namba 141 (1).
- Kukosekana kwa idhini ya Mwanasheria Mkuu inayoruhusu kuendelea na mkataba.

- Kukosekana kwa taarifa ya mapokezi ya bidhaa (Delivery Order).
- Kukosekana kwa hadidu rejea (TOR) inayoonyesha malipo yatalipwa kwa awamu ngapi.
- Kukosekana kwa Usajili wa Mtoa huduma kutoka Mamlaka ya Manunuzi.
- Kukosekana barua ya kuzawadiwa ushindi (Awarded latter)
- taarifa ya tathmini ya mchakato wa kumpata BABA THREE ya 22/10/2018 mpaka 31/10/2018 ripoti ya tathmini inaeleza kuwa, alipitishwa kwa shilingi 626,964,000
- Kukosekana kwa mkataba baina ya mtoa huduma MR2 na Kikosi. (mkataba ulioambatanishwa kutoka kwa mtoa huduma BABA umefungwa 5/12/2019)
- Kukosekana kwa idhini kutoka Mamlaka ya Manunuzi baada ya report ya tathmini kukamilika.
- Kukosekana kwa hati ya makubaliano ya punguzo la bei kwa ukaguzi (Negotiation report)

Kufanya hivyo kunapelekea kukosekana kwa uwekaji wa taarifa zinazohitajika kwa matumizi ya baadae ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Kuzuia Magendo kuhakikisha kwamba unasimamia ipaswavyo utayarishaji na uwekaji wa taarifa kwa ajili ya kumbu kumbu mbali mbali kwa mujibu wa Sheria, kanuni pamoja na miongozo ya fedha iliyopo kwa lengo la kuondoa uwezekano wa kuwepo kwa viashiria vya ubadhirifu wa fedha za Umma.

6.3.5.10 Malipo ya ujenzi yaliyofanyika kinyume na taratibu Shilingi 1,861,710,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi cha Kuzuia Magendo kimefanya malipo yenye jumla ya shilingi 1,861,710,000 kwa wajenzi na wasambazaji Mzalendo Hardware General Supplies, Ihsan Supplier General Traders pamoja na Mkuu wa KMKM kwa ajili ya ujenzi na ukarabati wa majengo tofauti tofauti, dosari iliyobainika ni kutokufuatwa kwa taratibu za ujenzi na ukarabati wa majengo tofauti tofauti kwa mujibu wa Sheria kwa kukosekana kwa taarifa muhimu kama ifuatavyo:-

- Kukosekana kwa Minutes za vikao vya Bodi ya Zabuni zilizopitisha maamuzi ya ujenzi.
- Kukosekana kwa Tangazo la zabuni ya ununuzi wa vifaa vya Ujenzi katika Gazeti.
- B.O.Q imefanyiwa marekebisho ya thamani bila ya kusainiwa na Engineer.
- Ripoti ya Engineer haikupatikana kwa ukaguzi kupitia kanuni ya manunuzi 118.
- Kukosekana kwa ushiriki wa mtaalam wa fedha katika timu ya tathmini.
- kukosekana kwa ushiriki wa Engineer katika timu ya tathmini.
- kukosekana kwa Afisa Manunuzi kutoka katika Taasisi nyingine.
- Kukosekana kwa Tender Document za wazabuni wasiopungua watatu (3).
- kukosekana kwa viapo vya wajumbe wa evaluation team.
- Kukosekana kwa Idhini ya Mwanasheria Mkuu ya kuendelea na taratibu za kufunga Mkataba.
- kukosekana kwa saina kwa upande wa anaepokea huduma (Purchaser).

- Kukosekana kwa sahihi za awali katika mkataba uliofungwa 22/6/2021.
- Kukosekana kwa ruhusa kutoka Mamlaka ya manunuzi baada ya taarifa ya tathmini. kwa ajili ya kuendelea na taratibu za Mkataba.
- Kukosekana kwa ripoti ya Mshauri Elekezi (Consultance).
- kukosekana kwa TOR inayoonyesha malipo yatalipwa kwa awamu ngapi.
- Kukosekana kwa "Certificate" ya Mshauri Elekezi kabla ya kufanyika kwa Malipo.

Kufanya hivyo kunapelekea kukosekana kwa uwekaji wa taarifa zinazohitajika kwa matumizi ya baadae ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Kuzuia Magendo kuhakikisha kwamba unasimamia ipaswavyo utayarishaji na uwekaji wa taarifa kwa ajili ya kumbu kumbu mbali mbali kwa mujibu wa Sheria, kanuni pamoja na miongozo ya fedha iliyopo kwa lengo la kuondoa uwezekano wa kuwepo kwa viashiria vya ubadhirifu wa fedha za Umma. Mchanganuo wa malipo ya ujenzi kinyume na taratibu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 71 : Malipo ya ujenzi yaliyofanyika kinyume na taratibu

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
Pv 4/9/2020	Cash	54,600,000	Mkuu wa Kmkm	Malipo ya ufundi kwa muendeleo wa nyumba ya makamo wa pili wa Raisi Pagali
Pv 8/10/2020		10,000,000		
Pv 7/9/2020		29,000,000		
Pv 13/3/2021		10,000,000		
Pv 5/9/2020	Tiss	175,400,000	Mzalendo Hardware General Supplies	Ununuzi wa vifaa kwa nyumba ya muendeleo wa kazi ya ujenzi wa nyumba ya makamo wa pili wa pili
Pv 10/10/2020		57,800,000		Malipo ya muendeleo wa ukarabati wa nyumba za Maendeleo Michenzani
Pv 8/9/2020		217,000,000		Ununuzi wa vifaa nyumba ya Makamo wa Pili Pagali
Pv 7/10/2020		125,475,000		Ununuzi wa vifaa kwa ujenzi wa Shirika la Bandari
Pv 12/9/2020		71,115,000		Ununuzi wa vifaa kwa ujenzi wa Shirika la Bandari
Pv .... ya tarehe 14/12/2020		64,700,000		Ununuzi wa vifaa muendeleo wa nyumba za Michenzani block no 1
Pv 12/7/2020		150,000,000	Ihsan Supplier General Traders	Ununuzi wa vifaa kwa ujenzi wa nyumba ya Makamo pagali
Pv 16/8/2020		34,350,000		Ununuzi wa vifaa kwa ukarabati wa nyumba za Maendeleo Michenzani Block no 1
Pv 15/8/2020		73,800,000		Ununuzi wa vifaa kwa muendeleo wa Shirika la Bandari
Pv 11/7/2020		17,120,000		Ununuzi wa vifaa muendeleo wa nyumba ya Makamo
Pv 18/7/2020		20,600,000		
Pv 20/7/2020		55,770,000		
Pv3/9/2020		40,250,000		
19/7/2020		50,500,000		
4/7/2020		73,500,000		
5/7/2020		45,520,000		

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
14/8/2020	Cash	15,000,000	Mkuu wa Kmkm	Malipo ya mafundi waliofanya land-scaping
Pv 10/9/2020		12,000,000		Malipo ya Ufundi ukarabati wa Baraza la Wawakilishi
Pv 4/8/3020		26,500,000		Malipo ya ufundi kwa ujenzi wa nyumba ya Makamo Pagali
Pv 2/7/2020		10,000,000		Malipo ya ufundi wa Land scaping Nyumba ya makamo
Pv 11/9/2020		44,550,000		Ununuzi wa vifaa kwa ukarabati wa Baraza la wawakilishi la Zamani na sehemu ya Ofisi ya Makamo wa Pili Vuga
Pv 5/10/2020		24,500,000		Malipo ya ufundi kwa Shirika la Bandari
Pv 8/7/2020		9,500,000		Malipo ya ufundi Ukarabati wa nyumba za maendeleo Michenzani block namba 1
Pv 10/7/2020		20,000,000		Malipo ya Mafundi kwa ajili ya kuan- daa ujenzi wa Ofisi kuu Shirika la Bandari Zanzibar
Pv 3/7/2020		27,380,000		Muendelezo wa ukarabati wa nyumba za Michenzani block 1
Pv 17/7/2020		18,500,000		Malipo kwa ajili ya Mafundi muendelezo wa Ofisi ya Shirika la Bandari
Pv 15/5/2021		15,000,000		Ukarabati wa nyumba za Michenzani block namba moja ngazi ya pili
Pv 21/10/2020		11,000,000		Malipo ya mafundi kwa muendelezo wa ujenzi wa Madrasa katika kijiji cha DUNDUA
Pv 9/10/2020		27,800,000		Malipo ya ufundi kwa muendelezo wa ukarabati wa nyumba za Maendeleo Michenzani
Pv .... ya 10/12/2020		26,300,000		Malipo ya mafundi kwa muendelezo wa ukarabati wa nyumba za Michenzani
Pv 19/8/2020		97,515,000		Ununuzi wa vifaa kwa muendelezo wa Ofisi ya Shirika la Bandari
Pv 18/8/2020		28,000,000		Malipo ya ufundi kwa Ujenzi wa Ofisi kuu Shirika la Bandari
Pv 5/8/2020		71,665,000		Malipo ya muendelezo wa kazi ya ujenzi wa nyumba ya Makamo wa Pili Pagali (Chake Chake)
Jumla		1,861,710,000		

6.3.5.11 Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu Shilingi 344,146,772.9

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo kimefanya malipo yenye jumla ya shilingi 344,146,772.90 kwa ajili ya ununuzi wa Dawa za binaadamu na vifaa tiba kwa wasambazaji tofauti kama wanavyoonekana katika jadweli hapo chini, dosari iliyobainika ni kutokufuatwa kwa taratibu za ununuzi wa dawa na vifaa tiba kwa mujibu wa Sheria kwa kukosekana kwa taarifa muhimu kama ifuatavyo:-

- Kutokuingizwa katika mpango wa manunuzi wa taasisi
- Kutokuwepo kwa ushindani wa zabuni
- Kutokuwepo kwa mkataba wa ununuzi wa dawa hizo
- Kukosekana kwa taarifa za upokeaji wa dawa hizi (delivery note)
- Kutokuwepo kwa utaratibu wa stock taking katika duka la Madawa hayo
- Kutokuwepo kwa bajeti ya matumizi hayo

Kufanya hivyo kunapelekea kukosekana kwa uwekaji wa taarifa zinazohitajika kwa matumizi ya baadae ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Kuzuia Magendo kuhakikisha kwamba unasimamia ipaswavyo utayarishaji na uwekaji wa taarifa kwa ajili ya kumbu kumbu mbali mbali kwa mujibu wa Sheria, kanuni pamoja na miongozo ya fedha iliyopo kwa lengo la kuondoa uwezekano wa kuwepo kwa viashiria vya ubadhirifu wa fedha za Umma. Mchanganuo wa manunuzi kinyume na taratibu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 72 : Manunuzi yaliyofanyika kinyume na taratibu

Hati	Tarehe	Maelezo	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Ankara/Stakabadhi
Pv 1/11	04-Nov-20	Malipo kwa ajili ya Ununuzi wa dawa	3,243,000.00	Karibu Pharmacy	Ankara 1635 ya 2/11/2020, risiti 2692 ya 6/11/2020
Pv 1/10	20-Oct-20		12,251,000.00		Ankara 592-599 za 16/10/2020, risiti 2691 ya 22/10/2020
Pv 2/11	23-Nov-20		19,455,900.00		invoice 703 za 10/11/2020 na risiti 2727 ya 23/11/2020
-	-		9,993,000.00		Hati ya malipo imekosekana
-	-		9,796,200.00		
-	-		9,951,000.00		

Hati	Tarehe	Maelezo	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Ankara/Stakabadhi
Pv 2/12	10-Dec-20	Malipo kwa ajili ya kumlipa msambazaji.	4,564,000.00	Afya KMKM	Ankara 784 ya 5/11/2020 na Ankara 832 ya 3/12/2020.
Pv 22/1	22-Jan-21	Malipo ya ununuzi wa reagent- Kas Medics Limited	3,568,222.90		Ankara 134 ya 23 jan 2021
Pv 4/1	27-Jan-21	Marejesho ya Reagent za Maabara (Hemocroma plus Microcuvettes) - Hypermed Health Care	2,210,000.00		Ankara HH-4070023 ya 07/01/2021
Pv 5/1	28-Jan-21	Malipo kwa ajili ya marejesho ya reagent za Maabara dressing na Dental za KMKM.	3,224,000.00		Ankara 1001 ya 15/1/2021. risit 574 ya 28/1/2021
Pv 6/1	28-Jan-21	Malipo ya marejesho ya Reagent za Maabara	5,510,000.00		Ankara HH-5389333 ya 3/02/2021.
Pv 7/1	27-Jan-21	Fedha ya marejesho kwa ajili ya ununuzi wa gloves	2,625,000.00	Karibu Pharmacy	Ankara 4734 ya 25/01/2021. risiti 1646
Pv 2/3	26-Feb-21	Malipo ya marejesho ya Reagent za Maabara	2,012,000.00	Afya KMKM	Ankara HH-00820030 ya 29/01/2021.
Pv 3/3	26-Feb-21	Malipo kwa ununuzi wa gloves catoon 15.	3,000,000.00		Ankara 4781 ya 2/3/2021
Pv 4/3	08-Mar-21	Malipo kwa ajili ya marejesho ya reagent za Maabara.	2,228,000.00		Ankara 1023 ya 27/01/2021. risit 260 ya 10/3/2021
Pv 5/3	10-Mar-21	Malipo kwa ajili ya Ununuzi wa dawa	4,987,000.00	Magogoni Pharmacy	Ankara MP29031ZNZ of 7/3/2021
Pv 6/3	11-Mar-21	Malipo kwa ajili ya marejesho ya reagent za Maabara.	2,021,750.00	Afya KMKM	hakuna Ankara
Pv 8/3	18-Mar-21	Malipo kwa ajili ya marejesho ya Ununuzi wa dawa.	10,000,000.00		Ankara 4655 - 4662 za 17/3/2021 na risit 20/3/2021
Pv 10/3	30-Mar-21	Malipo kwa ajili ya marejesho ya kumlipa KARIBU PHARMACY.	24,000,000.00		Ankara 4539 za 22/2/2021. risit 1613 ya 6/4/2021
Pv 5/4	08-Apr-21	Ununuzi wa mashine mbili za operation.	3,800,000.00	Karibu Pharmacy	Ankara 000542 ya 5Aprl2021- NAJRAM LIMITED
Pv 6/4	08-Apr-21	Ununuzi wa dawa wa duka la KMKM. Risiti 1476 ya 13/4/2021	6,500,000.00		Hakuna dokezo wala invoice
Pv 1/5	21-May-21	Ununuzi wa dawa za hospital ya KMKM	15,782,100.00	Afya KMKM	Hakuna vielelezo

Hati	Tarehe	Maelezo	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Ankara/Stakabadhi
Pv 2/6	26-May-21	Malipo ya marejesho ya Reagent za Maabara (HB) 100	5,535,000.00	Hypermed Health Care	Ankara HH-6242 ya 16/4/2021
Pv 4/6	21-Jun-21	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa dawa	7,000,000.00	KARIBU PHARMACY	Ankara 4601-06 ya 25/6/2021. risiti 1633 ya 1/7/2021
Pv	20-Jul-20		1,751,000.00		Hakuna Ankara, dokezo ni kopi. Risiti 21/7/2020
Pv 1/10	20-Oct-20		12,251,000.00		Ankara 592-599 za 16/10/2020. risiti 2691 ya 22/10/2020.
Pv 1/11	09-Nov-20		19,276,500.00		Risiti 2726 ya 9nov2020 Hakuna Ankara wala user request
Pv 2/11	23-Nov-20		19,455,900.00		risiti 2727 ya 23/11/2020, Ankara 703 za 10/11/2020.
Pv	16-Dec-20	19,819,300.00	risiti 2728 ya 10/12/2020		
Pv 1/1	20-Jan-21	18,958,600.00	risiti 2739 ya 21/1/2021 Ankara 675 - 700 za 29/12/2020		
Pv 1/2	08-Feb-20	13,000,000.00	risiti 0088 ya 13/2/2021		
		21,301,700.00	risit 1457 ya 3/3/2021, Ankara 4722 za 21/1/2021		
Pv 1/3	09-Mar-21	7,000,000.00	risit 1461. profoma Ankara ya 6/3/2021		
Pv 2/3	24-Mar-21	10,075,600.00	MAGOGONI PHARMACY	risiti MP2601ZNY ya 30/3/2021 Ankara MP08681ZNY ya 11/3/2021	
Pv 1/4	27-Apr-21	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa dawa	10,000,000.00	KARIBU PHARMACY	Hakuna risiti, hakuna Ankara, hakuna user request
Pv 2/5	11-May-20		6,000,000.00		Risiti 1495 ya 20/5/2021 Ankara 2392-2395 za 11/5/2021.
			6,000,000.00		Risiti 1611 ya 2/6/2021.
Pv 2/6			6,000,000.00		Risiti 1631 ya 4/7/2021, Ankara 2274 za 12/6/2021.
Jumla			344,146,772.90		

6.3.5.12 Malipo kwa mshauri elekezi wa upembuzi yakinifu wa ujenzi wa chelezo cha KMKM kinyume na taratibu shilingi 1,632,810,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi cha Kuzuia Magendo kimefanya malipo yenye jumla ya shilingi 1,632,810,000 kwa mshauri RJR GROUP SRL kwa ajili ya kufanya upembuzi yakinifu wa ujenzi wa Chelezo cha KMKM, dosari iliyobainika ni kutokufuatwa kwa taratibu za kumpata mshauri elekezi huyo kwa mujibu wa Sheria kwa kukosekana kwa taarifa muhimu kama ifuatavyo:-

- Kukosekana kwa tangazo la kumtafuta Mshauri elekezi.
- Kukosekana kwa Kibali cha ruhusa kutoka Wizara ya Fedha
- Kutotangazwa kwa zabuni
- kukosekana kwa Ripoti ya tathmin (Evaluation Report)
- Kukosekana kwa mkataba
- Kukosekana kwa barua kutoka kwa Mwanasheria Mkuu wa Zanzibar ya kuendelea na kufunga mkataba
- Kukosekana kwa barua kutoka Mamlaka ya Manunuzi inayotoa ruhusa ya kuendelea na taratibu za kuendelea na kufunga mkataba
- Kukosekana kwa Bid Security ya mtoa huduma (bank guarantee)
- Kukosekana kwa document za Wazabuni
- Kukosekana kwa report kabla ya kuanza kazi na baada ya kumaliza kazi
- Kukosekana kwa Cetifiketi kabla ya muendelezo wa malipo inayoruhusu kumlipa

Kufanya hivyo kunapelekea kukosekana kwa uwekaji wa taarifa zinazohitajika kwa matumizi ya baadae ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo kuhakikisha kwamba unasimamia ipaswavyo utayarishaji na uwekaji wa taarifa kwa ajili ya kumbu kumbu mbali mbali kwa mujibu wa Sheria, kanuni pamoja na miongozo ya fedha iliyopo kwa lengo la kuondoa uwezekano wa kuwepo kwa viashiria vya ubadhirifu wa fedha za Umma. Mchanganuo wa Malipo kwa Mshauri Elekezi kinyume na taratibui kinyume na taratibu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 73 : Malipo kwa Mshauri Elekezi wa upembuzi yakinifu wa Ujenzi wa Chelezo cha KMKM kinyume na taratibu

Hati ya malipo	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Maelezo
(Dummy)	RJR GROUP SRL	584,220,000	Asilimia 30% ya mshauri Elekezi wa upembuzi yakinifu wa ujenzi wa chelezo cha KmkM yenye thamani ya Euro 210,000 (ex tzs 2,782 (malipo yote ni Euro 700,000)
		1,048,590,000	Ikiwa ni asilimia 30% ya mwisho ya Mshauri elekezi wa upembuzi yakinifu wa Ujenzi wa Chelezo yenye thamani ya Euro 210,000 na Malipo ya Chuo cha Mafunzo ya Uzamiaji yenye jumla ya Euro 156,000 (exchange rate 2,865)
Jumla		1,632,810,000	

6.3.5.12 Kutumika kwa fedha za Klabu ya michezo kinyume na taratibu shilingi 55,080,000

Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo kimefungua hesabu ya benki nambari **0405792000** (Michezo KMKM) kwa lengo la kuhifadhi mikato (michango) kutoka kwa wafanyakazi ambayo itatumika kwa

ajili ya kugharamikia shughuli zote za klabu ya michezo KMKM. Mkuu wa Utawala na Mhasibu mkuu wa KMKM ndio wenye dhamana ya hesabu hiyo.

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 55,080,000 kutoka katika hesabu nambari 0405792000 (Michezo KMKM) zilitumika kwa ajili ya matumizi ya huduma za kiutawala na uendeshaji.

Aidha, taarifa za matumizi hayo hazikuainishwa katika ripoti za utekelezaji wa mpango wa manunuzi, ripoti za utekelezaji mpango kazi wala kuainishwa katika taarifa ya fedha ya mwaka, Matumizi hayo yapo nje ya mipaka iliyowekwa na Mlipaji Mkuu wa Serikali.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu namba 46(6) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini.

Jadweli Nambari 74 : Fedha za Klabu zinazotumika kinyume na utaaratibu

Tarehe	Maelezo	Kiasi (Tshs)	Aliyelipwa
08/09/2020	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa kofia za BOTSWANA kwa Afisa Wanafunzi - aliyelipwa ni (IHSANI GENERAL TRADERS)	27,960,000	MICHEZO KMKM
23/09/2020	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa Fiber, machine 2 na Betty 38. (AL-NABHANY AUTO MOBILE)	27,120,000	MICHEZO KMKM
Jumla		55,080,000	

6.3.5.13 Hati za malipo zilizokosekana kwa ukaguzi shilingi 1,170,874,800

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 1,170,874,800 zimetumika kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya Kikosi cha kuzuia Magendo, dosari iliyobaini ni kukosekana kwa hati za malipo na vielelezo vinavyothibitisha matumizi ya fedha hizo.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea kuwepo kwa viashiria vya matumizi mabaya ya fedha za Umma ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa hati za malipo zilikosekana kwa ukaguzi ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 75 : Hati za malipo zilikosekana kwa ukaguzi

Hati namba	Hundi namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Maelezo
4/3/2021 ya 3/3/2021	T.T	Gapco Zanzibar	20,474,800	Kwa ajili ya usambazaji wa Mkonga wa mawasiliano (Fibre Optic)
20/7/2020 ya 29/7/2020	T.T	Ihsan General Traders	55,770,000	Ununuzi wa vifaa kwa muendelezo wa Shirika la Bandari Zanzibar
18/7/2020 ya 29/7/2020			20,600,000	Muendelezo wa nyumba za Maendeleo Michenzani Block namba
11/7/2020 ya 17/7/2020			17,120,000	Muendelezo wa nyumba za maendeleo michenzani Block namba 1
15/8/2020 ya 12/8/2020			73,800,000	Muendelezo wa ujenzi wa nyumba za Makamo wa Pili wa Rais Pagali Chake Chake Pemba
18/8/2020 ya 12/8/2020			34,350,000	Muendelezo wa nyumba ya Makamo wa Rais Pagali Chake
12/7/2020 ya 17/7/2020			150,000,000	Muendelezo wa ujenzi wa nyumba ya Makamo wa pili wa Rais Pagali Chake
19/7/2020 ya 29/7/2020			50,500,000	Muendelezo wa ujenzi wa nyumba ya Makamo wa pili wa Rais Pagali Chake
4/7/2020 ya 8/7/2020			73,500,000	Kufanya Lend scape kwenye nyumba ya makamo wa Pili chake
5/7/2020 ya 8/7/2020			45,520,000	Kufanya lend scaping katika nyumba ya makamo wa Pili
3/9/2020 ya 4/9/2020			40,250,000	Ununuzi wa vifaa kwa muendelezo wa Shirika la Bandari
7/10/2020		Mzalendo Hardware General Supplier	125,475,000	Muendelezo wa kazi za Ujenzi wa Shirika la Bandari Zanzibar
8/9/2020			217,000,000	Ujenzi wa Nyumba za Makamo wa Pili wa Pagali Chake Chake.
12/9/2020	T.T		71,115,000	Muendelezo wa ujenzi wa Shirika la Bandari Znz
5/9/2020			175,400,000	Muendelezo wa nyumba ya Makamo wa Pili wa Rais Pagali
Jumla			1,170,874,800	

6.3.5.14 Hati za malipo zilizokosa idhini ya malipo ya Mkuu wa KMKM shilingi 291,710,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 291,710,000 zimelipwa kwa matumizi mbali mbali ya Kikosi cha Kuzuia Magendo KMKM kupitia hati za malipo mbali mbali, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kutokuidhinishwa kwa malipo hayo katika hati za malipo husika na mkuu wa KMKM ambapo kunapelekea kutokuthibitika kwa malipo yaliyofanyika. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo ya hati hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 76 : Hati za malipo zilizokosa idhini ya malipo ya mkuu wa KMKM

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
Pv 3/7/2020	Ihsan General Traders	27,380,000	Mkuu wa KMKM	Muendelezo wa ukarabati wa nyumba za maendeleo Michenzani block no 1
Pv 19/8/2020		97,515,000		Ununuzi wa vifaa kwa muendelezo wa Ofisi ya Shirika la Bandari Zanzibar
Pv 20/8/2020		50,600,000		Ununuzi wa vifaa kwa kufanya land scaping kwenye Nyumba za makamo wa pili wa Rais Pagali
Pv 5/8/2020		71,665,000		Malipo ya muendelezo wa kazi za ujenzi wa nyumba Makamo wa pili wa Rais Chake chake
Pv 11/9/2020		44,550,000		Fedha kwa ajili ya gharama za vifaa kwa ukarabati sehemu ya Baraza la Wawakilishi la zamani na sehemu ya ofisi ya makamo wa pili
Jumla		291,710,000		

KIKOSI MAALUM CHA KUZUIA MAGENDO (KMKM) – PEMBA**6.3.5.16 Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani shilingi 9,722,480**

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla ya shilingi 9,722,480 zimetumika kwa ununuzi wa bidhaa mbali mbali lakini bidhaa hizo hazikurikodiwa katika madaftari ya ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi ya bidhaa hizo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 77: Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
04/05 30/04/2021	01534	760,480	Malinge Enterprises	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia.
7/10 20/10/2020	289	6,022,000	KMKM Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol lita 672.7
12/10 23/10/2020	291	1,800,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa chakula.
14/10 26/10/2020	293	1,140,000		
Jumla		9,722,480		

6.3.5.17 Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 15,487,640

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Kikosi Maalum cha Kuzuia Magendo Pemba (KMKM) limefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 78: Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
10/06 18/06/2021	01541	10,487,640	Mbarouk Juma Ali	Malipo ya fedha kwa ajili ya chakula
11/06 23/06/2021	0519	5,000,000	Salim Ali Humoud na Khamis Hardware	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vitendea kazi na ukarabati wa vituo vya afya.
Jumla		15,487,640		

6.3.5.18 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 136,393,270

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 136,393,270 zimetumika kwa matumizi mbalimbali ya Kikosi Maalumu cha Kuzuia Magendo lakini baadhi ya vielelezo havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kutokuambatanisha vielelezo katika hati za malipo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 79 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
2/11 ya 3/11/2020	295	500,000	KMKM Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi mbali mbali
01/05 ya 30/04/2021	0510	3,000,000		
05/05 ya 12/05/2021	0513	11,782,000		
17/06 ya 7/6/2021	0518	11,332,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya vitoweo kwa mabaharia.
05/09 ya 22/09/2020	0285	20,166,000		
24/08 ya 24/08/2020	0282	18,706,500		
04/07 ya 27/07/2020	0279	19,344,900		
13/10 ya 26/10/2020	0294	17,594,870		
23/12 ya 23/12/2020	01602	17,482,720		
01/11 ya 30/11/2020	0299	16,484,280		
Jumla		136,393,270		Malipo ya fedha kwa ajili ya mikato ya wapiganaji

6.3.6 FUNGU D 05 – KIKOSI CHA ZIMAMOTO NA UOKOZI

Ukaguzi wa hesabu za mwaka 2020/2021 kwa Kikosi cha Zimamoto na Uokozi umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Kikosi cha Zimamoto na Uokozi Zanzibar kilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 16,841,600,000 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Kikosi kilikusanya jumla ya shilingi 13,037,715,609 sawa na asilimia 77 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Kikosi cha Zimamoto na Uokozi Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 16,841,600,000 kwa matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 13,037,715,609 zimeingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 77 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.3.6.1 Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi ya Gari shilingi 232,996,000**

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kimefanya muendelezo wa malipo kwa **Ndugu OMAR MOH'D OMAR** yenye thamani ya shilingi 71,996,000 kwa ajili ya ununuzi wa gari mbili (2) aina ya Mabasi zinazotumiwa kwa shughuli za Kikosi ambapo malipo ya awamu tatu yalilipwa kwa mwaka wa fedha 2019/2020 na kupelekea uwepo wa bakaa la fedha la shilingi 71,996,000 ambazo zinaendelea kulipwa kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Aidha ukaguzi umebaini Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kimefanya ununuzi mwingine wa magari mawili (2) ambayo ni aina ya **ISUZU** kwa ajili ya matumizi ya kubebea maji ya kuzimia moto na aina ya **CANTER** kwa ajili ya kubebea Askari kwa thamani ya shilingi 161,000,000 ambapo hadi ukaguzi unakamilika imebainika Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kimemlipa **Ndugu OMAR MOH'D OMAR** jumla ya shilingi 16,150,000 na kubakia bakaa ya shilingi 144,850,000 anazozidai.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokutangazwa kwa zabuni pamoja na kutokupatikana kwa makubaliano ya mkataba wa ununuzi wa gari hizo, kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Hata hivyo ukaguzi umeshindwa kupatiwa taratibu walizokubaliana na mzabuni huyo katika ulipwaji wa fedha zinazotumika katika ununuzi wa gari hizo (Mode of payment) ambapo ukaguzi umebaini malipo hayo yanafanyika kwa kila mwezi kwa kutumia fedha za matumizi mengineyo (OC) jambo ambalo limetia shaka juu ya matumizi ya fedha hizo kutokana na kukiukwa matakwa ya muongozo nambari BLM/97/M/C.5/VOL.V/27 wa tarehe 27 Septemba 2021 kutoka Serikali uliotolewa na Katibu wa Baraza la Mapinduzi na Katibu Mkuu Kiongozi kuwaagiza Wakuu wote wa Taasisi kuwasilisha maombi ya ununuzi wa gari kwa Katibu Mkuu Ofisi ya Rais Fedha na Mipango na kuacha kununua magari yaliyotumika (Used Car) pamoja na kuacha kununua magari kwa wazabuni binafsi kwa lengo la kununua gari kwa thamani kubwa kuliko bei ya sokoni.

Hata hivyo alieleza kwa vile Serikali ina mpango wa kununua magari yatakayotumiwa na taasisi za umma kwa wingi ili kuepusha kutumia fedha za (OC) kutekeleza majukumu ya manunuzi ya magari na kupelekea kushindwa kutekeleza malengo waliyojipangia kwa mujibu wa makadirio ya bajeti.

Kufanya manunuzi kinyume na matoleo ya Serikali kunapelekea taasisi ya umma kutumia gharama kubwa ya ununuzi unaotokana na wazabuni kuwauzia Serikali magari kwa gharama kubwa ukilinganisha na bei ya soko ilivyo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kuhakikisha unatekeleza miongozo inayotolewa na Serikali ili kuepusha kutumia fedha za umma kinyume na utaratibu. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 80: Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi ya gari

Hati Namba	Kiasi (Tshs)	Maelezo	Vielelezo vilivyothibitisha malipo kufanyika
Malipo kwa ajili ya ununuzi wa Mabasi mawili			
R8/8/2020 ya 08/01/2020	24,600,000	Malipo ya nne ya ununuzi wa gari za kusafirishia maafisa na askari agost 2020.	Risiti namba 705 ya 5/8/2020
R21/9/2020 ya 30/9/2020	19,680,000	Malipo ya tano ya ununuzi wa gari za kusafirishia maafisa na askari wa kzu kwa mwezi sept 2020	Risiti namba 707 ya 7/9/2020
R23/10/2020 ya 26/10/2020	9,840,000	Malipo ya sita ya ununuzi wa gari za kusafirishia maafisa na askari kwa mwezi oct. 2020.	Risiti namba 715 ya 29/10/2020
R6/11/2020 ya 18/11/2020	12,300,000	Malipo ya saba ya ununuzi wa gari	Risiti namba 729 ya 23/11/2020
R19/12/2020 ya 19/12/2020	5,576,000	Malipo ya nane ya ununuzi wa gari.	Risiti ya 726 ya 22/12/2020
Jumla Ndogo (A)	71,996,000		
Malipo kwa ajili ya ununuzi wa ISUZU na CANTER			
5/1/2021	16,150,000	Malipo ya awali ya ununuzi wa gari aina ya Isuzu na Canter.	-
Jumla Ndogo (B)	16,150,000		
Bakaa la Deni (C)	144,850,000		
Jumla Kuu (A+B+C)	232,996,000		

6.3.6.2 Kukosekana kwa Mkataba wa ununuzi wa mafuta (Framework Contract) wenye jumla ya shilingi 205,524,671

Katika kupitia hati za malipo pamoja na taarifa mbali mbali za utendaji wa Kikosi cha Zimamoto na Uokozi, ukaguzi umebaini ya kwamba Kikosi cha Zimamoto na Uokozi wananunua mafuta ya **Petrol** na **Diesel** kutoka kwa kampuni ya UNITED GROUP LTD kwa ajili ya kuendesha shughuli zao za kila siku za Ofisi bila ya kuwa na makubaliano ya kisheria (Mkataba), kufanya manunuzi katika taasisi za serikali bila ya kuwa na makubaliano ya kisheria ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(m) na kifungu nambari 42(2)(b) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Kukosekana kwa mkataba wa ununuzi wa mafuta kunaweza kuapelekea kuathiri shughuli za Kikosi endapo kutatokezea kutofautiana baina ya Kikosi cha Zimamoto na Uokozi na watoa huduma hizo muhimu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kuandaa mkataba kwa ajili ya kuepuka migogoro endapo ikijitokeza ili kuweka usawa pande zote mbili kati yao. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama yanavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 81: Malipo kwa ajili ya Ununuzi wa Mafuta

Hati namba	Ankara namba	Aliyelipwa	Kiasi (Tshs.)
Ununuzi wa Mafuta ya Petroli			
16/07/2020	0281 ya 27/07/2020	Kijangwani Petr.Station	1,000,000
2/08/2020	3129 ya 30/07/2020	United Group Ltd	3,115,878
16/09/2020	3246 ya 15/09/2020		2,703,000
28/10/2020	3338 ya 26/10		1,454,400
2/11/2020	3366 ya 18/11		1,478,400
20/12/2020	3411 ya 14/12		2,174,400
3/01/2021	3468 ya 11/01/2021		2,138,400
5/02/2021	3517 ya 3/02/2021		4,455,000
3/04/2021	3604 ya 15/03/2021		4,815,000
1/5/2021	3741 ya 3/05/2021		5,162,500
34/6/2021	3865 ya 29/06/2021		4,999,944
Jumla ndogo			
Ununuzi wa Mafuta ya Diesel			
20/12/2020	3411 ya 14/12/2020	United Group Ltd Diesel	10,823,960
28/10/2020	3338 ya 26/10/2020		8,543,944
2/11/2020	3366 ya 18/11/2020		706,400
34/06/2021	3865 ya 29/06/2021		4,998,882
2/08/2020	3129 ya 30/07/2020		14,883,500
16/07/2020	0281 ya 27/07/2020	Kijangwani Pet.Station	3,000,000
5/02/2021	3517 ya 3/02/2021	United Group Ltd Diesel	14,696,500
28/10/2020	3338 ya 26/20/2021		8,543,944
3/04/2021	3604 ya 15/03/2021		15,528,000
1/5/2021	3741 ya 3/05/2021		854,128
	3740 ya 3/05/2021		16,192,000
34/6/2021	3865 ya 29/06/2021		4,998,882
5/2/2021	3517 ya 3/02/2021		14,696,500
3/01/2021	3468 ya 11/01/2021		9,860,487
5/09/2020	3221 ya 4/09/2020		13,873,860
16/09/2020	3246 ya 15/09/2020		15,296,402
16/07/2020	0281 ya 27/07/2020		3,000,000
02/11/2020	3366 ya 18/11/2020	706,400	
20/12/2020	3411 ya 14/12/2020	10,823,960	
Jumla Ndogo			172,027,749
Jumla Kuu			205,524,671

6.3.6.3 Kutokufuatwa kwa taratibu za manunuzi ya Compressor shilingi 236,000,000 na ujenzi wa Mahanga shilingi 700,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kimefanya malipo kwa **HIFFAH GENERAL TRADING CO.** yenye thamani ya shilingi 236,000,000 kwa ajili ya ununuzi wa Compressor kwa matumizi ya shughuli za Kikosi ambapo malipo ya awamu mbili zilizopita yalilipwa kwa mwaka wa fedha 2019/2020 na kubainika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kimeendelea kulipa kupitia hati namba 27/10/2020 kupitia hundi namba TISS yenye thamani ya shilingi 14,250,000 ikiwa ni malipo ya awamu ya tatu kwa ajili ya ununuzi wa compressor.

Aidha ukaguzi umebaini Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kimefanya ununuzi mwengine wa vifaa vya ujenzi kwa thamani ya shilingi 700,000,000 kwa mujibu wa makubaliano ya mkataba ambapo hadi ukaguzi unakamilika imebainika Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kimemlipa **Ndugu JUMA FOU MCHA** jumla ya shilingi 71,583,272.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokutangazwa kwa zabuni pamoja na kutokupatikana kwa makubaliano ya mkataba wa ununuzi wa vifaa vya ujenzi pamoja na compressor, kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Hata hivyo ukaguzi umeshindwa kupatiwa taratibu walizokubaliana na mzabuni huyo katika ulipwaji wa fedha zinazotumika katika ununuzi wa vifaa pamoja na compressor (Mode of payment) ambapo ukaguzi umebaini malipo hayo yanafanyika kwa kila awamu kwa kutumia fedha za matumizi mengineyo (OC) jambo ambalo limetia shaka juu ya matumizi ya fedha hizo kutokana mtiririko wa malipo yanayofanyika kwa awamu.

Kufanya malipo kwa awamu pasi na kujulikana makubaliano ya mikataba yanayopelekea kufanyika malipo kwa awamu na kutokujulikana malipo hayo yatalipwa kwa awamu ngapi (Mode of Payment) kunapelekea taasisi ya umma kutumia gharama kubwa ya ununuzi unaotokana na wazabuni kuwauzia Serikali vifaa kwa gharama kubwa ukilinganisha na bei ya soko ilivyo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 65 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kuhakikisha unatekeleza miongozo inayotolewa na Serikali ikiwemo kufanya malipo kwa mujibu wa mpango wa manunuzi ili kuepusha kutumia fedha za matumizi mengineyo (OC) kwa ajili ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo (Ujenzi wa Mahanga ya Chanjaani – Pemba) kinyume na utaratibu. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 82 : Kutofuatwa kwa taratibu za manunuzi ya vifaa vya ujenzi wa Mahanga Chanjaani – Pemba na ununuzi wa Compressor

Hati Namba	Kiasi (Shs)	Alielipwa	Maelezo
Malipo kwa ajili ya ununuzi wa Compressor			
27/10/2020	14,250,000	Hiffah General Trading Co.	Malipo ya awamu ya tatu ya ununuzi wa Compressor.
Jumla	14,250,000		
Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya Ujenzi wa Mahanga			
Pv 13/03/2021	16,150,000	Juma Fom Mcha	Malipo ya ununuzi wa vifaa vya Ujenzi wa Mahanga
Pv 06/04/2021	2,233,272		
Pv 17/12/2020	7,125,000		
Pv 18/10/2020	8,550,000		
Pv 15/09/2020	14,250,000		
Pv 22/08/2020	12,825,000		
Pv 03/07/2020	12,350,000		
Jumla	71,583,272		

6.3.6.4 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 90,302,514

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 90,302,514 zimetumika kwa malipo mbali mbali ya Kikosi cha Zimamoto na Uokozi, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kutokuambatanishwa hati za malipo na vielelezo husika ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Zimamoto na Uokozi kuhakikisha unafanya manunuzi na kuambatanisha vielelezo vyote katika hati za malipo kwa mujibu wa taratibu na sheria za fedha. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 83 : Malipo yenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Kiasi (shs)	Aliyelipwa	Maelezo
25/03/2021	3,340,000	Kamishna Zimamoto na Uokozi	Malipo ya uzalishaji posho mbali mbali.
30/04/2021	28,048,500		
02/07/2020	1,100,000		
02/07/2020	2,000,000		Malipo ya makusanyo ya mapato
14/12/2020	6,162,807		Malipo ya wanachama wa Askari wanachama wa ZSSF.
31/10/2020	6,162,807		
23/09/2020	18,488,400		
26/08/2020	3,000,000	Katibu Mkuu Ofisi ya Rais Fedha za Mipango	malipo ya makusanyo ya mapato
12/10/2020	2,000,000		
14/09/2020	1,000,000		
13/11/2020	1,000,000		
14/08/2020	7,000,000	Kamishna Zimamoto na Uokozi	
14/08/2020	1,000,000	Katibu Mkuu Ofisi ya Rais Fedha za Mipango	
14/12/2020	5,000,000	Kamishna Zimamoto na Uokozi	Matumizi ya fedha kwa shughuli mbali mbali za Kikosi
04/09/2020	2,500,000		
04/09/2020	2,500,000		
Jumla	90,302,514		

KIKOSI CHA ZIMAMOTO NA UOKOZI - PEMBA**6.3.6.5 Uhamisho wa kikazi kwa Wapiganaji wa Kikosi cha Zimamoto na Uokozi**

Kwa mujibu wa kifungu nambari 89(1)(2)(3) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 kinatoa maelekezo kwa mtumishi yoyote atakaepewa uhamisho kutoka Unguja kwenda Pemba, Tanzania Bara au kinyume chake atapaswa kulipwa Posho la Usumbufu litakalokuwa sawa na posho la siku saba pamoja na usafiri wa ndani wa kufidia usumbufu atakao upata katika kutekeleza amri hiyo ya uhamisho. Aidha, kwa madhumuni ya kifungu kidogo cha kwanza na cha pili ya kanuni hii mtumishi huyo atastahiki kugharamiwa uhamishaji wa familia na mizigo yake.

Kwa mujibu wa kifungu nambari 60(g) cha Kanuni ya Tume ya Utumishi ya Idara Maalum za SMZ kinaeleza "Posho la usumbufu ambalo litafungamana na uhamisho wa kutoka Unguja kwenda Pemba au kinyume chake la asilimia 25 ya mshahara".

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi cha Zimamoto na Uokozi Pemba kimefanya uhamisho wa kikazi kwenda Unguja kwa wapiganaji wake mbali mbali, dosari ya kiutumishi iliyobainika ni kutokutekelezeka kwa vifungu nilivyovianisha hapo juu kutokana na kukosekana kwa vielelezo mbali mbali vilivyothibitisha upokeaji wa stahiki za malipo yatokanayo na shughuli ya uhamishaji wa familia na mizigo kwa mujibu wa utaratibu.

Kuwakosesha stahiki za uhamisho kwa wapiganaji hao kunaweza kupelekea kupunguza hamasa ya ufanyaji wa kazi na hatimae kujitokeza kwa malalamiko ya chini kwa chini ambayo hupelekea kuondoa imani kwa wakuu wa Vikosi vya ulinzi na Usalama.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Vikosi vya Ulinzi na Usalama kuhakikisha unatekeleza kikamilifu maagizo ya kanuni za Utumishi wa Umma pamoja na kanuni za Idara Maalum za Vikosi vya SMZ kwa lengo la kuondosha migongano na migogoro kwa wapiganaji makazini. Mchanganuo wa wapiganaji hao ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 84 : Orodha ya Wapiganaji waliohamishwa kikazi bila ya kufanyiwa malipo

Namba	Jina la mpiganaji	Namba	Jina la mpiganaji
1	F.997 ASP Kombo Hakim Makame	27	F.1945 SGT Mfaume Fakhir Haji
2	F.998 ASP Machano Silima Bakili	28	F. 1285 CPL Bakar Khamis Bakar
3	F.1106 ASP Moh'd Ali Haji	29	F.1371 CPL Haji Omar Mwadin
4	F.1113 ASP Oar Juma Ali Haji	30	F.1382 CPL Zired Khalisa Juma
5	F.1287 ASP Khatb Moh'd Mussa	31	F.1420 CPL Ali Omar Abdalalami
6	F.1010 INSP Ali Sufiani Ali	32	F.1431 CPL Mariyam Juma Ali
7	F.1169 INSP Hussein Nyange Khamis	33	F.1450 CPL Haji Omar Silima
8	F.1181 INSP Bakar Haji Simai	34	F.1469 CPL Hassan Vuai Ame
9	F.1490 INSP Yussuf Khamis Abdalla	35	F.1477 CPL Salha Idrisa Mudi
10	F.1206 S/SGT Haji Makame Haji	36	F.1482 CPL Miza Said Machano
11	F.1297 S/SGT Badru Juma Kassim	37	F.1485 CPL Asha Abraham Mbao
12	F.1218 SGT Bimkubwa Khamis Juma	38	F.1492 CPL Mbaraka Suleiman
13	F.1231 SGT Haji Simai Haji	39	F.1507 CPL Ujudi Abdalla Khamis
14	F.1235 SGT Hussein Abeid Omar	40	F.1513 CPL Sharif Swala Shaame
15	F.1273 SGT Miraji Sinahayo Nyendo	41	F.1538 CPL Issa Said Ali
16	F.1274 SGT Bahati Abdalla Faki	42	F.1604 CPL Angela Modest Benecict
17	F.1406 SGT Ziada Soud Husein	43	F.1999 CPL Rashid Abdalla Omar
18	F.1430 SGT Kheir Ibrahim Is -Haka	44	F.1795 F/M Abdul-Latif Duchi

Namba	Jina la mpiganaji	Namba	Jina la mpiganaji
19	F.1455 SGT Kiuwa Ali Makame	45	F.1805 F/M Ali Ameir Ali
20	F.1474 SGT Khamis Ubwa Ali	46	F.1856 F/M Hamid Abdalla Hamid
21	F.1475 SGT Haji Omar Jecha	47	F.1878 F/M Iddi Jongo Ali
22	F. 1499 SGT Shani Rajab Maarifa	48	F.1888 F/M Jaku Ame Kiroja
23	F.1632 SGT Soud Hassan Ali	49	F.1926 F/M Kheir Haji Foum
24	F.1696 SGT Nassor Mussa Abdalla	50	F.1983 F/M Nassir Issa Ali
25	F.1719 SGT Omar Saleh Juma	51	F.2027 F/M Sini Khamis Haji
26	F.1892 SGT Jina Ali Hamid	52	F.1917 F/M Khamis Machano Jape

6.3.6.6 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 102,441,300

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 102,441,300 zimetumika kwa matumizi mbalimbali ya Kikosi cha Zimamoto na Uokozi Pemba lakini baadhi ya vielelezo havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kutokuambatanisha vielelezo katika hati za malipo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 85: Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
6/7 ya 24/07/2020	-	16,671,600	Mkuu wa KZU Pemba.	Malipo ya fedha kwa ajili ya mikato mbali mbali
9/10 ya 26/10/2020	000756	17,394,700		
07/12 ya 23/12/2020	000772	17,238,500		
6/9 ya 24/09/2020	000947	16,339,300		
8/8	000732	18,042,700		
1/12 ya 01/12/2020	000767	16,754,500		
Jumla		102,441,300		

6.3.6.7 Dosari katika Ujenzi wa Hanga la Wapiganaji

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwepo kwa ujenzi wa hanga la wapiganaji wa Kikosi cha Zimamoto - Chanjaani lakini imebainika kuwepo kwa dosari mbali mbali katika ujenzi wa hanga hilo kama ifuatavyo:-

- Kukosekana kwa uthibitisho wa vikao vya maamuzi ya kufanyika kwa ujenzi
- Kutokuwepo kwa bajeti maalumu iliyoandaliwa kwa ajili ya ujenzi huo.
- Kutokubainishwa kwa muda wa kuanza na kukamilika kwa ujenzi.
- Kukosekana kwa Bill of Quantity (B.O.Q) pamoja na mchoro wa jengo ambapo kunaweza kupelekea kukosekana kwa viwango vya ubora na thamani halisi ya ujenzi.
- Kutokujulikana kwa thamani ya fedha iliyotumika tokea kuanza kwa ujenzi hadi hatua lilipofikia.
- Kukosekana kwa kumbukumbu zinazohusiana na ujenzi huo.
- Kusita kwa ujenzi wa hanga ambapo kunaweza kupelekea kuharibika kwa hanga hilo na hatimae kupelekea upotevu wa fedha za umma.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea matumizi yasiyoridhisha ya fedha za umma ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.3.7 FUNGU D 06 - KIKOSI CHA VALANTIA (KVZ)

Ukaguzi wa hesabu za mwaka 2020/2021 kwa Kikosi cha Valantia umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Kikosi cha Valantia Zanzibar kilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 20,135,000,000 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Kikosi kilikusanya jumla ya shilingi 17,965,270,061 sawa na asilimia 89 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Kikosi cha Valantia Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 21,073,690,000 kwa matumizi ya kazi za kawaida na Maendeleo. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 17,965,270,061 zilitumika kwa kazi za kawaida na kazi za maendeleo sawa na asilimia 85 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.3.7.1 Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 538,813,156

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Kikosi cha Valantia (KVZ) kimefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Aidha, ukaguzi umebaini Kikosi cha Valantia kimefanya manunuzi kwa Mtoa huduma aitwae **Magomeni Jitini** aliyesajiliwa kwa ajili ya usambazaji na uuzaji wa Vipuri vya vyombo vya moto (Spare Parts).

Dosari iliyobainika na kutia shaka ukaguzi ni kwamba Kikosi cha Valantia kimenunua chakula kwenye duka la uuzwaji wa vipuri jambo ambalo limetia shaka juu ya uhalali wa matumizi hayo.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikoshesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 23(1) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 86 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa

Hati namba	Hundi namba	Aliyelipwa	Thamani (Tshs)	Maelezo
Pv 3/7/2020	T.T	Magomeni Jitini	43,350,168	Ununuzi wa chakula cha Askari
Pv 11/10/2020	T.T		12,782,608	Ununuzi wa vifaa vya ujenzi.
PV 9/8/2020	T.T		42,241,110	Ununuzi wa Chakula cha Askari.
Pv 2/9/2020	T.T		42,836,835	
Pv 52/10/2020	T.T		41,230,305	
Pv 10/10/2020	T.T		35,172,200	
Pv 45/10/2020	T.T		39,547,768	
Pv 12/10/2020	T.T		4,285,000	Ununuzi wa vifaa vya mazoezi.
Pv 9/11/2020	T.T		35,452,952	Ununuzi wa chakula cha Askari.
Pv 3/1/2021	T.T		1,563,080	
Pv 11/2/2021	T.T		56,213,228	
Pv 3/3/2021	T.T		56,213,228	
Pv 8/10/2020	CASH		315,000	
Pv 1/4/2021	T.T		63,804,837	
Pv 1/5/2021	T.T		63,804,837	
Pv 1/6/2021	T.T		64,078,273	Ununuzi wa vifaa vya jikoni.
Pv 24/4/2021	T.T		6,817,391	
Pv 3/11/2020	T.T		2,000,000	Ununuzi wa vifaa vya michezo.
Pv 24/6/2021	CASH		12,303,000	Ununuzi wa vifaa vya michezo.
Pv 7/5/2021	Kamanda Mkuu		3,191,000	Ununuzi wa vifaa vya jikoni.
Jumla			538,813,156	

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kikosi cha Valantia kufuata Sheria kikamilifu katika kutekeleza majukumu yake.

KIKOSI CHA VALANTIA - PEMBA**Hesabu ya Matumizi ya Kawaida****6.3.7.2 Hati za malipo zenye vilelezo pungufu shilingi 34,996,000**

Kwa mujibu wa kumbu kumbu ya hati za malipo namba 4/10 ya tarehe 05/10/2020 kupitia hundi namba 000489 yenye thamani ya shilingi 34,996,000 aliyolipwa Kikosi cha Valantia kwa ajili ya malipo ya fidia ya vijana waliojenga nyumba za kuishi katika eneo la Kambi Micheweni.

Ukaguzi umebaini malipo hayo yamefanyika bila ya kuambatanisha vilelezo husika kwenye hati ya malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo. Kutokuambatanisha vilelezo katika hati za malipo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.3.7.3 Malipo yaliyofanywa kwa njia ya fedha taslimu shilingi 4,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla ya shilingi 4,000,000 zimelipwa kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya Kikosi Cha Valantia Pemba ambapo malipo hayo yamefanyika kwa mujibu wa hati namba 09/10 ya tarehe 23/10/2020 yenye thamani ya shilingi 3,000,000 iliyolipwa kwa hundi namba 000493 pamoja na hati namba 11/10 ya tarehe 29/10/2020 yenye thamani ya shilingi 1,000,000 ambayo imelipwa kwa hundi namba 000495.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kufanyika kwa malipo hayo kwa fedha taslimu jambo ambalo linapelekea kuikosesha Serikali mapato.

Kufanya hivyo kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.3.7.4 Uhamisho wa kikazi kwa Wapiganaji wa Kikosi cha Valantia Pemba

Kwa mujibu wa kifungu nambari 89(1)(2)(3) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 kinatoa maelekezo kwa mtumishi yoyote atakaepewa uhamisho kutoka Unguja kwenda Pemba, Tanzania Bara au kinyume chake atapaswa kulipwa Posho la Usumbufu litakalokuwa sawa na posho la siku saba pamoja na usafiri wa ndani wa kufidia usumbufu atakao upata katika kutekeleza amri hiyo ya uhamisho. Aidha, kwa madhumuni ya kifungu kidogo cha kwanza na cha pili ya kanuni hii mtumishi huyo atastahiki kugharamiwa uhamishaji wa familia na mizigo yake.

Kwa mujibu wa kifungu nambari 60(g) cha Kanuni ya Tume ya Utumishi ya Idara Maalum za SMZ kinaeleza "Posho la usumbufu ambalo litafungamana na uhamisho wa kutoka Unguja kwenda Pemba au kinyume chake la asilimia 25 ya mshahara".

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kikosi cha Valantia Pemba kimefanya uhamisho wa kikazi kwenda Unguja kwa wapiganaji wake mbali mbali, dosari ya kiutumishi iliyobainika ni kutokutekelezeka kwa vifungu nilivyovianisha hapo juu kutokana na kukosekana kwa vielelezo mbali mbali vilivyothibitisha upokeaji wa stahiki za malipo yatokanayo na shughuli ya uhamishaji wa familia na mizigo kwa mujibu wa utaratibu.

Kuwakosesha stahiki za uhamisho kwa wapiganaji hao kunaweza kupelekea kupunguza hamasa ya ufanyaji wa kazi na hatimae kujitokeza kwa malalamiko ya chini kwa chini ambayo hupelekea kuondoa imani kwa wakuu wa Vikosi vya ulinzi na Usalama.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Vikosi vya Ulinzi na Usalama kuhakikisha unatekeleza kikamilifu maagizo ya kanuni za Utumishi wa Umma pamoja na kanuni za Idara Maalum za Vikosi vya SMZ kwa lengo la kuondosha migongano na migogoro kwa wapiganaji makazini. Mchanganuo wa wapiganaji hao ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 87 : Orodha ya wapiganaji waliohamishwa kikazi bila ya kufanyiwa malipo

Namba	Jina la Mpiganaji	Namba	Jina la Mpiganaji
1	AV 0016 CAPT V A Abass	24	MV 1466 PTE Yussuf M. Silima
2	AV 0022 CAPT J A Makwaya	25	MV 1501 PTE Abdul-Kadir Malik
3	AV 0026 CAPT H Kh Ali	26	MV 1504 PTE Abdulla Ali Haji
4	AV 0033 CAPT J Ch Masanja	27	MV 1511 PTE Abdul-Malik Juma
5	AV 0035 CAPT M F Hamad	28	MV 1515 PTE Abdul-Rahim Moh'd
6	AV 0038 CAPT H R Makame	29	MV 1517 PTE Juma Moh'd Juma
7	MV 0228 WOI Shoka Khatib Juma	30	MV 1546 PTE Ali Hamad Ali
8	MV 0162 WOI Sadi Ussi Khamiss	31	MV 1649 PTE Ali Hassan Pandu
9	MV 0146 S/SGT Amour Ali Amour	32	MV 1733 PTE Juma Maziku Ngula
10	MV 0194 SGT Khamis A. Hassan	33	MV 1826 PTE Maulid Husein
11	MV 0182 SGT Ibrahim Moh'd	34	MV 1818 PTE Makame Mussa Ali
12	MV 0537 SGT Akida Masoud Akida	35	MV 1879 PTE Nicolaus Peter
12	MV 0493 CPL Haji Ali Haji	36	MV 1899 PTE Othman Ali Amour
14	MV 1139 CPL Othman Iddi Khamis	37	MV 1920 PTE Rashid Juma Omar
15	MV 0584 CPL Himid Makame Vuai	38	MV 1937 PTE Shauri Ali Shauri
16	MV 0780 CPL Shaib Mtumwa Haji	39	MV 1974 PTE Talib Mbaraka
17	MV 1020 PTE Thobias Yohana	40	MV 2017 PTE Zubeir Juma Rashid
18	MV 1333 PTE Ali Choum Juma	41	MV 0203 PTE Yussuf Haji Juma
19	MV 1386 PTE Juma Said Maalim	42	MV 1616 PTE Fuom Haji Foum
20	MV 1389 PTE Juma Zaid Juma	43	MV 0308 PTE Mahmoud Gharib
21	MV 1416 PTE Makame Haji Khamis	44	MV 1713 PTE Juma Makame S
22	MV 0980 PTE Ibrahim Makame	45	MV 1605 PTE Faki Hassan Issa
23	MV 1500 PTE Abdul-Hamid Haji		

6.3.7.5 Vifaa ambavyo havikurikodiwa katika daftari la ghalani shilingi 3,500,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla ya shilingi 3,500,000 zimelipwa kwa bwana Salum Hamdan kupitia hati namba 01/04 ya tarehe 27/04/2021 kwa hundi namba 00076 kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi, hata hivyo imebainika kuwa vifaa hivyo havikurikodiwa katika daftari la ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi ya vifaa hivyo. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

6.3.7.6 Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 6,500,000

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Kikosi cha Valantia kimefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 88 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Hati Namba	Hundi Namba	Fedha Zilizolipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
61/07 7/10/2020	00067	3,000,000	Khamis Khalfan	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi
01/01 18/01/2021	00072	3,500,000	RSM Korea Timber & Hardware	
Jumla		6,500,000		

6.3.8 FUNGU D 07 – MKOA WA MJINI MAGHARIBI

Ukaguzi wa hesabu za Mkoa wa Mjini Magharibi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa kuzingatia sheria, kanuni, taratibu na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Mjini Magharibi ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 125,000,000 kutoka katika vyanzo vyake vya ndani. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 60,309,000 zilikusanywa sawa na asilimia 48.24 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Mjini Magharibi ilikadiriwa kutumia jumla ya 38,276,405,345. Kati ya hizo shilingi 38,082,003,845 kutoka Serikali kuu na jumla ya shilingi 194,401,500 zilitarajiwa kutoka kwa washirika wa maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 34,941,308,520 zilitumika, kati ya hizo shilingi 34,746,907,020 kutoka Serikalini na shilingi 194,401,500 kutoka kwa washirika wa Maendeleo.

6.3.9 FUNGU D08 - MKOA WA KUSINI UNGUJA

Ukaguzi wa hesabu za mwaka 2020/2021 kwa Mkoa wa Kusini Unguja umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Mkoa wa Kusini Unguja kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ulikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 15,748,952,435. Kati ya hizo jumla ya shilingi 50,750,000 zilikadiriwa kukusanywa kutoka vyanzo vya ndani vya Mkoa, jumla ya shilingi 15,698,202,435 zilikadiriwa kupatikana kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ikiwa ni ruzuku.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 13,646,908,014 zilipokelewa ikiwa sawa na asilimia 86.65 ya makadirio, kati ya hizo jumla ya shilingi 34,458,500 zilipokelewa kutoka vyanzo vya ndani vya Mkoa sawa na asilimia 68 ya makadirio, jumla ya shilingi 13,612,449,514 zilipatikana kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 86.7 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mkoa wa Kusini Unguja kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ulikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 15,748,952,435 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina na mapato yao ya ndani, kati ya hizo shilingi 15,542,252,435 kwa matumizi ya kawaida na shilingi 206,700,000 kwa matumizi ya maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mkoa wa Kusini Unguja uliingiziwa na kutumia jumla ya shilingi 13,646,908,014 sawa na asilimia 86.65 ya makadirio. Kati ya hizo shilingi 13,608,187,006 zilitumika kwa matumizi ya kawaida sawa na asilimia 87.56 ya makadirio na shilingi 4,262,508 zilitumika kwa matumizi ya kazi za maendeleo sawa na asilimia 2 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.3.9.1 Mapungufu yaliojitokeza kwenye Daftari la Fedha Taslim (Cashbook)

Ukaguzi ulikagua daftari la fedha taslim la kuwekea kumbukumbu zinazohusiana na mapato linalotumiwa na Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Unguja na kubaini kuwepo kwa changamoto ya kurikodiwa mapato kwa kutumia "bank statement" badala ya kutumia vitabu vya risiti. Hali hii imepelekea kutokuwepo kwa risiti namba katika kumbukumbu za mapato zilizoainishwa katika daftari hilo.

Aidha ukaguzi umebaini kutokuwepo kwa mchanganuo wa mapato halisi yaliokusanywa ya kila Wilaya yanayotokana na uhaulishaji wa ardhi na ucheleweshaji wa usajili wa vyeti vya vizazi kwenye daftari hilo.

Kuwepo kwa mapungufu yalioainishwa hapo juu kunapelekea kutopatikana kwa uhalisia wa taarifa za mapato na pia kuwepo ugumu wakati wa kuzifatilia na kuzifanyia kazi taarifa hizo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mkoa wa Kusini kufuata taratibu za kurikodi kumbukumbu za taarifa za fedha katika daftari la kurikodia fedha taslimu (Cash Book) kwa kutumia stakabadhi za kukusanyia mapato na kuacha kurikodi kwa kutumia taarifa za kibenki "bank statements" jambo ambalo linaweza kupelekea kupokea taarifa isiyo sahihi inayotokana na kusahauliwa kwa baadhi ya stakabadhi za malipo kurikodiwa kwa usahihi au kutokurikodiwa kwa kusahauliwa.

6.3.9.2 Kutofautiana kwa fedha za vifungu zilizorikodiwa kwenye Daftari Kuu na Hesabu za mwisho wa mwaka shilingi 9,207,157

Ukaguzi umefanya uwiano baina ya daftari kuu (general ledger) na hesabu za mwisho wa mwaka zinazowasilishwa kwa Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali na kubaini kutowiana kwa baadhi ya fedha za vifungu vilivyoainishwa kwenye ripoti hizo. Hali halisi ya tofauti hiyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 89 : Tofauti ya fedha iliyobainika katika daftari kuu na Hesabu za Mwisho wa mwaka

Jina la Kifungu	Makadirio ya Fedha kwa Mwaka 2020/2021 (Tshs)	Fedha Halisi Zilizoripotiwa Kwenye "General Ledger" kwa Mwaka 2020/2021 (Tshs)	Fedha Halisi Zilizoripotiwa Kwenye Hesabu za Mwisho wa Mwaka 2020/2021 (Tshs)	Tofauti ya fedha Iliyojitokeza (Tshs)
Ada ya uhaulishaji wa ardhi	56,760,000	42,185,500	34,458,500	7,727,000
Usafiri wa ndani	6,000,000	900,000	2,020,000	(1,120,000)
Vifaa vya kuandikia	30,015,000	20,730,745	13,585,745	7,145,000
"General Social welfare"	36,180,000	23,911,457	22,510,000	1,401,457
Jumla				9,207,157

Kutofautiana kwa fedha za vifungu vilizorikodiwa kwenye daftari kuu na hesabu za mwisho wa mwaka kunapelekea kutopatikana kwa uhalisia na usahihi wa fedha hizo na hatimae hesabu ya mapato na matumizi kutokuonesha sura sahihi na halisi.

Ukaguzi unashauri uongozi kuhakikisha kwamba taarifa za fedha zilizorikodiwa katika daftari kuu (General Ledger) zinawiana na taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka.

6.3.9.3 Malipo ya Mafuta yaliolipwa kwa fedha taslim (Cash) shilingi 2,750,000

Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Unguja ilifanya malipo yenye thamani ya shilingi 2,750,000 kwa ajili ya ununuzi wa mafuta kwa kazi za uendeshaji, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kufanya matumizi kwa njia ya mfumo wa fedha taslim wa malipo (cash) badala ya kulipa kwa kutumia njia ya benki (uhaulishaji yaani TISS) kwa kupitia watoa huduma mbali mbali.

Kufanya malipo kwa mfumo wa fedha taslim ni kwenda kinyume na sheria, kanuni na miongozo ya fedha na pia ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 90 : Malipo ya Mafuta yaliolipwa kwa Fedha Taslim

Hati Namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Maelezo
2/3 ya 3/3/2021	Zanzibar Petroleum. (Jumbi Services Station)	500,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Petrol
1/6 ya 1/6/2021		650,000	
2/3 ya 3/3/2021		1,600,000	
Jumla		2,750,000	

6.3.9.4 Kutorikodiwa kwa vifaa na Mafuta katika Daftari la Kumbukumbu la Ghalani shilingi 51,091,220

Kwa mujibu wa kifungu nambari 198(1) cha Kanuni ya Fedha ya mwaka 2005 kinaeleza kuwa "Vifaa vyote vitakavyopokelewa ghalani haraka iwezekanavyo lazima viwekwe katika madaftari husika pamoja na vielelezo vya upokeaji wa vifaa hivyo kama inavyoelekeza katika kanuni hii".

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 51,091,220 zimetumika kwa ajili ya ununuzi wa mafuta na vifaa mbalimbali vya Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Unguja bila ya kurikodiwa kwenye daftari la ghalani liliopo katika ngazi ya Mkoa.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 198 (1) na kifungu nambari 203 (1) cha Kanuni ya Fedha ya mwaka 2005. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 91 : Vifaa na Mafuta ambavyo havijarikodiwa katika Daftari la Ghalani

Hati Namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Maelezo
4/8 ya 19/08/2020	Zanzibar Petroleum	1,000,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Petrol.
28/8 ya 21/08/2020		781,993	
31/8 ya 25/08/2020		1,926,068	
4/10 ya 15/10/2020		3,000,000	
37/10 ya 22/10/2020		2,000,000	
31/10 ya 23/10/2020		5,000,000	
30/8 ya 25/08/2020		1,102,410	
3/11 ya 03/11/2020		1,000,000	
4/11 ya 03/11/2020		1,000,000	
8/2 ya 12/02/2021		1,000,000	
15/2 ya 17/02/2021		1,000,000	
22/2 ya 22/02/2021		500,000	
11/4 ya 20/04/2021		850,000	
10/5 ya 07/05/2021		10,389,439	
11/5 ya 07/05/2021		641,597	
12/5 ya 07/05/2021		2,230,561	
36/5 ya 28/05/2021		621,500	
15/6 ya 08/06/2021		823,093	
9/6 ya 02/06/2021		1,120,000	
9/1 ya 18/01/2021		700,000	
36/5 ya 28/05/2021	10,118,500		
35/1 ya 27/01/2021	500,000		
36/8 ya 25/08/2020	Mji Mpya Bureau	513,324	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia
2/5 ya 29/04/2021	Amo Computer Serices	527,583	
35/8 ya 25/08/2020		475,300	
21/6 ya 09/06/2021	One to One	907,284	
11/1 ya 18/01/2021	Mji Mpya Secretarial Bureau	662,568	
4/1 ya 07/01/2021	RJ Refrigeration and Electric	700,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Air Condition
Jumla		51,091,220	

Kutoingizwa vifaa katika daftari la kutunzia vifaa vya ghalani kunapelekea kukosekana kwa uthibitisho wa mapokezi pamoja na matumizi ya vifaa hivyo.

Ukaguzi unapendekeza kwamba vifaa vyote ambavyo vinanunuzuliwa viingizwe katika daftari la kutunzia vifaa vya ghalani pamoja na vielelezo vinavyohusika na vifaa hivyo ili kuweza kuthibitisha mapokezi na matumizi ya vifaa hivyo.

6.3.10 FUNGU D 09 – MKOA WA KASKAZINI UNGUJA

Ukaguzi wa hesabu za mwaka 2020/2021 kwa Mkoa wa Kaskazini Unguja umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Mkoa wa Kaskazini Unguja kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ulikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 17,372,646,710. Kati ya hizo jumla ya shilingi 27,500,000 zilikadiriwa kukusanywa kutoka vyanzo vya ndani vya Mkoa, jumla ya shilingi 17,115,146,710 zilikadiriwa kupatikana kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina ikiwa ni ruzuku na jumla ya shilingi 230,000,000 zilikadiriwa kupatikana ikiwa ni msaada.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 15,223,044,277 zilipokelewa ikiwa sawa na asilimia 87.6 ya makadirio, kati ya hizo jumla ya shilingi 12,645,000 zilipokelewa kutoka vyanzo vya ndani vya Mkoa sawa na asilimia 45.9 ya makadirio, jumla ya shilingi 15,000,761,277 zilipatikana kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 87.6 ya makadirio na jumla ya shilingi 206,638,000 zilipatikana ikiwa ni msaada kutoka kwa washirika wa maendeleo na wananchi sawa na asilimia 89.8 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mkoa wa Kaskazini Unguja kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ulikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 17,345,146,710 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina na mapato yao ya ndani, kati ya hizo shilingi 17,233,766,710 kwa matumizi ya kawaida na shilingi 111,380,000 kwa matumizi ya maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mkoa wa Kaskazini Unguja uliingiziwa na kutumia jumla ya shilingi 15,203,210,367.8 sawa na asilimia 87.6 ya makadirio. Kati ya hizo shilingi 15,142,149,917.8 zilitumika kwa matumizi ya kawaida sawa na asilimia 87.8 ya makadirio na shilingi 61,060,450 zilitumika kwa matumizi ya kazi za maendeleo sawa na asilimia 54.8 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.3.10.1 Kukosekana kwa Wasimamizi wa Mapato

Kwa mujibu wa kifungu nambari 61(1) cha Kanuni ya Fedha ya mwaka 2005 kinaeleza kwamba "Afisa utumishi hatoweza kukusanya mapato ya Serikali isipokuwa awe ameruhusiwa kufanya hivyo".

Ukaguzi ulifanya mahojiano na watendaji wanaoshughulika na ukusanyaji wa mapato wa Wilaya ya Kaskazini "A" na "B" na kubaini kwamba watendaji wanakusanya mapato kinyume na nyadhifa walizokuwa nazo katika Ofisi zao. Katika Wilaya ya Kaskazini "B" afisa tarishi hutumika katika zoezi la ukusanyaji wa mapato na katika Wilaya ya Kaskazini "A" kumbukumbu za mapato hurikodiwa na mwangalizi wa Ofisi badala ya mtendaji anaehusiana na masuala ya fedha. Aidha kutokana na dosari iliyobainika hapo juu ukaguzi haukuweza kupatiwa uthibitisho na vielelezo vinavyowataka watendaji hao kufanya shughuli ya ukusanyaji wa mapato kinyume na kada wanazozifanyia kazi.

Uwepo kwa wokusanyaji wa mapato wasiokuwa na taaluma ya kazi wanazozifanya kunaweza kukapelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma na hatimae kukosekana kwa taarifa na kumbukumbu za ukusanyaji wa mapato zilizoandaliwa kitaalamu.

6.3.10.2 Kutokuwepo kwa Ripoti za ukusanyaji wa Mapato

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja inakusanya mapato mbali mbali yatokanayo na vyanzo vya mapato, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kutokuwepo kwa ripoti za ukusanyaji wa mapato jambo ambalo linapelekea ugumu wa kuweza kuthibitisha uhalali na uhalisia wa fedha zilzokusanywa na zilizowasilishwa kutoka ngazi za Wilaya kwenda ngazi za Mikoa.

Kutokuwepo kwa ripoti za ukusanyaji wa mapato kunapelekea kutokupatikana kwa kumbu kumbu halisi ya kima cha fedha kilichokusanywa kulingana na makadirio yaliyopangwa jambo ambalo litaikosesha taasisi kuweza kuitathmini juu ya kufikia lengo lililopangwa kukusanywa na hatimae kupelekea uwepo wa makadirio makubwa ambayo hayataweza kufikiwa kwa mwaka unaofuata.

Ukaguzi unashauri Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja ihakikishe kwamba inawasimamia vyema watendaji wao katika suala zima la kuweka kumbukumbu za taarifa za mapato ya kila mwezi na za miezi mitatu ili kujua uhalisia wa makusanyo kwa kulinganisha na daftari la kurikodia fedha taslim.

6.3.10.3 Kutokuthibitishwa kazi kwa watumishi wa Umma

Kwa mujibu wa kifungu nambari 9(1) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 inaeleza kwamba " Bila ya kuathiri kifungu cha 60 cha sheria ya Ajira namba 11 ya 2005, mtumishi yeyote ambae ameajiriwa kwa mara ya kwanza atalazimika kuwemo katika majaribio ya utumishi kwa muda wa miezi kumi na mbili kuanzia tarehe ya kuajiriwa".

Ukaguzi umebaini uwepo wa watendaji 11 walioajiriwa kwa mara ya kwanza ambao hawajathibitishwa kuwa wafanyakazi wa Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja licha ya kuwa wameshapitiliza miezi kumi na mbili toka kuajiriwa. Mchanganuo wa wafanyakazi hao ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 92 : Wafanyakazi waliokuwa hawajathibitishwa kazi

Jina Kamili	Kada Aliyoajiriwa	Tarehe ya Ajira	Tarehe Aliyopaswa Kuthibitishwa	Maelezo
Salha M. Suleiman	Afisa Utumishi	28/07/2019	28/07/2020	Hakuna hatua zozote zilizochukuliwa
Nasra Suleiman Mtumwa	Karani Masjala	01/09/2019	01/09/2020	
Khatib Khamis Ali	Afisa Tehama	21/10/2019	21/10/2020	
Abdulhamid Kh. Haji	Fundi Mchundo	21/10/2019	21/10/2020	
Hassan M. Hassan	Afisa Takwimu	21/10/2019	21/10/2020	
Hadia Muhidini Khamis	Muhudumu	01/12/2019	01/12/2020	
Munira Omar Othmani	Mtunza ghala	07/03/2020	07/03/2021	
Patima J. Haji	Mtunza ghala	07/03/2020	07/03/2021	
Tatu Khamis Moh'd	Karani Masjala	27/03/2020	27/03/2021	
Mwanaisha Manzil Nawaje	Karani Masjala	27/03/2020	27/03/2021	
Saleh Haruob Saleh	Tarishi	21/03/2020	21/03/2021	

Kutokuwathibitisha watendaji walioajiriwa kwa wakati kunapelekea kuwakosesha haki zao za msingi ikiwemo fursa za kupata mikopo, fursa ya masomo ya muda mrefu, pamoja na kuwakosesha fursa za uingiaji wa mikataba ya kimaendeleo.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Ofisi ya Mkoa wa Kaskazini uhakikishe kwamba wanachukua hatua za haraka kuwathibitisha watendaji hao kwa wale waliotimiza masharti kwa lengo la kuwapatia fursa na stahiki zao kwa mujibu wa kanuni za utumishi wa umma.

6.3.10.4 Kutokuwasilishwa kwa fedha za makato ZSSF shilingi 15,636,653

Kwa mujibu wa kifungu nambari 17(1-3) cha Sheria ya Mfuko wa Hifadhi ya Jamii nambari 2 ya mwaka 2014 kinazitaka "Taasisi za Umma kuwasilisha makato ya mishahara ya wafanyakazi wake kwa kila mwezi kwa mujibu ya kiwango kilichowekwa kwa mujibu wa matakwa ya sheria hiyo.

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 15,636,653 za makato ya mwezi wa Januari zilikatwa kwa wafanyakazi wa Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kwamba makato hayo hayakuwasilishwa ZSSF kwa wakati kwa mujibu wa sheria na taratibu zilizopo badala yake ziliweza kutumika kwa mambo mengineyo na kupelekea kuwasilishwa mwezi wa Februari 2021 jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu kilichonakiliwa hapo juu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja kuhakikisha unawasilisha fedha za makato ya watumishi wao kwa wakati ZSSF ili kuepuka gharama ya tozo ya adhabu kwa taasisi itakayobainika kuchelewa kuwasilisha fedha hizo na kupelelekea kuingiza hasara Serikali.

6.3.10.5 Kukiukwa kwa makubaliano ya mkataba

Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja imeingia mkataba wenye nambari No.SMZ/D09/G/Q/2019/2020/001 uliofungwa tarehe 3/6/2020 baina ya Zenj Motors Company Ltd na Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja wenye thamani ya shilingi 95,000,000 kwa ajili ya ununuzi wa basi la utoaji wa huduma za usafiri kwa ajili ya wafanyakazi wa Ofisi hiyo.

Kwa mujibu wa makubaliano yaliomo kwenye mkataba "Malipo yatalazimika kulipwa kwa awamu mbili". Awamu ya mwanzo yatalipwa mara tu baada ya kusainiwa kwa mkataba kwa asilimia 70 sawa na shilingi 66,500,000 awamu ya pili italipwa kwa asilimia 30 sawa na shilingi 28,500,000 baada ya kukabidhi basi hilo kwa muajiri na muajiri kuridhika nalo.

Dosari za ukaguzi zilizobainika ni kukosekana kwa makubaliano ya kufanya malipo kinyume na asilimia zilizoainishwa katika mkataba ambapo Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja imefanya malipo ya awamu ya kwanza ya asilimia 42.1 na malipo ya awamu ya pili ya asilimia 57.9. Aidha ukaguzi umebaini malipo hayo yamehaulishwa kutoka katika vifungu mbali mbali lakini hatukuweza kupatiwa vielelezo na kumbu kumbu za barua na taratibu zilizopelekea kufanyika kwa uhaulisho huo jambo ambalo linaweza kupelekea kuathiri matumizi ya bajeti ya vifungu husika.

Ukaguzi unashauri watendaji wanaohusiana na ununuzi na uondoshaji wa mali za umma kuwa makini katika kufuata sheria na kanuni pale wanapotekeleza majukumu yao ya kiutendaji ya kila siku ili kuepuka uvunjaji wa sheria.

6.3.10.6 Kutorikodiwa kwa Mafuta Kwenye Daftari la Ghalani shilingi 24,098,386

Kwa mujibu wa kifungu nambari 198(1) cha Kanuni ya Fedha ya mwaka 2005 kinaeleza kuwa "Vifaa vyote vitakavyopokelewa ghalani haraka iwezekanavyo lazima viwekwe katika madaftari husika pamoja na vielelezo vya upokeaji wa vifaa hivyo kama inavyoelekeza katika kanuni hii". Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja imefanya matumizi

mbali mbali kwa ajili ya ununuzi wa mafuta kwa kazi za uendeshaji, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kutokurikodiwa kwa manunuzi hayo kwenye daftari la kumbu kumbu za manunuzi jambo ambalo tumeshindwa kuthibitisha uhalali wa matumizi hayo.

Kutokurikodiwa kwa taarifa za manunuzi kunaweza kukapelekea udanganyifu katika manunuzi na hatimae kujitokeza kwa upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mkoa wa Kaskazini Unguja kuhakikisha unaimarisha udhibiti wa ndani juu ya usimamizi wa mafuta katika ngazi zote za Mkoa na Wilaya.

Mchanganuo wa manunuzi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 93 : Matumizi ya Mafuta ambayo hayajarikodiwa kwenye Daftari la Ghalani

Hati Namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Maelezo
6/6 ya 10/6/2021	Gapco Zanzibar Ltd	1,060,326	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa mafuta
4/8 ya 19/8/2020		1,800,000	
5/8 ya 19/8/2020	Zanzibar Petroleum Ltd	2,000,000	
10/8 ya 13/8/2020		188,500	
3/8 ya 11/8/2020		1,000,000	
21/6 ya 14/6/2021		880,000	
8/10 ya 6/10/2020		2,000,000	
10/10 ya 14/10/2020		200,000	
36/10 ya 26/10/2020		498,680	
28/1 ya 28/1/2021		742,300	
2/3 ya 25/2/2021		2,500,000	
17/4 ya 23/4/2021		United Group Ltd	
28/5 ya 24/5/2021	7,228,580		
Jumla		24,098,386	

6.3.11 FUNGU D10 - MKOA WA KUSINI PEMBA

Ukaguzi wa hesabu za mwaka 2020/2021 kwa Mkoa wa Kusini Pemba umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Pemba kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 25,700,000 kutoka katika vianzio vyake mbali mbali.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 16,248,955 zilikusanywa na Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Pemba sawa na asilimia 63.23 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Pemba ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 14,460,900,000 kwa kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 13,818,960,775 zimetumika kwa kazi za kawaida ambapo ni sawa na asilimia 97.82 ya makadirio.

6.3.12 FUNGU D 11 - MKOA WA KASKAZINI PEMBA

Ukaguzi wa hesabu za mwaka 2020/2021 kwa Mkoa wa Kusini Pemba umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Ofisi ya Mkuu wa Mkoa Kaskazini Pemba ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 25,476,000 kutoka katika vianzio vyake mbali mbali kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 13,420,000 zilikusanywa na Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini sawa na asilimia 52.68 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Ofisi ya Mkuu wa Mkoa Kaskazini Pemba ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 16,876,264,986 kwa kazi za kawaida.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021, kiasi cha shilingi 11,822,350,143 zimetumika kwa kazi za kawaida ambapo ni sawa na asilimia 69.97 ya makadirio.

6.3.13 FUNGU D12 - WAKALA WA USAJILI WA MATUKIO YA KIJAMII

Ukaguzi wa hesabu za Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imekadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 626,512,000 kutoka katika vyanzo vyake vya ndani. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar ilikukusanya jumla ya shilingi 636,084,634 sawa asilimia 101.5 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 4,993,414,808 kwa matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 kiasi cha shilingi 2,598,752,604 kimeingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 52 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.3.13.1 Kuwepo kwa tofauti ya fedha baina ya hesabu ya mwisho wa mwaka na matumizi halisi shilingi 290,425,367**

Katika ukaguzi uliofanyika kupitia taarifa mbali mbali zikiwemo taarifa za Hesabu ya mwaka, daftari la kurikodia kumbukumbu za fedha pamoja na hati za malipo imebainika kwamba Jumla ya shilingi 290,425,367 ni tofauti ya fedha iliyojitokeza baina ya Hesabu za mwisho wa mwaka ikilinganishwa na matumizi halisi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Viwango vya ufungaji wa hesabu vya kitaifa na kimataifa ambapo ni kwenda kinyume na Sheria nambari 12 ya Usimamaizi wa Fedha za Umma ya Mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala kuhakikisha kwamba hesabu za mwisho wa mwaka zinawiana na matumizi halisi yaliofanyika katika kipindi cha mwaka husika ili kuweza kuonyesha usahihi wa hesabu hizo. Mchanganuo wa baadhi ya vifungu vilivyoonesha tofauti hiyo ni kama inavyoonekana hapo chini:-

Jadweli Nambari 94 : Tofauti baina ya taarifa ya fedha na matumizi halisi

Vifungu vya matumizi	Makadirio	Kiasi cha fedha kilichoainishwa katika hesabu (Tshs)	Kiasi cha fedha kilichotumika (Tshs)	Tofauti ya fedha iliyojitikeza (Tshs)
Petrol	188,870,000	66,898,035	45,048,860	21,849,175
Sitting Allowance	46,950,000	32,848,830	31,788,830	1,060,000
Food and refreshment	34,250,000	25,124,000	14,650,000	10,474,000
Domestic Travel	49,556,407	37,297,306	20,303,633	16,993,673
Foreign Travel	58,500,000	30,000,000	0	30,000,000
Government Offices Electricity Bills	190,000,000	108,666,722	84,799,130	84,799,130
Stationary Supply	49,000,000	49,000,000	37,917,000	11,083,000
Printing Expenses	809,700,000	265,180,690	146,146,726	119,033,964
Cleaning Supply	55,000,000	54,581,600	37,600,000	16,981,600
Jumla	1,292,956,407	602,699,148	373,205,319	290,425,367

WAKALA WA USAJILI WA MATUKIO YA KIJAMII - PEMBA

6.3.13.2 Kutokusajiliwa na kuhakikiwa kwa fomu za vyeti vya kuzaliwa

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya fomu 2,378 zinazohusu maombi ya upatikanaji wa vyeti vya kuzaliwa katika Wilaya nne za Pemba hazijasajiliwa na kuhakikiwa, hivyo kupelekea uwezekano wa ucheleweshwaji wa upatikanaji wa huduma ya utoaji wa vyeti kwa wakati, hali hii inaweza kusababisha kukosekana kwa imani miongoni mwa jamii inayohitaji huduma pamoja na Wakala wa Usajili wa Matokeo ya Kijamii.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 3 ya Uanzishwaji wa Wakala wa Usajili wa Matukio ya Kijamii ya mwaka 2018. Mchanganuo wa idadi ya fomu za vyeti ambazo hazikusajiliwa ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 95: Fomu za vyeti vya kuzaliwa ambazo hazikusajiliwa

Wilaya	Idadi ya Form
Wete	720
Micheweni	492
Chake	551
Mkoani	615
Jumla	2,378

6.4 WIZARA YA NCHI OFISI YA RAIS FEDHA NA MIPANGO

6.4.1 FUNGU F 01 – OFISI YA RAIS FEDHA NA MIPANGO

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Fedha na Mipango kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilitarajiwa kukusanya jumla ya shilingi 1,549,340,824,000 kutoka katika vyanzo vyake vya Kodi na visivyokuwa vya Kodi.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 891,648,458,176.28 zimekusanywa kutoka vyanzo mbalimbali vya kodi na visivyokuwa vya kodi ambavyo ni sawa na asilimia 58 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kwa mwaka wa Fedha 2020/2021 iliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 129,185,392,882 kwa matumizi ya kawaida, mishahara jumla ya shilingi 8,543,512,000, matumizi mengineyo ni shilingi 15,792,788,000, shilingi 41,920,000,000 kwa kazi za maendeleo ikiwa ni mchango wa Serikali, shilingi 26,250,852,189 kwa kazi za maendeleo kupitia Washirika wa Maendeleo, na shilingi 36,678,240,693 ikiwa ni Ruzuku.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 48,578,035,298 zimeingizwa na kutumika kwa ajili ya matumizi ya kawaida sawa na asilimia 38 ya makadirio, ambapo shilingi 8,447,134,942 zimeingizwa na kutumika kwa Mishahara sawa na asilimia 99, matumizi mengineyo 6,132,515,064 sawa na asilimia 39, kazi za maendeleo mchango wa Serikali 8,020,847,568 sawa na asilimia 19 kwa kazi za maendeleo Washirika wa Maendeleo shilingi 3,937,000 sawa na asilimia 0.015 ya makadirio na shilingi 25,973,600,724 ikiwa ni ruzuku sawa na asilimia 71 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKZO YA UKAGUZI

6.4.1.1 Malipo yasiyokuwa na vilelezo shilingi 42,578,400

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Ofisi ya Rais Fedha na Mipango imefanya matumizi kwa ajili ya ununzi wa vifaa na huduma mbali mbali za kiofisi zenye thamani ya shilingi 42,578,400. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokuambatanishwa kwa vilelezo husika katika hati ya malipo ili kuweza kujiridhisha uhalali wa malipo hayo.

Kutokuambatanishwa kwa vilelezo husika katika hati za malipo kunapelekea kushindwa kujiridhisha kwa matumizi ya fedha yaliyofanyika na kuashiria ukiukwaji wa taratibu, miongozo, kanuni na sheria za usimamizi wa fedha jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 96 : Malipo yasiyokuwa na vielelezo

Hati Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
R6/9ya 31/8/2020	2,750,000	Common wealth Institute	Malipo kwa ajili ya ada ya mafunzo ya muda mfupi kwa wafanyakazi.
R9/8ya 17/8/2020	29,628,400	Wizara ya Fedha	Malipo kwa ajili ya matumizi mbali mbali.
R1/12 ya 1/1/2020	10,200,000	NBAA	Malipokwa ajili ya ada ya ushiriki wa mkutano Mkuu wa wanachama wa NBAA.
Jumla	42,578,400		

OFISI YA RAIS FEDHA NA MIPANGO – PEMBA**6.4.1.2 Kukosekana Kwa kumbu kumbu za mapato za ukodishwaji wa majengo ya Ofisi**

Ofisi ya Rais Fedha na Mipango - Pemba inamiliki majengo mbali mbali katika maeneo ya Pemba kwa ajili ya ukodishwaji na kupelekea upatikanaji wa mapato za Serikali.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kutokujulikana kwa mapato halisi yaliyopatikana yanayotokana na ukodishwaji wa majengo kutokana na kukosekana kwa kumbu kumbu za mapato za ukodishwaji wa majengo ya ofisi jambo ambalo limepelekea ukaguzi kushindwa kukamilisha kazi yao kutokana na kukosekana kwa nakala za mikataba ya Ukodishwaji, Hati za kulipia kutoka benki (Pay in slip) pamoja na taarifa za benki (bank statement) ili kuweza kujiridhisha kima halisi cha fedha kwa mujibu wa mkataba na fedha iliyokusanywa kupitia ukodishwaji huo.

Pamoja na uwepo wa dosari hiyo ukaguzi umebaini kwa baadhi ya maeneo fedha zilizolipwa haziendani na thamani halisi ya ukodishwaji wa jengo kutokana na bei ya sokoni ilivyo jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa mambo yafuatayo:-

a) Jengo lililopo Kilima Tende (Miembeni Chake Chake)

Ukaguzi umebaini jengo hili lina milango minne (4) pamoja na sehemu ya kukeka bidhaa (store) ambalo limekodishwa kwa thamani ya shilingi laki tatu (Tshs. 300,000) kwa mwezi kwa Bwana Abdalla Hemed Abdalla ambapo bei hii hailingani na bei ya soko kwa kila mlango.

b) Jengo lililopo MTC mkabala na Hotel ya Chake Chake

Katika jengo hili imebainika uwepo wa milango tofauti ambapo mlango wa kwanza umekodishwa kwa bwana Salum Alawy ambapo thamani ya bei aliyokodishiwa na Wizara ya Fedha haikuweza kujulikana, hata hivyo mkodishwaji huyo nae amemkodisha Bwana Said Sulum Ahmed kwa thamani ya shilingi 1,500,000 kwa mwaka kinyume na makubaliano ya mkataba wa awali.

Mlango wa pili kakodishwa Bwana Seif Mohd Khamis kwa thamani ya shilingi 10,800,000 kwa kipindi cha miaka mitatu (3).

Kukosekana kwa thamani halisi ya fedha kulingana na eneo pamoja na ukubwa wa duka kutokulingana na bei halisi ya soko kunapelekea kukosesha Serikali mapato.

6.4.1.3 Ukodishaji wa majengo ya Serikali usioendana na thamani halisi ya soko.

Ofisi ya Rais Fedha na Mipango Pemba inamiliki majengo ya biashara na kuingia mikataba ya ukodishaji ili kuweza kuingizia Serikali mapato yatokanayo na kodi ya majengo hayo.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa ukodishaji wa majengo ya serikali kwa thamani ndogo ukilinganisha na bei ya soko kwa maeneo husika.

kufanya hivyo ni kuikosesha Serikali mapato stahiki. Aidha ukaguzi umeshindwa kupatiwa bei elekezi iliyopangwa na Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kwa ajili ya ukodishaji wa majengo ya Serikali kinyume na miongozo ya fedha.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa thamani halisi ya ukodishwaji wa majengo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 97 : Majengo ya Serikali yaliyokodishwa kwa thamani ndogo

Tarehe ya mkataba	Aina ya Jengo	Pahala	Muda wa mkataba	Aliyekodishwa	Fedha Zilizolipwa kwa mwezi (Tshs)	Fedha Zilizolipwa kwa mwaka (Tshs)
1/1/2020 - 31/12/2021	Bekari	Chake Chake	Mwaka 1	Mohamed Omar Khamis	30,000	360,000
1/7/2020 - 30/6/2021	Mlango wa duka			Khatib Omar Khatib	15,000	180,000

6.4.1.4 Gharama za huduma za usafi usiolingana na thamani halisi ya fedha shilingi 6,000,000 kwa mwezi

Ofisi ya Rais Fedha na Mipango Pemba iliingia mkataba na **AKB Cleaning Enterprises** ya Chake Chake mnamo tarehe 1/1/2021 kwa ajili ya kupatiwa huduma ya usafi wa ndani kwa muda wa miezi sita (6) ambapo malipo ya huduma hiyo kwa mwezi ni shilingi milioni sita (6,000,000) ambapo ni sawa na shilingi 72,000,000 kwa mwaka.

Ukaguzi umebaini kwamba gharama ya malipo ya huduma ya usafi zinazolipwa na Ofisi ya Rais Fedha na Mipango haziendani na uhalisia wa kazi zinazofanywa katika eneo husika ambapo gharama hiyo inajumuisha floo ya chini, ghorofa ya kwanza na ya tatu ya jengo hilo, na kuonekana gharama yake ni mara mbili zaidi ukilinganisha na eneo la jengo hilohilo la ghorofa ya pili ambalo linalipiwa huduma ya usafi kwa gharama za shilingi milioni moja kwa mwezi (1,000,000) ambapo ni sawa na shilingi 12,000,000 kwa mwaka.

Hadi ukaguzi unakamilika imebainika jumla ya shilingi 51,000,000 zimeshalipwa kwa mwaka wa fedha 2020/2021 na kupelekea uwepo wa bakaa ya shilingi 21,000,000 kwa mujibu wa makubaliano ya mkataba baina ya Ofisi ya Rais Fedha na Mipango na Kampuni hiyo.

Ukaguzi unashauri ni vyema kufanyike upembuzi yakinifu wa kuhakikisha kwamba fedha zinazolipwa zinaendana na uhalisia wa upatikanaji wa huduma ili kuepusha viashiria vya upotevu wa fedha. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 98 : Gharama za huduma za usafi usiolingana na thamani halisi ya fedha

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha zilizolipwa (Tshs.)	Maelezo
5/8	16335	4,500,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya huduma ya usafi wa ndani kwa jengo la Ofisi ya Rais Fedha na Mipango Pemba.
13/10	171068	9,000,000	
42/10	18065	4,500,000	
3/1	18815	4,500,000	
13/2	19350	10,500,000	
15/3	19912	6,000,000	
9/4	20402	6,000,000	
14/5	21072	6,000,000	
Jumla		51,000,000	

6.4.1.5 Kukosekana kwa uthibitisho wa safari za kikazi shilingi 42,032,500

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika uwepo wa malipo yenye jumla ya shilingi 42,032,500 kwa ajili ya safari za kikazi lakini malipo hayo yamekosa uthibitisho wa safari kutokana na kutokuonekana kwa majina ya wasafiri hao katika kumbukumbu za kitabu cha wasafiri (manifest) kinachoonesha idadi ya wasafiri, jina la msafiri, tarehe ya safari, muda wa safari pamoja na ndege aliyosafiria.

Kutokana na uwepo wa tiketi za kusafiria tulizowasilishiwa kwa ajili ya ukaguzi tumeshindwa kujiridhisha juu ya uhalali wa uwepo wa safari hizo kutokana na kukosekana kwa taarifa za majina ya wasafiri hao katika mashirika ya usafiri wa anga kwa siku na tarehe kwa mujibu wa tiketi hizo jambo ambalo linapelekea uwepo wa viashiria vya upotevu wa fedha za umma, **Kiambatisho Nambari 5 Kinahusika.**

6.4.1.6 Hati za malipo yenye vielelezo pungufu shilingi 79,209,998

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika uwepo jumla ya shilingi 79,209,998 ambazo zimelipwa kwa mtumizi mbali mbali ya Ofisi ya Rais Fedha na Mipango Pemba lakini baadhi ya vielelezo vya matumizi hayo havikuambanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 99 : Malipo yenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
06/10 ya 03/10/2020	017162	4,376,699	Halim Enterprises	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa UPS na Betri za computer.
07/10 ya 03/10/2020	017163	3,189,519	Nassor Said Nassor	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vitu vidogo vidogo.
10/10 ya 03/10/2020	34600105	1,313,010	Bin Amour Traders	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya Camera.
11/10 ya 03/10/2020	01765	359,709	Gombani Garage Co-operation	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya Generator.
12/10 ya 03/10/2020	017167	1,960,000	Zahran Abdallah Hemed	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Air Condition.
17/10 ya 03/10/2020	017171	3,092,233	Misufini Stationary Centre	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa wino wa Printer kwa matumizi ya Ofisi
18/10 ya 03/10/2020	017172	428,155	Seif Nassor Salim	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa maji.
21/10 ya 3/10/2020	346106	9,847,573	Quality Investment Service	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Computer.
25/12 ya 1/1/2021	19042	3,503,000	Wizara ya fedha na Mipango Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya mfuko wa maafa.
36/1 ya 21/1/2021	22012171	627,000	Idara ya hazina	Malipo ya fedha kwa ajili ya mkato wa Idara ya Hazina.
37/1 ya 21/1/2021	22012170	1,350,750	Zanzibar NHIF Collection Account	Malipo ya fedha kwa ajili ya mkato wa NHIF.
42/1 ya 25/1/2021	19258	2,440,485	Capital Technoloy Center	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa wino wa Printer.
10/11 ya 5/1/2021	18962	6,580,000	Wizara ya Fedha na Mipango Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho mbali mbali na likizo.
12/1 ya 18/1/2021	18973	2,667,408	Halim Enterprises	Malipo ya fedha kwa ajili ya Vifaa vya kuandikia.
09/3 ya 9/03/2021	19857	585,146	Seif Moh'd Juma	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya Gari.
3/7 ya 20/7/2020	T.0	15,938,643	TRA Domestic Revenue	Malipo ya fedha kwa ajili ya mkato wa Income Tax.
30/8 ya 19/8/2020	-	883,320	Zanzibar NHIF Collection Accounts.	Malipo ya fedha kwa ajili ya NHIF.
35/8 ya 20/8/2020	016661	5,223,400	Tahfif Auto Works	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya gari SMZ 862A.
3/9 ya 3/9/2020	017540	1,200,000	Wizara ya Fedha na Mipango	Malipo kwa ajili ya shughuli za Idara ya IFMS na Ukaguzi.

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
2/2 ya 5/2/2021	19326	2,865,000	Wizara ya fedha na Mipango Mtumwa Ali Khamis Ali Abdalla Khamis Abeid Mohd Salim.	Malipo ya fedha kwa ajili ya safari ya Unguja kikazi.
33/3 ya 19/3/2021	20002	3,331,000	Mfuko wa maafa	Malipo ya fedha kwa ajili ya mfuko wa maafa.
43/3 ya 19/3/2021	26032152	872,948	TPB Bank PLC	Malipo ya fedha kwa ajili ya mkato wa TPB.
¼ ya 1/4/2021	20327	735,000	Firdaus Khatib Haji	Malipo ya fedha kwa ajili ya safari kikazi.
¼ ya 1/4/2021	20327	500,000	Haski Product And Deliver	Malipo ya fedha kwa ajili ya chakula na viburudishaji.
¼ ya 1/4/2021	20327	1,940,000	Ofisi ya Rais Fedha na Mipango	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho la siku za mapumziko.
7/4 ya 15/4/2021	20400	2,000,000	Imprest – Masurufu	Malipo ya fedha kwa ajili ya masurufu (imprest).
16/4 ya 19/4/2021	20473	1,400,000	Halim Enterprises	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Antivirus 14 Pc.
Jumla		79,209,998		

6.4.1.7 Malipo ambayo hayakuidhinishwa shilingi 34,353,968

Jumla ya shilingi 34,353,968 zimetumika kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya Ofisi ya Rais Fedha na Mipango lakini idhini ya kufanyika kwa malipo hayo imekosekana katika hati za malipo.

Kufanya malipo ambayo hayakuidhinishwa kunaweza kunapelekea kushindwa kuthibitika kwa uhalali wa malipo husika, aidha ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar nambari 12 ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama ifuatavyo:-

Jadweli Nambari 100 : Malipo ambayo hayakuidhinishwa

Hati Namba	Hundi Namba	Aliyelipwa	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs.)	Maelezo
5/1 03/1/2021	6012140	Zanzibar Revenue Board	487,849	Malipo ya fedha ya zuiu la kodi kwa Watoa huduma .
6/1 03/1/2021	70011275	TRA Domestic Revenue Zanzibar	513,279	
07/1 03/1/2021	18818	Wizara ya Fedha na Mipango Pemba	2,770,000	Malipo ya fedha ya likizo na huduma nyenginezo
8/1 05/1/2021	18900	Wizara ya Fedha na Mipango Pemba	1,380,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya Safari kikazi.
9/1 11/1/2021	18943	Wizara ya Fedha na Mipango Pemba	4,823,687	Malipo ya fedha kwa ajili ya overtime, Viburudishaji na posho maalumu
10/1 15/1/2021	18962	Wizara ya Fedha na Mipango Pemba	6,580,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho mbali mbali
12/1 18/1/2021	18973	Halim Enterprises	2,667,408	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia.

15/1 19/1/2021	18984	Wizara ya Fedha na Mipango Pemba	1,470,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya safari kikazi.
42/1 25/1/2021	19258	Capital Technology Center	2,440,485	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa wino za Printer.
41/1 21/1 22/1/2021	19016	People's Bank of Zanzibar	323,250	Malipo ya fedha kwa ajili ya Posho la kukaimu.
43/1/2021	19074	Wizara ya Fedha na Mipango Pemba	960,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya Safari kikazi.
10/03 09/03/2021	19858	Hahana restaurant	547,864	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Chakula
9/03 9/3/2021	19857	Seif Moh'd Juma	585,146	Malipo ya fedha kwa ajili ya huduma za gari za Ofisi
13/03 10/03/2021	19893	Wizara ya Fedha na Mipango Pemba.	4,410,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya Safari kikazi, Posho la IFMS, Overtime na Likizo.
8/03 08/03/2021	19847	Wizara ya Fedha na Mipango Pemba.	4,395,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya Safari kikazi, Overtime na Likizo.
Jumla			34,353,968	

6.4.1.8 Kukosekana Kwa Muongozo wa Malipo ya Posho la IFMS Shilingi 17,300,000

Jumla ya shilingi 17,300,000 zimelipwa kwa ajili ya posho la IFMS kwa baadhi ya wafanyakazi wa Ofisi ya Rais Fedha na Mipango ambapo muongozo wa malipo ya posho hilo umekosekana kwa ukaguzi.

Kukosekana kwa muongozo wa malipo ya posho la IFMS kunaweza kupelekea kutokuthibitika kwa uhalali wa malipo ya posho hilo ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchangauo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 101 : Kukosekana kwa muongozo wa Malipo ya Posho la IFMS

Hati Namba	Hundi Namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Maelezo
01/10 01/10/2020	017054	Wizara ya Fedha na Mipango Pemba	7,200,000	Malipo ya fedha za posho.
39/10 30/10/2020	018045		3,700,000	
10/1 15/1/2021	18962		3,700,000	
13/03 10/03/2021	19893		2,700,000	
Jumla			17,300,000	

6.4.2 FUNGU F 02 - HESABU ZA HUDUMA ZA MFUKO MKUU WA SERIKALI

Ukaguzi wa hesabu za Huduma za Mfuko Mkuu wa Serikali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Katika mwaka wa Fedha 2020/2021 Hesabu za Huduma za Mfuko Mkuu wa Serikali iliidhinishwa kutumia shilingi 239,230,300,000 kwa ajili ya utoaji wa huduma mbalimbali za Mfuko Mkuu zikiwemo ulipaji wa Viinua Mgongo, Pensheni na malipo ya huduma za hati fungani.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 197,071,744,662.50 zimeingizwa na kutumika kwa ajili ya matumizi ya hesabu za huduma za Mfuko Mkuu wa Serikali sawa na asilimia 82.3 ya makadirio.

Aidha, hesabu za Huduma za Mfuko Mkuu wa Serikali ulikuwa na salio la shilingi 1,407,945,086.84 mwanzoni mwa mwaka wa fedha 2020/2021 katika hesabu yake ya Amana (Public Debt Deposit Account) ambazo zilitumika kwa malipo ya Viinua Mgongo na matumizi mengine maalum ya Serikali. Hadi Kufikia tarehe 30 Juni, 2021 hesabu hii ya Amana ilikuwa na bakaa ya shilingi 835,872,461.31.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.4.2.1 Kuwepo kwa malipo yaliyofanyika kinyume na Mkataba

Ukaguzi umepitia Mkataba uliofungwa baina ya Ofisi ya Rais Fedha na Mipango na Al-Noor Motors FZCO, ambapo mkataba huo uliofungwa tarehe 2 Septemba, 2020 wenye thamani ya **USD 1,424,600**. Mkataba huo uliitaka Ofisi ya Rais Fedha na Mipango kumlipa mzabuni Al-Noor Motors FZCO asilimia 50 ya malipo yote ya Mkataba ndani ya siku kumi na nne (14) za kazi baada ya kusainiwa kwa Mkataba pamoja na kuwasilishwa kwa Ankara ya Malipo (Invoice) na asilimia 50 zilizobaki zilipwe baada ya kupokelewa kwa hati ya upokezi wa Mizigo/bidhaa (Bills of Lading) ya gari zote (19) zilizoagiziwa kwa kipindi cha miezi miwili (wiki 8).

Ukaguzi umebaini kufanyika kwa malipo ya awamu ya pili kinyume na Mkataba unavyosema kutokana na kuwepo kwa mapitio ya Mkataba (Addendum No. 2) ambayo yamesainiwa tarehe 02/11/2020 yanayofanya makubaliano baina ya Ofisi ya Rais Fedha na Mipango Zanzibar na Al-Noor Motors FZCO kuongeza muda wa kuwasilishwa kwa gari 11 ambazo hazikuweza kuwasili katika kipindi cha kwanza cha Mkataba (Miezi miwili) baada ya kupokelewa kwa gari nane (8) ambazo ziliwasili katika kipindi cha Mkataba).

Kutokuwasilishwa kwa gari 11 ambazo zilipaswa ziwasilishwe kwa mujibu wa mkataba wa awali ndani ya miezi miwili na badala yake kuamulika kufanya mkataba mdogo wa makubaliano mapya ya uwasilishwaji wa gari hizo ambapo kampuni ya Al-Noor Motors FZCO ililipwa malipo yote kabla ya mapokezi ya gari hizo kumepokelewa kujitokeza kwa viashiria vya udanganyifu na ukiukwaji wa makubaliano jambo ambalo linaweza kuchelewesha kufikiwa kwa malengo yaliokusudiwa kwa wakati. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 102 : Fedha zilizolipwa kwa ajili ya ununuzi wa magari

Namba	Tarehe	Kiasi cha fedha kilicholipwa (USD)	Aliyelipwa
1.	15/09/2020	712,300	AL-NOOR MOTORS FZCO
2.	24/10/2020	472,700	AL-NOOR MOTORS FZCO
Jumla		1,185,000	

6.4.2.2 Kutokuwasilishwa kwa kidhibiti cha Mkataba (Performance Security)

Kifungu 18.1 cha SSC ya Mkataba baina ya Wizara ya Fedha na Mipango Zanzibar na Al-Noor Motors FZCO kinamtaka Mzabuni kuwasilisha Kidhibiti cha Mkataba (Performance Security) ndani ya siku 28 baada ya kupokea kwa barua ya kumjulisha kushinda kwa Zabuni (Clause 18.1 If require as specified in the SCC, the Supplier shall, within twenty-eight (28) days of the notification of contract award, provide a performance security for the performance of the contract in the amount specified in the SCC).

Ukaguzi umebaini kwamba Mzabuni (Al-Noor Motors FZCO) hakuwasilisha kidhibiti cha Mkataba (Performance Security) kama ilivyoelekezwa katika Mkataba.

Kutokuwasilishwa kwa kidhibiti cha mkataba na kuendelea kufanya biashara na mzabuni kwa kumlipa fedha zote za malipo aliyodai kunaweza kupelekea hasara kwa Serikali ya kutokupata marejesho ya fedha zake pale ambapo mzabuni atashidwa kuwasilisha vifaa alivyotakiwa kuwasilisha kwa mujibu wa mkataba. Aidha mzabuni atakapovunja uaminifu na kuamua kukimbia Serikali itapoteza fedha kubwa waliomlipa bila ya kuwa na kidhibiti cha kurejesho fedha hizo jambo ambalo ni kinyume na sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Mfuko Mkuu wa Serikali kuhakikisha unatekeleza vipengele vyote vya makubaliano ya mkataba ili kuepusha kujitokeza upotevu wa fedha za Serikali kunako sababishwa na kutokufuatwa na makubaliano.

6.4.2.3 Kukosekana kwa Maombi ya Malipo (Payment requisition) kutoka kwa Mzabuni (Al-Noor Motors FCOZ) za madai ya malipo yake ya manunuzi ya magari.

Mkataba uliofungwa baina ya Wizara ya Fedha na Mipango na Al-Noor Motors FCOZ kupitia kifungu 16.2 kinaeleza kwamba Mzabuni atawasilisha maombi yake ya malipo kwa kuambatanisha na Ankara za malipo. (16.2 Terms of payment which states that, The Supplier request for payment shall be made to the purchasing in writing, accompanied by invoices).

Dosari iliobainika katika ukaguzi ni kutokupatikana kwa vielelezo vinavyohibitisha uwepo wa maombi hayo kwa mujibu wa kifungu 16.2 cha makubaliano ya mkataba.

6.4.2.4 Kukosekana kwa Makubaliano ya mwisho yanayohusu malipo dhidi ya Kesi iliotokea baina ya Serikali na Kampuni ya Al Ghubra Marine Services LTD.

Idara ya Mhasibu Mkuu wa Serikali imefanya malipo dhidi ya Kesi iliyotokea baina ya Kampuni ya Al-Ghubra Marine Services na Serikali ambayo ilisimamiwa na Mwanasheria Mkuu wa Serikali. Kesi hio ilitokea baada ya Wizara ya Biashara na Viwanda kutoa barua ya kuvunja Mkataba tarehe 8/4/2016. Baada ya juhudi ya kutafuta ufumbuzi wa shauri hilo nje ya Mahkama kushindikana, Kampuni ya Al-Ghubra ilifungua kesi ya madai katika Mahkama Kuu ya Zanzibar mwezi wa Julai 2016 (Kesi ya madai namba 36 ya 2016).

Ukaguzi umebaini kutokuwepo kwa makubaliano ya maandishi yatakayoonyesha jinsi ya kufanya malipo hayo (mode of payment) pamoja na muda wa kuanza na kumaliza kulipwa malipo hayo. Aidha ukaguzi haukupatiwa kumbukumbu za maamuzi ya kikao cha mwisho kinachohusiana na majadiliano ya utekelezaji ya maamuzi ya Mahkama ili kuweza kujuwa kama kuna makubaliano mapya ya malipo yatakayofanyika au ni makubaliano yale yale ya awali.

Kutokana na kumbukumbu za kikao cha pili cha majadiliano kati ya pande hizo mbili kilichofanyika tarehe 20/02/2020 kuhusu kesi hiyo, makubaliano ya malipo yalikuwa kama ifuatavyo:-

- Gharama za kodi ya jengo ni shilingi 1,548,000,000.
- Gharama za Mahkama na uwakili ni USD 41,000.

Hadi ukaguzi unakamilika haukuweza kupatiwa makubaliano ya fedha yanayotakiwa kulipwa, muda wa kuanza malipo pamoja na kumalizika kwa malipo hayo dhidi ya kesi iliyotokea baina ya Serikali na kampuni ya Al Ghubra Marine Service Ltd. Aidha kwa mujibu wa majibu tuliopatiwa kutoka Ofisi ya Rais fedha na Mipango yanayosema” Malipo ya Al Ghubra Marine Services Ltd imelipwa kwa mujibu wa maelekezo tulioyapata kutoka kwa Katibu Mkuu wa Wizara ya Fedha.” Kutokana na majibu hayo ukaguzi umepata shaka ya kwamba malipo hayo yamefanyika kinyume na maamuzi ya Mahkama jambo ambalo linapelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za Umma kwa kufanya malipo makubwa zaidi kuliko maamuzi ya Mahkama au vyenginevyo.

Ukaguzi unaushauri Uongozi wa Hesabu za Huduma za Mfuko Mkuu wa Hazina kuhakikisha malipo yoyote yanayofanyika yanakamilika kwa vielelezo vinavyothibitisha uhalali wa kufanyika malipo hayo. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 103 : Malipo yaliyofanyika kwa ajili ya kulipa madeni

Jina la Hesabu	Hati namba	Kiasi cha fedha (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
(DUMMY)	3 of Feb	71,000,000	Alghurba Marine Services LTD.	Malipo ya kumalizia deni la nyuma la Tzs. 21,000,000 zilizobakia na Tzs. 50,000,000 ni malipo ya mwanzo ya deni la awamu ya pili la Tzs. 500,000,000 linalolipwa kwa amri ya Mahkama. Deni awamu ya pili 500,000,000. Kinacholipwa sasa 50,000,000, bakaa 450,000,000.
	PD 13/4	100,000,000	Al Ghurba Marine Services Ltd	Malipo ya awamu ya 2 ya hukumu na amri ya mahkama katika kesi ya Al Ghurba. Jumla ya madai ni TZ 500,000,000. Kilicholipwa awali ni TZ 50,000,000 na awamu hii TZ 100,000,000. Kilichobaki TZ 350,000,000. Barua no. REF.LW 06/VOL.I/34 ya 10/12/20
Jumla		171,000,000		

6.4.2.5 Kufanyika kwa malipo ya ziada ya mshahara ya shilingi 15,095,379

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika uwepo wa ziada ya malipo ya shilingi 15,095,379 yanayotokana na malipo ya mshahara ya Mamlaka ya Viwanja Vya Ndege Zanzibar yaliyolipwa na Mfuko Mkuu wa Serikali. Ukaguzi ulifanya ulinganisho wa malipo ya mishahara baina ya mwezi wa Juni 2020 wenye thamani ya shilingi 479,149,648 pamoja na mwezi wa Julai 2020 wenye thamani ya shilingi 494,245,027 kupitia taarifa za kumbukumbu za malipo (cash book report) na kubaini uwepo wa tofauti ya shilingi 15,095,379 kwa ajili ya mshahara kwa mwezi wa Julai 2020, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokupatikana sababu zilizopelekea kujitokeza kwa malipo ya ziada hayo, kutokana na kukosekana kwa mtumishi aliefanyiwa mabadiliko ya mshahara wake kwa kupata nyongeza ya mshahara au badiliko la posho jambo ambalo ukaguzi ulifanya mahojiano na watendaji wa Mfuko Mkuu kuhusiana na ziada ya fedha iliobainika ambapo wahusika walishindwa kutoa sababu ya utofauti wa uwepo wa ziada hiyo pamoja na kutokupatiwa kwa ukaguzi nyaraka ya makubaliano ilihibitishwa na uongozi kati ya Mamlaka ya Viwanja vya Ndege pamoja na Mfuko Mkuu wa Serikali inayohusu maombi ya ulipwaji wa fedha ya ziada kwa mshahara wa mwezi wa Julai 2020.

Kutokana na uhalisia huo ukaguzi unatilia shaka juu ya majibu ya Uongozi wa Mfuko Mkuu yanayoeleza kwamba Mfuko unafanya malipo kutokana na maelekezo yanayoandikwa katika barua ya maombi kutoka kwa Mlipaji Mkuu wa Serikali pamoja na Mhasibu Mkuu wa Serikali jambo ambalo inabainika kufanyika kwa malipo kinyume na taratibu na kushindwa kujiridhisha kwa fedha iliyoombwa.

Kutokupata vielezo vya uthibitisho wa uhalali wa ziada ya malipo hayo kunaweza kupelekea uwepo wa matumizi mabaya ya fedha za Serikali.

6.4.2.6 Malipo ya fedha yaliolipwa kwa njia ya Fedha taslim shilingi 500,000,000 na USD 43,000

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi ulipitia hati za malipo pamoja na vielelezo mbalimbali vilivyofanyiwa malipo na kubaini jumla ya shilingi 500,000,000 na Dola za Kimarekani 43,000 zilitumika kwa ajili ya huduma mbalimbali kwa njia ya fedha taslim, dosari iliobainika katika ukaguzi ni kufanyika kwa malipo kwa njia ya fedha taslim na kukosekana kwa taarifa za kumbukumbu zilizotiwa saina ya mapokezi ya fedha hizo kama ni kielelezo kinachothibitisha uhalali wa mapokezi ya fedha hizo.

Kufanya malipo kwa njia ya fedha taslim kunaweza kukapelekea kujitokeza kwa matumizi yasio ya lazima ambayo yataambatana na upotevu wa fedha za Umma na kupelekea Serikali kupata hasara jambo ambalo litakwamisha utekelezaji wa malengo ya taasisi waliojipangia.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa hesabu za huduma za Mfuko Mkuu wa Serikali kuhakikisha unatekeleza maagizo ya Serikali ya kutokutumia malipo kwa fedha taslim ili kuepuka vishawishi vinavopelekea upotevu wa fedha za umma. Mchanganuo wa malipo ya fedha hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 104 : Malipo yaliyofanyika kwa fedha taslim

Hati namba	Kiasi cha Fedha (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
8/10/20	Tzs 500,000,000	Ali S. Ali/ Jabir Kipenda Jabir	Malipo kwa ajili ya matumizi mbalimbali
9/10/20	USD 43,000	Jabir Kipenda Jabir	Malipo kwa ajili ya matumizi mbalimbali DUMMY.

6.4.3 FUNGU F 03 - TUME YA MIPANGO

Ukaguzi wa hesabu za Tume ya Mipango kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Katika mwaka wa Fedha 2020/2021 Tume ya Mipango iliidhinishwa kutumia jumla ya shilingi 23,697,505,582 kwa matumizi ya kawaida, Mishahara 1,536,582,897, Matumizi Mengineyo 5,747,967,625, shilingi 11,618,700,000 kwa kazi za maendeleo ikiwa ni Mchango wa Serikali, shilingi 1,190,150,000 kwa kazi za maendeleo kwa Washirika wa Maendeleo, na shilingi 3,604,105,060 ikiwa ni ruzuku.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 5,110,858,910 zimeingizwa na kutumika kwa ajili ya matumizi ya kawaida sawa na asilimia 21.57 ya makadirio, shilingi 1,483,214,005 zimeingizwa na kutumika kwa mishahara sawa na asilimia 96.53, matumizi mengineyo 773,017,750 sawa na asilimia 13.45, kazi za maendeleo Mchango wa Serikali 682,000,000 sawa na asilimia 5.87, kwa kazi za maendeleo kwa Washirika wa Maendeleo, shilingi 102,320,000 sawa na asilimia 8.60 ya makadirio, na shilingi 2,070,307,155 ikiwa ni Ruzuku sawa na asilimia 57.44 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.4.3.1 Kutokukatiwa Bima kwa vyombo vya moto vya Tume ya Mipango**

Ukaguzi umebaini kuwa Tume ya Mipango inamiliki vyombo mbalimbali vya usafiri ikiwemo gari na vespa, dosari iliobainika ni kwa baadhi ya vyombo kutokukatiwa bima. Kutokukatiwa bima kwa vyombo vya moto kunaweza kukapelekea kudumaza shughuli za taasisi pale majanga yanapotokezea na kupelekea kutumia gharama kubwa ya matengenezo jambo ambalo linaweza likapelekea kupangua mipango ya utekelezaji wa shughuli nyengine walizojipangia.

Ukaguzi unashauri ni vyema taasisi za umma kuvikatia bima vyombo vyake ili kuepuka usumbufu utakao jitokeza pindipo majanga yanapotokezea. Mchanganuo wa vyombo ambavyo havijakatika bima ni kama inavyoekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 105 : Gari ambazo hazina Bima

Namba	Namba ya Gari	Aina ya gari	Kabila	Namba ya Chassis	Mwaka	Muundo wa Bodi
1.	SMZ 342	Mitsubishi 4m 40	Pajero	V96WLNDDFP	2011	Station Wagon

6.4.3.2 Malipo ya safari za kikazi na mafunzo ambayo hayakuambatanishwa na ripoti shilingi 20,945,000

Ukaguzi umebaini kwamba kuna malipo mbalimbali ya safari za kikazi na mafunzo yamefanyika lakini ripoti husika zinahusiana na safari hizo hazikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kutoambatanisha ripoti kwa malipo husika ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 na kanuni ya 95(4) ya Kanuni ya Fedha ya Zanzibar ya mwaka 2005.

Ukaguzi unashauri Tume ya Mipango kusimamia na kuhakikisha kwamba wafanyakazi wote wanaokwenda safari za kikazi au mafunzo kuwasilisha ripoti ambazo zitaeleza tija itakayopatikana kwao na taasisi kutokana na safari, maonyesho au mafunzo hayo.

Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 106 : Malipo ya safari za kazi na mafunzo

Hati namba	Tarehe	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
10/4	16/4	3,000,000	Tume ya mipango	Utayarishaji wa ajenda ya utafiti
5/5	3/5	2,895,000		Malipo kugharamia ziara ya uhakiki
15/3	24/3	15,050,000		Malipo kwa ziara ya kimafunzo Ofisi za Mkurabita Tanzania Bara (Dodoma)
Jumla		20,945,000		

TUME YA MIPANGO – PEMBA

6.4.3.3 Hati za Malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 10,157,262

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 10,157,262 zimetumika kwa malipo mbali mbali ya Tume ya Mipango lakini baadhi ya vielelezo husika havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 107 : Hati za Malipo zenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
1/5 6/5/2021	020939	3,000,000	Tume ya Mipango Pemba	Malipo ya kwa ajili ya Mafunzo.
3/5 6/5/2021	020940	2,116,000	Sharif Petrol Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Mafuta ya Petrol.
6/4 15/4/2021	020373	2,500,000	Ngoto Auto Accessories	Malipo ya Fedha kwa ajili ya kugawa partition za ofisi.
2/2 3/2/2021	019294	968,447	AKB Cleaning Enterprises	Malipo ya Fedha kwa ajili ya huduma ya Usafi.
7/4 15/4/2021	020374	322,815	AKB Cleaning Enterprises	Malipo ya Fedha kwa ajili ya huduma ya Usafi.
2/8 7/8/2020	016329	1,250,000	Sharif Petrol Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Petrol.
Jumla		10,157,262		

6.4.3.4 Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani shilingi 4,827,183

Ukaguzi umebaini jumla ya shilingi 4,827,183 zimetumika kwa ununuzi wa bidhaa mbali mbali lakini bidhaa hizo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi ya bidhaa hizo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa bidhaa hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 108 : Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
6/4	020373	2,305,825	Ngolo Auto Accessories	Matengenezo ya Aluminium Partition.
14/5		713,592	Malinge Enterprise Wete Pemba	Ununuzi wa: Counter Book 4 Q 10 pcs
½	019293	1,807,766	Capital Technoloy Centre	Ununuzi wa: i) HP Desk Top Core i5 (HP I TB – RAM 4 GB) 1 set ii) CPU – Desk Top Core i3
Jumla		4,827,183		

6.4.4 OFISI YA MTAKWIMU MKUU WA SERIKALI

Ukaguzi wa hesabu za Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya mapato

Ofisi ya Mtakwimu Mkuu kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 9,710,000,000 kutoka katika vyanzo vyake vya kodi na visivyokuwa vya kodi. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 4,595,269,986 zimekusanywa kutoka vyanzo mbalimbali vya kodi na visivyokuwa vya kodi sawa na asilimia 47 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Katika mwaka wa Fedha 2020/2021 Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali iliidhinishwa kutumia jumla ya shilingi 9,710,000,000 kwa matumizi ya kawaida, na jumla ya shilingi 3,602,300,000 kwa ajili ya matumizi mengineyo pamoja na shilingi 5,922,700,000 kwa kazi za maendeleo kutoka kwa washirika wa maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 4,595,269,986 zimeingizwa na kutumika kwa ajili ya matumizi ya kawaida sawa na asilimia 47 ya makadirio, shilingi 1,654,258,070 zimeingizwa na kutumika kwa mishahara na posho sawa na asilimia 57 ya makadirio, matumizi mengineyo shilingi 416,050,065 sawa na asilimia 20 ya makadirio, na shilingi 2,435,807,333 kwa kazi za maendeleo kutoka kwa washirika wa Maendeleo sawa na asilimia 41 ya makadirio.

6.5 WIZARA YA NCHI OFISI YA RAIS KATIBA, SHERIA, UTUMISHI NA UTAWALA BORA

6.5.1 FUNGU G 01 - WIZARA YA NCHI OFISI YA RAIS KATIBA, SHERIA, UTUMISHI NA UTAWALA BORA

Ukaguzi wa hesabu za Wizara Nchi Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi na Utawala Bora kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kwa umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Katiba, Sheria Utumishi na Utawala Bora kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla shilingi 55,700,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 kiasi cha shilingi 122,885,546 kilikusanywa sawa na asilimia 221 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Katiba Sheria Utumishi na Utawala Bora kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 9,128,384,612. Kati ya fedha hizo shilingi 1,608,971,691 kwa ajili ya matumizi ya mishahara, shilingi 2,417,085,971 kwa matumizi ya kazi za kawaida, shilingi 3,202,326,950 ikiwa ni ruzuku na shilingi 1,900,000,000 kwa matumizi ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 3,233,915,856 zimeingizwa na kutumika ambazo ni sawa na asilimia 35 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 1,418,158,947 zimetumika kwa matumizi ya mishahara sawa na asilimia 88 ya makadirio, shilingi 418,401,999 zimetumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 17 ya makadirio, shilingi 1,222,354,912 zimetumika kwa ruzuku sawa na asilimia 38 ya makadirio na shilingi 175,000,000 zimetumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 9 ya makadirio.

6.5.2 FUNGU G 02 - MAHKAMA KUU

Ukaguzi wa hesabu za Mahkama Kuu kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Mahkama Kuu ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 789,353,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Mahkama Kuu ya Zanzibar imefanikiwa kukusanya jumla ya shilingi 485,218,992 sawa na asilimia 62 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Mahkama Kuu ya Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 8,116,200,000 kwa matumizi ya kawaida na mishahara. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 6,089,238,125 ziliingizwa na kutumika kwa matumizi ya kawaida na mishahara sawa na asilimia 75 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.5.2.1 Kutofikia lengo la ukusanyaji wa mapato

Mahkama Kuu inakusanya mapato yake mbalimbali kupitia vyanzo vyake vya ndani ambavyo ni malipo ya faini yatokanayo na kesi na malipo ya ada. Mahkama Kuu ilipangiwa kukusanya jumla ya shilingi 789,353,000 hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 ilikusanya jumla ya shilingi 485,218,972 ambazo sawa na asilimia 61 kukiwa na upungufu wa shilingi 304,134,028 sawa na asilimia 39 ya upungufu.

Aidha, ukaguzi umebaini kutokufikiwa kwa malengo yaliokusudiwa kunatokana na uwepo wa dosari zifuatazo:-

- Kukosekana kwa ripoti za mapato yaliokusanywa na Makarani wanaosimamia kesi za kila mwezi kwa kesi zote zilizotozwa faini na kulipwa faini hizo benki jambo ambalo linapelekea kujitokeza kwa vishiria vya upotevu wa mapato ya Mahkama.
- Kukosekana kwa kumbukumbu za ukusanyaji wa mapato yatokanayo na kesi zilizotozwa faini na kutakiwa mapato yake yawasilishwe benki
- Kukosekana kwa buku la kurekodia kesi "Court Case Register Book" baada ya kumalizika kesi na kutolewa maamuzi.
- Kutokujazwa kwa taarifa za kesi zote zilizotolewa hukumu kwenye buku maalum ambalo litaonesha uthibitisho wa thamani halisi ya fedha inayotakiwa kulipwa ikiwa kesi hiyo ilitozwa faini au haikutozwa faini inayoambatana na kurikodiwa nambari ya stakabadhi iliyofanyiwa malipo ya faini hiyo.

Kutokufikiwa kwa lengo la ukusanyaji wa mapato kunaweza kupelekea kushindwa kutekelezeka kwa baadhi ya malengo waliyojipangia kwa wakati na muda husika.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Mahakama Kuu kuhakikisha unaweka mfumo imara ambao utapelekea kuongezeka kwa makusanyo ya mapato yaliokusudiwa iwapo watasimamia vyema vyanzo vya mapato. Mchanganuo wa makadirio na makusanyo halisi ya vyanzo vya mapato ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 109 : Makadirio na hali halisi ya makusanyo ya mapato ya Mahkama Kuu

Mahkama kuu	Chanzo cha mapato	Makadirio ya mapato	Makusanyo halisi	Asilimia (%)	Tofauti
Mahkama kuu Unguja	Faini ya mahkama	442,036,000	206,236,137	47	235,799,863
	Ada ya mahkama	189,446,000	189,329,885	100	116,115
Jumla Ndogo		631,482,000	395,566,022		235,915,978
Mahkama Pemba	Faini ya mahkama	110,520,000	47,847,070	43	62,672,930
	Ada ya mahkama	47,351,000	41,805,900	88	5,545,100
Jumla Ndogo		157,871,000	89,652,950	57	68,218,050
Jumla Kuu		789,353,000	485,218,972	61	304,134,028

MAHKAMA KUU – PEMBA

6.5.2.2 Mapungufu katika daftari la kuhifadhia mali za kudumu

Kwa mujibu wa kifungu cha 29(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kinaeleza kuwa "Katika kutimiza majukumu yanayohusiana na usimamizi wa mali, Afisa Mhasibu atatumiza daftari la mali zote zilizopo chini ya udhibiti wa taasisi ya Umma".

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa daftari la kuhifadhia mali za kudumu katika Ofisi ya Mahkama Kuu Pemba linamapungufu makubwa katika uwekaji wa taarifa muhimu za mali ambapo taarifa zikiwemo tarehe ya ununuzi wa mali, thamani na mali pamoja na maelezo ya mali husika zimekosekana katika daftari hilo ili kuweza kuweka udhibiti mzuri wa mali wanazomiliki yakiwemo majengo, vyombo vya moto pamoja na mali nyengine za kudumu. Aidha imebainika kutokuingizwa baadhi ya mali za kudumu katika daftari hilo zikiwemo samani za ofisi (Furniture), kompyuta na kiwanja kilichopo Changaweni Mkoani hali inaonyesha udhibiti hafifu wa Mahakama juu ya usimamizi wa mali za kudumu.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na matakwa ya kifungu cha 29(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.5.2.3 Kutokupatiwa makaazi kwa wafanyakazi waliopewa uhamisho

Kanuni ya 127(3) ya Kanuni ya Utumishi wa Umma ya Zanzibar ya mwaka 2014 inaeleza kuwa "Mtumishi atakayepolekwa kufanya kazi mbali na sehemu yake anayoishi kikawaida atastahiki kupatiwa nyumba kwa njia ya kupangishwa kwa kadiri itakavyoyumkinika".

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya watumishi saba (7) wa Mahkama walipatiwa uhamisho wa kikazi kutoka Ofisi Kuu ya Mahkama Unguja kuja kuendelea na majukumu yao ya kazi katika Mahkama mbali mbali kisiwani Pemba. Hadi ukaguzi unakamilika Mahkama Kuu - Pemba imeshindwa kuwapatia makaazi watumishi hao ili kuweza kuepukana na usumbufu wamakaazi katika maeneo la kazi waliyopangiwa.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Kanuni ya Utumishi wa Umma ya Zanzibar ya mwaka 2014 kanuni ya 127(3). Mchanganuo wa watumishi hao ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 110 : Watumishi waliopewa uhamisho bila ya kupatiwa makaazi

Namba	Jina la Mtumishi	Cheo	Muda tangia kupewa uhamisho (Miezi)
1.	Muumini Ali Juma	Hakimu wa Mkoa	03
2.	Moh'd Amour Haji	Hakimu wa Mkoa	14
3.	Thuweba Amour Haji	Msaidizi mtendaji	16
4.	Ali Abrahaman	Hakimu wa Mkoa	36
5.	Yahya Ussi Yahya	Naibu Mwenyekiti Mahakama ya Ardhi Pemba	36
6.	Ussi Khamis Mjombo	Hakimu wa Wilaya	38
7.	Luciano Makoye Nyengo	Hakimu wa Mkoa	39

6.5.2.4 Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio shilingi 7,138,850

Kwa mujibu wa kifungu cha 83(1)(c)(ii) na 84(1) vya Sheria ya Kodi ya Mapato ya mwaka 2004 (iliyorekebisha mwaka 2019) vinaeleza kuwa kodi ya zuio inapaswa kukatwa kwenye ada ya huduma, malipo ya manunuzi ya bidhaa na malipo ya mikataba na kuwasilishwa Mamlaka ya Mapato Tanzania ndani ya siku saba baada ya mwisho wa mwezi.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa Mahakama Kuu - Pemba imefanya malipo ya shilingi 7,138,850 kwa watoa huduma mbali mbali kwa ajili ya ununuzi wa bidhaa au upokeaji wa huduma bila ya kuwakata kodi ya zuio na kuiwasilisha Mamlaka ya Mapato Tanzania kinyume na Sheria ya Kodi ya Mapato.

Kushindwa kukata kodi ya zuio kutoka kwa watoa huduma kunaweza kupelekea kuikosesha serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na vifungu vya sheria vilivyonakiliwa hapo juu. Mchanganuo wa malipo ambayo haya kukatwa kodi ya zuio ni kama inavyoonekana hapo chini:-

Jadweli Nambari 111 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
9/8 14/8/2020	16488	2,138,850	Island Consultant and Supplier.	Malipo ya fedha kwa ajili ya usafi.
5/1 4/1/2021	18844	2,500,000	AKB Cleaning Enterprises.	Malipo ya fedha kwa ajili ya usafi
12/2 25/2/2021	19609	2,500,000	AKB cleaning Enterprises	Malipo kwa ajili ya usafi.
Jumla		7,138,850		

6.5.2.5 Mapungufu kwenye uidhinishaji wa malipo shilingi 21,257,893

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mahkama Kuu Pemba imefanya malipo yenye jumla ya shilingi 21,257,893 kwa ajili ya ununuzi wa bidhaa na upatikanaji wa huduma mbali mbali lakini hati za malipo hayo hazikuweza kuzikuidhinishwa na afisa mhasibu ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea matumizi mabaya ya fedha za Serikali ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Mchanganuo wa hati za malipo ambazo hazikuidhinishwa ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 112 : Hati za malipo ambazo hazikuidhinishwa na afisa mhasibu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
5/8 10/8/2020	16376	1,000,000	Zanzibar Electricity Corporation	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa umeme.
6/8 10/8/2020	16377	3,802,400	Halim Enterprises	Malipo fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia.
9/8 14/8/2020	16488	2,138,850	Island Consultant and Supplier.	Malipo ya fedha kwa ajili ya usafi.
6/10 3/10/2020	017119	3,408,696	Tahfif Auto Works	Malipo ya fedha kwa ajili ya utengenezaji wa magari pamoja na vipuri vyake.
7/10 3/10/2020	17120	2,851,800	Halim Enterprises	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia.
14/10 13/10/2020	17691	1,000,000	Mahkama Kuu Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya shughuli ya semina
12/10 3/10/2020	17125	1,704,347	Khamis Yussuf Hamad	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa mbali mbali
7/10 3/10/2020	17120	2,851,800	Halim Enterprises	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia.
12/2 16/2/2021	19609	2,500,000	AKB Enterprises	Malipo fedha kwa ajili ya shughuli za usafi
Jumla		21,257,893		

6.5.2.6 Kushindwa kuandaa mpango wa mafunzo kwa watumishi

Mpango wa mafunzo ni muhimu sana katika kupanga utaratibu nzuri wa kutoa mafunzo kwa watumishi na kuwaongezea ujuzi ambao utawasaidia kukuza utendaji wao wa kazi. Kanuni ya 74(1) ya Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 ya Zanzibar inaeleza "Taasisi zote za Serikali zitalazimika kuandaa Mpango Maalumu wa Mafunzo pamoja na kutenga fedha kwa ajili ya mafunzo. Mpango huo utazingatia mahitaji ya Taasisi husika kama itakavyoainishwa katika bajeti ya mwaka".

Ukaguzi umebaini kuwa Mahkama Kuu Pemba haikuandaa mpango wa mafunzo kwa watumishi wake kinyume na Kanuni ya Utumishi wa Umma inavyoelekeza. Hali hii inaweza kuwakosesha watumishi ujuzi muhimu wa kazi katika kipindi muafaka na hivyo kupelekea kupungua kwa ufanisi katika kutekeleza majukumu yao ya kazi ya kila siku.

6.5.2.7 Malimbikizo ya madeni shilingi 168,517,481

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mahkama Kuu Pemba inadaiwa madeni ya muda mrefu kwa watoa huduma yenye jumla ya shilingi 136,051,650 na wafanyakazi wa Mahkama yenye jumla ya shilingi 32,465,831 kwa ajili ya utowaji wa huduma katika Ofisi za Mahkama hali ambayo inayoweza kupelekea kujitokeza migogoro baina ya watoa huduma na wafanyakazi dhidi ya Mahkama kutokana na kutokupatiwa malipo ya stahiki zao.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu Nambari 29(3) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mahkama Kuu Pemba kuhakikisha kwamba unasimamia na kutekeleza dhima zote ambazo imeingia na watoa huduma pamoja na wafanyakazi kwa maslahi ya Mahkama ili kuweza kuimarisha uhusiano mwema katika upatikanaji wa huduma mbalimbali kutoka kwa wananchi na wafanyakazi.

6.5.2.8 Kutokutenganishwa kwa Ofisi ya masjala ya siri na bayana

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Mahkama Kuu Pemba haijatenganisha masjala ya siri na ya bayana hali ambayo inaweza kupelekea kuvuja kwa taarifa za siri za Serikali pamoja na kupelekea kuwepo kwa mchanganyiko wa majalada ya nyaraka, aidha ni kwenda kinyume na kifungu nambari 52(1) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014.

6.5.2.9 Makadirio ya ukusanyaji wa mapato kinyume na uhalisia shilingi 157,871,000

Jumla ya shilingi 157,871,000 zilikadiriwa kukusanywa na Mahkama Kuu Pemba kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Ukaguzi umebaini kwamba makadirio hayo ni makubwa ukilinganisha na makusanyo halisi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo hadi kufikia 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 89,652,970 zilikusanywa sawa na asilimia 56.79 ya makadirio na kupelekea upungufu wa makusanyo yenye jumla ya shilingi 68,218,030 sawa na asilimia 43.21 ya makadirio.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 32(1)(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.5.3 FUNGU G 03 – OFISI YA MWANASHERIA MKUU

Ukaguzi wa hesabu za Ofisi ya Mwanasheria Mkuu kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Ofisi ya Mwanasheria Mkuu kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,273,100,000 kwa matumizi ya Ofisi. Kati ya hizo jumla ya shilingi 903,300,000 ikiwa ni mishahara na shilingi 1,369,800,000 kwa matumizi mengineyo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Ofisi ya Mwanasheria Mkuu ilitumia jumla shilingi 1,408,189,436 kwa matumizi ya Afisi sawa na asilimia 62 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 1,087,837,070 zilitumika kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia 120 ya makadirio na shilingi 320,352,388 zilitumika kwa matumizi mengineyo sawa na asilimia 23 ya makadirio.

6.5.4 FUNGU G 04 – OFISI YA MKURUGENZI WA MASHTAKA

Ukaguzi wa hesabu za Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 3,754,700,000 kwa matumizi ya kawaida, kati ya hizo shilingi 1,703,300,000 kwa ajili ya mishahara, shilingi 1,271,500,000 kwa matumizi mengineyo, shilingi 179,900,000 kwa ajili ya ruzuku, na shilingi 600,000,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka iliingiziwa na kutumia jumla ya shilingi 2,122,681,572 kwa matumizi ya kazi za kawaida sawa na asilimia 57 ya makadirio, kati ya hizo shilingi 1,640,667,325 kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia 96 ya makadirio, na shilingi 62,446,184 ni kwa ajili ya ruzuku sawa na asilimia 35 ya makadirio, na shilingi 419,568,063 ni kwa ajili ya matumizi mengineyo sawa na asilimia 33 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.5.4.1 Dosari katika udhibiti wa matumizi ya mafuta shilingi 10,286,450

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika uwepo wa dosari ya matumizi ya mafuta yanayonunuliwa kwa ajili ya utekelezaji wa shughuli za Ofisi ambapo imebainika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka imetumia jumla ya lita 5,255 zenye thamani ya shilingi 10,286,450 ambapo imebainika mafuta hayo hayakutumika kwa shughuli za kiofisi badala yake yalitumika kwa shughuli binafsi za Mkurugenzi Mkuu wa Mashtaka pamoja na Naibu Mkurugenzi Mkuu wa Mashtaka hali ya kuwa viongozi hao hulipwa stahiki maalum kwa ajili ya matumizi ya mafuta ili kuhakikisha wanatekeleza majukumu yao kwa ufanisi bila ya kikwazo chochote.

Aidha, ukaguzi umebaini kati ya lita 5,255 zilionunuliwa kwa ajili ya matumizi ya ofisi jumla ya lita 2290 ambazo sawa na shilingi 4,387,420 zilitumiwa na Mkurugenzi Mkuu wa Mashtaka pamoja na lita 2,975 zenye thamani ya shilingi 5,899,030 zilitumiwa na Naibu Mkurugenzi wa Mashtaka jambo ambalo ni ukiukwaji wa taratibu za matumizi ya ofisi pamoja na kutokuzingatia miongozo ya utumishi wa umma inayoelekeza namna bora ya kupunguza kutumia matumizi yasio ya lazima na kuelekeza matumizi ya fedha katika maeneo yaliyokuwa na kipaumbele cha Serikali. Hata hivyo pamoja na uwepo wa dosari hio ukaguzi umebaini udhaifu uliojitokeza katika udhibiti wa mafuta kwa kukosekana mtumishi mwenye sifa wa kufanya kazi hio badala yake kazi hio imefanywa na mtu wa kalamazuu ambae hakuwa na elimu yakutosha juu ya utaratibu wa udhibiti wa mafuta.

Kutumia mafuta yaliopangiwa shughuli za uwendeshaji wa ofisi kunapelekea kuzorotesha malengo ya uwendeshaji wa shughuli za ofisi kwa mujibu yalivyopangwa na hatimae kupelekea kutokufikiwa kwa malengo yaliokusudiwa.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka kuhakikisha wanatekeleza majukumu ya kazi yao kwa mujibu wa makadirio ya matumizi ya fedha waliopangiwa ili kuepusha upotevu wa fedha za umma kwa matumizi binafsi ambayo hayana tija na taasisi ya umma. Mchanganuo wa matumizi ya mafuta hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 113 : Mafuta yaliyotumika kwa Gari ya Mkurugenzi – SMZ 834 A

Namba	Stakabadhi	Lita	Thamani ya fedha (Tshs.)
1.	202324 3/7/2020	60	95,880
2.	202331 10/7/2020	60	105,060
3.	202339 17/7/2020	60	105,060
4.	202343 24/7/2020	60	105,060
5.	202349 31/7/2020	60	105,060
6.	207755 3/8/2020	50	87,550
7.	207761 7/8/2020	60	105,060
8.	207766 14/8/2020	60	113,100
9.	227770	60	113100
10.	227777 28/8/2020	60	113,100
11.	227783 4/9/2020	60	113,100
12.	227788 8/9/2020	40	96,280
13.	227793 11/9/2020	60	114,420
14.	227798 18/9/2020	60	114,420
15.	230756 25/9/2020	60	114,420
16.	230765 2/10/2020	60	114,420
17.	230771 9/10/2020	60	114,420
18.	230775 16/10/2020	60	115,080
19.	230779 23/10/2020	60	115,080
20.	230787 30/10/2020	60	115,080
21.	230794 6/11/2020	60	115,080
22.	230797 13/11/2020	60	116,880
23.	243502 20/11/2020	60	116,880
24.	243507 27/11/2020	60	116,880
25.	243516 4/12/2020	60	116,880
26.	243522 11/12/2020	60	114,720
27.	243533 25/12/2020	60	114,720
28.	243539 1/1/2021	60	114,720
29.	243547 8/1/2021	60	114720
30.	252104 15/1/2021	60	112,920
31.	252109 22/1/2021	60	112,920
32.	252116 29/1/2021	60	112920
33.	252126 5/2/2021	60	112,920
34.	252136 12/2/2021	60	116,040
35.	252141 19/2/2021	50	96,700
36.	276489 10/4/2021	50	108,250
37.	288756 29/4/2021	40	86,600
38.	288768 10/5/2021	40	87,800
39.	288786 30/5/2021	40	87,800
40.	303510 23/6/2021	30	68,160
41.	303517 25/6/2021	30	68160
Jumla		2,290	4,387,420

**Jadweli Nambari 114 : Mafuta yaliyotumika kwa Gari ya Naibu Mkurugenzi wa Mashtaka
– SMZ 146 A**

Namba	Stakabadhi	Lita	Thamani ya Fedha (Tshs.)
1.	202325 3/7/2020	50	79,900
2.	202332 10/7/2020	50	87,550
3.	202338 17/7/2020	50	87,550
4.	202344	50	87,550
5.	202348 31/7/2020	50	87,550
6.	207758 7/8/2020	50	94,250
7.	207763 10/8/2020	30	56,550
8.	207765 14/8/2020	50	94,250
9.	207771 21/8/2020	50	94,250
10.	207775 28/8/2020	50	94,250
11.	207782 4/9/2020	50	94,250
12.	207787 7/9/2020	40	75,400
13.	207792 11/9/2020	50	95,350
14.	207796 17/9/2020	20	38,140
15.	230752 18/9/2020	50	95,350
16.	230755 25/9/2020	50	95,350
17.	230762 2/10/2020	50	95,350
18.	230769 9/10/2020	50	95,350
19.	230774 16/10/2020	50	95,900
20.	230780 23/10/2020	50	95,900
21.	230785 30/10/2020	50	95,900
22.	230791 6/11/2020	50	95,900
23.	230796 13/11/2020	50	97,400
24.	243501 20/11/2020	50	97,400
25.	243508 27/11/2020	50	97,400
26.	243514 4/12/2020	50	97,400
27.	243520 11/12/2020	50	95,600
28.	243526 18/12/2020	50	95,600
29.	243532 25/12/2020	50	95,600
30.	243538 1/1/2021	50	95,600
31.	243546 8/1/2021	50	95,600
32.	252103 15/1/2021	50	94,100
33.	252108 22/1/2021	50	94,100
34.	252115 29/1/2021	50	94,100
35.	252125 5/2/2021	50	94,100
36.	252132 12/2/2021	50	96,700
37.	252139 19/2/2021	50	96,700
38.	252148 26/2/2021	50	96,700
39.	252150 26/2/2021	50	96,700
40.	276455 5/3/2021	50	96,700
41.	276460 12/3/2021	50	101,300
42.	276466 19/3/2021	50	101,300
43.	276470 24/3/2021	30	60,780

44.	276472 29/3/2021	50	101,300
45.	276479 2/4/2021	50	101,300
46.	276485 9/4/2021	50	108,250
47.	276492 16/4/2021	50	108,250
48.	276497 20/4/2021	20	43,300
49.	276500 22/4/2021	50	108,250
50.	288757 30/4/2021	50	108,250
51.	288763 5/5/2021	30	64,950
52.	288767 7/5/2021	50	108,250
53.	288770 14/5/2021	50	109,750
54.	288775 19/5/2021	20	43,900
55.	288778 21/5/2021	50	109,750
56.	288781 25/5/2021	30	65,850
57.	288785 29/5/2021	50	109,750
58.	288791 1/6/2021	30	65,850
59.	288795 4/6/2021	50	109,750
60.	288797 8/6/2021	20	43,900
61.	303501 11/6/2021	50	113,600
62.	303504 16/6/2021	20	45,440
63.	303508 18/6/2021	50	113,600
64.	303511 24/6/2021	10	22,720
65.	303515 25/6/2021	50	113,600
66.	303519 30/6/2021	25	56,800
Jumla		2975	5,899,030

6.5.4.2 Malipo yasiokuwa na tija shilingi 10,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka iliingia makubaliano ya mdomo ya utengenezaji wa mfumo wa kielektroniki wa kuhifadhi kumbukumbu katika Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka na **Ndugu Shaaban H. Chum** ambaye alikuwa Mkurugenzi wa Idara ya Serikali Mtandao kwa thamani ya shilingi 29,997,500.

Aidha, ukaguzi umebaini Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka ilimlipa Bwana Shaaban H. Chumu jumla ya shilingi 10,000,000 kwa hati namba 12/3 kwa ajili ya utengenezaji wa mfumo wa kielektroniki wa kuhifadhi kumbukumbu, dosari ziliobainika katika ukaguzi ni kama zifuatazo:-

- Kutokutekelezwa kwa kazi waliokubaliana na kupelekea kutokupatikana kwa tija iliyokusudiwa.
- Kufanya malipo kwa kutumia hesabu ya mapato ya Serikali jambo ambalo ni kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.
- Kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za Umma unaotokana na kukiukwa taratibu za ufanyaji wa malipo ambapo malipo hayo yalipaswa yalipwe kupitia hesabu ya matumizi ya Wizara na sio hesabu ya mapato.
- Kufanya malipo kwa njia ya udanganyifu ambapo imebainika malipo hayo yalilipwa kwa fedha taslimu na sio kama yalivyoainishwa katika hati ya malipo kuwa yamelipwa kwa njia ya uhamisho wa muamala (TISS).

- Kutokuwepo kwa makubaliano ya mkataba wa utekelezaji wa kazi hiyo jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa upotevu wa fedha za Serikali ambapo kunakosekana kwa njia ya kuirejesha fedha hiyo katika mikono ya Serikali kutokana na kukosekana maandishi ya makubaliano na kulipwa fedha hizo kwa njia ya malipo taslimu.
- Kukosekana kwa tija ya matumizi ya fedha ya Serikali ambayo imepelekea kukwamisha malengo ya taasisi waliyojiwekea.
- Uwepo wa matumizi mabaya ya madaraka kwa aliekuwa Mkurugenzi wa Idara ya Serikali Mtandao kwa kuchukua maamuzi ya kutekeleza kazi hio kwa njia ya malipo ya fedha taslimu kama mfanyabiashara binafsi na sio mtumishi wa Umma jambo ambalo limepelekea ukiukwaji wa taratibu za kifedha na za kiutumishi kwa kuweka maslahi binafsi na kuisababishia hasara Serikali.
- Kuikosesha Serikali huduma iliyotarajia pamoja na kuikosesha mapato yatokanayo na kodi kama kazi hiyo ingelifanywa na kampuni au taasisi binafsi.

Kutokana na dosari zilizobainika hapo juu ukaguzi unaushauri uongozi wa Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka kuhakikisha mtoa huduma huyo anarejesha fedha yote aliyolipwa kwa ajili ya utekelezaji wa huduma iliyokosekana ili hatua nyengine ziweze kuchukuliwa kwa lengo la kuhakikisha huduma hiyo inapatikana na kuleta tija iliyokusudiwa.

AFISI YA MKURUGENZI WA MASHTAKA - PEMBA

6.5.4.3 Malipo yaliyofanywa kinyume na kifungu husika shilingi 11,890,000

Ukaguzi umebaini kuwa jumla ya shilingi 11,890,000 zimetumika kwa matumizi mbali mbali ya Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka – Pemba lakini malipo hayo yamefanyika kinyume na kifungu husika. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 115 : Malipo yaliyofanywa kinyume na kifungu husika

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
7/8 ya 12/4/2021	016433	5,040,000	Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka	Malipo ya fedha kwa ajili ya safari kikazi
2/4 ya 20/4/2021	020489	4,250,000		
1/5 ya 4/5/2021	020886	2,600,000		Malipo ya overtime kwa walinzi
Jumla		11,890,000		

6.5.4.4 Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 1,440,000

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambapo watoa huduma hao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi kwa mujibu wa sheria ambapo kumepokea kushindwa kujiridhisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na vifungu vya Sheria nilivyovinakili hapo juu vya Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka - Pemba kufanya manunuzi kwa kuzingatia kanuni, sheria pamoja na miongozo mbali mbali iliyopo. Mchanganuo wa watoa huduma ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 116 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
23/8 21/8/2020	016650	1,228,000	Hilali Nassor Said	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa na matengenezo ya Ofisi.
½ 4/2/2021	019317	92,000	Classic Azam Centre	Malipo ya fedha kwa ajili ya viburudishaji
½ 4/2/2021	019317	120,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Pemba Cable
Jumla		1,440,000		

6.5.4.5 Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio shilingi 5,394,292

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 5,394,292 zimetumika kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka - Pemba kwa watoa huduma mbali mbali bila ya kukatwa kodi ya zuio.

Kutokukata kodi ya zuio ni kwenda kinyume na kifungu namba 50(2) cha Sheria nambari 7 ya Usimamizi wa Kodi ya mapato ya mwaka 2009 pamoja na marekebisho yake ya mwaka 2020 jambo ambalo linapelekea kuikosesha mapato Serikali. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 117 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
9/8 ya 21/8/2020	016474	3,631,292	Tahfif Aluminium and glass workshop.	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya matengenezo ya Afisi.
23/8 ya 21/8/2020	016650	1,228,000	Hilali Nassor Said	
11/6 ya 22/6/ 2021	021860	535,000	Kheir Mabrouk Juma	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia
Jumla		5,394,292		

6.5.4.6 Malipo ambayo hayakufuata utaratibu shilingi 4,450,000

Ukaguzi umebaini jumla ya shilingi 4,450,000 zimelipwa kwa maposho mbali mbali kutokana na kazi zinazofanywa na watendaji wa Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka bila ya kuwepo kwa muongozo unaoidhinisha ulipaji wa maposho hayo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 118 : Malipo ambayo hayakufuata utaratibu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
½ 03/02/2021	019317	700,000	Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka Pemba.	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho la kikao
	019317	500,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya posho la utafiti
	019317	1,500,000		
	019317	1,400,000		
	019317	350,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya posho la dhamana
Jumla		4,450,000		

6.5.5 FUNGU G 05 – TUME YA KUREKEBISHA SHERIA

Ukaguzi wa hesabu za Tume ya Kurekebisha Sheria kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Tume ya Kurekebisha Sheria kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,173,500,000 kwa matumizi ya Taasisi. Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 360,500,000 kwa ajili ya mishahara ya wafanyakazi wa Tume shilingi 813,000,000 kwa ajili ya matumizi mengineo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Tume ya Kurekebisha Sheria ilitumia jumla shilingi 648,904,021 sawa na asilimia 55 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 373,959,395 kwa ajili ya matumizi ya mishahara ambapo ni sawa na asilimia 104 ya makadirio na shilingi 274,944,626 kwa ajili ya matumizi ya kawaida sawa na asilimia 34 ya makadirio.

6.5.6 FUNGU E 07 - KAMISHENI YA UTUMISHI WA UMMA

Ukaguzi wa hesabu za Kamisheni ya Utumishi wa Umma kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Kamisheni ya Utumishi wa Umma kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,276,100,000. Kati ya fedha hizo shilingi 444,000,000 kwa ajili ya mishahara na shilingi 832,100,000 kwa matumizi mengineo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Kamisheni ya Utumishi ya Umma iliingiziwa na kutumia jumla ya shilingi 672,570,433 kutoka katika Mfuko wa Hazina sawa na asilimia 53 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 511,429,600 zilitumika kwa mishahara sawa na asilimia 76 ya makadirio na shilingi 161,140,833 zilitumika kwa matumizi mengineyo sawa na asilimia 24 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.5.6.1 Kufanyika kwa matumizi kinyume na vifungu vya matumizi shilingi 13,225,272

Ukaguzi uliofanywa umebaini jumla ya shilingi 13,225,272 zimetumika kwa ajili ya kununua huduma mbali mbali ya matumizi ya Ofisi ya Kamisheni ya utumishi wa Umma, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kufanya matumizi kinyume na vifungu vya matumizi husika na bila ya uwepo wa uhaulishaji wa fungu moja kwenda fungu jengine jambo ambalo huwenda likapelekea kujitokeza kwa utekelezaji mdogo kwa baadhi ya mafungu na kupelekea utekelezaji usio na tija na kutokufikiwa kwa malengo yaliyokusudiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kamisheni ya Utumishi wa Umma kuhakikisha matumizi yote yanafanywa kwa mujibu wa vifungu husika na ikitokezea matumizi mengineyo ni vyema taratibu za uhaulishaji wa fungu moja kwenda jengine zifuatwe ili kuepuka matumizi yasio na tija. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 119: Matumizi yaliyofanyika kinyume na vifungu vya matumizi

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilichotumika (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo	
11/5/21	TISS	3,601,262.14	RJ Refrigeration and Electrical	Ununuzi wa Tv, Friji, na Cooker kwa ajili ya zawadi	Kifungu kilichotumika cha Computer 6112208
1(10)4/21	142	576,000	Kamisheni ya Utumishi wa Umma	Malipo ya posho na viburudishaji Kikao.	2206001 Kifungu cha Stationary
6(sub 20/8)	117	3,570,000		Posho la vikao	2111006 Kifungu Transport allowance
6(Sub19/8)	117	3,900,000		Malipo ya awamu ya kwanza kwa ajili ya mafunzo ya muda mfupi.	2111006 Kifungu cha Transport allowance
6(sub11/8)	117	1,000,000			2111006 Kifungu cha Transport allowance
28 (sub 6/8)	119	578,010		Malipo ya awamu ya pili kwa ajili ya mafunzo ya muda mfupi.	2111006 Kifungu cha Transport allowance
Jumla		13,225,272			

6.5.7 FUNGU E08 - TUME YA UTUMISHI SERIKALINI

Ukaguzi wa hesabu za Tume ya Utumishi Serikalini kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Tume ya Utumishi Serikalini kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 640,000,000 kwa matumizi ya Taasisi. Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 210,100,000 kwa ajili ya mishahara na shilingi 429,900,000 kwa matumizi mengineyo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Tume ya Utumishi Serikalini ilitumia jumla shilingi 340,445,120 ambapo ni sawa na asilimia 53. Kati ya fedha hizo shilingi 212,638,120 zilitumika kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia 101 ya makadirio na shilingi 127,807,000 zilitumika kwa matumizi ya kawaida sawa na asilimia 30 ya makadirio.

6.5.8 TUME YA MAADILI YA VIONGOZI WA UMMA ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa za Matumizi

Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,259,672,160. Kati ya fedha hizo shilingi 788,300,000 kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida, shilingi 175,000,000 kwa ajili ya matumizi ya kazi za maendeleo, na shilingi 296,372,160 kwa ajili ya mishahara ya wafanyakazi wa Tume.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Tume ya Maadili Viongozi wa Umma Zanzibar imeingiziwa na kutumia jumla ya shilingi 654,345,208 sawa na asilimia 52 ya makadirio. Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 187,183,70 zilitumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 24 ya makadirio, shilingi 175,000,000 zilitumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 100 ya makadirio na shilingi 292,161,502 zilitumika kwa ajili ya mishahara ya wafanyakazi wa Tume ambazo ni sawa na asilimia 99 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.5.8.1 Kutokukamilika kwa mradi wa maendeleo wa shilingi 50,000,000

Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma Zanzibar inaendelea kuimarisha mfumo wa Tehama kwa Ofisi ya tume iliyopo Pemba ambapo mradi huo unakisiwa kuwa na thamani ya shilingi 750,000,000. Kutokana na ukubwa wa gharama za utekelezaji wa mradi wenyewe pamoja na uchache wa upatikanaji wa fedha ambazo zitawezesha mradi huo kufanikiwa, dosari mbalimbali zimebainika kujitokeza katika ukaguzi ambazo zinaweza zikapelekea matumizi mabaya ya fedha za umma na kutokupatikana kwa tija iliyokusudiwa.

Aidha, ukaguzi umebaini Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma imefanya malipo kwa awamu mbili tofauti kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya uendeshaji na ufanikishwaji wa mradi huo ambapo katika awamu ya mwanzo zililipwa jumla ya shilingi 50,000,000 kwa kampuni ya PLV Digital Investment Company ikiwa ni malipo ya ununuzi wa vifaa hivyo kwa awamu ya mwanzo. Vile vile katika awamu ya pili Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma imefanya malipo ya shilingi 175,000,000 kwa ajili ya ununuzi wa vifaa hivyo hivyo kwa awamu ya pili.

Hadi ukaguzi unakamilika jumla ya shilingi 225,000,000 zimelipwa kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya mradi huo. Kutokana na kufanyika kwa manunuzi hayo ambayo yanategemea upatikanaji wa fedha za uendeshaji wa ofisi miongoni mwa dosari zinazotegemewa kujitokeza kwa baadae ni kama zifuatazo:-

- Kutokukamilika kwa mradi huo kwa wakati kutokana na ukosefu wa upatikanaji wa fedha.
- Kutokujulikana muda wa kukamilika kwa mradi huo kutokana na kutekelezwa kwa kutegemea fedha za matumizi ya kawaida jambo ambalo linaweza kupelekea gharama za ununuzi wa vifaa kuongezeka kutokana na thamani ya shilingi kwa dola.
- Ubunifu wa mradi haukuzingatia thamani halisi ya fedha kwa wakati wa sasa na mahitaji ya vifaa vinavyohitajika kwa bei ya soko ilivyo kutokana na kupanda kwa gharama ya vifaa vya kielektroniki jambo ambalo linaweza likapelekea kutekeleza matakwa ya mradi huo kwa thamani kubwa zaidi kuliko ilivyotegemewa.
- Kujitokeza kwa uwezekano mkubwa wa vifaa vinavyonunuliwa kutokufanya kazi kama ilivyokusudiwa kutokana na vifaa hivyo kununuliwa kidogo kidogo na kuhifadhiwa ghalani kwa muda mrefu hadi vikamilike kwake vyote.
- Kujitokeza kwa gharama ya ziada ya kusafirisha vifaa hivyo pindi vitakapokamilika kwa vile vifaa hivyo vinahifadhiwa katika store ya Unguja na mategemeo ya matumizi yake kwa ajili ya Ofisi ya Pemba.
- Kujitokeza kwa marudio ya upangaji wa matumizi ya bajeti ya ununuzi wa vifaa hivyo kusikotekelezeka kutokana na ufinyu wa upatikanaji wa bajeti.

Kutokana na dosari zilizobainika hapo juu kuna uwezekano mkubwa wa kujitokeza kwa matumizi mabaya ya fedha yatakayotokana na manunuzi yanayoendelea kufanyika bila ya kuwa na tija iliokusudiwa pindi vifaa hivyo vinapo endelea kukaa kwa muda mrefu bila ya kufanya kazi na hatimae kuharibika na kuisababishia hasara Serikali.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma kuhakikisha unapeleka ombi maalum Serikalini ili kuweza kupatiwa fedha za dharura kwa ajili ya kukamilisha mradi huo kwa lengo la kuokoa uharibifu utakao jitokeza wa vifaa vilivonunuliwa na kukaa muda mrefu na hatimae kutokufanya kazi.

Aidha, ukaguzi unashauri uongozi wa Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma kuhakikisha unatafuta eneo maalum (Ofisi) ambayo itakuwa na uwezo na nafasi ya kutosha ya kuweza kufunga mitambo yao kabla ya kukamilika kwa manunuzi yanayoendelea kufanyika ili kunusuru kuendelea kuweka vifaa katika store kwa muda mrefu jambo ambalo linaweza kupelekea kuharibika au kutofanya kazi ipasavyo kwa vifaa hivyo kutokana na kukaa kwa muda mrefu katika mazingira ambayo si rafiki.

6.5.9 WAKALA WA MIUNDOMBINU YA TEHAMA ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Wakala wa Miundombinu ya TEHAMA Zanzibar umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 Wakala wa Miundombinu ya TEHAMA Zanzibar ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 1,760,000,000 ikiwa ni ruzuku kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021, Wakala wa Miundombinu ya Tehama Zanzibar ilipokea jumla ya shilingi 4,221,202,782 . Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 1,727,810,000 ikiwa ni ruzuku kutoka Serikali kuu, sawa na asilimia 98 ya makadirio, na shilingi 2,493,392,782 ikiwa ni makusanyo kutoka katika vyanzo vya ndani ambapo vyanzo hivyo havikuwa na makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wakala wa Miundombinu ya TEHAMA Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 iliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 1,760,000,000 kwa ajili ya matumizi ya kawaida.

Hadi kufikia tarehe Juni 30, 2021 kiasi cha shilingi 1,727,810,000 zimeingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 98 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.5.9.1 Kutokutekelezeka kwa Mpango wa Manunuzi

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Wakala wa Miundombinu ya TEHAMA Zanzibar imeandaa mpango wa manunuzi kwa ajili ya utekelezaji wa manunuzi mbali mbali kwa mujibu wa makadirio ya mahitaji ya bidhaa, pamoja na huduma mbali mbali zinazohitajika kwa ajili ya shughuli mbali mbali za Wakala kama zilivyoainishwa katika mpango kazi wa mwaka.

Dosari ya ukaguzi iliyobainika ni kutokutekelezeka kikamilifu mpango wa manunuzi kwa kutokufanyika kwa manunuzi yenye thamani ya shilingi 4,000,000,000 kwa ajili ya uboreshaji wa kituo cha Kitaifa cha kuhifadhia taarifa (Data Center)jambo ambalo limetokana na ucheleweshwaji wa kuingiziwa kwa fedha za utekelezaji wa uboreshaji wa kituo hicho.

Kitendo cha kuchelewa kuingiziwa fedha kwa wakati kimepelekea kutokutekelezeka kwa mpango wa manunuzi na kurejesha nyuma jitihada za kufikia malengo yaliyopangwa na Wakala wa Miundombinu ya TEHAMA Zanzibar jambo ambalo linaweza kupelekea kutokutekelezeka kwa lengo hilo kutokana na kuwepo kwa mfumko wa bei za vifaa vya ujenzi. Aidha, utekelezaji wa jambo hilo linaweza kuathiri makadirio yaliyopangwa kutokana na kununua bidhaa kwa bei ya juu kuliko makadirio ya awali.

6.5.10 KAMISHENI YA WAKFU NA MALI YA AMANA - PEMBA

6.5.10.1 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 9,554,700

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 9,554,700 zimetumika kwa malipo mbali mbali ya Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana Pemba lakini baadhi ya vielelezo husika havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 120 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
11/7 22/7/2020	001335	2,009,200	Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana - Pemba	Malipo ya fedha wanazokatwa Watumishi.
1/8 10/8/2020	001339	500,000	Saleh Nassor Suleiman	Malipo ya fedha kwa ajili ya safari kikazi.
6/8 17/8/2020	001342	375,000	Juma Abdalla Kheri	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya Komputa pamoja na mashine ya fotokopi.
12/8 18/8/2020	001348	122,500	Masoud Ali Masoud	Malipo ya fedha kwa ajili ya kufanyakazi muda baada ya masaa ya kazi.
14/12 30/12/2020	-	1,440,000	Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana - Pemba	Uhaulishaji wa fedha kutoka hesabu No. 0404314000 kwenda hesabu No. 0404443000.
3/10 7/10/2020	001373	2,758,000	Ali Mbarouk Dadi	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho la kikao.
4/6 17/06/2021	001477	750,000	Ali Haji Ali	Malipo ya fedha kwa ajili ya viburudishaji.
4/5 6/5/2021	001466	1,000,000	Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana - Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya viburudishaji.
6/3	001440	600,000	Masoud Ali Masoud	Malipo ya fedha kwa ajili ya kutekeleza mpango kazi.
Jumla		9,554,700		

6.5.10.2 Ukodishaji wa majengo ya Serikali kwa thamani ndogo shilingi 3,319,800

Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana Pemba inamiliki majengo ya biashara na kuingia mikataba ya ukodishaji ili kuweza kuingizia Serikali mapato yatokanayo na kadi ya majengo hayo.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika ukodishaji wa majengo ya Serikali hauendani na thamani halisi ya fedha kwa kipindi tulichonacho kwani imebainika Kamisheni kukodisha kwa wastani wa shilingi 5,000 hadi shilingi 240,000 jambo ambalo linapelekea kuikoshesha mapato Serikali kutokana kwa kukosekana kwa uhalisia wa thamani ya fedha kwa mujibu wa uchumi wa kipato cha mfanya biashara.

Aidha ukaguzi umeshindwa kupatiwa bei elekezi iliyopangwa na Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana kwa ajili ya ukodishaji wa majengo ya Serikali kinyume na miongozo ya fedha. Mchanganuo wa malipo ya ukodishwaji huo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 121 : Ukodishaji wa majengo ya Serikali kwa thamani ndogo

Namba ya mkataba	Jina la Mkodishwaji	Mahali ilipo	Thamani ya kodi kwa mwezi (Tshs.)
WH.1/D.379	Yakoub Ali Mohammed	Miembeni Chake Chake	65,000
WH.1/D.426	Rashid Gharib Ali		91,000
WH.1/D.422	Nassor Mohammed Dadi		65,000
WH.1/D.383	Mzee Ali Abdalla		65,000
WH.1/D.418	Abdalla Ali Masoud		65,000
WH.1/D.562	Juma Faki Khatib		52,000
WH.1/D.397	Ahmed Abdalla Issa		65,000
WH.1/D.422	Masoud Omar Juma		26,000
WH.2 / D.564	Zahor Saleh Ali		45,000
Namba 2	Ali Muradi Dilshad		240,000
WH.2 / D.525	Khamis Mdungi Mwadini		98,700
WH.1/D.379	Khalef Kassim Hamed		Misufini Chake Chake
WH.1/D.520	Suleiman Salum Issa	45,000	
WH.2/D.563	Ali Said Ali	65,000	
WH.2/D.583	Kassim Juma Mussa	15,000	
Namba 2	Ali Muradi Dilshad	Miembeni Chake Chake	120,000
	Khalef Kassim Hamed	Misufini Chake Chake	240,000
	Jumuia Ya Ukwem	Miembeni Chake Chake	200,000
	Abdalla Issa Saleh	Miembeni Chake Chake	240,000
	Mohammed Hassan Khamis	Miembeni Chake Chake	120,000
WH.3/D.549	Juma Mohammed Said	Misufini Chake Chake	204,000
WH.4/D.536	Humoud Mohammed Humoud	Miembeni Chake Chake	197,000
WH.4/D.537	Hassan Abdalla Nuhu		197,000
WH.5/D.538	Salha Said Ahmed		163,800
WH.5/D.558	Ashraf Ikbali Ibrahim		13,000
WH.5/D.559	Salum Mbaraka Salum		144,300
Namba 6	Jumuia ya Jumaza		Mkungu Malofa
KIWANJA	Seif Mohammed Omar	Sokoni Chake Chake	5000
WH.7/D.550	Saleh Nassor Suleiman	Kipangani Wete	52,000
AH.1/584	Raya Khamis Hamad	Mtemani Wete	39,000
AH.2/D.594	Mussa Alim Bajaka		50,000
Jumla			3,319,800

6.6 WIZARA YA NCHI (OR) KAZI, UCHUMI NA UWEKEZAJI**6.6.1 FUNGU Q01 – OFISI YA RAIS , KAZI, UCHUMI NA UWEKEZAJI**

Ukaguzi wa hesabu za Ofisi ya Rais Kazi Uchumi na Uwekezaji kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Ofisi ya Rais, Kazi, Uchumi na Uwekezaji ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 2,108,555,000 kutokana na vyanzo mbalimbali vya mapato vya ndani na shilingi 16,263,544,886 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Ofisi ya Rais, Kazi, Uchumi na Uwekezaji ilifanikiwa kukusanya jumla ya mapato ya shilingi 963,198,655.60 kutoka vyanzo vya ndani sawa na asilimia 46 ya makadirio, na shilingi 11,733,493,146 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 72 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Ofisi ya Rais, Kazi, Uchumi na Uwekezaji ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 16,263,544,886. Kati ya fedha hizo shilingi 15,934,151,777 zilipangwa kutumika kwa kazi za kawaida na shilingi 329,393,109 zilipangwa kutumika kwa kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Ofisi ya Rais, Kazi, Uchumi na Uwekezaji imeingiziwa na kutumia jumla ya shilingi 11,733,493,146 sawa na asilimia 72.15 ya makadirio. Kati ya hizo shilingi 11,697,636,803 kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida sawa na asilimia 73 ya makadirio, na shilingi 35,856,343 za maendeleo sawa na asilimia 11 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.6.1.1 Kuwepo wadaiwa sugu ambao hawajarejesha mikopo kwa muda mrefu shilingi 395,374,800

Katika ukaguzi uliofanyika umebaini kuwepo kwa madeni ya wadaiwa sugu yenye thamani ya shilingi 395,374,800 ambayo haijarejeshwa kutoka mwaka 2012 hadi 2021 jambo ambalo ni kinyume na malengo ya utoaji wa mikopo hiyo.

Aidha ukaguzi umebaini waliopewa mikopo kutokulipa mikopo yao kwa kipindi kirefu jambo ambalo limesababisha fedha hiyo ya mkopo kutokuzunguka kwa wananchi wengine ambao wanahitaji mikopo hiyo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na muongozo wa Mfuko wa Uwezeshaji wananchi kiuchumi kwa mujibu wa kifungu nambari 4.4(vi) cha mwaka 2014 kinachoeleza kwamba mteja atakayepitisha kipindi cha malipo atalazimika kulipa adhabu ya asilimia 1 ya malipo ya mwezi mara miezi iliyokiukwa kulipwa katika mwaka husika.

Aidha ukaguzi umebaini adhabu hiyo ya kuchelewa kulipa mkopo bado haijafanyiwa kazi jambo ambalo inaikosha Serikali mapato yanayotokana na adhabu hiyo.

Wadaiwa sugu wa mkopo wa kawaida ni kama wanavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 122 : Wadaiwa sugu ambao hawajarejesha mikopo kwa muda mrefu

Namba	Jina la Anayedaiwa	Fedha zilizokopwa (Tshs)	Fedha ya mkopo iliyorejeshwa (Tshs.)	Fedha za mkopo ambazo hazijarejeshwa hadi sasa (Tshs)
1	Mjini	245,805,000.00	120,179,000	125,626,000.00
2	Magharibi A	114,400,000.00	48,400,700	65,999,300.00
3	Magharibi B	209,620,000.00	101,485,000	108,135,000.00
4	Kaskazini A	89,380,000.00	51,262,500	38,117,500.00
5	Kasikazini B	9,200,000.00	6,432,000	2,768,000.00
6	Kusini	49,200,000.00	31,483,000	17,717,000.00
7	Wilaya ya Kati	65,159,000	32,147,000	37,012,000
Jumla		782,764,000	387,389,200	395,374,800.00

Kutokurejeshwa mikopo kwa wakati kunapelekea kukosekana kwa mikopo kwa vikundi vyengine na pia kusababisha mfuko wa uwezeshaji kutotimiza malengo na majukumu yake iliyojipangia kwa wakati.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Uwezeshaji kuhakikisha wadaiwa wanarejesha mikopo hiyo kwa mujibu wa mikataba iliyosainiwa na pande zote mbili ili wananchi wengine wafaidike na mikopo hiyo ili kujikwamua katika maisha duni ya kila siku na waweze kupata kipato na kujitegemea.

Aidha ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko kukaa pamoja na wadaiwa hao ili waweze kufikia hatua mzuri juu ya urejeshaji wa mkopo huo.

HESABU YA MKOPO WA MBOGAMBOGA (AKAUNTI NAMBARI 0451702000)

6.6.1.2 Kutokurejeshwa fedha za mkopo wa mboga mboga kwa muda mrefu kutoka taasisi za Serikali shilingi 69,736,000

Katika ukaguzi uliofanyika katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 kupitia Hesabu ya mbogamboga, ukaguzi umebaini Jumla ya shilingi 69,736,000 za mkopo wa mboga mboga zilikopeshwa kupitia vikundi mbali mbali vya wajasiriamali wa mboga mboga kwa muda mrefu lakini hadi ukaguzi unakamilika mikopo hiyo haijarejeshwa kwa mujibu wa mikataba husika. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na makubaliano ya mkataba husika. Mchanganuo wa wadaiwa hao ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 123 : Fedha za mkopo wa mboga mboga ambazo hazijarejeshwa kwa muda mrefu

Namba	Jina la mkopaji	Fedha ya mkopo aliokopeshwa (Tshs)	Fedha zilizorejeshwa (Tshs)	Fedha za mkopo zilzokuwa hazijarejeshwa (Tshs)
1.	Mjini	12,300,000.00	4,190,000	8,110,000.00
2.	Magharibi A	12,450,000.00	5,145,000	7,305,000.00
3.	Magharibi B	39,600,000.00	13,541,000	26,059,000.00
4.	Kaskazini A	7,000,000.00	1,670,000	5,330,000.00
5.	Kasikazini B	8,800,000.00	4,558,000	4,242,000.00
6.	Kusini	21,000,000.00	14,015,000	6,985,000.00
7.	Wilaya ya Kati	16,000,000.00	4,295,000	11,705,000.00
	Jumla	117,150,000.00	47,414,000	69,736,000.00

Kutokurejeshwa mikopo kwa wakati kunapelekea kukosekana kwa mikopo kwa vikundi vyengine vya wajasiriamali na kusababisha mfuko wa uwezeshaji kutotimiza malengo na majukumu yake iliyojipangia kwa wakati.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Uwezeshaji kuhakikisha wadaiwa wanarejesha mikopo hiyo kwa mujibu wa mikataba iliyosainiwa na pande zote mbili ili fedha hizo ziweze kurejeshwa kwa wakati na wananchi wengine waweze kufaidika na mikopo hiyo kwa kuweza kujiongeza kipato kutokana na hali duni ya kimaisha ya kila siku.

6.6.1.3 Kutokurejeshwa fedha za mkopo kwa muda mrefu kutoka taasisi za Serikali shilingi 66,235,000

Katika ukaguzi uliofanyika katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 kupitia Mfuko wa Uwezeshaji wa Wizara, ukaguzi umebaini Jumla ya shilingi 66,235,000 za mkopo zilitolewa kupitia vikundi mbali mbali vya wajasiriamali kwa muda mrefu, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kwamba mikopo ya fedha hizo hazijarejeshwa kwa mujibu wa mikataba husika. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na makubaliano ya mkataba husika. Mchanganuo wa wadaiwa hao ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini :-

Jadweli Nambari 124 : Fedha za mkopo ambazo hazijarejeshwa kwa muda mrefu kutoka taasisi za Serikali

Walengwa wa mkopo	Jina la Mkopaji	Tarehe ya Mkopo	Fedha zilizokope shwa (Tshs.)	Fedha ya mkopo iliyoreje shwa (Tshs.)	Tarehe ya mwisho ya kurejesha malipo ya mkopo	Fedha ya mkopo ambayo haijareje shwa
Kusini	Dongwe Juhudi Zetu (Bwejuu)	08-03-16	20,000,000	16,335,000	02-10-20	3,665,000
Kaskazini A	Berefoot College Of Zanzibar /Pendo/Asha Khamis (Kikobweni)	30-07-18	20,060,000	10,000,000	26-09-18	10,000,000
Mjini	Busara Njema B. Group / Khamis Islm Suleiman (Rahaleo)	07-11-16	8,000,000	7,600,000	25-08-17	400,000
Mjini	Uwamwema (Mkunazini)	22-01-15	80,000,000	27,830,000	23-07-19	52,170,000
Jumla			128,060,000	61,825,000		66,235,000

Kutokurejeshwa mikopo kwa wakati kunapelekea kukosekana kwa mikopo kwa vikundi vyengine vya wajasiriamali kusababisha mfuko wa uwezeshaji kutotimiza malengo na majukumu yake iliyojipangia kwa wakati.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko wa Uwezeshaji kuhakikisha wadaiwa wanarejesha mikopo hiyo kwa mujibu wa mikataba iliyosainiwa na pande zote mbili ili fedha hizo ziweze kurejeshwa na wananchi wengine waweze kufaidika na mikopo hiyo kwa kuweza kujiongeza kipato kutokana na hali duni ya kimaisha ya kila siku.

6.6.1.4 Mfuko wa Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi kutokuandaliwa na kutokuwasilisha taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka kwa Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa ukaguzi

Mfuko wa Uwezeshaji Wananchi kiuchumi ni mfuko unaojitegemea ambao hutoa mikopo kwa wananchi kwa lengo la kujijiri na kupunguza umasikini. Kifungu namba 24(1) cha "legal Supplement (Part II) to the Zanzibar Government Gazette Vol CXXIV No. 6584" ya tarehe 9 Oktoba 2015 iliyoruhusu uanzishwaji wa Mfuko wa Kujitegemea kinaeleza kwamba mfuko lazima waweke rikodi za hesabu zao kutokana na vigezo vya uhasibu ambavyo vimekubaliwa na Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu. Hesabu hizo zilizowekwa zinatakiwa zikaguliwe na Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu kwa mujibu wa kifungu namba 119(1) cha sheria ya usimamizi wa fedha za umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi umebaini kwamba Mfuko wa Uwezeshaji Wananchi Kiuchumi unaweka kumbukumbu zake za utoaji mikopo, upokeaji na kufanya matumizi kwa mujibu wa sheria zinavyoelekeza, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kwamba Mfuko umeshindwa kuaandaa na kuwasilisha hesabu zake za mwisho wa mwaka kwa Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa ukaguzi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 24(1) cha "legal Supplement (Part II) to the Zanzibar Government Gazette Vol CXXIV No. 6584" ya tarehe 9 Oktoba 2015 na kifungu nambari 119(1) ya Usimamizi ya Fedha za Umma ya mwaka 2016..

Kutokuandaa na kutokuwasilisha taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka za Mfuko kwa Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kunapelekea kukiukwa kwa taratibu, miongozo na Sheria za fedha za kitaifa na kimataifa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Mfuko kuandaa na kuwasilisha taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka kwa Mdhibili na Mkaguzi wa Hesabu za Serikali Zanzibar kwa mujibu wa taratibu, miongozo na Sheria za fedha husika za kitaifa na kimataifa kwa lengo la kusimamia utawala bora.

6.6.1.5 Uhaulishaji wa fedha kutoka hesabu nambari 404090000 kwenda hesabu nambari 021103000745 bila ya kurejeshwa shilingi 14,000,000

Jumla ya shilingi 14,000,000 zimetumika kwa ajili ya uhaulishaji wa fedha kutoka hesabu nambari 404090000 kwenda hesabu nambari 021103000745 kwa ajili ya shughuli mbalimbali za Ofisi.

Ukaguzi umebaini fedha hizo zilizohaulishwa kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya kiofisi hazijarejeshwa hadi ukaguzi unakamilika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016. Jadweli lifuatalo linaonesha mchanganuo wa fedha zilizohaulishwa.

Jadweli Nambari 125 : Fedha ambazo zimehaulishwa na hazikurejeshwa

Hati ya malipo	Uhaulishaji kutoka Hesabu nambari (Transfer A/C No.)	Kwenda hesabu nambari (To A/C)	Kiasi cha fedha kilichohaulishwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
3/7	0404090000	021103000745	5,000,000	PBZ LTD	Ikiwa ni uhaulishaji wa fedha kutoka mfuko wa kujitegemea kwenda Barefoot college. Ikiwa ni uhaulishaji wa fedha kwa idara ya usalama na afya kazini.
6/7	0404090000	0404020000	5,000,000		
11/10	0404090000	0406736000	4,000,000		
Jumla			14,000,000		

Kutokurejeshwa kwa fedha hizo kunapelekea shughuli zilizopangwa kutokukamilika kwa wakati .

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kupitia Mfuko kuhakikisha kwamba fedha hizo zinarejeshwa kwa haraka ili kuweza fedha hizo kutumika katika shughuli zilizopangwa kwa mwaka husika.

IDARA YA VYAMA VYA USHIRIKA**6.6.1.6 Tafauti iliyojitokeza ya orodha ya vyama vya ushirika vilivyowasilishwa kwa Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali na orodha ya vyama vya ushirika kutoka Idara ya Ushirika**

Ukaguzi umebaini kwamba kuna tofauti ambayo imejitokeza kati vyama vya ushirika vilivyo hai vilivyowasilishwa kutoka kwa Ofisi ya Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali na kutoka Idara ya vyama vya Ushirika kupitia vielelezo vilivyowasilishwa kwa Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali na kubainika uwepo wa vyama 363 ambavyo taarifa zake hazikuwasilishwa na kotokujulikana sehemu vilipo na shughuli wanayofanya jambo ambalo huwenda likapelekea kujitokeza kwa tathmini isiyosahihi ya ufuatiliaji wa mienendo ya vyama hivyo. Utofauti wenyewe ni kama unavyoonekana katika jaduweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 126 : Tofauti iliyobainika ya vyama vya ushirika vilivyowasilishwa kwa ukaguzi

Namba	Wilaya husika	Idadi ya vyama kutoka Ofisi ya Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali	Idadi ya vyama kutoka Idara ya Ushirika (Wakaguzi)	Tofauti ya vyama kupitia wilaya mbali mbali za Unguja
1.	Mjini	116	120	4
2.	Kasikazini 'A'	60	373	313
3.	Kasikazini 'B'	201	211	10
4.	Magharibi 'A'	207	213	6
5.	Magharibi 'B'	139	115	24
6.	Kati	180	184	4
7.	Kusini	117	119	2
Jumla		1020	1335	363

Kuwepo kwa utofauti kati ya orodha ya vyama vilivyowasilishwa kwa Mdhhibiti na kutoka Idara ya vyama vya Ushirika kunapelekea kutokuwa na takwimu sahihi ya vyama husika kupitia Idara ya vyama vya ushirika na kusababisha kutokupatikana kwa takwimu sahihi ya vyama vilivyohai na vilivyokuwa sahihi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kupitia idara ya vyama vya ushirika kuhakkikisha kwamba unachukuwa jitihada za makusudi za kuanzisha mfumo maalum ambao utasaidia upatikanaji wa takwimu sahihi ya vyama vya ushirika vilivyohai na vile vilivyokufa kwa lengo la kuisaidia Serikali kuviwezesha kiuchumi ili viweze kujiondolea umaskini na kuweza kujitegemea wenyewe. Aidha kwa vile vyama vya ushirika ambavyo vimekufa ni vyama kujuulikana sababu iliyopelekea vyama hivyo kutokuimarika ili Serikali ichukuwe jitihada za makusudi za kuhakikisha inavifufua, na kuvipatia elimu pamoja na mitaji kwa lengo la kuimarisha Sera na Mikakati ya nchi ya kuondoa umaskini na kuwawezesha wajasiria mali kuweza kufanya shughuli zao kwa ufanisi.

IDARA YA AJIRA**6.6.1.7 Mapungufu yaliojitokeza katika ukusanyaji wa mapato shilingi 6,200,000**

Idara ya Ajira ina jukumu la kusimamia taarifa za ajira na kuimarisha uchumi wa Zanzibar kupitia ongezeko la ajira hasa kwa vijana kwa kuweza kujitegemea na kuwa na uwezo wa kujiajiri wao wenyewe. Aidha Idara ina jukumu la kuratibu shughuli za uwakala binafsi za ajira kwa kazi ya kusafirisha wafanyakazi mbalimbali kwenda kufanya kazi nje ya nchi.

Ukaguzi umebaini kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Idara ya Ajira ilisafirisha idadi ya wafanyakazi wapatao 878 kwenda kufanya kazi nje ya nchi ambapo kila mfanyakazi alistahiki kulipiwa 50,000 kutoka kwa Wakala wake. Kwa mujibu wa idadi ya wafanyakazi waliosafirishwa (878) Idara ya Ajira ilitakiwa kukusanya mapato ya shilingi 43,900,000 kutoka kwa wakala wanaosafirisha wafanyakazi nje ya nchi.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021, Idara ya Ajira imekusanya jumla ya shilingi 37,700,000 kukiwa na upungufu wa mapato ya shilingi 6,200,000 ambayo hayakukusanywa kupitia idadi ya wafanyakazi 878 waliosafirishwa.

Aidha ukaguzi umeshindwa kupata maelezo na ufafanuzi juu ya upungufu wa mapato hayo ambapo kila msafiri alitakiwa kulipiwa shilingi 50,000 kupitia kwa wakala wake.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na muongozo wa ulipaji wa ada ya usafiri kwa kijana ayekwenda kufanya kazi nje kupitia sheria na kanuni ya Ajira nje ya nchi. Aidha kukusanya mapato pungufu ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016. Muhtasari wa mapato ni kama unavyoonekana katika jaduweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 127 : Mapungufu yaliojitokeza katika ukusanyaji wa mapato yatokanayo na vibali vya ajira.

Mwezi wa Makusanyo	Idadi ya vijana waliosafiri nje ya nchi	Kilichotakiwa kulipwa (Tshs.) (A)	Kilicholipwa kwa mujibu wa risiti (Tshs.) (B)	Makusanyo yaliyo kusanywa pungufu (Tshs.) (A-B)
Oktoba	32	1,600,000	1,600,000	-
Oktoba	32	1,600,000	1,400,000	200,000
Novemba	21	1,050,000	1,050,000	-
Novemba	7	350,000	350,000	-
Novemba	3	150,000	150,000	-
Novemba	2	100,000	100,000	-
Disemba	2	100,000	50,000.	50,000
Disemba	12	600,000	600,000.	-
Disemba	62	3,100,000	3,150,000	-
Disemba	61	3,050,000	3,000,000	50,000
Disemba	19	950,000.00	950,000.00	
Januari	82	4,100,000	4,100,000	
Januari	22	1,100,000	2,100,000	
Januari	9	450,000	1,100,000	
Januari	44	2,200,000	450,000	1,750,000

Januari	2	100,000	2,200,000	
Februari	130	650000	-	650,000
Februari	83	4,150,000	4,700,000	
Februari	62	3,100,000	-	3,100,000
Februari	95	4750000	4,200,000	550,000
Februari	61	3,050,000	4,700,000	-
Machi	8	400,000	400,000	-
Aprili	17	850,000.	850,000	-
Mei	2	100,000	100,000	-
Juni	8	400,000	400,000	-
Jumla	878	43,900,000	37,700,000.00	6,200,000

Kukusanya mapato yakiwa pungufu kunapelekea upotevu wa fedha za umma jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 23(1)(a) cha Kanuni ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2021.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Ofisi ya Rais Kazi, Uchumi na Uwekezaji kuhakikisha kwamba miongozo, sheria na kanuni za ukusanyaji wa mapato ya serikali zinafuatwa na kuhakikisha kwamba mapato hayo hayapungui.

6.6.1.8 Kutopatikana ripoti ya utekelezaji ya mpango kazi kwa ukaguzi

Mpango kazi ni moja ya nyenzo muhimu katika ustawishaji wa utekelezaji wa kazi za kila siku za Wizara kwa ajili ya kutekeleza mambo mbalimbali ya kazi.

Katika ukaguzi uliofanyika umeshidwa kupatiwa ripoti ya utekelezaji wa mpango kazi pamoja na vielelezo mbalimbali vinavyotumiwa na Wizara kwa ajili ya kutekeleza majukumu yao ya kiutendaji ya kila siku. Aidha ukaguzi umeshindwa kufanya uwiano baina ya mpango kazi na ripoti ya utekelezaji wa mpango kazi huo wa mwaka katika kipindi kinachoanzia Julai 2020 mpaka Juni 2021 kutokana na kutopatiwa kwa ripoti ya utekelezaji kwa ajili ya kazi za ukaguzi na kupelekea kushindwa kufanya tathmini ya utekelezaji wa malengo ya taasisi husika.

Kutopatikana kwa ripoti ya utekelezaji kwa ukaguzi kunapelekea:-

- Kutojulikana kwa shughuli makhususi zilizopangwa kwenye mpango kazi huo.
- Ukaguzi kushindwa kujiridhisha na mipango iliyoainishwa kwenye mpango kazi wa mwaka pamoja na utekelezaji halisi katika kilichoripotiwa kwenye ripoti ya utekelezaji ya mwaka.
- Ukaguzi umeshidwa kujua kiasi gani cha fedha kilichopatikana kupitia bajeti husika kutokana na shughuli zilizotekelezwa.
- Kushindwa kufanya tathmini ya utekelezaji wa malengo ya taasisi husika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara husika kuchukuwa jitihada za makusudi kusimamia na kuandaa ripoti ya utekelezaji ya mwaka juu ya shughuli zilizotekelezwa na zisizotekelezwa kupitia bajeti husika ili kupima ufanisi wa malengo waliyojipangia kwa mujibu wa fedha ya bajeti iliyopatikana.

6.6.1.9 Malipo yenye vielelezo pungufu shilingi 10,604,876

Ukaguzi umebaini kwamba katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Wizara imefanya matumizi mbali mbali yenye thamani ya shilingi 23,817,876 . Katika matumizi hayo jumla ya shilingi 10,604,876 vielelezo vyake havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa matumizi hayo. Kutoambatanisha vielelezo husika vya matumizi ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 128 : Malipo yenye vielelezo pungufu

Hati ya malipo	Hundi Namba	Thamani ya fedha (Tshs.)	Kilichoonekana Kupitia Vielelezo (Tshs.)	Fedha Ambazo Hazina Vielelezo (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
3/4	000477	4,400,000	2,925,000	1,475,000	Katibu Mkuu	Ikiwa ni malipo ya ununuzi wa umeme na matumizi madogo madogo
4/4	000478	3,750,000	1,040,000	2,710,000		Ikiwa ni malipo ya kulipa mapambo ya , comitee na kuwalipa waandishi wa habari
2/1	57	8,127,876	2,728,000	5,399,876		Ikiwa ni marejesho ya fedha kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya afisi ya kazi uchumi na uwekekezaji
22/5	87	7,540,000	6,520,000	1,020,000		Ikiwa ni malipo kwa ajili ya kugharamia mkutano.
Jumla		23,817,876	13,213,000	10,604,876		

Kutoambatanisha vielelezo kamili kwenye hati za malipo kunapelekea kushindwa kujiridhisha na kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Ukaguzi unashauri kwamba malipo yanayofanywa yaambatanishwe na vielelezo husika ili kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

6.6.1.10 Vifaa ambavyo havikuingizwa katika daftari la kutunza vifaa vya Ghalani shilingi 44,986,991

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba kuna malipo yamefanyika kwa ajili ya kununulia vifaa mbalimbali lakini vifaa hivyo havikuingizwa kwenye daftari la kutunza vifaa vya Ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi ya vifaa hivyo.

Kutoingizwa vifaa hivyo katika daftari la kutunza vifaa vya ghalani ni kwenda kinyume na sheria ya usimamizi wa fedha za umma nambari 12 ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 129 : Vifaa ambavyo havikuingizwa katika daftari la kutunza vifaa vya Ghalani

Hati ya malipo Nambari	Ankara/Risiti	Thamani ya fedha (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
32/2	-Risiti 58580 –Ankara 161	4,174,800.00	Zanzibar Petroleum Ltd	Ikiwa ni ununuzi wa mafuta ya Wizara
35/2	-Ankara 0107 na 0541	3,500,000.00	Kijangwani Petrol Station	Ikiwa ni ununuzi wa mafuta Idara ya Diaspora pamoja na Idara ya mawasiliano Ikulu
25/3	Ankara 02051	16,925,000.00	Wakala Wa Smz Wa Uchapaji	Ikiwa ni ununuzi wa kalenda za ukutani na mezani kwa ajili ya Ofisi
17/4	Risiti 0239 Ankara 0102	8,226,291.00	Excel Installation	Ikiwa ni ununuzi wa computer.
V 24/5	Risiti 4525 Ankara 5034	681,150.00	Zolla Stationary Centre	Ikiwa ni ununuzi wa vifaa vya kuandikia.
49/6	-	800,000	Zola Stationary Center	Ikiwa ni ununuzi wa vifaa mbali mbali
17-08-20	Risiti 509	7,000,000	Barefoot Collage	Utengezaji wa mask
59/6		1,319,750	Znz Petroleum Ltd	-Risiti nambari 59883 Ankara nambari 750. LTS 580.9 za petrol
61/6	-	2,360,000	Katibu Mkuu	Ikiwa ni ununuzi wa Meza ya Idara ya Ajira.
Jumla		44,986,991		

Kutoingizwa vifaa katika daftari la kutunzia vifaa vya ghalani kunapelekea kukosekana kwa uthibitisho wa mapokezi pamoja na matumizi ya vifaa hivyo.

Ukaguzi unashauri kwamba vifaa vyote ambavyo vinanunuliwa viingizwe katika daftari la kutunzia vifaa vya ghalani pamoja na vielelezo vinavyohusika na vifaa hivyo ili kuweza kuthibitisha mapokezi na matumizi ya vifaa hivyo.

CHUO CHA MAFUNZO YA UMEME WA JUA KIBOKWA – KINYASINI UNGUJA

6.6.1.11 Changamoto katika Chuo cha mafunzo ya umeme wa jua

Chuo cha mafunzo ya umeme wa jua kilianzishwa Agosti mwaka 2015 na kutiliana sahihi baina ya Wizara ya Uwezeshaji, Ustawi wa Jamii, Wanawake, Vijana na Watoto na Serikali ya Barefoot College kwa madhumuni ya kuwapa mafunzo ya umeme wa jua, mradi wa nyuki, ushoni kwa lengo la kumtoa mwanawake kijijini na kuleta maendeleo katika kijiji chao.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 103,000,000 zimeshatolewa kwa ajili ya kugharamia chuo hicho.

Ukaguzi umefanya ziara na kubaini kwamba kumekuwepo na changamoto mbali mbali ambazo zinahitaji kufanyiwa marekebisho ili kuepusha kutokufikia malengo waliyopanga.

Changamoto zenyewe ni kama zifuatazo:-

- Kukosekana kwa mpango kazi na Utekelezaji wake.
- Kutokuwepo kwa mhasibu wa kitengo , kitengo cha manunuzi, kitengo cha habari na mawasiliano (ICT).
- Kukosekana kwa mkataba baina ya Wizara ya kazi uwekezaji na Uchumi na Serikali ya barefoot ambao umemaliza muda wake tangu mwaka 2018.
- Kutokufanyiwa mapitio (review) mkataba kwa muda mrefu jambo ambalo linapelekea kituo kutokufanya kazi zake kwa ufanisi.

Aidha mkataba wa awali umemaliza muda wa matumizi tarehe 3/7/2018 kwa mujibu wa mkataba (MoU) husika.

Kutokuwepo kwa mkataba husika kunapelekea mgogoro katika uendeshaji na utekelezaji wa chuo husika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha kwamba changamoto zote ambazo zimejitokeza zinafanyiwa kazi na mujibu wa sheria zilizopo.

Aidha ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kukifanyia tathmini chuo cha mafunzo ya umeme wa jua kutokana na uendeshaji wa chuo husika ili kuweza kubaini ufanisi na tija ya chuo hicho kupitia walengwa waliokusudiwa.

HESABU YA MATUMIZI YA MAENDELEO (DEVELOPMENT ACCOUNT)

HESABU NAMBARI 9928190604

6.6.1.12 Fedha za ujenzi wa Nyumba ya Kulelea Watoto Mazizini zilizotumika ambazo hazikuwemo katika mpango mkuu wa manunuzi wa mwaka 2020/2021

Katika ukaguzi uliofanyika umebaini kuwa Wizara imefanya malipo yenye thamani ya shilingi 350,000,000 kwa ajili ya Ujenzi wa nyumba ya Watoto Mazizini ambayo ujenzi huo haukuwepo kwenye mpango mkuu wa manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu nambari 32(1)(2)(3) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kinaeleza kwamba "Afisa Mhasibu wa taasisi ya umma atawajibika na utayarishaji wa bajeti ya mwaka ya taasisi ya umma". Aidha kwa mujibu wa kifungu nambari 42(1)(2) na kifungu 43 (1)(2)(3) cha sheria ya ununuzi na uondoshaji wa mali za umma nambari 11 ya mwaka 2016 Wizara imeshindwa kutekeleza matakwa ya vifungu hivyo jambo ambalo limepelekea kufanya manunuzi kinyume na utaratibu uliowekwa na Serikali.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 32 cha Sheria ya usimamizi wa fedha za umma nambari 12 ya mwaka 2016, aidha ni kwenda kinyume na kifungu nambari 42 na 43 cha Sheria ya ununuzi na uondoshaji wa mali za umma nambari 11 ya mwaka 2016. Malipo yenyewe ni kama yafuatayo:-

Kufanya matumizi ambayo hayakuwemo katika mpango mkuu wa manunuzi ni kwenda kinyume na Sheria ya manunuzi na uondoshaji wa mali ya umma namba 11 ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha unafanya matumizi kwa mujibu wa mpango wa manunuzi ili kuepuka kufanya matumizi ambayo hayakuidhinishwa na Serikali na hatimae kutokufikiwa kwa malengo yaliyokusudiwa. Hata hivyo pindipo panapotokea matumizi ya dharura na yaliyo katika maelekezo ya Viongozi Wakuu wa Serikali ni vyema kuzingatia kanuni na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

6.6.1.13 Ukiukwaji wa taratibu za uhaulishaji shilingi 160,000,000

Ukaguzi umebaini Ofisi ya Rais Kazi Uchumi na Uwekezaji imefanya uhalishaji wa shilingi 160,000,000 kutoka Hesabu ya Maendeleo kwenda Hesabu ya Amana, uhaulishaji huo ulifanywa kwa mujibu wa hati ya malipo nambari 1/2 ya tarehe 03/02/2021 kwa ajili ya ukarabati wa nyumba ya kulelea watoto Mazizini. Dosari ya ukaguzi iliyobainika ni kutokufuatwa kwa taratibu za uhaulishaji jambo ambalo huenda likapelekea kutokujua thamani halisi ya fedha iliyotumiwa kwa mujibu wa kifungu husika.

Ukaguzi unashauri uongozi kuhakikisha unafuata taratibu za uhaulishaji wa fedha pamoja na kuweka vielelezo vyote vinavyohusika kwa mujibu wa utaratibu na miongozo ya Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.6.1.14 Kutokuwepo kwa bajeti ya matumizi ya shilingi 678,160,160

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika jumla ya shilingi 678,160,160 zimetumika kwa ukarabati wa nyumba ya kulelea watoto Mazizini katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo fedha hizo zilitengwa kwa ajili ya ukarabati wa majengo ya Sebleni na uzio kwa kituo cha Welezo kwa Wazee .

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutumika kwa jumla ya shilingi 678,160,160 ambazo hazikuidhinishwa matumizi yake katika bajeti husika na kupelekea kushindwa kupatiwa vielelezo pamoja na taarifa zilizopelekea kufanyika kwa matumizi hayo jambo ambalo limetia shaka juu ya uhalali wa matumizi hayo pamoja na kutokujulikana kwa bajeti halisi ya ukarabati wa nyumba hiyo.

Kufanya matumizi nje ya bajeti kunapelekea kuathiri utekelezaji wa malengo ya taasisi na kushindwa kufanya tathmini ya utekelezaji wa malengo kwa mujibu wa matumizi ya fedha yaliyoidhinishwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha matumizi ya fedha hutumika kwa mujibu wa bajeti husika ili kuepusha kujirejea kwa maombi ya utekelezaji wa bajeti kwa jambo ambalo limeshatekelezwa.

6.6.1.15 Dosari katika ukarabati wa nyumba ya kulelea watoto Mazizini

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Ofisi ya Rais Kazi Uchumi na Uwekezaji imefanya ukarabati mkubwa katika nyumba ya kulelea watoto Mazizini kwa kuondoa baadhi ya vifaa na kuweka vifaa vipya ikiwemo mabati , madirisha, milango, pamoja na vifaa vyenginevyo, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kutokujulikana kwa thamani halisi ya fedha kwa vifaa vilivyotolewa pamoja na kutokujulikana matumizi ya vifaa vilivyotolewa vilipopelekwa jambo ambalo limetia shaka juu ya uhalali wa matumizi ya vifaa vilivyotolewa.

Kutokujulikana kwa thamani ya matumizi ya vifaa vilivyotolewa na kutokujulikana kwa taarifa ya vifaa hivyo vilipopelekwa kunatia dosari ya usimamizi wa mali za umma na ukiukwaji wa taratibu za uuzwaji wa mali chakavu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Ofisi ya Rais Kazi Uchumi na Uwezesaji kuhakikisha unasimamia utaratibu wa uondoshwaji wa mali chakavu kwa lengo la kuipatia Serikali mapato.

WIZARA YA NCHI (OR) KAZI, UCHUMI NA UWEKEZAJI - PEMBA

6.6.1.16 Dosari katika Utoaji wa Mafuta shilingi 44,956,119

Ukaguzi umebaini kwamba Wizara ya Nchi (OR) Kazi, Uchumi na Uwekezaji - Pemba imenunua mafuta ya aina mbali mbali kwa ajili ya matumizi ya ofisi, dosari zifuatazo zimebaika katika utoaji wa mafuta hayo kwa wafanyakazi na idara mbali mbali kwa shughuli za Ofisi:-

a) Utoaji wa Mafuta bila ya kuwepo kwa mtiririko wa nambari za vyombo husika katika Daftari la Ghalani na bila ya kurikodiwa katika logbook.

Ukaguzi umebaini kukosekana kwa mtiririko wa utowaji wa mafuta kwa vyombo vya moto katika daftari la ghalani aidha mafuta hayo hayakuonekana kurikodiwa katika logbook ili kuonesha mwenendo wa utoaji wa mafuta kulingana na safari iliyoendwa.

b) Utoaji wa Mafuta bila ya kuwepo kibali cha utoleaji (koponi) na uthibitisho wa upokeaji

Ukaguzi umebaini kukosekana kwa kibali cha utoaji wa mafuta kwa wafanyakazi mbali mbali kwa ajili ya utekelezaji wa shughuli za Ofisi. Hali hii inapelekea ukaguzi kushindwa kuthibitisha idadi ya lita za mafuta yaliyotolewa kwa wafanyakazi wanaohusika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa mafuta hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 130 : Utoaji wa mafuta bila ya kuwepo kibali cha utoleaji

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Idadi ya lita za Petrol	Idadi ya lita za Diesel	Maelezo
10/07 10/07/2020	016033	1,582,000	Wete Petrol Station	990	-	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol
10/08 10/08/2020	016448	1,733,490	Wete Petrol Station	990	-	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol
36/08 18/08/2020	017202	5,134,394	Bakar Petrol Station	1307.8	1388	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel
11/09 7/09/2020	016694	1,905,750	Wete Petrol Station	990	-	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol
2/10 2/10/2020	017110	2,637,310	Bakar Petrol Station	1028.5	350	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel
3/10 2/10/2020	017111	3,900,700	Bakar Petrol Station	1200.8	834.1	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel
33/11 30/11/2020	018405	226,614	Bakar Petrol Station	-	121.4	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa diesel
52/12 31/12/2020	018804	1,758,000	Bakar Petrol Station	657.9	274.7	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Idadi ya lita za Petrol	Idadi ya lita za Diesel	Maelezo
53/12 31/12/2020	018801	3,030,000	Bakar Petrol Station	1052.5	559.1	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel
5/02 04/2/2021	019290	210,971	Bakar Petroleum Limited	-	132.83	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa diesel
40/3 9/3/2021	019869	9,308,500	Zanzibar Petrol Limited	2373.4	2204.8	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel
46/3 9/3/2021	019874	2,691,250	Zanzibar Petrol Limited	856.9	2204.8	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel
22/5 10/5/2021	021022	3,447,695	Zanzibar Petrol Limited	1115.1	486.5	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel
36/5 19/05/2021	021110	4,145,000	Zanzibar Petrol Limited	912.2	1147	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel
1/6 2/6/2021	021501	2,544,445	Zanzibar Petrol Limited	976.7	186.5	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel
26/6 11/02/2021	021559	700,000	Zanzibar Petrol Limited	-	320	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa diesel
Jumla		44,956,119		14,451.8	10,209.73	

c) Kutokurikiwa kwa vibali vya Matumizi ya Mafuta katika daftari la ghalani Shilingi 22,836,890

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika jumla ya vibali vyenye thamani ya shilingi 22,836,890 vimetolewa kwa ajili ya matumizi ya mafuta kwa vyombo mbali mbali vinavyomilikiwa na Wizara ya Nchi (OR) Kazi Uchumi na Uwekezaji – Pemba.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa kumbukumbu za vibali hivyo vilivyotumika katika daftari la utoaji na uingiziwaji wa ununuzi wa mafuta jambo ambalo limepelekea kushindwa kujiridhisha juu ya uhalali wa matumizi ya mafuta hayo kwa kukosekana taarifa ya chombo kilichoingizwa mafuta hayo.

Ukaguzi unashauri kwa uongozi wa Wizara ya Nchi (OR) Kazi Uchumi na Uwekezaji – Pemba kuweka taratibu za kurikodi matumizi ya mafuta ni vyema kufatwa ili kuweka uwazi na uhibitizi mzuri wa matumizi ya mafuta hayo. Mchanganuo wa matumizi ya mafuta hayo ni kama inavyoonekana katika jadwali hapo chini:-

Jadweli Nambari 131 : Kutokurikodiwa kwa vibali vya Matumizi ya Mafuta

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Idadi ya lita za Petrol	Idadi ya lita za Diesel	Maelezo		
40/3 9/3/2021	019869	9,308,500	Zanzibar Petrol Limited	2373.4	2204.8	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Petrol na diesel		
46/3 9/3/2021	019874	2,691,250		856.9	2204.8			
22/5 10/5/2021	021022	3,447,695		1115.1	486.5			
36/5 19/05/2021	021110	4,145,000		912.2	1147			
1/6 2/6/2021	021501	2,544,445		976.7	186.5			
26/6 11/02/2021	021559	700,000		-	320			
Jumla		22,836,890						

6.6.1.17 Mikopo ambayo haijarejeshwa shilingi 107,624,000

Ofisi ya Rais Kazi, Uchumi na Uwekezaji hutowa Mikopo midogo midogo kwa wajasiriamali mbali mbali kwa lengo la kuwawezesha kujiajiri wenyewe na kupunguza umasikini kupitia mfuko wa uwezeshaji wananchi kiuchumi.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla ya shilingi 107,624,000 zimekopeshwa kwa wajasiriamali mbali mbali kisiwani Pemba lakini mikopo hiyo haijarejeshwa licha ya kwamba muda wa kurejesha mikopo hiyo umeshapita. **Kiambatisho Nambari 6 Kinahusika.**

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na muongozo wa mfuko wa uwezeshaji wananchi kiuchumi pamoja na makubaliano katika mkataba wa mkopo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Ofisi ya Rais Kazi, Uchumi na Uwekezaji – Pemba kuhakikisha unafanya ufuatiliaji wa haraka wa urejeshwaji wa mikopo hiyo kwa lengo la kuweza kuwapatia wajasiriamali wengine kwa mujibu wa utaratibu uliopo kwa lengo la kuwapunguzia ugumu wa kasi ya maisha.

6.7 WIZARA YA AFYA USTAWI WA JAMII WAZEE JINSIA NA WATOTO**6.7.1 FUNGU H 01 - WIZARA YA AFYA USTAWI WA JAMII WAZEE JINSIA NA WATOTO**

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Afya Ustawi wa Jamii Wazee Jinsia na Watoto kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Afya, Ustawi wa Jamii, Wazee, Jinsia na Watoto kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 243,831,283,100. Kati ya fedha hizo shilingi 157,090,678,520 ni kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida, shilingi 86,740,604,580 kwa ajili ya matumizi ya kazi za maendeleo na shilingi 21,650,000,000 kutoka washirika wa maendeleo. Aidha jumla ya shilingi 360,505,000 ilikadiriwa kukusanya kutoka katika vyanzo vyake vya ndani.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara ya Afya, Ustawi wa Jamii, Wazee, Jinsia na Watoto ilipokea jumla ya shilingi 53,729,872,313 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 22.04 ya makadirio, kati ya fedha hizo shilingi 45,332,549,905 ni kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 29 ya makadirio, na shilingi 8,397,322,407 kwa ajili ya kazi za maendeleo sawa na asilimia 10 ya makadirio, na shilingi 3,314,264,042 kutoka washirika wa maendeleo sawa na asilimia 15 ya makadirio. Aidha jumla ya shilingi 2,597,694,828 zilikusanywa kutoka katika vyanzo mbali mbali vya mapato sawa na asilimia 721 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Afya, Ustawi wa Jamii, Wazee, Jinsia na Watoto kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupokea na kutumia jumla ya shilingi 243,831,283,100, kati ya fedha hizo shilingi 157,090,678,520 ni kwa ajili ya kazi za kawaida, shilingi 86,740,604,580 kwa ajili ya kazi za maendeleo na shilingi 21,650,000,000 kutoka washirika wa maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara ya Afya, Ustawi wa Jamii, Wazee, Jinsia na Watoto ilipokea jumla ya shilingi 53,729,872,313 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 22.04 ya makadirio, kati ya fedha hizo shilingi 45,332,549,905 ni kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 29 ya makadirio, shilingi 8,397,322,407 kwa ajili ya kazi za maendeleo sawa na asilimia 10 ya makadirio, na shilingi 3,314,264,042 kutoka washirika wa maendeleo sawa na asilimia 15 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.7.1.1 Kutokupatiwa ithibati ya matumizi pamoja na vielelezo vya miamala ya fedha ya shilingi 1,544,029,150.00

Katika kutekeleza majukumu ya ukaguzi wa taarifa za matumizi ya Wizara ya Afya Ustawi wa Jamii Wazee Jinsia na Watoto, Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ilipokea majibu ya taarifa za ukaguzi wa awali kutoka Wizara ya Afya ambapo ilibainika kuna baadhi ya miamala ya fedha ilisahauliwa kuwasilishwa katika taarifa ya awali (Management Letter) iliyopelekwa Wizara ya Afya.

Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali ilichukuwa jitihada za kuwasilisha taarifa za miamala hiyo kupitia barua yenye kumbukumbu nambari AUD/WA/7/VOL.II/10 ya tarehe 25 Aprili 2022 kwa lengo la kuweza kuwasilishiwa ithibati ya matumizi pamoja na vielelezo vya miamala hiyo kwa lengo la kukamilisha ukaguzi na kuweza kutoa maoni ya ukaguzi yatokanayo na taarifa ya hesabu za mwisho wa mwaka iliyowasilishwa kwa ajili ya ukaguzi.

Hadi tunakamilisha ukaguzi baadhi ya miamala hatukuweza kupatiwa uthibitisho wa matumizi pamoja na uwepo wa vielelezo vilivyotumika kwa ajili ya matumizi ya miamala hiyo jambo ambalo limepelekea hesabu ya mwisho wa mwaka wa fedha 2020/2021 kutokuonesha sura sahihi na halisi ya hesabu za Wizara ya Afya Ustawi wa Jamii Wazee Jinsia na Watoto. Miamala hiyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 132 : Kutokupatikana kwa ithibati ya matumizi na vielelezo vya miamala ya fedha

Namba	Tarehe	Kiasi cha Muamala wa fedha uliofanyika (Tshs)	Maelezo
1.	11/07/2020	628,000,000.00	TRANSFER FROM A/C – PAYMENT ORDER TRF WITHIN KTB MKUU WIZARA AFYA ACCONTS FROM MALINDI BRANCH
2.	13/07/2020	163,639,886.00	PG-TRANSFER B2B PRINCIPAL AMOUNT OF 163639886, DEBITED FROM ACCOUNT NO. 0406446000,REF:005RTG2 00713004.
3.	22/07/2020	33,449,974.00	TRANSFER FROM A/C TO A/C – PAYMENT ORDER TRF KTB MKUU AFYA TO RASHMOH CONTRACTORS CO LTD FROM MALINDI BRANCH
4.	23/07/2020	11,280,000.00	CASH WITHDRAWAL 192 ALI JUMA ALI FROM MALINDI BRANCH
5.	23/07/2020	28,509,622.00	CASH WITHDRAWAL 191 ALI JUMA ALI FROM MALINDI BRANCH
6.	18/08/2020	67,486,500.00	CASH WITHDRAWAL 195 ALI JUMA ALI FROM MALINDI BRANCH
7.	19/08/2020	92,208,200.00	PG-TRANSFER B2B PRINCIPAL AMOUNT OF 92208200, DEBITED FROM ACCOUNT NO. 0406446000,REF:005RTG2 00819020.
8.	24/08/2020	9,420,000.00	CASH WITHDRAWAL 202 ALI JUMA ALI FROM MALINDI BRANCH
9.	24/08/2020	52,582,102.00	CASH WITHDRAWAL 201 ALI JUMA ALI FROM MALINDI BRANCH
10.	28/08/2020	20,290,000.00	CASH WITHDRAWAL 198 ALI JUMA ALI ZID NO. 310101646
11.	28/08/2020	18,489,950.00	CASH WITHDRAWAL 199 ALI JUMA ALI ZID NO. 310101646 FROM MALINDI BRANCH
12.	01/09/2020	211,473,000.00	OG-TRANSFER B2B PRINCIPAL
13.	01/09/2020	36,867,916.00	CASH WITHDRAWAL 203 ALI JUMA ALI FROM MALINDI BRANCH
14.	04/09/2020	50,000,000.00	CASH WITHDRAWAL 205 ALI JUMA ALI FROM MALINDI BRANCH
15.	04/09/2020	25,332,000.00	CASH WITHDRAWAL 207 ALI JUMA ALI FROM MALINDI BRANCH
16.	04/09/2020	50,000,000.00	CASH WITHDRAWAL 206 ALI JUMA ALI FROM MALINDI BRANCH
17.	04/09/2020	45,000,000.00	TRANSFER FROM A/C TO A/C – PAYMENT ORDER WIZARA YA AFYA UNICEF FROM MALINDI BRANCH
Jumla		1,544,029,150.00	

6.7.1.2 Wafanyakazi waliolipwa mishahara wakiwa wamemaliza muda wao wa utumishi Serikalini shilingi 10,450,000

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Wizara ya Afya kuendelea kuwalipa mshahara kwa baadhi ya watumishi ambao waliomaliza muda wao wa utumishi na kutakiwa kustaafu kwa mujibu wa Sheria kwa kutimiza muda wao wa utumishi Serikalini kuendelea kulipwa mshahara yenye thamani ya shilingi 10,450,000 jambo ambalo ni kinyume na Sheria Nambari 2 ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2011.

Kulipa mishahara wakati mtumishi ameshamaliza muda wake wa utumishi kunapelekea kuitia hasara Serikali na kujitokeza kwa upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unaushauri Uongozi wa Wizara ya Afya kuhakikisha inachukua jitihada za makusudi kuweka zuio la mshahara kwa watumishi hao ikiwemo pamoja na kutoa taarifa kwa mamlaka husika kukatwa fedha walizo zichukua kwa kulipwa kimakosa, ili ziweze kukatwa kupitia malipo yao ya uzeeni kabla ya Serikali kuwalipa malipo hayo. Malipo hayo ni kama yanavyoonekana katika Jadwali hapo chini:-

Jadweli Nambari 133 : Wafanyakazi waliolipwa mishahara wakiwa wamemaliza muda wao wa utumishi

Namba	Jina	Mwaka wa Ajira	Mwaka wa kustaafu	Mwezi aliopokea Mshahara	Kiwango cha mshahara	Miezi ya ziada	Thamani halisi ya fedha
1.	Asia Abdalla Suleiman	1961	1/7/2021	Oktoba 2021	781,000	4	3,124,000
2.	Zulekha Khalfan Said	25/12/1959	25/12/2019	Januari 2020	715,000	1	715,000
3.	Rukia Suleiman Saleh	17/11/1959	30/11/2019	Februari 2020	659,000	3	1,977,000
4.	Makame Khamis Juma	23/11/1959	-	Feb 2020	462,000	3	1,386,000
5.	Ghanime Idarus Mohd	22/9/1960	-	Nov 2020	410,000	2	820,000
6.	Abeid Khamis Ame	1/1/1960	-	May 2020	400,000	5	2,000,000
7.	Fakih Hamad Fakih	1961	-	July 2021	434,000	1	434,000
Jumla Kuu							10,450,000

6.7.1.3 Kukosekana kwa stakabadhi za makusanyo ya mapato shilingi 29,927,000

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini kwamba Wizara ya Afya kupitia Kitengo cha Afya ya Bandarini kimekusanya mapato yenye thamani ya shilingi 29,927,000 yanayotokana na huduma mbali mbali ambazo zinatolewa Bandarini zikiwemo chanjo ya homa ya ini, homa ya manjano na kubadilisha kadi. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni Kukosekana kwa stakabadhi za kukusanyia mapato hayo ili kuweza kupima tathmini ya fedha halisi iliyokusanywa kupitia huduma iliyotolewa, jambo ambalo limetia shaka juu ya uhalali wa makusanyo hayo kwa kukosekana kwa uthibitisho unaotoa uhalisia wa fedha iliyo kusanywa na kuwasilishwa kama ni mapato halali yanayotokana na vyanzo hivyo vya mapato.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha kwamba mapato yanayokusanywa yanafuata misingi ya sheria na kanuni kwa mujibu wa miongozo ya ukusanyaji wa fedha za umma ili kuepuka kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma.

Uchambuzi wa mapato hayo yaliyokusanywa bila ya kutolewa kwa stakabadhi ni kama yanavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 134 : Stakabadhi za makusanyo ya mapato zilizokosekana kwa ukaguzi

Mwezi	Kiwango cha fedha kilichokusanywa			(Tshs)
	Homa ya manjano	Homa ya Ini	Kubadili kadi	Jumla ya makusanyo
Julai 2020	350,000	275,000	110,000	735,000
Agosti 2020	890,000	75,000	270,000	1,235,000
Septemba 2020	1,210,000	150,000	180,000	1,540,000
Oktoba 2020	1,382,000	75,000	210,000	1,667,000
Novemba 2020	1,340,000	300,000	260,000	1,900,000
Disemba 2020	5,280,000	125,000	730,000	6,135,000
Januari 2021	3,170,000	100,000	400,000	3,670,000
Februari 2021	2,480,000	125,000	490,000	3,095,000
Machi 2021	2,440,000	50,000	490,000	2,980,000
Aprili 2021	2,005,000	50,000	230,000	2,285,000
Mei 2021	1,720,000	25,000	250,000	1,995,000
Juni 2021	2,120,000	0	470,000	2,590,000
Jumla	24,387,000	1,350,000	4,190,000	29,927,000

6.7.1.4 Kukosekana kwa vitabu 15 vya ukusanyaji wa Mapato

Katika mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Wizara ya Afya imetekeleza jukumu lake la kukusanya mapato kupitia vyanzo vyake mbali mbali vya makusanyo. Dosari iliyobainika na ukaguzi ni kukosekana kwa vitabu vya stakabadhi za kukusanyia mapato jambo ambalo limepelekea kushindwa kufahamu mapato halisi yaliyokusanywa yanayotokana na vitabu vya makusanyo hivyo.

Kutokupatikanwa kwa vitabu vya stakabadhi vilivyotumika kwa ukusanyaji wa mapato kunatia shaka juu ya mapato hayo kama wamewasilishwa Benki kwa mujibu wa utaratibu jamabo ambalo huenda ikajitokeza upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unaushauri Uongozi wa Wizara ya Afya kuhakikisha vitabu vyote vilivyokosekana vinapatika kwa ukaguzi ili kuweza kujiridhisha juu ya uhalali wa makusanyo hayo.

Uchambuzi wa vitabu vilivyokosekana kwa ukaguzi ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 135 : Vitabu 15 vya ukusanyaji wa Mapato vilivyokosekana kwa ukaguzi

Namba	Mtiririko wa nambari za Stakabadhi	Jumla ya vitabu
1.	58901-589550	1
2.	589555-589600	1
3.	589 60-589 650	1
4.	589401-589450	1
5.	595101-595150	1
6.	595251-595300	1
7.	69 6951-697000	1
8.	732151-732200	1
9.	738401-738450	1
10.	012401-012450	1
11.	012251-012300	1
12.	012901-012950	1
13.	012951-013000	1
14.	030 601-030650	1
15	030901-030950	1
Jumla		15

6.7.1.5 Matumizi yaliyozidi makisio ya manunuzi shilingi 59,425,841

Katika ukaguzi uliofanyika katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021, Wizara ya Afya iliandaa makisio ya matumizi kwa ajili ya ununuzi na utekelezaji wa kazi za kila siku za Wizara.

Ukaguzi umebaini kwamba kiwango kilichotumika katika manunuzi hayo kimezidi uhalisia wa manunuzi yenyewe. Kukosekana kwa mpango mzuri wa uandaaji wa makisio ya matumizi ya ununuzi wa vifaa kunapelekea kutokupatikana usahihi wa makisio na kusababisha ongezeko kubwa la matumizi yasiokuwa na bajeti.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha kwamba makisio ya ununuzi wa vifaa yanaandaliwa kwa ustadi na umakini mkubwa ili kupunguza matumizi ya ziada ya manunuzi husika jambo ambalo linaweza kupelekea kuathiri mpango wa bajeti ya manunuzi ya Wizara. Makisio yaliyozidi matumizi ni kama yanavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 136 : Matumizi yaliyozidi makisio ya manunuzi

Namba	Aina ya Matumizi yaliyofanyika	Nambari ya Zabuni	Bajeti ya Manunuzi iliyoidhinishwa kwa mwaka 2020/2021 (Tshs.)	Kiwango cha Fedha halisi kilichotumika 2020/2021 (Tshs.)	Kiasi cha Fedha kilichoongezeka Excess Amount (Tshs.)
1	Renovation Of Public Health Emergency Operation Center(Pheoc) Lumumba	SMZ/HOI/W/ NCB/2020/2021/68	100,364,684	136,040,525	35,675,841
2	Provision For Consultancy Service For Development Of Negleted Trpical Disease (Ntds) Master Stretegic Plan For Zanzibar	SMZ/HO1/C/ OQ/2020/2021/78	9,280,000	33,030,000	23,750,000
Jumla					59,425,841

6.7.1.6 Kuharibika kwa ukuta wa uzio na sakafu ya jengo la Bohari kuu ya dawa Vitongoji Pemba

Wizara ya Afya imefanya mchakato wa zabuni kwa njia ya Domestic Resticted Competitive Bidding na kuingia mkataba na mkandarasi ZEECON Company LTD kwa zabuni nambari SMZ/H01/W/R/ RNCB/2020/21/31 ya tarehe 17/11/2020 kwa jumla ya shilingi 597,635,771 pamoja na VAT kwa ajili ya ujenzi wa uzio pamoja na sakafu (Landscaping) ya jengo la Bohari Kuu ya Madawa Vitongoji Pemba. Kupitia barua nambari AB.3/39/02 ya tarehe 03/02/2021, Wizara ya Afya ilimuandikia Wakala wa Majengo kwa ajili ya ombi la kumtaka kusimamia (mshauri elekezi) kazi za ujenzi wa Bohari ya madawa Vitongoji Pemba.

Ukaguzi umebaini kwamba maeneo mengi ya ukuta huo uliojengwa yameharibika kwa kuwa na mipasuko mbali mbali na baadhi ya maeneo ya sakafu yamekatika. Aidha ukaguzi haujapata barua ya mkandarasi ZEECON Company LTD na mshauri elekezi wa mradi huo ambaye ni Wakala wa Majengo Zanzibar ya kukabidhi mradi kwa Wizara.

Kwa mujibu wa barua yenye kumbu kumbu namba K/NO/191/CMS/02/2022/009 ya tarehe 04/02/202 kutoka kwa Meneja wa Bohari ya Madawa Pemba kwenda kwa Mkurugenzi wa Bohari Unguja inayoelezea hali halisi ya kuharibika kwa ukuta huo jambo ambalo limetia shaka juu ya kuharibika kwa ukuta huo kwa muda mfupi tangu kujengwa kwake. Aidha ukaguzi kutokupatiwa kumbukumbu za kikao cha Bodi ya Zabuni kinachoelezea sababu zilizopelekea kutumia njia ya Domestic Restricted Competitive Bidding badala ya zabuni ya wazi.

Pamoja na Kukosekana kwa muhtasari wa kikao cha bodi ya zabuni juu ya kufanyika kwa maamuzi hayo ukaguzi haukupatiwa barua za taarifa za kushindwa kwa wazabuni walioshindwa inayoelezea sababu za kushindwa kwa wazabuni hao kwa mujibu wa sheria Nambari 11 ya ununuzi na uondoshwaji wa mali za umma ya mwaka 2016.

Kuharibika kwa ukuta wa uzio na sakafu ya jengo la Bohari kuu ya dawa Vitongoji Pemba kwa kipindi kifupi kunapelekea kujitokeza kwa changamoto ya kutathmini uwezo wa kampuni ya ZECCON iliyopewa kazi hiyo kama ilifanya kwa ufanisi au haikuwa na uwezo wa kufanya kazi hiyo jambo ambalo linaweza kujitokeza kwa hasara kubwa kwa Serikali kwa kujengewa majengo chini ya Kiwango.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha inapotowa zabuni inatoa kwa kampuni yenye uwezo wa kutosha kwa kuzingatia uzoefu wa kazi zilizofanywa na kampuni hiyo pamoja na kuzingatia thamani ya fedha kwa kazi hiyo ili kuepusha kujitokeza kwa maharibiko yanayojitokeza kwa muda mfupi na kupelekea kujitokeza kwa hasara.

6.7.1.7 Dosari katika matumizi ya ujenzi wa Barabara kwenye jengo la Bohari ya Dawa Vitongoji Pemba

Kwa mujibu wa hati ya malipo nambari 02/09 ya tarehe 09/09/2020 yenye thamani ya shilingi 77,097,000 aliyolipwa Wakala wa Barabara Pemba ikiwa ni gharama za malipo kwa ajili ya ujenzi wa Barabara kwenye jengo la Bohari ya Dawa Vitongoji Pemba.

Dosari zilizobainika na ukaguzi ni kama zifuatazo:-

- Kukosekana kwa mkataba wa ujenzi wa Barabara ili kuweza kujua kiwango cha jumla cha ujenzi huo pamoja na makubaliano ya pande mbili baina ya mjenzi na Wizara.
- Malipo ya fedha hizo kutolewa kwa njia ya fedha taslimu kwa kupitia hesabu ya Katibu Mkuu badala ya kuingiziwa mjenzi moja kwa moja kwa njia ya uhamisho wa kutoka hesabu moja kwenda hesabu nyengine.
- Kutokukatwa kwa kodi ya mapato pamoja na kodi la ongezeko la thamni na kulipwa kwenye Mamlaka husika ikiwemo TRA na ZRB.
- Kukosekana kwa stakabadhi ya malipo husika, ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo yaliyolipwa na thamani ya kazi inayo fanyika.

Kujitokeza kwa dosari hizo kunatia shaka juu ya uhalali wa matumizi ya fedha hizo, ukaguzi unaushauri Uongozi wa Wizara kuhakikisha unasimamia kikamilifu matumizi ya fedha za umma ili kuweza kuondoa dosari za matumizi ya fedha za umma.

6.7.1.8 Kutokutumika nyumba iliyojengwa kwa ajili ya makazi ya Madaktari Taasini Mkoani Pemba

Katika ukaguzi uliofanyika kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini jumla ya shilingi 98,000,000 zimetumika na kulipwa mkandarasi ndugu Mohamed Abdalla Rashid kwa ajili ya ujenzi wa nyumba ya makaazi ya madaktari iliyopo Tasini Mkoani – Pemba.

Ukaguzi ulifanya ziara tarehe 28/02/2022 kwenda kuiona nyumba hiyo na kubaini kwamba nyumba imekamilika na imeshakabidhiwa Wizara ya Afya dosari iliyobainika ni kwamba hadi ukaguzi unakamilika nyumba hiyo haijaanza kutumika na kupelekea kutokupatikana kwa tija iliyokusudiwa jambo ambalo linapelekea nyumba hiyo kuharibika.

Ukaguzi unaishauri uongozi wa Wizara kuhakikisha inachukuwa hatua za makusudi kumpatia daktari wa kuishi katika nyumba hiyo ili kuhakikisha malengo yaliyo kusudiwa yanafikiwa.

6.7.1.9 Malipo yaliyolipwa kwa fedha taslim (Cash) shilingi 213,195,811

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Wizara ya Afya imefanya malipo mbali mbali kwa ajili ya huduma zilizotolewa katika Wizara hiyo.

Ukaguzi umebaini kwamba Wizara ya Afya imefanya malipo kwa njia ya fedha taslim kutoka kwenye hesabu ya Katibu Mkuu badala ya kufanya malipo kwa njia ya kieletroniki kutoka hesabu moja kwenda kwenye hesabu nyengine kwa ajili ya kulipia huduma hiyo moja kwa moja.

Kufanya malipo kwa njia ya fedha taslimu kunaweza kupelekea kujitokeza kwa upotevu wa fedha za umma kunakotokana na kushindwa kuzuia tozo za kodi mbali mbali na kuisababishia Serikali hasara ya fedha za umma. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama yanavyoonekana kwenye jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 137 : Malipo yaliyolipwa kwa fedha taslim (Cash)

Namba	Hati ya Malipo nambari	Kiasi cha fedha (Tshs).	Aliyelipwa	Maelezo
1	C02/9 ya 9/9	106,697,211	Katibu Mkuu	Malipo kwa ajili ya Ujenzi wa Barabara jengo la Bohari ya Dawa Vitongoji Pemba
2	C01/02 ya 2/2	57,500,000	Katibu Mkuu	Malipo ya fedha kwa ajili ya miradi ya maendeleo
3	C01 -2/10 ya 2/10	30,000,000	Katibu Mkuu	-
4	6/2 ya 2/2	2,300,000	Katibu Mkuu	Marejesho ya fedha kwa ununuzi wa vifaa vya mashine
5	66/3 ya 2/12	1,995,000	Katibu Mkuu	Ununuzi wa vifaa vya usafi
6	66/3 ya 4/11	1,000,000	Katibu Mkuu	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa zawadi
7	50/3 ya 10/2	1,294,500	Katibu Mkuu	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa umeme
8	69/1 ya 7/9	3,059,100	Katibu Mkuu	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa vifaa vya ofisi
10	16/4	9,350,000	Katibu Mkuu	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya kazi za muda wa ziada
Jumla		213,195,811		

6.7.1.10 Malipo yasiyokuwa na vielelezo shilingi 233,147,395.1

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika jumla ya shilingi 233,147,395.1 zimetumika kwa ajili ya Ununuzi na upatikanaji wa huduma mbali mbali. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni Kukosekana kwa vielelezo halisi vinavyohibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kutokuambatanishwa kwa vielelezo kwenye hati ya malipo kunapelekea kushindwa kuthibitisha juu ya uhalali wa kufanyika kwa malipo hayo jambo ambalo linaweza kujitokeza kwa viashiria kwa upotevu wa fedha za umma, kwa kulipia malipo yasio kua halali kwa mujibu wa mpango wa manunuzi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za umma ya mwaka 2016. Uchambuzi wa malipo hayo ni kama yanavyoonekana kwenye jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 138 : Malipo yasiyokuwa na vielelezo

Namba	Hati ya Malipo	Hundi	Kiasi (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
1	02/9 ya 9/9	TT	77,097,000	Wakala wa Barabara Pemba	Ujenzi wa Barabara Bohari ya Dawa -Pemba
2	02/9 ya 9/9	TT	29,600,211.10	ZECO	Uwekaji wa Transformer kwenye jengo la Bohari ya Dawa - Pemba
3	66/1 ya 15/10	TT	780,000	Katibu Mkuu	Malipo ya safari ya kikazi
4	54/1 ya 6/7	TT	6,559,140	Lab equip	Ununuzi wa mashine ya x-ray
5	17/2 ya 28/9	TT	540,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya kulipia vibali kwa madaktari wapya 18
6	25/5/2021	TT	2,218,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya mkutano wa robo mwaka.
7	25/5/2021	TT	2,795,000	K/Mkuu	
8	25/5/2021	TT	685,000	K/Mkuu	Malipo ya posho la wajumbe wa kamati ya maadili.
9	27/3 ya 2/3	TT	3,000,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya kazi mbali mbali za Idara ya tiba
10	27/3 ya 3/3	TT	3,000,000	K/Mkuu	Malipo ya Ununuzi wa chakula cha wagonjwa.
11	27/3 ya 3/3	TT	1,550,900	K/Mkuu	Malipo ya ukaguzi vituo vya afya na hospitali binafsi
12	27/3 ya 2/3	TT	900,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya matumizi madogo madogo kwa madaktari wa Cuba
13	28/3 ya 1/3	TT	1,764,000	K/Mkuu	Fedha kwa ajili ya afya sports club
14	65/3 ya 8/3	TT	3,074,260	K/Mkuu	Ununuzi wa mapazia, zulia na dormet ofisi ya Mhe Waziri
15	25/11/2020	TT	3,260,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya mkutano wa robo mwaka.
16		TT	930,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya posho la wajumbe wa kamati ya zabuni.
17	2/3/2021	TT	1,768,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya posho la mkutano.
18	16/2/2021	TT	6,705,000	K/Mkuu	Malipo ya fedha kwa ajili ya kuhudhuria mafunzo maalum.
19	14/12/2020	TT	1,320,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya ukaguzi wa wa maafisa wa afya.
20	26/4/2021	TT	781,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya fedha zilizotumika kwa wizara
21	15/3/2021	TT	1,740,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya safari ya Dar es salam
22	4/3/2021	TT	543,900	Saleh Decoration	Ununuzi wa zulia ofisi ya Mhe. Waziri

Namba	Hati ya Malipo	Hundi	Kiasi (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
23	76/3 ya 17/3	TT	1,000,000	K/Mkuu	Fedha kwa ajili ya matengenezo ya majengo ya taasisi ya utafiti.
24	76/3 ya 17/3	TT	2,160,000	K/Mkuu	Fedha kwa ajili ya kikao cha kujadili miundo ya taasisi.
25	76/3 ya 3/3	TT	1,845,000	K/Mkuu	Fedha kwa ajili ya ukaguzi wa vyuo vya uuguzi na ukunga.
26	76/3 ya 16/3	TT	3,380,000	K/Mkuu	Fedha kwa ajili ya ukaguzi wa hospitali na vituo vya afya.
27	76/3 ya 15/3	TT	1,000,000	K/Mkuu	Fedha kwa ajili ya matumizi madogo madogo.
28	28/9/2020	TT	540,000	K/Mkuu	Malipo ya usajili wa vibali kwa madaktari wapya wa kichina18
29	1/3/2021	TT	7,375,000	K/Mkuu	Malipo ya kazi za kitengo cha ukaguzi wa ndani
30	17/3/2021	TT	786,000	K/Mkuu	Malipo ya kikao cha bodi ya zabuni
31	2/3/2021	TT	2,058,000	Shirika la Magazeti	Fedha kwa ajili ya tangazo la pongezi
32	7/4	325	3,000,000	K/ Mkuu	Malipo kwa ajili ya posho na tiketi za safari ya kikazi pemba
33	23/4	336	4,480,000	K/Mkuu	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho la safari kikazi kwenda Dar -saalam
34	23/4	336	6,330,000	K /Mkuu	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya safari ya pemba
35	8/5 ya	TT	890,820	Magogoni General Tyre	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya gari.
36	10/5	TT	3,645,551	Double Two General Supply	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa mbali mbali.
37	13/5	TT	2,107,500	New Home Furniture	malipo ya ununuzi wa vifaa vya ofisi.
38	13/5	TT	5,978,000	New Home Furniture	Ikiwa ni malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa mbali mbali vya ofisi.
39	18/5	350	2,015,000	K/Mkuu	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya safari kuhudhuria Dar er-salaam
40	18/5	350	2,700,000	K /Mkuu	Malipo kwa ajili ya matumizi madogo madogo.
41	19/5	347	419,930	Quseiy Hardware & Electric	Malipo kwa ajili ya fedha kwa ununuzi wa vifaa vya umeme
42	23/5	353	730,000	K /Mkuu	Malipo kwa ajili ya safari ya dar-es -saalaam
43	28/5	358	2,550,000	K/Mkuu	Malipo kwa ya gharama ya tiket.
44	45/5	365	4,277,700	Amo Computer Service	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia.
45	08/5		2,542,610	Quseiy Hardware & Electric	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya matengenezo ya hospitali ya Makunduchi
46	1/6	370	1,844,873	Karibu Pharmacy	Malipo ya ununuzi wa dawa kitengo cha utabibu wa macho
47	V 15/6	377	2,340,000	K/Mkuu	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya safari nchini israil kupeleka wagonjwa.
48	V 15/6	377	2,070,000	K/Mkuu	malipo kwa ajili ya safari ya Dar-es-salaam

Namba	Hati ya Malipo	Hundi	Kiasi (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
49	V 15/6	377	2,470,000	K/Mkuu	malipo ya safari ya dodoma kupeleka mgonjwa.
50	16/6	378	1,330,000	K/ Mkuu	Malipo kwa ajili ya safari ya kikazi Arusha Mhe. Waziri wa afya
51	43/6	382	660,000	K/Mkuu	Malipo kwa ajili ya utayarishaji wa bajeti
52	70/6	TT	2,990,000	K/Mkuu	Malipo ya bakaa la posho kwa muuguzaji hospitali ya Mnazi Mmoja
53	38/4	TT	7,020,000	K/Mkuu	Malipo ya posho la Muuguzi Nd. Hassanat Muhidin
Jumla			233,147,395.1		

6.7.1.11 Vifaa ambavyo havikuizingizwa katika daftari la kurikodia vifaa vya Ghalani shilingi 19,559,649

Katika ukaguzi uliofanyika umebaini kwamba jumla ya shilingi 19,559,649 zimetumika kwa ajili ya huduma mbali mbali lakini vifaa hivyo havikuizingizwa kwenye daftari la kutunza vifaa vya ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi ya vifaa hivyo.

Kutoingizwa vifaa hivyo katika daftari la kutunza vifaa vya ghalani kunapelekea kushindwa kujiridhisha juu ya uhalali wa malipo ya fedha hizo zilivyotumika jambo ambalo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na uondoshwaji wa mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadwali hapo chini:-

Jadwali Nambari 139 : Vifaa ambavyo havikuizingizwa katika daftari la kurikodia vifaa vya Ghalani

Hati Namba	Hundi Nambari	Ankara / Risiti	Kiasi cha fedha (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
19/4	TT	1108	4,000,000	Costal Fuel Service Ltd	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa mafuta
36/4	TT	020	2,405,985	Kyrenia engineering co	Ikiwa malipo kwa ajili ya ukarabati wa choo
13/5	TT	041	1,176,000	New home furniture	Ikiwa ni malipo ya ununuzi wa vifaa vya ofisi ya Mhe waziri
13/5	TT		2,107,500	New home furniture	Malipo ya ununuzi wa vifaa vya ofisi
16/5	TT	03/21/06	3,216,850	Skas building company ltd (sbc)	Ikiwa ni malipo ya fedha kwa ajili ya kununua vifaa vya kusafirishia
07/5		1206	3,663,107	Awami general store	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ulipaji wa famigation wizarani
21/5	346	0098	3,663,107	Al-Hilal Suppliers	Ikiwa ni malipo ya fedha kwa ajili ya vifaa vya ofisi ya K/Mkuu
Jumla			19,559,649		

6.7.1.12 Malipo yenye vielelezo pungufu shilingi 11,824,404.98

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Wizara ya Afya imefanya malipo mbali mbali kutokana na huduma alizopatiwa kupitia taasisi za Serikali na taasisi binafsi.

Ukaguzi umebaini vielelezo kamili vya malipo hayo havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na sheria ya usimamizi wa fedha za umma nambari 12 ya mwaka 2016. Malipo yenye vielelezo pungufu ni kama yanavyoonekana kwenye jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 140 : Malipo yenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi (Tshs)	Kiasi kilicho ambatishwa	Fedha ambazo vielelezo pungufu	Aliyelipwa	Maelezo
7/4	325	3,000,000	1,440,000	1,080,000	Katibu Mkuu	Malipo kwa ajili ya posho na tiketi za safari ya kikazi pemba
15/4	328	15,265,000	2,740,000	1,080,000	Katibu Mkuu Wizara ya Afya	Malipo ya kazi za utekelezaji za idara ya kinga
15/4	328	1,768,000	1,620,000	148,000	Katibu Mkuu Wizara ya Afya	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya matumizi ya mkutano.
15/5	TT	10,663,196.34	9,979,993.86	683,202.48	Zanzibar insurance corperation	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ulipaji wa bima
18/5	350	500,000.00		125,122.50	Katibu Mkuu Wizara ya Afya	Malipo kwa ajili ya usafirishaji wa dawa za chanjo
Jumla				2,036,324.98		

6.7.1.13 Hati za malipo ambazo hazikupatikana kwa ukaguzi (Missing voucher) shilingi 2,033,334,667.57

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Wizara ya Afya imefanya malipo mbali mbali kwa taasisi za Serikali pamoja na taasisi binafsi yenye thamani ya shilingi 2,033,334,667.57 lakini hati za malipo hayo hazikupatikana kwa ukaguzi ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kukosekana kwa hati za malipo kwa ukaguzi inapelekea kutokuthibitika kwa matumizi hayo na kusababisha upotevu wa fedha za Serikali.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha kwamba hati za malipo zilizokosekana wakati wa ukaguzi zinapatikana kwa ukaguzi ili kuweza kuthibitisha uhalali wa matumizi hayo. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na sheria Nambari 12 ya usimamizi wa fedha za umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa hati za malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 141 : Hati za malipo ambazo hazikupatikana kwa ukaguzi

Nambari ya hati	Hundi nambari	Aliyelipwa	Kiasi (Tshs)
Matumizi ya fedha za kawaida (A/C Recurrent)			
36/1	000240	Katibu Mkuu	210,000
59/1	TT	Katibu Mkuu	4,000,000
66/1	000241	Katibu Mkuu	780,000
Jumla Ndogo (A)			4,990,000
Matumizi ya Maendeleo (A/C Capital :Cash Book Namba. 1)			
3/12	-	Katibu Mkuu	7,272,750
4/12	-	TRA	3,749,127.60
Jumla Ndogo (B)			11,021,877.6
Matumizi ya Maendeleo (A/C Capital :Cash Book Namba. 2)			
5/10		Katibu Mkuu	2,000,000,000
Jumla Ndogo (C)			2,000,000,000
40/4		Katibu Mkuu	2,340,000
33/4			820,000
32/4		Asha Mohd Ali	3,000,000
34/4		-	820,000
20/4		-	985,999.97
16/4		Katibu Mkuu	9,350,000
33/5		-	6,790
Jumla Ndogo (D)			17,322,789.97
Jumla Kuu (A+B+C+D)			2,033,334,667.57

6.7.1.14 Kukosekana kwa vielelezo vya malipo yenye thamani ya shilingi 746,350,048.75

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Wizara ya Afya ilifanya malipo yenye thamani ya shilingi 746,350,048.75 ambapo fedha hizo zilitumika kwa ajili ya kuwalipia wanafunzi wanaosomeshwa na Wizara ya Afya ndani na nje ya nchi pamoja na malipo ya ujenzi. Ukaguzi umeshindwa kupatiwa vielelezo vya malipo hayo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo husika.

Kukosekana kwa vielelezo vya malipo kunapelekea uhalali wa malipo hayo kutohibitishwa jambo ambalo huenda likasababisha upotevu wa fedha za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha kwamba vielelezo husika vinaambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo

Uchambuzi wa malipo hayo ni kama unavyoonekana kwenye jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 142 : Vielelezo vya malipo vilivyokosekana kwa ukaguzi

Namba	Hati ya malipo	Nambari ya Hundi	Fedha iliyolipwa kwa mujibu wa Cash book	Thamani ya vielelezo iliyopatikana kwa ukaguzi	Tofauti ya vielelezo ambavyo havikupatikana
1	17/2	000246	583,684,000	249,795,698	333,888,302
2	12/2	000246	1,125,050,000	843,422,439	281,627,561
3	2/2	TT	352,936,964.94	222,102,779.19	130,834,185.75
Jumla					746,350,048.75

6.7.1.15 Hundi ambazo hazikutengezwa vocha wala hazikurikodiwa katika Daftari la fedha taslim (Cash Book) shilingi 6,334,000

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Wizara ya Afya imefanya malipo mbali mbali kwa ajili ya kupatiwa huduma. Ukaguzi umebaini malipo hayo yamefanyika kwa hundi namba 338 aliyolipwa Katibu Mkuu yenye thamani ya shilingi 6,334,000 dosari iliyobainika na ukaguzi fedha hizo zimetumika bila ya kutengenezwa kwa hati za ukaguzi na wala kurikodiwa katika daftari la fedha taslim jambo ambalo limepelekea kutokujuulikana matumizi halisi yaliyofanyika kwa kukosekana kwa vielelezo husika vya matumizi hayo.

Kukosekana kwa hati za malipo pamoja na kutokujuulikana kwa matumizi ya hundi hizo kunatia shaka juu ya uhalali wa matumizi hayo. Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara ya Afya kuhakikisha kwamba malipo yote yanalipwa kwa mujibu wa taratibu, kanuni na sheria za fedha husika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na sheria nambari 12 ya usimamizi wa fedha za umma ya mwaka 2016.

6.7.1.16 Malipo ya ziada yaliyolipwa kinyume na makubaliano ya mkataba shilingi 49,815,134

Katika mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Wizara ya Afya imefunga mkataba na kampuni ya Kim Investment wenye nambari ya kumbukumbu IFB NO.SMZ/HO1/W/NCB/2018/2019/15 kwa thamani ya shilingi 197,408,850 kwa ajili ya ujenzi wa jengo la Utafiti wa Afya Binguni.

Ukaguzi umebaini kwamba Kampuni ya Kin Investment imelipwa jumla ya shilingi 347,223,984 na kupelekea kujitokeza kwa tofauti ya shilingi 49,815,134 ikiwa ni malipo ya ziada yaliyolipwa kinyume na makubaliano ya mkataba huo jambo ambalo haikutatikiwa kwa sababu za uhalali wa uwepo wake.

Aidha, pamoja na ziada ya malipo hayo yaliyobainika ukaguzi haukuweza kupatiwa utaratibu uliotumika wa kuweza kumpata mkandarasi huyo kwa kukosekana mukhtasari wa kikao cha bodi ya zabuni kilicho mpitisha mzabuni huyo, kukosekana kwa mchakato wa wazabuni walioingia katika maombi hayo pamoja na kukosekana kwa ufafanuzi wa malipo ya ziada yaliyobainika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Uchambuzi wa malipo hayo ni kama yanavyoonekana kwenye jedwali hapo chini:-

Jadwali Nambari 143 : Malipo ya ziada yaliyolipwa kinyume na makubaliano ya mkataba

Hati ya malipo	Nambari ya hundi	Thamani ya fedha (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
8/4 ya 01/4	TT	38,319,438	Kin Investment Company Limited	Malipo ya umaliziaji wa ujenzi wa jengo la utawala
11/4 ya 12/4	TT	145,880,000		malipo kwa ajili ya ujenzi wa jengo la uchunguzi
24/6 ya 26/3	TT	102,784,096		Ikiwa ni malipo kwa ajili ya umaliziaji wa ujenzi wa jengo la utawala.
75/6 ya 26/6	TT	60,240,450		Ikiwa ni malipo kwa ajili ya kumalizia ujenzi jengo la utafiti
Jumla		347,223,984		

6.7.1.17 Kuchelewa kuingizwa Fedha za maendeleo za michango ya Serikali kwa program za Malaria na ukimwi, homa ya ini, kifua kikuu na ukoma shilingi 358,348,600

Programu ya Malaria, Ukimwi, Homa ya Ini, Kifua Kikuu na Ukoma ni miradi ya maendeleo iliyo chini ya program maalum ya ufadhili wa Serikali na washirika wa maendeleo kupitia Wizara ya Afya.

Ukaguzi umebaini kwamba fedha za utekelezaji wa miradi hiyo kwa upande wa Serikali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 zimechelewa kuingizwa kwenye program hizo ambapo katika kitengo cha malaria kiasi cha shilingi 40,000,000 zimeingizwa tarehe 31/10/2020 na shilingi 118,348,600 zimeingizwa tarehe 15/3/2021 na kwa upande wa program ya Ukimwi, Homa ya Ini, Kifua Kikuu na Ukoma kiasi cha shilingi 200,000,000 zimeingizwa tarehe 10/6/2020.

Kuchelewa kuingizwa kwa fedha kwa wakati kwenye program hizo kunapelekea kutokutekelezeka kwa mipango iliyokusudiwa kutotekelezwa kwa wakati jambo ambalo linaweza kupelekea kutokutekelezeka kwa malengo waliojipangia kwa wakati na hatimae kutokufikia kwa lengo lililokusudiwa au kutokukamilika kwa miradi iliyokusudiwa kwa wakati na hatimae kukosekana kwa tija iliyo kusudiwa kwa jamii.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha kwamba fedha za miradi kutoka Serikali kuu zinapatikana kwa wakati uliopangwa ili kuweza kutekeleza miradi hiyo kwa wakati husika. Uchambuzi wa fedha hizo ni kama inavyoonekana kwenye jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 144 : Kuchelewa kuingizwa Fedha za maendeleo za michango ya Serikali kwa program mbali mbali

Hati ya malipo	Hundi namba	Kiasi (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
18/6 ya 10/6	TT	200,000,000	Program ya HIV, homa ya ini, kifua kikuu na ukoma	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya kutekeleza program
2/8 ya 31/10	TT	40,000,000	Zanzibar Malaria Control Program	Ikiwa ni uhaulishaji wa fedha kwa kazi za kitengo cha kupambana na malaria
1/3 ya 15/3	TT	118,348,600	Zanzibar Malaria Control Program	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa dawa na vitendanishi
Jumla		358,348,600		

6.7.1.18 Kutopatikana mchakato wa ukarabati wa ujenzi wa Chumba Cha CT-Scan Mnazi Mmoja Hospital (Mapinduzi Kogwe) Shilingi 219,414,891

Katika kutekeleza miradi ya maendeleo ya Wizara ya Afya Ustawi wa Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto, Wizara ilifanya ukarabati wa ujenzi wa chumba cha CT-SCAN katika Hospitali ya Mnazi Mmoja ambapo ujenzi huo ulitumia jumla ya shilingi 219,414,891 kwa ajili ya utengezaji wa chumba hicho.

Dosari liyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa uthibitisho wa kufanyika kwa kazi hiyo jambo ambalo limepelekea kutokujulikana kwa njia za kumpata mkandarasi huyo zilivyotumika kutokana na kutopatiwa utaratibu na mchakato wa kumpata mkandarasi wa ujenzi huo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya ununuzi na uondoshaji wa mali za umma nambari 11 ya mwaka 2016. Malipo ya ujenzi huo ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 145 : Kutopatikana mchakato wa ukarabati wa ujenzi wa Chumba Cha CT-Scan Mnazi Mmoja

Hati ya malipo	Hundi nambari	Kiasi cha Fedha (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
45/5	TT	50,126,854	Skars Building Company	Ikiwa ni malipo ukarabati wa ujenzi Mapinduzi Kongwe
	TT	75,190,282		
-	TT	58,950,460		Ikiwa ni malipo ya ujenzi wa chumba cha CT-SCAN
-	TT	35,147,295		
Jumla		219,414,891		

6.7.1.19 Kukosekana vielelezo vya malipo ya Dummy shilingi 2,912,241,610

Ukaguzi umebaini kwamba Wizara ya Afya imetumia jumla ya shilingi 2,912,241,610 kwa matumizi mbalimbali kwa njia ya dummy katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa vielelezo vilivyotumika kwa ajili ya malipo hayo jambo ambalo limetia shaka juu ya fedha halisi iliyotumika kwa kukosekana kwa uhalali wa malipo hayo. Hadi ukaguzi unakamilika haukuweza kupatiwa vielelezo vya malipo hayo ili kuweza kuthibitisha uhalisia wa malipo hayo.

Ukaguzi unaushauri Uongozi wa Wizara ya Afya kuhakikisha vielelezo husika vinaambatanishwa na hati za malipo kwa lengo la kuweza kuthibitisha juu ya uhalali wa kufanyika kwa malipo hayo. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 146 : Malipo ya Dummy yaliyokosa vielelezo

Tarehe	Hati namba	Kiasi (Tshs)	Maelezo
30/10/2020	105/10	924,544,125	Dummy
30/10/2020	-	28,638,691	
-	-	177,651,914	
25/5/2020	116/3	91,622,851	
25/3/2020	117/3	577,880,000	
Jumla		2,912,241,610	

WIZARA YA AFYA USTAWI WA JAMII WAZEE JINSIA NA WATOTO – PEMBA

6.7.1.20 Kutokufuatwa kwa utaratibu wa ajira za Watumishi wa Umma

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa Wizara ya Afya na Ustawi wa Jamii Jinsia na Watoto Pemba ilifanya uwajiri wa watumishi 19 lakini majina yao hayakuonekana katika vibali vya ajira.

Kufanya hivyo kunapelekea kushindwa kuthibitisha uhalali wa ajira za watumishi hao, aidha ni kwenda kinyume na kifungu nambari 57 cha Sheria Nambari 2 ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2011. Mchanganuo wa watumishi hao ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 147 : Kutokufuatwa kwa utaratibu wa ajira za Watumishi wa Umma

Namba	Jina la Mtumishi	Jinsia	Tarehe ya Ajira	Mahala pa Kazi
1.	Ainat Said Ali	F	1/7/2020	Vitongoji Cott. Hospital
2.	Ali Hamad Khamis	M	1/7/2020	Wete Hospital
3.	Hafidha Yussuf Said	F	1/7/2020	Chake Hospital
4.	Nahya Said Hamad	F	1/7/2020	Wete Hospital
5.	Maryam Ali Mohd	F	1/12/2020	Afisa Tabibu
6.	Ali Rashid Salim	M	1/12/2020	Wete Hospital
7.	Aisha Sharif Salim	F	1/12/2020	K/A/ Gombani
8.	Aisha Khamis Salim	F	1/12/2020	M'weni Cott. Hospital
9.	Asma Khamis Juma	F	1/12/2020	Chake Hospital
10.	Yassir Shaaban Seif	M	1/12/2020	Wete Hospital
11.	Mulhat Ali Salim	F	1/9/2020	Wete Hospital
12.	Shufaa Khamis Salim	F	1/9/2020	Wete Hospital
13.	Ahmed Mbarouk Ali	M	1/9/2020	Bandarini Wesha
14.	Fihim Abdalla Mohd	M	1/9/2020	Kitengo cha Chanjo
15.	Khamis Makame Khamis	M	1/9/2020	Uwanja wa Ndege
16.	Hafsa Saleh Abdalla	M	1/9/2020	Wete Hospital
17.	Hassan Ali Mbarouk	M	1/9/2020	Vitongoji Cott.Hospital
18.	Sabra Juma Azan	F	1/9/2020	Vitongoji Cott. Hospital
19.	Hassan Ali Hassan	M	1/9/2020	Occupational Health.

6.7.1.21 Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu shilingi 24,241,949

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wizara ya Afya Ustawi wa Jamii Jinsia na Watoto Pemba inadaiwa madeni ya muda mrefu na wafanyakazi kutoka Taasisi za Serikali yenye jumla ya shilingi 24,241,949 kwa ajili ya fidia za ajali kazini.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(3) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa madeni hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 148 : Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu

Kesi Namba	Jina la Mfanyakazi	Taasisi anayotoka	Deni halisi (Tshs.)
P/9/2020	Maryam Said Massoud	Elimu/M/Amali	503,732
P/13/2018	Hamad Shamte Hamad	B/Mji Wete	955,866
P/3/2019	Asha Hemed Khamis	B/Mji Wete	567,100
P/4/2019	Omar Suleiman Omar	WKUWWW	13,572,000
P/5/2019	Said Faki Juma	Kilimo Mali Asili	442,650
P/6/2019	Dhulfa Faki Juma	Kilimo Mali Asili	315,650
P/7/2019	Raya Hamad Nassor	B/Mji Wete	584,766
P/8/2019	Nassor Abdalla Hamad	Ofisi Ya Raisi MBLM	537,833
P/10/2019	Sabiha Khamis Juma	Afisi ya Mtakwimu Mkuu	295,317
P/22/2019	Mohd Bakari Hamad	Elimu/M/Amali	765,833
P/17/2019	Abeid Zubeir Khamis	Afya	1,406,695
P/19/2019	Suleimani Abushiri Said	Tawala Za Mikoa	290,000
P/20/2019	Salum Hamad Abdalla	A/Mkuu wa Mkoa Kaskazini	1,204,047
P/23/2019	Said Ali Abdalla	B/Mji Wete	1,156,133
P/24/2019	Maisara Abushir Bilal	Ujenzi Na Mawasiliano	582,833
P/25/2019	Salama Suleiman Hamad	Elimu/M/Amali	592,163
P/26/2019	Juma Kombo Juma	Elimu/M/Amali	469,331
Jumla			24,241,949

6.7.1.22 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 32,734,811

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 32,734,811 zimelipwa kwa matumizi mbali mbali ya Wizara ya Afya na Ustawi wa Jamii Jinsia na Watoto Pemba lakini baadhi ya vielelezo vya matumizi hayo havikuambatanishwa katika hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa hati za malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 149 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
24/07 20/07/2020	016173	1,125,000	Juma Said Juma	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi.
28/09 21/09/2020	016980	1,125,000		
37/11 23/11/2020	0018324	1,145,000		
30/09 21/09/2020	T.O	316,666	Platinum Credit Limited	Malipo ya fedha kwa ajili ya Mkato wa Platinum.
38/11 23/11/2020	T.O	316,666		
12/01 18/01/2021	-	5,000,000	Wizara ya Afya Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya ujenzi
1/02 03/02/2021	-	20,267,798.4	Wizara ya Fedha na Mipango	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi mbali mbali.
38/05 19/05/2021	021101	1,998,684	Mtambile Petrol Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya petrol
52/3 17/3/21	019963	420,000	Wizara ya Afya	Malipo ya fedha kwa ajili ya safari ki-kazi
31/4 21/4/21	T.O	283,332	Platinum Credit Limited	Malipo ya fedha kwa ajili ya Mkato wa Platinum.
42/08 27/08/2020	017480	1,016,294	Misufini Stationary Centre	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya usafi.
38/08 27/08/2020	017477	1,046,913	Suleiman Seif Rashid	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya usafi.
81/05 26/05/2021	021430	951,458	Issa Ali Abdalla	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya Gari.
Jumla		32,734,811		

6.7.1.23 Dosari katika Udhhibiti na Utunzaji wa vifaa Tiba

Wizara ya Afya na Ustawi wa Jamii Jinsia na Watoto Pemba inamiliki vifaa tiba mbali mbali kwa ajili ya utoaji wa huduma za matibabu.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba utunzaji na udhibiti wa vifaa tiba hauridhishi kutokana na kutokufanya kazi kwa muda mrefu bila kufanyiwa matengenezo au kuuzwa hali ambayo inaweza kupelekea kuendelea kuharibika na kupungua kwa thamani, **Kiambatisho Nambari 7 Kinahusika.**

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

6.7.1.24 Kukosekana kwa vielelezo vya ukusanyaji wa mapato shilingi 5,200,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 5,200,000 zimekusanywa na Wizara ya Afya Ustawi wa Jamii Wazee Jinsia na Watoto Pemba kutokana na ada ya usajili na leseni kwa vituo binafsi vya afya lakini baadhi ya vielelezo vya ukusanyaji wa mapato hayo vimekosekana kwa ukaguzi.

Kukosekana kwa ukaguzi wa vielelezo vya ukusanyaji wa mapato kunatia shaka juu ya uwepo wa upatikanaji wa mapato yaliyokusanywa.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34 (1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa mapato hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 150 : Kukosekana kwa vielelezo vya ukusanyaji wa mapato

Jina la Kituo	Jina la Mmiliki	Sehemu ilipo	Tarehe ya Kuanzishwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)
Avicenna Dispensary	Said Hamad Hamad	Gombani Chake	July 2019	500,000
Bahja	Muhamed Salim Muhamed	Kichungwani Chake	Aprili 2002	200,000
Citizen Dispensary	Mselem Hamad Fadhil	Mtemani Wete	30 Jan 2015	500,000
Dira	Othman Said Ali	Machomanne Chake	2001	500,000
Ihsaan Medical Clinic	Omar Hamad Kombo	Madungu Chake	Jan 2020	200,000
Konde Clinic	Salma Abeid Daftari	Konde Micheweni	1992	200,000
Muzdalifa	Hamad Said Hamad	Kiungoni Wete	2017	200,000
Mwanamashungi	Thuwaiba Khamis Talib	Madungu Chake	15 May 2007	500,000
SDA	SDA	Wawi Chake	1990	500,000
Selem Dispensary	Khalfan Muhamed Khalfan	Selem Wete	Jan 1994	200,000
Shaam	Ameir Abdalla Ali	Konde Micheweni	Febr 2017	200,000
Sururu	Salim Sururu Nabahani	Sizini Micheweni	May 2007	500,000
Maqboul Medical and D. Centre		Misufini Chake		500,000
Islah Dispensary		Konde kwa Mchina		500,000
Jumla				5,200,000

6.7.2 FUNGU H 02 - HOSPITALI YA MNAZI MMOJA

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Hospitali ya Mnazi Mmoja umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Hospitali ya Mnazi Mmoja ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 18,806,696,907 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina. Aidha Hospitali ya Mnazi Mmoja ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 675,000,000 kutoka vyanzo vyake vya ndani.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Hospitali ya Mnazi Mmoja ilipokea na kutumia jumla ya shilingi 16,933,548,803 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 90 ya makadirio, kukiwa na upungufu wa shilingi 1,873,148,104 sawa na asilimia 10 ya makadirio.

Aidha Hospitali ya Mnazi Mmoja ilikusanya jumla ya shilingi 798,195,849.72 kutoka vyanzo vyake vya ndani sawa na asilimia 118 ya makadirio kukiwa na ongezeko la shilingi 123,195,849.72 sawa na asilimia 18 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Hospitali ya Mnazi Mmoja ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 18,806,696,907, kati ya fedha hizo shilingi 13,707,496,907 ni kwa ajili ya mishahara na shilingi 5,099,200,000 kwa ajili ya matumizi mengineyo ya kazi za kuendesha Hospitali.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Hospitali ya Mnazi Mmoja ilipokea na kutumia jumla ya shilingi 16,933,548,803 sawa na asilimia 90 ya makadirio, kukiwa na upungufu wa shilingi 1,873,148,104 sawa na asilimia 10 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.7.2.1 Matumizi mabaya ya Stakabadhi za kukusanyia mapato

Ukaguzi umebaini uwepo wa matumizi mabaya ya stakabadhi za kurikodia mapato yatokanayo na malipo ya kitengo cha huduma ya haraka (fast track) ambapo imebainika stakabadhi hizo huharibiwa (cancelled) kwa kuchorwa pasi na stakabadhi hizo kutumika jambo ambalo hupelekea viashiria vya upotevu wa fedha za umma unaojitokeza kwa kuacha baadhi ya stakabadhi kuzitumia kwa lengo la kutegemea kujitokeza kwa mtaka huduma na kuzitumia kinyume na maadili.

Kuwepo kwa matumizi mabaya ya stakabadhi za kukusanyia mapato kunapelekea Hospitali ya Mnazi Mmoja kutumia fedha kinyume na malengo husika kwa kununua vitabu vya stakabadhi kutoka Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Fedha na Mipango na hatimae stakabadhi hizo kutokutumika kwa lengo lililokusudiwa jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 31(1) cha Kanuni ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2021.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kuhakisha kwamba stakabadhi zinatumiwa kama sheria, kanuni na taratibu za fedha zinavyoelekeza ili kuepuka kujitokeza kwa vitendo vya upotevu wa stakabadhi unaopelekea kusababisha upotevu wa mapato ya Serikali. Uchambuzi wa stakabadhi hizo ni kama zinavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 151 : Orodha ya Stakabadhi zilizoharibiwa

Namba	Nambari ya Stakabadhi iliyoharibiwa (Cancelled Receipt)	Namba	Nambari ya Stakabadhi iliyoharibiwa (Cancelled Receipt)
1.	693791	20.	431241
2.	647834	21.	442741
3.	575496	22.	431358
4.	575371	23.	431369
5.	575385	24.	431371
6.	575388	25.	431412
7.	458745	26.	431426
8.	459746	27.	431442
9.	458747	28.	431443
10.	458748	29.	431283
11.	458749	30.	442609
12.	458750	31.	442618
13.	431323	32.	442771
14.	431332	33.	431463
15.	546472	34.	431467
16.	546494	35.	431485
17.	546035	36.	431491
18.	431203	37.	431496
19.	431218	38.	546299

6.7.2.2 Kutokurejeshwa kwa fedha za malipo ya ada ya wanafunzi wa kigeni USD 3,100

Hospitali ya Mnazi Mmoja ina kawaida ya kupokea wanafunzi wa kigeni kutoka nchi mbali mbali wanaokuja kwa ajili ya masomo ya njia ya vitendo (elective study) kwa gharama ya kuchangia **USD 400** kwa kila mwanafunzi.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika jumla ya USD 3,100 zimepokelewa kupitia hesabu ya mapato yenye nambari 0406449000 ya Hospitali ya Mnazi Mmoja, kutokana na uwepo wa janga la maradhi ya UVIKO-19 kulipelekea jumla ya wanafunzi nane (8) kushindwa kuhudhuria mafunzo hayo kutokana na masharti yaliyowekwa na nchi zao (lock down) na kuitaka Hospitali ya Mnazi Mmoja iwarudishie gharama za fedha walizokwisha kuzilipia katika mafunzo hayo.

Dosari ya ukaguzi iliyobainika ni pamoja na uwepo wa majibizano ya barua pepe hadi ukaguzi unakamilika fedha hizo bado hazijarejeshwa kwa wanafunzi hao jambo ambalo ukaguzi haukuweza kujiridhisha juu ya uhalali wa uwepo wa fedha hizo.

Aidha, uwepo wa mapokezi ya fedha hizo umetia shaka kutokana na kushindwa kuwasilishwa katika taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka za Hospitali kama ni fedha ya mapato iliyopokewa kwa ajili ya mafunzo jambo ambalo hutoa kiashiria cha upotevu wa fedha hizo ambao utatokana na kuhujumiwa kwa vile kumekosekana kwa taarifa za fedha hizo. Mchanganuo wa malipo ya fedha hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 152 : Fedha za malipo ya ada ya mafunzo ambazo hazijarejeshwa kwa wanafunzi wa kigeni

Namba	Jina la mwanafunzi	Kada	Nchi anayotoka	Tarehe ya kuanza mafunzo	Tarehe ya kumaliza mafunzo	Kiwango alicholipa (USD)
1.	Chanmi Park	MD	Korea	25-May-20	12-Jun-20	300
2.	Melissa Cryan	MD	Ireland	20-Jun-20	17-Jul-20	400
3.	Sarah Lyne	MD	Ireland	22-Jun-20	17-Jul-20	400
4.	Adam Bowden	MD	Ireland	22-Jun-20	20-Jul-20	400
5.	Ameisbichler Elisa	Midwife	Austria	14-Jul-20	09-Aug-20	400
6.	Kinzer Isabella	Midwife	Austria	14-Jul-20	09-Aug-20	400
7.	Sunk Anna	Midwife	Austria	14-Jul-20	09-Aug-20	400
8.	Kornfeld Magdalena	Midwife	Austria	14-Jul-20	09-Aug-20	400
Jumla						3,100

Hata hivyo ukaguzi umebaini uwepo wa wanafunzi watatu (3) wa kigeni ambao hufika hospitali ya Mnazi Mmoja kwa vipindi tofauti kwa ajili ya mafunzo ya vitendo ambao hulipa malipo ya USD 300 kinyume na muongozo wa kuwataka kulipa dola 400. Kutokana na uwepo wa dosari hiyo ukaguzi haukupatiwa majibu ya kutosheleza sababu za msingi zilizopelekea kukusanya mapato ya USD 300 kinyume na utaratibu jambo ambalo limetia shaka juu ya upotevu wa USD 100 kwa kila mwanafunzi aliyepata mafunzo ya vitendo na kupelekea upotevu wa USD 300 ambazo hazikupatikana kwa ukaguzi. Mchanganuo wa fedha hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 153 : Malipo ya ada za wanafunzi wa kigeni yaliyolipwa pungufu

Namba	Jina la Mwanafunzi	Nchi anayotoka	Tarehe ya kuanza Mafunzo	Tarehe ya kumaliza Mafunzo	Kiwango alicholipa swa kulipwa (USD)	Kiwango kilicholipwa (USD)	Tofauti (USD)
1.	Kristin Emma Fritzenschaft	Austria	14-Sep-20	14-Oct-20	400	300	100
2.	Magdalena Wiesinger	Austria	14-Sep-20	14-Oct-20	400	300	100
3.	Lisa Fasching	Austria	14-Sep-20	14-Oct-20	400	300	100
Jumla					1200	900	300

Kutokurejeshwa fedha hizo kwa wanafunzi wa kigeni kunaweza kukapelekea kuitia dosari Nchi kwa kuonekana kuwa kumekosekana kwa uaminifu kwa watendaji wa Hospitali ya Mnazi Mmoja. Aidha, kujitokeza kwa mapokezi ya mapato pungufu bila ya kuwepo kwa sera ya msamaha wa mapato ilioandaliwa na Hospitali ya Mnazi Mmoja ukaguzi umeshindwa kujiridhisha uhalali wa uwepo wa mapokezi hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 121(2)(f) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma Nambari 12 ya mwaka 2016

Ukaguzi unashauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kuhakikisha kwamba fedha zinalipwa kwa mujibu wa makubaliano, sheria na miongozo husika ili kuondoa shaka ya uwepo wa upotevu wa mapato ya Serikali.

6.7.2.3 Malipo kwa njia ya fedha taslimu (cash payment) shilingi 36,800,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Hospitali ya Mnazi Mmoja imefanya malipo yenye thamani ya shilingi 36,800,000 kwa ajili ya malipo ya posho za Wakurugenzi nane (8) pamoja na Msemaji Mkuu wa Hospitali ya Mnazi Mmoja. Dosari ya ukaguzi iliyobainika ni uwepo wa malipo ya posho kwa njia ya fedha taslimu, posho ambalo lilipaswa kuingizwa katika mshahara wa mtumishi kwa mujibu wa muundo wa utumishi wa taasisi za umma.

Uwepo wa malipo ya posho la nafasi ya ukurugenzi kwa mujibu wa muundo wa utumishi wa umma kulipwa kwa njia ya fedha taslimu ni kwenda kinyume na kanuni ya utumishi wa umma ya mwaka 2014.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na toleo la Miongozo ya Utumishi wa Umma katika Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ya mwaka 2021.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kuchukuwa jitihada za makusudi kuhakikisha malipo yatokanayo na posho za Wakurugenzi yalipwe kwa mujibu wa Miongozo ya Utumishi wa Umma ili kuepuka kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha au kulipa malipo ya posho ambayo hayakuidhinishwa kwa mujibu wa muundo Utumishi wa Umma. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama unavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 154 : Malipo yaliyofanyika kwa njia ya fedha taslimu (cash payment)

Namba	Hati ya malipo Nambari	Nambari ya hundi	Thamani ya fedha (Tshs.)	Maelezo
1.	08/08	000102	4,200,000	Malipo kwa ajili ya posho la wakurugenzi kuanzia mwezi wa Julai 2020 hadi Aprili 2021
2.	69/08	-	4,200,000	
3.	07/10	000108	4,200,000	
4.	03/11	000115	4,200,000	
5.	02/12	000119	4,200,000	
6.	10/02	000126	4,200,000	
7.	38/02	000127	4,200,000	
8.	16/05	000138	3,700,000	
9.	30/06	000142	3,700,000	
Jumla			36,800,000	

6.7.2.4 Dosari katika ajira za Mkataba

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Hospitali ya Mnazi Mmoja imeingia mkataba kwa kipindi cha kila baada ya miezi sita na **Ndugu Bilali Mohammed Khatib** mwenye nambari ya utambulisho wa mwanzibari mkaazi 620251150 na **Ndugu Salum Said Ali** mwenye nambari ya utambulisho wa mwanzibari mkaazi nambari 90198258 kwa ajili ya kufanya kazi ya kujaza 'oxygen' katika mitungi, kusambaza mitungi ya oxygen ndani ya Hospitali ya Mnazi Mmoja kwa muda uliokubaliwa, pamoja na majukumu mengine watakayopangiwa kwa gharama ya shilingi 300,000 kwa mwezi kwa kila mmoja.

Kwa mujibu wa kifungu nambari 60(1)(b) cha Sheria Nambari 2 ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2011 kinaeleza kwamba " Mkataba wa muda mfupi au muda maalum wa utumishi ambao utakuwa kwa kipindi cha kurejewa rejewa baina ya miezi sita na miaka mitatu utafungwa baada ya kupata kibali cha Katibu Mkuu Kiongozi na idhini ya Tume ya Utumishi inayohusika.....". Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukiukwa matakwa ya kifungu kilichonakiliwa hapo juu.

Aidha, ukaguzi umebaini uwepo wa watumishi hao kuendelea kufanya kazi kwa muda wa mwaka mmoja zaidi bila ya uwepo wa mikataba baada ya kumalizika kwa mikataba yao ya awali tarehe 30/04/2021. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 60(1)(b) cha Sheria Nambari 2 ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2011.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kuhakikisha unafuata taratibu, kanuni na sheria za utumishi wa umma katika kuwapatia ajira watumishi wa mkataba ili kuweza kuepusha kuwakosesha waajiriwa hao stahiki zao za msingi kupitia Serikali kuu pamoja na Mfuko wa Hifadhi ya Jamii.

6.7.2.5 Uwepo wa mali chakavu kwa muda mrefu

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Hospitali ya Mnazi Mmoja inamiliki vyombo vya moto aina ya AMBULANCE CITRON yenye nambari ya usajili SMZ 6395 na AMBULANCE yenye nambari ya usajili DFPA 1379 . Dosari ya ukaguzi iliyobainika ni kutokufanyiwa matengenezo kwa muda mrefu na kupelekea uwepo wa mali za kudumu zilizochakaa, ukaguzi umefanya mazungumzo na fundi mkuu kutaka kujuwa khatma ya uwepo wa mali chakavu hizo na kusema "Magari hayo hayawezi kufanya kazi tena kwa kuwa gharama za utengenezaji ni kubwa sana kulinganisha na thamani ya magari husika".

Ukaguzi unashauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kuchukuwa jitihada za makusudi ili kuweza kuuzwa kwa mali hizo kwani kadri magari yanavyozidi kukaa yanazidi kuharibika na hayataweza kuuzika (Mali Chakavu) na kupelekea thamani yake kuzidi kushuka jambo ambalo litaisababishia Serikali hasara kubwa.

6.7.2.6 Ukiukwaji wa taratibu za Manunuzi shilingi 139,734,188

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Hospitali ya Mnazi Mmoja imetangaza zabuni kwa njia ya Ushindani yenye kumbu kumbu nambari SMZ/HO110/NBC/G/2020/2021/07 ya tarehe 13/08/2020 yenye thamani ya shilingi 139,734,188 kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya dahalia ya Hospitali pamoja na kuvifunga (Supply of Hospital Hostel and Installation).

Kwa mujibu wa maamuzi ya kikao cha Bodi ya Zabuni kilimchagua Mzabuni Lab Equip Limited na kupewa hati ya makubaliano (mkataba) iliyosainiwa tarehe 29/04/2021.

Kwa mujibu wa Ripoti ya Kamati ya Tathmini mzabuni Gareeb Nawaaz alitolewa katika ushindani kwa kuwa maombi yake hayakukidhi idadi (quantity) ya vifaa vilivyoainishwa kwenye hati ya zabuni (bid document). Ukaguzi umebaini kwamba idadi ya vifaa vilivowasilishwa na mzabuni Gareeb Nawaaz kwenye taarifa yake ya maombi ya zabuni haikutofautiana na ipo sawa sawa na idadi ya vifaa vilivyomo kwenye hati ya zabuni (bid document) ya Hospitali ya Mnazi Mmoja.

Kitendo cha Bodi ya Zabuni kushindwa kujiridhisha na ripoti ya tathmini na kupelekea kutoa maamuzi ya kumbariki zabuni Lab Equip Limited kwa visingizio vya kutokukidhi vigezo kunatoa kiashiria ukiukwaji wa maadili ya manunuzi ya umma ambayo yatapelekea kujitokeza kwa vitendo vya uhujumu wa uchumi.

Aidha, ukaguzi umebaini gharama alizowasilisha Gareeb Nawaaz kwenye zabuni hiyo ni shilingi 130,029,000 na kufanya ziada ya shilingi 9,705,188 ukilinganisha na mzabuni aliyeteuliwa na Bodi ya Zabuni ambae ni Lab Equip Limited jambo ambalo limeonesha dosari ya kuwa makini kwa kitengo cha Bodi ya Zabuni na kupelekea kuitia hasara Serikali kwa kufanya maamuzi yasiyozingatia haki.

Uwepo wa utoaji wa maamuzi yasiyozingatia haki na mipaka ya kisheria ya ununuzi wa umma yanavyoelekeza kwamba "Taratibu zote za kuchagua wazabuni watakaalikwa kushiriki zitaruhusu ushindani ulio sawa na wa haki na kuhakikisha unashirikisha ushindani wa hali ya juu." Jambo ambalo halikutendeka na kupelekea ukiukwaji wa kifungu nambari 49 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kusimamia maadili ya maamuzi yatokanayo na Sheria ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma kwa lengo la kuepusha kuingia kwenye migogoro na wazabuni kwa jambo la kutoa haki kwa asiehusika jambo ambalo huwenda likapelekea upotevu wa fedha za umma kwa mzabuni kuweza kuishitaki Serikali na kuingia gharama za kumlipa ambazo zingeliweza kuepukika ikiwa mipaka ya kisheria imesimamiwa na kutekelezwa ipaswavyo, vile vile uongozi unashuriwa kuzidisha umakini katika kufanya maamuzi ya zabuni mbali mbali wanazozitoa ili kuepuka kumpa mzabuni ambae gharama zake ni kubwa kulinganisha na wazabuni wengine na kupelekea kusababisha matumizi mabaya ya fedha za serikali.

6.7.2.7 Ukiukwaji wa maamuzi ya kikao cha Kamati ya Tathmini.

Ukaguzi umebaini kwamba Hospitali ya Mnazi Mmoja ilitangaza zabuni yenye kumbukumbu nambari SMZ/HO110/NCS/NCB/2020-2021/16 (LOT 1) kwa thamani ya shilingi 231,380,064 kwa ajili ya kufanya usafi kwa Hospitali ya Mnazi Mmoja, (LOT 2) kwa thamani ya shilingi 115,690,032 kwa ajili ya Hospitali ya wagonjwa wa Akili Mentali pamoja na (LOT 3) kwa shilingi 38,563,344 kwa ajili ya Hospitali ya Mwembeladu.

Ukaguzi umebaini kwamba Kamati ya Tathmini ilimchagua Astonish Company Limited kuwa ndiye mzabuni aliyeshinda zabuni kwa LOT zote tatu.

Aidha Ukaguzi umebaini kwamba Bodi ya Zabuni ya Hospitali ya Mnazi Mmoja katika kikao chake cha tarehe 13/08/2020 ilifuta maamuzi ya kamati ya tathmini kwa LOT 2 ya usafi wa Hospitali ya Wagonjwa wa Akili (Mentali) kwa kampuni ya Astonish yenye gharama ya shilingi 115,690,032 na kuipa kampuni ya Pangani Ascending Ltd kwa gharama ya shilingi 132,004,800 na kupelekea ongezeko la ziada ya shilingi 16,314,768. Ukaguzi haukupatiwa sababu na vielelezo vilivyopelekea kubadilishwa kwa maamuzi ya kamati ya tathmini.

Hata hivyo, kutokana na mabadiliko ya maamuzi hayo mzabuni aliyeshinda zabuni hiyo (Astonish) hakuweza kujuulishwa sababu za kushindwa kwa zabuni ya ufanyaji wa usafi wa hospitali ya wagonjwa wa Akili (Lot 2) kama Sheria ya ununuzi na uondoshwaji wa mali za umma inavyoelekeza.

Kitendo cha ukiukwaji wa maamuzi ya Kamati ya Tathmini kinaweza kusababisha migogoro isiyo ya lazima na hatimae kupelekea Serikali kushtakiwa na kulipa gharama kubwa za fedha pasipokuwa na tija.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kusimamia maadili ya maamuzi yatokanayo na Sheria ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma kwa lengo la kuepusha kuingia kwenye migogoro na wazabuni kwa jambo la kutoa haki kwa asiehusika jambo ambalo huwenda likapelekea upotevu wa fedha za umma kwa mzabuni kuweza kuishitaki Serikali na kuingia gharama za kumlipa ambazo zingeliweza kuepukika ikiwa mipaka ya kisheria imesimamiwa na kutekelezwa ipaswavyo, vile vile uongozi unashuriwa kuzidisha umakini katika kufanya maamuzi ya zabuni mbali mbali wanazozitoa ili kuepuka kumpa mzabuni ambae gharama zake ni kubwa kulinganisha na wazabuni wengine na kupelekea kusababisha matumizi mabaya ya fedha za Serikali.

6.7.2.8 Kutokuwekwa wazi sababu za wazabuni walioshindwa zabuni

Kanuni ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma kifungu nambari 8 kinaeleza juu ya uwepo wa uwazi na usawa kwenye michakato ya ununuzi katika taasisi za Serikali.

Ukaguzi umebaini kwamba baadhi ya wazabuni walioomba zabuni mbalimbali wamepewa barua za kushindwa kwa zabuni bila ya kutajiwa sababu zilizopelekea kushindwa kwa zabuni hizo.

Uchamuzi wa wazabuni hao na zabuni walizoomba ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 155 : Kutokuwekwa wazi sababu za wazabuni walioshindwa zabuni

Namba	Jina la Zabuni	Lot	Nambari ya Mkataba	Jina la Mkandarasi/ Msambazaji	Tarehe ya Mkataba	Kiwango cha Fedha cha Mkataba (Tshs.)
1.	Procurement of Engineering equipments for Mnazi	LOT 1 - Engineering and Carpentry	SMZ/HO110/ NBC/G/2020/2021/21	Juma Issa Omar	30/03/21	838,972,150
2.	Mmoja, Mental Hosp and mwembeladu Hosp	LOT 2 - Air Condition and Refrigeration Tools	SMZ/HO110/ NBC/G/2020/2021/2	Electrothermal Supplier and Services Ltd	15/03/21	62, 616,350
3.		LOT 3 - Automotives Equipments	SMZ/HO110/ NBC/2020/2021/21	Visiwani Gerneral Traders	30/03/21	93, 679,000
4.	Supply of Hospital Hostel and Installation	-	SMZ/HO110/ NBC/G/2020/2021/07	Lab Equip LTD	29/04/21	139,734,188
5.	Supply of Stationery for Mnazi Mmoja, Mental and Mwembeladu Hospital	-	SMZ/HO110/NC- B/G/2020/2021/13	SBK Secretary Services	15/03/21	104,107,200
6.	Supply and Installation of Laboratory Equipments	-	SMZ/HO110/ NBC/G/2020/2021/01	LAB Equip Limited	29/04/21	183,975,290
7.	Supply of Cleaning equipment		SMZ/H001/NC- B/G/2019/2020/13	Bakari Yussuf Bakari	09/01/20	139,870,000

Kukosekana kwa uwazi na usawa katika utoaji wa taarifa za wazabuni walioshindwa kunaweza kukapelekea migogoro na wazabuni na hatimae kuishtaki Serikali na kuisababishia hasara kubwa ya fedha za umma.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 8 cha Kanuni ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2021.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kusimamia maadili ya maamuzi yatoakanayo na Sheria ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma kwa lengo la kuepusha kuingia kwenye migogoro na wazabuni kwa jambo la kutoa haki kwa asiehusika jambo ambalo huwenda likapelekea upotevu wa fedha za umma kwa mzabuni kuweza kuishitaki Serikali na kuingia gharama za kumlipa ambazo zingeliweza kuepukika ikiwa mipaka ya kisheria imesimamiwa na kutekelezwa ipaswavyo, vile vile uongozi unashuriwa kuzidisha umakini katika kufanya maamuzi ya zabuni mbali mbali wanazozitoa ili kuepuka kumpa mzabuni ambae gharama zake ni kubwa kulinganisha na wazabuni wengine na kupelekea kusababisha matumizi mabaya ya fedha za Serikali.

6.7.2.9 Kutokuwepo daftari la kurikodia, kuhifadhia na kutolea Mafuta

Sheria ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma inelekeza vifaa vyote vinavyonunuliwa kurikodiwa katika daftari la ghalani na kuwekea utaratibu mzuri wa kutolewa kwa vifaa hivyo kila vinapohitajika kwa matumizi mbali mbali ya kifisi.

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021, ukaguzi umebaini mafuta yenye thamani ya shilingi 56,888,000 sawa na Lita 11,279.3 za petrol na 19,077.90 za dizeli hayakingizwa katika daftari la kurikodia, kuhifadhia na kutolea mafuta la ghalani.

Aidha ukaguzi umeshindwa kujuwa nambari za magari ambayo yalitumika kwa ajili ya kuingizia mafuta hayo katika kipindi chote hicho cha utumiaji wa mafuta hayo..

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya ununuzi na uondoshwaji wa mali za umma nambari 11 ya mwaka 2016. Mchanganuo wa matumizi hayo yanayoonesha thamani ya fedha iliyotumika na idadi ya lita za mafuta zilizotumika ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 156 : Matumizi ya mafuta yaliyokuwa hayakurikodiwa kwenye daftari la kutunzia kumbu kumbu za mafuta.

Hati ya malipo Nambari	Tarehe	Kiwango cha fedha (Tshs.)	Nambari ya Ankara	Lita za mafuta ya Petrol	Lita za mafuta ya Diesel
75/8	12/8/2020	8,000,000	911 ya 11/8/20	1061.0	3116.9
40/10	6/10/2020	8,000,000	1121 ya 23/9/20	1048.8	3107.2
26/12	14/12/2020	16,000,000	1390 ya 2/12/20	1026.7	3215.4
25/2	17/2/2021	8,000,000	49 ya 7/1/21	1046.0	3296.7
44/3	16/3/2021	8,000,000	115 ya 2/2/21	1062.7	3280.5
16/4	16/4/2021	8,888,000	236 ya 3/3/21	1034.1	3061.2
Jumla		56,888,000		11,279.3	19,077.90

Kutokuwepo daftari la kurikodia na kutolea mafuta katika Hospitali ya Mnazi Mmoja kunapelekea utaratibu wa kurikodi na utokaji wa mafuta kutokuwa sahihi na kusababisha upotevu wa mafuta hayo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kuhakikisha kwamba inaweka daftari la kupokelea, kuhifadhia na kutolea mafuta ili kuweza kuondosha uwezekano wa upotevu wa raslimali hiyo ya mafuta.

6.7.2.10 Kuwepo matumizi ya mara kwa mara ya ununuzi wa gesi ya Oxygen pamoja na posho la safari kwa mfanyakazi wa Hospitali shilingi 86,756,000

Hospitali ya Mnazi Mmoja ina chanzo kimoja cha kuzalishia gesi ya oxygen ambao ni mtambo unaozalisha mitungi 30 yenye ujazo wa lita 50 kwa siku.

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini kwamba Hospitali ya Mnazi Mmoja inamsafirisha mfanyakazi wake mara kwa mara kwenda Dar-es-Salaam kwa ajili ya kununua mitungi ya gesi inayotumika hospitali kwa shughuli zinazohusiana na gesi. Kutokana na hali hiyo ukaguzi umebaini Hospitali inatumia gharama kubwa kwa ajili ya safari hizo na kumlipa mfanyakazi posho la safari kila anapokwenda Dar es Salaam, kama Hospitali itanunua mitungi zaidi basi gharama hizo zingepungua sana.

Aidha, kwa mujibu wa barua ya tarehe 12/08/2021 kutoka kwa Mkurugenzi Huduma za Ufundi kwenda kwa Mkurugenzi Mtendaji wa Hospitali ya Mnazi Mmoja ya kuomba Hospitali kununuliwa mtambo mpya wa kuzalishia gesi ya Oxygen ambao utakuwa na uwezo wa kuzalisha mitungi 120 kwa siku kwa lengo la kupunguza matumizi makubwa ya fedha za posho zinazolipwa kwa ajili ya mtumishi kwenda kununua gesi hizo Dar es Salaam.

Uchambuzi wa fedha za posho zinazotumika kwa ajili ya kwenda Dar es Salaam kununua oxygen ni kama zinavyoonekana kwenye jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 157: Gharama za matumizi ya posho kwa ajili ya ununuzi wa gesi kwa matumizi ya Hospitali

Hati ya malipo Nambari	Tarehe	Gharama ya Gesi (Tshs.)	Posho (Tshs.)	Maelezo	
113/8		2,972,000	540,000	Malipo kwa ajili ya safari ya Dar-es-salaam kwa ununuzi wa medicai oxygen	
8/10	1/10/2020	2,972,000	540,000		
7/12	8/12/2020	2,972,000	540,000		
96/12	21/12/2020	2,892,000	540,000		
24/1	5/1/2021	2,932,000	540,000		
4/2	8/2/2021	2,932,000	540,000		
5/2	8/2/2021	2,932,000	540,000		
7/2	8/2/2021	2,932,000	540,000		
8/2	8/2/2021	2,932,000	540,000		
35/2	18/2/2021	5,012,000	540,000		
36/2	18/2/2021	2,882,000	540,000		
12/3	26/2/2021	2,922,000	540,000		
29/3	16/3/2021	2,842,000	490,000		
40/3	16/3/2021	1,800,000	490,000		
42/3	16/3/2021	2,922,000	490,000		
4/4	8/4/2021	5,014,000	490,000		
10/4	15/4/2021	2,922,000	490,000		
57/4	29/4/2021	2,400,000	490,000		
58/4	29/4/2021	4,802,000	490,000		
18/5	5/5/2021	2,922,000	490,000		
3/6	9/6/2021	2,802,000	490,000		
4/6	9/6/2021	2,842,000	490,000		
5/6	9/6/2021	2,922,000	490,000		
6/6	9/6/2021	2,922,000	490,000		
Jumla		74,396000	12,360,000		

Kuwepo kwa matumizi ya mara kwa mara ya ununuzi wa gesi ya Oxygen pamoja na posho la safari kwa wafanyakazi kunapelekea kujitokeza kwa matumizi yasiyo ya lazima kwa Hospitali.

Kutokana na umuhimu wa matumizi ya gesi kwa Hospitali ya Mnazi Mmoja, Ukaguzi unashauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kupitia Serikali Kuu kuchukua jitihada za makusudi kuhakikisha kunanunuliwa mtambo mpya wa kuzalisha Oxygen ili kuweza kupunguza gharama za matumizi ya fedha za umma.

6.7.2.11 Ukiukwaji wa makubaliano ya mkataba wa ununuzi wa vifaa vya kuandikia

Hospitali ya Mnazi Mmoja ilifunga mkakata wa ununuzi wa vifaa vya kuandikia na msambazaji **Skotch General Supplies Co. Ltd** tarehe 9/01/2020 kwa kipindi cha miaka mitatu.

Ukaguzi umebaini kwamba Hospitali ya Mnazi Mmoja imekiuka makubaliano ya kimkataba ambapo walikubaliana na mzabuni kusambaziwa vifaa vya kuandikia kwa muda wa miaka mitatu, kinyume chake hospitali ilifanya manunuzi ya vifaa hivyo kutoka kwa mzabuni **Khamis Hamad Stationary** kupitia hati ya malipo yenye nambari 16/12 ya tarehe 10/12/2020 na Ankara nambari 557 ya tarehe 21/9/2020 kwa shilingi 17,106,539 bila ya kuwepo kwa taarifa yoyote ya kuvunjwa kwa mkataba wa awali.

Kusitisha makubaliano ya mkataba wa awali bila ya uwepo wa taarifa wa mzabuni wa awali kunaweza kukapelekea kuingizia Serikali hasara pindipo mzabuni atakapoamua kuishitaki Serikali na kudai fidia kutokana na kuvunja makubaliano pasi na sababu za msingi. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya ununuzi na uondoshwaji wa mali za umma namba 11 ya mwaka 2016.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Hospitali ya Mnazi Mmoja kufuata matakwa ya Sheria ya manunuzi uondoshaji wa mali za umma nambari 11 ya mwaka 2016.

6.7.3 MAABARA YA AFYA YA JAMII (PHL) PEMBA

Ukaguzi wa hesabu za Maabara ya Afya ya Jamii (PHL) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.7.3.1 Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio shilingi 12,838,937

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 12,838,937 zimetumika kwa ajili ya matumizi mbali mbali ya Maabara ya Afya ya Jamii Pemba kwa watoa huduma mbali mbali bila ya kukatwa kodi ya zuio.

Kutokukata kodi ya zuio ni kuikoshesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na kifungu namba 50(2) cha Sheria nambari 7 ya Usimamizi wa Kodi ya Bodi ya Mapato ya mwaka 2009 pamoja na marekebisho yake. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 158 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuiu

Hati Namba	Hundi Namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Maelezo
8/03 4/8/2020	005478	Suleiman Seif Rashid	300,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya maabara
8/025 5/8/2020	005483	Mbarouk Juma Ali	320,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa sabuni
8/026 5/8/2020	005472	Mabrouk Saadum Songoro	350,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya gari
8/027 5/8/2020	005482	Mbarouk Juma Ali	242,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa
8/031 7/8/2020	005489	Capital Technology Centre	365,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia
8/032 7/8/2020	005488	Mohammed About Ali	353,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa bidhaa
8/033 7/8/2020	005487		480,000	
8/067 21/8/2020	005512	Tahfif Auto Works	281,750	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya gari
8/068 21/8/2020	005512	Tahfif Auto Works	241,500	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya gari
8/069 21/8/2020	005512		293,250	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya gari
1/024 8/01/2021	T.T	Hosp Lab surgical Distributors	5,242,559	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya maabara
1/044 15/01/2021	005709	Quik-Win Computer Repair	228,144	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya photocopy
1/045 15/01/2021	005710	Mohammed About Ali	413,987	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa sabuni
1/046 15/01/2021	005711		212,935	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa viburudishaji
1/053 19/01/2021	005713	Moza Mohammed Ali	595,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa viburudishaji
8/070 21/08/2020	005512	Tahfif Auto Work	264,500	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya gari
11/030 13/11/2020	005606	Suleiman Seif Rashid	298,775	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi.
1/018 7/01/2021	005693	Pandu Book Shop	531,385	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia
01/088 29/1/2021	005728	Rashid Mohammed Soud	1,468,677	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya gari
02/065 9/02/2021	T.T	Hosp Lab surgical Distributors	356,475	Malipo ya fedha kwa ajili ya vifaa vya mradi
Jumla			12,838,937	

6.7.3.2 Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 5,510,515

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Maabara ya Afya ya Jamii Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 159 : Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya ununuzi na uondoshaji wa Mali za Umma

Hati Namba	Hundi Namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Maelezo
8/025 5/8/2020	005483	Mbarouk Juma Ali	320,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa sabuni
8/026 5/8/2020	005472	Mabrouk Saadum Songoro	350,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya kodi ya Gari
8/027 5/8/2020	005482	Mbarouk Juma Ali	242,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kazi za vitendo
8/079 27/8/2020	005515	Sultan Said Amiri	250,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya rafu
11/023 12/11/2020	005600	Aras Company Ltd	760,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya uwekaji wa mfumo wa ulinzi
11/024 12/11/2020	005601	Mbarouk Juma Ali	243,354	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa sabuni
11/027 12/11/2020	005603	Aras Company Ltd	346,969	Malipo ya fedha kwa ajili ya utengenezaji wa vitambulisho
1/018 7/1/2021	005693	Pandu Book Shop	531,385	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia
1/080 27/1/2021	005725		998,130	
1/088 29/1/2021	005728	Rashid Mohammed Soud	1,468,677	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya gari
Jumla			5,510,515	

6.7.3.3 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 163,304,535

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 163,304,535 zimelipwa na Maabara ya Afya ya Jamii kwa matumizi mbali mbali lakini baadhi ya vielelezo husika havikupatikana kwa ukaguzi ili kuweza kuthibitisha uhalali wa matumizi hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa hati za malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 160 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
8/019 5/08/2020	005473	1,000,000	Abdalla Shaib Kheri	Malipo ya fedha kwa ajili ya washiriki wa kikao
8/020 5/8/2020	005474	2,500,000	Milfat Nassor Khalfan	
11/028 12/11/2020	005604	2,321,200	Sharif Petrol Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta
11/053 20/11/2020	005622	500,000		
11/066 23/11/2020	005626	373,200		
1/005 6/01/2021	005695	1,912,000		
1/009 7/01/2021	005692	420,000	Mabrouk saadun Songoro	Malipo ya fedha kwa ajili ya nauli za mama wajawazito
1/014 7/01/2021	005692	900,000	Abdalla sahib Kheir	
1/016 7/01/2021	005693	1,200,000	Milfat Nassor Khalfan	
1/024 8/01/2021	T.T	5,242,559	Hosp Lab Surgical Distributors	Malipo ya fedha kwa ajili ununuzi wa vifaa vya maabara.
1/053 19/01/2021	005713	595,000	Moza mohammed Ali	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa viburudishaji
1/068 26/01/2021	TT	3,864,189	Hosp Lab Surgical Distributors	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya maabara
1/069 26/1/2021	TT	2,851,800		
1/080 27/1/2021	005725	998,130		
01/088 29/1/2021	005728	1,468,677	Rashid Mohammed Soud	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya magari
8/034 7/8/2020	005486	2,307,800	Sharif Petrol Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta
2/4 1/4/2021	005865	1,000,000	Halima Mkubwa Juma	Malipo ya fedha kwa ajili ya Mkopo kwa mfanyakazi.
4/4 1/4/2021	005866 005866	9,600,000	Hookwom staff	
33/4 12/4/21	005879	3,247,500	Sharif Petrol Station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
74/4 27/4/21	005902 na 005903	7,026,000	PHL- Idc Staff	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho kwa mfanyakazi
81/4 27/4/21	005902 na 005903	9,015,000	Moxi staff	
87/4 28/4/21	005902 na 005903	1,236,000	Zest Staff	
22/4 8/4/2021	005873	975,000	CPHK Staff	
73/4 27/4/2021	005902 005903	1,800,000	Schistobreak staff	
74/4 27/4/21	005902 na 005903	7,026,000	PHL- Idc Staff	
81/4 27/4/21	005902 na 005903	9,015,000	Moxi staff	
87/4 28/4/21	005902 na 005903	1,236,000	Zest Staff	
91/4 30/4/21	005901	3,400,000	Hookworm expulsion staff	
30/7 16/7/2020	005453	73,847,480	Saleh Juma Mohd	Malipo ya fedha kwa ajili ya mafunzo.
58/7	-	1,800,000	Ulfat A.Mohd Suleiman A. Suleiman Said M.Said	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho kwa wafanyakazi
59/7		1,000,000	Khamis R.Suleiman Ahmed H. Said Mohd N. Ali	
20a/10	005559	1,813,000	Petty Cash	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumzi madogo madogo
20b/10	005559	1,813,000		
Jumla		163,304,535		

6.7.4 WAKALA WA MAABARA YA MKEMIA MKUU WA SERIKALI

Ukaguzi wa hesabu za Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 1,806,950,622 kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,308,295,259.7 zilikusanywa sawa na asilimia 72 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,806,950,622 kwa matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,263,438,297 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 59.2 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.7.4.1 Kukosekana kwa mchanganuo wa makusanyo ya mapato ya Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu yenye jumla ya shilingi 253,813,904

Katika kupitia taarifa mbalimbali za fedha Ukaguzi umeshindwa kutofautisha makusanyo halisi ya huduma mbalimbali zinazotolewa na Wakala kwa mujibu wa Sheria ya Wakala kutokana na kushindwa kuweka kumbukumbu za ukusanyaji wa mapato kwa Bandarini na Ofisi kuu kwenye mfumo ambao utainisha tofauti ya huduma hizo (mchanganuo). kwa kawaida uchunguzi huo unakusanya mapato yanayotokana na uchunguzi wa DNA, Asali, Dawa Asili, Mafuta, Pombe, Maji, Mkojo, Kemikali, vile vile wanatoa huduma ya utoaji Vibali (chemical na chemical product).

Kushindwa kuweka mchanganuo wa makusanyo ya mapato katika mfumo mzuri ambao utapelekea ufungaji mzuri wa Hesabu za mwaka kutapelekea kushindwa kujua mapato halisi yaliyotokana na vyanzo hivyo, aidha kutojua gharama zinazotumika kwa kufanya huduma ya vifaa vya uchunguzi pamoja na ununuzi wa bidhaa zitakazoleta tija kwa Taasisi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali kuchukuwa jitihada za kuhakikisha kuwa mapato yote yanayotokana na utoaji wa huduma za Maabara yanarikodiwa kwa utaratibu uliowekwa wa kutofautisha huduma hizo.

6.7.4.2 Kukosekana kwa kibali cha ruhusa za matumizi ya fedha za mapato shilingi 315,000,000

Ukaguzi umebaini kuwa Taasisi ya Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu inafanya matumizi yake kwa kutumia fedha za makusanyo ya ndani kwenye hesabu nambari 0403978000 jumla ya shilingi 315,000,000 zimebainika kutumika kwa matumizi mbali mbali dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa muongozo au ruhusa kutoka kwa Mlipaji Mkuu wa Serikali inayowataka wakala kutumia fedha za mapato kwa ajili ya uendeshaji wa huduma zinazotolewa na taasisi hiyo.

Kutumia fedha za mapato kwa matumizi mbali mbali bila ya kuwepo kwa ruhusa kutoka kwa Mlipaji Mkuu wa Serikali ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali kuhakikisha unafanya matumizi ya fedha zilizoidhinishwa ili kuepuka kufanya matumizi yasiyo na tija.

Jadweli Nambari 161 : Matumizi ya fedha za mapato zisizoidhinishwa

Hati Namba	Hundi namba	Aliyelipwa	Thamani (Tshs.)		
R/4/5 ya 20/5/2021	T.T kutoka A/C 0403978000 ya mapato kwenda 0404060000 PBZ ya matumizi	Wakala wa Maabara ya Mkemia	35,000,000		
R/19/3 ya 24/3/2021	T.T		30,000,000		
R/2/2/2021 ya 12/2/2021			50,000,000		
R/15/01 ya 15/1/2021			25,000,000		
R/17/11 ya 25/11/2020			20,000,000		
R/11/7 ya 27/7/2020			20,000,000		
R/11/6 ya 17/6/2021			30,000,000		
R/28/9 ya 11/9/2020			30,000,000		
R/38/10 ya 21/10/2020			25,000,000		
R/17/11 ya 25/11/2020			20,000,000		
R/11/6 ya 17/6/2021			30,000,000		
Jumla				315,000,000	

Taasisi kufanya matumizi ya fedha za makusanyo ya ndani bila ya kuwa na kibali kutoka kwa Mlipaji Mkuu wa Serikali kutapelekea kufanya matumizi yaliyo nje ya bajeti ambayo hayatakuwa na ulazima na kupelekea kujitokeza kwa viashiria vya ukiukwaji wa matumizi ya fedha za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali kuchukuwa jitihada za kuhakikisha Wakala inapata ruhusa ya kutumia fedha za makusanyo kutoka katika taasisi husika.

6.7.4.3 Kukosekana kwa ulinzi dhamana katika Taasisi ya Wakala wa Mkemia

Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu inajukumu la kutoa huduma za uchunguzi wa madawa ya kulevya, sumu, uchunguzi wa vinasaba pamoja na kuweka kumbukumbu za vinasaba, kudhibiti usajili kemikali na bidhaa zinazotokana na kemikali za majumbani na viwandani, kufanya uchunguzi wa sampuli za chakula pamoja na vinywaji. Ukaguzi umebaini kuwa Taasisi hiyo ina vifaa nyeti (Mashine za kufanyia uchunguzi mbalimbali) kwa ajili ya utekelezaji wa majukumu yao bila ya uwepo wa Ulinzi dhamana kwa lengo la kulinda usalama wa vitendea kazi hivyo.

Kutokuwa na usalama wa kutosha katika Taasisi ya wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu kuna uwezekano mkubwa wa kuhujumiwa kwa mashine ambazo Serikali imetumia fedha nyingi kwa kufanya manunuzi hayo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali kuchukuwa jitihada za haraka kuhakikisha kwamba Taasisi hiyo inakuwa na ulinzi dhamana kwa ajili ya usalama wa vitendea kazi

6.7.4.4 Kukosekana kwa utaratibu wa utoaji mikopo ya ndani kwa wafanyakazi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Zanzibar

Katika kupitia taarifa za fedha pamoja na taarifa za benki, Ukaguzi umebaini kuwepo kwa shilingi 13,576,364.35 katika hesabu ya Wakala yenye namba 0406584000 ambazo zinatumiwa kwa ajili ya Mfuko wa mikopo ya ndani kwa wafanyakazi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu Zanzibar, Mfuko huo ulianzishwa kipindi cha mwaka fedha 2017/2018 kupitia makusanyo ya ndani "Capital" wa jumla ya shilingi 50,000,000.

Aidha, Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wameanzisha mfuko huo bila ya kuwa na sera zinazotoa muelekeo wa namna ya kukopa pamoja na kurejesha fedha zilizokopeshwa, jambo ambalo linapelekea kukosekana kwa muongozo na masharti ya kukopa na kulipa mikopo inayotolewa na taasisi hiyo kwa muda muafaka kwa kuzingatia vigezo na masharti ili tija ipatikane kwa watumishi pamoja na taasisi kwa ujumla.

Kukosekana kwa sera ya mikopo kwa mfuko wa mikopo katika Taasisi kutapelekea Taasisi kukosa vigezo vya kumchukulia hatua mtendaji ambae atashindwa kulipa mkopo pindipo atakwenda kinyume na vigezo na masharti yake. Vile vile inapelekea upendeleo wa kupata mikopo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali jitihada za kukaa na watendaji wanaohusika na suala zima la mfuko wa mkopo kwa lengo la kuandaa sheria ya mikopo pamoja na sera za mikopo (Credit Policy)

6.7.4.5 Kutokuwepo kwa Msimamizi wa Kitengo cha TEHAMA

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali inatekeleza makujumu yake ya kazi mbali mbali ikiwemo majukumu ya Teknolojia ya Habari na Mawasiliano, katika ukaguzi uliofanyika timu ya wakaguzi ilifanya mahojiano mbali mbali kwa lengo la kutathmini mwenendo wa kazi za kitengo cha TEHAMA na kubaini kitengo hicho hakina msimamizi dhamana ambae atakuwa na jukumu la kusimamia sera za TEHAMA pamoja na kusamiamia miundombinu na vifaa vyote vya TEHAMA vinayotumika katika taasisi hiyo ikiwemo "hardware, software" pamoja na watumiaji wa miundombinu na vifaa hivyo vya TEHAMA.

Kukosekana kwa msimamizi wa kitengo cha TEHAMA kutapelekea kukosekana kwa udhibiti wa vifaa pamoja na miundombinu ya mifumo ya TEHAMA ya taasisi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali kuhakikisha unachukuwa jitihada za makusudi ili kumtafuta mtumishi mwenye uwezo na uweledi wa kusimamia masuala ya TEHAMA pamoja na kuwajengea uwezo watumishi waliokuwepo ili kuweza kusaidia changamoto za matumizi ya TEHAMA zinazoweza kujitokeza katika taasisi hiyo.

6.7.4.6 Kukosekana kwa ushahidi wa majaribio ya taarifa za nakala (Restoration test)

Katika kupitia taarifa zinazofungamana na mifumo ya mawasiliano, ukaguzi umebaini umebaini kwamba Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali huhifadhi taarifa zake muhimu katika vifaa mbali mbali vya tehama, dosari iliyobainika na ukaguzi ni kwamba taarifa hizo hazifanyiwi majaribio (Restoration test) ili kuweza kutambua na kuhakikisha kwamba ziko katika hali ya uzima na usalama wa kuweza kufanya kazi kwa ufanisi endapo zikihitajika kufanyiwa kazi.

Kutokuzifanyia majaribio ya utendaji kazi kila mara kwa taarifa zilizokuwa zimehifadhiwa kunaweza kukapelekea athari ya kutozipata taarifa hizo kutokana na kuharibika au kuathirika kwa namna yoyote bila ya kujulikana na hatimae kupelekea kutokezea kwa janga

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu kuanzisha sera za kuhifadhi nakala za taarifa kutoka katika mifumo yote ya taasisi na kuzifanyia majaribio ya mara kwa mara ili kuweza kuona kama ni sahihi na zinaweza kufanya kazi vzuri na kuzitegemea endapo janga lolote likitokea katika miundombinu ya mikuu ya mawasiliano ya Wakala.

6.7.4.7 Kutozingatiwa vizuri kwa utengenezaji wa akanti za watumiaji wa mfumo wa Data Pack

Ukaguzi umebaini kuwa, kumetengenezwa akaunti nyingi zisizokuwa na ulazima katika mfumo wa (Data Pack) na kubainika akaunti ambazo hazina majina halisi ya watumiaji na nyengine hazitumiwi kabisa na wahusika.

Kutengenezwa kwa akaunti zisizokuwa na majina halisi ya watumiaji au kutengeneza akaunti za matumizi ya mfumo zisizokuwa na ulazima katika mfumo kunaweza kupelekea kutumiwa akaunti hizo kwa kufanya uharibifu bila ya kutambuliwa aliefanya uharibifu huo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia wa Serikali kuzipitia akaunti zote za mfumo wa data pack na kuhakikisha kuwa kila akaunti inatumika kwa mtumiaji husika wa mfumo na vile vile akaunti hizo ziwekewe ukomo wa matumizi katika mfumo huo (priveledges user access).

6.7.4.8 Kutokufanya kazi vizuri kwa Mfumo wa (Data pack)

Katika kupitia nyaraka mbalimbali zikiwemo hesabu za mwaka, ilibanika kwamba Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu iliununua mfumo wa **Data Pack** kwa lengo la kurahisisha kazi za taarifa za sampuli na utekelezaji wa kazi ya wachambuzi (Analysts). Ukaguzi umebaini kwamba mfumo wa Data pack ulionunuliwa unahitilafu za muda mrefu ambazo zimepelekea kushindwa kutumika vizuri na kuleta tija na ufanisi kwa ofisi hadi sasa.

Kushindwa kufanyakazi kwa mfumo huo kunapelekea kupunguza ufanisi wa kazi zote zilizokuwa zikifanywa ndani ya mfumo huo.

Ukaguzi unashauri kwamba, ofisi ya Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu kuchukuwa jitihada za kuimarisha mfumo huo ikiwemo kufanya mazungumzo na walioutengeneza (System Vendor) ili kurudisha ufanisi wa utendaji kazi wa mfumo kulingana na thamani ya fedha iliyotumika kwa kununulia mfumo huo.

6.7.4.9 Kutokuwepo kwa Mkataba wa mfumo wa (Data Pack)

Katika kuhakiki taarifa mbali mbali zikiwemo taarifa za Hesabu ya mwaka za Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu ukaguzi umebaini kuwa, Wakala imenunua mfumo wa Data Pack kutoka kwa muuzaji na kuutumia kwa ajili ya kuhifadhi taarifa za vielelezo vya sampuli (Data pack), dosari iliyobainika na ukaguzi ni kwamba Wakala imenunua mfumo huo na kuutumia bila ya kuingia Mkataba wa aina yoyote na muuzaji wa mfumo kwa lengo la kuweza kupata msaada pamoja na huduma za kiufundi kutoka kwa muuzaji ikiwa mfumo utaleta changamoto au ikibainika dosari yoyote ya kiutendaji katika mfumo huo.

Kutofungwa mkataba wowote baina ya Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu na wauzaji wa mfumo huo kunaweza kupelekea kushindwa kupata huduma kamili za utendaji kazi katika mfumo ikiwemo kupata msaada wa kiufundi, kuimairishwa kwa mfumo (updates) pamoja na leseni za matumizi ya mfumo huo na kuweza kuwawajibisha wauzaji hao kutokana na dosari na hitilafu kubwa za kiutendaji zitakapotokezea katika mfumo bila ya maelewano yoyote.

Ukaguzi unashauri kwamba, ni vyema kufungwa mikataba madhubuti ya manunuzi baina ya Taasisi ya Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu na Taasisi yoyote itakayonunua mifumo kwao kwani mikataba hiyo itaweza kuulinda taasisi ili kuweza kupata haki ya kulipwa kwa mujibu wa makubaliano ya mkataba.

6.7.4.10 Mapungufu yaliyojitokeza katika kufanya service Machine ya DNA yenye thamani ya USD 21,315.60. (Tshs. 49,857,188.40)

Ukaguzi umebaini kuwa Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wameingia mkataba na Company ya M/S. AFRICA BIOSYSTEMS TANZANIA LTD uliofungwa tarehe 15/7/2021 wenye thamani ya USD 21,315.60 sawa na shilingi 49,857,188.40 zilizolipwa kwa hati namba R/33/6 ya tarehe 14/6/2021 kwa ajili ya kutoa huduma ya kuifanyia Service Mashine ya Uchunguzi wa Vinasaba (DNA Machine) kwa lengo la kuhakikisha mashine hiyo inadumu kwa muda mrefu.

Dosari ya ukaguzi iliyobainika ni kukosekana kwa taratibu za kumpata mtoa huduma huyo jambo ambalo linaweza likapelekea kutumia gharama kubwa ya fedha kwa kukosekana ushindani wa bei.

Kutokana kukiukwa kwa taratibu za kumpata mtoa huduma kumepelekea kujitokeza kwa changamoto mbali mbali ikiwemo kutokuainishwa kwa aina ya kazi na muda ambao utatumika kufanya kazi hiyo, kukosekana kwa mapato ya Serikali yatokanayo na kutokukatwa kodi kwa mtoa huduma huyo na kuiwasilisha kwa mamlaka husika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Mkemia Mkuu wa Serikali kuhakikisha unafuata na kuzingatia matakwa ya kanuni na sheria ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ili kuweza kupatikana kwa mapato yanayokusudiwa.

6.7.4.11 Mapungufu yaliyojitokeza katika ununuzi wa DNA Consumables yenye thamani ya USD 60,585.92 (Tshs. 141,710,466.90)

Ukaguzi umebaini kuwa Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wameingia mkataba na Company ya M/S. AFRICA BIOSYSTEMS TANZANIA LTD uliofungwa tarehe 15/7/2021 wenye thamani ya USD 60,585.92 sawa na shilingi 141,710,466.90 zilizolipwa kwa hati namba R/38/6 ya tarehe 30/6/2021 kwa ajili ya ununuzi wa (DNA Machine) kwa lengo la kuhakikisha mashine hiyo inadumu kwa muda mrefu.

Dosari ya ukaguzi iliyobainika ni kukosekana kwa taratibu za kumpata mtoa huduma huyo jambo ambalo linaweza likapelekea kutumia gharama kubwa ya fedha kwa kukosekana ushindani wa bei.

Kutokana kukiukwa kwa taratibu za kumpata mtoa huduma kumepelekea kujitokeza kwa changamoto mbali mbali ikiwemo kutokuainishwa kwa aina ya kazi na muda ambao utatumika kufanya kazi hiyo, kukosekana kwa mapato ya Serikali yatokanayo na kutokukatwa kodi kwa mtoa huduma huyo na kuiwasilisha kwa mamlaka husika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Mkemia Mkuu wa Serikali kuhakikisha unafuata na kuzingatia matakwa ya kanuni na sheria ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ili kuweza kupatikana kwa mapato yanayokusudiwa.

6.7.4.12 Uwepo wa deni litokanalo na utanuzi wa Maabara ya Mkemia shilingi 335,301,404

Ukaguzi umebaini kuwa Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wameingia mkataba na M/S SHAMJO COMPANY LTD na CHIEF GOVERNMENT CHEMIST LABOURATORY AGENCY uliofungwa tarehe 31/5/2019 wenye thamani ya USD 767,540,558 zilizolipwa kwa ajili ya utanuzi wa ghorofa moja ambayo imeongezewa katika jengo la zamani na kuongezewa kwa kipande cha nyuma ubavuni mwa jengo hilo.

Dosari ya ukaguzi iliyobainika ni kutokufuatwa kwa taratibu za manunuzi ikiwemo kutangaza zabuni ya wazi kwa lengo la kumpata msambazaji atakaetoa huduma kwa bei nafuu na kiwango bora cha ujenzi huo, jambo ambalo limekosekana na kupelekea kujitokeza kwa ongezeko la thamani la shilingi 335,301,404 ukilinganisha na bei ya awali.

Kufanya hivyo kwenda kinyume na kifungu nambari cha 49(4)(5) Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshwaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 kinachoeleza kwamba "Iwapo malipo ya mkataba yatazidi asilimia 15 yatalazimika kuwasilishwa kwa Mlipaji Mkuu wa Serikali kwa lengo la kupata idhini ya matumizi." Jambo ambalo hadi ukaguzi unakamilika hatukuweza kupatiwa idhini ya matumizi iliyopelekea Wakala kulipa malipo ya ziada.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali unashauriwa kuipitia kwa kina mikataba yote wakati wa uandaaji wake, ili kuhakikisha dosari kama hizo zinaepukika.

6.7.4.13 Uwepo wa matumizi mabaya ya fedha shilingi 18,000,000 (VFM)

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika uwepo wa matumizi mabaya ya fedha za umma yenye thamani ya shilingi 18,000,000 yanayotokana na mshauri elekezi kutokuzingatia matakwa na vigezo vinavyohitajika katika ujenzi wa maabara. Kwa mujibu wa ujenzi wa maabara uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2018/2019 na kukabidhiwa 2019/2020 umebainika ya kwamba mshauri elekezi aliwasilisha wazo la kuweka Tiles bila ya kuzingatia unyevu unyevu utakaojitokeza pindipo pakimwagika vimiminika na kusababisha utelezi au kuanguka kwa watumiaji wa eneo hilo.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokuzingatiwa kwa thamani ya fedha na aina ya ujenzi uliotumika jambo ambalo baada ya muda mfupi ililazimika kuvunjwa na kuondoshwa kwa taizi zote na kuamuliwa kuwekwa tarazo ambazo zitahimili unyevu unyevu na utelezi jambo ambalo limepelekea upotevu wa fedha za umma kwa kutokuzingatia taaluma na uzoefu wa mshauri elekezi katika ushauri alioutoa.

Pamoja na uwepo wa dosari hizo ukaguzi umeshindwa kujiridhisha uhalali wa matumizi ya fedha hizo kutokana na kukosekana kwa mchanganuo wa matumizi kwa mujibu wa thamani ya vifaa vinavyohitajika kununuliwa na kutumika (BOQ), Quotation document ili kupima ufanisi na tija itakayofikiwa mara baada ya kukamilika kwa ujenzi huo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali kuhakikisha kwamba anafuata na kuzingatia matakwa ya kisheria ili kunusuru matumizi mabaya ya fedha za umma yanayopelekea kuisababishia Serikali hasara. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 162 : Malipo yaliyofanyika kwa ajili ya uwekaji wa tarazo

Hati namba	Aliyelipwa	Kiasi (Tshs.)	Maelezo
R/3/3 ya 5/3/2021	Iddi Moh'd Nindi a/c 0740631001	4,500,000	Malipo ya awamu ya pili ya uwekaji tarazo katika jengo la Maabara
R/12/3 ya 18/3/2021		4,500,000	Uwekaji wa Tarazo katika vyumba saba vya Maabara ya Mkemia jumla ya Fedha 5,940,000
R/34/2/2021 Ya 23/2/2021		9,000,000	Malipo ya awamu ya kwanza ya uwekaji wa Tarazo katika Maabara ya Mkemia
Jumla		18,000,000	

WAKALA WA MAABARA YA MKEMIA MKUU WA SERIKALI - PEMBA**6.7.4.14 Malipo kwa Watoa huduma ambao Hawakujasajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 10,345,300**

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambapo watoa huduma hao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi kwa mujibu wa sheria ambapo kumepelekea kushindwa kujiridhisha uhalali wa malipo hayo.

Kuwatumia wafanya biashara ambao hawajasajiliwa kwa mujibu wa Sheria kunapelekea kuikoshesha Serikali mapato yanayotokana na kodi aidha ni kwenda kinyume na Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Afisi ya Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali- Pemba kufanya manunuzi kwa kuzingatia kanuni, sheria pamoja na miongozo mbali mbali iliyopo. Mchanganuo wa watoa huduma ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 163 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.

Hati Namba.	Hundi Namba.	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
03/01 25/01/2021	001261	1,500,000	Trust Construction Company Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi za ujenzi
01/01 30/12/2021	T.T	3,500,000	Ushirika wa Umawa Cooperative Society	Malipo ya fedha kwa ajili ya huduma ya ulinzi
12/02 17/02/2021	001267	1,639,500	Trust Construction Company Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi za ujenzi
13/02 17/02/2021	001268	1,000,000	Asam Electrical Limited	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Air condition
02/05 30/04/2021	T.T	205,800	One 2 One Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Antivirus
10/05 07/05/2021	T.T	2,500,000	Umoja wa Askari Wastaafu (UMAWA)	Malipo ya fedha kwa ajili ya huduma ya ulinzi
Jumla		10,345,300		

6.7.4.15 Hati ya malipo iliyokosenekana kwa ukaguzi (missing voucher) shilingi 2,533,502

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali Pemba imefanya malipo yenye jumla ya shilingi 2,533,502 kwa hati ya malipo namba 05/11 ya tarehe 30/11/2020 lakini hati ya malipo hayo haikupatikana kwa ajili ya ukaguzi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.7.4.16 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na uchunguzi wa sampuli na DNA shilingi 20,730,000

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba ofisi ya Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali Pemba inadai Taasisi mbali mbali za Serikali jumla ya shilingi 20,730,000 kwa ajili ya utoaji wa huduma ya uchunguzi sampuli pamoja na utoaji wa huduma katika uchunguzi wa vinasaba.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Ofisi ya Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali Pemba kuchukuwa juhudi za makusudi ili kuhakikisha kwamba mapato yote kutoka katika vianzio mbali mbali yanakusanywa na kuingizwa katika hesabu husika ya taasisi. Mchanganuo wa mapato yaliokosekana ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 164 : Mapato yatokanayo na uchunguzi wa sampuli na DNA.

Namba	Jina la Taasisi	Kiasi cha Fedha kinachodaiwa (Tshs)
1.	Ofisi ya Jeshi la Polisi Mkoa wa Kusini Pemba	12,150,000
2.	Ofisi ya Jeshi la Polisi Mkoa wa Kaskazini Pemba	8,580,000
Jumla		20,730,000

6.7.5 WAKALA WA CHAKULA, DAWA NA VIPODOZI ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar ilikadiriwa kukusanya jumla ya Shilingi 7,027,072,460 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wakala ilikusanya jumla ya shilingi 2,760,838,955.27 sawa na asilimia 39.3 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 4,423,863,761 kwa matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 2,659,071,233.7 zimetumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 60.1 ya makadirio.

MATOKEO YA UKAGUZI NA MAPENDEKEZO**6.7.5.1 Kutokuainishwa kwa Mapato yatokanayo Ofisi ya Pemba katika taarifa za fedha za mwisho wa mwaka ya shilingi 129,635,679**

Ukaguzi umepitia taarifa za fedha za mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021 pamoja na taarifa za benki zinazoonisha mapokezi ya mapato yote ya Wakala wa Dawa na Vipodozi Zanzibar kwa upande wa Unguja na Pemba na kubaini kutokuainishwa kwa mapato ya Ofisi ya Pemba katika taarifa ya fedha ya mwisho wa mwaka iliyowasilishwa kwa Mdhhibiti na Mkaguzi wa Hesabu za Serikali Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea taarifa za fedha za mwisho wa mwaka kutotoa sura halisi ya mapato yaliyokusanywa na Wakala kwa mwaka husika.

Ukaguzi unashauri uongozi Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kujumuisha mapato yote yanayokusanywa na Wakala katika taarifa za fedha za mwisho wa mwaka

6.7.5.2 Kuwepo kwa tofauti ya taarifa za Mapato zilizoainishwa katika taarifa za fedha ya shilingi 74,056,000

Ukaguzi umepitia taarifa za fedha za mwisho wa mwaka kwa mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2021 iliyowasilishwa kwa Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali Zanzibar na kubaini kuwepo kwa tofauti ya fedha zilizoripotiwa katika taarifa ya mapato na matumizi (Statement of Receipts and Payments) na taarifa ya Mapato (Statement of Revenue). Kutokukubaliana kwa taarifa hizo hakutoi sura sahihi na halisi juu ya mapato yaliyokusanywa kwa mwaka husika. Mchanganuo wa mapato hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 165 : Taarifa za ukusanyaji wa Mapato zilizoainishwa katika taarifa za fedha za mwisho wa mwaka

Vifungu (Mapato ya Ndani)	Mwaka wa fedha 2020/2021	
	Makadirio (shs)	Kilichokusanywa (shs)
Impotation Of Drug/Medical Devices 1422039 (2%)	199,609,000	212,528,750
Importation Of Cosmetics 1422039 (1%)	30,850,000	11,650,000
Importation Of Food 1422039 (0.5%)	897,513,129	624,410,025.27
Registration Of Food (1422025 (Food)	435,815,500	315,825,470
Registration Of Drug/Cosmetics 1422025 (Drug/Cosmetics)	184,949,000	160,973,500
1422025 GMP	200,550,000	30,290,000
Jumla Ndogo		1,355,677,745
Sub Office – Pemba	174,991,500	102,287,779
Jumla Kuu (Statement of Revenue) iliyopo katika Taarifa ya hesabu	2,124,278,129	1,457,965,524
Non Tax Revenue	2,124,278,129	1,383,906,524.27
(Mapato yaliyoainishwa katika taarifa ya fedha ya mwisho wa mwaka (Statement of Receipts and Payments)		
Tofauti		74,059,000

Kuwepo kwa tofauti hiyo kumepelekea taarifa ya fedha kutokuwa na usahihi na kutoleta sura halisi ya mapato yaliyoripotiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar juu ya kuweka umakini wakati wa uandaaji wa taarifa za fedha za mwisho wa mwaka ili kutoa taarifa sahihi na zenye kuleta uhalisia wa mapato yaliyokusanywa.

6.7.5.3 Kukosekana kwa taarifa za "Ledger" za kila kifungu cha Hesabu

Kitengo cha Uhasibu kina jukumu la kuandaa na kuweka kumbukumbu za taarifa zote za fedha zinahusiana na mapato na matumizi kwa usahihi ili kuweza kuandaa taarifa za fedha za mwisho wa mwaka zinazoendana na taratibu na miongozo inayotolewa na Taasisi za ndani na zile za kimataifa (International Accounting Standard) juu ya usahihi wa uandaaji wa taarifa za fedha za mwisho wa mwaka.

Katika kupitia taarifa mbali mbali za fedha ukaguzi umebaini kuwa kitengo cha uhasibu hakikuandaa taarifa za kila kifungu "Ledger" ili kurahisisha kuandaliwa kwa taarifa za fedha za mwisho wa mwaka zilizoendana na taratibu na miongozo inayotolewa na taasisi za ndani na za kimataifa. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na taratibu na miongozo ya uandaaji wa taarifa za fedha za mwisho wa mwaka inayotolewa na Taasisi za ndani na zile Kimataifa (International Accounting Standard).

Kutoandaa General Ledger kutapelekea kushindwa kulinganisha taarifa za kibenki na matumizi halisi yaliyotumika.

Ukaguzi unashauri uongozi Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kuchukua juhudi ya kuandaa taarifa zote za kifedha kwa mujibu wa Sheria.

6.7.5.4 Dosari katika ukusanyaji wa Mapato

Ukaguzi umebaini kuwepo kwa dosari katika ukusanyaji wa mapato pamoja na uwekaji wa kumbukumbu za taarifa ya mapato yaliyokusanywa, dosari hizo ni kutokuwepo kwa uwiano kati ya fedha zilizokusanywa kupitia stakabadhi za mapato na fedha zilizorikodiwa katika daftari la kuweka kumbukumbu za mapato. Mchanganuo wa dosari hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli lifuatayo:-

Jadweli Nambari 166 : Tofauti ya taarifa za stakabadhi na daftari la kuhifadhi kumbu kumbu za mapato

Tarehe	Stakabadhi Namba	Mlipaji	Fedha zilizorikodiwa kwenye Stakabadhi (Tshs.)	Fedha zilizorikodiwa kwenye Daftari la kumbukumbu za mapato (Tshs.)	Tofauti (Tshs.)
14/10/2020	12353	Kigongo	18,000	13,000	(5,000)
17/10/2020	12355	Rashid Dosa	44,000	40,000	(4,000)
17/10/2020	12356	Senga	20,000	24,000	(4,000)
25/10/2020	12363	Rashid Dosa	34,000	30,000	(4,000)
26/10/2020	12364	Makame Kasa	8,000	4,000	(4,000)
16/10/2020	12365	Nahoda Makame	18,000	13,000	(5,000)
07/12/2020	12372	Makame Kasa	18,000	13,000	(5,000)
09/11/2020	12374	Denge	34,000	30,000	(4,000)
10/11/2020	12375	Rashid Dosa	28,000	25,000	(3,000)
10/11/2020	12376	Hamad Khalfani	28,000	25,000	(3,000)
27/12/2020	13724	Abuubakar Ali	18,000	14,000	(4,000)
14/12/2020	12430	Suleiman Nassor	10,000	16,000	6,000

Tarehe	Stakabadi Namba	Mlipaji	Fedha zilizorikodiwa kwenye Stakabadi (Tshs.)	Fedha zilizorikodiwa kwenye Daftari la kumbukumbu za mapato (Tshs.)	Tofauti (Tshs.)
31/05/2021	16581	Mohammed Said	26,000	25,000	(1,000)
15/12/2020	13601	Mahmoud Juma	2,000	7,000	5,000
13/07/2020	08867	Royal Cosmetics	400,000	44,000	(356,000)
13/07/2020	08868	Kauthar Sea Food Limited	558,900	585,000	(26,100)
16/07/2020	08892	BF Suma Limited	95,000	75,000	(20,000)
4/8/2020	10184	C.tren	95,000	5,000	(90,000)
20/8/2020	10459	Jabu Ali Suleiman	75,000	95,000	20,000
26/8/2020	10493	The medi life co.ltd	95,000	15,000	(80,000)
14/9/2020	10427	Scotch store	431,517	44,343	(387,174)
19/9/2020	10659	Mahmoud Juma	4,000	8,000	4,000
Jumla					(970,274)

Kufanya hivyo kunapelekea upotevu wa Mapato ya Serikali pamoja na kutojua usahihi wa mapato yaliyopokelewa jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu namba 23(4) cha Kanuni ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2021.

Ukaguzi unashauri uongozi Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kuchukuwa jitihada za udhibiti wa mapato katika maeneo ya machinjio kwa kutumia risiti ya kimtandao (EFD) ili kurahisishwa udhibiti wa mapato hayo kwani ukusanyaji wake ni wa muda wa usiku.

6.7.5.5 Ucheleweshaji wa upelekaji wa Mapato benki shilingi 18,085,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba kuna ucheleweshaji mkubwa wa uwasilishwaji wa mapato yanayokusanywa na Wakala katika Maeneo ya Machinjio ambapo mapato hayo yanakusanywa na **Afisa Afya** kutoka Wakala na kuwasilisha kwa Muhasibu kwa ajili ya kupelekwa benki.

Aidha, Ukaguzi umeshindwa kujiridhisha juu ya muda na usahihi wa mapato yanayopokelewa na kupelekwa benki kama yanavyokusanywa kutoka vituoni, hii ni kutokana na kutokuwepo kwa taarifa sahihi za upokeaji na upelekaji wa mapato hayo Benki.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mapato yenyewe ni kama yanavyoonekana katika jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 167 : Baadhi ya Mapato ambayo yamecheleweshwa kupelekwa benki

Tarehe ya Makusanyo	Risiti Namba	Thamani (Shs)
05/08/2020 – 17/08/2020	10301 – 10321	238,000
18/08/2020 – 31/08/2020	10322 – 10341	338,000
01/09/2020 – 13/09/2020	10342 – 10350	392,000
15/12/2020 – 31/12/2020	13601 – 13614	22,000
31/12/2020	13615	12,000
8/1/2021 – 15/1/2021	13616 - 13625	20,000
25/1/2021 - 31/1/2020	13626 – 13631	12,000
31/1/2021 -31/1/2021	13632 - 13637	26,000
9/2/2021 - 14/2/2021	13638 - 13646	30,000
19/2/2021 - 28/2/2021	13647 - 13650	24,000
7/2/2021 - 28/2/2021	15701 - 15722	338,000
1/3/2021 - 8/3/2021	15723 - 15730	150,000
9/3/2021 - 28/3/2021	15731 -15750	322,000
13/6/2021 - 24/3/2021	16651 -16671	403,000

Tarehe ya Makusanyo	Risiti Namba	Thamani	(Shs)
25/6/2021 - 6/7/2021	16672 - 16693		434,000
16/12/2021 - 29/1/2021	15601 - 15618		537,000
30/1/2021 - 12/2/2021	15619 - 15642		550,000
13/2/2021 - 19/2/2021	15643 - 15650		324,000
17/12/2020 - 30/12/2020	13651 - 13663		278,000
2/1/2021 - 8/1/2021	13664 - 13671		186,000
9/1/2021 - 24/1/2021	13672 - 13687		306,000
28/1/2021 - 31/1/2021	13688 - 13694		136,000
31/1/2021 - 6/2 /2021	13695 - 13700		118,000
18/8/2020 - 18/8/2020	09051 - 09061		204,000
25/8/2020 - 25/8/2020	09062 - 09069		252,000
31/8/2020 - 31/8/2020	09070 - 09077		220,000
3/9/2020 - 7/9/2020	09078 - 09087		304,000
14/9/2020 - 14/9/2020	09088 - 09096		260,000
16/9/2020 - 16/9/2020	09097 - 09099		38,000
6/1/2021	15501		70,000
7/1/2021 - 11/1/2021	15502 - 15505		140,000
13/1/2021 - 15/1/2021	15506 - 15509		120,000
16/1/2021 - 21/1/2021	15510 - 15515		195,000
21/1/2021 - 29/1/2021	15516 - 15521		224,000
30/1/2021 - 31/1/2021	15522 - 15523		104,000
2/2/2021 - 3/2/2021	15524 - 15525		136,000
4/2/2021 - 10/2/2021	15526 - 15531		242,000
11/2/2021 - 19/2/2021	15532 - 15540		356,000
20/2/2021 - 23/2/2021	15541 - 15544		98,000
24/2/2021 - 25/2/2021	15545 - 15549		228,000
1/3/2021	15550		50,000
21/10/2020 - 31/10 /2020	12451 - 12457		264,000
2/11/2020 - 3/11/2020	12458 - 12461		210,000
13/11/2020 - 13/11/2020	12462 - 12466		156,000
23/11/2020 - 23/11/2020	12467 - 12470		256,000
28/11/2020 - 23/11/2020	12471 - 12473		264,000
29/11/2020 - 2/12/2020	12474 - 12477		110,000
3/12/2020 - 6/12/2020	12478 - 12481		222,000
12/12/ 2020 - 14/12/2020	12482 - 12485		258,000
16/12/2020 - 24/12/2020	12486 - 12490		308,000
23/12/2020 - 29/12/2020	12491 - 12495		292,000
30/12/2020 - 5/1/2021	12496 - 12500		212,000
24/4/2021 - 29/1/2021	16501 - 1604		238,000
30/4/2021 - 10/5/2021	1605 - 16515		656,000
11/5/2021 - 12/5/2021	16116 - 16517		360,000
13/5/2021 - 17/5/2021	16518 - 16522		398,000
18/5/2021 - 23/5/2021	16523 - 16529		130,000
24/5/2021 - 1/6/2021	16539 - 16538		431,000
2/6/2021 - 8/6/2021	16538 - 16544		410,000
9/6/2021 - 10/6/2021	16545 - 16546		80,000
11/6/2021 - 14/6/2021	16547 - 16550		240,000
15/6/2021 - 18/6/2021	16751 - 16755		218,000
12/6/2021 - 28/6/2021	16756 - 16766		406,000
29/6/2021 - 30/6/2021	16767 - 16768		94,000
3/11/2020 - 16/11/2020	12051 - 12520		372,000
17/11/2020 - 3/12/2020	12521 - 12537		446,000
4/12/2020 - 17/12/2020	12538 - 12550		385,000
Jumla			18,085,000

Ucheleweshwaji wa mapato kupeleka benki kwa wakati kunapeleka kujitokeza viashiria vya upotevu wa mapato ambapo mapato hayo yanaweza kutumika kinyume na utaratibu na kupeleka kuitia hasara Serikali.

Ukaguzi unashauri uongozi ni vyema kwa Idara husika kuhakikisha kwa mapato yote yanakusanywa na kwa wakati na kuwasilishwa benki katika muda muafaka ili kuepusha upotevu wa rasilimali hiyo.

6.7.5.6 Kukosekana kwa ripoti za mapato za kila mwezi

Kitengo cha Uhasibu kina jukumu la kuandaa ripoti za kila mwezi za makusanyo ya mapato ili kuweza kulinganisha taarifa za hesabu hizo na makusanyo yanayopeleka benki kwa lengo la kuweka kumbukumbu za fedha na kuziwasilisha Hazina ya Serikali kama zitakavyohitajika. Kutofanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu namba 34(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Kutoandaa taarifa za mapato ya kila mwezi kunapeleka kushindwa kulinganisha taarifa za usuluhisho wa kibenki na mapato yaliyorikodiwa kwa kipindi cha mwaka wa fedha husika.

Ukaguzi unashauri uongozi Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kuchukuwa juhudi za kuandaa ripoti za makusanyo ya kila mwezi kwa lengo la kuweka kumbukumbu za mapato ili kupata ufanisi na uwajibikaji mzuri.

6.7.5.7 Kuwepo kwa mapato yaliyopokelewa nje ya Mfumo wa kieletroniki (Control Number) wa Ukusanyaji wa Mapato ya shilingi 110,961,814.27

Ukaguzi umepitia taarifa za ukusanyaji wa Mapato kwa mwaka 2020/2021 kupitia Mfumo wa kieletroniki wa upokeaji wa mapato (Control Number) unaotumiwa na Wakala wa Dawa na Vipodozi Zanzibar na kubaini kuwepo kwa jumla ya mapato ya shilingi 1,272,944,710 yaliyokusanywa kupitia mfumo huo.

Aidha ,ukaguzi umepitia taarifa za fedha za mwisho wa mwaka na kubaini kuwepo kwa mapato yatokanayo na vyanzo vya ndani yenye jumla ya shilingi 1,383,906,524.27 ambapo zinafanya kuwepo na tofauti ya shilingi 110,961,814.27 ukilinganisha na kiasi kilichopokelewa kupitia mfumo wa kieletroniki.Hata hivyo ukaguzi umebaini mapato ya shilingi 1,272,944,710 yalipaswa kurikodiwa kwenye vitabu vya kumbukumbu kwa lengo la kurahisisha usuluhisho wa kibenki jambo ambalo hadi ukaguzi unakamilika jambo hilo halikufanyika.

Ukaguzi umeshindwa kujiridhisha juu ya usahihi wa mapato hayo kutokana na kutokuwepo kwa usuluhishi (Reconciliation) baina ya mfumo wa kieletroniki na mfumo wa kawaida ambapo bado unaendelea kutumika licha ya kuwepo kwa mfumo wa kieletroniki.

Kufanya hivyo kunaweza kupeleka upotevu wa mapato kwani Mfumo wa kieletroniki bado haufanyi kazi kama inavyotakiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kuchukuwa jitihada za kutoa elimu kwa wafanyabishara na wajasiriamali kufanya malipo kwa kutumia mfumo wa elektroniki (Control Number) ili kuepuka kufanya malipo nje ya mfumo jambo ambalo linapeleka kutokujuulikana kima halisi cha fedha kilichopokewa na kinachoripotiwa katika hesabu za mwisho wa mwaka.

6.7.5.8 Kukosekana kwa utunzaji mzuri wa taarifa za Fedha

Katika kupitia taarifa mbali mbali za Fedha za Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi ukaguzi umebaini kuwepo na utunzaji usioridhisha wa kumbukumbu ya taarifa za fedha (Bank Slip) ambazo zimekuwa zikiwekwa bila ya utaratibu unaofaa kwa ajili ya utumiaji wa siku za mbele.

Kutokutunza vizuri kumbukumbu za malipo ya fedha kunapelekea kujitokeza kwa upotevu wa taarifa za fedha na hatimae kuwasilisha taarifa za mapato na matumizi ambazo haziendani na uhalisia wa ukusanyaji wa mapato hayo.

Ukaguzi unashauri uongozi Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kuchukuwa jitihada za kutosha katika kutunza vizuri taarifa za fedha ili kurahisisha upatikanaji wa taarifa hizo pale zinapohitajika.

6.7.5.9 Kukosekana kwa mchanganuo wa vyanzo vya makusanyo ya mapato shilingi 1,383,906,524.27

Katika ukaguzi uliofanyika Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar imewasilisha mapato yenye thamani ya shilingi 1,383,906,524.27 ambayo yamekusanywa kutoka katika vyanzo mbali mbali vya mapato, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokuoneshwa mchanganuo wa mapato kwa kila chanzo kilichokusanya mapato hayo jambo ambalo limepelekea ugumu kuweza kujua na kutathmini fedha halisi iliyokusanywa kwa kila chanzo kwamba kilifikia lengo lililokusudiwa kwa mujibu wa makadirio ya ukusanyaji wa fedha katika chanzo husika.

Kushindwa kubainisha mchanganuo wa makusanyo ya fedha kwa chanzo husika kunaweza kukapelekea kushindwa kufikia malengo ya ukusanyaji wa mapato ya taasisi kwa mujibu wa chanzo husika na hatimae kuwasilisha makadirio ya makusanyo ambayo hayaendani na uhalisia.

Ukaguzi unashauri uongozi Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kuchukuwa jitihada za kuhakikisha kuwa mapato yote yanayotokana na utoaji wa huduma mbali mbali zinazotolewa na Wakala yanarikodiwa kwa utaratibu uliowekwa wa kutofautisha huduma hizo na bei halisi.

6.7.5.10 Kukosekana kwa Mkataba wa ununuzi wa mafuta (Framework Contract) wenye jumla ya shilingi 65,070,896.

Katika kupitia hati za malipo pamoja na taarifa mbali mbali za utendaji wa Wakala, Ukaguzi umebaini ya kwamba Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar wananunua mafuta kutoka kwa UNITED GROUP LIMITED kwa ajili ya kuendesha shughuli zao za kila siku za Ofisi bila ya kuwa na makubaliano ya kisheria (Mkataba), kufanya manunuzi katika taasisi za serikali bila ya kuwa na makubaliano ya kisheria ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(m) na kifungu nambari 42(2)(b) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama yanavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 168: Malipo kwa ajili ya Ununuzi wa Mafuta

Hati Namba	Thamani (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
02/07 ya 14/07/2020	3,607,000	United Group Limited	Ni malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Afisi
28/07 ya 04/07/2020	3,607,000		
20/08 ya 11/08/2020	3,810,000		
11/10 ya 09/10/2020	1,000,000		
40/09 ya 28/09/2020	2,686,600		
32/09 ya 08/09/2020	3,810,000		
36/11 ya 12/11/2020	2,289,700		
60/12 ya 11/12/2020	3,424,400		
64/12 ya 17/12/2020	1,998,596		
72/12 ya 07/01/2020	3,349,600		
45/01 ya 19/01/2021	3,334,600		
28/02 ya 20/05/2021	3,507,200		
23/02 ya 11/02/2021	3,120,400		
47/03 ya 12/03/2021	4,071,500		
65/03 ya 31/03/2021	4,071,500		
54/04 ya 23/04/2021	4,280,800		
50/05 ya 18/05/2021	4,343,000		
39/06 ya 02/06/2021	4,323,000		
53/06 ya 22/06/2021	4,436,000		
Jumla	65,070,896		

Kukosekana kwa mkataba wa ununuzi wa mafuta kunaweza kuapelekea kuathiri shughuli za Wakala endapo kutatokezea kutofautiana baina ya Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar na watoa huduma hizo muhimu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kuandaa mkataba kwa ajili ya kuepuka migogoro endapo ikijitokeza ili kuweka usawa pande zote mbili kati yao.

6.7.5.11 Kugawanywa kwa manunuzi ya vifaa vya Maabara yenye jumla ya shilingi 54,576,240

Kifungu nambari 42(2)(c) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa mali za Umma kinakatiza kugawanywa kwa Manunuzi kwa lengo la kutotumia utaratibu wa ununuzi na uondoshaji wa mali za umma.

Ukaguzi umepitia hati mbali mbali za malipo yaliyofanywa na Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar na kubaini kuwepo kwa ununuzi wa vifaa vya maabara ambapo ununuzi wa vifaa hivyo haukutumia utaratibu wa ununuzi uliowekwa kisheria

Ukaguzi umebaini kuwa Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi amekuwa akifanya manunuzi mbali mbali yaliyokiuka kifungu namba 57(1) cha Kanuni ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2021 inayokatiza kugawanywa kwa manunuzi. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 169: Ununuzi wa Vifaa vya Maabara

Hati Namba	Thamani (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
16/10 ya 09/10/2020	5,129,050	Lab Equip Ltd	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya maabara na vitendanishi
14/09 ya 15/09/2020	1,050,000		
26/11 ya 25/11/2020	2,442,450		
65/12 ya 17/12/2020	5,000,000		
26/02 ya 16/02/2021	2,151,490		
27/02 ya 16/02/2021	2,280,000		
51/04 ya 12/04/2021	5,600,000		
61/05 ya 27/05/2021	5,923,250		
41/03 ya 02/03/2021	20,000,000	Indepth Scientific Company Limited	
48/06 ya 28/06/2021	5,000,000		
Jumla	54,576,240		

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 57(1) cha Kanuni ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2021.

Ukaguzi unashauri uongozi Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kufuata na kutekeleza kikamilifu sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa mali za umma pamoja na kanuni zake.

6.7.5.12 Kukosekana kwa Muongozo wa ulipaji wa Posho kwa wanafunzi wanaofanya kazi kwa vitendo shilingi 55,540,000

Ukaguzi umepitia ripoti na taarifa za utekelezaji, hati za malipo na kubaini jumla ya shilingi 350,000 hutumika kulipa malipo ya posho kwa mwezi kwa kila mwanafunzi anayefanya kazi kwa vitendo (Internship) katika Taasisi ya Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi bila ya kuwepo kwa muongozo unaoruhusu ulipaji wa posho hilo.

Ulipwaji wa posho bila ya kuwepo kwa muongozo wa malipo hayo kunaweza kukapelekea matumizi mabaya ya fedha za umma kwa kujitokeza udanganyifu wa malipo hayo kwa kisingizio cha malipo ya wanafunzi wanaofanya kazi za vitendo (Intenship).

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 2 ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2011.

Jadweli Nambari 170 : Hati za malipo zilizolipwa posho kwa wanafunzi wanaofanya kazi kwa vitendo

Hati Namba	Hundi Namba	Thamani (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
30/09 ya 30/09/2020	0054	9,100,000	Zanzibar Food And Drugs Agency	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho kwa wanafunzi wa intenship.
16/11 ya 18/11/2020	0085	7,350,000		
01/12 ya 02/12/2020	0098	8,050,000		
49/12 ya 30/12/2020	0138	8,400,000		
11/2 ya 11/2/2021	0183	4,200,000		
01/03 ya 01/03/2021	0189	8,550,000		
15/04 ya 12/04/2021	0230	4,900,000		
37/05 ya 31/05/2021	0271	4,900,000		
Jumla		55,450,000		

Kutokuwepo kwa muongozo huo kunapelekea kufanyika kwa matumizi ambayo siyo sahihi.

Ukaguzi unashauri uongozi Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar kufuata Sheria, Kanuni, Miongozo na taratibu zilizopo katika kutekeleza majukumu yake ili kuleta ufanisi wa utendaji wa kazi.

WAKALA WA CHAKULA, DAWA NA VIPODOZI – PEMBA

6.7.5.13 Kutokuwepo kwa ghala la kuhifadhia bidhaa zilizokamatwa.

Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Pemba ina jukumu la kufanya ukaguzi wa Chakula, dawa na vipodozi na kukamata bidhaa ambazo zimepitiwa na muda, zimeharibika au zilizokua hazifai kwa matumizi ya binaadamu pamoja na bidhaa ambazo hazijasajiliwa.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kutokuwepo kwa ghala la kuhifadhia bidhaa hizo. Hali hii inapelekea baadhi ya bidhaa za vyakula, vipodozi na dawa zilizokamatwa kuhifadhiwa sehemu ambazo sio sahihi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 61(5)(b)(f) cha Sheria ya uanzishwaji wa Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi.

6.7.5.14 Kukosekana kwa kumbukumbu za mapato yatokanayo na usajili wa machinjio.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Pemba haina kumbukumbu sahihi zinazotokana na usajili wa machinjio ambapo imepelekea kushindwa kujua idadi ya machinjio pamoja na kiwango sahihi cha mapato kilichokusanywa, hali ambayo inaweza kujenga taswira ya kutokufahamu uhalisia wa mapato mbali mbali yatokanayo na usajili wa machinjio. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu cha 40(1),(2) cha sheria nambari 2 ya Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi ya mwaka 2006,

Aidha ni kwenda kinyume na kifungu cha 34(1) cha Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.7.5.15 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 5,782,900

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 5,782,900 zimetumika kwa malipo mbali mbali ya Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Pemba lakini vielelezo husika havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu cha 34(1) cha Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi Pemba kuhakikisha kwamba malipo yote yanayofanyika yanatakiwa kufuata utaratibu ikiwemo kuweka rikodi katika vitabu vya kumbukumbu pamoja na uwekaji wa vielelezo sahihi kulingana na malipo yaliyofanyika. Mchanganuo wa malipo yenye vielelezo pungufu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 171 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
2/07 13/07/2020	000195	120,000	Wakala wa Chakula Dawa na Vipodozi-Pemba.	Malipo ya Fedha kwa ajili ya malipo baada ya saa za kazi.
07/09 09/09/2020	000210	250,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya gharama za upimaji.
08/09 19/09/2020	000210	630,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya uangamizaji wa mchele.
08/01 25/01/2021	000242	180,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi maalum
16/01 28/01/2021	000250	2,092,900		Malipo ya fedha kwa ajili ya zoezi la utekelezaji wa bidha ya mchele usiofaa kwa binadamu.
02/02 04/02/2021	000253	600,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi madogomadogo ya Ofisi ya ZFDA-Pemba.
09/04 28/04/2021	000293	250,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya Mafunzo.
15/04 30/04/2021	000299	1,660,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya uangamizaji wa mchele.
Jumla		5,782,900		

6.7.5.16 Ucheleweshwaji wa Upelekaji Mapato Benki shilingi 39,339,540

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 39,339,540 zimakusanywa na Wakala wa Chakula, Dawa na Vipodozi kwa kupitia vianzio vyake mbali mbali lakini mapato hayo yamecheleweshwa kupelekwa benki hali ambayo inaweza kupelekea upotevu wa fedha zilizokusanywa na kushindwa kutoa huduma bora zilizokusudiwa kwa wananchi na hivyo kupelekea ukosekanaji wa tija iliyokusudiwa na Serikali **Kiambatisho Nambari 8 Kinahusika**.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 56(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.8 WIZARA YA UTALII NA MAMBO YA KALE**6.8.1 FUNGU J01 - WIZARA YA UTALII NA MAMBO YA KALE**

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale imefanikiwa kukusanya jumla ya shilingi 40,091,222 kwa kipindi cha kuanzia Januari 2021 hadi kufikia Juni 2021 ambapo ndio kipindi kilichoanza kufanya kazi kutokana na mabadiliko yaliyotokezea ya muundo wa Wizara.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale katika kipindi cha kuanzia mwezi wa Januari 2021 hadi Juni 2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 4,645,374,986 ambapo shilingi 1,127,690,320 kwa ajili ya mishahara, shilingi 1,228,056,423 kwa ajili ya matumizi mengineyo, shilingi 1,695,003,094 kwa ajili ya kazi za maendeleo na shilingi 594,625,149 ikiwa ni ruzuku.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,759,867,480 zimeingizwa na kutumika sawa na asilimia 38 ya makadirio. Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 983,186,585 zimeingizwa na kutumika kwa mishahara sawa na asilimia 87.2 ya makadirio, shilingi 352,852,000 zimetumika kwa matumizi mengineyo sawa na silimia 29 ya makadirio, shilingi 165,000,000 zimeingizwa na kutumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 10 ya makadirio pamoja na shilingi 258,828,895 zimeingizwa na kutumika ikiwa ni ruzuku kwa taasisi zilizopo chini ya Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale ambapo ni sawa na asilimia 44 ya makadirio.

WIZARA YA UTALII NA MAMBO YA KALE – PEMBA

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.8.1.1 Kutokuthibitishwa kazini kwa watumishi waliomaliza muda wa majaribio

Kwa mujibu wa kanuni ya Utumishi wa Umma kifungu nambari 9(1) Bila ya kuathiri kifungu cha 60 cha Sheria ya Ajira, Namba 11 ya 2005, mtumishi yeyote ambae ameajiriwa kwa mara ya kwanza atalazimika kuwemo katika majaribio ya utumishi kwa muda wa miezi kumi na mbili kuanzia tarehe ya kuajiriwa. Aidha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 kifungu nambari 9(2) kinamtaka Mtumishi wa Umma aliyemaliza muda wa majaribio kuthibitishwa kazini.

Ukaguzi umebaini kwamba pamoja na matakwa ya Kanuni ya Utumishi wa Umma ya Zanzibar ya mwaka 2011, Wizara ya Utalii na Mambo ya Kale Pemba imeshindwa kuwathibitisha watumishi ambao wamemaliza muda wa majaribio jambo ambalo linapelekea kuwakosesha haki zao za msingi ikiwemo kupata nafasi za mikopo, kupata nafasi za masomo pamoja na kupandishwa madaraja. Mchanganuo wa watumishi hao ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 172 : Watumishi waliomaliza muda wa majaribio ambao hawajathibitishwa kazini

Namba	Jina la Mtumishi	Tarehe ya kuajiriwa
1.	Khamis Khatib Faki	02/03/2019
2.	Mussa Said Khamis	02/03/2019
3.	Thureya Ghalib Moh'd	02/09/2019
4.	Juma Seif Haji	02/09/2019
5.	Amour Seif Amour	02/09/2019
6.	Asma Khamis Ali	02/09/2019
7.	Omar Daud Omar	02/09/2019
8.	Khamis Mzee Ali	02/05/2019
9.	Khalid Kombo Khamis	02/03/2019
10.	Khairiya Moh'd Abdul-kadir	02/03/2019
11.	Rabia Shaali Mwadini	02/03/2019
12.	Saleh Juma Omar	02/03/2019

6.8.2 FUNGU J 02 - KAMISHENI YA UTALII

Ukaguzi wa hesabu za Kamisheni ya Utalii Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Kamisheni ya Utalii Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 5,492,029,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2020 Kamisheni ya Utalii ilikusanya jumla ya shilingi 3,581,898,480 sawa na asilimia 69.21 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Kamisheni ya Utalii Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 4,115,300,000. Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 791,127,650 kwa ajili ya mishahara, shilingi 1,324,172,350 kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 2,000,000,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,504,485,851 ziliingizwa na kutumika sawa na asilimia 37 ya makadirio. Kati ya hizo shilingi 720,412,705 ni kwa ajili ya Mishahara sawa na asilimia 91 ya makadirio, shilingi 422,000,575 ziliingizwa na kutumika kwa matumizi ya kazi za kawaida sawa na asilimia 32 ya makadirio na jumla ya shilingi 362,072,571 ziliingizwa nakutumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 18 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.8.2.1 Dosari iliyobainika katika majengo ya kamisheni ya utalii yaliopo Bungi yaliyojengwa kwa thamani ya shilingi 1,219,146,244.36

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kamisheni ya Utalii imeingia mkataba wa makubaliano wa mradi wa Utalii kwa wote (Bikhole Intergrated Recreation Center) katika mwezi wa Aprili 2019, kwa kipindi cha miezi sita (6) kwa awamu ya kwanza ambapo mradi huu ulikuwa wa awamu tatu.

Awamu ya kwanza (Phase 1) ilikuwa ni ujenzi wa eneo la maegesho ya magari, bustani, vyoo, maduka ya kutoa huduma za vyakula na umeme ambapo jumla ya shilingi 1,219,146,244.36 zilitumika. Ufadhili wa ujenzi huu Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa asilimia 100 kutoka katika bajeti ya mwaka wa fedha 2018/2019 na 2019/2020.

Katika ufuatiliaji imebaika kuwa jumla ya shilingi 996,304,625.36 zimelipwa kwa mkandarasi pamoja na VAT, jumla ya shilingi 31,875,000 Wakala wa Barabara kwa ajili ya ujenzi wa barabara pamoja na shilingi 46,134,029 zimelipwa Shirika la Umeme. Dosari iliyobainika na ukaguzi ni kutotumika kwa majengo hayo (kutelekezwa) kwa muda mrefu, aidha kwa fedha iliyotumika kwa ajili ya ujenzi wa barabara haiendani na hali halisi ya ujenzi uliofanyika (hauridhishi).

Kufanya hivyo kunapelekea uwepo wa viashiria vya matumizi mabaya ya fedha za Serikali ambapo ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Kamisheni ya Utalii kuhakikisha kwamba unasimamia na kutekeleza mipango yote iliyokusudiwa kwa ufanisi mkubwa na kuendeleza shughuli iliyopangwa kwa maslahi ya wananchi na Taifa kwa ujumla ambapo Sheria, Kanuni na miongozo mbali mbali iliyopo zinatumiwa ipaswavyo ili kuepusha uwezekano wa kutokezea viashiria vya ubadhirifu wa fedha na mali za Umma.

6.8.2.2 Vifaa ambavyo havikurikodiwa katika daftari la kutunzia vifaa vya ghalani shilingi 35,802,911

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla ya shilingi 35,802,911 zimetumika kwa ajili ya ununuzi wa vifaa mbali mbali lakini dosari iliyobainika ni kutokurikodiwa kwa vifaa hivyo katika daftari la kutunzia vifaa ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi na matumizi ya vifaa hivyo.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea kutokujulikana kwa matumizi ya vifaa husika pamoja na kupelekea upotevu wa vifaa vilivyoununuliwa ambapo ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa vifaa hivyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 173 : Vifaa ambavyo havikurikodiwa katika daftari la kutunzia vifaa vya ghalani

Hati namba	Ankara	Aliyelipwa	Maelezo	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)
2/9 ya 1/9/2020	Tax/Invoice 028 ya 1/7/2020 Rpts 519 ya 10/07/2020	Seven Enterprises	Ikiwa ni malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Camera na vifaa vyake	8,175,160.00
1/9 ya 1/9/2020	ZCQAR09A ya 21/07/2020.	Zanzibar Connection Co. Ltd.,	Ikiwa ni malipo ya gharama za ununuzi wa vifaa vya huduma ya Internet.	1,586,250.00
2/10 ya 1/10/2020	P/Invoice ..... Rpts 316 ya 02/10/2020.	Aritech Security Ltd	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya vitambulisho vya Wafanyakazi wa ZCT	2,746,578.00
03/10 ya 1/10/2020.	P/Invoice 218 na 219 ya 20/6/2020 Rpts Nill	Mwananchi Supply Store	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya matengenezo ya umeme.	1.159,732.00
4/10 ya 8/10/2020	T/invoice 4052 ya 9/6/2020. P/Invoice 4433. Rpts 9/10/2020.	Miembeni Lubricants Center	Malipo kwa ajili ya ya kufanya services gari ya Kamisheni ya Utalii.	1,437,307.00
354/2 ya 15/2/2021.	P/invoice 082 ya 8/1/2021. Rpts 265 ya 15/02/2021.	Melisha Media Production	Ikiwa ni fedha kwa ajili ya malipo ya ununuzi wa wino wa kuchapia Leseni.	6,615,000.00
5/2 ya 15/02/2021.	P/Invoce 464 ya 28/1/2021. Rpts 285 ya 15/2/2021. T/invoice 286 ya 27/8/2020.	Zan Printing	Malip kwa ajili ya ununuzi wa stationary	880,000.00 3,697,834.00
9/3 ya 10/03/2021	T/Invoice 2086 ya 10/3/2021. Rpts 007 ya 25/3/2021.	Mashal Printing Solution.	Malipo kwa ajili ya gharama za ununuzi wa wino na cards za kurikodia wageni	9,505,050.00
Jumla				35,802,911.00

6.9 WIZARA YA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI, NA MICHEZO**6.9.1 FUNGU NAMBA J 03 - WIZARA YA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI NA MICHEZO**

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa kuzingatia misingi, taratibu na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,552,682,312 kwa ajili ya matumizi ya Mishahara, jumla ya shilingi 5,287,795,997 kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida na jumla ya shilingi 9,369,687,170 kwa ajili ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,600,049,170 ziliingizwa kwa ajili ya matumizi ya Mishara sawa na asilimia 63 ya makadirio, jumla ya shilingi 360,816,000 ziliingizwa kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida sawa na asilimia 7 ya makadirio na jumla ya shilingi 193,187,909 ziliingizwa kwa ajili ya kazi za maendeleo sawa na asilimia 2 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.9.1.1 Kukosekana kwa daftari la usaili wa mikataba (Contract registrar)**

Ukaguzi umepitia hati mbali mbali na kubaini kwamba Wizara ya Vijana, Utamaduni na michezo imefunga mikataba jumla ya shilingi 1,582,259,511 kwa mwaka 2020/2021 kupitia shughuli zake za miradi ya Maendeleo lakini mikataba hiyo haijarekodiwa katika daftari maalum la mikataba.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Kutorikodiwa Kwa mikataba katika daftari maalum kunapelekea Mkaguzi kushindwa kujirizisha juu ya mikataba yote iliofungwa na wizara.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara uhakikishe mikataba yote inayofungwa na Wizara kurikodiwa na kuwekewa kumbukumbu zake katika Daftari Maalum.

6.9.1.2 Dosari zilizobainika katika ununuzi wa Taa za Uwanja wa Amani shilingi 270,280,000

Ukaguzi umepitia mikataba na hati mbali mbali na kubaini kua Wizara ya Vijana, Utamaduni na michezo imetumia jumla ya Dola za Kimarekani USD 119,000 ambazo ni sawa na shilingi 270,280,000 katika ununuzi wa taa kutoka kampuni ya HONG KONG LIGHT TECHNOLOGY kwa ajili ya kiwanja cha Amani.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutotangazwa kwa zabuni ya wazi kwa ajili ya kumpata Mkandarasi. Aidha ukaguzi haukuweza kupatiwa muhtasari wa kikao cha Bodi ya Zabuni kilichompendekeza Mzabuni huyo jambo ambalo limepelekea kushindwa kujiridhisha juu ya uhalali wa malipo hayo ambapo ni kwenda kinyume kifungu 68(1) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo uhakikishe unafuata kikamilifu sheria ya Manunuzi na uondoshaji wa mali za umma nambari 11 ya mwaka 2016 wakati wa kufanya manunuzi.

6.9.1.3 Dosari katika ununuzi wa PA System shilingi 84,908,050

Ukaguzi umebaini kwamba Wizara ya Vijana, Utamadunina michezo imetumia jumla ya Tsh 84,908,050 katika ununuzi wa PA System za kiwanja cha Amani kutoka kwa Kampuni ya RAKAM GENERAL SUPPLY LTD.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutotangazwa kwa zabuni ya wazi kwa ajili ya kumpata Mkandarasi. Aidha ukaguzi haukuweza kupatiwa muhtasari wa kikao cha Bodi ya Zabuni kilichompendekeza Mzabuni huyo jambo ambalo limepelekea kushindwa kujiridhisha juu ya uhalali wa malipo hayo ambapo ni kwenda kinyume kifungu 68(1) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara ya Habari, Vijana, Utamaduni na Michezo uhakikishe unafuata kikamilifu sheria ya Manunuzi na uondoshaji wa mali za umma nambari 11 ya mwaka 2016 wakati wa kufanya manunuzi.

6.9.1.4 Mapungufu katika Ufungwaji wa mkataba wa ujenzi wa Uwanja wa Mkokotoni shilingi 205,750,000

Ukaguzi umetembelea miradi ya uimarishaji wa viwanja na kutambua kua mnamo mwaka 2020 Wizara iliingia makubaliano ya kimkataba baina ya Wizara ya Mawasiliano na Uchukuzi akiwa ni mkandarasi na Wakala wa Majengo (ZBA) akiwa ni mshauri elekezi wa ujenzi wa kiwanja cha Michezo cha mpira wa miguu na (Multiplay ground) ikijumuisha kiwanja cha, Net ball, Volley ball na Hand ball na Basket ball wenye thamani ya shilingi 205,750,000. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokukamilika kwa mradi wa ujenzi huo kunakotokana na kukosekana kwa tathmini nzuri ya upembuzi yakinifu juu ya utekelezaji wa mradi huo jambo ambalo limepelekea kukosekana kwa tija ya mradi huo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuongeza umakini katika kusimamia miradi ya maendeleo ikiwa ni pamoja na kufanyika kwa upembuzi yakinifu kabla ya utekelezaji wa mradi ili kuepusha athari inayoweza kujitokeza.

6.9.1.5 Dosari iliyobainika katika utekelezaji wa maamuzi ya ugawaji wa vifaa shilingi 388,987,000

Ukaguzi umetembelea miradi ya maendeleo ya ajira kwa vijana na kubaini kuwa Wizara ilinunua vifaa vya uchongaji na uchomaji tarehe 27/5/2020 kwa thamani ya shilingi 388,987,000 kwa ajili ya vijana wa Wilaya zote za Unguja na Pemba kwa lengo la kujiajiri na kujikwamua na ugumu wa maisha. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokugaiwa kwa vifaa ivyo katika Wilaya ya Mjini na kupelekea kuendelea kuhifadhiwa katika ghala la Wilaya ya Mjini jambo ambalo linapelekea kukosekana kwa malengo ya kuondoshea ugumu wa maisha vijana hao.

Aidha, ukaguzi umebaini kwa upande wa Wilaya zote za Unguja na Pemba baadhi ya vifaa hivyo tayari vimeshakabidhiwa kwa walengwa na kuwanufanisha kwa malengo yaliyokusudiwa.

Kutokugawiwa kwa vifaa hivyo kwa Wilaya ya Mjini bila ya kuwepo kwa maelekezo mengine ya Kiserikali yaliyotolewa kunaweza kukapelekea vifaa hivyo kuharibika au kupotea kwa kukaa kwa muda mrefu bila ya matumizi na kuisababishia hasara Serikali.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kwa kushikamana na uongozi wa Wilaya ya Mjini kuhakikisha unachukuwa maamuzi ya haraka kuvigawa vifaa hivyo kwa mujibu wa malengo ya Serikali.

BARAZA LA KISWAHILI ZANZIBAR (BAKIZA)

6.9.1.6 Uwepo wa Vitabu vya mda mrefu shilingi 260, 094,000

Ukaguzi umebaini kwamba BAKIZA imechapisha Vitabu vya aina mbali mbali kwa muda mrefu bila ya uwepo wa matumizi ya vitabu hivyo ambavyo vimehifadhiwa katika chumba kilichopo Uwanja wa Amani sehemu inayotumiwa kama ofisi ya wasafishaji wa kiwanja hicho. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kuhifadhiwa kwa vitabu vyenye thamani kubwa ya fedha katika sehemu ambayo haina usalama kwa uwekaji na utunzaji wa vitabu hivyo jambo ambalo linaweza kupelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa vitabu hivyo na kupelekea kukosekana kwa malengo ya uchapishwaji wa vitabu hivyo ambavyo vimehifadhiwa kwa muda mrefu.

Kujitokeza kwa dosari hiyo kunaweza kupelekea kuisababishia hasara ya fedha za umma na hatimae kukosekana kwa malengo yaliyokusudiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha unasimamia kikamilifu matumizi ya fedha za umma pamoja na rasilimali zinazonunuliwa kwa lengo la kuhakikisha kunakuwa na matumizi mazuri ya rasilimali hizo. Mchanganuo wa vitabu pamoja na gharama zilizotumika kuchapisha vitabu hivyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 174: Mchanganuo wa vitabu pamoja na gharama zilizotumika kuchapisha

Nam.	Wakati wa Ukaguzi			Bei ya kitabu	Kiasi cha fedha (Tshs)
	Vitabu vilivyoonekana	Mwaka vilivyochapishwa	Idadi ya vitabu vilivyopo		
1.	Kamusi la Kiswahili Fasaha	2010	12045	17,000	192,984,000
2.	Kamusi la Lahaja za Kitumbatu	2012	273	10,000	3,760,000
3.	Kamus la Lahaja za Kimakunduchi	2012	382	10,000	3,830,000
4.	Kamusi la Lahaja za Kipemba	2012	4080	12,000	24,084,000
5.	Mawasiliano ya Msingi Kiswahili kwa Wageni	2013	907	12,000	10,884,000
6.	Dr shein na Maendeleo	2020	409	7000	2,996,000
7.	Jahazi no 1	2016	538	9,000	4,842,000
8.	Jahazi no 2	2017	771	9,000	6,939,000
9.	Jahazi no 3	2019	387	25,000	9,775,000
	Jumla				295,478,000

AFISI YA MSAJILI WA HAKIMILIKI (COSOZA)**6.9.1.7 Kutokukusanywa kwa mapato yatokanayo na mirahaba ya hakimiliki shilingi 117,019,000 na USD 51,100**

Ukaguzi umebaini kwamba Afisi ya Msajili wa hakimiliki (COSOZA) katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 haikuweza kukusanya mapato yatokanayo na mirahaba ya hakimiliki yenye jumla ya shilingi 117,019,000 na USD 51,100 kutokana na watumiaji mbali mbali wa kazi za hakimiliki.

Kutokukusanywa kwa mirahaba hiyo kunapelekea kuwakosesha mapato wasanii wanaotumia nguvu na vipaji vyao katika kuhakikisha tasnia ya sanaa inakuwa na kupiga hatua kwa ajili kujiongezea vipato kutokana na kazi ya sanaa jambo amabalo linaweza kupelekea kudumaza kwa vipaji vya wasanii hao na kuwakatisha tamaa kimaisha na hatimae silka na utamaduni kwa Mzanzibari kupotea.

Ukaguzi unashauri jitihada mbali mbali ziendeele kuchukuliwa na COSOZA ili kuhakikisha mapato hayo yanakusanywa na kuwasilishwa kwa wahusika kwa lengo la kuwakwamua kimaisha.

Jadweli Nambari 175: linaonesha Orodha ya madeni ya wadaiwa wa Mirabaha ni kama inavyoonekana

Hoteli zilizopelekewa ankara ambazo hazijafanya Malipo kwa mwaka 2020/2021						
Nam.	Jina La Hoteli	Eneo	Wilaya	Ankara namba	Mwaka	Malipo kwa mwaka (USD)
1	Konokono Beach Resort	Michamvi	Kusini	400	2020-2021	1200
2	Matlai	Michamvi	Kusini	443	2020-2021	1200
3	Baladin	Michamvi	Kusini	444	2020-2021	1200
4	Dongwe Club (Vacanze)	Michamvi	Kusini	447	2020-2021	1200
5	Baraza Resort And Spa Zanzibar	Michamvi	Kusini	449	2020-2021	1200
6	The Palm Zanzibar	Michamvi	Kusini	450	2020-2021	1200
7	Zawadi Hotel Zanzibar	Michamvi	Kusini	451	2020-2021	1200
8	Breezes Beach Club And Spa Zanzibar	Michamvi	Kusini	448	2020-2021	1200
9	Michamvi Sunset Bay Zanzibar	Michamvi	Kusini	399	2020-2021	1200
10	Fruits And Spice Wellness Resort	Mchangamule	Kusini	417	2020-2021	1200
11	Villa Kiva	Nungwi	Kaskazini	390	2020-2021	1200
12	Zanzibar Magic Hotel	Nungwi	Kaskazini A	391	2020-2021	1200
13	Waridi Beach Resort	Pwani Mchangani	Kaskazini A	392	2020-2021	1200
14	Tatu Restarent	Forodhani	Mjini	404	2020-2021	350
15	Dhow Palace Hotel	Shangani	Mjini	406	2020-2021	1200
16	Spice And Antonio	Shangani	Mjini	409	2020-2021	1200
17	African House Hotel	Shangani	Mjini	407	2020-2021	1200
18	Tausi	Shangani	Mjini	408	2020-2021	1200
19	Amani Kendwa Hotel	Kiwegwa	Kaskazini B	355	2020-2021	1200
20	Gold Zanzibar	Kiwegwa	Kaskazini B	356	2020-2021	1200
21	Kendwa Rock Hotel	Kiwegwa	Kaskazini B	357	2020-2021	1200

Hoteli zilizopelekewa ankara ambazo hazijafanya Malipo kwa mwaka 2020/2021						
Nam.	Jina La Hoteli	Eneo	Wilaya	Ankara namba	Mwaka	Malipo kwa mwaka (USD)
22	Zuri Hotel	Nungwi	Kaskazini A	363	2020-2021	1200
23	The Royal Zanzibar	Nungwi	Kaskazini A	366	2020-2021	1200
24	New My Blue Hotel	Nungwi	Kaskazini A	367	2020-2021	1200
25	Vera Club Sunset Beach	Nungwi	Kaskazin A	368	2020-2021	1200
26	Away Hotel Zanzibar	Nungwi	Kaskazin A	369	2020-2021	1200
27	Double Tree By Hilton	Nungwi	Kaskazin A	370	2020-2021	1200
28	Essque Zalu	Nungwi	Kaskazini A	372	2020-2021	1200
29	Mnarani Beach Resort	Nungwi	Kaskazini A	380	2020-2021	1200
30	Bravo(Voi) Hotels	Kiwengwa	Kaskazini A	381	2020-2021	1200
31	Vera Club	Kiwengwa	Kaskazini B	382	2020-2021	1200
32	Zan View	Kiwengwa	Kaskazini B	385	2020-2021	1200
33	Sea Cresi	Kiwengwa	Kaskazini B	386	2020-2021	1200
34	Coral Reef	Pwani Mchangani	Kaskazini A	388	2020-2021	1200
35	Plan Hotel	Pwani Mchangani	Kaskazini A	389	2020-2021	1200
36	Villa Serenity	Jambiani	Kusini	427	2020-2021	350
37	Blue Oyster Hotel	Jambiani	Kusini	429	2020-2021	1200
38	Kisiwa On The Beach	Jambiani	Kusini	415	2020-2021	1200
39	The White Front	Paje	Kusini	412	2020-2021	1200
40	Nur Beach Hotel	Jambiani	Kusini	434	2020-2021	1200
41	New Teddy On The Beach	Jambiani	Kusini	435	2020-2021	1200
42	Jambiani White Sands Ban-galoo	Jambiani	Kusini	436	2020-2021	1200
43	Upendo Hotel	Michamvi	Kusini	445	2020-2021	1200
44	Lemersenne Beach Resort (Jumeirah Holding Ltd)	Michamvi	Kusini	446	2020-2021	1200
Jumla						\$51,100

IDARA YA MICHEZO: UWANJA WA AMANI/MAO-AKAUNTI NAM. 0404256000

6.9.1.8 Madeni ya kodi ambayo hayajalipwa shilingi 16,350,000

Kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini Uwanja wa Amani umekodisha vyumba kwa taasisi za Serikali na binafsi kwa thamani ya shilingi 16,350,000. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa mapato hayo kutokana na kutokuwa na usimamizi imara wa kuweza kufanya ufuatiliaji wa madeni yanayodaiwa kwa taasisi hizo.

Kukosekana kwa sera imara za ufuatiliaji wa madeni ikiwemo kutoza tozo ya ziada kwa taasisi zitakazobainika zimeshindwa kulipa deni lake kwa wakati kunaweza kupelekea kukwamisha mipango ya shughuli za Uwanja wa Amani kutekelezeka kama ilivyokusudiwa na hatimae kukosekana kwa tija inayotokana na ukodishwaji wa vyumba hivyo.

Ukaguzi unashauri jitihada mbali mbali ziendelee kuchukuliwa na uongozi wa Uwanja wa Amaan ili kuhakikisha mapato yanayotokana na ukodishwaji wa vyumba yanakusanywa na kuwasilishwa katika hesabu husika kwa lengo la kuweza kupangiwa matumizi yatokanayona na kuendeleza huduma za viwanja.

Jadweli Nambari 176 : Orodha ya madeni yanayodaiwa kwa taasisi za Serikali na Binafsi

Namba	Jina la Mdaiwa	Maelezo ya Deni	Kiasi cha Deni (Tshs)
1.	ZABESA	Ikiwa ni deni la Kodi ya Ofisi Uwanja wa Amaan.	600,000
2.	IKULU		900,000
3.	RIADHA		450,000
4.	ZFF		14,400,000
Jumla			16,350,000

6.9.1.9 Limbikizo la deni la Umeme katika Uwanja wa Amani shilingi 49,440,975

Kwa mujibu wa barua ya yenye kumbukumbu namba ZECO/CONF.2/8/VOL3/667 ya tarehe 04 Juni 2021 inayobainisha uwepo wa deni la umeme lenye thamani ya shilingi 49,440,975 linalodaiwa na Shirika la Umeme la Zanzibar (ZECO) kwa ajili ya huduma za matumizi ya umeme katika Uwanja wa Amaan.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kujitokeza kwa matumizi ya ziada ya umeme yanayoendelea kutumiwa bila ya uwepo wa jitihada zinazochukuiwa kupunguza madeni ya awali jambo ambalo linaweza kupelekea deni hilo kuendelea kuongezeka mara dufu na hatimae kutokuweza kulipika na kusababisha kusitishwa kwa huduma hiyo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Uwanja wa Amani kuchukua jitihada za makusudi katika kuweka mkakati wa ulipaji wa deni hilo ili kujipunguzia mzigo wa deni ambalo halitaweza kulipika kwa haraka.

6.9.1.10 Udhaifu katika ukusanyaji wa mapato shilingi 28,075,220

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika jumla ya shilingi 28,075,220 zimekusanywa ikiwa ni mapato yatokanayo na ada ya uwanja wa Amaan. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa muongozo ambao ungeweza kutumika katika kuongea ufanisi wa ukusanyaji wa mapato yatokanayo na ada ya uwanja pamoja na kusaidia mbinu za uibuaji wa vyanzo vipya vya mapato vitokanavyo na uwepo wa matumizi ya uwanja huo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Idara ya Usimamizi wa Uwanja wa Amaan kuweka mipango imara na mikakati itakayosaidia kujiongezea mapato yatokanayo na matumizi ya uwanja ikiwemo kubuni michezo ya aina mbali mbali kwa wanafunzi, vijana, wasanii, ngoma za utamaduni, halaiki, mabonanza ya michezo, vikundi vya mazoezi ambavyo watatumia eneo la uwanja wa amani kwa malipo ya gharama nafuu kwa lengo la kuingiza mapato ambayo yatasaidia kuudumisha na kuuhudumia uwanja pasi na kutegemea ruzuku ya uwendeshaji kutoka Serikalini.

6.9.1.11 Kutokuwepo kwa ufanisi wa ukusanyaji wa mapato

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Baraza la Michezo limeweka Ada ya mwaka kwa timu zote (Vilabu) ambapo vinalazimika kulipa shilingi 10,000 kwa kila mwaka. Dosari iliyobainika ni kukosekana kwa ubunifu wa ukusanyaji wa mapato yanayoweza kupatikana kutokana na michezo mbali mbali ya utamaduni ambayo yataruhusika kuutumia uwanja kwa ajili ya kufanya maonyesho au ushindani wa michezo yao kwa kulipia gharama nafuu ili kuweza kuongeza mapato ambayo yatasaidia kusimamia shughuli zinazoendeshwa katika kutunza matumizi ya uwanja huo na kuacha kutegemea mapato pekee yatokanayo na ada za vilabu vya michezo ya mpira wa miguu pekee.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Baraza la Michezo kuhakikisha unakuwa na ubunifu wa matumizi ya viwanja vya mipira kwa lengo la kujipatia kipato ambacho kitaudumia huduma mbali mbali zinazohitajika katika viwanja hivyo ili kufikia tija ya uwepo wa viwanja hivyo.

WIZARA YA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI NA MICHEZO - PEMBA

6.9.1.12 Hati za malipo zenye vielelezo Pungufu shilingi 6,055,790

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi 6,055,790 zimetumika kwa malipo mbali mbali ya Wizara ya Habari Vijana Utamaduni na Michezo Pemba lakini vielelezo husika havikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na sheria za usimamizi wa fedha za umma kifungu nambari 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 177 : Hati za Malipo zenye vielelezo Pungufu

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
24/07 23/07/2020	016307	47,573	Misufini stationery	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia.
25/07 23/07/2020	016308	2,167,475		
2/8 3/8/2020	016321	428,157	Moharash Restaurant	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vinywaji
35/8 24/8/2020	017405	152,233		
33/8 24/8/2020	017403	256,894	Vista Auto Parts	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya gari.
4/9 31/8/2020	017513	285,437	Misufini Stationery	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya kuandikia
14/1 04/01/2021	018857	686,952		
17/1 05/01/2021	018898	380,583		
19/3 22/2/2021	019801	300,000	WHVUM Pemba	Malipo ya fedha kwa ajili ya ubani kwa mfanyakazi.
22/03 03/03/2021	019886	428,155	Welfit Auto Spare Parts	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vifaa vya gari
23/03 03/03/2021	019885	922,331	Chake chake Youth Company	Malipo ya fedha kwa ajili ya huduma ya usafi
Jumla		6,055,790		

6.9.1.13 Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu shilingi 19,600,450

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wizara ya Habari Vijana Utamaduni na Michezo Pemba inadaiwa madeni ya muda mrefu na Taasisi za Serikali, Wafanyabiashara pamoja na Wafanyakazi wa Wizara yenye jumla ya shilingi 19,600,450 kwa ajili ya huduma mbali mbali

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa madeni hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 178 : Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu

Namba	Jina la Taasisi	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (Tshs)
1.	Wafanyakazi wa Ofisi	8,615,000
2.	Wafanyabiashara	10,417,450
3.	Taasisi za Serikali	568,000
Jumla		19,600,450

6.9.1.14 Makadirio ya ukusanyaji wa mapato kinyume na uhalisia shilingi 24,000,000

Jumla ya shilingi 24,000,000 zilikadiriwa kukusanywa na Wizara ya Habari Vijana Utamaduni na Michezo Pemba kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Ukaguzi umebaini kwamba makadirio hayo ni madogo ukilinganisha na makusanyo halisi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo hadi kufikia 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 30,646,900 zilikusanywa sawa na asilimia 127.7 ya makadirio.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar nambari 12 ya mwaka 2016 kifungu nambari 32(1) (2).

6.9.1.15 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na huduma za sanaa shilingi 44,300,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wizara ya Habari Vijana Utamaduni na Michezo Pemba inawadai wateja wake jumla ya shilingi 44,300,000 zinazotokana na utoaji wa huduma za sanaa.

Hali hii inapelekea kukosekana kwa mapato yatokanayo na fedha za utoaji wa huduma za sanaa. Aidha ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 7 ya Baraza la Sanaa, Sensa, Filamu na Utamaduni Zanzibar ya mwaka 2015. Mchanganuo wa mapato hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 179 : Mapato yaliyokosekana yanayotokana na huduma za sanaa

Jina la Hoteli	Muda wa Deni	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (Tshs.)	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Deni halisi (Tshs)
Manter Resourt Hotel - Makangale	2017 – 2021	6,500,000	-	6,500,000
Pemba Paradise Hotel - Makangale	2017 – 2021	6,500,000	-	6,500,000
Ayyana Hotel – Makangale	2017 – 2021	6,500,000	-	6,500,000
Pemba Lodge Hotel – Shamiani Mwambe	2017 – 2021	6,500,000	-	6,500,000
Planet Sankara Hotel – Shamiani Mwambe	2017 - 2021	6,500,000	-	6,500,000
Fundu Lagon Hotel – Wambaa	2017 - 2021	4,000,000	2,500,000	1,500,000
Ocean view Hotel – Weshia	2017 - 2021	4,500,000	2,000,000	2,500,000
ZSSF Hotel – Tibirinzi	2018 - 2021	5,200,000	-	5,200,000
Ukumbi wa makonyo – Wawi	2020 – 2021	2,600,000	-	2600,000
Jumla		48,800,000	4,500,000	44,300,000

6.10 WIZARA YA ELIMU NA MAFUNZO YA AMALI**6.10.1 FUNGU K 01 – WIZARA YA ELIMU NA MAFUNZO YA AMALI**

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 215,700,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara ilikusanya jumla ya shilingi 141,108,343 sawa na asilimia 65 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 140,080,860,441. Kati ya fedha hizo shilingi 19,267,400,000 zilikadiriwa kutumika kwa matumizi ya kawaida, shilingi 59,666,476,441 kwa ajili ya mshahara, shilingi 46,180,400,000 kwa ajili ya matumizi ya ruzuku kwa taasisi zilizo chini ya Wizara ya Elimu na mafunzo ya Amali, shilingi 19,116,840,400 zilikadiriwa kutumika katika Taasisi zilizo chini wa Wizara kutokana na vyanzo vyao vya mapato ya ndani. Aidha Jumla ya shilingi 4,500,000,000 zilikadiriwa kutumika kwa kazi za maendeleo ikiwa ni mchango wa Serikali na jumla ya shilingi 14,962,084,000 zilikadiriwa kutumika kwa kazi za maendeleo ikiwa ni mchango wa washirika wa maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 129,891,236,818 zilitumika ikiwa sawa na asilimia 82.60 ya makadirio, kati ya fedha hizo shilingi 4,526,990,407 zilitumika kwa matumizi ya kawaida sawa na asilimia 23.50 ya makadirio, shilingi 58,469,446,248 zilitumika kwa ajili ya mshahara sawa na asilimia 109.83 ya makadirio, shilingi 30,847,082,611 zilitumika ikiwa ni Ruzuku kwa Taasisi zilizo ndani ya Wizara ya Elimu ikiwa sawa na asilimia 66.80 ya makadirio, shilingi 19,186,564,553 zilitumika katika Taasisi zilizo chini wa Wizara kutokana na vyanzo vyao vya mapato ya ndani ikiwa sawa na asilimia 100.36 ya makadirio. Aidha, shilingi 3,509,000,000 zilitumika kwa kazi za maendeleo ikiwa ni mchango wa Serikali sawa na asilimia 77.98 ya makadirio na shilingi 13,352,152,999 zilitumika kwa kazi za maendeleo ikiwa ni mchango wa washirika wa maendeleo sawa na asilimia 89.24 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.10.1.1 Kutokukamilika kwa ujenzi wa Skuli ya Sekondari Kibuteni kwa wakati**

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali ilifunga mkataba wa makubaliano wenye kumbukumbu namba CW/1/SMZ/B/01/210/LOT1 wa tarehe 3 Septemba, 2012 na mzabuni United Distributors Ltd kwa ajili ya ujenzi wa skuli ya Sekondari Kibuteni, ambapo mkataba huo ulitarajiwa kumalizika tarehe 12 Oktoba, 2013 sawa na wiki 58 wenye thamani ya shilingi 3,945,259,264 ambapo ujenzi huo ulikuwa unafadhiliwa na BADEA I.

Dosari iliobainika katika ukaguzi ni kutokukamilika ujenzi kwa wakati na kupelekea shughuli zifuatazo kutokutekelezwa:-

- Ujenzi wa jengo la utawala na madarasa
- Ujenzi wa jengo la chakula
- Ujenzi wa jengo la bweni la wanafunzi
- Ujenzi wa jengo la waalimu

Kutokana na dosari zilizobainika hapo juu Wizara ilifanya maamuzi ya kusitisha mkataba na mzabuni huyo baada ya kujiridhisha kuwa hana uwezo wa kuendelea na kazi hiyo na kumtaka ailipe Serikali hasara ya shilingi 675,277,138.4

Dosari ziliobainika katika ukaguzi kutokana na kadhia hiyo ni kama zifuatazo:-

- Serikali kupata hasara ya kutokutumia majengo kwa wakati.
- Hasara inayotokana na uchelewaji wa ununuzi wa baadhi ya vifaa vya kutoa huduma skuli kutokana na kuongezeka kwa thamani halisi ya bei za bidhaa.
- Hasara ya kuchelewa kwa mradi kukamilika kwa wakati na kupelekea Serikali kubeba gharama za kuumaliza mradi huo kutokana na muda wa mradi kumalizika bila ya mafanikio yaliokusudiwa.
- kushindwa kujiridhisha na kufanya maamuzi sahihi kwa kamati ya tathmini ya kumtafuta mzabuni mwenye uwezo jambo ambalo limepelekea kuitia Serikali hasara.
- Mzabuni kutokuwa na uwezo wa kifedha jambo ambalo limetia shaka bodi ya zabuni kumteuwa.
- Kukosekana kwa taarifa za mzabuni mahala alipoteteleza mradi wa aina kama hiyo jambo ambalo limeonesha kutokuwa na uzoefu wa utekelezaji wa miradi mikubwa kwa kipindi kifupi.
- Kutokutekelezwa kwa maagizo ya mkataba yanayoitaka Wizara kuchukuwa hatua ndani ya siku 28 pale inapobainika mkandarasi amesimamisha shughuli za utekelezaji wa mradi bila sababu yoyote jambo ambalo Wizara ilichukuwa miaka 8 ndio kuanza kufanya ufuatiliaji.

Pamoja na uwepo wa dosari hizo ukaguzi umebaini Wizara ilishafanya malipo ya shilingi 2,058,486,497 kutoka katika mkataba wake wenye shilingi 3,945,259,264 na kuwepo kwa bakaa ya shilingi 1,886,772,767 ambazo alikuwa hajalipwa.

Aidha, pamoja na uwepo wa bakaa hiyo ya fedha ukaguzi umebaini Wizara kuchelewa kufanya maamuzi kumpelekea mkandarasi kuhamisha vifaa vyake katika eneo la ujenzi bila ya taarifa jambo ambalo kwa mujibu wa makubaliano ya mkataba kama mkandarasi atashindwa kuendelea na hatua ya ujenzi atalazimika vifaa vyote kuviwacha katika eneo la ujenzi.

Katika kuendelea na ujenzi kutokana na hatua iliyofikia Wizara ilifanya mkataba wa nyongeza na kampuni ya Rans Company Ltd kwa thamani ya shilingi 2,054,020,400 kwa ajili ya kazi ya ukamilishaji wa jengo aliloliwacha mkandarasi wa awali ambapo ujenzi wa dakhalia ya wanaume imegharimu shilingi 1,129,593,900 pamoja na PC SUM shilingi 747,000,000 kwa kazi ya ziada ambazo hazimo katika mkataba wa mwanzo na jumla ya gharama yote 3,930,614,300 ambapo Wizara imeshafanya malipo ya shilingi 2,361,092,402.

Kutokana na kuendelea kwa ujenzi na kampuni ya Rans ukaguzi umebaini dosari zifuatazo:-

- Kwa mujibu wa mkataba wa awali ulieleza iwapo mzabuni atashindwa kuendelea na ujenzi atapewa mkandarasi mpya kwa gharama iliyobakia jambo ambalo halikuwezekana kutekelezeka kutokana na kupanda kwa gharama za ujenzi kulikosababishwa na uzembe wa Wizara kuchelewa kuchukuwa maamuzi ya mapema baada ya kubaini mkandarasi wa mwanzo hana uwezo wa kifedha kuendelea na ujenzi.
- Hadi ujenzi utakapo kamilika utagharimu jumla ya shilingi 5,989,100,797 ambapo ni sawa na asilimia 66 ya ziada ya gharama ya awali jambo ambalo ilipaswa Wizara kufanya maamuzi ya kufunga mkataba mpya kwa mujibu wa taratibu na sheria za ununuzi na uondoshaji wa mali za Umma.
- Ukiukwaji wa kifungu nambari 49(4)(5) cha Kanuni ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2021 kinaeleza kwamba iwapo malipo yatazidi bei ya mkataba zaidi ya asilimia 15 yawasilishwe kwa mlipaji Mkuu wa Serikali kwa ajili ya kupata uthibitisho (Approval).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara ya Elimu kuhakikisha unaongeza umakini katika kufanya tathmini katika kumteuwa mzabuni ambaye atakuwa na uwezo wa kifedha, pamoja na uzoefu kwa mujibu wa kazi anayotaka kupewa ili kuepusha Serikali kupata hasara zinazotokana na urasimu wa kutokuchukuwa maamuzi haraka.

6.10.1.2 Dosari katika usimamizi wa Dahalia

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umeweza kutembelea maeneo mbalimbali ikiwemo utekelezaji wa miradi ya maendeleo inayotekelezwa na Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali, kutembelea baadhi ya Skuli za ufundi zinazojishughulisha na uzalishaji mali, pamoja na dakhalia mbalimbali kwa lengo la kuweza kubaini baadhi ya changamoto zinazoweza kupelekea kutofaulu vizuri kwa wanafunzi au kutokufikiwa kwa malengo ya uzalishaji mali unaotokana na uwepo wa changamoto mbalimbali zinazojitokeza katika skuli hizo kama zifuatavyo:-

- Uchache wa upatikanaji wa fedha za chakula kwa mujibu wa bajeti za maskuli ambazo zinazoenda sambamba na wingi wa wanafunzi waliopo na wanaolala katika dakhalia.
- Uchache wa mabweni ya kulala wanafunzi kutokna na idadi kubwa ya wanafunzi wanaolala kutokana na maeneo wanayoishi au skuli wanazotoka.
- Kutokuwepo gari maalum katika dakhalia kwa ajili ya kutoa huduma kwa wanafunzi pale dharura inapojitokeza.
- Kutokuwepo kwa kituo cha huduma ya Afya kwa ajili ya huduma ndogo ndogo za afya.
- Kukosekana kwa viwanja vya kuchezea watoto ambavyo vitapelekea akili za watoto kukuwa na kuibua vipaji vipya kupitia michezo.
- Kukosekana kwa vifaa vya kisasa vya kufundishia masomo ya vitendo na nadharia ikiwemo "electronic drawing cards, computer drawing rooms, grinding machines" jambo ambalo linapelekea kuwepo kwa vyumba vya kufanyia mafunzo ya vitendo ambavyo haviendani na uhalisia wa mitaala ya mafunzo ya ufundi stadi.
- Baadhi ya skuli za ufundi kushindwa kufanya uzalishaji mali kutokana na kukosekana kwa ruzuku ya fedha inayopelekea wanafunzi kushindwa kufanya mafunzo ya vitendo na hatimaye Skuli za ufundi kufundisha zaidi kwa nadharia kuliko vitendo.

Kutokana na changamoto zilizobainika ukaguzi unaishauri Serikali kupitia Wizara ya Elimu kuhakikisha inaandaa mazingira bora ya kuboresha skuli za ufundi pamoja na dakhalia mbalimbali ili ziweze kuendana na wakati wa uzalishaji wanafunzi ambao wataweza kujitegemea pindi wanapomaliza mafunzo yao na kuacha kutegemea ajira kutoka Serikalini ambapo lengo la Serikali kuanzisha skuli za ufundi ni kuhakikisha kuwa mwanafunzi anakua mjasiriamali au kuzalisha wahandisi ambao wataendana na dhana ya kuitoa Serikali katika uchumi wa Kati na kuipeleka katika uchumi wa viwanda na kujitegemea. Aidha, ni vyema Wizara ya Elimu kuhakikisha inaondokana na matumizi ya kutumia umeme mkali katika uzalishaji wa usanifu wa vyuma katika maskuli ya ufundi na kuanza kutumia umeme mwepesi wa usanifu wa aluminium ambapo leo ndipo dunia ilipofikia.

Hesabu ya Madawati namba 0404019000

6.10.1.3 Dosari katika Ununuzi wa madawati shilingi 2,882,981,080

katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wizara ya Elimu na mafunzo ya amali imeingia mkataba wa nyongeza (Addendum) uliosainiwa tarehe 15 Novemba, 2019 wenye thamani ya dola za kimarekani USD 1,254,529.20 kwa ajili ya ununuzi wa madawati 35,610 na kupelekea uwepo wa mkataba halisi uliosainiwa tarehe 21 Septemba 2020 kufikia thamani ya dola za kimarekani USD 2,641,528.70.

Aidha, ukaguzi umebaini kujitokeza kwa dosari za kuitendaji katika utekelezaji wa mkataba wa nyongeza ambapo imebainika uwepo wa ziada ya matumizi ya dola za kimarekani 1,386,999.5 sawa na asilimia 111 ya ongezeko la gharama za awali.

Kutokana na kuwepo kwa ongezeko hilo kumejitokeza ukiukwaji wa sheria ya Ununuzi ambapo kifungu nambari 49(4-5) cha kanuni ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2021 kinaeleza kwamba " iwapo malipo yatazidi bei ya mkataba zaidi ya asilimia 15 yawasilishwe kwa mlipaji Mkuu wa Serikali kwa ajili ya kupata uthibitisho au Baraza la Wawakilishi (Approval)." Jambo ambalo ukaguzi haukupatiwa uthibitisho huo.

Kukosekana kwa muhtasari wa maamuzi ya kikao cha bodi ya zabuni kilichoamua kumpitisha mzabuni huyo na kuendelea na harakati za zabuni yake kwa mujibu wa kifungu cha 6(1)(c) cha Sheria Nambari 11 ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za ya mwaka 2016, pindipo inapotokezea nyongeza ya mkataba wa awali kupewa mzabuni wa mwanzo kuendela na kazi hio haitatakiwa kuongezeka kwa asilimia 25 ya thamani ya zabuni ya awali jambo ambalo halikuzingatiwa katika utowaji wa zabuni hio.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara kwa mujibu wa dosari zilizobainika hapo juu Wizara ilipaswa kutangaza zabuni mpya ili kuweza kujitokeza wazabuni ambao watakuwa na ushindani wa bei kwa lengo la kuleta tija iliokusudiwa vyenginevyo ni kuitia hasara Serikali na kupelekea upotevu wa fedha za Umma.

Vile vile kwa mujibu wa sheria kama Wizara ilikuwa haina budi kuendelea na mzabuni huyo ilipaswa kufanya malipo ya asilimia 25 na sio malipo yalofanyika ya asilimia 110 jambo ambalo limepelekea kuisababishia hasara Serikali kwa malipo ya asilimia 85 ya ziada ya malipo ya awali. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 180 : Fedha zilizotumika kwa ajili ya ununuzi wa madawati

Hati namba	Kiasi cha Fedha (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
1/10/2020	Tshs. 960,818,930 (USD 416,102.85)	JIANGMEN KEYI METAL MANUFACTURE CO. LTD	Malipo ya fedha kwa Kampuni ya JIANGMEN KMM COY. LTD kwa ajili ya ununuzi wa madawati.
1/1/2021	Tshs. 961,081,075 (USD 416,102.85)		
2/6/2021	Tshs. 961,081,075 (USD 416,102.85)		
Jumla	Tshs. 2,882,981,080		

6.10.2 BODI YA MIKOPO YA ELIMU YA JUU

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 3,515,475,000. Hadi kufikia tarehe 30, Juni 2021 Bodi ilifanikiwa kukusanya jumla ya shilingi 10,352,345,318 sawa na asilimia 294 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Bodi ya mikopo ya Elimu ya Juu Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 iliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 16,651,350,000. Kati ya fedha hizo shilingi 389,400,000 kwa ajili ya mshahara na shilingi 16,261,950,000 kwa ajili ya matumizi mengineyo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 15,147,623,168 zilitumika ambazo ni sawa na asilimia 91 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 386,148,100 zilitumika kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia 99 ya makadirio na shilingi 14,761,475,068 kwa ajili matumizi mengineyo sawa na asilimia 97 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.10.2.1 Madeni ya wanafunzi shilingi 1,921,043,698.69**

Ukaguzi umebaini kuwepo kwa deni kubwa la wanufaika wa mikopo ya Elimu wa fani mbalimbali kwa vipindi tofauti kuanzia mwaka 2006 hadi 2011, lakini hadi sasa mikopo hiyo bado haijarejeshwa pamoja na kufikia muda wa kuanza kufanya marejesho. Wanufaika 206 ambao wamepata mkopo wa jumla ya shilingi **1,921,043,698.69** wanaonekana kuwa ni wadaiwa sugu wa Bodi ya Mikopo.

Kutofanya marejesho ya mkopo kwa wakati kunapelekea kuzirejesha nyuma juhudi za Serikali za kuwapatia fursa wananchi na kuweza kujiendeleza katika elimu ya juu jambo ambalo litakwaza utekelezaji wa shughuli za bodi ya mikopo walivyojipangia ikiwa mikopo hiyo haitarejeshwa kwa wakati, **Kiambatisho Nambari 9 Kinahusika.**

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Bodi ya Elimu ya Juu kuhakikisha juhudi za makusudi zinachukuliwa kuwatafuta wadaiwa wote popote walipo na taratibu za kuwakata madeni ya mikopo yao kutokana na mishahara wanayoipata katika taasisi wanazozifanyia kazi.

Aidha, uongozi uchukue juhudi za kusambaza majina ya wadaiwa kwa taasisi zote za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar pamoja na Muungano ili kuwataka Wakuu wa taasisi watoe ushirikiano wa taarifa za mtumishi yoyote ambae jina lake litakuwa limebainika katika taarifa za deni zilizosambazwa ili hatua stahiki ziweze kuchukuliwa juu yake ikiwemo urejeshwaji wa mikopo hiyo.

6.10.2.2 Kukosekana kwa mfumo wa uhakiki wa wanafunzi waliopo vyuoni

Ukaguzi umebaini kwamba hakuna mfumo maalum uliotayarishwa kwa mashirikiano baina ya Bodi ya Mkopo wa Elimu ya juu Zanzibar na vyo husika ili kuthibitisha uwepo wa wanafunzi wanaoendelea na masomo yao katika vyo husika kuanzia muhula wa pili na kuendelea kwa mnasaba wa kuendelea kupatiwa mkopo. Mfumo huo ambao ungekuwa ni uthibitisho wa wanafunzi wanaoendelea na masomo na wangepaswa kuendelea kupatiwa mkopo ili kuondoa utata wa kuwalipia wanafunzi ambao hawapo vyuoni kuendelea na masomo kutokana na sababu zozote zile zilizowakabili, ama kujitokeza kwa wanafunzi waliokosa sifa za kupata mkopo kwa Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu Zanzibar.

Kukosekana kwa mfumo wa uhakiki wa wanafunzi kumepolekea Serikali kupoteza fedha nyingi kuendelea kuwalipa wanafunzi ambao kwa njia moja ama nyengine wamepoteza sifa ya kuwa wanafunzi wa elimu ya juu kutoka katika vyo mbalimbali ima kwa sababu ya utoro au kushindwa kuendelea na masomo kutokana na sababu mbalimbali jambo litapelelekea ugumu wa kuwatambua walipo na hatimae kutokupatikana kwa marejesho ya fedha iliyokusudiwa kutumika kuwasomeshea wanafunzi wengine.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Bodi ya Mikopo ya Elimu ya juu kuhakikisha unafanya kazi karibu na Bodi ya mikopo ya elimu ya juu Tanzania Bara kwa lengo la kusaidiana utelekezaji wa majukumu yao ambapo utaibua kuwabaini wanafunzi wanaochukua mikopo na kushindwa kuirejesha kwa wakati.

BODI YA MIKOPO YA ELIMU YA JUU - PEMBA

6.10.2.3 Malipo kwa Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 3,187,830

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikoshesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 181: Malipo kwa Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
3/7 24/7/2020	000061	300,000	Pandu Bookshop	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi madogo madogo ya ofisi.
1/8 3/8/2020	000063	400,000	Ali Miraj Abdallah	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho na huduma nyengine .
5/9 9/9/2020	000068	100,000	Pandu Bookshop	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi madogo madogo ya ofisi.
6/9 1/9/2020	000066	120,000		
3/10 26/10/2020	000071	300,000	Pandu Bookshop, Khamis Omar Moh'd na Masoud Khamis Moh'd	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi madogo madogo ya ofisi.
6/11 10/11/2020	000077	300,000	Pandu Bookshop na Abuu Ahmed Omar.	
2/1 6/1/2021	000080	300,000	Michenzani Store na Ali Suleiman Ali.	
6/1 15/1/2021	000083	300,000	Pandu Book Shop na African Café	
12/1 20/1/2021	000097	85,000	Juma Abdalla Kheir	Malipo ya fedha kwa ajili ya utengezaji wa Printer ya ofisi.
½ 1/2/2021	000090	300,000	Nassor Kassim Issa na Sharif Restaurant.	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi madogo madogo ya ofisi.
1/3 9/3/2021	000096	300,000	Nassor Kassim Issa na Ali Kheri Rashid.	
5/6 2/6/2021	TT	285,180	Ali Kheri Rashid	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa mbali mbali
7/6 2/6/2021	000101	300,000	African Café	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi madogo madogo ya ofisi
8/6 2/6/2021	000101	520,000	Sharif Restaurant.	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa chakula
10/6 11/6/2021	TT	237,650	Ali Kheir Rashid	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa
Jumla		3,187,830		

6.10.2.4 Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani shilingi 3,425,180

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa jumla ya shilingi 3,425,180 zimetumika kwa ajili ya ununuzi wa bidhaa mbali mbali kwa matumizi ya Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu Pemba lakini bidhaa hizo hazikurikodiwa katika madaftari ya ghalani ili kuweza kuthibitisha uhalali wa mapokezi pamoja na matumizi ya bidhaa hizo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa bidhaa hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 182 : Bidhaa ambazo hazikurikodiwa katika daftari la ghalani

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
3/7 24/7/2020	000061	300,000	ZHELB – Pemba	Ununuzi wa vifaa vya kuandikia.
6/9 1/9/2020	000066	120,000		
5/9 9/9/2020	000068	100,000		Ununuzi wa maji ya kunywa.
3/10 26/10/2020	000071	300,000		Ununuzi wa vifaa vya kuandikia
6/11 10/11/2020	000077	300,000		
2/1 6/1/2021	000080	300,000		Ununuzi wa bidhaa mbali mbali
6/1 15/1/2021	000083	300,000		Ununuzi wa viburudishaji
1 /2 1/2/2021	000090	300,000		Ununuzi wa vifaa vya kuandikia
1/3 9/3/2021	000096	300,000		Ununuzi wa viburudishaji.
5/6 2/6/2021	TT	285,180	Ali Kheri Rashid	Ununuzi wa bidhaa mbali mbali
7/6 2/6/2021	000101	300,000	ZHELB – Pemba	Ununuzi wa viburudishaji
8/6 2/6/2021	000101	520,000		
Jumla		3,425,180		

6.10.2.5 Makadirio ya ukusanyaji wa mapato kinyume na uhalisia shilingi 300,000,000

Jumla ya shilingi 300,000,000 zilikadiriwa kukusanywa na Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu Pemba kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Ukaguzi umebaini kwamba makadirio hayo ni madogo ukilinganisha na makusanyo halisi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo hadi kufikia 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 459,901,000 zilikusanywa sawa na asilimia 153.3 ya makadirio.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar nambari 12 ya mwaka 2016 kifungu nambari 32(1)(2).

6.10.3 OFISI YA MKAGUZI MKUU WA ELIMU

Ukaguzi wa hesabu za Ofisi ya Mkaguzi Mkuu wa Elimu kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kwa umefanywa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Ofisi ya Mkaguzi Mkuu wa Elimu kwa mwaka wa fedha 2020/2021 iliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 1,109,500,000. Kati ya fedha hizo shilingi 756,900,000 kwa ajili ya mshahara na shilingi 352,600,000 kwa ajili ya matumizi mengineyo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,015,144,043 ziliingizwa na kutumika ambazo ni sawa na asilimia 91 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 892,270,193 zilitumika kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia 118 ya makadirio na shilingi 122,873,850 zilitumika kwa ajili ya matumizi mengineyo sawa na asilimia 35 ya makadirio.

6.10.4 OFISI YA MRAJIS WA BARAZA LA ELIMU ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za Ofisi ya Mrajis wa Baraza la Elimu Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Ofisi ya Mrajis wa Baraza la Elimu Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 215,700,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Ofisi ya Mrajis wa Elimu Zanzibar ilikusanya jumla ya shilingi 141,018,343 sawa na asilimia 65.37 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Ofisi ya Mrajis wa Baraza la Elimu Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 iliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 264,200,000. Kati ya fedha hizo shilingi 154,000,000 kwa ajili ya mishahara, na shilingi 110,200,000 kwa ajili ya matumizi mengineyo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 197,526,722 ziliingizwa na kutumika ambazo ni sawa na asilimia 75 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 145,176,831 zilitumika kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia 94 ya makadirio, na shilingi 52,349,891 zilitumika kwa ajili ya matumizi mengineyo sawa na asilimia 47 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.10.4.1 Kutofikia lengo la ukusanyaji wa mapato shilingi 74,681,657

Ofisi ya Mrajis wa Baraza la Elimu ilipanga kukusanya jumla ya shilingi 215,700,000 kupitia vyanzo vyake mbalimbali vya mapato. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 ilikusanya jumla ya shilingi 141,018,343 ambazo ni sawa na asilimia 65 ya makadirio na kuwa na upungufu wa shilingi 74,681,657 sawa na asilimia 35 ya upungufu.

Aidha, ukaguzi umebaini kutokufikiwa kwa malengo yaliokusudiwa kunatokana na uwepo wa dosari zifuatazo:-

- Kukosekana kwa ufuatiliaji wa madeni ya wanafunzi.
- Kutokusimamia vyema ukusanyaji kwa mapato kutoka kwenye vyanzo mbalimbali vya mapato vinavyozalisha au kukodishwa kwa ajili ya kutoa huduma nyenginezo za Mrajis wa Baraza la Elimu.

Kutokufikiwa kwa lengo la ukusanyaji wa mapato kunaweza kupelekea kushindwa kutekelezeka kwa baadhi ya malengo waliojipangia kwa wakati na muda husika.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Ofisi ya Mrajis wa Baraza la Elimu kuhakikisha unaweka mfumo imara ambao utapelekea kuongezeka kwa makusanyo ya mapato yaliyokusudiwa iwapo watasimamia vyema vyanzo vya mapato. Mchanganuo wa makadirio na makusanyo halisi ya vyanzo vya mapato ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 183 : Mapato yaliyokusanywa ambayo hayakufikia lengo

Chanzo cha makusanyo	Makisio	Kilichokusanywa	Tofauti (%)
Usajili wa leseni za skuli binafsi	115,700,000	91,608,840	79
Leseni za walimu	100,000,000	49,409,503	49
Jumla	215,700,000	141,018,343	65

6.10.5 BARAZA LA MITIHANI ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za Baraza la Mitihani Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Baraza la Mitihani Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 lilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 183,095,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 288,124,016 zilikusanywa sawa na asilimia 157 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Baraza la Mitihani Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 lilipanga kutumia jumla ya shilingi 5,672,231,000. Kati ya fedha hizo shilingi 419,400,000 kwa ajili ya mishahara na shilingi 5,252,831,000 kwa ajili ya matumizi mengineyo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 4,093,485,826 zilitumika ambazo ni sawa na asilimia 72 ya makadirio. Kati fedha hizo shilingi 456,585,940 zilitumika kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia 108 ya makadirio na shilingi 3,636,899,886 zilitumika kwa ajili matumizi mengineyo sawa na asilimia 89 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.10.5.1 Mapungufu yaliyojitokeza katika ufungaji wa hesabu**

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Baraza la Mitihani halikuweza kuzingatia matakwa ya ufungaji wa hesabu kwa mujibu wa vigezo vilivyowekwa kitaifa na kimataifa na kupelekea hesabu za Baraza la Mitihani kutokuonesha sura sahihi na halisi kwa mujibu wa vigezo vilivyowekwa.

Aidha, ukaguzi ulifanya mawasiliano ya mara kwa mara ikiwemo kuwataka wahusika wafanye marekebisho juu ya dosari zilizobainika ili kuepuka kujitokeza kwa wingi wa hoja za ukaguzi ambazo zitapelekea utolewaji wa hati isiyoridhisha jambo ambalo hawakuweza kutekeleza hadi ukaguzi unakamilika taarifa za hesabu za Baraza la Mitihani zilikuwa na dosari zifuatazo:-

a) Taarifa ambazo hazikuambatanishwa na hesabu za mwisho wa mwaka

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika taarifa za mali za kudumu hazikuwasilishwa kwa ajili ya ukaguzi na kupelekea kubainika kwa kasoro mbalimbali zinazotokana na kutokujulikana sehemu mali zilipo, thamani halisi ya mali hiyo pamoja na kukosekana kwa hati miliki inayothibitisha umiliki halali wa mali hizo pamoja na kutokujulikana thamani na sera za uchakavu wa mali hizo ili kuweza kuishauri Serikali juu ya namna bora ya kuzitambua mali zake pamoja na kuziwekea kumbukumbu maalum ya utambulisho wa mali hizo ili zisiweze kuvamiwa ,kuuzwa, pamoja na kukutumika vibaya kinyume na utaratibu uliowekwa na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar.

Aidha, kutokuziainisha mali za Serikali na kuziingiza katika daftari maalum kunaweza kukapelekea mali hizo kutokujulikana na hatimae kuibiwa au kupotea na kuipelekea hasara Serikali.

Ukaguzi unaushauri uongozi kuhakikisha mali zote zinaainishwa katika buku maalum la kuwekea kumbukumbu pamoja na kuziwekea hesabu yake mwisho wa mwaka ili kuweza kuonesha mtaji wa mali unaomilikiwa na taasisi za Serikali.

Jadweli Nambari 184 : Taarifa ambazo hazikuambatanishwa na hesabu za mwisho wa mwaka

Namba	Aina ya Mali
1	Kiwanja kinachomilikiwa na Baraza la Mitihani kilichopo Pemba
2	Kiwanja kinachomilikiwa na Baraza la Mitihani kilichopo Tunguu

6.10.5.2 Matumizi mabaya ya fedha za Umma shilingi 3,003,808,085

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kupitia hesabu za mwisho wa mwaka Baraza la Mitihani Zanzibar liliwasilisha matumizi yanayohusiana na usimamizi na usahihishaji mitihani ya taifa ya elimu ya Msingi na Sekondari ya awali yenye thamani ya shilingi 3,003,808,085 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kama ifuatavyo:-

- Kukosekana kwa vielelezo vinavyothibitisha uhalali wa matumizi ya shilingi 3,003,808,085 zilizotumika kwa ajili ya usimamizi na usahihishaji wa mitihani.
- Kukosekana kwa mchanganuo wa matumizi ya fedha hizo jambo ambalo limepelekea kushindwa kushibitisha kilichonunuliwa pamoja na thamani halisi ya kilicholipwa.
- Kukosekana kwa taarifa za kumbukumbu za matumizi hayo.
- Kukosekana kwa muongozo wa ulipwaji wa wasimamizi wa mitihani, watungaji wa mitihani, wasafirishaji, wasahihishaji na washughulikiaji wa mitihani jambo ambalo linapelekea Baraza kulipa thamani ndogo ya fedha ambayo haiendani na ugumu wa kazi yenyewe.
- Walimu kutokuwa na hamasa ya kushughulia zoezi zima la mitihani kuanzia kutunga kusimamia kusainisha na hata kutoka matokeo kutokana na malipo dhaifu wanayolipwa na Baraza la Mitihani kutokana na kukosekana kwa muongozo wa malipo.

Kutokana na dosari zilizoainishwa hapo juu ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara ya Elimu kuchukua jitihada za makusudi kuhakikisha wanatoa kipaumbele kwa walimu na washughulikiaji wa mitihani kuwapatia malipo stahiki kutokana na ugumu wa kazi wanayoifanya vyenginevyo inaweza ikajitokeza thamani ya elimu kushuka kutokana na walimu kupoteza ari ya kazi yao.

6.10.6 TAASISI YA ELIMU ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za Taasisi ya Elimu Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Taasisi ya Elimu Zanzibar iliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 5,925,000,000 kwa ajili ya matumizi ya kawaida. Kati ya fedha hizo shilingi 343,200,00 kwa ajili ya mshahara na shilingi 331,800 kwa ajili ya matumizi mengineyo. Aidha shilingi 3,250,000,000 ikiwa ni fedha za mradi kutoka kwa washirika wa maendeleo, na shilingi 2,000,000,000 ikiwa ni mchango wa Serikali kwa shughuli za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 743,951,087 ziliingizwa na kutumika ambazo ni sawa na asilimia 13 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 408,759,557 zilitumika kwa ajili ya mshahara sawa na asilimia 119 ya makadirio na shilingi 94,140,530 zilitumika kwa ajili ya matumizi mengineyo sawa na asilimia 28 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.10.6.1 Kufanya Malipo bila ya kuwepo kwa Bajeti shilingi 8,780,800

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Taasisi ya Elimu Zanzibar imefanya matumizi kwa ajili ya ununuzi wa vitu mbalimbali vyenye thamani ya shilingi 8,780,800 kwa ajili ya shughuli za uwendeshaji wa taasisi.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kufanya malipo bila ya kuwepo kwa bajeti iliyoidhinishwa kwa ajili ya ununuzi wa samani na vifaa vyenginevyo. Kwa mjibu wa utaratibu Taasisi inaweza kufanya manunuzi yaliyo nje ya bajeti ikiwa itazingatia taratibu za uhaulishwaji wa fungu la bajeti kutoka sehemu moja na kutumika sehemu nyengine baada ya kupata idhini ya Mlipaji Mkuu wa Serikali. Hadi ukaguzi unakamilika hatukuweza kupatiwa idhini ya matumizi hayo kwa kukosekana taratibu za uhaulishwaji kufuatwa. Ukaguzi unaushauri uongozi wa Taasisi ya Elimu kuhakikisha unafanya uhaulishaji wa fedha kwa mujibu wa miongozo na taratibu za fedha zinavyoelekeza ili kuepusha kujitokeza kwa mianya ya upotevu wa fedha za Umma. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana hapo chini:-

Jadwali Nambari 185 : Malipo yaliyofanyika bila ya kuwepo kwa bajeti

Namba ya hati ya malipo	Namba ya hundi	Kiasi cha fedha kilicholipwa (shs)	Aliyelipwa	Maelezo
21/8 ya 19/8/2020	TT	4,547,200	New Home Furniture	Ununuzi wa samani za ofisi
7/9 ya 9/9/2020	TT	4,233,600		
Jumla		8,780,800		

6.11 WIZARA YA KILIMO, UMWAGILIAJI, MALIASILI NA MIFUGO

6.11.1 FUNGU L 01 - WIZARA YA KILIMO,UMWAGILIAJI, MALIASILI NA MIFUGO

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Kilimo,Umwagiliaji,Maliasili na Mifugo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 113,035,689,777. Kati ya fedha hizo shilingi 42,707,249,777 kutoka Serikali Kuu, shilingi 59,860,176,000 kutoka kwa Washirika wa Mendeleo na shilingi 10,468,264,000 zikiwa ni Makusanyo kutoka Vyanzo vya Ndani.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo ilipokea shilingi 37,476,202,629 kutoka Serikali kuu ambapo ni sawa na asilimia 88 ya makadirio, na ilipokea shilingi 20,945,742,820 kutoka kwa Washirika wa Mendeleo ikiwa ni sawa na asilimia 34 ya makadirio ya fedha zilizotarajiwa kupokelewa kutoka kwa Washirika wa Mendeleo.

Aidha, Wizara ilikusanya jumla ya shilingi 5,080,418,228 kutoka vyanzo vyake vya ndani sawa na asilimia 49 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 102,567,425,777. Kati ya fedha hizo shilingi 10,365,921,974 kwa ajili ya mishahara, shilingi 4,900,048,531 kwa matumizi mengineyo, shilingi 21,000,000,000 na shilingi 59,860,176,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo na shilingi 6,441,279,272 ikiwa ni ruzuku kutoka Serikalini.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 37,476,202,629 zilingizwa na kutumika sawa asilimia 37 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 10,236,935,592 zimeingizwa na kutumika kwa mishahara sawa na asilimia 99 ya makadirio, shilingi 1,595,238,583 zimeingizwa kwa ajili ya matumizi mengineyo sawa na asilimia 33 ya makadirio, shilingi 4,698,285,634 zimeingizwa ikiwa ni ruzuku kwa Kutoka Serikalini kwa taasisi zinazopewa ruzuku zilizopo chini ya Wizara sawa na asilimia 73 ya makadirio.

Aidha; Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilipokea shilingi 498,000,000 ikiwa ni mchango wa Serikali katika matumizi ya maendeleo sawa na asilimia 2 ya makadirio na shilingi 20,447,742,820 ikiwa ni mchango wa Washirika wa Maendeleo katika matumizi ya maendeleo sawa na asilimia 34 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.11.1.1 Dosari zilizobainika katika Taarifa ya Hesabu za Mwisho wa Mwaka 2020/2021.

Kwa mujibu wa muongozo wa uandaaji wa Taarifa za Hesabu za uliotolewa na Ofisi ya Rais, Fedha na Mipango kitengo cha Mhasibu Mkuu uliwataka wahasibu wa Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo kuainisha taarifa kuhusu mambo mbalimbali pamoja na yale yaliyozoeleka katika kipengele cha Maelezo ya Taarifa za Hesabu (Notes of Financial Statement) kama yalivyotajwa hapo chini.

- a) Maelezo kuhusu Madeni (Debtors and Creditors)
- b) Maelezo kuhusu Bakaa za Mali (Stock)
- c) Maelezo kuhusu Mali Zisizohamishika (Asset List)
- d) Maelezo kuhusu Ruzuku zinazolingizwa Wizarani kwa ajili ya Taasisi Tangu za Wizara na Muhtasari wa Matumizi yake (Subvention Allocation with Expenses).

Ukaguzi umepitia hesabu za Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo za mwaka ulimalizika tarehe 30 Juni, 2021 na kubaini kutokuepo kwa maelezo ya hayo katika kipengele cha Maelezo ya Taarifa za Hesabu (Notes of Financial Statement).

Kukosekana kwa maelezo hayo katika kipengele cha Maelezo ya Taarifa za Hesabu (Notes of Financial Statement) hizo ni kuenda kinyume toleo la Mhasibu Mkuu kuhusu uandaaji wa Taarifa za Hesabu kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Aidha kufanya hivyo ni kuenda kinyume na viwango vya kiuhasibu vya kimataifa (IPSAS).

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kufuata miangozo na taratibu za uandaaji wa Taarifa za Hesabu zinazotolewa na Ofisi ya Raisi, Fedha na Mipango, kadhalika kuenda sambamba na viwango vya uhasibu vya kimataifa (IPSAS).

6.11.1.2 Kuchelewa kuwasilishwa kwa Taarifa za Hesabu za Mwaka 2020 /2021.

Kwa mujibu wa kifungu nambari 119 (1) cha Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016, Taasisi za Umma zinatakiwa kuwasilisha Taarifa za Hesabu za Mwaka kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu Zanzibar miezi mitatu baada ya mwisho wa mwaka wa fedha.

Ukaguzi umebani kwamba Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo iliwasilisha taarifa zake hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu Zanzibar mnamo tarehe 12/10/2021, hivyo Wizara ilichelewa kuwasilisha taarifa hizo kwa muda wa siku kumi na mbili.

Kuchelewa kuwasilisha Taarifa za Hesabu kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu Zanzibar ni kuenda kinyume na kinyume na vifungu nambari 119 (1) cha Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuwailisha Taarifa za Hesabu kwa mujibu wa sheria.

6.11.1.3 Kutokuanisha kwa Makusanyo ya Mapato yaliyopokelewa kwenye Nambari za Benki za Idara ya Misitu yenye Thamani ya Shilingi 1,483,400,503.47

Ukaguzi umebaini kwamba Idara ya Misitu inamiliki nambari za Benki mbali mbali ambazo inakusanyia mapato kutoka kwenye vyanzo vyake vya ndani. Mapato hayo hukusanywa kutoka katika hifadhi za Misitu, mauzo ya mazao ya misitu, fedha kutoka kwa wahisani na adhabu zinatozwa kwa mujibu wa Sheria na Kanuni za usimamizi wa rasilimali za Misitu.

Aidha, Ukaguzi umepitia Taarifa za Hesabu za Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo na kubaini kwamba jumla shilingi 1,483,400,503.47 ambazo zimekusanywa na Idara ya Misitu kutoka vyazo vyake vya ndani hazikuainishwa katika taarifa hiyo. Taarifa za mapato hayo ni kama zinavyonekana katika jadwali nambari 3 hapo chini:-

Jadweli Nambari 186: Makusanyo ya Mapato ambayo hayakuainishwa katika Taarifa za Hesabu za mwaka 2020 -2021

Nambari ya Benki	Jina la Nambari ya Benki	Jina la Benki na Tawi	Mapato yaliokusanywa kwa 2020 -2021 (Tshs)	Jumla (Tshs)
404206000	Mfuko wa Maendeleo ya Mimitu	PBZ - Forodhani Branch TZS	215,206,846.13	215,206,846.13
406009000	Kiwengwa - Pongwe Forest Reserve	PBZ - Forodhani Branch TZS	4,464,500.00	4,464,500.00
730065001	Jozani Chwaka Bay Conservation	PBZ - Forodhani Branch TZS	876,796,159.36	876,796,159.36
0404288000	Maendeleo na Huduma za Kilimo	PBZ - Forodhani Branch TZS	384,552,997.98	384,552,997.98
0404288000	Maendeleo ya Huduma ya Kilimo	PBZ - Forodhani Branch TZS	2,380,000.00	2,380,000.00
Jumla				1,483,400,503.47

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Viwango vya Uhasibu vya Kimataifa vya IPSAS na pia ni kwenda kinyume na vifungu nambari 27, 30 (2) na 34 vya Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuandaa Taarifa za Hesabu kwa mujibu wa sheria na viwango vinavyoeleweka ili kutoa taarifa sahihi katika hesabu za mwaka.

6.11.1.4 Kutokuanisha kwa bakaa lenye thamani ya shilingi 981,065,601.36 katika Taarifa za Hesabu za Mwaka 2020/ 2021

Ukaguzi ulipitia taarifa za nambari za Benki za Idara ya Mimitu pamoja na Taarifa ya Hesabu ya Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo na kubaini kwamba jumla ya shilingi 981,065,601.36 ambazo zilibakia katika nambari za Benki hizo hazikuanishwa katika Taarifa ya Hesabu ya Wizara ya mwaka 2020 /2021.

Jadweli nambari hapo chini linaonesha taarifa za bakaa la fedha katika nambari za Benki za Idara ya Mimitu hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021.

Jadweli Nambari 187 : Makusanyo ya Mapato Ambayo hayakuanishwa katika Taarifa za Hesabu za mwaka 2020 -2021

Nambari ya Benki	Jina la Nambari ya Benki	Jina la Benki na Tawi	Bakaa ya fedha kwa 2020/2021 (Tshs)	Jumla ya fedha (Tshs)
404206000	Mfuko wa Maendeleo ya Mimitu	PBZ - Forodhani Branch TZS	69,901,172.82	69,901,172.82
406009000	Kiwengwa - Pongwe Forest Reserve	PBZ - Forodhani Branch TZS	15,998,066.45	15,998,066.45
730065001	Jozani Chwaka Bay Conservation	PBZ - Forodhani Branch TZS	792,251,439.08	792,251,439.08
775026001	Jozani Chwaka Bay Conservation	PBZ - Forodhani Branch USD	USD 6,362.00	14,632,600.00
0404288000	Maendeleo na Huduma za Kilimo	PBZ - Forodhani Branch TZS	88,282,323.01	88,282,323.01
Jumla				981,065,601.36

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na viwango vya Uhasibu vya kimataifa vya IPSAS (Cash Basis) vile vile ni kwenda kinyume na vifungu nambari 56 na 122 (2) vya Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuandaa Taarifa za Hesabu kwa mujibu wa sheria na viwango vilivyoekwa ili kutoa taarifa sahihi pamoja na kufanya marekebisho kwa hesabu zilizowasilishwa.

6.11.1.5 Kutokuwepo kwa Taarifa za Usuluhishi (Revenue Reconciliation) wa Makusanyo ya Mapato Baina ya Wizara na Idara zinazokusanya Mapato.

Ukaguzi umepitia taarifa za mapato za Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo zilizoanishwa katika taarifa za hesabu za mwaka wa fedha 2020-2021 na baadae kulinganisha taarifa zilizopo kwenye Idara zinazohusika na ukusanyaji wa mapato hayo na kubaini kuwepo kwa tofauti baina yake.

Jadweli hapo chini linaanisha utofauti wa taarifa hizo baina ya zile zilizopo katika hesabu za mwisho za Wizara na zile zilizopatika na ukaguzi kutoka Idara husika.

Kutokuwepo kwa taarifa za usuluhishi wa ukusanyaji mapato unaweza kupelekea kutopata taarifa sahihi za makusanyo ya fedha hizo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 27 (1), (2)(a) na kifungu nambari 30 (1) na (2) vya Sheria namba 12 ya usimamizi wa fedha za umma mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuwa na mpangilio mzuri wa kufanya usuluhishi wa taarifa za mapato baina yake na Idara zinazokusanya kila mwezi ili kuweza kufahamu kama kuna kasoro ambazo zinaweza kujitokeza.

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

Jadweli Nambari 188: Tofauti ya Taarifa za Makusanyo ya Mapato Baina ya Idara na Taarifa za Hesabu za Wizara 2020-2021

	Taarifa za Mapato kwa Mujibu wa Idara - Taarifa za Ukaguzi						Taariza za Hesabu za mwaka 2020-2021				
	PEMBA	IDARA YA MISITU NA MALIASILI ZISIZORE-JESHEKA	IDARA YA KILIMO	TAASISI YA UTAFITI WA KILIMO	IDARA YA UVU-VI	IDARA YA MIFUGO	JUMLA - A	JULAI -FEB	MAR - JUNI	JUMLA - B	TOFAUTI (B-A)
CHANZO CHA MAPATO											
ADA YA MAZAO YA MISITU	31,907,700	362,243,100					394,150,800	199,229,800	131,628,000	330,857,800	(63,293,000)
ADA YA UUZAJI WA MAWE NA MICHANGA NA KOKOTO	344,471,610	1,741,476,892					2,097,814,502	2,567,314,610	3,061,200	2,570,375,810	472,561,308
MAUZO YA UZALISHAJI WA MICHE	575,800	3,179,500					3,755,300	230,000	2,035,800	2,265,800	(1,489,500)
ADA UKAGUZI WA MAZAO	107,484,800	114,766,800					222,251,600	116,862,350	206,265,400	323,127,750	100,876,150
UTIBABU WA WANYAMA	1,280,400					1,539,523,508	1,540,803,908	474,932,924	1,066,350,984	1,541,283,908	480,000
MAPATO YA MIFUGO	12,017,400					692,500	12,709,900	6,927,600	5,781,800	12,709,400	(500)
ADA YA UINGI-ZAJI WAGENI		1,111,155,305		3,432,000			1,114,587,305	2,411,000	1,021,000	3,432,000	(1,111,155,305)
			101,239,150				101,239,150			-	(101,239,150)

6.11.1.6 Kuwepo kwa watumishi ambao hawajalipwa stahiki zao za Likizo

Kwa mujibu wa kifungu nambari 58 (1)(a) cha Kanuni za Utumishi wa Umma za mwaka 2014 Mtumishi wa Umma anastahiki posho la likizo kila baada ya miaka mitatu.

Ukaguzi umebaini kwamba Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo haikuwa na utaratibu mzuri wa kulipa stahiki za watumishi ndani ya muda sahihi.

Orodha ya watumishi hao kutoka maeneo wanayofanya kazi zilipatikana kwa ajili ya ukaguzi na kubainika kwamba jumla ya shilingi 86,000,000 za stahiki za likizo zilikuwa bado hazijalipwa hadi kumalizika kwa ukaguzi huu. Jadweli hapo chini linaonesha jumla ya watumishi hao na fedha wanazodai.

Jadweli Nambari 189: Taarifa za Watumishi Wanaodai Stahiki za Likizo

Idara	Jumla ya Watumishi Wanaodai	Kima cha Posho la Likizo (Tshs)	Jumla (Tshs)
Idara ya Uendeshaji na Utumishi	17	100,000	1,700,000
Idara ya Mipango, Sera na Utafiti	2	100,000	200,000
Idara ya Maendeleo ya Mifugo	131	100,000	13,100,000
Idara ya Mistu na Maliasili Zisizirejesheka	333	100,000	33,300,000
Idara ya Umwagiliaji Maji	63	100,000	6,300,000
Idara ya Kilimo	126	100,000	12,600,000
Idara ya Uhakika wa Chakula na Lishe	17	100,000	1,700,000
Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Zanzibar	171	100,000	17,100,000
Jumla			86,000,000

Kufanya hivyo ni kuenda kinyume kifungu nambari 58 (1)(a) cha Kanuni za Utumishi wa Umma za mwaka 2014. Vile vile kutokuwalipa stahiki zao watumishi hao ndani ya muda kunaweza kukapelekea kushuka kwa ufanisi katika utendaji kazi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha unalipa stahiki za watumishi kwa wakati ili kuepuka malimbikizo ya muda mrefu.

6.11.1.7 Kuwepo kwa Watumishi 165 ambao Washamaliza Muda wa Majaribo ila Bado Hawajathibitishwa.

Kifungu nambari 9 (2) cha Kanuni za Utumishi wa Umma za mwaka 2014 zimeweka ukomo wa muda wa majaribio usiozidi mwaka mmoja na nusu na baada ya hapo mtumishi wa umma anahitajika kuthibitishwa, na endapo bado mtumishi huyo hajatimiza masharti ya kuthibitishwa Taasisi ya Umma inatakiwa kuchukua hatua za kumuachisha kazi.

Ukaguzi umebaini kuwepo kwa jumla watumishi 165 katika Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo ambao wameshapindukia muda wa majaribo na bado hawajathibitishwa. Jadweli nambari lifuatalo linaonesha idadi ya watumishi hao.

Jadweli Nambari 190 : Orodha ya Watumishi ambao Hawajathibitishwa

Nambari	Jina Kamili	Tarehe ya Ajira	Tarehe ya Ukaguzi	Siku alizochelewa kuthibitishwa
1	Asma Kombo Haji	11/05/2019	30/06/2021	234
2	Abdulrahim Bakar Mataka	11/05/2019	30/06/2021	234
3	Husna Saleh Juma	01/11/2019	30/06/2021	60
4	Raudha Abdalla Mohammed	01/11/2019	30/06/2021	60
5	Riziki Abdalla Sheria	05/06/2019	30/06/2021	209
6	Rukia Mashaka Issa	05/06/2019	30/06/2021	209
7	Marya Afani Othman	05/06/2019	30/06/2021	209
8	Abubakar Masoud Ibrahim	06/05/2019	30/06/2021	239
9	Sadik Maulid Khamis	01/11/2019	30/06/2021	60
10	Hassan Shaaban Idd	06/11/2019	30/06/2021	55
11	Yussuf Bakar Salum	01/11/2019	30/06/2021	60
12	Masoud Juma Ali	01/11/2019	30/06/2021	60
13	Khamis Juma Makame	01/11/2019	30/06/2021	60
14	Gora Haji Gora	01/11/2019	30/06/2021	60
15	Abdul-Wahid Yusuf Mohd	01/11/2019	30/06/2021	60
16	Ashura Abdalla Haji	01/11/2019	30/06/2021	60
17	Khamis Haji Khamis	01/11/2019	30/06/2021	60
18	Moh'd Ali Mohd	01/11/2019	30/06/2021	60
19	Yassir Hamad Ali	01/11/2019	30/06/2021	60
20	Talib Juma Khamis	11/01/2019	30/06/2021	354
21	Abdul-Latif Ramadhan Abdalla	11/01/2019	30/06/2021	354
22	Wanu Makame Makbul	11/01/2019	30/06/2021	354
23	Wahid Juma Khamis	01/11/2019	30/06/2021	60
24	Zuhura Makame Ali	11/01/2019	30/06/2021	354
25	Wanu Khamis Nyange	11/01/2019	30/06/2021	354
26	Salim Athumani Guzo	11/01/2019	30/06/2021	354
27	Mahamudu Faki Mohammed	06/05/2019	30/06/2021	239
28	Maryam Hussen Ame	11/01/2019	30/06/2021	354
29	Mkasi Maulid Simai	11/01/2019	30/06/2021	354
30	Mohammed Mwinyiwesa Muhija	06/05/2019	30/06/2021	239
31	Khadija Abdalla Habib	11/01/2019	30/06/2021	354
32	Lila Makata Mwintum	11/01/2019	30/06/2021	354
33	Fathia Abdalla Juma	11/01/2019	30/06/2021	354
34	Haitham Bakar Khatib	11/01/2019	30/06/2021	354
35	Fatma Mmaka Hamad	11/01/2019	30/06/2021	354
36	Fatma Khamis Hamad	05/06/2019	30/06/2021	209
37	Habiba Mkombe Pandu	11/01/2019	30/06/2021	354
38	Juma Moh'd Haji	11/01/2019	30/06/2021	354
39	Hamad Yussuf Ameir	11/01/2019	30/06/2021	354
40	Hassan Mussa Ali	11/01/2019	30/06/2021	354
41	Salama Khalid Suleiman	11/01/2019	30/06/2021	354
42	Abdulwahid Mwadin Hassan	11/01/2019	30/06/2021	354
43	Ali Zahran Moh'd	01/12/2015	30/06/2021	1,491

Nambari	Jina Kamili	Tarehe ya Ajira	Tarehe ya Ukaguzi	Siku alizochelewa kuthibitishwa
44	Khadija Sharif Juma	05/06/2019	30/06/2021	209
45	Idrissa Hamdan Idrissa	05/06/2019	30/06/2021	209
46	Zubeida Issa Mohamed	07/01/2014	30/06/2021	2,184
47	Zainab Omar Mmanga	14/09/2017	30/06/2021	838
48	Yaeni Khamis Kombo	11/01/2019	30/06/2021	354
49	Wanu Khmais Juma	06/05/2019	30/06/2021	239
50	Ummulkulthum Khamis Haji	11/01/2019	30/06/2021	354
51	Thumeya Rashid Ngushi	11/01/2019	30/06/2021	354
52	Stara Makame Ameir	11/01/2019	30/06/2021	354
53	Sleyum Said Khamis	14/09/2017	30/06/2021	838
54	Silima Haji Ussi	11/01/2019	30/06/2021	354
55	Seleman Mwiga Silima	05/06/2019	30/06/2021	209
56	Seif Uweza Fom	11/01/2019	30/06/2021	354
57	Salum Suleiman Mkasi	11/01/2019	30/06/2021	354
58	Salum Bakar Saad	01/02/2018	30/06/2021	698
59	Salha Mkuwi Hamza	11/01/2019	30/06/2021	354
60	Sadik Ameir Makame	05/06/2019	30/06/2021	209
61	Sadam Hussein Khamis	11/01/2019	30/06/2021	354
62	Rose Hillary Mbuya	09/01/2019	30/06/2021	356
63	Rahma Mohamed Said	05/06/2019	30/06/2021	209
64	Rafii Hassan Juma	07/01/2015	30/06/2021	1,819
65	Nassor Omar Saleh	11/01/2019	30/06/2021	354
66	Nassir Salum Ali	07/01/2015	30/06/2021	1,819
67	Mzee Khamis Moh'd	07/01/2015	30/06/2021	1,819
68	Mzee Ali Mzee	11/01/2019	30/06/2021	354
69	Mussa Makame Kassim	07/01/2019	30/06/2021	358
70	Mpaji Juma Haji	11/01/2019	30/06/2021	354
71	Mohamed Abass Abdulla	11/01/2019	30/06/2021	354
72	Mkasi Mtumwa Saleh	11/01/2019	30/06/2021	354
73	Makame Juma Ame	11/01/2019	30/06/2021	354
74	Maryam Shaaban Mabundu	11/01/2019	30/06/2021	354
75	Madina Juma Zubeir	11/01/2019	30/06/2021	354
76	Khamis Omar Makame	11/01/2019	30/06/2021	354
77	Kassim Mohamed Omar	11/01/2019	30/06/2021	354
78	Juma Omar Mohamed	11/01/2019	30/06/2021	354
79	Izhaka Mselem Issa	07/01/2015	30/06/2021	1,819
80	Hassan Maulid Makame	11/01/2019	30/06/2021	354
81	Haji Shukuru Makame	11/01/2019	30/06/2021	354
82	Haji Khamis Omar	11/01/2019	30/06/2021	354
83	Haidar Juma Khamis	05/01/2019	30/06/2021	360
84	Hafidh Khamis Kalamu	06/05/2019	30/06/2021	239
85	Hadia Abass Mrisho	07/06/2014	30/06/2021	2,033
86	Fatma Mbarouk Nassor	11/01/2019	30/06/2021	354
87	Farida Masoud Ame	11/01/2019	30/06/2021	354
88	Biubwa Haji Ussi	11/01/2019	30/06/2021	354

Nambari	Jina Kamili	Tarehe ya Ajira	Tarehe ya Ukaguzi	Siku alizochelewa kuthibitishwa
89	Bahati Abdalla Kassim	11/01/2019	30/06/2021	354
90	Amour Khamis Juma	11/01/2019	30/06/2021	354
91	Amour Haji Ibrahim	07/01/2015	30/06/2021	1,819
92	Aisha Mohamed Naim	11/01/2019	30/06/2021	354
93	Ahmed Khatib Abdalla	11/01/2019	30/06/2021	354
94	Ahmed Haji Haji	07/01/2015	30/06/2021	1,819
95	Adam Moh'd Salum	05/06/2019	30/06/2021	209
96	Adam Juma Mpwani	11/01/2019	30/06/2021	354
97	Abdulshakur Bakar Shaaban	11/01/2019	30/06/2021	354
98	Abdulkarim Ali Mussa	11/01/2019	30/06/2021	354
99	Abdulaaziz Zahran Mohamed	14/09/2017	30/06/2021	838
100	Abdullatif Ibrahim Salmin	11/01/2019	30/06/2021	354
101	Abdi Mohamed Mwinyi	19/06/2015	30/06/2021	1,656
102	Abdalla Ali Sharif	11/01/2019	30/06/2021	354
103	Pili Kitwana Mustafa	01/11/2019	30/06/2021	60
104	Mwanaidi Amour Ibrahim	01/11/2019	30/06/2021	60
105	Zubeid Ali Haji	01/11/2019	30/06/2021	60
106	Sumaiya Ali Makame	11/01/2019	30/06/2021	354
107	Ali Mohamed Ali	11/01/2019	30/06/2021	354
108	Suleiman Zamani Mshenga	11/01/2019	30/06/2021	354
109	Haji Ali Ameir	11/01/2019	30/06/2021	354
110	Chum Salum Chum	11/01/2019	30/06/2021	354
111	Asha Ali Yussuf	06/03/2015	30/06/2021	1,761
112	Hassan Silima Ali	06/03/2015	30/06/2021	1,761
113	Khadija Abdalla Khamis	11/08/2019	30/06/2021	142
114	Asha Haji Masoud	05/08/2019	30/06/2021	148
115	Tatu Juma Ussi	11/05/2019	30/06/2021	234
116	Mtumwa Mohd Tahir	05/06/2019	30/06/2021	209
117	Fauzia Ibrahim Iddi	05/06/2019	30/06/2021	209
118	Mwajuma Banzi Mgongo	05/06/2019	30/06/2021	209
119	Mpaji Hakim Suleiman	05/03/2019	30/06/2021	301
120	Mpaji Shadhil Ali	05/03/2019	30/06/2021	301
121	Amina Rajab Salum	05/03/2019	30/06/2021	301
122	Abass Hafuru Abdulrhman	05/03/2019	30/06/2021	301
123	Khamis Machano Ali	05/03/2019	30/06/2021	301
124	Ibrahim Yahya Yussuf	05/03/2019	30/06/2021	301
125	Laila Haroub Hassan	11/01/2019	30/06/2021	354
126	Ruzuna Othman Ameir	11/01/2019	30/06/2021	354
127	Neema Abdi Basha	11/01/2019	30/06/2021	354
128	Teresia Victo Fabian	11/01/2019	30/06/2021	354
129	Terezia Lazaro Yakoub	11/01/2019	30/06/2021	354
130	Warda Ali Vuaa	11/01/2019	30/06/2021	354
131	Lucy Michael Shija	11/01/2019	30/06/2021	354
132	Maryam Borafya Hamza	11/01/2019	30/06/2021	354
133	Maryam Jecha Salum	11/01/2019	30/06/2021	354

Nambari	Jina Kamili	Tarehe ya Ajira	Tarehe ya Ukaguzi	Siku alizochelewa kuthibitishwa
134	Khamis Amour Khamis	11/01/2019	30/06/2021	354
135	Pandu Mbata Pandu	11/01/2019	30/06/2021	354
136	Salma Bakil Abdalla	11/01/2019	30/06/2021	354
137	Selina Gerphas Bundala	11/01/2019	30/06/2021	354
138	Rehema Abdalla Sanga	11/01/2019	30/06/2021	354
139	Chiku Juma Ali	11/01/2019	30/06/2021	354
140	Patima Makame Ali	11/01/2019	30/06/2021	354
141	Issa Shija Magulu	11/01/2019	30/06/2021	354
142	Ali Seif Salum	11/01/2019	30/06/2021	354
143	Hidaya Silima Juma	11/01/2019	30/06/2021	354
144	Eliza Joseph Edward	11/01/2019	30/06/2021	354
145	Othman Juma Othman	05/08/2018	30/06/2021	513
146	Machano Bakari Haji	05/01/2019	30/06/2021	360
147	Raya Khamis Abdalla	11/01/2019	30/06/2021	354
148	Abdallah Athuman Ramadhan	11/01/2019	30/06/2021	354
149	Khadija Mzee Nadhardeen	11/01/2019	30/06/2021	354
150	Oliva Tomas Ramadhan	11/01/2019	30/06/2021	354
151	Mosi Abdalla Haji	11/01/2019	30/06/2021	354
152	Hamad Suleiman Ali	05/06/2019	30/06/2021	209
153	Mtumwa Mohamed Kassim	05/06/2019	30/06/2021	209
154	Fatma Juma Mussa	05/06/2019	30/06/2021	209
155	Zuwena Issa Mgongo	01/05/2016	30/06/2021	1,339
156	Vuai Mkoko Hassan	07/01/2014	30/06/2021	2,184
157	Idrissa Ibrahim Jaji	05/06/2019	30/06/2021	209
158	Asma Othman Khamis	17/04/2015	30/06/2021	1,719
159	Ame Juma Ali	19/06/2015	30/06/2021	1,656
160	Miraji Ajae Seremala	07/01/2015	30/06/2021	1,819
161	Riziki Ikrabu Daud	11/01/2019	30/06/2021	354
162	Khamis Juma Makame	11/01/2019	30/06/2021	354
163	Ruzuna Othman Mussa	01/11/2019	30/06/2021	60
164	Salma Bakil Abdalla	01/11/2019	30/06/2021	60
165	Neema Abdi Basha	01/11/2019	30/06/2021	60

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 9 (2) cha Kanuni za Utumishi wa Umma za mwaka 2014. Vile vile kutokuwathibitisha watumishi hao kunaweza kuwakosesha stahiki na haki zao za kazi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuchukua hatua za kuwathibitisha watumishi hao ili kuendana na sheria na kanuni za utumishi wa umma.

6.11.1.8 Mapungufu katika Ujazaji wa Kalamazoo za Watumishi

Ukaguzi umebaini kitengo cha utumishi chenye dhamana ya kutunza kumbukumbu za watumishi ikiwa pamoja na kujaza Kalamazoo hawajazi Kalamazoo hizo kwa ukamilifu wa taarifa zote za mtumishi hadi kufikia mwezi husika, Kalamazoo nyingi zilizojazwa taarifa zake zimeishia mwaka 2020.

Kutokujaza kwa ukamilifu kunaweza kupelekea usumbufu katika kutambua kwa uhakika taarifa za mtumishi aidha inaweza kupelekea kukosekana taarifa kamili pale wanapojiandaa kumtengenezea haki za kiinua mgongo na pensheni pindi mfanyakazi anapostaafu.

Kusita kujaza taarifa za mtumishi kunaweza kupelekea kuharibu mtiririko mzuri wa taarifa za stahiki na mikato ya mtumishi.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha unaandaa usimamizi mzuri ili kuweza kuhakikisha taarifa za wafanyakazi zinajazwa kikamilifu.

6.11.1.9 Kutokununua Vifaa vya Kuandika kutoka kwa Wakala wa Mchapaji wa Serikali na Bohari Kuu.

Kifungu nambari 35 cha Sheria ya Wakala wa Serikali wa Uchapaji Zanzibar ya mwaka 2018 kimezitaka Taasisi zote za Serikali kupeleka kazi zake zote za uchapaji na mahitaji ya vifaa vya ofisi na vya kuandikia kwa Wakala wa Uchapaji wa Serikali Zanzibar.

Ukaguzi umebaini Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo iliafanya manunuzi ya vifaa vya kuandikia kutoka kwa wasamabazaji wengine na jumla shilingi 58,274,141 zilitumika kwa ajili manunuzi ya vifaa hivyo kutoka kwa wasambazaji ambao hawakuruhusiwa kisheria, Jadweli namabari 10 linaanisha:-

Jadweli Nambari 191: Manunuzi ya Uchapaji na Vifaa vya Kuandikia

Code	Maelezo	Kima
6112208	Manunuzi ya Kompyuta	17,513,088
6112209	Manunuzi ya Mashine ya Kuchapishia (Printer)	1,700,500
2206001	Manunuzi ya Vifaa vya Kuandikia	34,447,749
2206002	Gharama za Uchapaji	14,610,443
2206005	Vifaa vya Kompyuta	2,689,833
Jumla		70,961,613

Kutokufuata utaratibu ambao umewekwa na serikali katika ununuzi wa vifaa vya ofisi ni kwenda kinyume na sheria ya 35(1) ya kifungu cha Wakala wa Serikali wa Uchapaji Zanzibar cha mwaka 2018.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kufuata sheria na kuanza kununua vifaa hivyo kama ilivyoelekezwa na sheria.

6.11.1.10 Kuwepo kwa Vyombo vya Moto vilivyolala kwa Muda Mrefu

Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo inamiliki vyombo vya aina tofauti vya usafiri, Ukaguzi umebaini baadhi ya vyombo hivyo vimelala kwa sababu ya ubovu kwa muda mrefu sasa. Kuwacha vyombo vya moto vikiwa vimelala kwa muda mrefu kunaweza kupelekea kuitia hasara kubwa Wizara kwa kuongezeka kwa gharama za matengenezo au kupelekea kutotengenezeka kabisa. Baadhi ya magari yaliyolala ni kama ifuatavyo katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 192 : Orodha ya Magari yaliyolala kwa Muda Mrefu.

Namba	Namba za Gari	Idara Inayotoka
1.	SMZ 316 A Nissan SMZ 166 B Nissan	Idara ya umwagiliaji maji.
2.	SMZ 522 Toyota	Idara ya misitu
3.	SMZ 478 A	Idara ya mifugo
4.	SMZ 203 A Nissan	Idara ya mipango.
5.	SMZ 136 A SMZ 174 A	Taasisi ya utafiti
6.	SMZ 603 A	Idara ya kilimo.
7	SMZ 166 A	Taasisi ya utafiti wa kilimo kizimbani

Kuviacha vyombo hivyo vikiwa vimelala kwa ajili ya ubovu kunaweza kupelekea kuharibika kabisa na kutoweza kutumika tena.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuvitengeneza vyombo hivyo ili kupata tija katika shughuli za kiutendaji.

6.11.1.11 Kutokukata Bima kwa Ajili ya Vyombo vya Moto vya Wizara

Ukaguzi umebaini Wizara ya Kilimo, Umwagiliaji, Maliasili na Mifugo haikuchukua hatua za tahadhari kwa kuvikatia bima vyombo vyake ili kuiepusha Wizara na hasara za matengenezo endapo kutatokea ajali. Orodha ya gari ambazo hazijakatiwa bima zinaonekana katika jadweli hapo chini.

Jadweli Nambari 193: Orodha ya Gari Zisizokuwa na Bima

Namba	Namba ya Gari	Tarehe iliyokatiwa Bima	Tarehe iliyokwisha Bima
1.	SMZ 382 B	05/04/2019	04/04/2020
2.	SMZ 653 A	05/04/2019	04/04/2020
3.	SMZ 785 A	05/04/2019	04/04/2020
4.	SMZ 383 B	05/04/2019	04/04/2020

Kutovikinga vyombo kwa kuvikatia bima inaonesha udhaifu wa Wizara katika kujilinda na majanga yanayoweza kuleta hasara kwa Mali zinazomilikiwa na Wizara.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuvitengeneza vyombo hivyo ili kupata tija katika shughuli za kiutendaji.

IDARA YA MAENDELEO YA MIFUGO ZANZIBAR**6.11.1.12 Dosari katika Ukusanyaji wa Tozo za Leseni ya Mbwa**

Ukaguzi ulizungumza na maofisa wa Idara ya Maendeleo ya Mifungo pamoja kupitia Sheria namabri 11 ya Usimamaizi wa Rasilimali za Wanyama ya mwaka 1999 na taarifa za mapato za Idara ya Maendeleo ya Mifugo ili kujua vyanzo vya mapato vya Idara hiyo.

Kwa mujibu wa kifungu nambari 58, 59 na 60 vya Sheria namabri 11 ya Usimamaizi wa Rasilimali za Wanyama ya mwaka 1999 vinaonesha chanzo cha mapato cha Leseni za Mbwa ambao wana umri wa zaidi ya miezi mitatu na utaratibu wa udhibiti wake.

Ukaguzi ulipitia Jadwali la Saba (Malipo ya Tozo na Ada kwa Huduma za Mifugo) la Sheria namabri 11 ya Usimamaizi wa Rasilimali za Wanyama ya mwaka 1999 pamoja na taarifa za mapato za Idara ya Maendeleo ya Mifugo na kubaini kwamba chanzo hicho cha mapato hakikutumika katika ukusanyaji wa mapato ya mwaka wa fedha 2020-2021.

Kutokutumika kwa chanzo hicho cha mapato kunaweza kusababisha upungufu wa ukusanyaji wa mapato ya Idara na kufanya hivyo ni kwenda kinyume ya vifungu nambari 58, 59 na 60 vya Sheria namabri 11 ya Usimamaizi wa Rasilimali za Wanyama ya mwaka 1999.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kutumia vyanzo vyake vya mapato kikamilifu ili kuongeza kima cha mapato ya Serikali.

IDARA YA MISITU ZANZIBAR

6.11.1.13 Kutokuandaa Taarifa za Hesabu za Mfuko wa Maendeleo ya Misititu za mwaka wa fedha 2020-2021

Ukaguzi umebaini kwamba Idara ya Misitu inamiliki Mfuko wa Maendeleo ya Misitu ambao unafanya shuhuli za maendeleo ya misitu kwa kupokea mapato na kufanya matumizi kupitia hesabu ya Benki kama inavyoainishwa katika jadwali hapo chini.

Jadwali Nambari 194: Muhtasari wa Nambari ya Benki ya Mfuko wa Maendeleo ya Misitu kwa Mwaka wa Fedha 2020 - 2021

Maelezo	2020 - 2021
Nambari ya Benki	404206000
Jina la Nambari ya Benki	MFUKO WA MAENDELEO YA MISITU
Benki na Tawi	PBZ - Forodhani Branch
Bakaa ya Mwanzo wa Mwaka	12,367,920.02
Mapato 2020 – 2021	215,206,846.13
Matumizi 2020 -2021	157,286,676.50
Fedha Zilizorejeshwa	
Gharama za Benki	386,916.83
Bakaa ya Mwisho wa Mwaka	69,901,172.82

Aidha; kwa mujibu wa kifungu nambari 82 (3) cha Sheria nambari 10 ya Usimamizi na Uhifadhi wa Rasilimali za Misitu ya mwaka 1996, kinamtaka Msimamizi wa Misitu (Forest Administrator) kuandaa Taarifa za Kifedha za kila mwaka ambazo zitakaguliwa na kujumuishwa katika Taarifa ya Mfuko wa Maendeleo na kuwasilishwa kwa Waziri mwenye dhamana.

Kufanya hivyo ni kuenda kinyume na kifungu nambari 82 (3) cha Sheria nambari 10 ya Usimamizi na Uhifadhi wa Rasilimali za Misitu ya mwaka 1996. Vile vile ni kuenda kinyume na kifungu nambari 120(1) na kifungu nambari 119(1) vya Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha hesabu za mfuko wa maendeleo ya misitu zinafungwa kwa wakati na kuwasilishwa sehemu zote husika kama matakwa ya sheria ya Mfuko yalivyoamrisha.

6.11.1.14 Kukosekana kwa Taarifa za Kielektroniki za Mapato ya Mchanga yanayokusanywa kwa Makampuni

Ukaguzi ulifanya mahojiano na watumishi wenye dhamana ya mapato ya Mchanga na kubaini kwamba Idara ya Misitu ilikuwa inatumia Mfumo wa Kielektroniki (Mail Merge) kwa ajili ya kutunzia kumbu kumbu za Vibali vya Mchanga. Taarifa hizo zilitayarishwa na kutunzwa katika makundi matatu amabayo ni:-

- Taarifa za Vibali vya Mchanga kwa Makampuni na Miradi.
- Taarifa za Vibali vya Mchanga kwa Viwanda vya Matofali.
- Taarifa za Vibali vya Mchanga kwa Wananchi wa Kawaida.

Ukaguzi ulihitaji kupatiwa Taarifa hizo na kuzikosa Taarifa za Vibali vya Mchanga kwa Makampuni na Miradi. Aidha, Ukaguzi ulihitaji maelezo ya kukosekana kwa Taarifa na kupata maelezo ya kwamba Kompyuta iliyokuwa ikitumika kuhifadha Taarifa hizo liaribika na Idara ya Misitu haikuwa na nakala yake.

Hadi kumalizika kwa Ukaguzi wa mwaka wa fedha 2020/2021, Taarifa za Vibali vya Mchanga kwa Makampuni na Miradi hazikupatikana kwa ajili ya Ukaguzi.

Kufanya hivyo ni kuenda kinyume na vifungu namabri 27 (2)(a), 32 (2) na 34 (1) vya Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha unalisimamia suala la upatikana wa taarifa za kielektroniki za mapato ya mchanga na kuziwasilishwa kwa ajili ya kukamilisha ukaguzi.

6.11.1.15 Kutopatikana kwa baadhi ya vitabu vya mapato kwa Ukaguzi katika Idara ya Misitu

Ukaguzi uliomba taarifa za mapato ya Idara pamoja na kumbukumbu za ukusanyaji wa mapato hayo kwa ajili ya kazi za ukaguzi wa mapato. Aidha, baadhi ya vitabu vya risiti vilivyotakiwa kuwasilishwa kwa ukaguzi havikupatikana hadi kumalizika kwa Ukaguzi na hali hiyo kupelekea ukaguzi kushindwa kujiridhisha usahihi wa taarifa za mapato ya Idara. Jadweli hapo chini linaonesha orodha ya vitabu hivyo.

Jadweli Nambari 195: Orodha ya Vitabu vya Stakabadhi Ambavyo Havikupatikana kwa Ukaguzi.

Namba	Tarehe	Nambari ya Mwanzo ya Stakabadhi	Nambari ya Mwisho ya Stakabadhi	Idadi ya Vitabu vya Stakabadhi Vilivyokosekana kwa Ukaguzi
1.	1.8.2020	604901	604950	1
2.	3.8.2020	604951	605000	1
3.		605051	605100	1
4.	4.8.2020	605001	605050	1
5.		605101	605150	1
6.	5.8.2020	605151	605300	3
7.	6.8.2020	605301	605400	2

Namba	Tarehe	Nambari ya Mwanzo ya Stakabadhi	Nambari ya Mwisho ya Stakabadhi	Idadi ya Vitabu vya Stakabadhi Vilivyokosekana kwa Ukaguzi
8.	7.8.2020	605401	605450	1
9.		681601	681650	1
10.	10.8.2020	681651	681800	3
11.	11.8.2020	681801	681900	2
12.	12.8.2020	681901	682000	2
13.	13.8.2020	676501	676600	2
	14.8.2020	626001	626100	2
14.	15.8.2020	622101	622200	2
15.	17.9.2020	723751	723800	1
16.	2.10.2020	670851	670900	1
17.	9.1.2021	7001	7200	4
18.	13.1.2021	7201	7300	2
19.		10751	10800	1
20.	14.1.2021	10801	10950	3
21.	15.1.2021	10951	11050	2
22.	16.1.2021	11051	11150	2
23.	18.1.2021	11151	11250	2
24.	19.1.2021	32201	32250	1
25.		32101	32150	1
26.	20.1.2021	32151	32200	1
27.		32251	32400	3
28.	21.1.2021	32401	32550	3
29.	23.1.2021	32651	32750	2
30.	22.1.2021	32551	32600	1
31.	25.1.2021	32601	32650	1
32.		67001	67100	2
33.	26.1.2021	32751	32850	1
34.		67101	67150	2
35.	27.1.2021	67151	67300	3
36.	28.1.2021	67301	67400	2
37.	29.1.2021	67401	67500	2
38.	30.1.2021	66701	66800	2
Jumla				70

Kufanya hivyo kunapelekea kutokukamilika kwa taarifa zinazohitajika kwa ajili ya ukaguzi hivyo kushindwa kutoa maoni ya ukaguzi kuhusu taarifa za fedha za Wizara.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha unawasilishwa vitabu hivyo ili kuweza kukamilisha ukaguzi.

6.11.1.16 Malipo ya Posho yaliyolipwa Bila ya Toleo Maalum

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba kuna maposho ambayo yamelipwa bila ya kuwepo kwa ruhusa maalum ambayo inaidhinisha kulipwa kwa maposho hayo. Aidha ukaguzi umeshindwa kupata orodha maalum ya wanaostahiki kulipwa maposho hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Malipo yenyewe ni kama yafuatayo:-

Jadweli Nambari 196 : Malipo ya Posho yaliyolipwa Bila ya Toleo Maalum

Hati Namba	Hundi Namba	Thamani (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
06/10	001264	4,420,000	Mfuko wa maendeleo ya misitu	Ikiwa ni malipo ya posho maalum kwa mwezi wa Agosti 2020 kwa watendaji wa mchanga

Kufanya malipo ya posho za watumishi bila ya kuwepo kwa toleo ni kuenda kinyume na sheria za utumishi wa umma.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa idara kuwasilisha dokezo lililoruhusu malipo ya posho ili kufanyiwa ukaguzi wa mara ya pili.

6.11.1.17 Uhamishaji wa Vitabu 109 vya Stakabadhi bila ya kuwepo kwa maandishi kutoka Idara ya Misitu kwenda Wizara ya Ardhi

Awali, Taasisi za Umma huchukua Vitabu vya stakabadhi kutoka Ofisi ya Rais Fedha na Mipango, kwa jukumu la kuvitunza na kuvitumia kwa dhumuni la kukusanya mapato ili kupata uhalali wa mapato hayo.

Ukaguzi umebaini kwamba Idara ya Misitu ilitoa jumla ya vitabu vya stakabadhi 109 na kuvipeleka Wizara ya Ardhi bila ya kuwepo kwa barua ya makabidhiano hali ambayo inaweza kupelekea kutokea kwa upotevu au udanganyifu.

Orodha ya vitabu vya stakabadhi vilivyopelekwa Wizara ya Ardhi vinaonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 197: Orodha ya vitabu vilivyopelekwa Wizara ya Ardhi Bila ya Idhini ya Kimaandishi

Namba	Jina la Mtumishi Aliechukua Vitabu	Nambari ya Mwanzo ya Stakabadhi	Nambari ya Mwisho ya Stakabadhi	Idadi ya Vitabu vya Stakabadhi Vilivyochukuliwa
1.	Juma Khamis Ame	749501	749600	2
	-	001751	001850	2
	-	034401	035100	3
	-	001851	002000	3
2.	Time Shaame	709651	709700	1
		004851	005000	3
3.	Haji Ali Haji	747001	747050	1
		006251	006450	3
4.	Tausi Shaaban	032101	032850	15
		007001	007300	6
5.	Abdalla Abeid Yakut	011251	011400	3
6.	Fatma Salum	010751	011250	10
7.	Moh'd Tahir Moh'd	004451	004550	2

Namba	Jina la Mtumishi Alichukua Vitabu	Nambari ya Mwanzo ya Stakabadhi	Nambari ya Mwisho ya Stakabadhi	Idadi ya Vitabu vya Stakabadhi Vilivyochukuliwa
		003601	004450	16
8.	Rukia Mustafa	000501	001000	10
9.	Fatma Amar	007551	008000	9
10.	Haji Khamis	032851	033350	10
11.	Haruna Abdallah	033851	034350	10
Jumla				109

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 27 cha Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kufuata taratibu za Makabidhiano kwa kuweka kumbukumbu za kimaandishi.

6.11.1.18 Kukosekana kwa Daftari la Vifungu la Idara ya Misitu

Barua rasmi ya Katibu Mkuu wa Ofisi ya Rais Fedha na Mipango ya tarehe 9 Juni 2021 yenye kumbu kumbu nambari AD.5/184/01/01/80 kuenda kwa Taasisi za Umma ilielekeza kwamba " Matumizi yote yaliyofanywa mwaka 2020/2021 yaingizwe katika "Vote Book" kwa mujibu wa Kasma husika. Aidha "Vote Book" zifungwe kwa ajili ya kukaguliwa."

Ukaguzi umebaini kwamba Idara ya Misitu ilifanya matumizi ya shilingi 798,466,751.94 kupitia Nambari za Benki kama jadweli nambari 18 linavyoanisha hapo chini.

Aidha; Ukaguzi umebaini Idara ya Misitu haikuwa na Daftari la vifungu hali ambayo inasababisha ugumu katika kazi za Ukaguzi.

Jadweli Nambari 198: Matumizi ya Idara ya Misitu kupitia Misitu kwa Mwaka wa Fedha 2020 - 2021

Nambari ya Benki	Jina la Nambari ya Benki	Jina la Benki na Tawi	Matumizi kwa mwaka 2020 -2021 (Tshs)	Jumla (Tshs)
404206000	Mfuko wa Maendeleo ya Misitu	PBZ - Forodhani Branch TZS	157,286,676.50	157,286,676.50
730065001	Jozani Chwaja Bay Conservation	PBZ - Forodhani Branch TZS	641,180,075.44	641,180,075.44
Jumla				798,466,751.94

Kutotumia Daftari la vifungu kunasababisha mambo yafuatayo:-

- Kumsababishia mkaguzi mzunguko mrefu wa kujua uwiano wa hesabu katika kila kasma (Component) na uhalisia wa matumizi.
- Kufanya uhaulishaji wa vifungu bila kuzingatia sheria na kujificha kwa taarifa endapo mkaguzi hatokuwa na upeo mkubwa katika kazi zake.

Kusababisha kutoelewana kwa mkaguzi na mkaguliwa na kuleta uhusiano mbaya endapo mkaguzi atakapotaka kuchambuliwa taarifa hizo ili kujiridhisha kama ilivyo katika lengo mojawapo la ukaguzi n.k.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuanzisha matumizi ya Daftari la Vifungu kwa ajili ya utunzaji mzuri wa hesabu.

6.11.1.19 Kufanya Matumizi ya shilingi 798,466,751.94 Bila ya Mpango wa Manunuzi wa Idara ya Misitu

Kifungu nambari 29 (e) na kifungu nambari 42 (2) vya Sheria namabri 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 vinaitaka Taasisi ya Umma kuandaa na kutangaza mpango wa manunuzi na uondoshaji wa mali za Umma.

Vile vile kifungu nambari 42 (7) kimeeleza kwamba ununuzi hautofanyika kinyume na mpango wa ununuzi na uondoshaji wa mali za umma isipokuwa kwa hali ya haraka na dharura.

Ukaguzi umebaini Idara ya Misitu ilifanya manunuzi yenye thamani ya shilingi 798,466,751.94 kupitia Hesabu za Benki namabri 404206000 na 730065001 kama inavyoanishwa katika jadweli nambari 18 hapo juu. Aidha, Ukaguzi umebaini manunuzi hayo yalifanywa katika hali ya kawaida bila ya kuwepo kwa mpango huo wa manunuzi.

Kufanya hivyo ni kuenda kifungu nambari 42 (7) cha Sheria namabri 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha wanandaa mpango wa manunuzi wa mwaka (Annual Procurement Plan) ili kuepokana na manunuzi holela.

6.11.1.20 Kutopatikana kwa ripoti ya tathmini ya malipo ya Fidia Shilingi 32,248,400

Idara ya misitu na mali zisizorejeshika imefanya malipo kwa ajili ya fidia kwa wakulima wa Kiombamvua waliothirika na shughuli za uchimbaji wa mchanga, hadi tunamaliza ukaguzi ripoti ya tathmini haikupatikana kwa ajili ya ukaguzi ili kuthibitisha uhalali wa viwango walivyolipwa kwa Waathirika. Malipo hayo yamefanyika kupitia hati namba 04/07 kupiti hesabu ya Mfuko wa Maendeleo ya Misitu.

Kufanya malipo bila ya kuambatanisha nyaraka kwa ukamilifu nikuenda kinyume na kanuni 95(4) ya kanuni za sheria ya fedha za umma.

Ukaguzi unawashauri viongozi wa idara kuwasilisha ripoti ya tathmini kwa ajili ya kufanyiwa ukaguzi.

6.11.1.21 Dosari katika Hifadhi ya Taifa ya Jozani

Ukaguzi ulifanya mazungumzo na watumishi wa Hifadhi ya Taifa Jozani kwa lengo la kujua hali halisi ya uendeshaji wa hifadhi hiyo. Ukaguzi ulibani mbali mbali katika hifadhi hiyo kama zinavyoanishwa hapo chini:-

a) Kukosekana kwa Mihutasari ya Vikao vya Kamati ya Kiintelijensia ya Hifadhi ya Taifa ya Jozani

Vifungu nambari 10 na 11 vya Kanuni ya Hifadh ya Ukanda Jozani Chakwa ya mwaka 2018 iliyotolewa katika Gazeti Rasmi la Serikali nambari 62 vimetambulisha na kutaja kazi za Kamati ya Kiintekigenisia.

Ukaguzi ulitaka kuona mihutasari ya vikao vya kamati hiyo ili kujiridhisha utekelezaji wa majukumu yake ya kiusalama na uimarishaji wa mahusiano mazuri na wadau wanaoizunguka Hifadhi ya Taifa ya Jizani.

Hadi kumalizika kwa Ukaguzi mihutasari ya vikao vya kamati hiyo haikupatikana kwa ajili ya Ukaguzi.

b) Kutokuwepo kwa Bodi ya Ushauri ya Hifadhi ya Taifa ya Jozani

Kwa mujibu wa kifungu nambari 12 cha Kanuni ya Hifadh ya Ukanda Jozani Chwaka ya mwaka 2018 kinaitaka Hifadhi ya Taifa ya Jozani kuwa na Bodi ya Ushauri ambayo utendaji wake umetajwa katika kifungu nambari 13 hadi 16 vya Kanununi hiyo.

Ukaguzi umebaini kwamba Hifadhi ya Taifa ya Jozani haikuwa na Bodi ya Ushauri kwa mwaka wa fedha uliomalizika tarehe 30 Juni, 2021.

c) Mapato ya Mgahawa kutumika kwa kulipa Posho la muda wa ziada kwa Wafanyakazi wa Hifadhi ya Taifa Jozani bila ya Idhini ya Kiimandishi.

Ukaguzi ulifanya mazungumzo na uongozi wa Hifadhi ya Taifa ya Jozani na kubaini kuwepo kwa Mgahawa katika hifadhi hiyo ambao mapato yanayopatikana katika mgahawa huwo hutumika kwa kulipa posho la muda wa ziada kwa wafanyakazi wa hifadhi hiyo.

Ukaguzi ulihoji na kuomba kupatiwa ruhusa ya kiimandishi iliyodhinisha kufanyika hivyo.

Hadi kumalizika kwa ukaguzi ruhusa ya kufanya hivyo haikupatikana kwa ajili ya Ukaguzi.

d) Kukosekana kwa Mikataba ya Makampuni yanayotembeza Wageni kwa Mkopo katika Hifadhi ya Msitu wa Jozani

Ukaguzi umebaini Hifadhi ya Msitu wa Jozani hupokea wageni kutoka Makampuni yanayotembeza wageni hao kwa njia ya mkopo. Makampuni hayo huandaliwa Ankara za thamani ya fedha ya ada za wageni waliokwenda katika Hifadhi hiyo kwa muda wa mwezi kutoka Idara ya Misisitu na baadae hulipa kupitia hesabu ya Benki ya Hifadhi ya Taifa ya Jozani.

Ukaguzi ulihitaji kupatiwa nakala za mikataba inayotoa ruhusa kwa makampuni hayo kutolipa fedha taslim wakati wakitembeza wageni katika hifadhi, hadi kumalizika kwa Ukaguzi mikataba hiyo haikupatikana.

Orodha ya Makampuni hayo yanatembeza wageni ni kama inavyonekana hapo chini:-

- Zan Tours
- Gallery
- Africa Spirit
- Madeira

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 42 (7) cha Sheria nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea kuongezeka kwa changamoto za kiutendaji na kudhoofisha uendelezaji wa Hifadhi ya Taifa ya Jozani.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha wanafuta taratibu na sheria kwa ajili ya uendeshaji mzuri wa Hifadhi ya Taifa ya Jozani.

6.11.1.22 Dosari katika Hifadhi ya Msitu wa Asili wa Masingini

Ukaguzi ulifanya mazungumzo na watumishi wa Msitu wa Asili wa Masingini kwa lengo la kujua hali halisi ya uendeshaji wa hifadhi hiyo. Ukaguzi ulibani mbali mbali katika hifadhi hiyo kama zinavyoanishwa hapo chini:-

a) Kutokuwepo kwa Bodi ya Ushauri ya Hifadhi ya Msitu ya Asili wa Masingini

Kwa mujibu wa kifungu nambari 10 cha Kanuni ya Hifadhi ya Msitu ya Asili ya mwaka 2018 kinaitaka Hifadhi ya Msitu ya Asili wa Masingini kuwa na Bodi ya Ushauri ambayo utendaji wake umetajwa katika kifungu nambari 11 cha Kanununi hiyo.

Ukaguzi umebaini kwamba Hifadhi ya Msitu ya Asili wa Masingini haikuwa na Bodi ya Ushari kwa mwaka wa fedha uliomalizika tarehe 30 Juni, 2021.

b) Uchakavu wa Miundombinu na Kukosekana kwa baadhi ya Huduma katika Hifadhi ya Msitu wa Asili wa Masingini

Ukaguzi ulitembelea Hifadhi ya Msitu wa Asili wa Masingini tarehe 17.12.2021 kwa madhumuni ya kuona hali halisi ya hifadhi na uendeshaji wake, ukaguzi ulibaini dosari mbalimbali katika miundombinu ya hifadhi hiyo kama zifuatazo:-

- Njia ya kuingilia kwenye hifadhi ilikuwa na mabonde na hivyo hupelekea kutokufika kwa wepesi na haraka katika hifadhi ya Masingini.
- Mnara unaotumika kuangalia mji wa Zanzibar uliojengwa kwa kutumia magogo ya miti na boriti ulionekana na athari za kuoza na paa la makuti likiwa lishaharibika, pamoja na kuwa mnara huo ni chanzo kizuri cha kuingiza mapato lakini hakuna kilichoingia kwa muda mrefu.
- Vibaraza vya maeneo ya kumpumzikia wageni na Vyoo havijaendelezwa toka mwaka 2018 vilipojengwa.
- Paa la banda la mkahawa lilijengwa kwa makuti lilioneka kuwa lishaharibika hivyo kuhatarisha kuoza kwa miti na magogo yaliyojengewa mkahawa huo.

c) Kutokuendelezwa kwa mradi wa kujenga vyoo kwa muda mrefu

Hifadhi ya masingini ilianzisha mradi wa kujenga vyoo ndani ya hifadhi hiyo ili kuepusha usumbufu kwa wageni wanaotembelea hifadhi kadhalika wafanyakazi, ukaguzi umebaini ujenzi huo haukuendelezwa tangu uliposimama 2018 hivyo kushindwa kutatua changamoto hiyo na kupelekea kupotea kwa rasilimali fedha zilizowekezwa kwenye mradi huo na kushusha mapato ya hifadhi hiyo kwa kuondosha mvuto kunakosababishwa na kukosekana na huduma muhimu za vyoo.

d) Idadi Isiyokidhi ya Wafanyakazi Ndani ya Hifadhi ya Masingini

Ukaguzi umebaini Wizara ya Kilimo Umwagiliaji Maliasili na Mifugo haijaandaa mpango mzuri wa wafanyakazi kwa ajili ya kutunza hifadhi, kulinda, kutembeza wageni na kuendeleza eneo la uhifadhi, kumekuwa hakuna mbadala wa wafanyakazi wanaofariki, wanaostaafu kwa mujibu wa sheria na wanaohamishwa kikawaida hali iliyopelekea kuwepo na idadi ya chini ya wafanyakazi wanaoelekea kushindwa kutoa huduma kamilifu ndani ya hifadhi.

e) Upungufu wa ziara za Viongozi wa Wizara na Idara Kukagua Changamoto za Hifadhi ya Masingini

Ziara za mara kwa mara za viongozi husaidia uongozi kutambua kwa kina mafanikio na changamoto zinazoikabili sehemu husika, ukaguzi umebaini viongozi wa Wizara na idara hawana utaratibu wa kufanya ziara ndani ya hifadhi ilikutambua vikwazo wanavyokabilia navyo watendaji. Kufanya hivyo kunadumaza jitihada za watendaji na kuongezeka kwa changamoto zitazopelekea kudumaa na huenda kutoweka kwa hifadhi hiyo.

Kuwepo kwa dosari hizo kunaweza kupelekea kuongezeka kwa changamoto za kiutendaji na kudhofisha uendelezaji wa Hifadhi ya Msitu wa Asili wa Masingini.

Uongozi wa Wizara unapaswa kuhakikisha miradi yote iliyoanzishwa inatekelezwa na kukamilika ili kuepusha kupotea kwa rasilimali fedha iliyowekezwa ikiwa ni pamoja na kutilia mkazo kukamilika kwa ujenzi wa vyoo ili kurejesha haiba njema ya hifadhi ya masingini.

Aidha, uongozi wa Wizara inaweza kuimarisha hifadhi kwa kuweka utaratibu na idadi yakutosha ya watumishi katika Hifadhi pamoja na kuandaa utaratibu wa usafiri kwa wafanyakazi ili waweze kutimiza majukumu yao kwa ufanisi, vile vile kuwaandalia malipo ya utumishi baada ya saa za kazi kwa watendaji wa hifadhi.

IDARA YA KILIMO

6.11.1.23 Malipo yasiyokuwa na stakabadhi shilingi 56,840,000

Ukaguzi umebaini kwamba kuna malipo yamefanyika lakini stakabadhi za malipo husika hazikuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kutoambatanisha stakabadhi za malipo ni kwenda kinyume na sheria za fedha za Zanzibar za mwaka 2016. Malipo hayo yanaonekana katika mchanganuo wa jadweli nambari 21 hapo chini:-

Jadweli Nambari 199: Orodha ya Malipo yasiyokuwa na Stakabadhi

Namba	Hati Namba	Hundi Namba	Thamani (shs)	Alielipwa	Maelezo
1.	M4/06		56,840,000	Mafada kilimo limited	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ununuzi wa pembejeo

Kutoambatanishwa kwa stakabadhi za malipo hayo kutapelekea kukosekana kwa uhalali wa malipo hayo.

Ukaguzi unapendekeza kwamba ni vyema kwa Wizara ikahakikisha kwamba stakabadhi zote zinaambatanishwa na hati za malipo husika.

HESABU YA MAENDELEO NA HUDUMA ZA KILIMO - NAMBARI 0404288000

6.11.1.24 Kukosekana kwa Toleo Maalum Linaloruhusu Utumiaji wa Fedha za Mapato

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba akaunti hii ya Maendeleo na huduma za Kilimo ni Akaunti inayokusanya mapato kupitia vyanzo vifuatavyo:-

- Mabanda ya maonyesho

- Matangazo ya Tenda mbalimbali
- Pesa za Pembejeo
- Bajeti kutoka Hazina.

Kwa mujibu wa Kanuni za fedha za mwaka 2021, namba 29 (1-4) ambayo inaitaka Taasisi kuwasilisha mapato yote katika mfuko mkuu wa Hazina au kuwe na toleo maalum linaloidhinisha kutumika kwa mapato hayo.

Hadi tunamaliza ukaguzi tulishindwa kupata toleo hilo ambalo linaidhinisha kufanyika kwa matumizi kwa fedha hizo.

Kufanya matumizi bila kupata idhini ya kutumiwa kunaweza kupelekea kutumika vibaya kwa rasilimali za Serikali.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa wizara kuhakikisha wanafata taratibu za matumizi ya fedha za umma.

6.11.1.25 Kutokugonga Muhuri wa Paid Katika Hati na Nyaraka za Malipo

Ukaguzi umebaini Wizara ya Kilimo Umwagiliaji Maliasili na Mifugo hukugonga muhuri wa "PAID" kwenye hati na nyaraka za malipo, kufanya hivyo ni kuenda na kinyume na kifungu cha 95(1) cha kanuni za sheria za fedha za umma.

Kutokukugonga muhuri wa paid kwenye hati na nyaraka za malipo kunaweza kupelekea kufanya malipo mara mbili kwa nyaraka zilizokuwa tayari zimelipwa.

Uongozi wa wizara unawajibu kuhakikisha hati na nyaraka za malipo zinagongwa muhuri wa paid mara tu baada ya kukamilika malipo.

6.11.1.26 Kutofuatwa kwa sheria Nambari 11 ya Mwaka 2016, Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Kwa mujibu wa kifungu nambari 29 (a) cha Sheria Nambari 11 ya mwaka 2016 ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinazitaka taasisi zote za umma kufanya manunuzi yote kwa kufuata sheria hiyo ambayo imezilazimisha taasisi zote zitakazofanya manunuzi ni lazima yapitie kitengo cha manunuzi cha wizara (PMU).

Ukaguzi umebaini manunuzi yote yaliyofanyika kupitia hesabu za maendeleo ya huduma za kilimo hayakuanzia katika kitengo cha manunuzi. ya umma kufanya hivyo nikuenda kinyume kifungu namba 29 (a).

Kufanya manunuzi ya umma bila kupitia kitengo cha manunuzi nikuenda kinyume na sheria ya manunuzi na uondoshaji wa mali za umma.

Ukaguzi unashauri uongozi wa wizara kuhakikisha unatumia kitengo cha manunuzi ya umma kufanya manunuzi yote ya wizara.

6.11.1.27 Malipo yasiyokamilisha vielelezo shilingi 103,257,694

Ukaguzi umebaini kwamba kuna malipo yamefanyika lakini viambatinisho muhimu havikuweza kuambatanishwa na hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kutoambatanisha nyaraka za malipo ni kwenda kinyume na sheria ya fedha za umma namba 12 ya mwaka 2016. Malipo yenyewe ni kama yanavyoanishwa katika jadwweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 200: Orodha ya Malipo Yasiyokuwa na Viambatisho Kamili

Namba	Hati Namba	Aliyelipwa	Maelezo	Thamani (Tshs)
1.	02/07	Katibu Mkuu Wkmm U	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya matayarisho ya maonyesho nane nane	3,000,000
2.	03/07			3,000,000
3	05/07	Thiney Ali Juma	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ukodishwaji wa mashamiana.	16,970,873
3	06/07			21,628,641
4	04/07	Katibu Mkuu WKMMU	Ikiwa ni sehemu ya malipo kwa ajili ya ufungaji wa gazebo kwa ndg. Beatus Haule	2,662,500
5	10/07	Katibu Mkuu WKMMU	Malipo kwa ajili ya maandalizi ya kamati ya uenezi katika maonyesho ya kilimo nane nane 2020.	3.480,000
6	13/07	Katibu Mkuu WKMMU	Ikiwa ni malipo ya safari ya kikazi Pemba	530,000
7	05/08	Katibu Mkuu WKMMU	Ikiwa ni sehemu ya malipo kwa ajili ya ufungaji wa gazebo pemba	4,050,000
8	15/08	Thney Ali Juma	Ikiwa ni bakaa ya malipo kwa ajili ya kukodisha mashamiana yaliyotumika	21,628,641
9	16/08	Thney Ali Juma	Ikiwa ni malipo ya asilimia 50 kwa ajili ya kukodisha mashamiana.	16,924,757
10	01/10	Thney Ali Juma	Ikiwa nai malipo kwa ajili kukodishwa mashamiana ya ziada	10,007,282
11	09/11	Katibu Mkuu WKMMU	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya ufuatiliaji wa mrejesho wa mkutano mkuu wa upovu	1,280,000
12	09/12	Katibu Mkuu WKMMU	Ikiwa ni malipo kwa ajili ya kuhudumia kikao cha madeni ya jamuhuri ya muungano wa Tanzania	1,575,000
Jumla				103,257,694

Kukosekana kwa viambatisho vya malipo kutapelekea kukosekana kwa uhalali wa malipo hayo.

Ukaguzi unapendekeza kwamba ni vyema kwa Wizara ikahakikisha kwamba viambatisho vyote vinambatanishwa na ha

6.11.2 TAASISI YA UTAFITI WA MIFUGO ZANZIBAR (ZALIRI)

Ukaguzi wa hesabu za Taasisi ya Utafiti wa Mifugo Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Zanzibar (ZALIRI) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,310,971,925 kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 850,343,925 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 65 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.11.2.1 Kukosekana kwa Sera za Utafiti wa Mifugo

Kwa mujibu wa kifungu nambari 8 (1) (c) cha Sheria Nambari 7 ya Taasisi ya Utafiti wa Mifugo Zanzibar ya mwaka 2020 kimeanisha kwamba Bodi ya Wakurugenzi ya Taasisi hiyo ina jukumu la kutoa miongozo kuhusu utayarishaji na utekelezaji wa sera za utafiti wa mifugo.

Ukaguzi uliomba kupatiwa sera za utafiti wa mifugo kwa dhumuni la kuzipitia na kujiridhisha utekelezaji wake. Hadi kumalizika kwa ukaguzi sera za utafiti wa mifugo hazikuwasilishwa kwa ajili ya ukaguzi.

Kukosekana kwa sera hizo katika ukaguzi kumepelekea kujitokeza kukwamisha jitihada za wakaguzi za kuweza kushauri namna bora ya utayarishaji na utekelezaji wa sera za utafiti wa mifugo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Taasisi ya Utafiti wa Mifugo Zanzibar kuhakikisha unaandaa sera madhubuti na kuziwasilisha wa wakaguzi kwa lengo la kuzipitia na kutoa ushauri wao juu ya maboresho ya sera hizo kwa lengo la kuisaidia Serikali kufikia malengo ya kuanzishwa kwa Taasisi hiyo.

6.11.2.2 Kukosekana kwa Daftari la Usajili wa Utafiti na Maendeleo ya Mifugo

Kwa mujibu wa kifungu 5(2)(j) cha Sheria nambari 7 ya Taasisi ya Utafiti wa Mifugo Zanzibar kimeanisha kwamba ZALIRI itakuwa na jukumu la kusajili watoa huduma muhimu wa tafiti za mifugo katika sekta ya umma na sekta binafsi, na itaendeleza daftari kuu la usajili wa utafiti na maendeleo ya mifugo.

Ukaguzi umebaini kwamba Taasisi ya Utafiti wa Mifugo haikuandaa daftari la usajili wa utafiti na maendeleo ya mifugo kama ilivyopaswa kisheria.

Kutokuanzishwa kwa daftari hilo kunapelekea kushindwa kuwatambua na kuwasajili watoa huduma muhimu wa tafiti za mifugo katika sekta ya umma na sekta binafsi jambo ambalo linaweza kupelekea kukwamisha jitihada za Serikali za kuwawezesha na kuwajengea uwezo watoa huduma hao.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZALIRI kuhakikisha unatekeleza matakwa ya kifungu 5(2)(j) cha Sheria nambari 7 ya Taasisi ya Utafiti wa Mifugo Zanzibar ili kuweza kufikia malengo ya Serikali ya kuwafikia na kuwawezesha watoa huduma wadogo wadogo ili waweze kufikia malengo waliyojipangia.

6.11.3 TAASISI YA UTAFITI WA KILIMO ZANZIBAR (ZARI)

Ukaguzi wa hesabu za Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 95,000,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Zanzibar iliweza kukusanya jumla ya shilingi 19,078,500 sawa na asilimia 20 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 3,052,200,000 kwa ajili ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 2,542,982,092 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 83 ya makadirio.

Kwa upande wa matumizi ya kazi za maendeleo Taasisi ya Utafiti wa Kilimo Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 haikupanga kufanya matumizi kwa ajili ya kazi za maendeleo. Hata hivyo hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Taasisi ilipokea msaada wa shilingi 90,257,672 kutoka kwa washirika wa maendeleo kwa ajili ya kazi za maendeleo.

6.11.4 WAKALA WA SERIKALI WA HUDUMA ZA MATREKTA NA ZANA ZA KILIMO

Ukaguzi wa hesabu za Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrekta na Zana za Kilimo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrekta na Zana za Kilimo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 2,211,833,672 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina. Kati ya fedha hizo shilingi 1,374,900,000 ni kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 836,933,672 kwa ajili ya Mishahara.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021 Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrekta na Zana za Kilimo ilipokea jumla ya shilingi 1,559,210,786 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 70.49 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 613,246,711 kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 44.6 ya makadirio na shilingi 830,929,504 kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia 99.28 ya makadirio.

Aidha Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrekta na Zana za Kilimo ilikusanya jumla ya shilingi 115,034,571.00 kutoka vyanzo vyake vya ndani kwa mwaka huo ambapo Wakala haikuwa na makadiro ya makusanyo.

Taarifa ya Matumizi

Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrekta na Zana za Kilimo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,211,833,672. Kati ya fedha hizo shilingi 836,933,672 kwa ajili ya mishahara na shilingi 1,374,900,000 kwa ajili ya kazi za kawaida.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrekta na Zana za Kilimo iliingiziwa na kutumia jumla ya shilingi 1,444,176,215 sawa na asilimia ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 830,929,504 kwa ajili ya mishahara sawa na asilimia ya makadirio na shilingi 613,246,711 kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.11.4.1 Kutokuwepo kwa hesabu (Account) ya mapato Unguja na Pemba

Wakala wa serikali wa huduma za Matrekta na zana za kilimo kwa upande wa Unguja na Pemba hakuna hesabu ya mapato ambayo itahusika na uingizwaji wa fedha zinazohusiana na mapato pekeyake. Hali iliyopelekea mapato yote yanayokusanywa huchanganywa na fedha za matumizi ya kawaida (OC) na kufanya uwepo wa hesabu za matumizi pasi na kuwepo hesabu ya mapato.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu namba 28(5) cha sheria namba 2 ya uanzishwaji wa Wakala wa Serikali wa huduma za Matrekta na zana za kilimo ya mwaka 2019

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrekata na Zana za Kilimo kufungua hesabu kwa ajili ya uwekaji taarifa za mapato yanayokusanywa kutoka katika vyanzo vyake vya ndani.

6.11.4.2 Kutokuonyeshwa kwa Makadirio ya mapato ya shilingi 115,034,571

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ukaguzi umebaini kwamba Wakala wa serikali wa huduma za Matrekta na zana za kilimo Zanzibar imekusanya jumla ya Tsh 115,034,571 ikiwa ni mapato ya ndani yanatokana na vyanzo mabali mbali vya mapato ya wakala, lakini makadirio ya mapato hayo hayakuweza kubainishwa ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamaizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 .

Ukaguzi unashauri kuwepo makadirio ya mapato ili kuweza kupima ufanisi utokanao na makusanyo kutoka katika vyanzo mbali mbali vya mapato sambamaba na upatikanajai wa ufanisi wa shughuli za Wakala.

6.11.4.3 Kutokuidhinishwa kwa chanzo kipya cha Kodi

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 1,650,000 zimepokelewa na Wakala wa seikali wa wa huduma za Matrekta na zana za kilimo kupitia mkataba wa 1/4/ 2021 wa makubaliano ya ukodishwaji wa Trecta kwa Sinohdro Coparation Ltd kwa ajili ya utayarishaji wa mashamba kupitia makubaliano hayo imebainika kuwa mkodishwaji atapaswa kufanya malipo ya muda wa saa moja la ufanyaji kazi wa trekta na fedhaa hizo ziingizwe kwenye muamala wa Wakala baada ya kutoa Ankara (invoce) ya kudai malipo kwa mpokea huduma.

Ukaguzi umebaini kuwa mapato yanayotokana na chanzo hicho hayakuidhinishwa na na Bodi ambao ndio wasimamizi wakuu wa wakala wa serikali wa huduma za Matrekta na zana za kilimo kinachohusika na mipango ya kibiashara.

Ukaguzi unashauri kuwa katika kila hatua ya utekelezaji wa Shughuli za Wakala ni vyemakufanya ushirikishwaji wa bodi katika masuala yote ya maamuzi ili kuepusha ataharai ya kufanyika kwa shughuli ambazo hazijaridhiwa na bodi.

6.11.4.4 Kuwepo kwa fedha zisizostahiki katika hesabu (Account) ya Wakala shilingi 5,795,072.98

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa katika hesabu ya wakala kuna ongezeko la fedha kiasi cha shilingi 5,795,072.98 katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 bila ya kupatikana kwa maelezo yanayohusiana na fedha hiyo hali mabyo inaweza kupelekea kutokupatikana kwa usahihi wa hesabu za wakala ambapo ni kwenda kinyume na viwano vya ufungaji wa Hesabu za mwishoo wa mwaka vya Kitaifa na Kimataifa

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala kuwa makini katika kuandaa Taarifa za Hesabu kwa usahihi na kwa mujibu wa sheria na viwango vilivyoekwa ili kuepuka kuingiza kiasi cha fedha zisizostahiki katika hesabu za wakala.

WAKALA WA SERIKALI WA HUDUMA ZA MATREKTA NA ZANA ZA KILIMO - PEMBA**6.11.4.5 Kutokuwepo kwa kitengo cha uhasibu**

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kutokuwepo kwa kitengo cha uhasibu katika ofisi ya Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrekta na zana za Kilimo Pemba ili kuweza kudhibiti mfumo wa fedha wa mapato na matumizi pamoja na usimamia wa rasilimali za Umma.

Hali hii imepelekea kutokuwepo kwa udhibiti wa mapato na matumizi yanayohusu ofisi hiyo kwa upande wa Pemba ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Ofisi ya Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrikta na zana za Kilimo Pemba kuhakikisha kwamba kitengo cha uhasibu kinakuwepo na kinafanya kazi ya utowaji wa huduma zinazokusudiwa kwa kufanya mawasiliano ya karibu na Ofisi ya Rais Fedha na Mipango Pemba ili kuharakisha upatikanaji wa watendaji kwa ajili ya kuhudumia kitengo hicho.

6.11.4.6 Dosari zilizobainika katika mapokezi ya vitabu vya mapato

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika uwepo wa dosari za mapokezi ya vitabu vya mapato kwa Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrikta na Zana za Kilimo Pemba ambapo dosari hizo ni kama zifuatazo:-

- Kutokujulikana idadi kamili ya vitabu vilivyopokelewa.
- Kukosekana kwa uthibitisho wa mapokezi (Delivery Order).

Kukosekana kwa taarifa kamili ya vitabu vilivyowasilishwa kutoka makao makuu ya Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrikta na Zana za Kilimo Zanzibar na kujulikana idadi halisi ya vitabu vilivyopokelewa kunatia shaka juu ya ukusanyaji wa mapato kuwa umeendana na vitabu halisi vilivyopokelewa jambo ambalo linaweza kupelekea upotevu wa mapato kwa kutumia vitabu ambavyo havikupokelewa na kuorodheshwa katika daftari maalum la kuwekea kumbukumbu za vitabu vya ukusanyaji wa mapato (counter foil register).

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 34(1) cha Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Serikali wa Huduma za Matrikta na Zana za Kilimo Pemba kuhakikisha kwamba mapokezi yote yanayofanyika yanatakiwa kufuata utaratibu ikiwemo kuweka rikodi katika vitabu vya uthibitisho wa mapokezi na kuwasilisha hati ya mapokezi (delivery Order).

6.11.4.7 Kutokuonekana kwa mapato katika taarifa za benki shilingi 3,257,500

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 3,257,500 ni mapato ya Wakala kutokana na utoaji wa huduma mbali mbali lakini mapato hayo hayakuonekana katika taarifa za benki hali ambayo inatia shaka katika ufuatiliaji wa taarifa za mapato yatokanayo na huduma mbali mbali zinazotolewa, hivyo kushindwa kujiridhisha juu ya ufanisi wa mapokezi na matumizi halisi ya mapato hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa mapato yaliokosekana ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 201 : Mapato yaliyokosekana katika taarifa za benki

Nambari ya stakatabadhi	Nambari ya slip ya benki	Tarehe iliyolipwa	Aliyelipa	Kiasi cha fedha kilichopokelewa (Tshs)	Maelezo
00604	Haina	30/4/2021	Wakala wa Matrekta na zana za Kilimo	110,000	Fedha Kwa ajili ya uchongaji na Ukodishaji matrekta
00512	0665813	21/9/2020	Khamis Mgau Kombo	20,000	Fedha kwa ajili ya kuchoma na kuchonga
00590	0358035, 0637900, 0358273, 0665812	30/9/2020	Wakala wa Matrekta na zana za Kilimo	3,127,500	Fedha kwa ajili ya huduma ya kulimia.
Jumla				3,257,500	

6.12 WIZARA YA ARDHI NA MAENDELEO YA MAKAAZI**6.12.1 FUNGU N 01 – WIZARA YA ARDHI NA MAENDELEO YA MAKAAZI**

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 3,405,399,000 kutoka na vyanzo mbalimbali vya mapato vya ndani , shilingi 22,040,513,485 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina na shilingi 70,406,975,000 kutokana na Misaada na mikopo kutoka kwa washirika wa maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi Zanzibar ilifanikiwa kukusanya mapato ya shilingi 769,306,362.64 kutoka vyanzo vya ndani sawa na asilimia 23 ya makadirio, shilingi 9,047,373,671 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 41 ya makadirio na shilingi 525,393,241 kutokana na Misaada na mikopo kutoka kwa washirika wa maendeleo sawa na asilimia 1 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka 2020/2021 Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 92,447,488,485. Kati ya fedha hizo shilingi 47,119,896,485 zilipangwa kwa kazi za matumizi ya kawaida na shilingi 45,327,592,000 kwa kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi imeingiziwa na kutumia jumla ya shilingi 9,553,708,844 sawa na asilimia 10.33 , kati ya fedha hizo shilingi 8,552,161,249 kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida sawa na asilimia 18 ya makadirio na shilingi 1,001,547,595 kwa ajili ya kazi za maendeleo sawa na asilimia 2 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.12.1.1 Migogoro ya ardhi ambayo haijapatiwa usuluhisho kwa muda mrefu.**

Katika ukaguzi uliofanyika umebaini kwamba kuna malalamiko mengi ya migogoro ya ardhi ambayo yamewasilishwa katika Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi kabla ya kwenda Mahkamani kwa kupitia Kamati ya Migogoro ya Ardhi iliyoanzishwa na Mheshimiwa Waziri ili kupunguza wimbi la mrundikano wa kesi katika Mahkama ya Ardhi. Dosari iliyobainika na ukaguzi ni kwamba kamati hiyo inakabiliwa na changamoto nyingi kutokana na kesi nyingi kuwa ni za muda mrefu, hata hivyo ukaguzi umebaini kamati hiyo imefanyia kazi migogoro mingi pamoja na kuyatolea ushauri na maamuzi lakini kilichobainika ni kwamba baadhi ya walalamikaji bado hawajakubaliana na maamuzi yaliyotolewa na kamati hiyo na kupelekea kuendelea kuwepo kwa mrundikano wa migogoro ya ardhi, **Kiambatisho Nambari 10 Kinahusika.**

Baadhi ya changamoto hizo ni kama zifuatazo:-

- Kuwepo kwa migogoro ya muda mrefu kuanzia miaka mitano na kuendelea.
- Kufariki kwa wenye kesi ambapo kunapelekea kujitokeza kwa ugumu wa utatuzi wa migogoro hiyo.
- Kujitokeza kwa walalamikaji wengi wanaomiliki eneo moja la ardhi na kupelekea kuchelewa kwa suluhu za kesi hizo.
- Ucheleweshwaji wa maamuzi katika Idara husika unaopelekea kukuwa kwa tatizo na kulifanya zoezi la suluhu kuwa gumu.
- Kujitokeza kwa changamoto ya mgogoro kurithiwa kwa migogoro kutokana na asili ya wenye migogoro kufariki dunia.

Kutokana na kuendelea kujitokeza kwa migogoro ya ardhi ambayo inakaa muda mrefu bila ya kupatiwa usuluhisho, ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi kuchukuwa jitihada za makusudi kuhakikisha inazuia uuzwaji wa maeneo kiholela bila ya kufuata sheria, ushirikishwaji wa viongozi wa Serikali za Mitaa katika hatua za uuzwaji wa maeneo pamoja na kuhakikisha maeneo yote yanafanyiwa uhaulishaji na Bodi ya Uhaulishaji wa Ardhi kwa lengo la kujulikana mmiliki halali kisheria wa eneo husika.

Aidha, uongozi wa Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi uhakikishe kwamba unasimamia Taasisi na Idara zake kuharakisha utekelezaji wa utatuzi wa migogoro ili kuepuka changamoto ya wadai wengi kusubiri kwa muda mrefu kupatiwa haki zao na hatimae kufariki dunia kabla ya kupatiwa haki hizo na kupelekea migogoro hiyo ya ardhi kuendelea kurithiwa kizazi na kizazi na hatimae haki kutokupatikana na kudhoofisha juhudi za Serikali katika utatuzi wa migogoro ya ardhi.

WIZARA YA ARDHI NA MAENDELEO YA MAKAAZI – PEMBA**6.12.1.2 Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 3,450,000**

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi Pemba imefanya manunuzi kwa watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato, aidha ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 202 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na mamlaka ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
13/8 15/8/2020	0017231	290,000	Aziza Ali Rashid	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa viburudishaji.
17/8 15/8/2020	0017231	200,000	Amour Hamad Mussa	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa viburudishaji
34/9 24/9/2020	0017000	2,000,000	Ali Kheri Rashid	Malipo ya fedha kwa ajili ya Uniform za wafanyakazi
6/3 24/12/2020	019771	290,000	Aziza Ali Rashid	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa viburudishaji
12/3 5/3/2021	19834	220,000	Mohammed Hamoud Seif	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa viburudishaji
29/5 10/5/2021	21001	450,000	Mau Food and Snacks	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa chakula.
Jumla		3,450,000		

6.12.1.3 Utumiaji wa Ofisi moja ya Masjala kwa ajili ya Wizara mbili tofauti.

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi pamoja na Wizara ya Maji Nishati na Madini Pemba zinatumia Ofisi moja ya Masjala.

Hali hii inaweza kupelekea kuvuja kwa taarifa za siri za Serikali pamoja na kupelekea kuwepo kwa mchanganyiko wa majalada ya nyaraka yatokanayo na Wizara hizo jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 52(1) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya Zanzibar ya mwaka 2014.

6.12.2 BODI YA KONDOMINIO ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Bodi ya Kondominio Zanzibar umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Bodi ya Kondominio ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 200,000,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina , kati ya fedha hizo shilingi 180,000,000 kwa ajili ya kazi za kawaida na 20,000,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Bodi ya Kondominio ilitumia jumla ya shilingi 57,800,166 sawa na asilimia 28.90 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 52,250,166 zilitumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 29 ya makadirio na shilingi 3,550,000 zilitumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 18 ya makadirio.

6.12.3 BODI YA UHAULISHAJI ARDHI

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Bodi ya Uhaulishaji Ardhi umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Bodi ya Uhaulishaji wa Ardhi Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 2,289,890,000 kupitia vianzio vyake vya ndani, na shilingi 1,717,000,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Bodi ya Uhaulishaji wa Ardhi ilikusanya jumla ya shilingi 2,462,636,564.34 kupitia vyanzo vyake vya ndani sawa na asilimia 108 ya makadirio na shilingi 220,702,364 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 13 ya makadirio. Aidha mapato ya shilingi 269,654,121 kutoka vitengo vyengine vya Serikali ambazo hazikuwa na makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Bodi ya Uhaulishaji wa Ardhi Zanzibar ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,717,000,000 kwa mwaka wa fedha 2020/2021, kati ya fedha hizo shilingi 1,670,750,000 zilitumika kwa kazi za kawaida na shilingi 46,250,000 zilitumika kwa kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 464,136,073.50 zimeingizwa na kutumika, kati ya fedha hizo shilingi 438,229,498 zimetumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 26 ya makadirio na shilingi 25,906,575 zimetumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 56 ya makadirio.

MATOKEO YA UKAGUZI NA MAPENDEKEZO**6.12.3.1 Fedha ambazo hazikutumika katika mwaka wa fedha husika shilingi 8,213,164.89**

Kwa mujibu wa kifungu nambari 52(2) cha Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016, kinaeleza kwamba “bakaa ya matumizi ambayo hayakutumika hadi mwisho wa mwaka wa fedha husika fedha zake zitalipwa na kuingizwa katika Mfuko Mkuu wa Serikali”.

Ukaguzi umebaini jumla ya shilingi 8,213,164.80 hazikurejeshwa katika Mfuko Mkuu wa Hazina na kubainika kuendelea kutumika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 kinyume na matakwa ya kifungu nambari 52(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Kujitokeza kwa matumizi ambayo hayakuwa katika bajeti ya mwaka husika na hayakuwekewa malengo "commitment" kunaweza kukapelekea kufanya matumizi kinyume na makadirio ya bajeti au kujitokeza kwa upotevu wa fedha unaotokana na matumizi mabaya ya fedha.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Bodi ya Uhaulishaji Ardhi kuhakikisha kwamba fedha ambazo hazikutumika katika mwisho wa mwaka husika zinawasilishwa katika Mfuko Mkuu wa Serikali kwa mujibu wa sheria.

6.12.4 BODI YA UDHIBITI KODI ZA NYUMBA

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Bodi ya Udhhibiti wa Kodi za Nyumba umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Matumizi

Bodi ya Kudhibiti Kodi za Nyumba Zanzibar ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 200,000,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Bodi ya Kudhibiti Kodi za Nyumba ilipokea na kutumia jumla shilingi 48,535,850 sawa na asilimia 24.26 ya makadirio, kukiwa na upungufu wa shilingi 151,464,150 sawa na asilimia 76 ya makadirio.

6.12.5 KAMATI YA UDHIBITI WA UJENZI IDARA YA MIPANGO MIJI NA VIJJI (DCU)

Ukaguzi wa hesabu za Kamati ya Udhhibiti wa Ujenzi Idara ya Mipango Miji na Vijiji kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Kamati ya Udhhibiti Ujenzi Idara ya Mipango Miji na Vijiji kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 1,240,800,000 kutoka vyanzo vyake vya ndani na shilingi 1,039,600,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Kamati ilikusanya jumla ya shilingi 818,000,378 kutoka vyanzo vya ndani sawa na asilimia 66 ya makadirio, na shilingi 675,333,529 sawa na asilimia 65 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Kamati ya Udhhibiti Ujenzi Idara ya Mipango Miji na Vijiji kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,039,600,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina katika kipindi cha mwaka 2020/2021.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021, Kamati ilipokea na kutumia shilingi 675,333,529 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 65 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**AKAUNTI NAMBARI 0404116000****6.12.5.1 Kukosekana ufafanuzi na uchambuzi juu ya kifungu (Note) cha mapato shilingi 818,000,378.60**

Baada ya kupitia taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka 2020/2021, ukaguzi umebaini kuwepo na dosari ya kutokutolewa ufafanuzi na uchambuzi wa kifungu cha mapato chenye thamani ya shilingi 818,000,378.60 ambapo mapato hayo yaliainishwa katika taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka husika jambo ambalo ukaguzi umeshindwa kupata ufafanuzi na uchambuzi wa kina juu ya mapato hayo ili kuweza kuthibitisha vyanzo halisi vilivyochangia mapato ili kupima uwezo wa kila chanzo kilicho changia pamoja na kujiridhisha iwapo chanzo hiko kimefikia malengo au kuweza kuishauri taasisi husika juu ya namna bora ya ukusanyaji wa mapato au uibuaji wa vyanzo vipya vya mapato. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma nambari 12 ya mwaka 2016.

6.12.5.2 Malipo yasiyokuwa na vielelezo shilingi 16,940,000

Ukaguzi umebaini kwamba Kamati ya Udhhibiti Ujenzi idara ya Mipango Miji na Vijiji imefanya malipo yenye thamani ya shilingi 16,940,000. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni Kukosekana kuambatishwa kwa vielelezo husika vilivyofanya malipo hatika hati ya malipo ili kuweza kujiridhisha juu ya uhalali wa malipo.

Kufanya malipo bila ya kuambatanishwa katika hati za malipo kunaweza kupelekea kujitokeza kwa upotevu wa fedha za umma kwa kulipia bidhaa zisizo na ubora au kulipia bidhaa zisizo na uhalisia (bidhaa hewa).

Jadweli Nambari 203 : Malipo yasiyokuwa na vielelezo

Hati ya malipo nambari	Hundi nambari	Thamani ya fedha -shilingi	Aliyelipwa	Maelezo
13/8 ya 24/8/20	000470	5,000,000	Ndg. Halima Omar Ali	Malipo ya matumizi ya Idara ya Mipango Miji na Vijiji Unguja.
7/9 ya 1/9/20	000478	11,940,000	DCU	Malipo ya nauli na posho kwa watendaji wa Manispaa na Halmashauri za Zanzibar kwa ziara ya Dodoma..
Jumla		16,940,000		

6.12.5.3 Utekelezaji wa miradi ya maendeleo shilingi 120,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebaini kwamba jumla ya shilingi 120,000,000 zimetolewa na DCU-Zanzibar kwa ajili ya kutekeleza miradi ya maendeleo mbali mbali kupitia Mabaraza ya Manispaa na Halmashauri katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021.

Baada ya kufanya ziara za kikazi katika Mabaraza ya Manispaa na Halmashauri ukaguzi umebaini kwamba baadhi ya Mabaraza ya Manispaa na Halmashauri zilizopelekewa fedha hizo hazikutumika katika miradi ya maendeleo kama ilivyoelekezwa jambo ambalo linakwamisha malengo ya DCU walivyojiwekea.

Ukaguzi unashauri uongozi wa DCU kuhakikisha kwa fedha za miradi zinazotolewa zinatumiwa kwa miradi iliyokusudiwa ili walengwa kuweza kufaidika kwa makusudio ya fedha hizo na kupelekea upatikanaji wa tija iliyo kusudiwa. Fedha na utekelezaji wake ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 204 : Fedha zilizotumika katika utekelezaji wa miradi ya maendeleo

Hati ya malipo	Hundi namba	Thamani ya fedha – shilingi	Aliyelipwa	Maelezo	Hatua za uterkelezaji wa miradi ya maendeleo
8/11 ya 9/11/2021	TT	30,000,000	Halmashauri ya Wilaya ya Kaskazini 'A'	Ujenzi wa skuli ya maaandalizi Chaani Masingini	Fedha hazikutumika katika mradi husika na badala yake zimetumika kwa kazi za Ofisi.
2/11 ya 22/10/2021	TT	30,000,000	Halmashauri ya Wilaya ya Kaskazini 'B'	Ujenzi wa paki ya magari Kiwengwa.	Ukaguzi umebaini fedha hizi hazikutumika kulingana mradi husika, badala yake zimetumika ujenzi wa vyoo vya umma
6/9 ya 1/9/2021	TT	30,000,000	Halmashauri ya Wilaya ya Kati	Ikiwa ni fedha kwa ajili ya uimarishaji wa taa za barabara	Ukaguzi umebaini fedha hizo hazikutumika
	TT	30,000,000	Baraza la Manispaa -Wete	Ikiwa ni fedha kwa ajili ya ujenzi wa Bustani	Ukaguzi umebaini fedha hizo hazikutumika kwa ujenzi huo.
	TT	30,000,000	Halmashauri ya Micheweni	Ikiwa ni fedha kwa ajili ya mradi wa ujenzi wa Kituo cha Magari	Matumizi ya fedha hizo hayakuwa na tija Kutokana na Kukosekana kwa uhalisia wa matumizi.
	TT	30,000,000	Baraza la Manispaa – Chake chake	Ikiwa ni malipo ya fedha za mradi wa ujenzi wa skuli ya maandalizi Macho-manne	Ukaguzi umebaini ujenzi wa mradi huu upo katika hatua ya kuridhisha.
Jumla		120,000,000			

6.12.6 BODI YA USAJILI WA WAKANDARASI

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Bodi ya Usajili wa Wakandarasi umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Bodi ya Usajili wa Wakandarasi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 1,345,415,750. Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 768,809,000 ikiwa ni makusanyo kutoka vyanzo vya ndani na shilingi 576,606,750 ikiwa ni makusanyo kutoka kwa washirika wa maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Bodi ya Usajili ya Wakandarasi imekusanya jumla ya shilingi 592,254,747 sawa na asilimia 44.02 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 471,464,661 zimekusanywa kutoka vyanzo vya ndani sawa na asilimia 61.32 ya makadirio na shilingi 120,790,086 zimekusanywa kutoka washirika wa maendeleo sawa na asilimia 20 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Bodi ya Usajili wa Wakandarasi kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 ikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,161,766,000 kwa matumizi ya kazi za kawaida, na shilingi 576,606,750 kwa matumizi ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 228,930,716.27 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 19.71 ya makadirio na jumla ya shilingi 120,790,086 zimeingizwa na kutumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 21 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.12.6.1 Malipo yaliyolipwa kwa washiriki ambao hawakushiriki katika vikao shilingi 12,070,000

Katika kipindi cha mwaka wa fedha 2020/2021 Bodi ya Usajili wa Wakandarasi imefanya malipo yenye thamani ya shilingi 12,070,000 kwa ajili ya vikao vya utekelezaji kazi za kila siku.

Dosari iliyobainika na ukaguzi ni kujitokeza kwa malipo ya posho walizolipwa washiriki ambao hawakuhudhuria katika vikao hivyo kutokana na kukosekana kwa uthibitisho wa kujisajili kushiriki katika vikao hivyo.

Kufanya malipo kwa washiriki ambao kumekosekana ushiriki wao katika vikao kunaweza kukapelekea kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma pamoja na kutokupata uhalali wa matumizi hayo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Bodi ya Usajili wa Wakandarasi kuhakikisha kwamba vielelezo husika vya mahudhuria ya washiriki vinapatikana kwa ukaguzi ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 205 : Malipo yaliyolipwa kwa washiriki ambao hawakushiriki katika vikao

Hati ya malipo Namba	Fedha Zilizolipwa shilingi	Malipo ya Walioshiriki wa Kikao shilingi	Malipo ya Wasioshiriki kikao shilingi	Aliyelipwa	Maelezo
19/9 ya 28/9/20	3,640,000	2,500,000	1,140,000	Bodi ya usajili wa Wakandarasi	Ikiwa ni malipo ya posho la kusikiliza kesi mbalimbali za ujenzi
2/10 ya 01/10/2020	3,475,000	2,825,000	650,000	Bodi ya usajili wa Wakandarasi	Ikiwa ni malipo ya posho la kikao cha tano cha Bodi ya nne ya usajili wa Wakandarasi
17/10 ya 22/10/2020	3,000,000	1,940,000	1,060,000	Bodi ya usajili wa Wakandarasi	Ikiwa ni malipo ya posho la kusikiliza kesi mbalimbali za ujenzi Unguja.
3/3 ya 2/3/2021	3,440,000	2,400,000	1,040,000	Bodi ya usajili wa Wakandarasi	
2/5 ya 12/5/2021	3,930,000	3,480,000	450,000	Bodi ya usajili wa Wakandarasi	

Hati ya malipo Namba	Fedha Zilizolipwa shilingi	Malipo ya Walioshiriki wa Kikao shilingi	Malipo ya Wasioshiriki kikao shilingi	Aliyelipwa	Maelezo
12/8 ya 24/8/2020	3,980,000	2,500,000	1,480,000	Bodi ya usajili wa Wakan-darasi	Ikiwa ni malipo ya posho la kikao kwa wanaohalifu sheria ya ujenzi.
1/2 ya 3/2/2021	3,775,000	3,100,000	675,000	Bodi ya usajili wa Wakan-darasi	Ikiwa ni malipo ya posho kwa wajumbe na watendaji walioshiriki kikao cha sita cha kawaida cha Bodi ya nne ya usajili wa wakandarasi.
5/4 ya 27/4/2021	3,675,000	3,225,000	450,000	Bodi ya usajili wa wakan-darasi	Ikiwa ni malipo ya posho kwa wajumbe na watendaji walioshiriki kikao cha sita cha dharura cha Bodi.
1/5 ya 8/5/2021	3,775,000	2,625,000	1,150,000	Bodi ya usajili wa wakan-darasi	Ikiwa ni malipo ya posho kwa kusikiliza kesi mbalimbali za ujenzi Unguja kwa mwezi wa Disemba
2/5 ya 12/5/2021	3,930,000	2,810,000	1,120,000	Bodi ya usajili wa wakan-darasi	Ikiwa ni malipo ya posho na nauli kwa safafi ya Pemba kwa ukaguzi wa miradi mikubwa
9/9 ya 18/9/2020	11,500,000	8,645,000	2,855,000	Bodi ya usajili wa Wakan-darasi	
Jumla	48,120,000	36,050,000	12,070,000		

6.12.6.2 Kuwepo kwa madeni wanayodaiwa Wakandarasi kwa muda mrefu shilingi 355,786,500

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Bodi ya Usajili ya Wakandarasi inadai jumla ya shilingi 355,786,500 kutoka kwa Wakandarasi mbali mbali ambao hawajalipa madeni yao kwa kipindi kirefu kutokana na makosa mbali mbali waliyotozwa yakiwemo utozwaji wa adhabu (Penalty) kwa makosa yanayotokana na ujenzi uliofanywa bila ya kutokuwekwa kwa bango katika eneo la ujenzi husika, kutosajili kwa miradi, kuwepo kwa wakandarasi ambao hawajasajiliwa na Bodi katika miradi wanayaoshughulikia.

Uwepo wa madeni hayo kwa muda mrefu unapelekea kutokupatikana kwa ufanisi na malengo yaliyopangwa jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 4 cha Sheria nambari 6 ya Uanzishwaji wa Bodi ya Usajili Wakandarasi ya mwaka 2008.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Bodi ya Usajili wa Wakandarasi kuhakikisha unachukuwa jitihada za makusudi za ufuatiliaji wa madeni ikiwemo kuweka kifungu cha adhabu kwa atakaeshindwa au kuchelewesha ulipwaji wa madeni hayo kwa wakati, **Kiambatisho Nambari 11 Kinahusika.**

6.12.6.3 Kukosekana kwa Mfumo wa Usajili wa Wakandarasi

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Bodi ya Usajili wa Wakandarasi haina Mfumo wa kielektroniki utakaotumika kwa lengo la kuweka rikodi na kumbu kumbu za kuwatambua Wakandarasi wanaopewa kazi za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar na wale Wakandarasi binafsi wanaotakiwa kujisajili kwa mujibu wa sheria.

Kutokuwepo kwa mufumo wa usajili wa wakandarasi kunapelekea kujitokeza kwa changamoto mbali mbali ikiwemo malimbikizo ya madeni ya Wakandarasi ambao wameshamaliza kazi zao na kuondoka, kutokutambua sehemu aliyokuwepo mkandarasi, kutokutambua uwezo alionao Mkandarasi na aina ya kazi anazozifanya.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara ya Ardhi na Maendeleo ya Makaazi kuhakikisha unaanzisha mfumo maalum utakaoweza kuwasajili na kuwatambua Wakandarasi wote ili kuweza kupata taarifa zao kikamilifu ikiwemo uwezo wa kiufundi, kifedha pamoja na uzoefu wa kazi anazozifanya na alizowahi kusimamia na kuzifanya kwa lengo la kuepuka kujitokeza kwa ujenzi uliokuwa chini ya viwango.

6.12.7 KAMISHENI YA ARDHI

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Kamisheni ya Ardhi umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Kamisheni ya Ardhi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 3,321,000,000. Kati ya fedha hizo shilingi 2,651,000,000 kutoka Mfuko Mkuu wa Serikali, shilingi 45,000,000 kutoka vitengo vyengine vya Serikali na shilingi 535,000,000 kutoka katika vyanzo vya ndani.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Kamisheni ya Ardhi ilikusanya jumla ya shilingi 2,805,266,000.97 sawa na asilimia 84.47 za makadirio. Kati ya fedha hizo, shilingi 2,073,441,000.38 kutoka Mfuko Mkuu wa Serikali sawa na asilimia 78 ya makadirio, shilingi 667,534,000.23 kutoka kwa vyanzo vya ndani sawa na asilimia 125 ya makadirio, shilingi 45,740,000 kutoka vitengo vyengine vya Serikali sawa na asilimia 102 ya makadirio na shilingi 18,551,000.35 kutoka misaada ya maendeleo ambapo fedha hizi hazikutengewa bajeti.

Taarifa ya Matumizi

Kamisheni ya Ardhi ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,716,000,000, kati ya fedha hizo shilingi 2,507,900,000 kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida na shilingi 208,100,000 kwa kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Kamisheni Ardhi ilitumia 2,716,000,000 sawa na asilimia 100 ya makadirio, kati ya fedha hizo, shilingi 2,007,450,000.34 kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 80 ya makadirio na shilingi 127,884,000.02 kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 61 ya makadirio.

KAMISHENI YA ARDHI-PEMBA

6.12.7.1 Malipo kwa Watoa huduma ambao hawajasajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Shilingi 8,629,448

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Kamisheni ya Ardhi Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar. Kufanya hivyo kunapelekea kuikoshesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 206 : Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na mamlaka ya ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
26/9 3/9/2020	T.O	3,507,238	Salim Hamdan Maalim	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi
27/9 24/9/2020	T.O	218,638		
6/4 14/4/2021	T.O	483,380		
26/10	T.O	304,192	Hassan Ali Mohammed	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa viatu vya rainboot
40/6 28/6/2021	T.T	4,116,000	Techno Trade Investment Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya matengenezo ya vifaa vya upimaji
Jumla		8,629,448		

6.12.7.2 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na upimaji wa ardhi na utoaji wa ramani shilingi 4,538,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Kamisheni ya Ardhi Pemba kupitia idara ya upimaji na ramani inawadai wateja wake jumla ya shilingi 4,538,000 zinazotokana na upimaji wa ardhi pamoja na uandaaji wa ramani.

Hali hii inapelekea kukosekana kwa mapato yatokanayo na fedha za upimaji wa ardhi na utoaji wa ramani. Mchanganuo wa madeni hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 207 : Mapato yatokanayo na upimaji wa ardhi na utoaji wa ramani

Namba	Jina la Mdaiwa	Muda wa deni	Fedha zinazodaiwa (Tshs.)
1.	Mkuu wa Wilaya ya Micheweni	29/05/2017	500,000
2.	Mkuu wa Wilaya ya Micheweni	21/02/2019	500,000
3.	KMKM (%Barefoot Resort)	02/06/2019	900,000
4.	Polisi (%Bare Foot Resort)	02/06/2019	300,000
5.	Wizara ya Biashara (Saltind)	23/09/2019	403,000
6.	Wiazara ya Biashara (Seaweed Ind)	23/09/2019	585,000
7.	OMPR	23/09/2019	400,000
8.	Afisa Mdhamini MBM	17/02/2017	400,000
9.	Afidha Mdhamini Kilimo	21/06/2017	300,000
10.	Mkuu wa Wilaya ya Micheweni	9/11/2016	250,000
Jumla			4,538,000

6.12.7.3 Kushindwa kufikia lengo la kukusanya Mapato shilingi 215,000,000

Jumla ya shilingi 215,000,000 zilikadiriwa kukusanywa na Kamisheni ya Ardhi-Pemba kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Ukaguzi umebaini kwamba makadirio haya ni makubwa ukilinganisha na makusanyo halisi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo hadi kufikia 30 Juni 2021, jumla ya shilling 106,317,084 zilikusanywa sawa na asilimia 49.45 ya makadirio. Hali hii inaonyesha kuwepo kwa upungufu wa fedha za makusanyo zenye jumla ya shilingi 108,682,916 sawa na asilimia 50.55

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016 kifungu nambari 32(1) (2).

6.13 WIZARA YA UJENZI, MAWASILIANO NA UCHUKUZI**6.13.1 FUNGU P 01 - WIZARA YA UJENZI, MAWASILIANO NA UCHUKUZI**

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi kwa mwaka wa fedha wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 3,387,008,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara ilikusanya jumla ya shilingi 2,509,124,000 sawa na asilimia 74 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 190,975,973,000. Kati ya fedha hizo, shilingi 6,214,000,000 kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida, shilingi 7,351,600,000 kwa ajili ya matumizi ya ruzuku kwa taasisi zilizo chini ya Wizara na shilingi 177,410,373,000 kwa ajili ya matumizi ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla shilingi 35,560,738,579 zimeingizwa na kutumika ambapo ni sawa na asilimia 18.62 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 2,543,884,348 zilitumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 40.94 ya makadirio, shilingi 6,219,037,740 zilitumika ikiwa ni ruzuku kwa taasisi zilizochini ya Wizara sawa na asilimia 84.6 ya makadirio, na shilingi 26,797,816,491 zilitumika kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 15.10 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.13.1.1 Dosari katika udhibiti wa matumizi ya mafuta shilingi 17,407,515**

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika uwepo wa dosari wa matumizi ya mafuta yanayonunuliwa kwa ajili ya utekelezaji wa shughuli za Ofisi ambapo imebainika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi imetumia jumla ya lita 8,895 zenye thamani ya shilingi 17,407,515 ambapo imebainika mafuta hayo hayakutumika kwa shughuli za kiofisi badala yake yalitumika kwa shughuli binafsi za Mkurugenzi Utumishi pamoja na Mkurugenzi wa Mawasiliano hali ya kuwa viongozi hao hulipwa stahiki maalum kwa ajili ya matumizi ya mafuta ili kuhakikisha wanatekeleza majukumu yao kwa ufanisi bila ya kikwazo chochote.

Aidha, ukaguzi umebaini kati ya lita 8,895 zilizonunuliwa kwa ajili ya matumizi ya ofisi jumla ya lita 3,735 zenye thamani ya shilingi 7,309,395 zilitumiwa na Mkurugenzi Utumishi pamoja na lita 5,160 zenye thamani ya shilingi 10,098,120 zilitumiwa na Mkurugenzi wa Mawasiliano jambo ambalo ni ukiukwaji wa taratibu za matumizi ya ofisi pamoja na kutokuzingatia miongozo ya utumishi wa umma inayoelekeza namna bora ya kupunguza kutumia matumizi yasio ya lazima na kuelekeza matumizi ya fedha katika maeneo yalikuwa na kipaumbele cha Serikali. Hata hivyo pamoja na uwepo wa dosari hio ukaguzi umebaini udhaifu uliojitokeza katika uhibitaji wa mafuta kwa kukosekana mtumishi mwenye sifa na uadilifu wa kufanya kazi hio badala yake kazi hio imefanywa na mtu wa asie na uadilifu.

Kutumia mafuta yaliopangiwa shughuli za uwendeshaji wa ofisi kunapelekea kuzorotesha malengo ya uwendeshaji wa shughuli za ofisi kwa mujibu yalivyopangwa na hatimae kupelekea kutokufikiwa kwa malengo yaliyokusudiwa.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara ya Ujenzi na Mawasiliano na Uchukuzi kuhakikisha wanatekeleza majukumu ya kazi yao kwa mujibu wa makadirio ya matumizi ya fedha waliopangiwa ili kuepusha upotevu wa fedha za umma kwa matumizi binafsi ambayo hayana tija na taasisi ya umma. Mchanganuo wa matumizi ya mafuta hayo ni kama inavyoonekana katika **Kiambatisho Nambari 12.**

6.13.1.2 Uwepo wa matumizi mabaya ya fedha yatokanayo na ujenzi wa barabara shilingi 353,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi imefanya uhaulishaji wa fedha zenye thamani ya shilingi 353,000,000 zilizopelekwa Wakala wa Barabara kwa ajili ya ujenzi wa barabara ya Charawe/Ukongoroni na Kizimbani/Kiboje Mkoa wa Kusini Unguja.

Timu ya ukaguzi ilifanya matembezi ya kutaka kujionea hali halisi pamoja na kupima thamani ya fedha iliotumika na uhalisia wa ujenzi wa barabara ulivyo na kubaini uwepo wa ujenzi usioridhisha kutokana na thamani halisi ya fedha iliotumika kutoendana na hali ya ujenzi uliojengwa kwa hatua ya kifusi jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa mashimo makubwa kwa baadhi ya maeneo na maeneo kuto kupitika kabisa. Katika ufuatiliaji wa matumizi ya fedha ya shilingi 353,000,000 kupitia hati za malipo na vielelezo vyengine kumejitokeza kutokufahamika mchanganuo wa matumizi halisi ya fedha ziliotumika na aina ya vifaa vilivyounuliwa na kutumika badala yake imebainika fedha nyingi kutumika kwa shuhuli za uwendeshaji ikiwa ni pamoja na masaa ya ziada (over time) pamoja na matengenezo ya vifaa vya magari vilivyogharimu jumla ya shilingi 191,000,000 bila ya kujulikana kazi iliofanyika ambayo imegharimu malipo ya saa za ziada.

kutokuwepo kwa mchanganuo wa fedha zinazopelekwa Wakala wa Barabara kwa ajili ya ujenzi wa Barabara mbali mbali kunapelekea ugumu wa ufuatiliaji wa matumizi hayo jambo ambalo linaweza kupelekea kujitokeza kwa matumizi yasio tarajiwa.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara ya Ujenzi na Mawasiliano na Uchukuzi kuhakikisha matumizi yote yanayoombewa kufanyiwa matumizi ya barabara ni vyema fedha hizo kuwekewa mchanganuo wake kwa kila hatua yautekelezaji wa ujenzi wa barabara kabla ya fedha hizo kuwasilishwa sehemu husika ili kuweka urahisi wa ufuatiliaji wa vielelezo vya matumizi ya fedha hizo ili kuepuka matumizi yasio ya lazima. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli:-

Jadweli Nambari 208 : Fedha zilizotumika kwa ajili ya ujenzi wa barabara

Hati Namba	Kiasi cha fedha zilizolipwa (Tshs)	Maelezo
05/01	7,469,794	Malipo baada ya saa za kazi kwa ujenzi wa barabara ya Charawe Ukongoroni.
12/01	11,037,577	
13/01	3,801,102	
49/01	262,656	
04/12	2,180,000	
03/12	3,559,874	
22/12	1,406,300	Ununuzi wa vipuri vya Grader (spare parts)
14/11	3,000,000	Matumizi madogo madogo kwa Wakala wa Barabara
11/10	12,583,157	Malipo ya baada ya saa za ziada kwa ujenzi wa barabara ya Charawe Ukongoroni
14/10	2,002,815	Ununuzi wa chakula cha wafanyakazi
12/4	14,565,376	Malipo ya baada ya saa za kazi kwa barabara ya Ukongoroni Charawe
12/14	2,473,941	Ununuzi wa vifaa vya Bull dozer
12/14	1,694,243	Ununuzi wa vifaa vya magari
12/14	1,129,894	
12/12	25,314,874	Malipo baada ya saa za kazi kwa wafanya kazi walioshiriki kazi ya uwekaji wa lami barabara ya Charawe/ Ukongoroni
12/28	11,368,000	Ununuzi wa vipuri vya magari.
12/29	7,679,563	
10/22	12,583,157	Malipo baada ya saa za kazi kwa barabara ya Charawe Ukongoroni.
10/22	2,188,090	
16/10	2,117,814	
12/1	11,037,577	
13/01	3,801,102	
49/01	262,656.00	
5/1	7,469,794	
27/10	1,053,500	
20/10	687,960	Ikiwa ni malipo ya ununuzi wa vifaa kwa matumizi ya Mtambo mpya wa Lami Kibele
19/10	4,590,320	Malipo ya ununuzi wa vifaa kwa matumizi ya mtambo mpya wa lami Kibele.
18/10	7,158,900	Malipo ya ununuzi wa mchanga kwa matumizi ya RAMP ya mtambo mpya wa Lami
23/10	3,920,000	Malipo ya ununuzi wa saruji kwa matumizi ya Ramp ya Mtambo mpya wa Lami
28/10	4,110,709	Malipo ya ununuzi wa vipuri vya Hino Dump Truck TATA Prim SMZ 512B ya Wakala wa Barabara.
24/10	1,166,200	Malipo ya ununuzi wa wa Rain Coat kwa matumizi ya wafanyakazi wa Wakala wa Barabara.
14/10	2,002,815	Malipo ya utoaji wa huduma ya chakula kwa Wafanyakazi wa Wakala wa Barabara walioshiriki kazi ya matengenezo ya barabara ya Jozani-Charawe -Ukongoroni.
20/01	4,802,000	Malipo ya ununuzi wa vifaa vya Gari SMZ 207B IVEGO ya Wakala wa Barabara
26/02	1,840,000	Ununuzi wa vifaa vya Clutch Plate moja kwa ajili ya SMZ 277B ya Wakala wa Barabara.
13/11	2,395,400	Ununuzi wa Injector pump
26/2	1,840,000	Malipo ya vifaa vya Clutch
16/11	5,369,000	Ununuzi wa vifaa kwa ajili ya gari SMZ 273B
Jumla	191,926,160	

6.13.1.3 Dosari zilizojitokeza katika mkataba wa nyongeza (Addendum) wa Mshauri elekezi wa barabara ya Uzi Ng'ambwa wa shilingi 546,107,500

Ukaguzi umepitia mkataba wa nyongeza uliosainiwa tarehe 15 Agosti 2019, baina ya Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi na Kampuni ya MS DAR AL HANDASH CONSULTANTS wenye thamani ya shilingi 546,107,500 kwa kazi ya upembuzi yakinifu na kuandaa Michoro na Kabrasha la zabuni kwa Barabara ya Uzi Ng'ambwa yenye urefu wa kilomita 3.5 kama ilivyoielezwa katika Mkataba.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kama ifuatavyo:-

- Ukaguzi umeshindwa kupata muhtasari wa kikao cha Bodi ya zabuni kilichoidhinisha nyongeza hiyo ya mkataba.
- Kukosekana kwa ushindani wa wazi juu ya mkandarasi atakaepewa zabuni ya ujenzi wa Barabara hiyo jambo ambalo limetia shaka juu ya gharama halisi iliowasilishwa.
- Mkataba wa awali Mkandarasi alifanya kazi hiyo kwa barabara mbali mbali za Unguja na Pemba zenye urefu kwa kilo mita 103.5km kwa thamani ya shilingi za kitanzania 4,000,000,000 ikiwa ni sawa na shilingi 38,647,342 kwa kilomita moja, ukaguzi umebaini kilomita 3.5 za nyongeza ya Barabara ya Uzi Ng'ambwa ilifanywa kwa shilingi za Kitanzania 546,107,500 sawa na shilingi 156,030,714 kwa kila kilomita moja, kwa tofauti ya shilingi 351,429,444.
- Kwa vile kazi ya ushauri elekezi wa barabara ya uzi ng'ambwa ya kilomita 3.5 ni tofauti na barabara za awali zenye urefu wa kilomita 103.5 haikupaswa kufanyika kwa (addendum) mkataba wa nyongeza badala yake kulitakiwa kufanyike zabuni mpya ya wazi ili kuwepo na ushindani wa bei.
- Kutokubadilika kwa vigezo na masharti za utekelezaji wa ujenzi wa barabara ya kilomita 3.5 ambayo ni barabara ya mnyanyuko badala yake kutumika kwa vigezo vya barabara ya chini jambo ambalo linaweza kupelekea kukosekana kwa ubunifu wa utekelezaji wa agizo la pili.

Kutokana na kujitokeza kwa athari zilizobainika hapo juu Wizara ina uwezekano mkubwa wa kutumia gharama kubwa za kufanya ushauri elekezi unaotokana na mlinganisho wa matumizi ya fedha yanayotokana na ushauri elekezi wa barabara za chini jambo ambalo linaweza likapelekea upotevu wa fedha za Umma

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi kuhakikisha unatekeleza na kuzingatia Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016.

6.13.1.4 Kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za Umma shilingi 1,335,730,533

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika kupitia mfumo wa malipo wa IFMS Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi imefanya malipo mbalimbali kwa ajili ya kuwalipa watoa huduma mbalimbali, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa hati za malipo, vielelezo vilivyofanyiwa malipo, kurikodiwa kwenye daftari la kumbukumbu za miamala ya fedha (cash book) na kukosekana kwa taarifa za kazi iliyofanyika yenye thamani inayolingana na fedha iliyotumika.

Kutokana na uwepo wa dosari hizo ukaguzi ulifanya mawasiliano na Mhasibu Mkuu wa Hesabu za Serikali na kumtaka atupatie taarifa ya uthibitisho wa matumizi ya fedha ya shilingi 1,335,730,533 pamoja na kutupatia mambo yafuatayo:-

- Hati za malipo kutoka katika mfumo wa IFMS katika ripoti za Central Payment Capital Exp TISS zenye akaunti nambari 9928190704
- Kupatiwa taarifa za kibenki za walipwaji (Vendor Bank Details).
- Kupatiwa vivuli vya "summary voucher list" zilizowasilishwa na Wizara ya Ujenzi katika kitengo cha CPO kwa ajili ya kuombewa malipo.

Kutokana na maombi ya taarifa hizo tuliozomba kwa Mhasibu Mkuu wa Serikali, ukaguzi umethibitisha kwamba Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi iliingiziwa fedha hizo zenye jumla ya shilingi **1,335,730,533** na kufanya miamala tofauti kwa watoa huduma mbali mbali ikiwemo mtoa huduma SH Trader and Furmigation mwenye nambari ya akaunti nambari 021104003510 katika tawi la benki ya PBZ ambapo imebainika ameingiziwa jumla ya shilingi 216,930,666 kwa nyakati tofauti na miamala yote hiyo imefanyika kwa njia ya uhaulishaji kutoka hesabu ya Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi kwenda kwa mtoa huduma huyo.

Aidha, imebainika mtoa huduma mwingine anaejulikana kwa jina la SAS Construction Ltd mwenye account namba 0451700000 katika tawi la benki ya PBZ ameingiziwa jumla ya shilingi 900,730,060 kwa nyakati tofauti ambapo miamala yote hiyo imefanyika kwa njia ya uhaulishaji kutoka hesabu ya Wizara ya Ujenzi kwenda kwa mtoa huduma huyo.

Pia imebainika mtoa huduma anaejulikana kwa jina la SKIFARU Investment and Engineering Ltd mwenye akaunti namba 0718591001 katika tawi la benki ya PBZ ameingiziwa jumla ya shilingi 218,069,807 kwa nyakati tofauti ambapo miamala yote hiyo imefanyika kwa njia ya uhaulishaji kutoka hesabu ya Wizara ya Ujenzi kwenda kwa mtoa huduma huyo.

Vile vile ukaguzi umefanya mawasiliano na benki Kuu ya Tanzania (BOT) kwa ajili ya kutaka kupatiwa taarifa za uhaulishwaji wa miamala hiyo kutoka Wizara ya Ujenzi kwenda kwa watoa huduma hao, BOT ilitoa taarifa za kibenki (bank statement) kwa njia ya 'soft copy' na 'hard copy' inayothibitisha kufanyika kwa miamala hiyo, hata hivyo ukaguzi uliwasiliana na Benki ya PBZ nayo imethibitisha kufanyika kwa miamala hiyo. **Kiambatisho Nambari 13 Kinahusika.**

Pamoja na uwepo wa ushahidi huo ukaguzi umethibitisha kupokewa kwa fedha hizo na kutumika kinyume na utaratibu jambo ambalo limepelekea kujitokeza kwa vashiria vya upotevu wa fedha kutokana na taarifa za fedha zilizoandaliwa na kuasiniwa na Katibu Mkuu wa Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi na kuviwasilisha Ofisi ya Mdhibili kwa ajili ya kufanyiwa ukaguzi ambapo Ofisi inasikitika kupokea majibu ya Katibu Mkuu yaliyokosa ukweli hasa pale aliposema "hakuna malipo yaliofanywa kwa makampuni hayo katika Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi na ndio maana hakuna vielelezo vyovyote vya malipo hayo labda inawezekana kulikuwa na kasoro katika mtandao iliyojitokeza ikapelekea matatizo hayo".

Kauli hiyo inapingana na kauli ya Mhasibu Mkuu wa Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi inayosema "ni kweli wakati kunafanyika ukaguzi kwenye Wizara malipo hayo yalikosekana vielelezo vya malipo kama taratibu zinavyotaka, hivyo tumechukua hatua kwa kuchukuwa ushauri wa Mdhibili na Mkaguzi Mkuu wa Serikali kulifanyia kazi ya kurekebisha suala hili ili kuondoa kasoro hiyo."

Malipo hayo yalifanyika kupitia mfumo wa malipo IFMIS na yanaonekana katika ripoti ya "Central Payment Capital Exp TISS yenye namba 9928190704 kwa tarehe tofauti kama yanavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 209 : Malipo yaliyofanyika kwa watoa huduma mbali mbali

Tarehe ya Muamala	Jina la Mtoa Huduma aliyelipwa	Nambari ya Hesabu	Jina la Benki	Nambari ya Utambulisho wa Benki	Nambari ya Hundi	Kiasi cha Fedha Kilicholipwa (Tshs.)
19/4/2021	Sas Construction Ltd	0451700000	PBZ	PBZATZTZ	50002339	190,000,000
19/4/2021	Sh Trader And Fumigation	021104003510	PBZ	PBZATZTZ	50002340	73,786,407
07/5/2021	Sh Trader And Fumigation	021104003510	PBZ	PBZATZTZ	50002374	63,333,333
07/5/2021	Skifaru Investment And Engineering Ltd	0718591001	PBZ	PBZATZTZ	50002375	218,069,807
27/5/2021	Sas Construction Ltd	0451700000	PBZ	PBZATZTZ	50002429	294,086,956.54
29/6/2021	Sh Trader And Fumigation	021104003510	PBZ	PBZATZTZ	50002511	79,810,926
29/6/2021	Sas Construction Ltd	54120100003482	PBZ	PBZATZTZ	50002510	416,645,104.36
Jumla						1,335,730,533

WIZARA YA UJENZI, MAWASILIANO NA UCHUKUZI – PEMBA

6.13.1.5 Malipo yaliokosa ruhusa ya Mkuu wa Taasisi shilingi 13,756,988

Kifungu nambari 57(2) cha kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 kinaeleza kwamba Kazi itakayolazimika kufanywa katika muda wa saa za ziada na ikapelekea kulipwa posho la kufanya kazi hiyo lazima ipatikane idhini ya Katibu Mkuu au Mkuu wa Taasisi kabla ya kazi hiyo kufanyika.

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 13,756,988 zimelipwa kwa watendaji mbali mbali wa Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi Pemba kwa ajili ya malipo ya muda baada ya saa za kazi bila ya kupata idhini ya Mkuu wa Taasisi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 57(2) cha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 210 : Malipo yaliokosa ruhusa ya Mkuu wa Taasisi

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Maelezo
1/8 ya 13/08/2020	-	807,790	Malipo baada ya saa za kazi kwa walinzi.
1/8 ya 13/08/2021		2,213,666	
3/8 ya 19/08/2020		909,378	
1/1 ya 31/12/2020	-	1,555,317	
2/2 ya 12/02/2021	19411	2,122,102	
4/3 ya 11/03/2021	19899	1,994,214	
7/3 ya 15/03/2021		655,572	
7/4 ya 15/04/2021	20412	2,270,344	
18/5 ya 25/05/2021	21263	350,000	
2/5 ya 06/05/2021		226,679	
4/6 ya 10/06/2021		651,926	
Jumla		13,756,988	

6.13.1.6 Malipo ya huduma ya ulinzi yasiyokua na mkataba shilingi 6,000,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wizara ya Uchukuzi na Mawasiliano Pemba imefanya malipo ya shilingi 6,000,000 kwa ajili ya huduma ya ulinzi kwa Jeshi la Kujenga Uchumi Pemba lakini mkataba wa huduma hiyo umekosekana kwa ukaguzi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu 139(2) cha Kanuni Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 211 : Malipo ya huduma ya ulinzi yasiyokua na mkataba

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Maelezo
21/10 ya 20/10/2020	017758	1,200,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya huduma ya ulinzi
3/1 ya 31/12/2020	018828	2,400,000	
2/8 ya 13/08/2020	016466	2,400,000	
Jumla		6,000,000	

6.13.1.7 Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio shilingi 10,400,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 10,400,000 zimelipwa kwa ajili ya huduma ya ulinzi lakini malipo hayo hayakukatwa kodi ya zuio.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 212 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio

Hati Namba	Hundi Namba	Aliyelipwa	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Maelezo
21/10 ya 20/10/2020	17758	Wizara ya UMMU	1,200,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya huduma ya ulinzi
3/1 ya 31/12/2020	018828	Miradi ya JKU Pemba	2,400,000	
2/8 ya 13/08/2020	016466		2,400,000	
3/5 ya 07/05/2021	20973	Miradi wa Kujiendeleza KVZ	4,400,000	
Jumla			10,400,000	

6.13.1.8 Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu shilingi 31,977,600

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi inadaiwa madeni ya muda mrefu na Taasisi za Serikali yenye jumla ya shilingi 31,977,600 kwa ajili ya huduma za Ulinzi na Ujenzi.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar ya mwaka 2016. Mchanganuo wa madeni hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 213 : Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu

Namba	Jina la Taasisi	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (Tshs.)
1.	Jeshi la Kujenga Uchumi (JKU)	22,800,000
2.	Kikosi cha Valantia (KVZ)	4,400,000
3.	Wakala wa Majengo Zanzibar (ZBA)	4,777,600
Jumla		31,977,600

6.13.1.9 Kutokuthibitishwa kazini kwa watumishi waliomaliza muda wa majaribio

Kwa mujibu wa kanuni ya Utumishi wa Umma kifungu nambari 9(1) Bila ya kuathiri kifungu cha 60 cha Sheria ya Ajira, Namba 11 ya 2005, mtumishi yeyote ambao amejiriwa kwa mara ya kwanza atalazimika kuwemo katika majaribio ya utumishi kwa muda wa miezi kumi na mbili kuanzia tarehe ya kuajiriwa. Aidha Kanuni ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2014 kifungu nambari 9(2) kinamtaka Mtumishi wa Umma aliyemaliza muda wa majaribio kuthibitishwa kazini.

Ukaguzi umebaini kwamba pamoja na matakwa ya Kanuni ya Utumishi wa Umma ya Zanzibar ya mwaka 2011, Wizara ya Ujenzi Mawasiliano na Uchukuzi Pemba imeshindwa kuwathibitisha watumishi ambao wamemaliza muda wa majaribio. Orodha ya watumishi hao ni kama ifuatavyo:-

Jadweli Nambari 214 : Watumishi waliomaliza muda wa majaribio ambao hawajathibitishwa kazini

Namba	Jina la Mtumishi	Tarehe ya kuajiriwa
1.	Time Abdalla Seif	1/8/2018
2.	Issa Shaib Moh'd	1/10/2019
3.	Abdul Latif Khalid Abdalla	1/10/2019

6.13.1.10 Fedha ambazo hazikuhaulishwa Benki Kuu kipindi cha mwisho wa mwaka shilingi 81,747,539.

Toleo nambari AD./184/01/07/80 la tarehe 9/6/2021 kipengele D kinaeleza kwamba Bakaa ya fedha za Wizara/Idara/Mikoa na Taasisi za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar (Central Government) zilizokua na Commitment zote ziingizwe katika hesabu Kuu ya Serikali ilioko Benki Kuu nambari 9928161804 (c. Miscellaneous deposit account) na bakaa ambazo hazina Commitment zirejeshwe Mfuko Mkuu wa Hazina (mfuko mkuu wa hazina account nambari 0404381000).

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 ukaguzi umebaini kwamba baada ya kusitishwa kwa mradi wa ujenzi wa barabara maeneo ya viwanda Chamanangwe jumla ya fedha 81,747,539 zilibaki bila ya kuhaulishwa Benki Kuu hesabu nambari 9928161804 kama sheria inavyotaka na pia zinaendelea kutumika kwa matumizi kinyume na matakwa ya mkataba.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na toleo nambari AD./184/01/07/80 kutoka Ofisi ya Rais Fedha na Mipango.

6.13.1.11 Kutumika kwa Fedha za mradi wa ujenzi wa barabara ya Chamanangwe nje ya makubaliano ya mkataba shilingi 7,820,000

Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Uchukuzi Pemba iliingia Mkataba na Wizara ya Baishara na Viwanda Pemba kwa lengo la kujenga barabara za ndani ya eneo la Viwanda kwa muda wa miezi mitatu baada ya kusainiwa kwa mkataba huo kuanzia tarehe 6/8/2020 kwa shilingi milioni mia tatu (300,000,000). Wakati wa kutekeleza mradi huo kulitokea Mgogoro mkubwa kati ya jamii ya maeneo hayo na Serikali na kupelekea Mradi huo kusitishwa. Wakati Mradi unasitishwa jumla ya shilingi **81,747,539** ilikuwa ni bakaa ya fedha iliyobainika katika mradi huo.

Ukaguzi umebaini kwamba jumla ya shilingi **7,820,000** kati ya shilingi **81,747,539** ziliendelea kutumika kwa matumizi mbali mbali ya Ofisi jambo ambalo ni kinyume na makubaliano ya mkataba.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume ya makubaliano ya mkataba pamoja na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 215 : Fedha za mradi wa ujenzi wa barabara ya Chamanangwe

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
1/7 12/7/2021	457	3,820,000	W/M/U/P	Malipo kwa ajili ya kwenda na kurudi Dar es salaam kupeleka Barner za mtambo wa lami na kumlipa fundi.
2/7 16/7/2021	459	2,500,000	W/M/U/P	Malipo kwa ajili ya matengenezo ya Bana
1/8 9/8/2021	-	1,500,000	W/M/U/P	Imprest kwa ajili ya malipo ya bana.
Jumla		7,820,000		

6.13.2 WAKALA WA KARAKANA KUU YA MAGARI ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Wakala wa Karakana Kuu ya Magari Zanzibar umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wakala wa karakana Kuu ya Magari Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 842,700,000 kutoka katika vyanzo vyake vya mapato. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wakala ilikusanya mapato yenye jumla ya shilingi 419,219,509 sawa na asilimia 49.7 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wakala wa Karakana Kuu ya Magari Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 iliidhinishiwa kutumia jumla ya shilingi 842,700,000 kwa ajili ya matumizi ya kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 kiasi cha shilingi 398,120,031 kimeingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 47 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.13.2.1 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na Mnara na Maduka katika maeneo ya Wakala wa Karakana.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika eneo la Ofisi ya Karakana Kuu ya Magari lina vitega uchumi vya maduka pamoja na uwepo wa mnara wa mawasiliano ambapo maeneo hayo hufanya biashara mbali mbali, dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kutokujulikana kwa wamiliki wa vitega uchumi hivyo, wakodishaji walioingia makubaliano na wamiliki wa maeneo hayo, thamani halisi ya fedha iliyokodishwa maeneo hayo pamoja na fedha inayopatikana kutokana na kukosekana mikataba ya ukodishwaji wa maeneo hayo.

Uwepo wa vitega uchumi katika maeneo ya Ofisi ya Karakana Kuu ya Magari ambayo hayajuulikani uingiaji wa mapato yake Serikalini kunatia shaka juu ya uhalali wa vitega uchumi vilivyopo sehemu hizo jambo ambalo linapelekea kuikoshesha Serikali mapato yatokanayo na vitega uchumi vilivyopo ndani ya eneo la Karakana.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara ya Mawasiliano kupitia Karakana Kuu ya Magari Zanzibar kuchukuwa jitihada za makusudi kuhakikisha vitega uchumi vilivyomo ndani ya eneo la Karakana Kuu ya Magari Zanzibar vinatambulika na kujulikana waliokodishwa pamoja na mapato halisi yanayopatikana kutokana na vitega uchumi hivyo ili kuweza kunufanisha malengo ya uwepo wa vitega uchumi hivyo kwa karakana kuu.

6.13.3 BODI YA USAJILI WASANIFU, WAHANDISI, NA WAKADIRIAJI MAJENGO

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Bodi ya Usajili Wasanifu, Wahandisi na Wakadiriaji Majengo umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Bodi ya Wasanifu, Wahandisi na Wakadiriaji majengo kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 412,802,000 kupitia vyanzo vya ndani na shilingi 793,280,000 kupitia misaada na ruzuku kutoka Serikalini.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Bodi ilikusanya jumla ya shilingi 364,079,970 kupitia vyanzo vya ndani sawa na asilimia 88 ya makadirio na shilingi 136,383,786 kutoka serikalini sawa na asilimia 17 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Bodi ya Wasanifu, Wahandisi na Wakadiriaji majengo ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 588,199,000 kwa matumizi ya shughuli mbali mbali za Bodi. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Bodi ilipokea na kutumia jumla ya shilingi 136,383,786 sawa na asilimia 17 ya matumizi kukiwa na upungufu wa shilingi 656,896,214 sawa na asilimia 83 ya makadirio.

6.13.4 WAKALA WA MAJENGO ZANZIBAR

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Wakala wa Majengo Zanzibar umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wakala wa Majengo Zanzibar ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 410,000,000 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 mapato halisi ya Wakala wa Majengo yalikuwa ni shilingi 242,783,000 sawa na asilimia 59.2 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wakala wa Majengo ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 365,000,000 kwa matumizi ya kazi za kawaida kwa mwaka wa fedha 2020/2021, hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 207,498 000 ziliingizwa na kutumika sawa na asilimia 56.8 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.13.4.1 Kukosekana kwa Mkataba wa Ununuzi wa Mafuta (Sub Contract) wenye jumla ya shilingi 32,795,700

Katika kupitia hati za malipo pamoja na vielelezo vyake, Ukaguzi umebaini kwamba, Wakala wa Majengo Zanzibar wanapata huduma ya mafuta kutoka kwenye kampuni ya KISAUNI FILLING STATION bila ya kuwa na makubaliano ya kisheria, kufanya manunuzi katika taasisi za Serikali bila ya kuwa na makubaliano ya kisheria ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(m) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi, Undoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 216 : Ununuzi wa Mafuta bila ya mkataba

Hati Namba	Hundi Namba	Thamani (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo	
5\8\2020	000223	2,091,500	Kisauni filling station	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel lita 450 na Petrol 650 kwa matumizi vyombo vya Wakala.	
10\8\2020	000227	2,091,500			
4\10\2020	000232	2,108,500			
2\2\2021	000257	2,046,350			
1\3\2021	000262	2,139,100			
8\3B\2021	000266	2,139,100			
2\6\2021	000296	4,786,700			
19\7\2020	000353	1,973,350			
5\11\2020	000399	2,102,150			
24\11\2020	000411	2,105,900			
29\12\2020	000438	2,061,800			
9\1\2021	000447	2,61,800			
4\4\2021	000464	2,363,050			
7\5\2021	000471	4,786,700			Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya Diesel lita 900 na Petrol lita 1300 kwa matumizi ya vyombo vya Wakala.
Jumla		32,795,700			

Kukosekana kwa mkataba wa ununuzi wa mafuta kunaweza kuapelekea kuathiri shughuli za Wakala endapo kutatokezea kutofautiana baina ya Wakala wa Majengo na watoa huduma hizo muhimu.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Majengo Zanzibar kuandaa mkataba kwa ajili ya kuepuka migogoro endapo itakapojitokeza ili kuweka usawa pande zote mbili kati yao.

6.13.4.2 Matumizi ya fedha yaliyofanywa bila ya kuingizwa katika mpango wa manunuzi wa mwaka

Katika kuptia taarifa mbalimbali za hesabu za Wakala wa Majengo, ukaguzi umebaini kuwepo kwa makadirio ya matumizi ya fedha kutoka katika vyanzo vya mapato ya ndani bila ya kuingizwa katika mpango wa manunuzi wa mwaka (Annual Procurement Plan). Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu namba 42(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa matumizi hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

6.13.4.3 Matumizi ya fedha yaliyofanywa bila ya kuingizwa katika mpango wa manunuzi wa mwaka

Namba	Kazi iliyopangwa kutekelezwa	Jumla ya Makadirio (Tshs)	Makadirio ya Fedha kutoka Serikalini (OC) (Tshs)	Matumizi ya fedha kutoka Vyanzo vya ndani ya Taasisi (Tshs)
1.	Ununzi wa vifaa vya Matengenezo ya Ofisi	101,172,920	84,000,000	17,172,920
2.	Ununzi wa Mafuta	55,863,250	36,300,000	19,563,250
3.	Huduma za Bima	7,510,353	4,700,000	2,810,353
4.	Ununuzi wa viburudishaji	9,540,000	8,800,000	740,000
5.	Matengenezo ya vyombo vya Usafiri	15,129,475	12,000,000	3,129,475
6.	Ununuzi wa Stationeries	43,214,225	9,542,500	33,671,725
7.	Ununzi wa vifaa vya ICT	85,558,900	14,200,000	71,358,900
8.	Ununzi wa Fanicha	12,247,500	0	12,247,500
Jumla		330,236,623	169,542,500	160,694,123

Kufanya matumizi ambayo yapo nje ya makadirio au Mpango wa manunuzi kunapelekea kujitokeza kwa manunuzi yasiyo ya lazima na hatimae kutokufikiwa kwa lengo lililokusudiwa.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Majengo Zanzibar kuhakikisha kuwa kitengo cha manunuzi kinafuata sheria na miongozo iliyowekwa kwa lengo la kufanikisha malengo yaliyokusudiwa na Taasisi kwa mwaka husika.

6.13.4.4 Tofauti ya fedha zilizoripotiwa katika hesabu ya mwisho wa mwaka na matumizi halisi shilingi 137,635,517

Katika kupitia taarifa mbali mbali zikiwemo taarifa za Hesabu ya mwaka, daftari la kurikodia kumbukumbu za fedha pamoja na hati za malipo, Ukaguzi umebaini kwamba baadhi ya vifungu vilivyoripotiwa katika taarifa ya Hesabu ya mwisho wa Mwaka vinatofautiana na taarifa za hati za malipo halisi. Mchanganuo wa fedha hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 217 : Tofauti baina ya taarifa ya fedha na matumizi halisi

Vifungu	Makadirio	Kilichoainishwa katika hesabu (Tshs)	Matumizi halisi kupitia hati za malipo (Tshs)	Tofauti (Tshs)
Leave Travel	9,320,000	8,880,000	3,775,000	5,105,000
Over Time	23,920,000	19,450,000	18,788,829	661,171
Sitting Allowances	20,350,000	19,200,000	4,025,000	15,175,000
Food and Refreshments	7,500,000	6,840,000	5,830,500	1,009,500
Sundry	8,000,000	7,350,000	4,991,065	2,358,935
Domestic Travel	57,820,000	38,820,000	3,100,000	35,720,000
Petrol	16,260,000	16,260,000	10,281,050	5,978,950
Diesel	16,900,000	15,050,000	7,121,700	7,928,300
Electricity	7,800,000	6,600,000	2,550,000	4,050,000
Stationery Supply	15,457,000	15,000,000	3,287,362	11,712,638
Local Training	8,400,000	6,750,000	6,370,000	380,000
Maintainace of Motorvehicle	8,000,000	7,700,000	3,183,764	4,516,236
Leave Travel	9,320,000	8,880,000	3,775,000	5,105,000
Over Time	23,920,000	19,450,000	18,788,829	661,171
Purchase of Computer	4,200,000	4,200,000	36,330,000	32,130,000
Purchase of Furniture	6,000,000	5,196,984	10,340,600	5,143,616
Jumla	243,167,000	205,626,984	142,538,699	137,635,517

Kuwepo kwa tofauti hizo kunapelekea taarifa ya fedha kutotoa sura halisi na sahihi ndani ya hesabu husika ya mwisho wa mwaka ya Wakala wa Majengo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Majengo Zanzibar kuhakikisha kwamba taarifa zote zinazolingwa katika hesabu ya mwisho wa mwaka zimekamili na sahihi.

6.13.4.5 Kukosekana kwa bei elekezi (fees) kwa ajili ya malipo kwa wateja wa Wakala wa Majengo

Wakala wa majengo imekuwa ikitoa huduma mbali mbali ikiwemo ushauri elekezi, ukodishaji wa nyumba na milango ya maduka, kazi za Seremala, ukodishaji wa mashine ya kokoto na ujenzi wa ofisi na nyumba za Serikali. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kuwa Wakala wa Majengo wanatoa huduma hizo bila ya kuwepo kwa bei elekezi zilizothibitishwa na Bodi.

Kutokuwa na bei elekezi kunapelekea kufanya malipo kwa bei tofauti (bei ambayo hazijaainishwa) hivyo inapelekea kuikosesha Serikali mapato yake kupitia Wakala.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Majengo Zanzibar kuchukuwa jitihada za kuhakikisha kwamba huduma zote zinazotolewa na Wakala wa Majengo zithibitishwe kwa maandishi zikiwemo bei halisi za huduma hizo.

6.13.4.6 Ukiukwaji wa makubaliano ya mkataba shilingi 31,000,000

Katika kupitia hati za malipo na mikataba mbalimbali ya kazi za kuendesha Miradi inayosimamiwa na Wakala wa Majengo, Ukaguzi umebaini kuwa katika makubaliano ya mikataba hiyo kupitia kipengele cha malipo, Muajiriwa (ambae ni mtaalam aliekabidhiwa kazi husika) atalipwa malipo yake ya kufanya kazi hiyo kwa awamu mbili tofauti, dosari iliyobainika ni kwamba Wakala wa Majengo wanafanya malipo hayo kwa awamu moja tu. Kufanya hivyo ni kukiuka makubaliano ya mkataba.

Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 218 : Malipo yaliyolipwa kinyume na makubaliano ya Mkataba

Hati Namba	Hundi Namba	Thamani (Tshs)	Anaelipwa	Maelezo
8\7\2020	000345	4,500,000	Wakala wa Majengo	Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi ya usanifu wa kiuhandisi.
9\7\2020	000345	4,500,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi ya kufanya usanifu wa miundombinu kwa mradi wa ZECO.
10\7\2020	000345	4,500,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi ya kufanya usanifu wa miundombinu kwa ofisi ya Bodi ya Mikopo Elimu ya Juu.
11\7\2020	000345	4,500,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi ya kufanya usanifu wa miundombinu kwa mradi wa ZECO.
4\10\2020	000386	3,500,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi ya usanifu wa Ramani za miundombinu kwa mradi wa jengo la Hospitali ya Polisi.
5\10\2020	000386	2,500,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya kuandaa makisio ya (BOQ) na Nyaraka za Zabuni kwa mradi wa jengo la Hospitali ya Polisi.
6\10\2020	000386	3,500,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi ya usanifu wa ramani miundombinu ya umeme na mawasiliano (ICT) kwa mradi wa jengo la Hospitali ya Polisi.
7\10\2020	000386	3,500,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi ya usanifu wa kihandisi (Structural Design) kwa mradi wa jengo la Hospitali ya Polisi.
Jumla		31,000,000		

Kufanya malipo ambayo yanakwenda kinyume na makubaliano ya mkataba na kutofuatwa kwa vipengele muhimu katika mikataba kunapelekea kusababisha Wakala kulipa fedha kinyume na makubaliano jambo ambalo litapelekea kujitokeza kwa matumizi yasiyokubalika na kuingizia hasara Taasisi kwa kulipa gharama zinazoweza kuepukika.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Majengo Zanzibar kuhakikisha kuwa vipengele vyote vilivokuwemo katika mikataba midogo ya kazi vinafuatwa na kutekelezwa kikamilifu ili kuleta ufanisi katika kazi zake na kuiepusha taasisi kuingia hasara.

6.13.4.7 Dosari zilizojitokeza katika utekelezaji wa Mikataba ya makubaliano ya ukodishaji wa milango na nyumba mbalimbali zinazosimamiwa na Wakala wa Majengo

Katika kupitia mikataba mbali mbali ya ukodishaji wa milango ya maduka pamoja na nyumba za Viongozi, Ukaguzi umebaini kwamba, katika mikataba hiyo ya makubaliano ya kodi kuna dosari mbali mbali za kiutekelezaji. Baadhi ya dosari hizo ni kama inavyoonekana katika Jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 219 : Dosari zinazotokana na mikataba ya ukodishwaji

Jina la mteja	Tarehe ya mkataba	Eneo husika	Gharama ya kodi kwa mwezi (Tshs)	Gharama ya kodi kwa miaka miwili	Gharama ya kodi iliyolipwa (shs)	Tofauti (shs)	Maelezo
Yussuf Haji Khamis	20/12/2019 hadi 20/12/2020	Mazizini Sh/ks/50m Nyumba ya kuishi	60,000	720,000	120,000	600,000	Mkataba Umemaliza mda na malipo ya kodi hayajakamilika
Hassan Khamis Burhan	01/02/2018 hadi 31/01/2020	Saateni Mlango wa duka	150,000	3,600,000	1,300,000	2,300,000	
Makame Mshimba Mbarouk	03/10/2019 hadi 3/10/2021	Makunduchi kiwanda cha kokoto	200,000	4,800,000	200,000	4,600,000	
Ramla Talib Omar	1/1/2020 hadi 31/12/20	Mazizini Ks/mz/33	60,000	720,000	180,000	540,000	mkataba mpya na wa zamani kuna miezi kumi (10) haina mkataba na Malipo ya kodi kwa mkataba wa zamani hayajakamilika
	5/11/2021 hadi 4/11/2022	Nyumba ya kuishi	100,000	1,200,000	100,000	1,100,000	
Lulu Abdallah Shaaban	05/11/2021 hadi 04/11/2022	Vuga 2266 Nyumba ya kuishi	100,000	1,200,000	600,000	600,000	Mkataba wa mwaka wa Nyuma haukupatikana
Thuwayba E Kissasi	02/11/2021 hadi 01/11/2022	Mazizini Sh/ks/53m	100,00	1,200,000	300,000	900,000	Mkataba wa mwaka wa Nyuma haukupatikana
Juma Hassan Reli	19/2/2020 hadi 19/2/2021	Mazizini Sh/ks/60m	60,000	720,000	180,000	540,000	Mkataba mpya na wa zamani kuna miezi tisa (9) haina mkataba na Malipo ya kodi kwa mkataba wa zamani hayajakamilika
	02/11/2021 hadi 01/11/2022	Nyumba ya kuishi	100,000	1,200,000	120,000	1,080,000	
Jumuiya ya Changamoto	02/07/2018 hadi 02/07/2020	Saateni Afisi ya jumuiya	75,000	1,800,000	1,800,000	0	Mkataba mpya na wa zamani kuna mwaka mmoja na miezi mine (8) haina mkataba
	02/11/2021 hadi 01/11/2022		150,000	1,800,000	1,200,000	600,000	
Masoud Kamal Basha	20/12/2019 hadi 20/12/2020	Mazizini Sh/ks/54m	60,000	720,000	360,000	360,000	Mkataba mpya na wa zamani kuna miezi kumi (10) haina mkataba na Malipo ya kodi kwa mkataba wa zamani hayajakamilika
	02/11/2021 hadi 01/11/2022	Nyumba ya kuishi	100,000	1,200,000	300,000	900,000	
Jumla			1,375,000	23,520,000	10,360,000	15,080,000	

Kuwepo kwa mapungufu katika mikataba hiyo kunaweza kuisababishia Wakala wa Majengo kukosa mapato yake ambayo yangesaidia Wakala katika kutekeleza maajukumu waliyojipangia.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala kuwa makini katika utekelezaji wa mikataba hiyo na kuhakikisha wateja wao wanafuata na kutii makubaliano yao ili kuhakikisha kwamba mapato yanakusanywa kama ilivyopangwa.

6.13.4.8 Kukosekana kwa Mikataba ya makubaliano ya kusimamia Miradi mbalimbali ya kazi za ujenzi wa Nyumba na Majengo ya Ofisi za Serikali

Katika kupitia taarifa mbalimbali za malipo pamoja na mikataba, ukaguzi umebaini kwamba Wakala wa Majengo umekuwa ukisimamia na kutoa ushauri elekezi kwa miradi mbalimbali ya Ujenzi wa Nyumba na Majengo ya Ofisi za Serikali pamoja na kufanya kazi za ujenzi kwa miradi hiyo inapohitajika. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kwamba baadhi ya Taasisi wanapewa huduma za ushauri elekezi au ujenzi wa miradi yao bila ya kuwa na makubaliano ya kisheria kwa kazi hizo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(m) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Taasisi hizo ni kama zinavyoonekana katika Jadweli lifuatalo:-

Jadweli Nambari 220 : Orodha ya kazi zinazosimamiwa na wakala wa majengo

Namba	Taasisi/ Client	Aina ya Kazi	Majukumu ya ZBA	Maendeleo ya Utekelezaji	Mahala pa Kazi
1.	Wakala wa Majengo	Matayarisho ya Nyaraka za Ujenzi kwa kazi ya Ujenzi wa Nyumba za Mawaziri na Makatibu Wakuu wa SMZ	Kutayarisha Ramani za Ujenzi na BOQ	Utayarishaji wa Ramani na BOQ upo kwenye hatua za mwisho za kukamilika kwake	Fumba, Unguja.
2.	Ofisi ya Rais na BLM Zanzibar	Ujenzi wa jengo jipya la Ofisi ya Raisi wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi – Jengo la ghorofa moja	Hii ni kazi ya kusanifu na kujenga (Design and Build) ambapo ZBA ilitakiwa kutayarisha nyaraka za ujenzi na kujenga.	Kazi imekamilika	Tibirinzi Chakechake Pemba
3.	Tume ya Uchaguzi Zanzibar (ZEC)	Matayarisho ya nyaraka kwa kazi ya ujenzi wa Afisi ya Tume ya Uchaguzi Zanzibar (ZEC)	Pre-Contract (Kutayarisha ramani,BOQ na nyaraka za zabuni)	Kazi inaendelea	Maisara, Unguja.
4.	ZEMA	Matayarisho ya nyaraka kwa kazi ya ujenzi wa Afisi ya ZEMA			Maruhubi, Unguja.
5.	Wizara ya Afya Zanzibar	Matayarisho ya nyaraka za ujenzi kwa kazi ya ujenzi wa Maabara ya Taifa BSL3			Ujenzi umesimama

Namba	Taasisi/ Client	Aina ya Kazi	Majukumu ya ZBA	Maendeleo ya Utekelezaji	Mahala pa Kazi
6.	Wizara ya Kazi,Uchumi na Uwekezaji	Matayarisho ya nyaraka za ujenzi kwa kazi ya ujenzi wa Afisi ya Wizara ya Kazi, Uchumi na Uwekezaji.	Pre-Contract (Kutayarisha ramani,BOQ na nyaraka za zabuni)	Utayarishaji wa Ramani na nyaraka za zabuni unaendelea	M/kwerekwe, Unguja.
7.	Utumishi wa Umma	Matayarisho ya nyaraka za ujenzi kwa kazi ya ukarabati wa jengo la Ofisi ya Mufti Mazizini		Utayarishaji wa Ramani na nyaraka za zabuni unaendelea kwa kazi ya kukusanya taarifa ya jengo lililopo sasa.	Mazizini,Unguja
8.	Wizara ya Afya	Matayarisho ya michoro kwa ajili ya ukarabati wa kituo cha afya Mbuzini		Kazi inaendelea	Mbuzini,Unguja
9.	ZFDA	Matayarisho ya nyaraka za ujenzi kwa kazi ya ujenzi wa Afisi na Maabara ya Dawa na Chakula			Chamanangwe
10.	Bodi ya Uhaulishaji	Matayarisho ya nyaraka za ujenzi kwa kazi ya ujenzi wa Afisi ya Bodi ya Uhaulishaji		Mkataba haujasainiwa na malipo hayajafanyika lakini utayarishaji wa ramani na nyaraka za zabuni unaendelea	Gombani, Pemba
11.	Uhamiaji	Matayarisho ya nyaraka za upanuzi wa jengo la Uhamiaji		Mkataba haujasainiwa na malipo hayajafanyika lakini utayarishaji wa ramani na nyaraka za zabuni unaendelea	Chakechake, Pemba.
12.	Uhamiaji	Matayarisho ya nyaraka za ujenzi wa jengo la Idara ya Uhamiaji		Mkataba haujasainiwa na malipo hayajafanyika lakini utayarishaji wa ramani na nyaraka za zabuni unaendelea	Mkoani,Pemba.
13.	Uhamiaji	Matayarisho ya nyaraka za ukarabati wa jengo la kupumzikia (Rest House) Idara ya Uhamiaji		Mkataba haujasainiwa na malipo hayajafanyika lakini utayarishaji wa ramani na nyaraka za zabuni unaendelea.	Chakechake na Mkoani, Pemba.
14.	Uhamiaji	Matayarisho ya nyaraka za ujenzi wa uzio wa nyumba ya Idara ya Uhamiaji (VIP Main House)		Mkataba haujasainiwa na malipo hayajafanyika lakini utayarishaji wa ramani na nyaraka za zabuni unaendelea.	Chakechake, Pemba.
15.	Uhamiaji	Matayarisho ya nyaraka za Ujenzi wa Afisi ya Idara ya Uhamiaji Mkoa wa Kaskazini Pemba.		Mkataba haujasainiwa na malipo hayajafanyika lakini utayarishaji wa ramani na nyaraka za zabuni unaendelea.	Wete na Micheweni, Pemba.

Namba	Taasisi/ Client	Aina ya Kazi	Majukumu ya ZBA	Maendeleo ya Utekelezaji	Mahala pa Kazi
16.	Uhamiaji	Marayarisho ya nyaraka za ujenzi wa Mkahawa wa Idara ya Uhamiaji Mkoa wa Kaskazini Pemba	Pre-Contract (Kutayarisha ramani,BOQ na nyaraka za zabuni)	Mkataba haujasainiwa na malipo hayajafanyika lakini utayarishaji wa ramani na nyaraka za zabuni unaendelea.	Wete,Pemba
17.	Uhamiaji	Matayarisho ya nyaraka za ukarabati wa nyumba za wafanyakazi wa Idara ya Uhamiaji		Kazi inaendelea.	Micheweni, Pemba
18.	Uhamiaji	Matayarisho ya nyaraka za ukarabati wa uzio wa Ofisi ya Idara ya Uhamiaji		Mkataba haujasainiwa na malipo hayajafanyika lakini utayarishaji wa ramani na nyaraka za zabuni unaendelea.	Micheweni, Pemba.
19.	ZACPA	Matayarisho ya nyaraka za ukarabati wa jengo la Mpiga Chapa wa Serikali		Kazi inaendelea	Chakechake, Pemba
20.	Wizara ya Vijana	Usimamizi wa ujenzi wa viwanja vya michezo vya Wilaya ya Mkokotoni		Ujenzi unaendelea	Mkokotoni ,Unguja
21.	Mkemia Mkuu wa Serikali Zanzibar	Ujenzi wa Afisi ya Mkemia Mkuu wa Serikali Zanzibar		Ujenzi umekamilika	Maruhubi, Unguja
22.	Mamlaka ya Udhibiti wa Madawa ya Kulevywa Zanzibar	Ukarabati wa jengo la Mamlaka ya Udhibiti wa Madawa ya Kulevywa Zanzibar		Utarishaji wa ramani, BOQ na nyaraka za ujenzi umekamilika	Migombani, Unguja
23.	Wizara ya Kilimo Zanzibar	Ujenzi wa Soko la Samaki Malindi		Ujenzi unaendelea	Malindi, Unguja
24.	Wizara ya Kilimo Zanzibar	Ukarabati wa Soko la Samaki Tumbe (Mradi wa SWOFISH)		Kazi imekamilika	Tumbe, Pemba
25.	Uhamiaji	Ujenzi wa vibanda vya kukagulia wageni wanaoingia katika Uwanja wa Ndege wa AAKIA			Uwanja wa ndege wa AAKIA
26.	ZSSF	Ujenzi wa Kisonge Mall	Karani wa Ujenzi (Clerk of Works)	Ujenzi umekamilika	Michenzani, Unguja
27.	Wizara ya Fedha Zanzibar	Ujenzi wa nyumba za maendeleo Kwahani		Kwahani, Unguja	
28.	MahakamaKuu Zanzibar	Ujenzi wa Mahakama Kuu		Tunguu, Unguja	
29.	Bodi ya Mapato Zanzibar	Ujenzi wa jengo la Ofisi ya ZRB		Gombani, Pemba	
30.	Wakala wa Majengo Zanzibar	Ukarabati wa nyumba ya Serikali Mazizini	Usanifu na ujenzi (Design and Build)	Usanifu na ujenzi unaendelea	Mazizini, Unguja

Kukosekana kwa mkataba kunaweza kuathiri shughuli za Wakala wa Majengo endapo kutatokezea kutofautiana baina ya Wakala na wanaopewa huduma hizo.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Majengo Zanzibar kuandaa mikataba ya makubaliano kwa kila Taasisi itakayopewa huduma za ushauri elekezi kwa ajili ya kuepuka migongano itakayojitokeza ili kuweka usawa pande zote mbili.

6.13.4.9 Utunzaji wa nyumba za Serikali usioridhisha kwa makaazi ya Viongozi wa Serikali na Watumishi wa Umma

Katika kutembelea na kujionea kazi mbalimbali za maendeleo zinazosimamiwa na Wakala wa Majengo (ZBA) ukaguzi umebaini kwamba Nyumba za Serikali kwa ajili ya Viongozi na Watumishi wa Umma zipo katika hali zisizoridhisha (zimeota mwitu, kuta zimefanya nyufa, mabati yamechoka, mifumo ya makaro hayaridhishi n.k).

Kutozifanyia matengenezo nyumba zinazosimamiwa na Wakala wa Majengo na kutozingatia Utunzaji mzuri wa nyumba hizo kutapelekea nyumba hizo kuharibika zaidi na kusababisha hasara kubwa kwa Serikali.

Uongozi wa Wakala wa Majengo unatakiwa kuchukua juhudi kwa kufanya ukarabati na matengenezo kwa kila jengo linalostahili kukarabatiwa ili kuhakikisha makaazi bora na salama kwa ajili ya Viongozi na Watumishi wa Umma.

6.13.4.10 Kutotekelezeka kwa baadhi ya kazi za Maendeleo zinazosimamiwa na Wakala wa Majengo

Ukaguzi umefanya ziara na kutembelea baadhi ya nyumba za viongozi zinazosimamiwa na Wakala wa Majengo na kubaini kuwa Wakala wanafanya ukarabati na kuzijenga vizuri nyumba hizo za Serikali kwa ajili ya viongozi na watumishi wa umma, lakini ujenzi huo umesimama na matengenezo ya nyumba hizo hayafanyiki kwa sasa.

Kusimama kwa kazi za ukarabati wa nyumba za Serikali kutapelekea kuongezeka kwa gharama zaidi za matengenezo hayo na kuchelewa kufikia kwa malengo yaliyopangwa na Serikali.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Majengo Zanzibar kuchukua jitihada za makusudi kusimamia harakati zote za ujenzi na ukarabati wa Nyumba ya Serikali ili kuhakikisha unakamilisha kazi zake kwa wakati uliopangwa.

6.13.4.11 Kukosekana kwa taarifa muhimu katika uwasilishaji wa taarifa ya hesabu ya mwisho wa mwaka 2020/2021

Katika kupitia taarifa mbali mbali zikiwemo taarifa za Hesabu ya mwisho mwaka 2020/2021 ukaguzi umebaini kwamba Taarifa kamili za kifedha zinazoandaliwa kwa mujibu wa viwango vya Kitaifa na Kimataifa vya uhasibu wa sekta ya Umma kwa misingi ya fedha tasilim (IPSAS Cash Basis) haikukamilika. Taarifa hiyo inajumuisha mapungufu ya taarifa zifuatazo:-

- Kukosekana kwa Taarifa ya Mtiririko wa uingiaji na utokaji wa fedha.
- Ukusanyaji wa mapato yasiyofungamana na vyanzo vya mapato.
- Kukosekana kwa kumbukumbu za makadirio ya fedha ya mapato yanayofungamana na vyanzo vyake.
- Fedha za mapato halisi hazikurikodiwa katika taarifa ya hesabu ya mwisho wa mwaka.

Kukosekana kwa taarifa hizo katika taarifa ya mwisho ya mwaka kunapelekea kwa taarifa ya Fedha ya Wakala wa Majengo kutofikia viwango vya Kitaifa na Kimataifa vya uhasibu (IPSAS) na ukaguzi kushindwa kuthibitisha usahihi wa taarifa zilizomo ndani ya hesabu ya mwaka.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Majengo kuhakikisha kwamba utayarishaji wa taarifa ya fedha ya Mwaka unazingatiwa na kufuata taratibu na Misingi yote ya uhasibu iliyowekwa pia Uongozi uhakikishe taarifa zote zinazowekwa katika hesabu ya mwisho zipo sahihi.

6.13.4.12 Kutokuwepo kwa makadirio (budget) ya mapato na matumizi ya fedha za Miradi ya Wakala

Ukaguzi umepitia daftari la fedha taslim (cash book) la Wakala wa Majengo la hesabu ya benki nambari 0406703000 na kubaini kwamba jumla ya shilingi 425,679,780.50 zimeripotiwa kukusanywa kupitia vyanzo vyake vya ndani na jumla ya shilingi 591,671,917.70 zimeripotiwa kutumika kupitia makusanyo hayo kwa mwaka wa fedha 2020/2021, hata hivyo Ukaguzi umeshindwa kupata bajeti ya mapato na matumizi ya fedha hizo za ndani kwa Miradi ya Wakala.

Kutokuwepo kwa bajeti ya mapato na matumizi kwa miradi hiyo kunapelekea kufanyika kwa matumizi yasiyo ya lazima na yasiyoidhinishwa.

Uongozi wa wakala unashauriwa kuandaa bajeti ya mapato yatokanayo na vyanzo vya ndani pamoja na bajeti ya matumizi yatokanayo na fedha hizo.

6.13.4.13 Kutoainishwa kwa baadhi ya Mapato na Matumizi katika hesabu ya mwisho wa mwaka

Ukaguzi umepitia taarifa ya fedha ya mwaka 2020/2021 pamoja na daftari la pesa taslim (cash books) la hesabu nambari 0406703000 ya Wakala wa Majengo.

Kumbukumbu zilizorikodiwa katika daftari la pesa taslim zinaonesha kwamba jumla ya shilingi 591,671,917.70 zimeshatumika kwa ajili ya uendeshaji na usimamizi wa miradi mbali mbali, aidha jumla ya shilingi 425,679,780.50 zimepatikana kutokana na kazi za ushauri elekezi kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Ukaguzi umebaini kwamba taarifa hizo za makusanyo (mapato) na matumizi hazikuanishwa katika taarifa ya fedha ya mwaka inayoishia Juni 2021.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na taratibu za uandaaji wa taarifa za fedha pamoja na viwango vya uhasibu.

Kukosekana kwa taarifa hizo katika taarifa ya mwisho wa mwaka kunapelekea kwa taarifa ya Fedha ya Wakala wa Majengo kutofikia viwango vya Kitaifa na Kimataifa vya uhasibu (IPSAS) na ukaguzi kushindwa kuthibitisha usahihi wa taarifa zilizomo ndani ya hesabu ya mwaka.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wakala wa Majengo Zanzibar kuhakikisha kwamba Utayarishaji wa taarifa ya fedha ya Mwaka unazingatia na kufuata taratibu na misingi yote ya uhasibu iliyowekwa pia Uongozi uhakikishe taarifa zote zinazowekwa katika hesabu ya mwisho wa mwaka zipo sahihi.

WAKALA WA MAJENGO - PEMBA

6.13.4.14 Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio shilingi 12,838,937

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 12,838,937 zimetumika kwa ajili ya matumizi ya Wakala wa Majengo Pemba kwa watoa huduma mbali mbali bila ya kukatwa kodi ya zuio (withholding Tax)

Kutokukata kodi ya zuio kunapelekea kuikosesha Serikali mapato yatokanayo na malipo hayo pia ni kwenda kinyume na kifungu namba 50(2) cha Sheria nambari 7 ya Usimamizi wa Kodi ya Bodi ya Mapato ya mwaka 2009 pamoja na marekebisho yake. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 221 : Malipo ambayo hayakukatwa kodi ya zuio

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
08/07 ya 22/07/2020	000097	1,600,000	Said Khamis Salum	Malipo kwa ajili ya marekebisho ya Slab Overhang.
11/07 ya 22/07/2020	000100	500,000	Mohammed Mbarouk Haji	Malipo kwa ajili ya kazi ya matengenezo ya mashine ya kubanja kokoto.
09/07 ya 22/07/2020	000098	7,204,400	Massoud Othman Lauma	Malipo kwa ajili ya matengenezo ya ofisi.
14/07 ya 27/07/2020	000102	1,000,000	Said Khamis Salim	
13/08 ya 24/08/2020	000178	2,400,000	Iddi Rajabu Sudi	
14/08 ya 24/08/2020	000119	800,000	Abdalla Ali Suleiman	Malipo kwa ajili ya kazi ya ufundi.
02/10 ya 01/10/2020	000135	2,700,000	Said Khamis Salim	Malipo kwa ajili ya matengenezo ya ofisi
15/10 ya 22/10/2020	000147	3,000,000	Abdalla Ali Rashid	
18/10 ya 26/10/2020	000150	1,000,000		
01/03 ya 29/03/2021	000166	800,000	Said Khamis Salim	
Jumla		21,004,400		

6.13.4.15 Kukosekana kwa mapato yatokanayo na kodi shilingi 47,195,000

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wakala wa Majengo Pemba inadai Taasisi za Serikali pamoja na watu binafsi jumla ya shilingi 47,195,000 zitokanazo na ukodishaji wa nyumba zinazomilikiwa na Wakala katika Wilaya mbali mbali zilizopo kisiwani Pemba bila ya kufanyiwa ufuatiliaji wa ukusanyaji wa mapato hayo hali ambayo inaweza kupelekea kuikosesha Serikali mapato yatokanayo na ukodishwaji wa nyumba na kupelekea kushindwa kutoa huduma bora zilizokusudiwa kwa jamii ikiwa ni pamoja na gharama za matengenezo ya majengo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo yatokanayo na ukodishwaji wa majengo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 222 : Mapato yatokanayo na kodi.

Wilaya	Wapangaji	Mahali ilipo	Nambari ya nyumba	Kodi ya mwezi (Tshs.)	Mapato yaliyokosekana (Tshs.)
WETE	Idrissa Moh'd Abdalla	Ikulu	SMZ-2A	50,000	1,700,000
	Yahya Ali Juma	Ikulu	SMZ-2B	50,000	1,700,000
	Abdalla Khalfan Ali	Ikulu	SMZ-3A	50,000	1,700,000
	Wizara ya Afya	Ikulu	SMZ-3B	50,000	1,700,000
	Mrajis wa mahkama	Uzunguni	SMZ-6	60,000	2,040,000
	Mkuu wa wilaya wete	Uzunguni	SMZ-5	60,000	2,040,000
	Raya Mkoko Hassan	Uzunguni	SMZ-8A	25,000	175,000
	Sharifa Humoud	Uzunguni	SMZ-8A	25,000	50,000
	Zainab Ali Abdalla	Uzunguni	SMZ-8B	25,000	45,000
	Asha Ali Juma	Uzunguni	SMZ-9A	50,000	700,000
	Wizara ya Afya	Uzunguni	SMZ-9B	50,000	1,700,000
	Mrajis wa Mahkama	Uzunguni	SMZ-9C	50,000	1,700,000
	Wizara ya Afya	Uzunguni	SMZ-9D	60,000	2,040,000
	Wizara ya Afya	Vuga	SMZ-10A	60,000	2,040,000
	Wizara ya Afya	Vuga	SMZ 10B	60,000	2,040,000
	Suleiman Bakar Suleiman	Vuga	SMZ-10C	60,000	1,965,000
	Wizara ya Afya	Vuga	SMZ-10D	60,000	2,040,000
	Wizara ya Afya	Vuga	SMZ-10E	60,000	2,040,000
	Wizara ya Afya	Vuga	SMZ-10F	60,000	2,040,000
	Mrajis wa Mahkama	Police line	SMZ-16	50,000	1,315,000
	Wizara ya Afya	Bomani	SMZ-36A	50,000	1,700,000
	Wizara ya Afya	Bomani	SMZ-36B	50,000	1,700,000
Wizara ya Afya	Bomani	SMZ-37	50,000	1,700,000	
Jumla ya deni Wilaya ya Wete					35,870,000
CHAKE	Wizara ya Afya	Tenis Court	SMZ-5	60,000	2,040,000
CHAKE	Maryam Ali Moh'd	Tenis Court	SMZ-6	60,000	1,965,000
	Wizara ya Afya	Madungu	SMZ-9	60,000	1,200,000
	Wizara ya Afya	Madungu	SMZ-11	60,000	2,040,000
	Wizara ya Afya	Madungu	SMZ-12	60,000	2,040,000
	Wizara ya Afya	Tenis court	SMZ -7	60,000	2,040,000
	Seif Salim Seif	Madungu	SMZ-15	50,000	275,000
	Moh'd Khatib Faki	Mdungu	SMZ-16	50,000	800,000
	Jongo Juma Jongo	Madungu	SMZ-17	50,000	725,000
	Tabia Issa Moh'd	Madungu	SMZ-9	60,000	355,000
	Sharif Hamad Khatib	Mdungu	SMZ-10	60,000	1,940,000
	Jumla ya deni Wilaya ya Chake				
Jumla kuu					47,195,000

6.13.4.16 Kukosekana kwa muongozo wa huduma ya ushauri elekezi

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wakala wa Majengo Pemba inatoa huduma ya ushauri elekezi pale inapohitajika na Taasisi za Serikali pamoja na Taasisi binafsi lakini Wakala imekosa muongozo rasmi ambao unaonesha utaratibu wa utowaji wa huduma ya ushauri elekezi pamoja na kiwango stahiki cha tozo kinachotokana na utowaji wa huduma hiyo hali ambayo inaweza kupelekea kutokuwepo kwa usawa wa gharama ya ushauri elekezi inayotolewa baina ya Taasisi moja na nyengine pamoja na kwamba kazi zinazofanyika zinaweza kulingana.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Namba 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa mali za Umma ya mwaka 2016.

6.13.4.17 Kukosekana kwa zabuni ya ujenzi wa lifti shilingi 138,850,241.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 138,850,241 zimetumika kwa ajili ya ujenzi wa lifti katika jengo la Ofisi ya Rais na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi lililopo Tibirinzi Chake Chake Pemba lakini zabuni za kumpata msambazaji wa vifaa hazikufanyika hivyo kukosekana kwa ushindani miongoni mwa wasambazaji wa bidhaa pamoja na uwezekano wa kukosekana kwa tija, ubora wa bidhaa na kutokufikiwa kwa malengo yaliyokusudiwa.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 68 cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo ya ujenzi wa lift ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 223 : Malipo ya ujenzi wa lift.

Nambari ya Hati	Nambari ya Hundi	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
4/12 7/12/2020	T.T	57,351,186	Derm Elevators Ltd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi na uingizaji wa lift katika Ofisi ya Rais BLM.
02/05 05/05/2021	TT	34,410,711		
Jumla		138,850,241		

6.13.4.18 Malipo kwa watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 72,487,358

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Wakala wa Majengo Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikoshesha Serikali mapato ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 224 : Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.

Hati Namba	Hundi namba	Kiasi cha Fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo
05/07 10/07/2020	000094	7,800,000	Mohammed S.Massoud	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa saruji na mchanga kwa matumizi ya ujenzi
06/07 16/07/2020	000095	15,589,840		Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa shata za milango
15/07 30/07/2020	000103	4,139,863		
16/07 27/07/2020	000105	10,377,514	Al-Hilal General Trading Co. LTD	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi.
05/08 10/08/2020	000111	3,245,245	Kansai Plascon znz LTD	
06/08 10/08/2020	000112	4,243,996	Kansai Plascon ZNZ ltd	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa rangi.
14/08 24/08/2020	000119	800,000	Abdalla Ali Suleiman	Malipo kwa ajili ya ufundi wa ufungaji bomba za maji.
13/08 24/08/2020	000178	2,400,000	Iddi Rajabu Sudi	Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi ya matengenezo ya ofisi.
15/08 25/08/2020	000120	2,175,000	Salim Rashid Salim	Malipo ya fedha kwa ajili ya kazi ya ufundi.
05/10 05/10/2020	000138	7,000,000	Ali Omar Juma	Malipo kwa ajili ya kazi ya ufungaji wa mfumo wa ulinzi (CCTV).
11/10 22/10/2020	000144	4,802,000	Hamad Said Bakar	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa vifaa vya ujenzi
12/10 ya 22/10/2020	000144	6,913,900		
15/10 22/10/2020	000147	3,000,000	Abdalla Ali Rashid	Malipo kwa ajili ya matengenezo ya ofisi.
Jumla		72,487,358		

6.14 WIZARA YA UCHUMI WA BULUU NA UVUVI

6.14.1 FUNGU L02 – WIZARA YA UCHUMI WA BULUU NA UVUVI

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Uchumi wa Buluu na Uvuvi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Uchumi wa Buluu na Uvuvi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 1,078,623,680. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara iliweza kukusanya jumla ya shilingi 638,838,001 sawa na asilimia 59.2 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Uchumi wa Buluu na Uvuvi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,959,801,632 kwa ajili kazi za kawaida na shilingi 25,680,960,000 kwa kazi za maendeleo. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 1,368,443,527 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 46.2 ya makadirio na shilingi 6,415,992,796 ziliingizwa na kutumika kwa kazi za maendeleo ni sawa na asilimia 25 ya makadirio.

WIZARA YA UCHUMI WA BULUU NA UVUVI – PEMBA

6.14.1.1 Malipo kwa Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma Shilingi 7,506,000.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Wizara ya Uchumi wa Buluu na Uvuvi Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato, aidha ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 225 : Malipo kwa Watoa huduma ambao Hawakusajiliwa na mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
16/3 29/3/2021	020293	3,039,000	Zanzibar Petroleum LTD	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya petrol
12/5 19/5/2021	021125	2,195,000		
10/6 16/6/2021	022232	2,272,000		
Jumla		7,506,000		

6.14.1.2 Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu bila ya kulipwa shilingi 58,766,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wizara ya Uchumi wa Buluu na Uvuvi Pemba inadaiwa madeni ya muda mrefu na wananchi wa kijiji cha Tumbe yenye jumla ya shilingi 58,766,000 kwa ajili ya fidia ya vipando vilivyokatwa kupitisha umeme.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(3) cha Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar ya mwaka 2016.

6.15 WIZARA YA BIASHARA NA MAENDELEO YA VIWANDA

6.15.1 FUNGU R 01 - WIZARA YA BIASHARA NA MAENDELEO YA VIWANDA

Ukaguzi wa hesabu za Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa kuzingatia Sheria, kanuni, taratibu na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 2,367,797,000 kupitia vyanzo vyake vya mapato. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara ilifanikiwa kukusanya jumla ya shilingi 1,449,951,785.72 sawa na asilimia 61 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda kwa mwaka wa fedha 2020/2021, ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 23,569,700,000. Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 8,769,700,000 ni kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida na shilingi 14,800,000,000 kwa matumizi ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara ilifanikiwa kupokea na kutumia jumla ya shilingi 7,828,994,723 sawa na asilimia 33.22 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 5,228,443,968 zilitumika kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 2,600,550,755 zimeingizwa na kutumika kwa ajili ya kazi za maendeleo.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.15.1.1 Kutowepo kwa mfumo wa kusajili na kuweka kumbu kumbu za taarifa za walipa kodi

Wakala wa Mizani na Vipimo imeanzishwa kwa Sheria Nambari 6 ya mwaka 2020 ambapo miongoni mwa vipaumbele vyake baada ya kuanzishwa ni kuandaa kanuni ya uwendeshaji muundo na mpango mkakati. Katika mwaka wa fedha 2021 imebainika kukusanya taarifa za mapato ambayo yamehifadhiwa katika mfumo wa kawaida. Dosari iliobainika katika ukaguzi ni kutokuwepo kwa mfumo wa kuweka taarifa za kumbukumbu za walipa kodi pamoja na kuwepo kwa mapato ya vipimo vya mezania ambayo yanatokana na ukaguzi wa mizani za wafanya biashara bila ya kuwepo kwa idadi maalum inayoonyesha uhalisia wa orodha ya walipaji (authentic list of payees) kulingana na makisio ya makusanyo pamoja na mapato halisi ya Wizara.

Kukosekana kwa mfumo imara wa usajili wa walipa kodi ambao utabainisha idaidi ya walipa kodi waliosajiliwa, waliokuwa hawakusajiliwa na fedha halisi inayopaswa kulipwa kwa kila mlipa kodi kunaweza kupelekea kukosekana kwa udhibiti mzuri wa taarifa za walipa kodi jambo ambalo litapelekea kuikoshesha Wizara mapato yaliyokadiriwa na hatimae kutokufikiwa kwa malengo yalikusudiwa.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara uhakikishe unatengeneza mfumo wa kusajili walipa Kodi na kuweka kumbu kumbu za mapato kutoka kwa walipa kodi ili kuweza kupatikana udhibiti na ufanisi katika makusanyo ya kodi jambo ambalo litapelekea kuongeza mapato katika Serikali.

6.15.1.2 Ucheleweshwaji wa fedha kupelekwa benki shilingi 8,824,500

Baada ya kupitia kumbukumbu za mapato kwa Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda ukaguzi umebaini uwepo wa ucheleweshwaji wa mapato kupelekwa benki. Kwa mujibu wa utaratibu wa sheria ya usimamizi wa fedha za umma inawataka Wakuu wa taasisi kuhakikisha fedha zinazokusanywa zinawasilishwa benki kwa wakati ili kuweza kunusuru kujitokeza kwa vitendo vya ukiukwaji wa maadili na kupelekea kuitia hasara Serikali kutokana na upotevu wa fedha utakaoweza kujitokeza. Aidha, kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha ya mwaka 2016.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda kuhakikisha unawasilisha fedha zote kwa wakati uliopangwa kisheria ili kunusuru mizozo itakayoweza kujitokeza kutokana na hatua kali zitakazochukuliwa kwa wale watakaobainika wametenda matendo ya uhujumu wa uchumi.

Mchanganuo wa baadhi ya makusanyo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 226 : Fedha zilizocheleweshwa kupelekwa benki

Namba ya Stakabadhi	Tarehe ya Makusanyo	Kiasi cha fedha (TShs)	Aliyelipa	Slip Namba	Tarehe ya kupelekwa Benki
540508	18/2/2021	2,250,000	Feisal Ali Sultan	0044681	28/6/2021
540507	14/1/2021	1,440,000	Khalfan Omar Hilal	0044680	28/6/2021
082951-082953	0/3/2021	300,000	-	0290149	24/6/2021
540332	4/3/2020	400,000	Nhunga Oil	0041492	24/6/2021
1214786	22/7/2020	400,000	Kijangwani Petrol Station	0041492	24/6/2021
1214784	20/7/2020	250,000	Coastal Petrol Station	0041492	24/6/2021
540501	9/9/2020	1,200,000	Shaban Mwinyi Kombo	0048861	18/2/2021
607252	24/12/2020	250,000	Nungwi Kilindi Petro Station	0023090	12/02/2021
597507-597568	18/11/- 19/11/2020	441,000	-	0203402	28/12/2020
597629-597666	31/11 – 1/12/2020	272,500	-	202414	30/12/2020
540911-540944	10/11/2020	228,500	-	0552833	30/12/2020
540865-540909	21/10/ - 9/11/2020	288,000	-	0588684	26/11/2020
540781 – 540856	12/10 -13/10/2020	308,000	-	0792861	18/11/2020
540484 -540683	21/9/ - 30/9/2020	796,500	-	0831060	9/10/2020
Jumla		8,824,500			

6.15.1.3 Dosari zilizobainika katika daftari la upokeaji na utoaji wa vitabu vya risiti (Counter Foil Register)

Ukaguzi uliofanyika katika Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda ulipitia daftari la kupokelea na kutolea vitabu vya makusanyo kutoka Wizara ya Fedha (counter foil register) na kubaini dosari zifuatazo:-

- Hakuna mpangilio maalum wa utoaji wa vitabu vya risiti jambo ambalo linaweza kujitokeza utopevu wa vitabu vya risiti.

- Kukosekana kwa majina ya makarani wa mapato wanaokabidhiwa vitabu vya stakabadhi kwa ajili ya ukusanyaji wa mapato.
- Kukosekana kwa taarifa ya fedha wanayoiwasilisha kwa karani mkuu wa ukusanyaji wa mapato ili iweze kujumuisha katika ripoti kuu ya makusanyo ya mapato inayotakiwa kutolewa kila baada ya mwezi au miezi mitatu kwa lengo la kujuwa thamani halisi ya fedha iliyokusanywa kwa mujibu wa makadirio ya kila chanzo cha mapato.
- Kukosekana kwa taarifa za marejesho ya vitabu vilivyotumika na kujaa ambavyo vitaonesha tarehe ya uchukuwaji pamoja na tarehe ya urejeshaji katika buku la kumbukumbu la kurekodia taarifa za stakabadhi hizo.

Kutokana na dosari zilizobainika hapo juu ukaguzi unaushauri uongozi wa wizara kuhakikisha unazifanyia kazi dosari zote zilizobainishwa ikiwemo kuandaa utaratibu maalum wa uanzishwaji wa mfumo wa utunzaji wa taarifa za mapato ili kuhakikisha mapato ya Serikali hayavuji na kutumika kwa maslahi binafsi.

6.15.1.4 Kukosekana kwa hati miliki kwa baadhi ya mali zinazomilikiwa na Wizara

Katika ukaguzi uliofanyika wa mwaka unaoishia tarehe 30 Juni, 2021 umebaini kuwa Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda inamiliki maeneo, majengo na milango ya duka na kuikodisha bila la kuwa na hati miliki ya vitu hivyo. Kukosekana kwa hati ya utambulisho wa eneo linalomilikiwa kihalali na wizara linaweza likapelekea kujitokeza kwa migogoro ya ardhi kutokana na kuvamiwa kwa eneo hilo na kuporwa, au kuchukuliwa kinyume na sheria pasi na wizara au Serikali kuweza kutambua jambo ambalo litapelekea kuikosesha Serikali mapato kupitia vyanzo vyake vya mapato.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa wizara kuhakikisha unachukuwa hatua za haraka za kuwasiliana na viongozi wakuu kuhakikisha maeneo hayo yanapimwa kisheria, yanaekewa utambulisho wa kujulikana pamoja na upatikanaji wa hati miliki ya eneo husika. Mchanganuo wa baadhi ya maeneo hayo ni kama ifuatavyo:-

Jadweli Nambari 227 : Mali zilizokosa hati miliki ambazo zinamilikiwa na Wizara

Namba	Aina ya Mali	Mahali Ilipo
1.	Nyumba (TIC)	Darajani
2.	Jengo. No.III	Saateni
3.	Mlango wa duka	Darajani
4.	Ghala la Matunda Mnadani	Darajani
5.	Ghala (Usumba) la bidhaa	Mwembe Makumbi
7.	Ghala	Saateni (kwa Abass Hussein)
8.	Kiwanda cha soda Mkunazini Kibokoni	Mkunazini
9.	Kiwanda cha Usumba Meli Nne Unguja	Meli nne
10.	Eneo la kikangoni	Bububu Kikaangoni
11.	Eneo la Kiwanda-Gofu, Mpapa-Bambi	Bambi Mpapa
12.	Kiwanda cha mafuta ya Nazi na Sabuni	Mwanakwerekwe
13.	Duka la vioo kubwa No.1233B	Darajani
14.	Duka la Vioo Vodacom	Lipo katika hatua za Kimahakama na K/Al ghubra
15.	Eneo la viwanda Dunga	Dunga
16.	Eneo la kiwanja Nyamanzi	Dimani

6.15.1.5 Kufanya Malipo bila ya kuwepo kwa Bajeti 13,437,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda imefanya matumizi kwa ajili ya ununuzi wa vitu mbalimbali vyenye thamani ya shilingi 13,437,000 kwa ajili ya shughuli za uwendeshaji wa taasisi.

Dosari ilobainika katika ukaguzi ni kufanya malipo bila ya kuwepo kwa bajeti iliyoidhinishwa kwa ajili ya ununuzi wa bidhaa mbalimbali . Kwa mjibu wa utaratibu Wizara inaweza kufanya manunuzi yalio nje ya bajeti ikiwa itazingatia taratibu za uhaulishwaji wa fungu la bajeti kutoka sehemu moja na kutumika sehemu nyengine baada ya kupata idhini ya Mlipaji Mkuu wa Serikali. Hadi ukaguzi unakamilika hatukuweza kupatiwa idhini ya matumizi hayo kutokana na kukosekana taratibu za uhaulishwaji.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara kuhakikisha unafanya uhaulishaji wa fedha kwa mujibu wa miongozo na taratibu za fedha zinavyoelekeza ili kuepusha kujitokeza kwa mianya ya upotevu wa fedha za Umma. Mchanganuo wa matumizi ya fedha hizo ni kama ifuatavyo:-

Jadweli Nambari 228 : Malipo yaliyofanyika bila ya kuwepo kwa Bajeti

Hati namba	Hundi	Kiasi cha fedha (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo	
49/1/2021 (11/1/21)	--	5,237,000	Katibu Mkuu	Malipo kwa ajili ya wakulima ambao wameharibikiwa na mazao yao kwa dawa za kiwanda cha sukari mahonda	Ni malipo ya deni la mwaka uliopita.
1/2/21 (29/1/21)	--	5,000,000	Smart Future Co. Ltd	Malipo ya mwisho ya huduma za cctv katika viwanja vya maisara katika maonyesho ya tamasha la biashara Januari 2021	Ni malipo yaliyotakiwa yalipwe kupitia mfuko wa tamasha.
29/5/21 (29/4/21)	289 of 10/5/21	800,000	Katibu Mkuu WBV	Malipo ya fedha za bakaa la deni marehemu Hemed Bakar Kondo kwa kazi ya matengenezo ya jengo la wizara liliopo malindi Zanzibar	
43/10 (30/9/20)	--	2,400,000	Multi Refrigeration	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa AC 4 zilizotumika katika banda la VIP na banda la siku maalum ya ubunifu kwa wajasiriamali	Matumizi yalipaswa kutoka katika mfuko wa tamasha
Jumla		13,437,000			

6.15.1.6 Mapungufu yaliyojitokeza katika ufungaji wa hesabu

Katika ukaguzi uliofanyika kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imebainika Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda haikuweza kuzingatia matakwa ya ufungaji wa hesabu kwa mujibu wa vigezo vilivyowekwa kitaifa na Kimataifa na kupelekea hesabu za Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda kutokuonesha sura sahihi na halisi kwa mujibu wa vigezo vilivyowekwa.

Aidha, ukaguzi ulifanya mawasiliano ya mara kwa mara ikiwemo kuwataka wahusika wafanye marekebisho juu ya dosari zilizobainika ili kuepuka kujitokeza kwa wingi wa hoja za ukaguzi ambazo zitapelekea utolewaji wa hati isiyoridhisha jambo ambalo hawakuweza kulitekeleza hadi ukaguzi unakamilika taarifa za hesabu za Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda zilikuwa na dosari ifuatayo:-

- **Kutofautiana kwa taarifa za Hesabu (Financial Statements) na Daftari la hesabu (Cash Book) kwa miamala iliyowasilishwa.**

Ukaguzi umebaini kuwepo kwa tofauti ya taarifa za hesabu za mwaka (Financial Statement) na malipo halisi yaliyolipwa kupitia hati za malipo mbali mbali ambazo zinaonesha kwa baadhi ya malipo kuwa na miamala mikubwa ya fedha ukilinganisha na uhalisia wa kilichokusanywa jambo ambalo linabainisha makoseo katika taarifa ya makadirio halisi, hesabu za mwisho wa mwaka, na uhalisia wa kilichokusanywa na kupelekea kubainika kwa tofauti. Mchanganuo wa kasoro hizo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 229 : Tofauti iliyobainika katika taarifa za hesabu za mwisho wa mwaka

Namba	Maelezo	Makadirio (Tshs)	Kilichowasilishwa katika Hesabu za mwisho wa mwaka (Tshs)	Matumizi halisi (Tshs)
1.	Huduma za Usafi	63,500,000	22,540,790	25,410,925
2.	Manunuzi ya Viyoyozi	1,800,000	--	2,400,000
3.	Malipo ya Umeme	36,000,000	15,920,000	18,400,000
4.	Vifaa vya Kuandikia	84,642,000	45,538,761	31,198,230
5.	Posho la safari (Travel allowance)	116,335,000	24,535,400	75,309,726
Jumla		302,277,000	85,994,161	152,718,881

6.15.1.7 Kukosekana kwa vielelezo vya matumizi ya shilingi 25,879,358

Katika kazi ya ukaguzi uliofanywa kwa kupitia taarifa za matumizi ulibaini kuwa Mradi ulitumia kiasi cha shilingi 25,879,358 kwa malipo mbali mbali yanayohusu wataalamu kutoka nchini Indonesia kwa ajili ya kutoa ushauri na kusimamia muendelezo wa ujenzi wa Kiwanda cha Mwani.

Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kukosekana kwa vielelezo vinavyothibitisha uhalali wa malipo ya matumizi yaliyofanyika jambo ambalo limepelekea kutia shaka juu ya uhalali wa matumizi hayo.

Ukaguzi unaushauri uongozi wa Wizara kuhakikisha matumizi yote yanaambatanishwa na vielelezo ili kuepuka kujitokeza kwa viashiria vya upotevu wa fedha za umma. Mchanganuo wa matumizi yaliyokosekana vielelezo ni kama inavyoonekana katika jadweli la hapo chini:-

Jadweli Nambari 230 : Malipo yaliyofanyika ambayo yamekosekana vielelezo

Hati namba	Kiasi cha fedha (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo	
1/3/2021 (9/3/2020)	1,165,580	Katibu Mkuu WBMV/ kiwanda cha Mwani	Makaazi ya Hotel	
2/3/2021 (1/3/2021)	9,468,272		Nauli kwa wataalam kutoa nchini Indonesia.	
3/3/2021 (1/3/2021)	8,771,250		Posho kwa wataalamu wawili kutoka Indonesia	
4/3/2021 (1/3/2021)	257,290		Nauli ya kurudi Surabaya Jakarta kwa mtaalamu Nd. Hamza	
5/3/2021 (1/3/2021)	102,916		Upimaji wa covid 19 kwa wataalam wawili	
6/3/2021 (8/3/2021)	1,120,000		Nauli kwa wataalam kutoka nchini Indonesia kwenda Pemba kikazi	
7/3/2021 (1/3/2021)	467,800		Fedha kwa ajili ya visa kwa wataalam wawili kutoka Indonesia	
10/3/2021 (19/3/2021)	2,138,500		Gharama za malazi na chakula kwa wadau wa ujenzi wa kiwanda cha mwani Chamanagwe	
11/3/2021 (25/3/2021)	1,420,000		Ununuzi wa tiketi kwa wataalamu na wahandishi wa ZBA na wadau wa ujenzi wa Kiwanda cha Mwani Chamanangwe	
12/3/2021 (25/3/2021)	967,750		Gharama za malazi na chakula kwa mdau wa ujenzi wa Kiwanda cha Mwani	
	25,879,358			

WIZARA YA BIASHARA NA MAENDELEO YA VIWANDA – PEMBA**6.15.1.8 Malipo kwa Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 2,040,500**

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria Nambari 11 ya Manunuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Ukaguzi umebaini kwamba Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda Pemba imefanya manunuzi na watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikosesha Serikali mapato, aidha ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 231 : Malipo kwa Watoa huduma ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma.

Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
10/10 15/10/2019	009709	168,000	Mohd Juma Mohd	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa rangi
35/8 24/08/2020	017427	787,500	Ali Mohamed Suleiman	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho la mazingira hatarishi
20/10 13/10/2020	017682	980,000		Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa Risasi za mizani.
10/05 11/05/2021	21039	105,000	Pemba Aluminium and Glass work	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa picha
Jumla		2,040,500		

6.15.1.9 Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu shilingi 28,765,725

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda Pemba inadaiwa madeni ya muda mrefu na Taasisi za Serikali, watoa huduma pamoja na wafanyakazi wa Wizara yenye jumla ya shilingi 28,765,725 kwa ajili ya huduma mbali mbali.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(3) Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 232 : Malimbikizo ya madeni ya muda mrefu

Jina la mdai	Mwaka	Kiasi cha fedha kinachodaiwa (Tshs)	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Deni halisi (Tshs.)
Shirika la Magazeti	2017/2020	2,198,500	400,000	1,798,500
Tahfif Auto Works	2018/2019	5,397,225	1,000,000	4,397,225
(OR) Fedha na Mipango	2018/2020	1,260,000	600,000	660,000
Wafanyakazi	2020/2021	21,910,000	0	21,910,000
Jumla				28,765,725

6.15.10 Kushindwa kufikia lengo la kukusanya mapato shilingi 50,985,000

Jumla ya shilingi 50,985,000 zilikadiriwa kukusanywa na Wizara Biashara na Maendeleo ya Viwanda Pemba kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Ukaguzi umebaini kwamba makadirio haya ni makubwa ukilinganisha na makusanyo halisi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo hadi kufikia 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 30,907,750 zilikusanywa sawa na asilimia 60.62 ya makadirio. Hali hii inaonyesha kuwepo kwa upungufu wa fedha za makusanyo zenye jumla ya shilingi 20,077,250 sawa na asilimia 39.38

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya Zanzibar nambari 12 ya mwaka 2016 kifungu nambari 32(1) (2).

6.15.2 WAKALA WA MAENDELEO YA VIWANDA VIDOGO VIDOGO, VIDOGO NA VYA KATI (SMIDA)

Ukaguzi wa hesabu za Wakala wa Maendeleo ya Viwanda Vidogo Vidogo, Vidogo na vya Kati kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wakala wa Maendeleo ya Viwanda Vidogo Vidogo, Vidogo na vya Kati kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilifanikiwa kukusanya jumla ya shilingi 303,792,286 kutokana na uuzaji wa vitakasa mikono. Mapato hayo hayakukadiriwa kwa sababu chanzo cha mapato hayo yamepatikana kutokana na mripuko wa maradhi ya korona.

Taarifa ya Matumizi

Wakala wa Maendeleo ya Viwanda Vidogo Vidogo, Vidogo na vya Kati kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 2,076,000,000. Kati ya fedha hizo shilingi 1,076,000,000 kwa ajili ya matumizi ya kazi za kawaida na shilingi 1,000,000,000 kwa matumizi ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021 Wakala imeingiziwa jumla ya shilingi 300,960,192.26 sawa na asilimia 14.50 ya makadirio. Kati ya fedha hizo jumla ya shilingi 289,252,537.26 kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 27 ya makadirio na shilingi 11,707,655.00 kwa kazi za maendeleo ambazo ni sawa na asilimia 1.17 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.15.2.1 Kutokurejeshwa kwa fedha za mikopo ya Wajasiriamali shilingi 212,719,000

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kuwa Jumla ya shilingi 284,791,000 zimetolewa kwa ajili ya kuwakopesha wajasiriamali mbali mbali lakini baada ya kupitia kumbukumbu za mikopo iliyotolewa zinaonyesha kuwa ni jumla ya shilingi 72,072,000 ndizo ambazo zimeweza kurejeshwa hivyo kupelekea kuwepo kwa Jumla ya shilingi 212,719,000 ambazo hazikuweza kurejeshwa.

Kufanya hivyo kunapelekea kutopatikana kwa fedha ambazo zingeweza kutumika kwa ajili ya kuwakopesha wajasiriamali wengine. Hali halisi ya mikopo iliyotolewa pamoja na urejeshwaji wa mikopo hiyo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Ukaguzi unashauri Uongozi wa Wakala uhakikishe kwamba wahasika wote waliopatiwa mikopo wanafuatiliwa kikamilifu ili kuweza kufanya urejeshwaji wa mikopo iliyotolewa kwa wakati ili kuweza kupata fedha ambazo zingeweza kutumika kwa ajili ya kuwakopesha wajasiriamali wengine.

Jadweli Nambari 233 : Mikopo ambayo haikuweza kurejeshwa na wajasiriamali

Hati namba	Mkopaji	Kiasi cha fedha za mkopo uliotolewa (Tshs)	Kiasi cha fedha kili-chopangwa kurejeshwa (Tshs)	Tarehe ya mwisho kulipa	Muda wa mkopo (miezi)	Kiasi cha fedha kilichorejeshwa (Tshs)
19/26	Suleiman Rashid	5,000,000	5,000,000	25/1/2020	3	5,000,000
19/27	Ahmada Abdalla	5,000,000	5,000,000	25/1/2020	3	5,000,000
19/7	Anfal	5,000,000	5,500,000	10/3/2020	12	200,000
19/4	ZANOP	10,000,000	11,000,000	11/1/2020	12	9,200,000
19/6	Handloom	10,000,000	11,000,000	11/1/2020	12	5,200,000
20/1	Abham	20,000,000	22,000,000	31/12/2020	12	2,700,000
20/23	Rehema Said	500,000	500,000	30/1/2020	1	160,000
20/24	Wasila Said	500,000	500,000	30/1/2020	1	120,000
20/25	Masika Said	500,000	500,000	30/1/2020	1	80,000
20/16	Wema Cooperative	5,000,000	5,500,000	4/1/2021	12	800,000
20/20	Mshimba Food	16,000,000	17,600,000	6/7/2020	6	200,000
20/3	Fauz	15,000,000	16,500,000	30/12/2020	12	2,550,000
20/8	Faki Rice	5,000,000	5,500,000	30/3/2020	3	3,000,000
20/11	Kusudio Sio Hilo	4,000,000	4,400,000	1/3/2021	12	1,400,000
20/14	Shina Association	6,650,000	7,315,000	30/4/2021	12	1,100,000
20/12	Mohd's tin works	2,000,000	2,200,000	30/9/2020	6	-
20/15	Jam's tin works	2,000,000	2,200,000	30/9/2020	6	-
20/22	Idrissa Jecha	2,641,000	2,641,000	30/6/2020	2	2,642,000
20/5	Rajab	10,000,000	11,000,000	30/9/2020	18	2,400,000
20/2	ZSH	15,000,000	16,500,000	30/12/2020	18	1,870,000
20/17	Alpha Quqlity Chalk	20,000,000	22,000,000	30/6/2022	24	1,400,000
20/13	Huasa Zan Trading	19,000,000	20,900,000	30/6/2022	24	8,000,000
20/19	Salah & Sons	20,000,000	22,000,000	30/6/2022	24	5,000,000
20/10	Bin Pandu Enterp	16,000,000	17,600,000	30/1/2022	18	500,000
20/21	Kangaroo	30,000,000	33,000,000	30/1/2022	18	6,500,000
20/9	Amani Salt	5,000,000	5,500,000	1/9/2021	12	300,000
20/18	Lipi Cooperative	35,000,000	38,500,000	3/3/2023	30	6,750,000
Jumla						72,072,000

WAKALA WA MAENDELEO YA VIWANDA VIDOGO VIDOGO NA VYAKATI (SMIDA) - PEMBA**6.15.2.2 Hati za malipo zenye vielelezo pungufu shilingi 3,400,000**

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba jumla ya shilingi 3,400,000 zimelipwa kwa matumizi mbali mbali ya Wakala (SMIDA) Pemba lakini baadhi ya vielelezo vya matumizi hayo havikuambatanishwa katika hati za malipo ili kuweza kuthibitisha uhalali wa malipo hayo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu 34(1) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 234 : Hati za malipo zenye vielelezo pungufu

Hati Namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
3/9 10/9/2020	000043	400,000	Zanzibar Petroleum Ltd.	Malipo ya fedha kwa ajili ya ununuzi wa mafuta ya petrol.
1/11 7/11/2020	000047	3,000,000	Khalfan Salim Ali	Malipo ya fedha kwa ajili ya msaada kwa kiwanda cha mafuta ya alizeti.
Jumla		3,400,000		

6.15.3 TAASISI YA VIWANGO ZANZIBAR (ZBS)

Ukaguzi wa hesabu za Taasisi ya Viwango Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Taasisi ya Viwango Zanzibar (ZBS) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupata jumla ya shilingi 9,125,320,000. Kati ya fedha hizo shilingi 625,700,000 ni ruzuku ya mshahara, shilingi 277,800,000 kwa ajili ya kazi nyenginezo, na shilingi 3,000,000,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo. Ambazo ni sawa na shilingi 3,903,500,000 ni makadirio mapato ya ruzuku kutoka Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda.

Na shilingi 5,221,820,000 ni makadirio ya mapato ya makusanyo kutoka katika vyanzo vyake mbali mbali vya ndani ya Taasisi.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Taasisi ilipokea jumla ya shilingi 4,047,937,004.51. Kati ya fedha hizo shilingi 901,224,765 ni kutoka Wizara ya Biashara na Maendeleo ya Viwanda (Ruzuku), ambazo fedha hizo shilingi 818,773,515 ni ruzuku ya mishahara sawa na asilimia 130 ya makadirio, na shilingi 82,451,250 ni ruzuku ya mapato kwa kazi nyenginezo(OC) sawa na 30% ya makadirio, kukiwa na ongezeko la asilimia 30 kwa upande wa mapato ya mishahara na upungufu wa asilimia 70 katika mapato ya kazi nyenginezo (OC).

Aidha Taasisi ya Viwango Zanzibar ilikusanya jumla ya shilingi 3,146,712,239.51/- kutoka vyanzo vyake vya ndani sawa na asilimia 60 ya makadirio kukiwa na upungufu wa 2,075,107,760.49 sawa na asilimia 40. Mchanganuo wa makadirio na mapato halisi ya Taasisi ya Viwango Zanzibar (ZBS) ni kama unavyoonekana katika jaduweli hapo chini:-

Taarifa ya Matumizi

Taasisi ya Viwango Zanzibar (ZBS) kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 9,117,128,000, kati ya fedha hizo shilingi 1,949,372,593.00 ni makadirio ya kwa matumizi ya mishahara na maposho na shilingi 7,167,755,407.00 ni makadirio ya matumizi mengineyo ya kazi za kawaida.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Taasisi ilifanikiwa kutumia jumla ya shilingi 3,821,261,704.77 sawa na asilimia 42 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 2,061,077,562.00 ni matumizi ya mishahara na maposho, na shilingi 1,760,544,142.77 ni kwa matumizi mengineyo ya kawaida.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.15.3.1 Kukosekana kwa ufanisi katika ukusanyaji wa mapato shilingi 5,077,432,973.75**

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Taasisi ya Viwango Zanzibar ilikadiri kukusanya mapato kupitia vyanzo mbali mbali kwa mwaka wa fedha 2020/2021 lakini ufanisi katika ukusanyaji wa mapato hayo haukupatikana na kutokuwepo ukadiriaji mdogo kwa baadhi ya vianzio, baadhi ya vyanzo kutokukusanywa mapato kama ilivyopangwa.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea kuwepo kwa upotevu wa mapato, aidha ni kwenda kinyume na kifungu nambari 32(1)(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa mapato hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 235 : Kukosekana kwa ufanisi katika ukusanyaji wa mapato

Chanzo cha Mapato	Makadirio yaliyopangwa (Tshs)	Mapato Halisi Yaliyokusanywa (Tshs)	Tofauti ya mapato iliyojitokeza (Tshs)	Asilimia (%)
Ruzuku kutoka Serikalini	3,903,500,000	901,224,765	3,002,275,235	23.8
FOB	584,380,000	96,575,080.35	487,804,919.65	16.5
Mapato ya Ukaguzi	3,116,840,000	2,246,209,929.27	870,630,070.73	72
Ada ya Majaribio	1,161,600,000	498,399,134.78	663,200,865.22	42.9
Ada ya uthibitisho	18,000,000	19,776,954	(1,776,954)	109.9
Ada ya mafunzo	10,000,000	0	10,000,000	-
Faini	66,000,000	300,000	65,700,000	0.45
Batch	201,600,000	237,534,629.50	(35,934,629.50)	117.82
Fomu za maombi	56,200,000	45,261,533.35	10,938,466.65	80.5
Mauzo ya Bidhaa	7,200,000	2,605,000	4,595,000	36

6.15.3.2 Malipo kwa wazabuni wasiosajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma shilingi 14,276,945

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(1) cha Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016 kinaeleza kulingana na masharti ya sheria hii mtu, kampuni au taasisi haitawasilisha zabuni au vyenginevyo kushiriki katika manunuzi ya Umma isipokua chombo kiwe kimesajiliwa na Mamlaka ya Manunuzi.

Kwa mujibu wa kifungu cha 23(2), zabuni kutoka kwa mtu, kampuni au chombo ambacho hakijasajiliwa haifai na hakitazingatiwa na taasisi ya ununuzi.

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Taasisi ya Viwango Zanzibar imetoa zabuni kwa watoa huduma mbali mbali ambao hawakusajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya Zanzibar.

Kufanya hivyo kunapelekea kuikoshesha Serikali mapato, ambapo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 11 ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 236 : Malipo kwa wazabuni wasiosajiliwa na Mamlaka ya Ununuzi na Uondoshaji wa Mali za Umma

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Maelezo	
15/8	1011	4,562,880.00	Nalasa Perfect Company	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa viburudishaji matumizi ya ofisi.	Mzabuni amesajiliwa kutoa huduma ya ulinzi na usafi.
2/8	1006	2,245,065.00	Juma Foun Mcha		Mzabuni amesajiliwa kuuza vifaa vya ujenzi.
26/9	1031	7,469,000.00	Double two General Supply	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa AC	Mzabuni amesajiliwa kuuza vifaa vya kuandikia.
Jumla		14,276,945			

6.15.4 WAKALA WA USAJILI WA BIASHARA NA MALI ZANZIBAR (BPRA)

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali Zanzibar (BPRA) umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali Zanzibar ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 1,666,068,313 kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wakala ilikusanya jumla ya shilingi 1,589,295,005 sawa na asilimia 95.4 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Wakala wa usajili wa Biashara na Mali Zanzibar kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,666,068,313 kwa matumizi ya kazi za kawaida. Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali Zanzibar iliingiziwa na kutumia jumla ya shilingi 1,586,295,005 kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 99.2 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.15.4.1 Upungufu wa Watendaji katika Taasisi ya Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali.

Ukaguzi umebaini kwamba Taasisi ya Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali ina upungufu wa watendaji katika vitengo vyake mbalimbali katika kutekeleza majukumu yake ya kila siku, ili kufikia ufanisi katika uwajibikaji inapaswa uwepo wa watendaji zaidi ili kufikia malengo yaliyopangwa kwa kukabiliana na majukumu yao.

Kuwepo kwa upungufu wa wafanyakazi utapelekea taasisi kushindwa kufikia malengo waliyojipangia na hatimae kujitokeza kwa mrundikano wa majukumu ya kazi ambayo yatapelekea taasisi kutumia fedha nyingi kulipa wafanyakazi muda wa ziada (overtime).

Ukaguzi unashauri jitihada za makusudi zichukuliwe kuondoa tatizo hilo ikiwemo kuliripoti Serikalini ili waweze kupatiwa wafanyakazi wa kuazimwa kwa muda mfupi kwa mujibu wa kifungu nambari 12(2)(3) cha Kanuni za Utumishi wa Umma ya mwaka 2014. Mchanganuo wa watendaji waliopo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 237 : Upungufu wa watumishi katika vitengo mbali mbali

Namba	Idara	Watendaji wanaohitajika	Watendaji walioopo sasa	Upungufu
1.	Sehemu ya Hesabu	5	4	1
2.	Mkaguzi wa ndani	2	0	2
3.	Kitengo cha sheria	2	0	2
4.	Manunuzi	3	1	2
5.	Mipango	2	1	1
Jumla		14	6	8

6.15.4.2 Malipo yenye vielelezo pungufu yenye thamani ya shilingi 21,636,873.6

Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali wamefanya matumizi mbalimbali katika kufanikisha majukumu yao waliyojipangia yenye thamani ya shilingi 21,636,873.6. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni kuambatanisha vielelezo pungufu katika hati za malipo jambo ambalo limepelekea kushindwa kuthibitisha uhalali wa matumizi hayo. Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 238 : Malipo yenye vielelezo pungufu

Hati namba	Hundi namba	Aliyelipwa	Thamani (Tshs)	Maelezo
6/8/2020	T.T	Zantel	4,829,645.60	Malipo ya huduma za mtandao.
2/10/2020	000818	Wakala wa usajili wa biashara na mali	800,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho.
3/10/2020	T.T	Mohammed Salim Hamdoun	1,710,000	Sadaka ya Idd kwa wafanyakazi wa BPRA.
7/10/2020	T.T	Babesh catering cleaning	1,900,000	Huduma za usafi
16/1/2021	000837	Wakala wa usajili biashara na mali.	1,313,004	Mzee Batromeo Kassin (mrithi ni Hilda)
6/1/2021	000828		1,750,000	Malipo ya fedha kwa ajili ya Posho.
9/1/2021	000827	Babesh catering cleaning	1,900,000	Malipo ya hudma za usafi.
18/1/2021	000858	GBS Company limited cleaner	828,000	
23/1/2021	000832	Rashid Said Ali	448,400	Ununuzi wa meza.
5/2/2021	0008467	Mao General Supplies Computer	1,147,252	Utengenezaji wa gril za madirisha ya ofisi.
13/5/2012	000880		1,090,572	Utengenezaji wa gril.
7/2/2021	000850	Wakala wa usajili wa Biashara na Mali	3,420,000	Malipo kwa ajili ya safari ya kikazi Dodoma.
19/2/2021	000860		500,000	Malipo kwa ajili ya safari ya kikazi Dar es Salaam.
Jumla			21,636,873.6	

Kukosekana kwa vielelezo hivyo katika hati za malipo kwa ukaguzi kunapelekea kupatikana kwa hati ambazo hasijakamilika na kupelekea ukaguzi kushindwa kujiridhisha juu ya uhalali wa malipo hayo.

Uongozi wa wakala unashauriwa kuhakikisha kwamba vielelezo vyote vinavyohusiana na hati husika vinaambatanishwa pamoja kwa ajili ya ukaguzi kwa wakati

6.15.4.3 Ucheleweshaji wa Kuwasilisha Malipo ya ZSSF shilingi

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali (BPRA) hutekeleza wajibu wa kuwakata watumishi wa umma fedha za mchango wa Mfuko wa Hiari kwa asilimia saba (7%) kutokana na mishahara yao pamoja na kuchangia asilimia kumi na tatu (13%) ya mchango wa Serikali kwa lengo la kuwasilisha michango hiyo katika Mfuko wa Hifadhi ya Jamii (ZSSF) kwa mujibu wa sheria ya Mfuko wa hifadhi ya Jamii nambari 2 ya mwaka 2005 pamoja na marekebisho yake ya mwaka 2010.

Kwa mujibu wa Sheria ya Uanzishwaji wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii inazitaka taasisi za umma kuwasilisha michango ya watumishi wao ndani ya kipindi cha siku 15 bila ya kuchelewa ili kuepukana na malipo ya tozo ya adhabu. Dosari iliyobainika katika ukaguzi ni ucheleweshwaji wa mikato hiyo kuwasilishwa ZSSF jambo ambalo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 17(3) cha Sheria ya Uanzishwaji wa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii nambari 2 ya mwaka 2005 pamoja na marekebisho yake ya mwaka 2010.

Ucheleweshwaji wa mikato ya wafanyakazi kuwasilishwa kwa wakati kunaweza kukapelekea upotevu wa fedha za umma na matumizi mabaya ya fedha za Serikali na hatimae kujitokeza kulipa fedha za ziada zinazotokana na tozo ya adhabu ya ucheleweshwaji wa fedha kupeleka kwa wakati.

Ukaguzi unashauri uongozi wa ZBPRA kuhakikisha unawasilisha mikato ya wafanyakazi wake kwa wakati ili kuepuka adhabu ya tozo ya ziada pamoja na kukiuka Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa mikato hayo ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 239 : Ucheleweshwaji wa michango ya ZSSF kuwasilishwa kwa wakati.

Hati Namba	Kiasi cha fedha (Tshs)	Idadi ya Siku zilizocheleweshwa	Maelezo
PV 6/7	4,620,600	94 days	Malipo ya Makato ya ZSSF kwa mwezi wa Julai 2020
PV 10/8	4,620,600	64 days	Malipo ya Makato ya ZSSF kwa mwezi wa Agosti 2020
PV 11/9	4,620,600	34 days	Malipo ya Makato ya ZSSF kwa mwezi wa Septemba 2020
PV 7/12	4,524,800	37 days	Malipo ya Makato ya ZSSF kwa mwezi wa Oktoba 2020
PV 2/3	4,588,400	15 days	Malipo ya Makato ya ZSSF kwa mwezi wa Februari 2021

WAKALA WA USAJILI WA BIASHARA NA MALI (BPRA) - PEMBA

6.15.4.4 Matumizi yaliyofanywa nje ya vifungu husika shilingi 5,455,890.

Katika ukaguzi uliofanywa imebainika kwamba jumla ya shilingi 5,455,890 zimelipwa na Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali kwa matumizi mbalimbali lakini matumizi hayo yamefanywa nje ya vifungu husika.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 50(3)(a) cha sheria nambari 12 ya Fedha za Umma ya mwaka 2016. Mchanganuo wa malipo yaliyofanywa nje ya vifungu ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 240 : Matumizi yaliyofanywa nje ya vifungu husika

Tarehe	Hati namba	Hundi namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs)	Aliyelipwa	Kifungu kilichotumika	Maelezo
2/08/2020	2/08	000215	126,000	Wete Petrol Station	Internet	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa petrol
13/10/2020	02/10	000221	800,000	Malinge Enterprises-Pemba	Cleaning, Umeme na Overtime	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa vya kuandikia
01/01/2021	01/01	000227	800,000	Wakala wa Usajili Biashara na Mali-Pemba	Cleaning Services na Transport	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi madogo madogo
01/01/2021	1/01	000227	240,000	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali-Pemba	Tuition Fee na Internet	Malipo ya fedha kwa ajili ya posho la likizo
02/01/2021	02/01	000228	550,000	Wete Petrol Station	Umeme, Transport na Internet.	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa wa mafuta.
04/01/2021	04/01	000230	309,000	Nd. Abass Salim Khatib	Tuition Fee	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa likizo la Nd. Abass Salim Khamis.
01/02/2021	01/02	000234	530,000	Wete Petrol Station	Internet	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa mafuta ya petrol.
02/02/2021	02/02	000235	500,000	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali –Pemba	Umeme na Internet.	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi madogo madogo.
02/04/2021	02/04	000238	500,000	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali-Pemba	Petrol	
03/04/2021	03/04	000239	100,000	Mamlaka ya Maji Pemba (ZAWA)	Umeme	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa maji.
06/04/2021	06/04	000242	617,890	Malinge Enterprises Pemba	Internet	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa ununuzi vifaa vya kuandikia.
18/05/2021	02/04	000247	400,000	Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali-Pemba	Petrol	Malipo ya fedha kwa ajili ya matumizi madogo madogo.
29/06/2021	-	-	83,000	Wete Petrol Station	Umeme	Malipo ya fedha kwa ajili ya Ununuzi wa Petrol
Jumla			5,455,890			

6.15.4.5 Kuwepo kwa madeni ya muda mrefu bila ya kulipwa shilingi 21,148,000

Katika Ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Ofisi ya Wakala wa Usajili wa Biashara na Mali inadaiwa deni na Taasisi za Serikali jumla ya shilingi 21,148,000 kwa ajili ya ujenzi wa ukuta wa ofisi ambapo imebainika kwamba deni hilo ni la muda mrefu bila ya kufanyika kwa juhudi maalum za kuhakikisha kwamba deni hilo linalipwa ili kuepusha usumbufu unaoweza kujitokeza kutokana na kutolipwa kwa deni hilo.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 29(3) (b) cha Sheria nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

6.15.5 BARAZA LA USIMAMIZI WA MFUMO WA UTOAJI LESENI

Ukaguzi wa hesabu za Baraza la Usimamizi wa Mfumo wa Utoaji Leseni kwa mwaka wa fedha 2020/2021 umefanywa kwa mujibu wa sheria, kanuni na taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Baraza la Usimamizi wa Mfumo wa Utoaji wa Leseni kwa mwaka wa fedha 2020/2021 lilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 745,900,000 kutoka katika mfuko wa Serikali. Kati ya fedha hizo shilingi 345,900,000 kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 400,000,000 ni kwa ajili ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Baraza la Usimamizi wa Mfumo wa Utoaji wa Leseni limepokea shilingi 419,940,000 kutoka katika mfuko wa Serikali sawa na asilimia 56.3 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 149,940,000 zimeingizwa kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 43.35 ya makadirio na shilingi 270,000,000 kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 67.5 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Baraza la Usimamizi wa Mfumo wa Utoaji wa Leseni kwa mwaka wa fedha 2020/2021 lilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 745,900,000. Kati ya fedha hizo shilingi 345,900,000 kwa ajili ya kazi za kawaida na shilingi 400,000,000 kwa ajili ya kazi za Maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Baraza la Usimamizi wa Mfumo wa Utoaji wa Leseni limeingiziwa na kutumia jumla ya shilingi 419,940,000 sawa na asilimia 43.3 ya makadirio. Kati ya fedha hizo shilingi 149,940,000 ni kwa ajili ya kazi za kawaida sawa na asilimia 43 na shilingi 270,000,000 kwa ajili ya kazi za maendeleo sawa na asilimia 67.5 ya makadirio.

6.15.6 TUME YA USHINDANI HALALI WA BIASHARA

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Tume ya Ushindani Halali wa Biashara umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Tume ya Ushindani halali wa Biashara kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kukusanya jumla ya shilingi 1,383,800,000. Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021 jumla ya shilingi 447,030,548 zilikusanywa sawa na asilimia 32.3 ya makadirio.

Taarifa ya Matumizi

Tume ya Ushindani Halali wa Biashara kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 1,539,600,000. Hadi kufikia 30 Juni, 2021 jumla ya shilingi 429,335,187.86 zimetumika sawa na asilimia 27.89 za makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI**6.15.6.1 Kutokuwepo kwa Hesabu ya Tume Pemba**

Katika ukaguzi uliofanyika imebainika kwamba Tume ya Ushindani Halali wa Kibiashara Pemba haina hesabu (akaunti) kwa ajili ya mapato na matumizi ambapo mapato yanayokusnywa huingizwa katika Hesabu ya Tume Zanzibar na vielelezo vya makusnyo hayo hutumwa kwa njia ya simu, aidha fedha za matumizi kwa upande wa Pemba hufanywa kupitia Hesabu binafsi ya anayefanyiwa malipo hayo.

Kufanya hivyo kunaweza kupelekea kuwepo kwa upotevu wa fedha za Serikali ambapo pia ni kwenda kinyume na Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Tume kuhakikisha unafuata Sheria, Kanuni na Miongozo mbali mbali ikiwemo ufunguaji wa Hesabu (akaunti) katika Ofisi ya Pemba. Mchanganuo wa matumizi hayo umefanyika kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 241 : Kutokuwepo kwa Hesabu ya Tume Pemba

Hati Namba	Hundi Namba	Kiasi cha fedha kilicholipwa (Tshs.)	Aliyelipwa	Maelezo
Pv7/6/2021	211	560,000	Said Saleh Moh'd	Malipo kwa ajili ya safari kikazi.
Pv17/6/2021	TT	681,600	Chake Chake petrol Station	Malipo kwa ajili ya ununuzi wa mafuta
pv10/7/2020	TT	742,400	Wete Petrol Station	
pv15/8/2020	TT	770,000	Wete Petrol Station	
pv28/1/2021	TT	800,000	Chake Petrol Station	
Jumla		3,554,000		

6.16 WIZARA YA MAJI NISHATI NA MADINI**6.16.1 FUNGU N 03 - WIZARA YA MAJI, NISHATI NA MADINI**

Ukaguzi wa hesabu za mwaka wa fedha 2020/2021 kwa Wizara ya Maji, Nishati na Madini umefanywa kwa mujibu wa Sheria, kanuni, taratibu pamoja na vigezo vya ukaguzi vilivyokubalika kulingana na viwango vya kitaifa na kimataifa.

Taarifa ya Mapato

Wizara ya Maji, Nishati na Madini kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kupokea jumla ya shilingi 9,104,641,343 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina kwa ajili ya kazi za kawaida, na shilingi 78,959,316,000 kutoka Washirika wa Maendeleo, kwa ajili ya kazi za maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni, 2021 Wizara ya Maji, Nishati na Madini ilipokea na kutumia jumla ya shilingi 2,661,097,220 kutoka Mfuko Mkuu wa Hazina sawa na asilimia 29 ya makadirio, kukiwa na upungufu wa shilingi 6,443,544,123 sawa na asilimia 71 katika kazi za kawaida, na shilingi 1,183,767,216 sawa na asilimia 01 ya makadirio, kukiwa na upungufu wa shilingi 77,775,548,784 sawa na asilimia 99 ya makadirio. Aidha Wizara ya Maji, Nishati na Madini ilikusanya jumla ya shilingi 3,872,292,013 kutoka vyanzo vyake vya ndani.

Taarifa ya Matumizi

Wizara ya Maji, Nishati na Madini katika mwaka wa fedha 2020/2021 ilikadiriwa kutumia jumla ya shilingi 83,532,737,343, kati ya fedha hizo shilingi 83,219,978,315 kwa matumizi ya kazi za kawaida na shilingi 312,759,028 kwa kazi za maendeleo, na jumla ya shilingi 78,959,316,000.00 kutoka kwa washirika wa maendeleo.

Hadi kufikia tarehe 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 7,717,156,449 zimeingizwa na kutumika, kati ya fedha hizo shilingi 3,840,916,116 zilitumika kwa kazi za kawaida sawa na asilimia 5 ya makadirio na shilingi 3,948,320 kwa kazi za maendeleo sawa na asilimia 1 ya makadirio. Aidha Wizara ilipokea shilingi 1,183,767,216 kutoka washirika wa maendeleo sawa na asilimia 01 ya makadirio.

MATOKEO NA MAPENDEKEZO YA UKAGUZI

6.16.1.1 Upotevu wa mapato utokanao na kutofuatwa sheria ya utozaji faini ya mali asili zisizorejesheka shilingi 9,100,000

Kwa mujibu wa kifungu nambari 19(3) cha Kanuni ya Usimamizi wa Mazingira kwa Maendeleo Endelevu ya mwaka 1996 kinaeleza kwamba "Mtu yeyote anayekiuka masharti yoyote ya kanuni hii atakuwa ametenda kosa na akitiwa hatiani atawajibika kulipa faini ya shilingi 150,000 kwa usafirishaji wa maliasili zisizorejesheka bila ya kuwa na leseni au kibali kwa kila tani au kifungo kisichopungua miezi sita au vyote kwa pamoja".

Ukaguzi umebaini Wizara ya Maji, Nishati na Madini kwa mwaka wa fedha 2020/2021 imetoza tozo mbali mbali za adhabu ambazo haziendani na matakwa ya kanuni ya Usimamizi wa Mazingira ya Maendeleo Endelevu ya mwaka 1996 kwa mujibu wa kifungu kilichonakiliwa hapo juu jambo ambalo linapelekea kujitokeza kwa vitendo vya upotevu wa mapato ya Serikali yenye thamani ya shilingi 9,100,000.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara kuhakikisha kwamba tozo za faini zinatolewa kwa mujibu wa sheria husika ili kuepuka kujitokeza kwa upotevu wa fedha za umma.

Mchanganuo wa tozo zilizotolewa ambazo haziendani na matakwa ya kanuni ni kama inavyoonekana katika jadweli hapo chini:-

Jadweli Nambari 242 : Upotevu wa mapato utokanao na faini za mali asili zisizorejesheka

Namba	Jina la Mhusika	Namba ya Gari na Tani	Kosa	Faini kwa tani moja (Tshs.)	Faini aliyotozwa (Tshs.)	Faini kwa mujibu wa utaratibu wa faini zilizowekwa na Wizara (Tshs.)	Tofauti (Tshs.)
1.	Abrahman Abdallah Simai	Z-187 KW ya tani 6	Mchanga Bila Kibali	150,000	200,000	900,000	700,000
2.	Moh'd Masoud Moh'd	Z – 965 LA ya tani 4		150,000	300,000	600,000	300,000
3.	Ali Khalid Moh'd	Z- 923 LN ya tani 10		150,000	500,000	1,500,000	1,000,000
4.	Rashid Hassan Khalifa	Z- 719 KX ya tani 4		150,000	150,000	600,000	450,000
5.	Omar Mbwana Saleh	Z-436 CU ya tani 10		150,000	100,000	1,500,000	1,400,000
6.	Kassim Soud Haji	Z- 112 KS ya tani 10		150,000	500,000	1,500,000	1,000,000
7.	Jadi Moh'd Ali	Z-508 JJ ya tani 10		150,000	500,000	1,500,000	1,000,000
8.	Muhamadi Abdallah Khamis	Z-653 HF ya tani 10		150,000	250,000	1,500,000	1,250,000
9.	Abuubakar Mwinyi Rashid	Z-736 LP ya tani 10		150,000	500,000	1,500,000	1,000,000
10.	Issa Amour Haji	Z-329 KQ ya tani 10		150,000	500,000	1,500,000	1,000,000
Jumla							9,100,000

WIZARA YA MAJI, NISHATI NA MADINI – PEMBA**6.16.1.2 Kukosekana kwa Ofisi za Ukusanyaji wa Mapato**

Wizara ya Maji Nishati na Madini inamiliki vituo sita “6” vya ukusanyaji wa mapato kwa ajili ya mali zisizorejesheka lakini vituo hivyo vimebainika kutokuwa na ofisi maalum kwa ajili ya utowaji wa huduma pamoja na ukusanyaji wa mapato. Ukaguzi umebaini watendaji wa Wizara ya Maji, Nishati na Madini ambao wamepewa jukumu la ukusanyaji wa mapato kwa ajili ya mali zisizorejesheka hutekeleza wajibu huo katika mazingira magumu kwani imebainika hukaa chini ya Miembe au miti mikubwa kwa kutegemea vivuli vya miti hiyo au kutengeneza vibanda vidogo vidogo kwa ajili ya ukusanyaji wa mapato hayo jambo ambalo haliendani na uhalisia wa mapato wanayoyakusanya na mazingira magumu na hatarishi ya utekelezaji wa majukumu yao.

Kwa wastani mapato yanayokusanywa ni zaidi ya shilingi 421,758,900 zilikusanywa sawa na asilimia 674.82 ya makadirio kwa mwaka wa fedha 2020/2021. Kutokuwepo kwa ofisi katika vituo hivyo kunapunguza ufanisi katika ukusanyaji wa mapato ambapo kunaweza kupelekea upotevu wa mapato pamoja na nyaraka muhimu.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu namba 61(5) (a) (b) (f) na kifungu namba 77(1) vya Sheria nambari 2 ya Utumishi wa Umma ya mwaka 2011.

Ukaguzi unashauri uongozi wa Wizara ya Maji Nishati na Madini kuharakisha utaratibu wa upatikanaji wa miundombinu wezeshi kwa lengo la upatikanaji wa tija na ufikiwaji wa malengo ya ukusanyaji wa mapato.

6.16.1.3 Makadirio ya ukusanyaji wa mapato kinyume na uhalisia shilingi 62,500,000

Jumla ya shilingi 62,500,000 zilikadiriwa kukusanywa na Wizara ya Maji Nishati na Madini -Pemba kwa mwaka wa fedha 2020/2021.

Ukaguzi umebaini kwamba makadirio hayo ni madogo ukilinganisha na makusanyo halisi kwa mwaka wa fedha 2020/2021 ambapo hadi kufikia 30 Juni 2021, jumla ya shilingi 421,758,900 zilikusanywa sawa na asilimia 674.82 ya makadirio.

Kufanya hivyo ni kwenda kinyume na kifungu nambari 32(1)(2) cha Sheria Nambari 12 ya Usimamizi wa Fedha za Umma ya mwaka 2016.

VIAMBATISHO**Kiambatisho Nambari 1 :****Kukosekana kwa Tozo la adhabu kwa wawekezaji wanaopatiwa huduma za kimazingira**

Namba	Jina la Mradi	Tarehe ya Kibali	Tarehe ya Kumaliza Kibali	Eneo la Mradi	Nambari ya Kibali
1.	Construction of Jetty For Fruit And Spice Hotel	27/01/2014	27/01/2019	Mchangamle Muyuni	IM/EIA/44/2014.
2.	Construction of 9 Holes Golf Course	17/02/2014	17/02/2019	Kama	IM/EIA/45/2014
3.	Zenj Petrogas Deport For Zenj Petrogas Company Ltd	6/6/2014	06/06/2019	Mtoni	IM/EIA/45/2014
4.	The Liquefied Petroleum Gas Filling Station	6/6/2014	6/6/2019	Welezo-Makufuli	IM/EIA/50
5.	Uroa Paradise Beach	16/04/2014	16/04/2019	Uroa	IM/EA/02
6.	Amber Golf And Beach Resort	29/09/2014	29/09/2019	Mbuyutende, Matemwe	IM/EIA/51
7.	Island Paradise Inn Hotel	19/11/2014	19/11/2019	Mlandege	IM/EA/03
8.	Tulia Resort (Nature Safari Lodge)	20/02/2015	20/2/2020	Pongwe	IM/EIA/56
9.	Beach Resort Project (Fard Company)	09-02-15	09/02/2020	Makunduchi-South District	IM/EIA/57
10.	Uzuri Zanzibar Resort Project	04-08-15	04/08/2020	Kendwa	IM/EIA/58
11.	Zas Villa Luxury And Resort	19/2/2015	19/2/2020	Kiwengwa	IM/EIA/55/
12.	The Proposed Kizimkazi Petrol Service Station	07/02/2015	07-02-20	Kizimkazi, South Region, Zanzibar	ZEMA/ER/01
13.	The Proposed Land Reclamation And Marina Development Project At Mtoni Marine Hotel	22/07/2015	22/07/2020	Urban/West Region	ZEMA/ EIA/04/2015
14.	Parklane Holdings-Best Westen Hotel Place	07/2015	07/2020	Mijini District ,Mjini Magharibi Region	ZEMA/ER/02/2015
15.	Fundo Eco-Lodge	09-07-15	09/07/2020	West District, Pemba Island	ZEMA/ER/03/2015
16.	Construction Of Expansion of Jetty Weshia	09/07/2015	09-07-2020	Weshia, Chake Chake Pemba	ZEMA/ EIA/06/2015
17.	Renovation Redigning of Mtoni Marine Hotel	09/07/2015	09-07-2020	Mtoni ,West District , Urban/West Region	ZEMA/ EIA/07/2015
18.	Pemba Lala Lodge	18/09/2015	18/09/2020	Mbuyuni Shehia, Mkoani	ZEMA/ER/04
19.	Mas Service Petrol Station	28/09/2015	28/09/2020	Kisauni Service, West	ZEMA/ER/05

Namba	Jina la Mradi	Tarehe ya Kibali	Tarehe ya Kumaliza Kibali	Eneo la Mradi	Nambari ya Kibali
20.	Proposed Construction Of Beach Resort And Spa At Michamvi Kae	10/01/2015	10-01-2020	Michamvi Kae	ZEMA/EIA/09
21.	Kisauni Ccm Petrol Station	13/11/2015	13/11/2020	CCM Branch , Kisauni	ZEMA/ER/06
22.	Natural Kendwa Hotel	20/11/2015	20/11/2020	Kendwa	ZEMA/ER/08
23.	Seaside Villas Limited Tlapnet White Paradise Pongwe Ndudu	20/11/2015	20/11/2020	Jambiani , South Region	ZEMA/ER/07
24.	Communication Tower - Airtel (Stone Town)	01/11/2016	01-11-2020	Stone Town-Urban District	ZEMA/EA/01
25.	Communication Tower - Airtel -Blue Bay	01/11/2016	01-11-2020	Kiwengwa - North'B' District	ZEMA/EA/02
26.	Communication Tower Airtel	01/11/2016	01-11-2020	Amani Magogoni West'b' District	ZEMA/EA/03
27.	Communication Tower Airtel	01/11/2016	01/11/2020	Unguja Ukuu - Central District	ZEMA.EA/04
28.	Communication Tower Airtel	01/11/2016	01/11/2020	Mwera - West 'B' District	ZEMA/EA/05
29.	Communication Tower Airtel	01/11/2016	01/11/2020	Fuoni-West 'B' District	ZEMA/EA/06
30.	Kibuteni Petrol Station	02/04/2016	02-04-2020	Kibuteni- South District, South Region	ZEMA/ER/09
31.	Construction Of Airstrip Kigunda	03-01-16	03-01-2020	Kigunda , North 'A' District, North Region	ZEMA/EIA/11
32.	Expansion Of Sugar Factory Limited	03-07-16	03-07-2020	Mahonda - South District	ZEMA/EIA/12
33.	Makunduchi Petrol Station	03-10-16	03-10-2020	Makuduchi- South District	ZEMA/ER/10
34.	Zanzibar/Africa Queen Hotel	04-06-16	04-06-2020	Matemwe	ZEMA/ER/12
35.	Cinnamon Hotel	27/4/2016	27/4/2020	Kiwengwa	ZEMA/ER/11
36.	The Proposed Development of Zanzibar Amber Marina Resort	05-02-16	05-02-2020	Matemwe	ZEMA/EIA/13
37.	Fumba Uptown Living Project	05-11-16	05-11-2020	Fumba	ZEMA/EIA /15
38.	Petrol Pump Station	05-12-16	05-12-2020	Fuoni -Meli Tano	ZEMA/ER/13
39.	The Proposed Construction of Jetty Platform & Bay Pavillion Villa Konokono	17/05/2016	17/05/2020	Michamvi	ZEMA/EIA/14

Namba	Jina la Mradi	Tarehe ya Kibali	Tarehe ya Kumaliza Kibali	Eneo la Mradi	Nambari ya Kibali
40.	Zamani Villa And Spam	19/07/2016	19-07-2020	Pongwe	ZEMA/ER/14
41.	Indoor -Residual ,Spraying Against Malaria Vector	05/05/2016	05-05-2020	Zanzibar	ZEMA/EIA/16
42.	ZSSF Real Estate	20-07-16	20-07-2020	Mbweni	ZEMA/EIA/17
43.	Baladin Zanzibar Beach Hotel	09-08-16	09-08-2020	Michamvi Pingwe	ZEMA/ER/15
44.	Proposed Communication Tower at Kiwengwa	09/05/2016	09-05-2020	Kiwengwa	ZEMA/EA/11
45.	Proposed Communication Tower Mwera	09/05/2016	09-05-2020	Mwera	ZEMA/EA/13
46.	Proposed Communication Tower at Tunguu West 'B' District	09-05-16	09-05-2020	Tunguu	ZEMA/EA/14
47.	Proposed Communication Tower at Micheweni Pemba	09-05-16	09-05-2020	Micheweni,Pemba	ZEMA/EA/8
48.	Proposed Communication Tower at Jambiani	09-05-16	09-05-2020	Jambiani	ZEMA/EA/17
49.	Proposed Communication Tower at Kitogani	09-05-16	09-05-2020	Kitogani	ZEMA/EA/18
50.	Proposed Communication Tower at Chaani Kikobweni	09-05-16	09-05-2020	Chaani Kombeni	ZEMA/EA/10
51.	Proposed Communication Tower at Makunduchi	09-05-16	09-05-2020	Makuduchi	ZEMA/EA/19
52.	Proposed Communication Tower at Mbweni	09-05-16	09-05-2020	Mbweni	ZEMA/EA/12
53.	Proposed Communication Tower at Chwaka Bay	09-05-16	09-05-2020	Chwaka Bay	ZEMA/EA/15
54.	Proposed Communication Tower at Chwaka TTCL	09-05-16	09-05-2020	Chwaka Ttcl	ZEMA/EA/16
55.	Premier Laundry Services	09/06/2016	09-06-2020	Kiwengwa	ZEMA/EA/07
56.	Opulent Silver Sands Beach Resort	11/03/2016	11-03-2020	Pongwe	ZEMA/EIA/19
57.	Proposed Milele Resort	08/2016	08/2020	Uroa	ZEMA/ER/16
58.	Al-Jasara Petroleum Station	11/03/2016	11-03-2020	Micheweni Pemba	ZEMA/ER/17/2016
59.	Imania Petrol Station	29/12/2016	29/12/2020	Micheweni,Pemba	ZEMA/ER/18/2016

Kiambatisho Nambari 2:**Kukosekana kwa uthibitisho wa matumizi ya mafuta shilingi 20,562,717****(A) Mafuta ya Diesel**

Tarehe ya Utoaji wa Mafuta	Aliyepokea	Idadi ya lita	Fedha zilizolipwa (Tshs.)
14/8/2020	JKU	300	577,500
17/8/2020	SMZ 266A	40	77,000
17/8/2020	A/MDHAMINI	20	38,500
19/8/2020	SMZ 301A	40	77,000
19/8/2020	SMZ 266A	70	134,750
19/8/2020	DFP 5667	50	96,250
21/8/2020	SMZ 302 A	60	115,500
22/8/2020	DFP 5667	50	96,250
22/8/2020	IKULU	100	192,500
22/8/2020	A/MDHAMINI	40	77,000
23/8/2020	SMZ 695A + A/UTUMISHI+MUHASIBU	35	67,375
23/8/2020	SMZ 436 B	40	77,000
24/8/2020	STL 1614	50	96,250
25/8/2020	SMZ 205 A	40	77,000
25/8/2020	SMZ 266A	50	96,250
11/8/2020	ZEMA	648	1,247,400
11/8/2020	IDARA YA MAZINGIRA	229	440,825
1/10/2020	ZEMA	646	1,247,426
1/10/2020	IDARA YA MAZINGIRA	238	459,578
7/9/2020	JKU	300	579,300
2/10/2020	SMZ 266A	70	135,170
2/10/2020	SMZ 241 B	30	57,930
4/10/2020	SMZ 398 A	50	96,550
4/10/2020	DFP 5667	50	96,550
6/10/2020	SMZ 283 A	40	77,240
6/10/2020	SMZ 436 B	40	77,240
6/10/2020	SMZ 301 A	30	57,930
6/10/2020	SMZ 302 A	35	67,585
6/10/2020	STL 1614	30	57,930
13/10/2020	SMZ 266A	65	125,515
14/10/2020	SMZ 301A	50	96,550
16/10/2020	SMZ 302 A	30	57,930
30/12/2020	IDARA YA MAZINGIRA	225	409,500
30/12/2020	ZEMA	500	910,000
5/1/2021	JKU	300	546,000
7/1/2021	SLS 193 B+ SLS 182 B	60	109,200
7/1/2021	SLS 193 B	40	72,800

Tarehe ya Utoaji wa Mafuta	Aliyepokea	Idadi ya lita	Fedha zilizolipwa (Tshs.)
8/1/2021	SMZ 266A	70	127,400
26/1/2021	PAC	125	227,500
2/2/2021	SMZ 974	30	54,600
17/2/2021	ZSTC	55	107,800
18/2/2021	ZSTC	60	117,600
18/2/2021	WEMA	40	78,400
18/2/2021	JKU	300	588,000
18/2/2021	SMZ 436 B	30	58,800
19/2/2021	ZSTC	50	98,000
19/2/2021	KERI	30	58,800
22/2/2021	SMZ 301 A	40	78,400
22/2/2021	STL 3736	30	58,800
22/2/2021	SMZ 266A	30	58,800
22/2/2021	SMZ 241 B	50	98,000
27/2/2021	JWTZ	120	235,200
5/3/2021	IDARA YA URATIBU	60	117,600
11/3/2021	SMZ 211 A	30	58,800
11/3/2021	SMZ 638 A	40	78,400
11/3/2021	SMZ 211 A + SMZ 821 A	40	78,400
12/3/2021	SMZ 240 B	30	58,800
13/3/2021	SMZ 211 A + SMZ 821 A	70	137,200
11/3/2021	SMZ 638 A	40	81,640
20/3/2021	SMZ 355 B	30	61,230
20/3/2021	JWTZ	40	81,640
24/3/2021	JWTZ	40	81,640
24/3/2021	JKU	300	612,300
24/3/2021	SMZ 266 A	30	61,230
28/3/2021	JWTZ	40	81,640
29/3/2021	SMZ 266 A	35	71,435
31/3/2021	SMZ 355 B	30	61,230
31/3/2021	JWTZ	40	81,640
31/3/2021	JWTZ	30	61,230
1/4/2021	MHASIBU + MSHIKA FEDHA	30	61,230
1/4/2021	SMZ 355 B	30	61,230
1/4/2021	SMZ 240 B	30	61,230
1/4/2021	JWTZ	40	81,640
6/4/2021	SMZ 301 A	35	71,435
6/4/2021	JWTZ	40	81,640
6/4/2021	DFP 4526	40	81,640
6/4/2021	MUSSA SAID+ RASHID JUMA	30	61,230
6/4/2021	STK 1614	30	61,230
8/4/2021	SMZ 266 A	40	81,640

Tarehe ya Utoaji wa Mafuta	Aliyepokea	Idadi ya lita	Fedha zilizolipwa (Tshs.)
8/4/2021	URATIBU	40	81,640
8/4/2021	JWTZ	40	81,640
8/4/2021	IDARA YA URATIBU	60	122,460
9/4/2021	SMZ 168 A	35	71,435
9/4/2021	SMZ 355 B	30	63,720
14/4/2021	JWTZ	30	63,720
16/4/2021	SMZ 355 B	30	63,720
20/4/2021	SMZ 1085 A	40	84,960
22/4/2021	SMZ 943 A	40	84,960
22/4/2021	JKU	300	637,200
22/4/2021	SMZ 266 A	35	74,340
22/4/2021	JWTZ	50	106,200
22/4/2021	SMZ 266 A	45	95,580
22/4/2021	JWTZ	40	84,960
26/4/2021	WIZARA YA ELIMU	60	127,440
27/4/2021	JWTZ	40	84,960
27/4/2021	SMZ 974 A HABARI	30	63,720
28/4/2021	JWTZ	30	63,720
3/5/2021	SMZ 1085 A	50	106,200
3/5/2021	JWTZ	30	63,720
3/5/2021	SMZ 695 A	40	84,960
4/5/2021	WIZARA YA ELIMU	33	70,092
4/5/2021	SMZ 266 A	30	63,720
10/5/2021	JKU	300	637,200
12/5/2021	SMZ 266 A	30	63,720
12/5/2021	JWTZ	40	84,960
12/5/2021	WIZARA YA ELIMU	30	63,720
13/5/2021	WIZARA YA ELIMU	60	127,440
17/5/2021	JWTZ	40	84,960
17/5/2021	WIZARA YA ELIMU	40	84,960
20/5/2021	TAWALA ZA MIKOA	30	63,720
20/5/2021	WIZARA YA ELIMU	80	169,920
23/5/2021	SMZ 355 B	35	74,340
24/5/2021	WIZARA YA ELIMU	30	63,720
24/5/2021	JWTZ	40	84,960
24/5/2021	WIZARA YA ELIMU	60	127,440
25/5/2021	TAWALA ZA MIKOA	30	63,720
27/5/2021	WIZARA YA ELIMU	30	63,720
27/5/2021	JWTZ	40	84,960
28/5/2021	SMZ 355 B	30	63,720
Jumla		61,743	17,990,821

(B) Mafuta ya Petrol

Tarehe ya utoaji wa mafuta	Aliyepokea	Idadi ya lita	Fedha zilizolipwa
2/7/2020	SMZ 268A	30	57,210
21/7/2020	SMZ 695A/MUHASIBU	30	57,210
30/7/2020	SMZ 695A	30	57,210
1/10/2020	IDARA YA MAZINGIRA	48	91,536
27/8/2020	SMZ 266A	40	76,280
2/10/2020	"	30	57,210
16/10/2020	SMZ301A	30	57,210
30/12/2020	ZEMA	50	95,600
19/1/2021	SMZ122A	50	95,350
20/1/2021	SMZ 266A	40	76,280
18/2/2021	SMZ 695A	40	81,040
18/2/2021	SMZ 301A	50	101,300
22/2/2021	SMZ 211A	40	81,040
26/2/2021	SMZ 241B	30	60,780
28/2/2021	SMZ 695A	30	60,780
11/3/2021	SMZ 211A	30	60,780
12/3/2021	SMZ 211A/821A	40	81,040
12/3/2021	SMZ 240B	30	60,780
13/3/2021	SMZ 211A/821A	70	141,820
13/3/2021	SMZ 211A/695A	45	91,170
21/3/2021	SMZ 2664	40	81,040
21/3/2021	SMZ 211A	40	81,040
25/3/2021	IDARA YA FARAGHA	30	60,780
25/3/2021	SMZ 695A	30	60,780
29/3/2021	SMZ 211A/695A	80	162,080
23/4/2021	SMZ 211A	35	75,775
23/4/2021	MUHASIBU	30	64,950
27/4/2021	URATIBU	60	129,900
11/5/2021	SMZ 1085A	35	75,775
12/5/2021	TAWALA ZA MIKOA	40	86,600
20/5/2021	SMZ 974	40	86,600
21/5/2021	MDHAMINI	30	64,950
Jumla		1,273	2,571,896

Kiambatisho Nambari 3:**Mafuta ambayo hayakurikodiwa katika daftari la ghalani shilingi 5,980,752**

Tarehe ya Kutolea	Hati ya Kutolea	Namba ya Chombo	Diesel (Lita)	Petrol (Lita)	Fedha Zilizolipwa (Tshs)
04/11/2020	221130	SMZ 211 A	-	10	19,180
07/01/2021	221132	Z. 235	-	13	24,856
08/01/2021	221133	SMZ 436 B	20	-	36,400
08/01/2021	221134	Z. 637 GW	-	10	19,120
10/01/2021	221135	Z. 983 FQ	-	10	18,820
13/01/2021	221136	VESPA 2, GARI 1	-	23	43,286
14/01/2021	221137	SMZ 436 B,1913 C	10	7	32,266
15/01/2021	221138	SMZ 229 C	-	6	11,292
16/01/2021	221139	SMZ 436 B	10	10	37,110
19/01/2021	221141	SMZ 1913 C	-	3	5,646
19/01/2021	221142	Z. 983 FQ	-	10	18,820
19/01/2021	221143	ISSA FUNDI	-	5	9,410
20/01/2021	221144	Z. 983 FQ	-	10	18,820
22/01/2021	221145	SMZ 436 B	10	-	18,290
23/01/2021	221146	SMZ 436 B	20	-	36,580
23/01/2021	221147	SMZ 211 A	-	20	37,640
26/01/2021	221148	SMZ 211 A	-	10	18,820
27/01/2021	221149	OMPK-ZIARA	-	50	941,000
27/01/2021	221150	SMZ 436 B	20	-	36,580
29/01/2021	254951	SMZ 1913 C	-	2	3,764
03/02/2021	254952	RC NORTH, SMZ 436 B	35	20	101,655
05/02/2021	254953	SMZ 436 B	10	-	18,290
06/02/2021	254954	SMZ 211 A	-	10	18,820
09/02/2021	254956	SMZ 436 B	20	-	39,200
09/02/2021	254957	Z. 983 FQ	-	10	19,340
10/02/2021	254958	SMZ 436 B	15	-	29,400
12/02/2021	254959	SMZ 695 A	-	20	38,680
14/02/2021	254960	SLS MAKONYO	30	-	58,800
17/02/2021	254961	SMZ 301 B,PILISI	30	30	116,820
19/02/2021	254962	SMZ 1463 C	-	10	19,340
20/02/2021	254963	SMZ 301 B	20	-	38,680
21/02/2021	254964	ULINZI TUMBE	30	10	78,140
24/02/2021	254965	AFYA	10	-	10,600
25/02/2021	254966	Z. 983 FQ	-	20	38,650
25/02/2021	254967	SMZ1463 B	-	5	9,676
26/02/2021	254968	SMZ 436 B	15	-	29,400
27/02/2021	254969	SMZ 355 B	-	10	19340
28/02/2021	254970	SMZ 355 B	25	-	49,000

Tarehe ya Kutolea	Hati ya Kutolea	Namba ya Chombo	Diesel (Lita)	Petrol (Lita)	Fedha Zilizolipwa (Tshs)
03/03/2021	254971	SMZ 211 A	-	10	19,340
01/03/2021	254972	Z. 983 FQ	-	20	38,680
03/03/2021	254973	SMZ 436 B, SMZ 695 A	20	20	77,880
02/03/2021	254974	SMZ 607 A	30	-	58,800
04/03/2021	254975	SMZ 601	30	-	58,800
04/03/2021	254975	SMZ 601	30	-	58,800
04/03/2021	254976	SMZ 436 B	20	-	39,200
05/03/2021	254977	SMZ 436 B, SMZ 1465	15	5	39,070
06/03/2021	254978	SMZ 436 B	20	-	39,200
07/03/2021	254979	SMZ 1463 C	-	5	9,670
09/03/2021	254980	SMZ609 A	20	-	39,200
09/03/2021	254981	SMZ 436 B	30	-	61,230
11/03/2021	254982	SMZ 436 B	30	5	91,770
13/03/2021	254983	SMZ 436 B	30	-	61,230
13/03/2021	254984	Z. 983 FQ	-	30	60,780
13/03/2021	254985	SMZ 436 B	10	-	20,410
19/03/2021	254986	SMZ 436 B	25	-	81,640
16/03/2021	254987	SMZ 436 B	40	-	81,640
21/03/2021	254988	SMZ 1463 C	-	5	10,130
21/03/2021	254989	Z. 983 FQ	-	20	40,520
24/03/2021	254990	SMZ 436 B	20	-	40,820
26/03/2021	254991	SMZ 436 B	15	-	30,615
28/03/2021	254992	SMZ 436 B	20	-	40,820
29/03/2021	254993	Z. 983 FQ	-	20	40,820
29/03/2021	254994	SMZ 1877 C	-	4	8,104
30/03/2021	254995	SMZ 436 B	10	-	20,410
31/03/2021	254996	SMZ 436 B	10	-	20,410
01/04/2021	254997	SMZ 436 B	15	10	50,875
05/04/2021	254998	SMZ 436 B	15	10	50,875
10/04/2021	254999	Z. 983 FQ	-	20	43,300
13/04/2021	255000	Z. 983 FQ	-	15	32,475
1/7/2020	157931	Z.983 FQ		10	15,980
7/7/2020	157932	SMZ 436B	35	10	75,340
9/7/2020	157933	DFP 8091		13	20,774
12/7/2020	157934	SMZ 436B		20	37,120
12/7/2020	157935	K/MAAFA		10	17,520
14/7/2020	157936	SMZ 436B	40	15	100,505
14/7/2020	157937	OMPR		20	35,000
17/7/2020	157938	SMZ 1777C		4	7,004
16/7/2020	157939	SMZ 436B	20		37,120

Tarehe ya Kutolea	Hati ya Kutolea	Namba ya Chombo	Diesel (Lita)	Petrol (Lita)	Fedha Zilizolipwa (Tshs)
20/7/2020	157940	SMZ 436B	30	15	81,915
21/7/2020	157941	SMZ 339C		3	5,253
22/7/2020	157942	SMZ 436B	20		37,120
23/7/2020	157943	OMPR HIDAYA		5	8,755
23/7/2020	157944	Z.983FQ		20	35,020
13/8/2020	157945	K/MAAFA	150	30	330,930
13/8/2020	157946	K/MAAFA	70	83	290,956
18/8/2020	157947	SMZ 436B	20		38,500
17/8/2020	157948	SMZ 436B	25	3	53,711
18/8/2020	157949	SMZ 266A	30		57,750
19/8/2020	221101	SMZ 436B	10		19,250
19/8/2020	221102	Z.893		15	28,275
21/8/2020	221103	SMZ 436B	20		38,500
21/8/2020	221104	FUNDI ISSA		10	18,850
22/8/2020	221105	Z.893FQ		20	37,700
23/8/2020	221106	SMZ 436B	15		28,875
27/8/2020	221107	SMZ 436B	10		19,250
27/8/2020	221108	K/MAAFA		16	30,160
5/10/2020	221109	K/MAAFA	126	135	500,967
5/10/2020	221110	SMZ436B	10	5	28,845
7/10/2020	221111	SMZ 436B		10	19,310
8/10/2020	221112	SMZ 436B	20		38,620
10/10/2020	221113	SMZ 436B	20	30	95,830
12/10/2020	221114	Z.983 FQ		10	19,180
12/10/2020	221115	SMZ 436B	10		19,010
14/10/2020	221116	Z.983 FQ		10	19,010
15/10/2020	221117	SMZ 436B	30		57,030
18/10/2020	221119	SMZ 1913C		4	7,672
18/10/2020	221120	Z.983		10	10,180
20/10/2020	221121	SMZ 436B	10		19,070
21/10/2020	221122	SMZ 436B	10		19,010
22/10/2020	221123	SMZ 211A		15	28,770
22/10/2020	221124	SMZ 436B	15		28,515
24/10/2020	221125	SMZ 436B	10		19,010
26/10/2020	221126	BABU JUMA		5	9,590
26/10/2020	221127	SMZ 436B	15		28,575
26/10/2020	221128	SMZ 307B	20		38,020
26/10/2020	221129	Z.983 FQ	10		19,180
Jumla					5,980,752

Kiambatisho Nambari 4:**Kukosekana kwa Hatimiliki za vyombo vya usafiri**

Namba	Aina Gari	Nambari ya Us-ajili	Nambari ya Chassis	Nambari ya Gari		Mmiliki
1.	ISUZU	SMZ /6159	NRR/32D/13000083	MF/6159	SMZ/5961	Chuo Cha Mafunzo
2.	RAND ROVER	Z - 6734048542406	SALLDHAF-7MA/941907	MF/1006	MFZ/1006	
3.	FUSO MISTUBISHI	SMZ 5858	FK617T/512114	MF/5858	SMZ/5858	
4.	RAND ROVER		SALLDHAF-7MA/953503	MF/1002		
5.	TATA	SMZ /6434	72R/23136	MF/6734	SMZ/6734	
6.	GRAN VITARA	Z-036062389	JSAFT-D/62V00153313	MF/5884	Z/477DE	Abdullah Iddi Abdullah
7.	PIK CUP	Z-046730398	WVIZZZ2HZ-FA/031562	MF/1017	SMZ/582A	Afisi ya Rais
8.	MITSUBISHI FUSO	Z- 047911468	FK628K/531096	MF/1023	Z/697JK	Nassor Mansour Said
9.	TOWN HAYCE	Z-046456828	KM51-0071435	MF/1013	Z/920GA	Abdallah Iddi Abdallah
10.	TOYOTA HILEX	ZNZ-42124	LN1300113266	MF/5530	ZNZ-42124	Mr Issa Sarboko
11.	RAND CRUSER PICK-CUP	Z-048561689	JJTELB-71J00B002127	MF/1029	SMZ/535B	Afisi ya Rais Tawala Za Mikoa
12.	VOX WAGON	Z-046730354	CNFBZ0180939048	MF/1016	SMZ581A	
13.	KIDAMPA			MF/1004		
14.	GRANT VITARA	Z-040611714	JSAFTA-03V00201371	MF/1003	Z513 ED	Juma Makame Simai
15.	TOWN HAYCE	Z-047406623	YM55-0023547	MF 1019	Z997HX	Mohd Ali Pande
16.	FUSO	Z-0482865810	FK618E2510141	MFZ/1024	MF Z/1024	Chuo Cha Mafunzo Pemba
17.	DAYNA PICK-UP	Z-032672662	BU66-0016582	MF 1015	Z/273CN	Abdallah Omar Abdallah
18.	CHERSER			MF/6187		
19.	RAND CRUSER TOYOTA	SMZ6114	F2J80-0085895	MF/6114VX	SMZ 6114	Chuo Cha Mafunzo
20.	TOWN HAYCE	Z-0474338610	KM51-0047707	MF 1020	Z206HZ	Mohd Haji Pandu

Namba	Aina Gari	Nambari ya Us- ajili	Nambari ya Chassis	Nambari ya Gari		Mmiliki
21.	NISSAN CVLIAN BUS	Z-048542285	RW40-035106	MF/1011	MFZ1011	Chuo Cha Mafunzo
22.	NOAH TOYOTA	SMZ/7296	AZR60-0071995	MF/7296	MF 7296	Chuo Cha Mafunzo
23.	ASHOK LAILAND			MF/1018		JW
24.	NISSAN PICK-CUP			MF/1032	SMZ 682A	ZAECA
25.	TOYOTA HILEX			MF/1034	SMZ 139B	ZAECA
26.	CANTER			MF/1033	SMZ 7230	ZAECA
27.	TOWN HAYCE	Z-046443606	KM51/0068063	MF/1012	Z325GA	Mohd Ali Pande
28.	HONDA PIKIPIKI	Z-048555001	LDAPAK104H- GD41031	MF/1026	Z182JP	Chuo Cha Mafunzo
29.	HONDA PIKIPIKI			MF/5905		-
30.	TOYOTA HILEX			MF 1036	SMZ / DFD225A	ZAECA
31.	HYUNDAI			MF/1031	SMZ 315	ZAECA
32.	CANTER			MF/1035	SMZ 143B	ZAECA
33.	TOYOTA BRADO			MF/1030	SMZ 402 Z	ZAECA
34.	CANTER			MF/1035	SMZ 143B	ZAECA
35.	TOWN HAYCE		KM510024502	MF /1009		Pemba/ Pande
36.	ISUZU TIPA	Z-048542329	CXZ81DA43009732	MF/1010	MF Z/1010	Chuo Cha Mafunzo
37.	HILEX PICK UP	Z-048715953	LNI060030526	MF/1028	MFZ 1028	
38.	FUSO	Z-048286524	FK71RC-770028	MF1025	MFZ1025	
Gari 9 ziko Pemba rikodi zake hatujazipata kwa ukaguzi						
39.	LAND ROVER			MF/1014		Chuo Cha Mafunzo
40.	FUSO			MF/1024		
41.	TOYOTA HILUX			MF/1027		
42.	TOYOTA VX			MF/6114	SMZ/6114	
43.	RAVA 4			MF/6804	SMZ/6804	
44.	TATA			MF/6735	SMZ/6735	
45.	LITE HICE			MF/1021	ZNZ/	
46.	TOWN HICE			MF/1022	ZNZ/	
47.	TOWN HICE			MF/1009	ZNZ/	

Kiambatisho Nambari 5:**Kukosekana kwa uthibitisho wa safari za kikazi**

Hati Namba	Hundi Namba	Fedha Zilizolipwa	Aliyelipwa	Siku ya Safari
4/8 10/8/2020	016334	725,000	Mayasa Abdulla	24/6/2020 My fly travel and tours , 8:40 AM Tiketi namba 7683289
9/8 10/8/2020	016339	495,000	Fatma Seif Mohd	4/7/2020 Assalaam Air , 6:45 Tiketi namba 2616754892
9/8 10/8/2020	016339	725,000	Nachia Hamad Suleiman	14/7/2020 Coastal , 17:00 Tiketi namba 2208218294
34/8 20/8/2020	016546	750,000	Haji Shariff Haji	21/8/2020 Assalaam Air , 7:45 Tiketi namba 2618560762
34/8 20/8/2020	016546	890,000	Firdaus Khatib	24/7/2020 Assalaam air , 7:45 Tiketi namba 2618238739
34/8 20/8/2020	016546	890,000	Hashil Fadhil	7/8/2020 Assalaam Air , 7:45 Tiketi namba 2618275106
34/8 20/8/2020	016546	890,000	Juma Issa	7/8/2020 Assalaam Air , 7:45 Tiketi namba 2618269980
39/8 20/8/2020	016551	1,330,000	Ibrahim Saleh Juma/ Khamis Hamad Mwija.	23/8/2020 Assalaam Air , 7:45 Tiketi namba 2618313902
54/8 31/8/2020	017490	3,117,500	Mohammed Ali Mohammed	21/8/2020 Assalaam Air ,17:15 Tiketi namba 2618311358
1/9 1/9/2020	017519	1,220,000	Salim Hassan Salim	1/9/2020 Assalaam Air , 8:10 Tiketi namba 2618333619
1/9 1/9/2020	017519	1,220,000	Mohammed Hamad Omar	1/9/2020 Assalaam Air , 7:45 2615623D
1/2 5/2/2021	19325	900,000	Juma Issa Juma	28/12/2021 Assalaam Air , 7:45 Tiketi namba 2618681877
1/2 5/2/2021	19325	735,000	Saumu Ali Mbarouk	22/1/2021 Assalaam Air , 7:45 Tiketi namba 2616819598
2/2 5/2/2021	19326	1,065,000	Said Salim Khamis	14/2/2021 Zan Air , 17:15 Tiketi namba 008470007
2/2 5/2/2021	19326	735,000	Hamad Mfaki Yussuf	19/1/2021 Auric Air ,15:10 Tiketi namba 889332986
53/3 26/3/2021	20284	900,000	Hamad Mfaki Yussuf	1/4/2021 Coastal Aviation ,9:41 Tiketi namba 2209019030
1/5 1/5/21	20864	880,000	Abeid Moh'd Salim Salma Moh'd Haji	Hapana tiketi
10/5 7/5/21	20951	1,470,000	Juma Issa Juma Hamad Mfaki Yussuf	5/5/2021 16:45 ,Unity Air 4439998800 ,7/5/2021 16:45 Unity Air ,4435697400
12/5	21000	6,385,000	Abrahman Abdalla Talib	9/5/21 – 17:15 ASSALAM: AIR 2619168391 "Haimo kwenye manifest"
13/5	21071	330,000	Omar Abrahman Suleiman	Hapana tiketi
18/4	20475	735,000	Haji Sharif Haji	18/4/21 – 18:00 Assalaam Air 2619044987

Hati Namba	Hundi Namba	Fedha Zilizolipwa	Aliyelipwa	Siku ya Safari
15/10 03/10/2020	017160	3,390,000	Salim Hassan Salum Bimkubwa Mgeni Rashid Firdausi Khatib Nachia Suleiman Juma Issa Juma	05/10/2020 As Salaam Air 07:45 Tiketi No:2618410874 22/09/2020 As Salaam Air 17:15 Tiket No: 2618382735 05/10/2020 As Salaam Air ,07:45 Tiketi No:2618412854 04/10/2020 As salaam Air 07:45 Tiketi No:2618413451 04/10/2020 As Salaam air 07:45 Tiketi No: 2618411153
29/10 10/10/2020	017632	780,000	Ibrahim Saleh	11/10/2020 As Salaam Air 18:00 Tiketi no: 2618274597 PBA-ZNZ
9/10 3/10/2020	017159	2,700,000	Firdaus Khatib Haji Hashil Fadhil Ali Abdalla	19/09/2020 As Salaam Air 07:45 Tiketi No:2618274597 04/10/2020 As Salaam Air 16:00 Tiketi No:2618412169 PBA-ZNZ 04/10/2020 As Salaam Air 16:00 Tiketi No:2618413088 PBA-ZNZ
1/10/2020 1/10/2020	017054	2,535,000	Hamad Mfaki Yussuf Haji Sharif Hashil Fadhil Abdullah	25/10/2020 As Salaam Air ,16:00 Tiketi No:2618462331 PBA-ZNZ 23/09/2020 As Salaam Air,18:00 Tiketi No:2618344071,PBA-ZNZ 19/09/2020 Auric Air Service ltd 12:00 Tiketi No:80017866779 PBA-ZNZ
47/10/2020 30/10/2020	018048	5,280,000	Ibrahim Saleh Juma Salim Hassan Firdaus Khatib Ali Abdallah. Mtumwa Ali Hamad Mfaki	01/11/2020 As Salaam Air ,07:45 Tiketi No:2618482964 , PBA-ZNZ 21/10/2020 As Salaam Air 14:30 Tiketi No:2618455230 PBA-ZNZ
10/1/2021 15/1/2021	18962	960,000	Ibrahim Saleh	06/1/2021 Auric Air Services ltd 09:10 Tiketi No:88712943 PBA-ZNZ
Jumla		42,032,500		

Kiambatisho Nambari 6:**Mikopo itokanayo na malimbikizo ya madeni ya wajasiriamali.**

Nam.	Jina	Shehia	Tarehe ya Mkopo	Fedha iliy-okopeshwa (Tshs)	Fedha iliyolipwa (Tshs)	Bakaa ya fedha (Tshs)	Tarehe ya kurejesha mkopo
Wilaya ya Chake Chake							
1	Abdalla Hemed Khalfan	Ndagoni	16/10/2012	345,000	137,500	207,500	16/04/2013
2	Abdalla Salim Juma	Chanjaani	20/12/2015	450,000	180,000	270,000	20/06/2016
3	Abeid Khamis Mwalim	Vitongoji	03/08/2010	690,000	650,000	40,000	03/06/2011
4	Esther Hassan Ngurunda	Madungu	18/11/2016	1,000,000	300,000	700,000	18/09/2018
5	Fatma Abdalla Kassim	Msingini	14/04/2010	172,500	89,000	83,500	14/10/2010
6	Haviliki Cooperative	Kangagani	23/10/2016	2,000,000	1,871,000	129,000	23/4/2018
7	Hija Hassan Hija	Chanjaani	06/10/2011	575,000	480,000	95,000	06/04/2012
8	Ismail Ahmada Salim	Mfikiwa	23/06/2009	690,000	630,000	60,000	23/04/2010
9	Jiwe La Pwani Coop	Matuleni	07/10/2016	2,000,000	1,944,000	56,000	07/04/2018
10	Juhudi Ni Uwezo	Chonga	07/03/2017	1,500,000	980,000	520,000	07/09/2018
11	Khadija J Suleiman	Vitongoji	18/03/2010	920,000	375,000	545,000	18/01/2011
12	Khamis Issa Hemed	Chanjaani	15/10/2012	1,150,000	725,000	425,000	15/04/2014
13	Khamis Salim Khamis	Uwandani	18/11/2016	2,000,000	987,000	1,013,000	18/05/2019
14	Khamis Sharrif Ali	Matale	15/11/2013	345,000	226,000	119,000	15/5/2014
15	Kombo Abas Kombo	Chachani	18/11/2016	2,000,000	132,000	1,868,000	16/05/2018
16	Maendeleo Welding Coop	Wawi	7/12/2016	1,100,000	1040,000	60,000	7/6/2018
17	Maryam Omar Iddi	Chanjaani	26/01/2012	1,610,000	1,530,000	80,000	26/07/2013
18	Mchanga R. Juma	Madungu	10/10/2012	575,000	500,000	75,000	10/4/2013
19	Mkanjuni Tailoring	Mkoroshoni	3/3/2017	1,000,000	450,000	550,000	3/1/2018

Nam.	Jina	Shehia	Tarehe ya Mkopo	Fedha iliy-okopeshwa (Tshs)	Fedha iliyolipwa (Tshs)	Bakaa ya fedha (Tshs)	Tarehe ya kurejesha mkopo
20	Mungu Ni Muweza	Kilindi	9/7/2015	3,000,000	548,000	2,452,000	9/7/2018
21	Mwamchekwa C.Society	Magome	19/9/2015	2,000,000	1,150,000	850,000	19/4/2017
22	Mwanaidi Zumo Ali	Wara	22/03/2014	1,200,000	900,000	300,000	22/08/2015
23	Ndie Bakar Maulid	Madungu	31/03/2001	1,380,000	500,000	880,000	31/09/2002
24	Nguvu Kazi C.So	Wara	30/5/2016	4,000,000	1,770,000	2,230,000	30/5/2019
25	Othman Nassor Kombo	Chanjaani	14/1/2013	345,000	217,000	128,000	14/7/2013
26	Pemba Sea Food Processor	Utaani Ndagoni	20/6/2014	2,000,000	1,075,000	925,000	20/12/2015
27	Rajab Hassan Rajab	Chanjaani	18/10/2016	3,000,000	2,100,000	900,000	18/10/2019
28	Ramadhan J Ramadhan	Mgogoni	13/4/2011	460,000	365,000	95,000	13/10/2011
29	Ruth Fabian Panhe	Wawi	3/3/2017	1,000,000	700,000	300,000	3/1/2018
30	Sabah Khamis Shaame	Ng'ambwa	2/5/2016	3,000,000	468,000	2,532,000	2/5/2019
31	Salim Mohd Salim	Ngambwa	8/4/2013	2,000,000	548,000	1,452,000	8/10/2014
32	Samju Sooperative S.	Madungu	31/11/2014	1,900,000	797,000	1,103,000	31/5/2016
33	Sharrif Khamis Sharrif	Matale	11/12/2012	1,380,000	1,250,000	130,000	11/6/2014
34	Soud Sabur Khamis	Vitongoji	14/1/2009	460,000	384,000	76,000	14/7/2009
35	Suleiman Othman Juma	J/Wastaafu	13/11/2013	1,400,000	775,000	625,000	13/05/2015
36	Suleiman S.Suleiman	Mgogoni	13/11/2013	2,000,000	1,480,000	520,000	13/05/2015
37	Tujitegemee Dutani Cooperative	Ngambwa	05/01/2016	1,500,000	790,000	710,000	5/7/2017
38	Ukweli Na Uwazi Cop.	Wara	07/12/2016	1,500,000	920,000	580,000	7/6/2018
49	Vijana Vikunguni	Ng'ambwa	20/08/2014	3,000,000	2,100,000	900,000	20/8/2017

Nam.	Jina	Shehia	Tarehe ya Mkopo	Fedha iliy-okopeshwa (Tshs)	Fedha iliyolipwa (Tshs)	Bakaa ya fedha (Tshs)	Tarehe ya kurejesha mkopo
40	Zubeir S. Hamad	Tibirinzi	15/04/2010	345,000	90,000	255,000	15/10/2010
41	Ari Yetu Cop.	Pujini	21/09/2017	5,000,000	1,611,000	3,389,000	21/9/2020
42	Hamad Khamis Said	Wara	30/08/2017	2,000,000	1,690,000	310,000	30/2/2019
43	Harvest Coop	Mbuzini	24/10/2017	2,500,000	1,377,000	1,123,000	24/4/2019
44	Hazina Ali Saleh	Pujini	25/06/2017	2,000,000	1,900,000	100,000	25/12/2018
45	Mungu Tupe Baraka	Pujini	29/06/2017	1,600,000	1,118,000	482,000	29/12/2018
46	Muwezesheji Ni Mungu	Wara	27/07/2017	3,000,000	2,852,000	148,000	27/7/2020
47	Riziki Hutafutwa	Vitongoji	6/9/2017	2,000,000	1,645,000	355,000	6/3/2019
48	Vumilia Coop.	Wara	29/7/2017	1,500,000	1,350,000	150,000	29/1/2019
49	Yusfa Yahya Othman	Madungu	26/6/2017	2,500,000	2,410,000	90,000	26/12/2018
50	Is-Haka Said Abdalla	Wara	9/3/2018	2,000,000	695,000	1,305,000	9/9/2019
51	Juma Khamis Abdalla	Wara	9/3/2018	2,000,000	804,000	1,196,000	9/9/2019
52	Farida Omar Abdalla	Tibirinzi	9/3/2018	1,000,000	950,000	50,000	9/9/2019
53	Bora Uhai Fishing	Ndagoni	9/3/2018	1,500,000	671,000	829,000	9/9/2019
54	Hassan Omar Ali	Madungu	9/3/2018	1,500,000	738,000	762,000	9/9/2019
55	Tujipange Coop.	Uwandani	9/3/2018	1,500,000	270,000	1,230,000	9/9/2019
56	Zindukeni Coop.	Ndagoni	7/3/2018	2,000,000	1,232,000	768,000	7/9/2019
57	Khadija Ali Abeid	Wara	9/3/2018	1,000,000	540,000	560,000	9/1/2019
58	Tusonge Mbele Co-Ope	Wara	9/3/2018	1,500,000	1,000,000	500,000	9/12/2019
59	Nassra Khamis Masudi	M/Mrima	5/10/2018	2,000,000	660,000	1,340,000	5/4/2020
60	Seif Saleh Haji	Mfikiwa	5/10/2018	1,000,000	100,000	900,000	5/4/2020
61	Ali Buda Abdalla	Chanjaani	22/10/2018	1,500,000	617,000	883,000	22/4/2020
62	Suleiman Abdalla Moh'd	Ndagoni	12/12/2018	1,000,000	800,000	200,000	12/10/2019
63	Said Ali Burhan	Vitongoji	12/12/2018	1,000,000	387,500	612,500	12/10/2019

Nam.	Jina	Shehia	Tarehe ya Mkopo	Fedha iliy-okopeshwa (Tshs)	Fedha iliyolipwa (Tshs)	Bakaa ya fedha (Tshs)	Tarehe ya kurejesha mkopo
64	Rehema Zahor Salim	Wara	29/3/2019	1,000,000	950,000	50,000	29/1/2020
65	Beauty Classic Center	Wara	28/6/2019	1,000,000	573,000	427,000	28/4/2020
66	Abdulkarim Zahor Suleiman	Madungu	28/8/2019	1,000,000	600,000	400,000	28/6/2020
	Jumla Ndogo			102,592,500	59,694,000	42,998,500	
Wilaya Ya Mkoani							
1	Abdalla Juma Khamis	K/Panza	3/14/2014	1,200,000	1,120,000	80,000	14/9/2015
2	Abubakar Othman Khelef	Mtambile	11/18/2016	1,000,000	240,000	760,000	18/9/2017
3	Green House Makombeni	Makombeni	7/9/2015	10,500,000	0	10,500,000	7/9/2018
4	Hasan Saleh Khatib	Chambani	10/20/2014	1,725,000	975,000	750,000	20/4/2016
5	Inne Omar Khamis	Michenzani	14/03/2015	1,500,000	1,327,000	173,000	14/9/2016
6	Jambogroup Co. Society	Wambaa	10/24/2014	3,000,000	607,500	2,392,500	24/10/2017
7	Khatib Faki Khatib	Chambani	3/1/2016	1,500,000	498,000	1,002,000	3/7/2017
8	Moh'd Saleh Othman	Chambani	9/26/2014	575,000	531,000	44,000	26/3/2015
9	Omar Massoud Shaame	Chambani	10/20/2014	345,000	272,500	72,500	20/4/2015
10	Salum Rashid Salum	Mkungu	7/9/2015	1,000,000	640,000	360,000	9/5/2016
11	Utandawazi C.Society	Mkoani	3/12/2016	10,000,000	0	10,000,000	12/3/2019
12	Vuai Faki Ali	K/ Panza	6/4/2014	1,000,000	950,000	50,000	12/3/2019
13	Walemavu Matele	Matele	1/8/2015	1,500,000	760,000	450,000	8/7/2016
14	Muelekeo Co-Operative	Chokocho	25/06/2014	2,000,000	1,208,000	795,000	25/12/2015
15	Aley Masoud Aley	Kengeja	18/11/2016	1,500,000	956,000	644,000	18/5/2018
16	Ali Moh'd Aley	Kengeja	7/12/2016	1,500,000	1,400,000	100,000	7/6/2018
17	Asha Juma Shaali	K/Panza	9/3/2018	2,000,000	987,000	1,013,000	9/9/2019
18	Asya Moh'd Shaali	Michenzani	5/10/2018	500,000	455,000	45,000	5/4/2019

Nam.	Jina	Shehia	Tarehe ya Mkopo	Fedha iliy-okopeshwa (Tshs)	Fedha iliyolipwa (Tshs)	Bakaa ya fedha (Tshs)	Tarehe ya kurejesha mkopo
19	Tatu Khamis Ngwali	Michenzani	5/10/2018	500,000	458,000	42,000	5/4/2019
20	Juma Ali Hamza	Sha/Muambe	5/10/2018	1,500,000	900,000	600,000	5/4/2019
21	Weka Heshima Coop	Jombwe	12/12/2018	2,000,000	1,770,000	230,000	12/6/2020
22	Subira Ni Ngao	Makoon-gwe	12/12/2018	1,500,000	970,000	530,000	12/6/2020
23	Makame Khamis Kombo	Makoon-gwe	12/12/2018	1,000,000	820,000	180,000	12/10/2019
24	Ali Makame Rajab	Mtambile	11/4/2019	1,000,000	600,000	400,000	11/2/2020
25	Ali Haji Ali	Michenzani	11/5/2018	800,000	638,000	162,000	11/4/2019
	Jumla Ndogo			50,645,000	19,083,000	31,375,000	
Wilaya ya Wete							
1	Abdi Salam C. Society	Selemu	12/11/2013	1,380,000	1,327,000	53,000	13/8/2015
2	Ahmed Mussa Alawi	Jadida	6/23/2011	690,000	600,000	90,000	24/4/2012
3	Angaza Co Society	Pandani	10/28/2014	4,000,000	1,380,000	2,620,000	28/10/2017
4	Bado Tupo Hai	Kinyikani	11/18/2016	1,500,000	632,000	868,000	18/7/2019
5	Biammu Said Hamad	Kangagani	2/3/2012	690,000	666,000	24,000	3/1/2013
6	Hassan Ibrahim Hamad	Mjini Ole	1/15/2015	4,500,000	100,000	4,400,000	15/2/2018
7	Hatunachuki C. Society	Mtambwe/Kusini	4/13/2015	2,000,000	1,474,000	526,000	13/10/2017
8	Juma Khamis Ali	Kangagani	4/13/2015	600,000	540,000	60,000	13/10/2015
9	Mariyam Juma Haroun	Utaani	10/19/2011	920,000	718,000	202,000	19/8/2012
10	Rukia Maabad Ahmed	Limhani	4/13/2015	2,000,000	212,000	1,788,000	13/10/2017
11	Said Moh'd Omar	Shengejuu	4/8/2011	345,000	312,000	33,000	4/2/2012
12	Salim Abdalla Subeit	Jadida	1/16/2013	460,000	412,000	48,000	16/7/2013
13	Tahiya Said Abeid	Limhani`	5/2/2016	1,000,000	800,000	200,000	2/3/2017
14	Rashid Juma Salim	Mtemani	18/11/2016	2,000,000	550,000	1,450,000	18/5/2018

Nam.	Jina	Shehia	Tarehe ya Mkopo	Fedha iliy-okopeshwa (Tshs)	Fedha iliyolipwa (Tshs)	Bakaa ya fedha (Tshs)	Tarehe ya kurejesha mkopo
15	Takawani Coop	Masota	26/5/2017	3,000,000	941,000	2,059,000	26/5/2020
16	Mwape Saccos	Utaani	26/5/2017	4,000,000	2,745,000	1,255,000	26/5/2020
17	Ukingoni Coop	Kiuyu	26/5/2017	4,000,000	850,000	3,150,000	26/5/2020
18	Mussa Haji Omar	Kiuyu	9/3/2018	1,000,000	350,000	650,000	9/1/2019
19	Mbarouk Hamad Yussuf	Kangagani	9/3/2018	100,000	550,000	450,000	9/1/2019
20	Shina Association	Chwale	9/5/2018	1,500,000	990,000	510,000	9/11/2019
21	Faiza Nassor Saleh	Kipangani	5/10/2018	2,000,000	310,000	1,690,000	9/4/2020
22	Gep Saccos	Kizimbani	25/10/2017	5,000,000	640,000	4,360,000	9/11/2020
23	Ali Moh'd Masoud	Kangani	12/12/2018	1,500,000	880,000	620,000	12/5/2020
Jumla ndogo				42,686,500	17,979,000	27,106,000	
Wilaya Ya Micheweni							
1	Choka Ni Ngayo	Wingwi	1/13/2014	1,000,000	625,500	374,500	11/1/2015
2	Hemed Juma Said	Muhogoni	1/5/2012	1,380,000	858,000	522,000	8/1/2013
3	Khamis Hassan Mshindo	Micheweni	7/7/2014	1,200,000	430,000	770,000	7/1/2016
4	Kwale Coop. Society	Micheweni	4/13/2013	2,000,000	864,000	1,136,000	13/1/2014
5	Mbarouk Juma Kombo	Wingwi Michungani	10/19/2002	460,000	150,000	310,000	10/7/2014
6	Vuna Unachopata	Tondooni		1,000,000	539,000	461,000	10/10/2017
7	Yussuf Omar Juma	Kinowe	3/6/2016	500,000	455,000	45,000	3/12/2020
8	Bi Mosi Khamis Salum	Msuka	12/12/2018	1,000,000	830,000	170,000	12/6/2020
9	Mohamed Abdalla Juma	Msuka	12/12/2018	1,000,000	420,000	580,000	12/6/2020
10	Hassan Khamis Rashid	Makangale	16/3/2018	1,000,000	834,000	166,000	16/12/2020
11	Mbarouk Ali Mbwana	Sizini	16/5/2018	1,000,000	280,000	720,000	16/10/2019
12	Juhudi Kibubuzi	Mihogoni	26/5/2017	2,000,000	1,110,000	890,000	26/11/2018
Jumla Ndogo				13,540,000	7,395,500	6,144,500	
Jumla Kuu						107,624,000	

Kiambatisho Nambari 7:**Dosari katika Udhhibiti na Utunzaji wa vifaa Tiba.****(A) HOSPITALI YA CHAKE CHAKE**

Jina la Kifaa Tiba	Matumizi yake	Tatizo la kifaa tiba	Muda Tangu Kuharibika
Manual processor ya x-rays DSC 0118	Kusafishia picha za x rays	Mbovu	–
Chemistry Mashine DSC 125	Kupima Figo, Ini	–	Miaka 5
Dental Chair DSC 128	Kung'olea na kutilia meno	Haitumiki	Miaka 2

(B) HOSPITALI YA WETE

Jina la kifaa	Matumizi ya kifaa	Tatizo la kifaa	Muda Kilipoharibika
DSC 0062 BS-200 Chemistry Enerlizer Mindray	Kupima ini, figo, moyo	Mbovu	Mwaka 2020
Mindray BC 20s DSC 0246	Kupima cell za mwili.	Mbovu	
BDFACS COUNT DSC0248	Kupima CD4		
Utra sound Machine Dsc 0250	Kupima magonjwa ya tumbo	Mbovu	
Oxygen Concentrator	Kuwasaidia wagonja kupumua	Mbovu	Miezi 4
Incubator	Kusaidia watoto njiti kukuwa		
Phototherapy Machine	Kupima homa ya manjano		Miezi 5
Sunction Machine	Kufyonza uchafu kwa mtoto na damu wakati wa operation		
X-rays Machine	Kupiga picha za mwilini	Haifanyi kazi	
Shift Lamp Zipo 4, DSC 0151	Uchunguzi wa macho na pressure ya macho		Mwaka 1
Peff Tonometre	Kupima pressure ya macho		
Optical Moscope DSC 163	Kuangalia sehemu ya ndani ya jicho		
Auto Clave DSC 0159	Kufanya usafi wa vyombo	Mbovu	Miaka 2

(C) HOSPITALI YA MICHEWENI

Jina la kifaa tiba	Tarehe ya ununuzi	Matumizi yake	Tatizo la kifaa Tiba
DSC 0078 Patient Monitor	2016	Kupima magonjwa mbali mbali	Mbovu
Dental X-rays Ipo moja	2016	Kupiga picha za meno	Haina film
DSC 0096 Centrifuge Machine	2014	Kupima sampuli za vitu mbali mbali	Mbovu
Ultra sound Machine.	2019	Kupima magonjwa ya tumbo	Mbovu

(D) HOSPITALI YA ABDULLA MZEE - MKOANI

Jina la kifaa	Hali ya kifaa	Muda Kilipoharibika	Matumizi yake
X-Ray machine	Mbovu	20/8/2020	Kupiga picha za kiuchunguzi

(E) HOSPITALI YA VITONGOJI

Jina la kifaa	Hali ya kifaa	Muda kilipoharibika	Matumizi yake
X-Ray machine	Mbovu	-	Kupiga picha za kiuchunguzi
Ultra – Sound	Mbovu	21/4/2020	Kupima magonjwa ya tumbo

Kiambatisho Nambari 8:**Ucheleweshwaji wa Upelekaji Mapato Benki (ZFDA PEMBA)**

Namba ya stakabadhi	Tarehe ya makusanyo	Tarehe yaliyopelekwa benki	Idadi ya siku zilizocheweleweshwa	Kiasi cha Fedha	Jina la Mlipaji
				(Tshs)	
13828	16/02/2021	25/02/2021	Siku 8	5,000	Moh'd Ramadhan Khamis
13827	16/02/2021		Siku 8	5,000	Othman Juma Hamad
13826	16/02/2021		Siku 8	10,000	Ali Khamis Shehe
13825	16/02/2021		Siku 8	5,000	Juma Kheir Juma
13824	16/02/2021		Siku 8	5,000	Yassir Salum Faki
13823	16/02/2021		Siku 8	30,000	Massoud Suleiman (Ndevu)
13822	16/02/2021		Siku 8	5,000	Haji Juma Sharif
13821	16/02/2021		Siku 8	5,000	Hamad Said Ali
13820	16/02/2021		Siku 8	10,000	Hamad Ali Hamad
13841	20/02/2021		Siku 4	30,000	Suleiman Mohammed
9261	16/02/2021		Siku 8	2,000	Asha Kombo
9260	16/02/2021		Siku 8	3,000	Juma Said
9259	16/02/2021		Siku 8	5,000	Abdalla Hamad Bakar
9258	16/02/2021		Siku 8	10,000	Omar Shara
9257	16/02/2021		Siku 8	10,000	Ali Juma
9256	16/02/2021		Siku 8	3,000	Rashid Juma
12331	16/02/2021		Siku 8	3,000	Nassor Muhdhar
12338	16/02/2021		Siku 8	10,000	Khamis Faki Khamis
13870	16/02/2021		Siku 8	10,000	Yousuf Ali Hamad
13869	16/02/2021		Siku 8	3,000	Omar Hamad Omar
13868	16/02/2021		Siku 8	10,000	Mustafa Said
13867	16/02/2021		Siku 8	2,000	Msellem Said Juma
13866	16/02/2021		Siku 8	5,000	Halima Siriri
Jumla ndogo				186,000	
		Tarehe ya Ankara			
13861	23/02/2021	4/3/2021	Siku 10	35,000	Seif Abdalla Seif
13782	22/02/2021		Siku 11	35,000	Mussa Khamis Salim
13834	16/02/2021		Siku 17	30,000	Salim Moh'd Said
13819	15/02/2021		Siku 18	55,000	Mohammed Salim Zahor
13781	19/02/2021		Siku 14	35,000	Khamis Juma Msha
13780	19/02/2021		Siku 14	60,000	Simai Juma Moha
13860	15/02/2021		Siku 18	25,000	Abdulrahman Juma
13889	15/02/2021		Siku 18	25,000	Moh'd Ali Moh'd
13858	15/02/2021		Siku 18	35,000	Farid Amini Moh'd
Jumla ndogo				335,000	
		Tarehe ya Ankara			
9264	27/02/2021	16/03/2021	Siku 17	3,000	Halima Hilal Khatib
9265	27/02/2021		Siku 17	4,000	Juma Said

13960	2/3/2021		Siku 13	12,000	Yassir Salim Faki
13959	2/3/2021		Siku 13	3,000	Ali Omar Juma
13958	2/3/2021		Siku 13	5,000	Othman Ali Mussa
13957	2/3/2021		Siku 13	2,000	Hamad Suleiman Omar
13956	2/3/2021		Siku 13	2,000	Asha Kombo Hamad
13955	2/3/2021		Siku 13	2,000	Khalfan Abdalla Ramadhan
13954	2/3/2021		Siku 13	3,000	Nassor Muhdhar
13953	2/3/2021		Siku 13	10,000	Massoud Moh'd
13952	2/3/2021		Siku 13	3,000	Othman Kombo Dawa
13951	2/3/2021		Siku 13	5,000	Omar Ali Kai
13878	23/02/2021		Siku 21	5,000	Massoud Khalfan
13877	23/02/2021		Siku 21	10,000	Ali Juma Hamad
13876	23/02/2021		Siku 21	5,000	Suleiman Ali Othman
13875	23/02/2021		Siku 21	4,000	Khamis Hamad
13874	23/02/2021		Siku 21	10,000	Hamad Kombo Khamis
13873	23/02/2021		Siku 21	40,000	Mkubwa Omar Saleh
13872	23/02/2021		Siku 21	20,000	Midawa
13871	23/02/2021		Siku 21	2,000	Mussa Hamad Ali
Jumla ndogo				150,000	
		Tarehe ya Ankara			
13795	1/2/2021	16/03/2021	Siku 44	119,000	Mussa Amour Haji
13794	2/3/2021		Siku 14	150,000	Said Massoud Salim
13792	1/3/2021		Siku 15	150,000	Suleiman Khamis Ali
13791	1/3/2021		Siku 14	150,000	Moh'd Juma Makame
13790	24/02/2021		Siku 20	25,000	Ahmed Massoud Seif
13785	22/02/2021		Siku 22	500,000	Ali Bakar Ali
13788	23/02/2021		Siku 21	150,000	Malik Mtumwa Kombo
Jumla ndogo				1,244,000	
		Tarehe ya Ankara			
9255	13/02/2021	25/02/2021	Siku 11	3,000	Said Rashid
13778	16/02/2021		Siku 11	25,000	Imarika Kiista
		Jumla ndogo		28,000	
13838	6/2/2021	4/3/2021	Siku 27	60,000	Yousuf Omar
9263	17/02/2021		Siku 16	320,000	Khamis Ali Khatib
12340	19/02/2021		Siku 14	58,500	Omar Khamis Faki
		Jumla ndogo		438,500	
9262	17/02/2021	4/3/2021	Siku 15	250,000	Ali Asaa Sheha
12339	19/02/2021		Siku 13	250,000	Hasham Hamad Bakar
13783	22/02/2021		Siku 10	650,000	Hamad Ismail Faki
Jumla ndogo				1,150,000	
13916	23/02/2021	4/2/2021	Siku 10	3,000	Farid Seif
13915	23/02/2021		Siku 10	2,000	Fahim Makame
13914	23/02/2021		Siku 10	2,000	Vuai Kheir Juma
13913	23/02/2021		Siku 10	2,000	Juma Kombo Ngosani

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

13912	23/02/2021		Siku 10	2,000	Shaib Abdalla Makame
13911	23/02/2021		Siku 10	8,000	Ali Hussein Hamad
13910	23/02/2021		Siku 10	3,000	Youssuf Ali Hamad
13909	23/02/2021		Siku 10	5,000	Hilali Issa
13908	23/02/2021		Siku 10	7,000	Moh'd Othman Amour
13907	23/02/2021		Siku 10	7,000	Said Ali Nassor
13906	23/02/2021		Siku 10	10,000	Juma Kheir Juma
13905	23/02/2021		Siku 10	5,000	Yassir Salim Faki
13904	23/02/2021		Siku 10	40,000	Ali Khamis Shehe
13903	23/02/2021		Siku 10	10,000	Massood Suleiman Said
13902	23/02/2021		Siku 10	5,000	Othman Kombo
13901	23/02/2021		Siku 10	5,000	Moh'd Said Ali
13840	23/02/2021		Siku 10	15,000	Said Mohammed Shehe
13839	18/02/2021		Siku 14	10,000	Moh'd Khamis Moh'd
13837	18/02/2021		Siku 14	2,000	Halima Siriri
13836	16/02/2021		Siku 16	5,000	Khamis Salim
13835	16/02/2021		Siku 16	5,000	Othman Kombo Shaaban
13833	16/02/2021		Siku 16	5,000	Wahid Jamal Hamad
13832	16/02/2021		Siku 16	5,000	Moh'd Othman Amour
13831	16/02/2021		Siku 16	2,000	Ali Suleiman
13830	16/02/2021		Siku 16	5,000	Arafat Nassor Moh'd
13829	16/02/2021		Siku 16	2,000	Yusuf Ali Hamad
Jumla ndogo				172,000	
		Tarehe ya Ankara			
13807	9/2/2021	15/02/2021	Siku 6	30,000	Massoud Suleiman
13808	9/2/2021		Siku 6	5,000	Rashid Ali Nassor
13809	9/2/2021		Siku 6	5,000	Vuai Kheir Juma
13810	9/2/2021		Siku 6	3,000	Suleiman Juma Hamad
13811	9/2/2021		Siku 6	3,000	Abdi Ali Moh'd
13812	9/2/2021		Siku 6	3,000	Moh'd Othman Amour
13813	9/2/2021		Siku 6	5,000	Said Salim Matar
13814	9/2/2021		Siku 6	2,000	Khamis Abdalla Hussein
13815	9/2/2021		Siku 6	5,000	Said Ali Sharif
Jumla ndogo				61,000	
13779	17/02/2021	25/02/2021	Siku 7	250,000	Khamis Ali Juma
13865	17/02/2021		Siku 7	55,000	Maulid Rashid Ali
13864	17/02/2021		Siku 7	35,000	Rashid Khatib Juma
13863	17/02/2021		Siku 7	35,000	Juma Ali Abdalla
13862	17/02/2021		Siku 7	35,000	Moh'd Khamis Moh'd
13818	17/02/2021		Siku 7	170,000	Abdalla Aziz Abdalla
13817	17/02/2021		Siku 7	150,000	Omar Khamis Omar

12324	17/02/2021		Siku 7	150,000	Salim Khais Ali
12300	17/02/2021		Siku 7	17,000	Nassor Khalfan Moh'd
12337	17/02/2021		Siku 7	3,000	Simba Khamis Sharif
12336	17/02/2021		Siku 7	3,000	Hamad Rashid Hamad
12335	16/02/2021		Siku 8	5,000	Khamis Hamad Khamis
12334	20/02/2021		Siku 4	5,000	Ali Khamis Juma
12333	20/02/2021		Siku 4	5,000	Mustafa Said
12332	20/02/2021		Siku 4	5,000	Omar Said Hamad
12330	20/02/2021		Siku 4	2,000	Massoud Khalfan Said
12329	20/02/2021		Siku 4	5,000	Othman Kombo
12328	20/02/2021		Siku 4	5,000	Massoud Moh'd Hamad
12327	20/02/2021		Siku 4	7,000	Abdallah Moh'd Salim
12326	20/02/2021		Siku 4	2,000	Salim Sharif Salim
12324	20/02/2021		Siku 4	35,000	Salim Moh'd Said
Jumla ndogo				979,000	
12285	6/2/2021	25/02/2021	Siku 18	15,000	Hamad Ali
12284	6/2/2021		Siku 18	10,000	Hamad Ali Juma
12149	9/2/2021		Siku 15	2,000	Hamad Maulid Juma
12150	9/2/2021		Siku 15	4,000	Khamis Omar Sharif
12298	11/2/2021		Siku 13	120,000	Simai Juma Moh'd
11506	11/2/2021		Siku 13	29,000	Faki Nnuki
12248	2/2/2021		Siku 22	5,000	Ali Issa Ali
12249	2/2/2021		Siku 22	2,000	Abdi Ali Mohammed
12247	2/2/2021		Siku 22	3,000	Moh'd Othman Amour
12246	2/2/2021		Siku 22	12,000	Rashid Ali Nassor
12245	2/2/2021		Siku 22	3,000	Suleiman Omar Massoud
12244	2/2/2021		Siku 22	10,000	Juma Burhan Mohammed
12242	2/2/2021		Siku 22	10,000	Juma Kheir
12243	2/2/2021		Siku 22	30,000	Massoud Suleiman
12241	2/2/2021		Siku 22	10,000	Ali Khamis Ali
12240	2/2/2021		Siku 22	5,000	Hamad Said Ali
12239	2/2/2021		Siku 22	10,000	Kipogo
12238	2/2/2021		Siku 22	15,000	Hamad Ali Hamad
13777	10/2/2021		Siku 14	24,000	Ahmed Massoud Seif
13776	9/2/2021		Siku 15	3,000	Suleiman Abdalla Khalfan
13775	9/2/2021		Siku 15	3,000	Moh'd Ali Juma
13774	9/2/2021		Siku 15	3,000	Hamad Suleiman Moh'd
13773	9/2/2021		Siku 15	20,000	Nassor Hamad Ali
13772	9/2/2021		Siku 15	5,000	Mustafa Said Haji
12299	12/2/2021		Siku 12	5,000	Balkis Abdalla Abdalla
13770	9/2/2021		Siku 15	10,000	Matar Hamad Said
13769	9/2/2021		Siku 15	10,000	Omar Shara

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

12148	4/2/2021		Siku 20	25,000	Ali Suleiman Seif
12147	4/2/2021		Siku 20	35,000	Khalfan Suleiman Said
12146	4/2/2021		Siku 20	55,000	Najma Premchad Virji
12232	31/01/2021		Siku 25	25,000	Khamis Abdalla Abdi
13801	7/2/2021		Siku 17	24,000	Chalieces Otc
12236	1/2/2021		Siku 24	40,000	Salum Abdulshakur Abdulkarim
12234	31/01/2021		Siku 25	30,000	Abdalla Ali Maabad
12250	4/2/2021		Siku 20	35,000	Suleiman Juma Salim
12235	31/01/2021		Siku 25	35,000	Moh'd Rashid Abdalla
12200	4/2/2021		Siku 20	35,000	Harith Ali Ahmed
12199	4/2/2021		Siku 20	55,000	Nassor Mbarouk Nassor
13856	11/2/2021		Siku 13	35,000	Massoud Ali Khamis
13855	11/2/2021		Siku 13	35,000	Hamad Moh'd Ali
13854	11/2/2021		Siku 13	105,000	Suleiman Khamis Salim
13853	11/2/2021		Siku 13	35,000	Massoud Moh'd Nassor
13852	11/2/2021		Siku 13	25,000	Salim Khamis Salim
13851	11/2/2021		Siku 13	35,000	Moh'd Nassor Moh'd
13857	12/2/2021		Siku 12	25,000	Khamis Ali Khamis
Jumla ndogo				1,067,000	
12322	8/2/2021	25/02/2021	Siku 17	187,500	Khairat Rashid Suleiman
12321	8/2/2021		Siku 17	50,000	Pemba Pharmacy
12325	12/2/2021		Siku 12	195,000	Badru Ali Badru
Jumla ndogo				432,500	
13768	9/2/2021	25/02/2021	Siku 15	10,000	Suleiman Ali
13767	9/2/2021		Siku 15	3,000	Khatib Mtumwa Khatib
13766	9/2/2021		Siku 15	5,000	Yousuf Ali Hamad
13765	9/2/2021		Siku 15	3,000	Gevras Adolph
13764	9/2/2021		Siku 15	10,000	Ali Fadhil Ali
13763	9/2/2021		Siku 15	5,000	Omar Juma Ali
12295	9/2/2021		Siku 15	3,000	Salum Moh'd Said
12296	9/2/2021		Siku 15	10,000	Salum Moh'd Said
12297	9/2/2021		Siku 15	20,000	Faki Khatib Faki
12293	9/2/2021		Siku 15	15,000	Salum Jabir
12292	9/2/2021		Siku 15	25,000	Abdalla Hamad
12291	9/2/2021		Siku 15	5,000	Ali Juma
12290	9/2/2021		Siku 15	5,000	Ali Said Hamad
12289	9/2/2021		Siku 15	10,000	Khamis Hamad
12287	9/2/2021		Siku 15	5,000	Said Hamad
12286	9/2/2021		Siku 15	6,000	Ali Faki
12286	9/2/2021		Siku 15	5,000	Hassan Mbarouk
12233	9/2/2021		Siku 15	5,000	Abdi Bakar Moh'd
9253	11/2/2021		Siku 13	5,000	Mkubwa Omar
9252	11/2/2021		Siku 13	100,000	Said Rashid
9251	11/2/2021		Siku 13	60,000	Nassor Rashid

13802	9/2/2021		Siku 15	2,000	Yassir Salim Faki
13804	9/2/2021		Siku 15	2,000	Hamad Said Ali
13005	9/2/2021		Siku 15	10,000	Othman Kombo Shaaban
13806	9/2/2021		Siku 15	5,000	Ali Khamis Shehe
Jumla ndogo				334,000	
12015	13/01/2021	1/2/2021	Siku 18	25,000	Rukia Kassim Juma
12107	13/01/2021		Siku 18	25,000	Ali Ame Ali
12106	13/01/2021		Siku 18	25,000	Ngwali Shaali Faki
12035	11/1/2021		Siku 13	25,000	Ali Amran Juma
11545	14/01/2021		Siku 17	35,000	Said Juma Salim
11541	13/01/2021		Siku 18	35,000	Abdalla Haroub Said
11546	14/01/2021		Siku 17	55,000	Mwidawa Faki Kombo
11547	14/01/2021		Siku 17	35,000	Moh'd Kai Bakar
11549	14/01/2021		Siku 17	35,000	Habibi Suleiman Habibi
12034	11/1/2021		Siku 13	25,000	Abdalla Ali Saidi
11539	11/1/2021		Siku 13	35,000	Nassor Ahmed Marhun
12039	13/01/2021		Siku 18	35,000	Talha Zahor Moh'd
11538	11/1/2021		Siku 13	25,000	Kilimni Cooperative Society
12036	13/01/2021		Siku 18	25,000	Ahmed Khamis Ibrahim
11544	13/01/2021		Siku 18	35,000	Abdi Abdalla Omar
11540	13/01/2021		Siku 18	75,000	Idi Amour Moh'd
11543	13/01/2021		Siku 18	55,000	Saleh Mbarouk Kombo
12542	13/01/2021		Siku 18	75,000	Mhammad Juma Muombwa
12302	21/01/2021		Siku 10	35,000	Fatma Said Yahya
12046	27/01/2021		Siku 4	25,000	Yussuf Ali Hamd
12075	27/01/2021		Siku 4	35,000	Juma Omar Abdalla
12163	21/01/2021		Siku 10	65,000	Massoud Said Massoud
12164	21/01/2021		Siku 10	35,000	Ali Said Omar
12165	21/01/2021		Siku 10	35,000	Salum Moh'd Abrahaman
12166	21/01/2021		Siku 10	25,000	Abdalla Issa Ahmed
12167	21/01/2021		Siku 10	25,000	Awadh Mbarouk Nassor
12303	21/01/2021		Siku 10	25,000	Aisha Rashid Khamis
11987	27/01/2021		Siku 4	55,000	Ali Said Nassor
11985	11/1/2021		Siku 13	55,000	Omar Sharif Khamis
11986	11/1/2021		Siku 13	55,000	Fesal Hemed Salim
11987	11/1/2021		Siku 13	45,000	Abdalla Hemed Ali
11982	11/1/2021		Siku 13	35,000	Abdalla Hemed Ali
12130	22/01/2021		Siku 10	65,000	Gargo Store 1
12129	22/01/2021		Siku 10	65,000	Cargo Store 2
12128	22/01/2021		Siku 10	55,000	Mbaraka Awadh Omar

12127	22/01/2021		Siku 10	75,000	Salim Awadh Omar
11983	11/1/2021		Siku 13	25,000	Latifa Moh'd Suleiman
11984	11/1/2021		Siku 13	35,000	Zahor Saleh Omar
12275	11/1/2021		Siku 13	55,000	Suleiman Juma Msomal
12310	28/01/2021		Siku 3	25,000	Issa Ali Omar
12311	28/01/2021		Siku 3	35,000	Suleiman Omar Abdalla
12312	28/01/2021		Siku 3	35,000	Abdalla Omar Said
12094	25/01/2021		Siku 6	55,000	Said Rashid Said
12132	25/01/2021		Siku 6	35,000	Abdallah Abdalla Khamis
12131	25/01/2021		Siku 6	25,000	Mbarouk Hassan Mbarouk
12111	14/01/2021		Siku 17	25,000	Hafidh Nassor Moh'd
12110	14/01/2021		Siku 17	55,000	Ali Said Hamad
12112	14/01/2021		Siku 17	35,000	Abass Muhamad Mussa
12113	14/01/2021		Siku 17	55,000	Ali Tahir Ali
12114	14/01/2021		Siku 17	35,000	Suleiman Khamis Moh'd
12101	13/01/2021		Siku 18	75,000	Ali Issa Moh'd
12102	13/01/2021		Siku 18	25,000	Hamad Ali Hamad
12104	13/01/2021		Siku 18	35,000	Moh'd Omar Bakar
11996	19/01/2021		Siku 11	55,000	Hemed Massoud Nassor
12088	19/01/2021		Siku 11	105,000	Ali Abdalla Sharif
12308	27/01/2021		Siku 3	35,000	Rashid Nassor Rashid
12044	27/01/2021		Siku 3	35,000	Ali Hemed Salim
12304	21/01/2021		Siku 9	35,000	Rashid Humoud Ali
12109	14/01/2021		Siku 17	25,000	Amour Suleiman Juma
11995	19/01/2021		Siku 11	35,000	Said Moh'd Said
12256	19/01/2021		Siku 11	25,000	Moh'd Said Seif
12301	21/01/2021		Siku 10	65,000	Mkubwa Omar Saleh
11994	19/01/2021		Siku 11	55,000	Said Hamad Mussa
11998	19/01/2021		Siku 11	35,000	Ali Juma Ali
11997	19/01/2021		Siku 11	35,000	Suleiman Ali Moh'd
11993	18/01/2021		Siku 12	35,000	Mbarak Awadh Moh'd
11550	18/01/2021		Siku 12	25,000	Salama Vuai Faki
12115	18/01/2021		Siku 12	75,000	Mbarouk Juma Ali
12079	18/01/2021		Siku 12	35,000	Jackyn Skiiy
12080	18/01/2021		Siku 12	35,000	Abdalla Hassan Omar
12081	18/01/2021		Siku 12	25,000	Lutfiya Abdalla Abdi
12082	18/01/2021		Siku 12	35,000	Khamis Juma Amour
12083	18/01/2021		Siku 12	35,000	Makumbusho Juma Makumbusho
12085	18/01/2021		Siku 12	35,000	Omar Moh'd Nassor
12086	18/01/2021		Siku 12	25,000	Mwakazi Haji Makame

12087	18/01/2021		Siku 12	25,000	Khamis Aboud Said
12154	18/01/2021		Siku 12	35,000	Hamad Maulid Suleiman
12153	18/01/2021		Siku 12	25,000	Rashid Mbarouk Hamad
12152	18/01/2021		Siku 12	25,000	Maryam Said Haji
12151	18/01/2021		Siku 12	35,000	Hemed Suleiman Hemed
12160	20/01/2021		Siku 10	35,000	Mo'hd Soud Rashid
12161	20/01/2021		Siku 10	25,000	Abass Khatib Kombo
12162	20/01/2021		Siku 10	55,000	Msellem Abdalla Msellem
12108	14/01/2021		Siku 10	35,000	Juma Hamad Said
12157	19/01/2021		Siku 11	25,000	Khalfan Ali Amour
12158	19/01/2021		Siku 11	55,000	Massoud Seif Salim
12159	19/01/2021		Siku 11	25,000	Saa Ali Kama
11980	11/1/2021		Siku 13	35,000	Nassir Khamis Nassor
12042	21/01/2021		Siku 10	25,000	Fatma Ramadhan Bakar
12041	21/01/2021		Siku 10	35,000	Ghazal Omar Saleh
12040	21/01/2021		Siku 10	35,000	Suleiman Hemed Hamid
11979	11/1/2021		Siku 13	55,000	Khalfan Salum Hemed
11981	11/1/2021		Siku 13	35,000	Omar Sauri Omar
12156	19/01/2021		Siku 11	25,000	Nassir Aboubakar Ramadhan
12168	25/01/2021		Siku 6	35,000	Moh'd Ali Seif
12169	25/01/2021		Siku 6	55,000	Nassor Seif Moh'd 1
12170	25/01/2021		Siku 6	35,000	Nassor Hamad Nassor
12171	25/01/2021		Siku 6	75,000	Moh'd Said Salim
12172	25/01/2021		Siku 6	35,000	Khatib Khalid Rashid
12173	25/01/2021		Siku 6	35,000	Sharif Ali Salim
12174	25/01/2021		Siku 6	35,000	Ali Salim Ali
12175	25/01/2021		Siku 6	25,000	Mwanga Haji Juma
12176	25/01/2021		Siku 6	35,000	Salum Hassan Khamis
12264	27/01/2021		Siku 3	25,000	Marhun Moh'd Masoud
Jumla ndogo				4,220,000	
14775	13/04/2021	20/04/2020	Siku 6	5,000	Massoud Khalfan
14774	13/04/2021		Siku 6	3,000	Ali Suleiman Juma
14773	13/04/2021		Siku 6	10,000	Mkubwa Omar Saleh
14772	13/04/2021		Siku 6	5,000	Juma Said
14771	13/04/2021		Siku 6	3,000	Hamad Omar Hamad
14770	13/04/2021		Siku 6	2,000	Mohammed Ali
14769	13/04/2021		Siku 6	2,000	Bakar Hamad
14768	13/04/2021		Siku 6	10,000	Massoud Moh'd Hamad
14767	10/4/2021		Siku 9	15,000	Al-Hamis Camp 14kj
14766	10/4/2021		Siku 9	2,000	Mwidawa

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

14647	13/04/2021		Siku 9	100,000	Mkubwa Omar
14646	11/4/2021		Siku 8	8,000	Hamad Ali Hamad
14645	11/4/2021		Siku 8	5,000	Said Omar Said
14644	11/4/2021		Siku 8	3,000	Ali Fadhil
14643	11/4/2021		Siku 8	5,000	Abdullatif Moh'd Salum
14642	11/4/2021		Siku 8	4,000	Abdalla Salim
14641	11/4/2021		Siku 8	3,000	Suleiman Abdalla
14716	6/4/2021		Siku 13	14,600	Raifa Ac Nassor
14725	6/4/2021		Siku 13	7,000	Arafat Nassor Moh'd
14714	1/4/2021		Siku 18	58,000	Khelef Kassim
14715	4/4/2021		Siku 20	30,000	Mahmoud Abdalla Juma
14717	6/4/2021		Siku 13	15,000	Ali Khamis
14718	6/4/2021		Siku 13	30,000	Massoud Suleiman Said
14719	6/4/2021		Siku 13	10,000	Juma Kheir
14724	6/4/2021		Siku 13	2,000	Shiri Khamis Haji
14727	6/4/2021		Siku 13	2,000	Ac Suleiman Juma
14728	6/4/2021		Siku 13	4,000	Rashid Omar Ame
14726	6/4/2021		Siku 13	4,000	Suleiman Juma Hamad
14723	6/4/2021		Siku 13	5,000	Suleiman Silima
14722	6/4/2021		Siku 13	5,000	Thani Ali Khatibu
14721	6/4/2021		Siku 13	2,000	Mgema Manjano
14720	6/4/2021		Siku 13	10,000	Yassir Salim Faki
14765	6/4/2021		Siku 13	15,000	Omar Juma Ali
14764	6/4/2021		Siku 13	3,000	Amini Said
14763	6/4/2021		Siku 13	5,000	Massoud Khalfan
14762	6/4/2021		Siku 13	2,000	Hamad Omar Abdalla
14761	6/4/2021		Siku 13	5,000	Juma Said
14760	6/4/2021		Siku 13	10,000	Seif Rashid Moh'd
14757	6/4/2021		Siku 13	5,000	Abdalla Ali Hamoud
14756	6/4/2021		Siku 13	5,000	Ali Juma (Gandi)
14758	6/4/2021		Siku 13	5,000	Suleiman A Othman
14756	6/4/2021		Siku 13	2,000	Mustafa Said
14755	6/4/2021		Siku 13	2,000	Suleiman Ali
14754	6/4/2021		Siku 13	2,000	Nassor Mutdhar
14753	6/4/2021		Siku 13	2,000	Moh'd Ali Juma
14752	6/4/2021		Siku 13	3,000	Omar Hamad Omar
14751	6/4/2021		Siku 13	4,000	Salim Sharif Salim
14660	6/4/2021		Siku 13	21,000	Nassir Khalfan Moh'd.
Jumla ndogo				634,600	
14729	6/4/2021	20/04/ 2021	Siku 13	35,000	Muhammed Omar Makame
Jumla ndogo				35,000	
		Tarehe ya Ankara			

14631	14/04/2021	20/04/ 2021	Siku 5	150,000	Utaani OTC
14661	6/4/2021		Siku 13	187,500	Said Khamis Saleh Swahib Otc
14662	9/4/2021		Siku 10	187,500	Abdalla Moh'd Mbarouk Kenewal And 25% Penalt.
Jumla ndogo				525,000	
		Tarehe ya Ankara			
11425	30/11/2020	10/2/2021	Siku 72	165,000	Khalfan Ali Moh'd
11955	31/12/2021		Siku 41	75,000	Hamoud Hafidh Nassor
		Jumla ndogo		240,000	
		Tarehe ya Ankara			
11956	4/1/2021	10/2/2021	Siku 37	143,000	Badra Ali Badru
9672	13/10/2020		Siku 120	49,400	Muharitani Pharmacy
11360	15/10/2020		Siku 111	86,000	Shifaa Pharmacy
9687	26/10/2020		Siku 107	15,000	Tumu OTC
11379	24/10/2020		Siku 109	25,000	Dira Dispensary
9686	20/10/2020		Siku 113	80,000	Ali Hamza (Mkoani Pharmacy)
11424	30/11/2020		Siku 72	10,000	Nassir Khalfan Moh'd
		Jumla ndogo		408,400	
		Tarehe ya Ankara			
12207	24/01/2021	16/02/2021	Siku 22	55,000	Aboubakar Suleiman Moh'd
		Jumla ndogo		55,000	
		Tarehe ya Ankara		15/16/2021	
12283	5/2/2021		Siku 10	150,000	Hamoud Soud Juma
12048	8/2/2021	16/02/2021	Siku 7	150,000	Hassan Khamis Ali
12323	8/2/2021		Siku 7	150,000	Malik Mtumwa Mkombo.
11886	11/1/2021		Siku 13	150,000	Mohammed Ali Tape
11740	30/12/2020		Siku 78	150,000	Abdalla Shehe Mussa
11885	11/1/2021		Siku 13	150,000	Ali Yussuf Ali
12318	26/01/2021		Siku 20	150,000	Nassor Moh'd Salim
12816	31/01/2021		Siku 16	150,000	Suleiman Abdalla Moh'd
12237	29/01/2021		Siku 18	150,000	Fatma Salim Ali
12316	2/2/2021		Siku 13	150,000	Said Bakar Hamza
		Jumla ndogo		1,600,000	
		Tarehe ya Ankara			
12197	3/2/2021	16/02/2021	Siku 12	25,000	Idarous Haji Idarous
12196	3/2/2021		Siku 12	25,000	Abdul-Latif Moh'd Salim

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

12195	2/2/2021		Siku 13	35,000	Hussein Nassor Suleiman
12194	2/2/2021		Siku 13	25,000	Said Abdalla Khamis
12193	2/2/2021		Siku 13	25,000	Salim Nassor Moh'd
12191	2/2/2021		Siku 13	25,000	Hafidh Moh'd Salum
12192	2/2/2021		Siku 13	25,000	Salum Naoosr Moh'd
12190	2/2/2021		Siku 13	25,000	Hamza Suleiman Juma
12134	1/2/2021		Siku 14	35,000	Ali Moh'd Ali
12133	1/2/2021		Siku 14	25,000	Suleiman Khamis Jafar
12317	3/2/2021		Siku 12	10,000	Khadija Suleiman Moh'd
12315	1/2/2021		Siku 14	25,000	Asha Ali Mbarouk
		Jumla ndogo		305,000	
		Tarehe ya Ankara			
12205	2/1/2021	16/02/2021	Siku 41	75,000	Mbarouk Hamad Salim
12230	28/01/2021		Siku 18	25,000	Bashiru Ali Ngwali
12208	25/01/2021		Siku 21	75,000	Rajab Moh'd Seif
12226	27/01/2021		Siku 19	35,000	Shafii Mosi Othman
11884	8/1/2021		Siku 38	615,000	Amina Said Salim
12206	22/01/2021		Siku 13	55,000	Salim Hamoud Salim
11185	2201/2021		Siku 24	45,000	Ali Issa Ali
12229	28/01/2021		Siku 18	30,000	Salum Issa Mohammed
12187	31/01/2021		Siku 16	25,000	Shiri Khamis Haji
12185	29/01/2021		Siku 17	25,000	Hamad Ali Khatib
12184	29.01.2021		Siku 17	25,000	Hassan Mbarouk Hassan
12183	28.01.2021		Siku 18	35,000	Said Omar Othman
12182	28.01.2021		Siku 18	55,000	Dadi Mbwana Dadi
12181	28.01.2021		Siku 18	25,000	Abdi Khatib Suleiman
12180	28.01.2021		Siku 18	35,000	Ameir Rashid Hamad
12179	27.01.2021		Siku 19	25,000	Moh'd Ismail Seif
12178	27.01.2021		Siku 19	55,000	Sultan Humoud Hemed
12189	02.02.2021		Siku 13	35,000	Shibu Ali Juma
12188	01.02.2021		Siku 14	30,500	Pemb Mesal Hotel Chake
12281	01.02.2021		Siku 14	405,000	Muyuni Hotel And Spak
12280	01.02.2021		Siku 14	35,000	Omar Moh'd Omar
		Jumla ndogo		1,745,000	
		Tarehe ya Ankara			
11898	19.01.2021		Siku 11	20,000	Massoud Suleiman Said
11899	19.01.2021		Siku 11	10,000	Juma Kheri Juma

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

11900	19.01.2021		Siku 11	5,000	Othman Kombo
11892	12.01.2021		Siku 34	20,000	Said Rashid Khatib
11891	12.01.2021		Siku 34	3,000	Vuai Kheri Juma
11890	12.01.2021		Siku 34	30,000	Massoud Suleiman Said
11889	12.01.2021		Siku 34	5,000	Kipogo
11887	12.01.2021		Siku 34	10,000	Juma Kheri Juma
11894	12.01.2021		Siku 34	5,000	Hamad Said Ali
11893	12.01.2021		Siku 34	5,000	Ali Khamis Ali
12209	12.01.2021		Siku 34	5,000	Khamis Abdalla
12210	26.01.2021		Siku 20	7,000	Yassir Salum Faki
12211	26.01.2021		Siku 20	10,000	Juma Kheri Juma
12212	26.01.2021		Siku 20	30,000	Masoud Suleiman (Ndevu)
12213	26.01.2021		Siku 20	5,000	Vuai Kheri Juma
12214	26.01.2021		Siku 20	2,000	Hilal Issa
12215	26.01.2021		Siku 20	12,000	Rashid Ali Nassor
12216	26.01.2021		Siku 20	5,000	Hakim Talib Msellem
12217	26.01.2021		Siku 20	4,000	Fatma Juma Abdalla
12218	26.01.2021		Siku 20	2,000	Amour Suleiman Ali
12219	26.01.2021		Siku 20	3,000	Juma Moh'd Mfaume
12220	26.01.2021		Siku 20	5,000	Othman Kombo
12221	26.01.2021		Siku 20	10,000	Suleiman Massoud
12222	26.01.2021		Siku 20	5,000	Suleiman Juman Hassan
12223	26.01.2021		Siku 20	5,000	Khamis Abass Khamis
12224	26.01.2021		Siku 20	2,000	Khamis Abdallah
12225	26.01.2021		Siku 20	2,000	Rashid Moh'd
Jumla ndogo				1,588,420	
		Tarehe ya Ankara			
13762	02.02.2021	16/02/2021	Siku 13	1,815,420	Salim Moh'd Said
12198	04.02.2021		Siku 11	100,000	Mkubwa Omar Saleh
13751	30.01.2021		Siku 16	450,000	Omar Juma Ali
13752	02.02.2021		Siku 13	30,000	Salim Moh'd Said
13753	02.02.2021		Siku 13	10,000	Omar Sata Omar
13754	02.02.2021		Siku 13	15,000	Abdalla Hamad
13755	02.02.2021		Siku 13	3,000	Awesi Omar Khamis
13756	02.02.2021		Siku 13	10,000	Omar Juma Ali
13757	02.02.2021		Siku 13	15,000	Massoud Khalfan
13758	02.02.2021		Siku 13	5,000	Othman Ali Khalifa
13759	02.02.2021		Siku 13	3,000	Khelef Kassim
13760	02.02.2021		Siku 13	2,000	Nassor Muhdhar
12135	02.02.2021		Siku 13	3,000	Khalfan Abdalla
12136	02.02.2021		Siku 13	7,000	Mustafa Said Haji
12137	02.02.2021		Siku 13	2,000	Hamad Hamad Bakar
12138	02.02.2021		Siku 13	2,000	Suleiman Abdalla Khalfan
12140	02.02.2021		Siku 13	10,000	Hamad Rashid Hamad

12141	02.02.2021		Siku 13	3,000	Salum Sharif Salum
12142	02.02.2021		Siku 13	15,000	Abdalla Moh'd Salum
12143	02.02.2021		Siku 13	4,000	Juma Said Shaame
12144	02.02.2021		Siku 13	10,000	Ali Juma Hamad
12145	02.02.2021		Siku 13	7,000	Massoud Moh'd Hamad
11896	19.01.2021		Siku 27	10,000	Hamad Ali Hamad
12203	19.01.2021		Siku 27	4,000	Khamis Salim Mussa
12202	19.01.2021		Siku 27	5,000	Khamis Abdalla Seif
12201	19.01.2021		Siku 27	5,000	Said Rashid Khatib
12204	19.01.2021		Siku 27	5,000	Ali Issa Ac.
11897	19.01.2021		Siku 27	15,000	Ali Khamis Sharif
Jumla ndogo				2,565,420	
		Tarehe ya Ankara			
9316	08.09.2020		Siku 130	5,000	Said Salum Said
9317	08.09.2020		Siku 130	2,000	Sultan Rashid Ssultan
9318	08.09.2020		Siku 130	2,000	Ali Husseinbakar
111954	21.12.2020		Siku 56	75,000	Moh'd Ali Aboud
11784	05.01.2021		Siku 41	2,000	Ali Kassim
11783	05.01.2021		Siku 41	7,000	Omar Shaka
11782	05.01.2021		Siku 41	4,000	Juma Said
11781	05.01.2021		Siku 41	2,000	Asha Kombo
11780	05.01.2021		Siku 41	5,000	Rashid Massoud
11779	05.01.2021		Siku 41	25,000	Amini Sheha
9683	06.10.2020		Siku 133	5,000	Khamis Faki
9592	06.10.2020		Siku 133	2,000	Bakar Khamis
9591	06.10.2020		Siku 133	2,000	Moh'd Kai
9590	06.10.2020		Siku 133	7,000	Umea
9589	06.10.2020		Siku 133	12,000	Khamis Juma Khamis
9574	06.10.2020		Siku 133	2,000	Zakaria Mustafa
9588	06.10.2020		Siku 133	2,000	Bakar Hamad
9575	06.10.2020		Siku 133	10,000	Lota
9576	06.10.2020		Siku 133	4,000	Hassan Mbarouk
9577	06.10.2020		Siku 133	3,000	Edi Kipwi
9578	06.10.2020		Siku 133	3,000	Dola
9579	06.10.2020		Siku 133	2,000	Othman Kombo
9580	06.10.2020		Siku 133	2,000	Saleh Khatib Faki
9581	06.10.2020		Siku 133	5,000	Mustafa Said
9582	06.10.2020		Siku 133	2,000	Mansour Muhdhar
9583	06.10.2020		Siku 133	5,000	Moto
9584	06.10.2020		Siku 133	3,000	Answar Mahmoud
9585	06.10.2020		Siku 133	5,000	Pacha
9573	06.10.2020		Siku 133	3,000	Moh'd Ali Juma
9587	06.10.2020		Siku 133	2,000	Hayakua
9586	06.10.2020		Siku 133	5,000	Massoud Khalfan
11788	05.01.2021		Siku 41	30,000	Mahmoud Abdalla
12024	04.12.2020		Siku 74	25,000	Hamza Makame Omar

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

11612	08.12.2020		Siku 70	15,000	Juma Kheri
11605	08.12.2020		Siku 69	3,000	Said Rashid
11604	08.12.2020		Siku 69	5,000	Masoud Khalfan
11603	08.12.2020		Siku 69	15,000	Abass Hamad Juma
11601	08.12.2020		Siku 69	2,000	Juma Zubeir
11602	08.12.2020		Siku 69	3,000	Nassor Mundhar
9351	29.08.2020		Siku 170	30,000	Khele Kassim
9602	10.11.2020		Siku 95	3,000	Awad Amar Saleh
9548	10.11.2020		Siku 95	10,000	Saleh Miraj
9549	10.11.2020		Siku 95	5,000	Mustafa Said
9550	10.11.2020		Siku 95	5,000	Yassir Salum Faki
11399	08.11.2020		Siku 97	5,000	Umea
9689	10.11.2020		Siku 95	10,000	Khamis Moh'd Mselem
9690	10.11.2020		Siku 95	5,000	Dola
9691	10.11.2020		Siku 95	10,000	Hayakua
9692	10.11.2020		Siku 95	4,000	Salum Moto
9693	10.11.2020		Siku 95	3,000	Shamis Seif
9694	10.11.2020		Siku 95	3,000	Juma Said
9695	10.11.2020		Siku 95	5,000	Omar Shara
9696	10.11.2020		Siku 95	3,000	Moh'd Said
9697	10.11.2020		Siku 95	10,000	Ali Juma
9698	10.11.2020		Siku 95	5,000	Nassor Hamad
9697	10.11.2020		Siku 95	10,000	Ali Juma
9696	10.11.2020		Siku 95	3,000	Moh'd Said
9695	10.11.2020		Siku 95	5,000	Omar Shara
9694	10.11.2020		Siku 95	3,000	Juma Said
9693	10.11.2020		Siku 95	3,000	Shamis Seif
9692	10.11.2020		Siku 95	4,000	Salum Moh'd
9691	10.11.2020		Siku 95	10,000	Hayakua
9690	10.11.2020		Siku 95	5,000	Dola
9699	10.11.2020		Siku 95	10,000	Khamis Moh'd Msellem
11399	08.11.2020		Siku 97	5,000	Umea
9550	10.11.2020		Siku 95	5,000	Yassir Salum Faki
9549	10.11.2020		Siku 95	5,000	Mustafa Said
9548	10.11.2020		Siku 95	10,000	Saleh Miraj
9602	10.11.2020		Siku 95	3,000	Awadh Amar Saleh
9351	29.08.2020		Siku 170	3,000	Khele Kassim
9366	08.09.2020		Siku 130	5,000	Hussein Ismail Shaame
9365	08.09.2020		Siku 130	5,000	Abdalla Hmad Bakar
Jumla ndogo				1,311,000	
		Tarehe ya Ankara			
11680	22.12.2020	7/1/2021	Siku 15	6,000	Abdalla Hamad
11683	22.12.2020		Siku 15	2,000	Zamir Mbarouk
11681	22.12.2020		Siku 15	5,000	Kondo

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

11682	22.12.2020		Siku 15	2,000	Suleiman Abdalla
11647	22.12.2020		Siku 15	3,000	Pacha
11646	22.12.2020		Siku 15	5,000	Massoud Khalfan
11643	22.12.2020		Siku 15	10,000	Rashid Hassan
11679	22.12.2020		Siku 15	2,000	Simba Sharif
11678	22.12.2020		Siku 15	10,000	Hayakua
11703	22.12.2020		Siku 15	20,000	Juma Kheir Juma
11704	22.12.2020		Siku 15	20,000	Ahmed Ali
11705	22.12.2020		Siku 15	10,000	Ali Khamis Shehe
11706	22.12.2020		Siku 15	10,000	Haji Juma Sharif
11707	22.12.2020		Siku 15	10,000	Masoud Suleiman
11708	22.12.2020		Siku 15	5,000	Kipogo
11709	22.12.2020		Siku 15	10,000	Hamad Ali Hamad
11710	22.12.2020		Siku 15	5,000	Said Rashid Khatib
11711	22.12.2020		Siku 15	5,000	Shiri Khamis Haji
11648	22.12.2020		Siku 15	15,000	Fakih Nyuki
11449	22.12.2020		Siku 15	5,000	Saha
11649	22.12.2020		Siku 15	40,000	Umea
11642	22.12.2020		Siku 15	35,000	.....
11645	22.12.2020		Siku 15	2,000	Rashid Muhidini
Jumla ndogo				426,000	
		Tarehe ya Ankara			
11918	29.12.2020		Siku 8	2,000	Ahmed Khamis Ibrahim
11920	29.12.2020		Siku 8	3,000	Moto
11921	29.12.2020		Siku 8	10,000	Hassan Makame Hamad
11922	29.12.2020		Siku 8	2,000	Sharif Juma Khamis
11923	29.12.2020		Siku 8	5,000	Abdalla Salim Mapofu
11924	29.12.2020		Siku 8	15,000	Khamis Hamad
11926	29.12.2020		Siku 8	3,000	Massoud Khalfan
11927	29.12.2020		Siku 8	2,000	Hamad Omar
11928	29.12.2020		Siku 8	4,000	Dola
11807	23.12.2020		Siku 14	6,000	Ahmed Massoud Seif
11823	24.12.2020		Siku 13	10,000	Shifaa Pharmacy
11575	15.12.2020		Siku 23	10,000	Nassir Khalfan Moh'd
11695	26.12.2020		Siku 11	15,000	Umea
11694	26.12.2020		Siku 11	10,000	Abdi Abdalla
11929	29.12.2020		Siku 8	10,000	Abdalla Hamad
11911	29.12.2020		Siku 8	2,000	Suleiman Abdalla
11912	29.12.2020		Siku 8	2,000	.....
11930	29.12.2020		Siku 8	15,000	Khamis Omar Sharif
11917	29.12.2020		Siku 8	2,000	Ali Juma
11650	22.12.2020		Siku 15	10,000	Umea
11916	29.12.2020		Siku 8	6,000	Tawakkal
11925	29.12.2020		Siku 8	2,000	Pacha
11919	22.12.2020		Siku 15	3,000	Mbarouk Faki Yussuf

11690	29.12.2020		Siku 8	10,000	Hassan Makame Hamad
11688	29.12.2020		Siku 8	3,000	Salum Sharif Salum
11689	29.12.2020		Siku 8	5,000	Mustafa Said Haji
11686	29.12.2020		Siku 8	3,000	Salim Ali Khamis
11687	22.12.2020		Siku 15	2,000	Kombo Kororo
Jumla ndogo				436,000	
		Tarehe ya Ankara			
12177	22.12.2020	1/2/2021	Siku 15	900,000	Khamis Ali Moh'd
		Jumla ndogo		900,000	
		Tarehe ya Ankara			
11988	11.01.2021	1/2/2021	Siku 15	55,000	Yakoub Omar Nassor
12049	27.01.2021		Siku 4	35,000	Ibrahim Rashid Said
12043	27.01.2021		Siku 4	35,000	Said Mbarouk Said
11990	14.01.2021		Siku 17	75,000	Said Khatib Hamad
11991	14.01.2021		Siku 17	25,000	Bishara Abdalla Ali
11548	14.01.2021		Siku 17	45,000	Bishara Masoud Nassor
12255	19.01.2021		Siku 12	75,000	Time Cosmetics
12252	18.01.2021		Siku 13	30,000	Khadija Yussuf Ali
12155	18.01.2021		Siku 13	25,000	Juma Hassan Juma
11999	19.01.2021		Siku 12	25,000	Ummul-Kulthum Omar Khamis
12029	06.01.2021		Siku 25	45,000	Tatu Khamis Hamad
12026	06.01.2021		Siku 25	16,000	Khamis Ali Khatib.
Jumla ndogo				390,000	
		Tarehe ya Ankara			
11865	05.01.2021	13/01/2021	Siku 7	60,000	Ahmed Aziz Zahor
12052	08.01.2021		Siku 4	55,000	Nassor Sleyum Massoud
11882	07.01.2021		Siku 5	60,000	Ali Said
11800	07.01.2021		Siku 5	55,000	Ali Buda Abdalla
11537	07.01.2021		Siku 5	65,000	Suleiman Abdalla Khamis
11536	07.01.2021		Siku 5	105,000	Abdul-Halim Said Suleiman
11535	07.01.2021		Siku 5	25,000	Hamza Suleiman Juma
11534	07.01.2021		Siku 5	55,000	Nassor Salim Ahmed
11797	07.01.2021		Siku 5	35,000	Tahir Ali Khamis
12051	07.01.2021		Siku 5	25,000	Abdalla Salum Said
11796	06.01.2021		Siku 6	55,000	Yussuf Ali Moh'd
11791	06.01.2021		Siku 6	55,000	Saleh Kassim Seif
11792	06.01.2021		Siku 6	55,000	Juma Ali Juma
11793	06.01.2021		Siku 6	55,000	Moh'd Haji Makame
11794	06.01.2021		Siku 6	65,000	Khelef Kassim Hamad

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

11795	06.01.2021		Siku 6	35,000	Yahya Suleiman Hamdan
11790	06.01.2021		Siku 6	75,000	Muhammed Homoud Seif
11862	04.01.2021		Siku 8	25,000	Salum Abdalla Khamis
11750	31.12.2021		Siku 13	75,000	Suleiman Azizi Zahor
11880	06.01.2021		Siku 6	25,000	Mussa Faki Vuai
11852	30.12.2020		Siku 14	25,000	Khamis Haji Othman
11747	31.12.2020		Siku 13	55,000	Idrisa Ali Moh'd
11860	04.01.2021		Siku 8	55,000	Juma Burhan Moh'd
11737	30.12.2020		Siku 14	55,000	Idrisa Salum Said
11749	31.12.2020		Siku 13	55,000	Saleh Salum Saleh
11851	30.12.2020		Siku 14	55,000	Habibu Ali Salum
11853	31.12.2020		Siku 13	55,000	Juma Makame Khatib
11748	31.12.2020		Siku 13	55,000	Talib Ali Vuai
11878	06.01.2021		Siku 6	35,000	Suleiman Said Hemed
11725	29.12.2020		Siku 15	55,000	Khamis Faki Pandu
11859	4/1/2021		Siku 8	55,000	Juma Burhan Moh'd
11863	4/1/2021		Siku 8	35,000	Mohamed Faki Mohamed
11743	30/12/2020		Siku 14	60,000	Ahmed Azizi Zahor
Jumla ndogo				1,685,000	
		Tarehe ya Ankara			
11736	29/12/2020	13/01/2021	Siku 15	150,000	Salim Said Zahran
11726	29/12/2020		Siku 15	150,000	Issa Awesu Aboud
11856	31/12/2021		Siku 13	150,000	Said Ali Said
11732	29/12/2020		Siku 15	150,000	Mussa Haji Othman
11733	29/12/2020		Siku 15	150,000	Mohammed Ali Jape
11855	31/12/2020		Siku 13	150,000	Ahmed Khamis Ahmed
11742	30.12/2020		Siku 14	150,000	Nassor Suleiman Salim
11877	5/1/2020		Siku 15	150,000	Habibu Massoud Ali
11861	4/1/2020		Siku 7	150,000	Said Ali Omar
11879	2/1/2020		Siku 11	150,000	Shehe Omar Abdalla
11712	28/12/2020		Siku 16	150,000	Mussa Makame Adibu
11730	29/12/2020		Siku 15	150,000	Malik Mtumwa Kombo
11854	31/12/2020		Siku 13	150,000	Omar Ali Mzee
11729	29/12/2020		Siku 15	150,000	Juma Bakar Shoka
11738	30/12/2020		Siku 14	150,000	Suleiman Ali Hassan
11744	30/12/2020		Siku 14	150,000	Salim Bakar Ali
11739	30/12/2020		Siku 14	150,000	Subira Ali Khamis
11734	29/12/2020		Siku 15	150,000	Moh'd Haji Mcha
11728	29/12/2020		Siku 15	150,000	Ali Hamran Moh'd
11735	29/12/2020		Siku 15	150,000	Farahan Saidik Farahan
11745	30/12/2020		Siku 15	150,000	Jaal O.T.C
Jumla ndogo				2,900,000	

		Tarehe ya Ankara			
11977	6/1/2021	13/01/2021	Siku 6	35,000	Mwanakhamis Khamis Kombo
11976	6/1/2021		Siku 6	55,000	Burhan Said Burhani
11974	6/1/2021		Siku 6	35,000	Issa Ali Moh'd
11972	6/1/2021		Siku 6	55,000	Hemed Massoud Nassor
11971	6/1/2021		Siku 6	35,000	Nassor Said Omar
11970	6/1/2021		Siku 6	35,000	Seif Ali Khatib
11969	6/1/2021		Siku 6	55,000	Omar Abdalla Ali
11968	6/1/2021		Siku 6	35,000	Ali Hamza Khamis
11975	6/1/2021		Siku 6	75,000	Sikujua Abdalla Hamad
11973	6/1/2021		Siku 6	35,000	Said Omar Moh'd
11793	6/1/2021		Siku 6	25,000	Rashid Ali Juma
11799	6/1/2021		Siku 6	160,000	Khamis Haji Juma
12027	6/1/2021		Siku 6	19,000	Nassir Khalfan Moh'd
11978	6/1/2021		Siku 6	50,000	Seif Said Hashim
12030	6/1/2021		Siku 6	105,000	Mwanakhamis Khamis Kombo
11881	6/1/2021		Siku 6	75,000	Moh'd Omar Makame
11746	6/1/2021		Siku 6	55,000	Seif Iddi Abdalla
11731	6/1/2021		Siku 6	75,000	Moh'd Omar Ali
11741	6/1/2021		Siku 6	350,000	Moh'd Omar Makame
12031	6/1/2021		Siku 6	35,000	Mwanakhamis Khamis Kombo
Jumla ndogo				1,399,000	
12053	8/1/2021	13/01/2021	Siku 4	1,304,100	Salim Awadh Omar
11714	29/12/2020		Siku 14	5,000	-
11715	29/12/2020		Siku 14	5,000	Juma Kheir
11716	29/12/2020		Siku 14	10,000	Massoud Suleiman Said
11717	29/12/2020		Siku 14	10,000	Kipogo
11718	29/12/2020		Siku 14	5,000	Mahmad Abdalla
11719	29/12/2020		Siku 14	5,000	Said Rashid
11720	29/12/2020		Siku 14	3,000	Mgema Mantano
11721	29/12/2020		Siku 14	5,000	Arafat Nassor
11722	29/12/2020		Siku 14	2,000	Salamuu Massoud Said
11723	29/12/2020		Siku 14	2,000	Abuu Jondeni
11723	29/12/2020		Siku 14	3,000	Shaibu Abdalla
11727	29/12/2020		Siku 14	6,000	Yussuf Ali Hamad
11713	29/12/2020		Siku 14	5,000	Ali Khamis Shehe
11785	5/1/2020		Siku 7	8,000	Othman Ali Khalifa
11864	5/1/2020		Siku 7	10,000	Saleh Khamis
11883	7/1/2021		Siku 4	20,000	Massoud Said Suleiman
11858	2/1/2021		Siku 10	10,000	Khamis Abdalla Seif

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

11857	5/1/2021		Siku 7	20,000	Zanzibar Milling Corporation
11876	5/1/2021		Siku 7	5,000	Said Vuai Haji
11875	5/1/2021		Siku 7	4,000	Farid Seif
11874	5/1/2021		Siku 7	5,000	Juma Ali
11873	5/1/2021		Siku 7	2,000	Juma Kombo
11872	5/1/2021		Siku 7	5,000	Rashid Ali
11871	5/1/2021		Siku 7	3,000	Shiri Khamis Shiri
11870	5/1/2021		Siku 7	5,000	Hamad Ali Hamad
11869	5/1/2021		Siku 7	5,000	Said Rashid Khatib
11868	5/1/2021		Siku 7	10,000	Ali Khamis Shehe
11867	5/1/2021		Siku 7	20,000	Juma Kheir Ali
11866	5/1/2021		Siku 7	10,000	Yassir Salim Faki
12028	6/1/2021		Siku 8	2,031,000	Salim Awadh Omar
Jumla ndogo				3,573,100	
		Tarehe ya Ankara			
11845	28/12/2020	7/1/2021	Siku 9	75,000	Mbarak Said Karama
11755	28/12/2020		Siku 9	55,000	Abdalla Hamad Ali
11753	28/12/2020		Siku 9	25,000	Hassan Abdalla Hemed
11754	28/12/2020		Siku 9	35,000	Aziza Omar Kombo
11696	28/12/2020		Siku 9	75,000	Hassan Abdalla Hemed
11697	28/12/2020		Siku 9	55,000	Saleh Suleiman Mbarouk
11699	28/12/2020		Siku 9	55,000	Said Moh'd Kombo
11906	28/12/2020		Siku 9	75,000	Lailat Abdalla Hemed
11526	28/12/2020		Siku 9	75,000	Muhammad Abdalla Ali
11529	28/12/2020		Siku 9	45,000	Ali Abdalla Ali
11596	28/12/2020		Siku 9	10,000	Ahmed Massoud Seif
11910	28/12/2020		Siku 9	75,000	Suleiman Moh'd Anad
12013	28/12/2020		Siku 9	75,000	Abdalla Thabit Ahmed
12012	28/12/2020		Siku 9	10,000	Said Khamis Haji
Jumla ndogo				740,000	
		Tarehe ya Ankara			
13894	24/04/2021	10/5/2021	Siku 15	25,000	Said Juma Shamte
13893	24/04/2021		Siku 15	25,000	Mgeni Said Hassan
13892	24/04/2021		Siku 15	35,000	Siti Hassan Hamad
13887	24/04/2021		Siku 15	35,000	Khamis Kombo Omar
13886	24/04/2021		Siku 15	25,000	Moh'd Ali Mahadhi
13891	24/04/2021		Siku 15	25,000	Moh'd Ali Makame
13890	24/04/2021		Siku 15	35,000	Abdul-Latif Khamis Seif
13889	24/04/2021		Siku 15	25,000	Kombo Yussuf Kombo
13888	24/04/2021		Siku 15	25,000	Sharif Faki Sharif
9285	24/04/2021		Siku 15	25,000	Ameir Juma Bakar

9289	5/5/2021		Siku 4	25,000	Haji Ali Hamad
13885	5/5/2021		Siku 4	35,000	Riziki Mussa Alawi
14904	5/5/2021		Siku 4	35,000	Massoud Khalfan Said
Jumla ndogo				385,000	
		Tarehe ya Ankara			
15072	5/5/2021	11/5/2021	Siku 5	2,125,000	Fadhil Abdalla Seif
14996	6/5/2021		Siku 4	25,000	Ali Juma Moh'd
14995	6/5/2021		Siku 4	25,000	Muhidin Khamis Moh'd
14994	6/5/2021		Siku 4	25,000	Mattar Hemed Said
14993	6/5/2021		Siku 4	25,000	Hamad Mussa Hamad
14992	6/5/2021		Siku 4	35,000	Moh'd Khamis Mohammed
14991	6/5/2021		Siku 4	35,000	Ali Said Seif
14848	6/5/2021		Siku 4	55,000	Hatidi Salum Ali
14830	23/04/2021		Siku 17	35,000	Hassan Omar Suleiman
15071	5/5/2021		Siku 5	55,000	Shida Kombo Mohammed
15070	5/5/2021		Siku 5	35,000	Hemed Abdalla Mbarouk
15069	5/5/2021		Siku 5	25,000	Salum Mohammed Abdalla
15068	5/5/2021		Siku 5	25,000	Sada Mkubwa Ali
15067	5/5/2021		Siku 5	25,000	Abuubakar Mohammed Makame
15066	4/5/2021		Siku 6	25,000	Abeid Suleiman
15065	4/5/2021		Siku 6	55,000	Ali Juma Ali
15064	4/5/2021		Siku 6	35,000	Hamad Said Hamad
15063	4/5/2021		Siku 6	35,000	Raifa Ali Nassor
14990	5/5/2021		Siku 5	55,000	Massoud Ali Khamis
14989	5/5/2021		Siku 5	35,000	Kassim Haji Kassim
14988	5/5/2021		Siku 5	55,000	Sadoun Said Sadoun
14987	5/5/2021		Siku 5	25,000	Aman Mohammed Abrahaman
14981	3/5/2021		Siku 7	25,000	Said Juma Hamad
14982	5/5/2021		Siku 5	25,000	Kheri Shaib Yussuf
14983	4/5/2021		Siku 6	25,000	Hamad Massoud Hamad
14984	4/5/2021		Siku 6	25,000	Ali Said Salum
14985	4/5/2021		Siku 6	55,000	Hamad Massoud Hamad
14986	4/5/2021		Siku 6	25,000	Said Ali Hamad
15062	3/5/2021		Siku 7	35,000	Nassor Mohammed Yussuf
15061	3/5/2021		Siku 7	35,000	Idrisa Shaame Hamad
15060	3/5/2021		Siku 7	35,000	Rashid Omar Rashid
15059	3/5/2021		Siku 7	35,000	Massoud Suleiman Mussa
15058	3/5/2021		Siku 7	25,000	Juma Massoud Ali

15057	3/5/2021		Siku 7	25,000	Ali Abdalla Khamis
14980	30/04/2021		Siku 11	35,000	Dhakaria Mustafa Juju
15055	9/4/2021		Siku 31	35,000	Nassor Said Massoud
14776	29/04/2021		Siku 12	25,000	Haji Issa Haji
14550	13/04/2021		Siku 27	35,000	Said Suleiman Hamad
15054	28/04/2021		Siku 12	35,000	Ali Hamad Bakar
15053	28/04/2021		Siku 12	25,000	Sharifa Ali Mwalim
14865	28/04/2021		Siku 12	55,000	Fatma Hamad Bakar
14864	23/04/2021		Siku 17	25,000	Moh'd Said Abdalla
15002	23/04/2021		Siku 17	35,000	Ahmed Ali Moh'd
14979	27/04/2021		Siku 13	25,000	Omar Shara Omar
14978	27/04/2021		Siku 13	55,000	Ali Said Ali
14977	27/04/2021		Siku 13	25,000	Suleiman Makame Othman
14976	27/04/2021		Siku 13	25,000	Ali Rashid Kombo
14967	27/04/2021		Siku 13	25,000	Ali Khamis Shekhe
14971	24/04/2021		Siku 16	25,000	Salum Omar Sheha
14975	24/04/2021		Siku 16	25,000	Abdalla Hamad Sheha
14974	26/04/2021		Siku 14	25,000	Ali Issa Ali
14973	26/04/2021		Siku 14	25,000	Salum Said Ali
14970	26/04/2021		Siku 14	25,000	Othman Ali Omar
14969	24/04/2021		Siku 16	35,000	Mbarouk Ali Shehe
14968	24/04/2021		Siku 16	25,000	Moh'd Rashid Shehe
14972	24/04/2021		Siku 16	55,000	Asha Ali Mbarouk
13900	26/04/2021		Siku 14	35,000	Othman Kombo Dawa
13899	26/04/2021		Siku 14	35,000	Hakim Kombo Shaame
13898	26/04/2021		Siku 14	35,000	Abdalla Bakar Dawa
13897	26/04/2021		Siku 14	35,000	Ali Juma Hamad
13896	26/04/2021		Siku 14	35,000	Juma Salim Juma
13895	24/04/2021		Siku 16	55,000	Rashid Hamad Omar
Jumla ndogo				2,125,000	
		Tarehe ya Ankara			
14549	23/04/2021	27/04/2021	Siku 3	35,000	Fumu Ali Khamis
14548	23/04/2021		Siku 3	25,000	Twahir Juma Ismail
14547	23/04/2021		Siku 3	35,000	Nassir Salum Khamis
14546	23/04/2021		Siku 3	25,000	Omar Ali Omar
14545	23/04/2021		Siku 3	35,000	Sharif Nahodha Hamad
14966	22/04/2021		Siku 4	25,000	Asaa Kombo Omar
14965	22/04/2021		Siku 4	25,000	Ali Makame Ali
14964	22/04/2021		Siku 4	35,000	Bakar Hamad Bakar
14963	22/04/2021		Siku 4	25,000	Yussuf Kombo Juma
14962	22/04/2021		Siku 4	25,000	Ali Suleiman Ali
19961	22/04/2021		Siku 4	35,000	Hamoud Salim Saleh
14542	22/04/2021		Siku 4	25,000	Abdalla Suleima Ali
14541	22/04/2021		Siku 4	25,000	Suweni Bakar Faki

14540	22/04/2021		Siku 4	25,000	Khadija Said Saleh
14538	22/04/2021		Siku 4	25,000	Hemed Khamis Ibrahim
14537	22/04/2021		Siku 4	25,000	Omar Ahmed Awadh
14959	21/04/2021		Siku 5	35,000	Khalifa Seif Khamis
14958	21/04/2021		Siku 5	25,000	Said Rashid Mbarouk
14956	21/04/2021		Siku 5	25,000	Suleiman Shaaban Shamte
14957	21/04/2021		Siku 5	25,000	Nuru Salim Nassor
14536	21/04/2021		Siku 5	25,000	Khamis Omar Khamis
14535	21/04/2021		Siku 5	25,000	Issa Ahmed Suleiman
14534	21/04/2021		Siku 5	25,000	Omar Juma Omar
14533	21/04/2021		Siku 5	25,000	Suleiman Juma Suleiman
14532	21/04/2021		Siku 5	55,000	Moh'd Abraham Massoud
14531	20/04/2021		Siku 6	25,000	Moh'd Salim Omar
14954	20/04/2021		Siku 6	25,000	Ali Khalid Ali
14530	20/04/2021		Siku 6	25,000	Hamad Makame Omar
14529	20/04/2021		Siku 6	25,000	Shaame Khatib Hamad
14528	20/04/2021		Siku 6	25,000	Yussuf Abuu Hamad
14527	20/04/2021		Siku 6	35,000	Ali Hamad Kadika
14526	20/04/2021		Siku 6	35,000	Ismail Juma Haji
14525	20/04/2021		Siku 6	25,000	Hamad Othman Salum
14524	20/04/2021		Siku 6	25,000	Abdalla Salim Abdalla
14523	20/04/2021		Siku 6	25,000	Rashid Abdi Said
14522	20/04/2021		Siku 6	55,000	Ali Omar Khamis
14955	19/04/2021		Siku 7	75,000	Shuweikha Abdalla Omar
14953	19/04/2021		Siku 7	25,000	Nassor Khatib Yahya
13951	19/04/2021		Siku 7	55,000	Nassor Salim Abdalla
14521	19/04/2021		Siku 7	35,000	Nassor Mbarak Nassor
14520	19/04/2021		Siku 7	25,000	Juma Said Shaame
14519	19/04/2021		Siku 7	55,000	Juma Suleiman Juma
14519	19/04/2021		Siku 7	25,000	Khalifa Hassan Haji
14518	19/04/2021		Siku 7	25,000	Abdalla Omar Abdalla
14518	19/04/2021		Siku 7	35,000	Seif Ahmed Seif
14517	19/04/2021		Siku 7	25,000	
Jumla ndogo				1,420,000	
		Tarehe ya Ankara	Siku 7		
			Siku 7		
14952	19/04/2021		Siku 7	45,000	Moh'd Yahya Ali
14852	19/04/2021		Siku 7	5,000	Ali Faki Kombo
14851	19/04/2021		Siku 7	5,000	Khamis Faki Khamis
14664	19/04/2021		Siku 7	22,500	Nassor Khalfan Moh'd
		Jumla ndogo		77,500	

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

		Tarehe ya Ankara			
14549	20/04/2021	27/04/2021	Siku 6	25,000	Othma Bakar Shehe
15052	19/04/2021		Siku 7	25,000	Shuwena Rashid Nassor
15051	19/04/2021		Siku 7	35,000	Omar Break Omar
14648	13/04/2021		Siku 13	35,000	Othman Suleiman Juma
14738	12/4/2021		Siku 14	35,000	Abdalla Khamis Shaib
		Jumla ndogo		155,000	
		Tarehe ya Ankara		44,313	
14665	20/04/2021	27/04/2021	Siku 6	150,000	Kiongozi OTC
14516	15/02/2021		Siku 71	30,500	Ahmed Massoud Seif
Jumla ndogo				180,500	
		Tarehe ya Ankara			
14805	15/04/2021		Siku 11	58,000	Juma Hoa
14804	15/04/2021		Siku 11	15,000	Seif Mbarouk M Sellem
14803	15/04/2021		Siku 11	5,000	Ali Juma Othman
14802	15/04/2021		Siku 11	4,000	Rahma Moh'd
14801	14/04/2021		Siku 12	5,000	Abdalla Ali Mabad
13544	22/04/2021		Siku 4	55,000	Zenj General Machandize
14543	22/04/2021		Siku 4	35,000	Nuhsi Jafar
14539	22/04/2021		Siku 4	65,000	Maulid Rashid Ali
14903	22/04/2021		Siku 4	60,000	Amour Khamis Ali
14902	22/04/2021		Siku 4	7,000	Khamis Hamad
14901	21/04/2021		Siku 5	4,000	Asha Khamis
14650	21/04/2021		Siku 4	60,000	Amour Khamis Ali
14640	21/04/2021		Siku 4	2,000	Abdalla Salim
9300	11/4/2021		Siku 15	5,000	Salim Sharif Salim
9299	4/4/2021		Siku 22	40,000	Juma Said
9298	4/4/2021		Siku 22	2,000	Mkubwa Omar
9297	4/4/2021		Siku 22	2,000	Khelef Kassim Hamed
9296	4/4/2021		Siku 22	4,000	Salum Hamed Mussa
14639	4/4/2021		Siku 22	40,000	Shiri Khamis Haji
14596	25/03/2021		Siku 32	58,000	Suleiman Massoud
14595	25/03/2021		Siku 32	2,000	Khamis Abass Khamis
14704	25/03/2021		Siku 32	5,000	Said Ali Nassor
14749	13/04/2021		Siku 13	5,000	Juma Kombo Ngoshani
14748	13/04/2021		Siku 13	5,000	Suleiman Juma Hamad
14747	13/04/2021		Siku 13	2,000	Hamad Said Ali
14746	13/04/2021		Siku 13	3,000	Massoud Suleiman Said
14745	13/04/2021		Siku 13	5,000	Hamad Said
14744	13/04/2021		Siku 13	15,000	Rashid Ali Nassor

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

14741	13/04/2021		Siku 13	10,000	Ali Khamis Ali
14740	13/04/2021		Siku 13	10,000	Juma Kheir
14750	13/04/2021		Siku 13	10,000	Moh'd Ali Khamis
14742	13/04/2021		Siku 13	10,000	Said Hiji Mbarouk
14743	13/04/2021		Siku 13	10,000	Istiqama Pemba
14739	13/04/2021		Siku 13	5,000	Moh'd Khamis
14730	7/4/2021		Siku 19	10,000	Othman Faki Ali
14731	7/4/2021		Siku 19	5,000	Juma Uda
14732	8/4/2021		Siku 20	58,000	Nassor Muhdhar
		Jumla ndogo		917,000	
		Tarehe ya Ankara			
14653	30/03/2021	12/4/2021	Siku 11	25,000	Juma Mbarouk Said
14556	15/03/2021		Siku 15	35,000	Abdalla Suleiman Moh'd
14626	3/3/2021		Siku 39	5,000	Massoud Moh'd
14638	30/03/2021		Siku 11	5,000	Mwidawa Faki
14637	30/03/2021		Siku 11	3,000	Massoud Khalfan
14636	30/03/2021		Siku 11	2,000	Abdalla Fundi
14617	26/03/2021		Siku 16	10,000	Salim Moh'd
14615	25/03/2021		Siku 17	50,000	Mkubwa Omar Saleh
14575	20/03/2021		Siku 11	15,000	Abdul Suleiman Said
14594	23/03/2021		Siku 22	5,000	Said Salim Matar
14593	23/03/2021		Siku 11	5,000	Rashid Ali Nassor
14592	23/03/2021		Siku 11	2,000	Mahamoud Salim
14590	23/03/2021		Siku 11	2,000	Shiri Khamis Haji
14591	23/03/2021		Siku 11	3,000	Ramadhan Ambari
14589	23/03/2021		Siku 11	6,000	Thani Ali Khatib
14588	23/03/2021		Siku 11	5,000	Moh'd Othman Amour
14587	23/03/2021		Siku 11	3,000	Suleiman Massoud Khalfan
14586	23/03/2021		Siku 11	3,000	Bavuui Kheir
14585	23/03/2021		Siku 11	20,000	Raifa Ali Nassor
14584	23/03/2021		Siku 11	5,000	Hamad Ali Hamad
14583	23/03/2021		Siku 11	10,000	Hamad Ali Khatib
14582	23/03/2021		Siku 11	5,000	Hamad Makame Ali
14851	23/03/2021		Siku 11	30,000	Massoud Suleiman Ali
14580	23/03/2021		Siku 11	5,000	Hamad Suleiman Ali
14579	23/03/2021		Siku 11	20,000	Juma Amour
14576	21/03/2021		Siku 13	12,000	Abdalla Khamis Said
14574	18/03/2021		Siku 24	30,000	Fakih Khatib Fakih
14573	18/03/2021		Siku 24	35,000	Fakih Fadhil Fakih
14950	11/3/2021		Siku 31	15,000	Juma Omar Abdalla
14551	11/3/2021		Siku 31	5,000	Hamad Said Ali
14558	16/03/2021		Siku 26	5,000	Othman Kombo
14559	16/03/2021		Siku 26	5,000	Juma Kombo
14560	16/03/2021		Siku 26	5,000	Othman Kheir
14561	16/03/2021		Siku 26	5,000	Yassir Salum

OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI ZANZIBAR

14562	16/03/2021		Siku 26	13,000	Yassir Salim
14563	16/03/2021		Siku 26	40,000	Massoud Suleiman
14564	16/03/2021		Siku 26	7,000	Ali Khamis
14565	16/03/2021		Siku 26	5,000	Hamad Makame
14566	16/03/2021		Siku 26	2,000	Shaaban Juma Shaaban
14568	16/03/2021		Siku 26	8,000	Khamis Salum
14569	16/03/2021		Siku 26	10,000	Mussa Kombo Mkadam
14572	16/03/2021		Siku 26	5,000	Massoud Khalfan
14614	23/03/2021		Siku 19	5,000	Juma Said
14613	23/03/2021		Siku 19	2,000	Salim Omar
14612	23/03/2021		Siku 19	2,000	Ali Abdalla
14611	23/03/2021		Siku 19	3,000	Mussa Hamad Ali
14610	23/03/2021		Siku 19	3,000	Hamad Suleiman
14609	23/03/2021		Siku 19	3,000	Rashid Mbarouk
14608	23/03/2021		Siku 19	7,000	Khamis Hamad
14607	23/03/2021		Siku 19	2,000	Nassor Muhidini
14606	23/03/2021		Siku 19	5,000	Hamad Juma Mussa
14605	23/03/2021		Siku 19	2,000	Omar Hamad Omar
14604	23/03/2021		Siku 19	3,000	Nassor Salim Abdalla
14603	23/03/2021		Siku 19	3,000	Moh'd Ali
14602	23/03/2021		Siku 19	4,000	Rashid Ali Juma
14601	23/03/2021		Siku 19	3,000	Othman Kombo
9295	23/03/2021		Siku 19	25,000	Sudi Ali Said
9287	18/03/2021		Siku 24	5,000	Hamad Hamad
9286	18/03/2021		Siku 24	2,000	Faki Rashid
9288	18/03/2021		Siku 24	345,000	Pemba Paradise
14505	11/3/2021		Siku 31	4,000	Abdul-Latif Moh'd Salim
13989	16/03/2021		Siku 26	6,000	Farid Seif
14571	16/03/2021		Siku 26	5,000	Salim Khamis Hamad
Jumla ndogo				925,000	
		Tarehe ya Ankara			
14705	30/03/2021	14/4/2021	Siku 14	4,000	Said Ali Nassor
14706	30/03/2021		Siku 14	2,000	Moh'd Othman Amour
14707	30/03/2021		Siku 14	10,000	Suleiman Juma Hamad
14708	30/03/2021		Siku 14	3,000	Suleiman Omar Massoud
14709	30/03/2021		Siku 14	5,000	Yassir Salim Faki
14710	30/03/2021		Siku 14	3,000	Salim Khamis Hamad
14599	30/03/2021		Siku 14	5,000	Hamad Said Ali
14600	30/03/2021		Siku 14	5,000	Juma Kheri Juma
14701	30/03/2021		Siku 14	5,000	Othman Kombo Shaaban
14702	30/03/2021		Siku 14	5,000	Hamad Ali Hamad

14703	30/03/2021		Siku 14	35,000	Massoud Suleiman Said
14598	30/03/2021		Siku 14	5,000	Haji Juma Sharef
14631	30/03/2021		Siku 14	3,000	Rajab Seif
14632	30/03/2021		Siku 14	3,000	Hassan Mbarouk
14634	30/03/2021		Siku 14	3,000	Khalfan Abdalla
14635	30/03/2021		Siku 14	3,000	Ali Fadhil Ali
14633	30/03/2021		Siku 14	12,000	Omar Shara
14619	30/03/2021		Siku 14	10,000	Ali Faki Bakari
14625	30/03/2021		Siku 14	5,000	Khatib Ali
14624	30/03/2021		Siku 14	2,000	Rashid Ali Juma
14623	30/03/2021		Siku 14	2,000	Asha Kombo
14622	30/03/2021		Siku 14	17,000	Bakar Khamis
14621	30/03/2021		Siku 14	5,000	Khamis Hamad
14620	30/03/2021		Siku 14	5,000	Hamad Shaame Hamad
14618	30/03/2021		Siku 14	2,000	Juma Said
14630	30/03/2021		Siku 14	5,000	Komo Omar Kombo
14629	30/03/2021		Siku 14	5,000	Hamad Said Ali
14628	30/03/2021		Siku 14	5,000	Khamis Jongo
14627	30/03/2021		Siku 14	2,000	Mustafa Said
Jumla ndogo				176,000	
		Tarehe ya Ankara		14/04/2021	
14767	10/4/2021		Siku 3	15,000	Al-Khamis Camp 14KJ
14766	10/4/2021		Siku 3	2,000	Mwidawa
14746	11/4/2021		Siku 2	8,000	Hamad Ali Hamad
14645	11/4/2021		Siku 2	5,000	Said Omar Said
14644	11/4/2021		Siku 2	3,000	Ali Fadhil
14643	11/4/2021		Siku 2	5,000	Abdul-Latif Moh'd Salum
14642	11/4/2021		Siku 2	4,000	Abdalla Salim
14641	11/4/2021		Siku 2	3,000	Suleiman Abdalla
14716	6/4/2021		Siku 7	14,600	Raifa Ac Nassor
14725	6/4/2021		Siku 7	7,000	Arafat Nassor Moh'd
14714	1/4/2021		Siku 13	58,000	Khelef Kassim
14715	4/4/2021		Siku 9	30,000	Mahmoud Abdalla Juma
14717	6/4/2021		Siku 7	10,000	Ali Khamis
14718	6/4/2021		Siku 7	2,000	Massoud Suleiman Said
14719	6/4/2021		Siku 7	4,000	Juma Kheir
14724	6/4/2021		Siku 7	4,000	Shiri Khamis Haji
14727	6/4/2021		Siku 7	5,000	Ac Suleiman Juma
14728	6/4/2021		Siku 7	2,000	Rashid Omar Ame
14726	6/4/2021		Siku 7	10,000	Suleiman Juma Hamad
14723	6/4/2021		Siku 7	2,000	Suleiman Silima
14722	6/4/2021		Siku 7	2,000	Thani Ali Khatib

14721	6/4/2021		Siku 7	4,000	Mgema Manjano
14720	6/4/2021		Siku 7	4,000	Yassir Salim Faki
14765	6/4/2021		Siku 7	5,000	Omar Juma Ali
14764	6/4/2021		Siku 7	5,000	Amini Saidi
14763	6/4/2021		Siku 7	2,000	Massoud Khalfan
14762	6/4/2021		Siku 7	10,000	Hamad Omar Abdulla
14761	6/4/2021		Siku 7	15,000	Juma Said
14760	6/4/2021		Siku 7	3,000	Seif Rashid Moh'd
14759	6/4/2021		Siku 7	5,000	Abdalla Ali Hamoud
14758	6/4/2021		Siku 7	2,000	Ali Juma (Gandi)
14757	6/4/2021		Siku 7	5,000	Suleima A. Othman
14756	6/4/2021		Siku 7	10,000	Mustafa Said
14755	6/4/2021		Siku 7	5,000	Suleiman Ali
14754	6/4/2021		Siku 7	5,000	Nassor Mutdhar
14753	06.04/2021		Siku 7	5,000	Moh'd Ali Juma
14752	6/4/2021		Siku 7	2,000	Omar Hamad Omar
14751	6/4/2021		Siku 7	2,000	Salim Sharif Salim
14660	6/4/2021		Siku 7	2,000	Nassir Khalfan Moh'd
Jumla ndogo				286,600	
Jumla kuu				39,339,540	

Kiambatisho Nambari 9 :**Madeni ya Wanafunzi kutoka Bodi ya Mikopo ya Elimu ya Juu**

Na	Jina la Mdaiwa	ZAN ID	Chuo	Fani	Kiasi cha Deni (Tshs)
1.	Ibrahim Badru Simai	550109996	SUZA	BAED	1,500,000.00
2.	Abdalla Majid Haji	10011434	ZU	LLB	4,452,000.00
3.	Abdalla Mohamed Othman	090225455	ZIFA	Bachelor Degree in Financial Administration	4,325,000.00
4.	Abdul Ahmed Abdul	310096560	SARATOV RUSSIA	MEDICINE	63,338,820.50
5.	Abdulkadir Mohammed Khamis	5201133356	ZU	Bachelor of Business Information Technology	7,041,000.00
6.	Abdulla Habibu Dola (Not In The University)	090179114	UDOM	Bachelor of Science in Telecommunications Engineering	400,000.00
7.	Abdulla Mohammed Ali	520257476	AL-AZHAR EGYPT	BA Arabic)	6,207,925.00
8.	Abdulmajid Mohamed Mbarouk	210085637	VOLVOGRAD RUSSIA	MEDICINE	45,561,710.00
9.	Abdulrazak Juma Faki		HUAZHONG CHINA	BACHELOR OF PHARMACY	3,290,721.00
10.	Abeid Mussa Omar	580070765	ZU	LLB	8,652,000.00
11.	About Abdulla Khamis	100132006	LINTON U	BA (Accounting and Finance)	59,021,391.00
12.	Ahmed Ibrahim Khamis	620011329	ST JOSEPH CET	Bachelor of Civil Engineering	13,220,000.00
13.	Ahmed Said Khamis	290134632	MUM	BACHELOR OF ISLAMIC STUDIES	850,000.00
14.	Aida Yussuf Ismail	090181164	ZU	Bachelor of Science in Computer Engineering	2,247,000.00
15.	Ali Habib Masoud		KIU UGANDA	M.Ed	9,913,220.00
16.	Ali Mbarouk Ali (Discontinued)	240123028	ZIFA	Bachelor Degree in Information Technology with Accounting	1,525,000.00
17.	Ali Mohamed Mahmoud		IMTU	MEDICAL LAB TECHNOLOGY	13,960,000.00
18.	Ali Mohd Ali	060297640	ZU	Bachelor of Business Information Technology	6,791,000.00
19.	Ali Rashid Mohamed	230037025	ZU	LLB	7,648,600.00
20.	Ali Sharif Ali	2101148839	MUM	BAED	981,000.00
21.	Alya Sameer Masoud	610019984	FUJIAN	MEDICINE (MBBS)	48,999,629.00
22.	Ame Soud Nyange	280159986	280159986	ZIFA	2,375,000.00

Na	Jina la Mdaiwa	ZAN ID	Chuo	Fani	Kiasi cha Deni (Tshs)
23.	Ameir Hassan Ameir	240075617	CBE/DAR	BBA	1,773,000.00
24.	Amina Hamza Shaaban	520160776	ZU	Bachelor of IT With Education	6,141,000.00
25.	Amour Kombo Ame	100242908	ZU	Bachelor of Arts in Economics	6,559,000.00
26.	Amour Yussuf Juma	020167985	SUZA	BACHELOR OF ARTS WITH EDUCATION (KISWAHILI/ENGLISH)	1,638,750.00
27.	Ashraf Ramadhan Juma	100201646	ST JOSEPH SONGEA	BACHELOR DEGREE IN COMPUTER SCIENCE	4,935,000.00
28.	Asia Ameir Khatib	550106650	IUIU (MBALE) UGANDA	BA (Mass Communication)	7,335,505.00
29.	Asya Mohamed Abeid		KHARKOV ELECT UKRAINE	BACHELOR DEGREE IN COMPUTER ENGINEERING	43,635,550.00
30.	Aziza Said Khamis		ZU	BBA	1,040,000.00
31.	Bakar Kombo Bakar		UDSM	MA (Foreign Language)	4,570,000.00
32.	Bakar Said Khamis	230229455	MUHAS	MSc Applied Epidemiology	750,000.00
33.	Bimkubwa Bakar Juma	570012357	SUZA	BAED	4,316,250.00
34.	Buthayna Ally Juma	60353573	IMTU	MBBS (MEDICINE)	37,311,396.32
35.	Fahim Abdalla Juma	230139215	DMI	A/DIPLOMA IN CLEA/ AND FORWARDING.	5,413,500.00
36.	Fat-Hiya Khamis Mwadini	220052388	SUZA	BAED	3,025,000.00
37.	Fatma Ahmad Majid	620056423	MUHAS	DOCTOR OF MEDIC.	2,212,000.00
38.	Fatma Mbarouk Haji	010048388	SUZA	Bachelor Arts With Education (Bae)	4,316,250.00
39.	Fatma Mwinyi Omar	40107470	ZU	BBA (Accounting and Finance)	5,451,600.00
40.	Fatma Rashid Ali	300244250	ZU	BA (Economics)	2,065,000.00
41.	Fatma Said Zakwan		MZUMBE	BACHELOR OF PROCUREMENT AND LOGISTICS MANAGEMENT	7,000,000.00
42.	Fatma Vuai Shaali	090233773	SUZA	BAED	4,902,500.00
43.	Gora Makame Ali	580253470	ZHEJIANG	JOURNALISM	27,168,364.00
44.	Hafidh Ubwa Mohammed (2006/2007)		ZU	LAW	1,040,000.00
45.	Halima Salim Abdalla	90090318	CFR	POSTGRADUATE DIPLOMA IN ECONOMIC DIPLOMACY	2,860,000.00
46.	Hamad Ali Hamad	PAS.255355	NANJING/CHINA	IBS	31,541,226.00

Na	Jina la Mdaiwa	ZAN ID	Chuo	Fani	Kiasi cha Deni (Tshs)
47.	Hamad Juma Hamad	580064580	ZU	BA (Economics)	5,451,000.00
48.	Hamim Adam Rwamgila	520253197	SAUT	BACHELOR OF PUBLIC RELATION AND MARKETING	1,110,000.00
49.	Hanii Mohamed Khamis	620121688	ZIFA	Bachelor Degree in Information Technology with Accounting	1,525,000.00
50.	Hashim Yunus Ngwache	80079499	IFM	PGD	3,480,000.00
51.	Hassan Khamis Juma	50049666	ZU	LLB	4,899,500.00
52.	Hassanat Ali Shamata	20003384	TMBI	BSc (PROCUREMENT AND SUPPLIES)	7,700,000.00
53.	Hijra Ubwa Nassor	300251467	LINTON U	Business Information Technology	56,508,111.00
54.	Ibrahim Hashim Ameir	220051158	SUZA	BAGE	4,178,750.00
55.	Ibrahim Khatib Mchenga	010284801	UDSM	Bachelor of Science in Computer Engineering and Information Technology	1,597,400.00
56.	Iddi Ali Khamis	210099223	ZU	BAP	6,055,600.00
57.	Juma Khamis Ali	80193409	DUCE	BAED	5,652,000.00
58.	Juma Mkuja Suleiman	520025400	KIU DAR	BACHEOR OF COMPUTER EBGINEERING	15,125,945.00
59.	Juma Rashid Juma	230082203	ZU	BA (Public Administration)	6,055,600.00
60.	Juma Said Ali	280033851	CFR	POSTGRADUATE DIPLOMA IN ECONOMIC DIPLOMACY	2,860,000.00
61.	Juma Vuai Hassan	270030101	SUZA	BAHI	5,832,500.00
62.	Khadija Abasi Salum	530010230	ZU	BA (Public Administration)	6,055,600.00
63.	Khadija Ali Said (Uahirisho)	030129865	SUZA	BAED	2,921,150.00
64.	Khadija Ali Saleh	610262766	IUA SUDAN	LABORATORY SCIENCE	10,186,450.00
65.	Khadija Hassan Ussi	300046436	IPS	PROCUREMENT	7,850,000.00
66.	Khadija Khamis Said	580275258	WUHAN CHINA	MEDICINE (MBBS)	84,508,046.57
67.	Khalid Simai Khamis	20214803	ST JOSEPH DSM	Bachelor of Information System Networking Engineering	9,795,000.00
68.	Khamis Ali Salum	020092542	ZU	Business Information Technology	5,841,000.00

Na	Jina la Mdaiwa	ZAN ID	Chuo	Fani	Kiasi cha Deni (Tshs)
69.	Khamis Haji Mussa	050004119	OPEN UNGUJA	Master of Education in Curriculum Design and Development	6,250,000.00
70.	Khamis Ussi Khamis		RUCO	DIPLOMA IN MEDICAL LABORATORY SCIENCE	5,370,000.00
71.	Khamis Yussuf Khamis	010023413	ZU	BBA (Accounting and Finance)	6,859,000.00
72.	Khatib Vuua Khatib	10257643	ZU	Bachelor of International Relation and Diplomacy	75,590,000.00
73.	Khayrat Abdulla Ali	300251726	SUZA	BITAM	5,832,500.00
74.	Khudhaima Khamis Ali	520141263	HUAZHONG CHI-NA	TELECO ENGINEERI	54,007,674.00
75.	Maalim Shaaban Maalim	290082609	ANHUI CHINA	MEDICINE (MBBS)	60,105,241.08
76.	Makame Ali Khamis		IUA SUDAN	LLB	4,273,478.00
77.	Maliha Hassan Othman	520048645	IFM	ADV.DIPL. FINANCE	-
78.	Maryam Juma Seif	580261523	ZIFA	Bachelor Degree in Financial Administration	1,225,000.00
79.	Maryam Marshad Kharusy	100077885	IFM	BACHELOR OF ACCOUNTANCY	7,260,000.00
80.	Masoud Humoud Khamis		CBE DAR	BACHELOR DEGREE IN BUSINESS ADMINISTRATION	3,694,000.00
81.	Maulid Mohd Omar	010091483	ZU	BBA	2,597,000.00
82.	Mislet Khatib Salum	620018669	ZU	BBIT	6,791,000.00
83.	Mkadamu Khamis Mkadam	090123663	AL-SUMAIT	BSc in Physics and Mathematics	1,800,000.00
84.	Mohamed Abdalla Said	070035704	MNMA	BDEoD	4,603,000.00
85.	Mohamed Ali Hirji	90237515	UDOM	B/ACCOUNTING	6,360,000.00
86.	Mohamed Khatib Mikidadi	50044810	IMTU	MEDICINE	16,185,796.00
87.	Moh'd Abeid Salim	030291645	SUZA	Bachelor of Science Environmental Health	6,836,050.00
88.	Moh'd Hassan Jongo	80107888	ZU	LLB	4,899,500.00
89.	Muhammed Ali Ibrahim	620263139	KIU UGANDA	Bachelor of Science in Environmental Management	10,250,851.00
90.	Mukrim Hassan Ramadhan	70109133	IFM	BACHELOR OF BANKING AND FINANCE	7,065,000.00
91.	Munira Khamis Mohamed	580331903	ZU	BPLM	6,791,000.00
92.	Mussa Haji Mussa	520091096	ZU	BA (Public Administration)	6,859,000.00

Na	Jina la Mdaiwa	ZAN ID	Chuo	Fani	Kiasi cha Deni (Tshs)
93.	Mussa Khamis Mussa	270114410	IAA	BACHELOR OF ECONOMIC AND FINANCE	6,670,000.00
94.	Mwamvua Juma Haji	300096745	ZIFA	BFIT	3,400,000.00
95.	Nadhira Shaib Salum	300131859	ZU	BA (Economics)	5,451,600.00
96.	Nassor Abdalla Said	090190742	ZU	BBA (Accounting and Finance)	6,791,000.00
97.	Nassor Said Ali	090206751	UDSM	Master of Arts in Heritage Management	5,689,600.00
98.	Nassour Abdalla Khalifa	10292844	ELITE MALAYSIA	BSc (Business Administration)	71,333,189.90
99.	Nuhu Moh'd Suleiman	60321475	IFM	MBA	9,180,000.00
100.	Nuhu Simon Msamba		HKMU	MEDICAL DOCTOR	30,250,000.00
101.	Omar Abdulla Khamis	540187018	OPEN	BA.SOCIOLOGY	1,170,000.00
102.	Omar Talib Machano	610120710	ZU	BA Social Work	6,141,000.00
103.	Pongwa Saleh Makame	80046387	DMI	ADVANCED D/ IN CLEARING AND FORWARDING.	5,413,500.00
104.	Rahia Abdalla Msellem	230044397	ZU	PUBLIC ADMINISTRATION	1,040,000.00
105.	Rahina Seif Masoud		KIU DAR	BACHELOR OF GUIDANCE AND COUNSELLING	9,228,905.00
106.	Rahma Talib Ali	90100321	IMTU	MBBS.MEDICINE	35,535,796.32
107.	Rajwa Said Mohammed	40296339	IMTU	MBBS (MEDICINE)	650,000.00
108.	Ramadhan Mwinyi Said	610052442	ZU	Master of Business Administration	6,600,000.00
109.	Raya Gora Kombo (Postponed)	80099314	ZU	BA (Economics)	2,065,000.00
110.	Rehema Rashid Ali	580035825	ZU	BA (Public Administration)	6,055,600.00
111.	Rizia Haji Sharif	550074924	SUZA	Bachelor Arts With Education (BAE)	4,316,250.00
112.	Saada Simai Mohamed	3101024791	OPEN UNGUJA	BEd	2,860,000.00
113.	Safia Ali Khamis	40279035	TMBI	BSc (PROCUREMENT AND SUPPLIES)	7,700,000.00
114.	Said Abdalla Said	260161914	KIU DAR	BACHELOR OF SUPPLY AND PROCUREMENT	9,279,689.00
115.	Said Ali Sultan	060091637	ZU	BBA (Accounting and Finance)	7,041,000.00
116.	Said Ali Tamim	70116340	UDOM	MA (Linguistic)	4,850,000.00

Na	Jina la Mdaiwa	ZAN ID	Chuo	Fani	Kiasi cha Deni (Tshs)
117.	Said Hamad Shaibu	060303837	SARATOV RUSSIA	ENGINEERING	49,284,868.50
118.	Said Issa Nassor	90193402	KIU DAR	BACHELOR OF CONFLICT RESOL.	10,466,965.00
119.	Said Khamis Said	903026368	DIT	B.Eng	1,815,000.00
120.	Said Rajab Bakar		ST JOSEPH DSM	Bachelor of Information System Networking Engineering	9,795,000.00
121.	Salma Haji Ali	90105232	MUM	BAED	4,462,000.00
122.	Salum Abdalla Mohamed	60126861	KIU DAR	BACHELOR OF INFORMATION TECHNOLOGY	12,331,696.50
123.	Salum Khamis Faki	270115204	VOLVOGRAD RUSSIA	GENERAL MEDICINE	11,088,750.00
124.	Salum Mohamed Abdulrahman	090100376	ZU	BA (Public Administration)	6,055,600.00
125.	Samir Said Khamis	060301408	ZU	Bachelor of Science in Computer Engineering	8,806,000.00
126.	Saumu Amin Said	010303751	ZIFA	BFA	3,400,000.00
127.	Seif Said Khalfan	10094583	ZU	BACHELOR OF SCIENCE IN NURSING	2,597,000.00
128.	Siuleiman Ameir Juma	10355428	SUMY STATE UKRAINE	MBBS	33,110,375.00
129.	Suleiman Amour Omar	580030228	ZU	LLB	8,652,000.00
130.	Suleiman Daud Suleiman (Uahirisho 10/07/2015)	100201659	ZU	BBIT	3,934,801.00
131.	Suleiman Haji Mlengi	290171181	IPA	Bachelor in Human Resource Management	6,100,000.00
132.	Suleimana Mwadini Makame	30097964	UDSM	MBA	8,800,000.00
133.	Zainab Daud Gharib	240057163	HKMU	MEDICAL DOCTOR	28,893,000.00
134.	Zaituni Hassan Mtamila	100011881	ZU	LLB	4,899,500.00
135.	Zariha Nassib Ally	520072680	TONGJI CHINA	MEDICINE	41,697,941.00
136.	Zawdi Abdalla Haji		ECKERNFORDE	BA (Ed)	4,248,250.00
137.	Zeyana Alawi Makame	300099751	ZU	PUBLIC ADMINISTRATION	3,412,000.00
138.	Muhammedi Salim Mustafa	610114384	ZU	ECONOMICS	4,194,000.00
139.	Yussuf Haji Hassan	100059276	IUA SUDAN	MA.ISLAMIC	12,498,400.00
140.	Asha Khalfan Amour	PASS.008399	IUA SUDAN	LLB	4,273,478.00
141.	Abdulmalik Daud Talib		ZU	BUSINESS ADMINISTRATION	3,120,000.00

Na	Jina la Mdaiwa	ZAN ID	Chuo	Fani	Kiasi cha Deni (Tshs)
142.	Khamis Hamza Khamis	540229226	ZU	LLB	7,643,900.00
143.	Hussein Khatib Ameir	100099069	ZU	LLB	7,648,600.00
144.	Twalha Khamis Yussuf	280103723	SUZA	BSc (Computer Science)	5,546,250.00
145.	Patrick Kisuku Salum	1000008966	ZU	BACHELOR DEGREE IN LAW AND SHARIA	3,980,000.00
146.	Lukman Mohamed Bachu	520251784	ZU/SUZA	BACHELOR OF SCIENCE IN INFORMATION TECHNOLOGY	8,744,750.00
147.	Mohammed Abubakar Hussein	070173439	ZU	BBIT	4,844,000.00
148.	Asha Seif Ali	290206810	ZU	BA (Public Administration)	5,451,600.00
149.	Yahya Mussa Jecha	550092067	CBE DAR	BACHELOR OF PROCUREMENT AND SUPPLIES MANAGMENT	5,875,000.00
150.	Said Abdulrahman Khamis	320087736	CBE DAR	Bachelor Degree in Procurement and Supply Management	3,300,000.00
151.	Maliha Hassan Othman	300049468	IFM	BACHELOR OF BANKING AND FINANCE	7,735,000.00
152.	Hamdan Abdillahi Zagar		KIU DAR	COMPUTER INFORMATION TECHNOLOGY	1,576,375.00
153.	Omar Haji Jecha	070189548	TIA DSM	Bachelor Degree in Procurement and Logistics Management	4,110,000.00
154.	Issa Khamis Ramdhan	100186457	ZU	BACHELOR DEGREE IN ECONOMICS	2,372,000.00
155.	Mahadhi Baruani Juma		ZU	LLB	4,267,500.00
156.	Masoud Said Mohammed	20029438	ZU	BA (Public Administration)	5,451,600.00
157.	Nufaila Moh'd Salum	52115637	SAUT	BACHELOR OF PROCUREMENT AND SUPPLY	5,490,000.00
158.	Suhaila Mohamed Khamis	610075218	ZU	Bachelor of International Relation and Diplomacy	2,665,000.00
159.	Feisal Abdalla Ali	260065487	IFM	BCS	6,760,000.00
160.	Ali Idrissa Ali		ZU	PUBLIC ADMINISTRATION	2,420,000.00
161.	Marine Ibrahim Marine	300077449	ZU	BA (Public Administration)	5,451,600.00
162.	Jalali Dahala Ameir	530008963	IUA SUDAN	BSc (Computer Science)	6,824,525.00

Na	Jina la Mdaiwa	ZAN ID	Chuo	Fani	Kiasi cha Deni (Tshs)
163.	Kazija Ali Mwadini	020102649	ZU	BA (Public Administration)	6,859,000.00
164.	Abubakar Mohammed Salum	020024624	ZU	BBIT	2,597,000.00
165.	Haji Suleiman Khamis		ZU	Bachelor Degree in Law and Sharia	1,040,000.00
166.	Sharifa Mbarouk Hassan	010084179	ZU	BASW	6,791,000.00
167.	Juma Ussi Ali	80050698	ZU	BACHELOR DEGREE IN LAW AND SHARIA	4,452,000.00
168.	Sadik Khamis Abdalla	070231319	SUZA	BSc (Education)	3,550,000.00
169.	Ali Mohammed Ali		ZU	BACHELOR DEGREE IN LAW AND SHARIA	4,500,000.00
170.	Maulidi Omar Bakari	040076070	ZU	LLB	8,782,476.00
171.	Fadhil Ali Masoud	6173614	MZUMBE	MSc (HRM)	5,000,000.00
172.	Ally Abdalla Hamad	520241118	KIU DAR	BACHELOR OF SUPPLY AND PROCUREMENT	9,256,830.00
173.	Siraju Mohammed Bakar	240155427 240155427	IMTU/KIU-UGA	DOCTOR OF MEDICINE AND SURGERY	15,645,320.00
174.	Mussa Kassim Mussa	520214934	SUZA	Bachelor of Arts with Education in Kiswahili and English	4,666,250.00
175.	Nasri Ali Mmanga	520138209	ZU	Bachelor of Arts IT with Education	6,141,000.00
176.	Saada Ali Seif	520068099	KCMC	MSc (NURSING)	2,750,000.00
177.	Asha Mkamba Mataka	90201620	SUA	BACHELOR OF RURAL DEVELOPMENT	1,300,000.00
178.	Abdillah Khamis Hashir	520131820	ZU	LLB	7,648,600.00
179.	Munir Said Suleiman		HUAZHONG CHINA	BACHELOR OF ENGINEERING (ELECTRONICS AND INFORMATION SCIENCE)	3,290,000.00
180.	Sabra Said Abdalla	10246490	ISW	Bachelor of Social Mork	5,562,000.00
181.	Othman Ali Hamad	300125672	ZU	BACHELOR DEGREE IN LAW AND SHARIA	4,452,000.00
182.	Adamu Haruna Juma	270288153	MUM	Bachelor of Arts with Education	4,000,000.00
183.	Aisha Said Majaliwa	580311680	ZU	Bachelor of Islamic Banking and Finance	6,791,000.00

Na	Jina la Mdaiwa	ZAN ID	Chuo	Fani	Kiasi cha Deni (Tshs)
184.	Mustsfa Khalfan Machano	220046590	ZU	BBIT	1,593,000.00
185.	Abdulla Ahmed Sai	580250406	NIT	BUSINESS ADMINISTRATION	1,900,000.00
186.	Rehema Hamad Makame	260113186	ZU	PUBLIC ADMINISTRATION	3,412,000.00
187.	Bakar Omar Juma	080182405	UDSM	Master of History	3,587,500.00
188.	Sabra Salum Ali	90200975	UDOM	BA (Linguistic)	1,338,537.00
189.	Farashuu Said Nassor	290000661	ZU	BAE	7,041,000.00
190.	Adam Khalid Abdulla	540079463	MUST	B.Eng (Electrical)	5,512,500.00
191.	Haji Pakacha Haji	210024942	KIU DAR	Bachelor of CMFLICT RESOLUTION	7,298,480.00
192.	Mudrik Salim Suleiman	030096099	ZU	LLB	6,056,500.00
193.	Ali Pandu Makame	310146313	ZU	BACHELOR DEGREE IN LAW AND SHARIA	3,412,000.00
194.	Hafidh Amour Mohamed	030309834	SUZA SOB	Bachelor Degree in Financial Administration - Accounting and Finance	5,325,000.00
195.	Khalfan Haroub Abdalla	310062499	ZU	BBA (Business Information Technology)	4,108,600.00
196.	Abdalla Majid Abdalla	220220327	ZU	BPLM	6,791,000.00
197.	Hussein Ali Rashid	520128730	ZU	Bachelorof Science in Telecommunication Engineering	7,791,000.00
	Jumla				1,921,043,698.69

Kiambatisho Nambari 10:**Kesi za migogoro ya ardhi ambazo hazijapatiwa usuluhisho kwa muda mrefu.**

Namba	Mlalamikaji	Mlalamikiwa	Kinacholalami kiwa	Maoni ya Kamati
1.	Bw. Bakar Mohamed Omar Mlalamikaji alinunua eneo kwa Shafii Shauri Shaaban kwa ajili ya makaazi	1. Subira Shaaban Moh'd 2. Amina Shaban Moh'd 3. Mosi Shaban Moh'd	Nyumba iliyopo Mwera Mtendeni	Kamati imeifuatilia kesi hii ambayo ishatolewa hukumu mahakamani, wizara ya ardhi kupitia kamati yake tendaji imebaini kuwa mlalamikaji anahaki na amenunua eneo kwa SHAFII SHAURI SHAABAN ambaye ni mjukuu wa marehemu mzee SHAABAN MOH'D SALUM ambaye ni mmiliki wa eka hiyo baada ya kufariki watoto walibadilisha eka hiyo kwa kutengeneza waraka wa shamba jambo ambalo ni kinyume na utaratibu wa sheria ya eka zilizotolewa na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar.
2.	Hamad Juma Bakar	Bi. Amina Suleman Swalehe	Eka iliyopo Mwakaje	Kamati ya kusikiliza na kutatua migogoro ya Ardhi imepokea malalamiko kutoka kwa HAMAD JUMA BAKAR anayedai kuzuiliwa kupatiwa umiliki wa eka yake iliyopo Mwakaje, Kamati baada ya kufuatilia swala hili imebaini mambo yafuatayo, eneo analodai ndugu Hamad sio eka ya Serikali bali hilo ni shamba la familia ya MOHAMED FARID na Serikali haijawahi kukata eka katika shamba hilo, ndugu Hamad amepanda miti ya mikeshya pamoja na miti ya mazao. Mapendekezo: Kamati baada ya kusikiliza pande zote mbili imeamua kama ifuatavyo ndugu Hamad avune miti yake ya mikeshya na miti yake ya matunda aliopanda ifanyiwe thamani ya serikali na alipwe fidia ili kumaliza mgogoro huu. Mlalamikaji hajakubalinana na maamuzi hayo.
3.	Shamata Makame Shamata Muhamad Abrahami Muhamad	Bi. Amina Suleman Swalehe	Nyumba zilizopo Mwakaje	Kamati imepokea malalamiko kutoka kwa walalamikaji waliotajwa hapo juu wanaodai kutaka kuondolewa katika eneo ambalo wanaishi kwa muda mrefu. Kamati baada ya kulikagua eneo hilo na kubaini kuwa kuna nyumba moja ya kudumu inayoishi watu inayomilikiwa na ndugu Muhamad Abrahami Muhamad pamoja na nyumba mbili za udongo kimoja cha bwana Shamata Makame Shamata na kingine ndugu Ali Khamis . Kamati imebaini kuwa Bi. Amina Suleman Swalehe ni mmiliki halali wa shamba lililojengwa nyumba hizo.

Namba	Mlalamikaji	Mlalamikiwa	Kinacholalami kiwa	Maoni ya Kamati
4.	Bw. Haji Juma Haji	-	Kiwanja kilichopo Kiwengwa	Katika kufuatilia mgogoro huu Kamati imebaini kinachobishaniwa ni kiwanja ambacho kimepimwa kisheria na kimetolewa Hati kwa kupewa ndugu Haji Juma Haji amepatiwa kiwanja hicho kwa hati yenye namba 424 huko kiwengwa kilichojitokeza kwamba mlalamikiwa alitwa na kamati hakuweza kufika mpaka sasa na tatizo kubwa kiwanja hicho kimejengewa ukuta wa matofali, kamati imemtaka bwana Haji kufata utaratibu wa kuvunja ukuta huo na kutumia kiwanja chake.
5.	Hamadi Mamoja Mngwali	Blue Bay Hotel	Kiwengwa	<p>Katika kesi hii Kamati baada ya kukagua eneo linaloleta utata tuliamua kuzihoji pande zote mbili na kubaini kuwa ni kweli ndugu Hamadi Mamoja alipatiwa eneo hilo lililokuwa na nyumba ndogo pamoja na minazi amepatiwa na aliyekuwa mmiliki wa hotel hiyo Bi. Helena Zen nyumba hiyo ilivyunjwa na wamiliki wa sasa wa hoteli hiyo na kumlipa fidia ndugu Hamad, sehemu yenye minazi amekuwa anaendelea kuitumia ila kwa sasa wenye hoteli wanadai kuwa ni sehemu yao jambo ambalo sio sahihi.</p> <p>Baada ya kuzingatia hoja za pande zote mbili na kuzitaka kuwasilisha vielelezo vyao, upande wa Blue Bay umeshindwa kuwasilisha Ushahidi unaothibitisha kufanya malipo ya minazi na kwa kuwa ndugu Hamad Mamoja hana mpango wa kuwaachia eneo hilo.</p>
6.	Bw. Muhammed Mussa Kwaza	Idara ya Uhifadhi wa misitu	Kiwengwa	Katika eneo hili la kiwengwa mlalamikaji ana hati halali za umiliki wa eneo hilo ila idara ya misitu imemuekea bango kwenye eneo lake na kusema eneo hilo ni la misitu, ila tatizo tulilibaini kuwa sehemu hiyo Wizara ya Ardhi imepima viwanja mbali mbali na wanaendelea na shughuli zao lakini kilichojitokeza kuwa Bw. Mohammed Mussa Kwanza ndie aliyewekewa kizuizi peke yake katika eneo hilo. Kamati inahitaji kufanya ziara ya pamoja na maofisa wa Idara ya Misitu ili kuweza kulipatia muawafaka suala hili.

Namba	Mlalamikaji	Mlalamikiwa	Kinacholalami kiwa	Maoni ya Kamati
7.	Bw. Hassan Khamis Hassan (na familia yake)	Fatma Gharibu Bilali	Chukwani	<p>Familia ya Bw. Hassan Khamis Hassan wanalalamikia eneo lao liliopo Chukwani. Anaelalamikiwa ni ndugu Fatma Gharibu Bilali, kamati ilifanya mazungumzo na walalamikaji na upande wa mlalamikiwa wamekataa kufanya mazungumzo na kamati.</p> <p>Kamati ilifanya ukaguzi wa eneo husika na kubaini yafuatayo:</p> <p>Ni kweli familia ya Bw. Hassan wanamiliki eka pia sehemu wanayoilalamikia imo ndani ya eka yao kwa waraka waliokabidhiwa eka hiyo. Aidha eneo hili walalamikiwa wamezingia ukuta na kuweka ulinzi ili kuzuia kutumika eneo hilo na mtu mwingine. Kutokana na hali hiyo kamati inashauri serikali kuwapatia wahusika eneo lao ili kuondoa mgogoro huo uliodumu kwa mda mrefu.</p>
8.	Bw. Zahor Mzee Juma	<ol style="list-style-type: none"> Juma Ali Khatibu Maulid 	Kisauni (Mharitani)	<p>Kesi hii imemuhusisha mlalamikaji ambae ni Bwana Zahor anaelalamika kuvamiwa katika shamba lake liliopo Kisauni Mharitani, anawalalamikia ni ndugu Juma Ali Khatibu, Nd. Maulid Pamoja na watu wengine. Baada ya kamati kufanya mazungumzo na mlalamikaji pia tumefanya ukaguzi wa shamba husika, Kamati inathibitisha kuwa Mlalamikaji Bw. Zahor ni mmiliki halali wa shamba hilo. Watu wengi waliomo katika shamba hilo wamevamia au kuuziwa na watu ambao sio wamiliki wa shamba hilo.</p> <p>Kamati imeshauri eneo lililobaki lipimwe ili kuzuia uvamizi usiendeleo na pia kufuatilia wale wote waliojenga kinyume na utaratibu ili kumpatia mzee huyo haki yake.</p>
9.	Abdulrazak Shau Ismail	<ol style="list-style-type: none"> Bi. Nour M Saleh. Bi. Ramla A. Sharif 	Kama	<p>Katika kesi hii iliyopo kama Kamati ilitembelea katika eneo hilo, kuna viwanja vitatu ambavyo viwili katika hivyo vina mgogoro, viwanja viwili vimeuzwa mara mbili, katika viwanja hivyo vimetolewa hati na watu wasiokuwa na uraia wa Tanzania pili hati hizo hazikufuata taratibu tatu kuna hati juu ya hati, kutokana na changamoto hizo kamati inafanya utaratibu wa kufuta hati ya asili pili ifute hati hizo nyengine, baada ya zoezi hilo tutaenda kupima sehemu nyengine ya muzaji na kuwapa aliowauzia kwa mara ya pili eneo lao. Kwakuwa hawa wawili sio raiya wa Tanzania tutawafanyia lease na huyu malalamikaji tutamtengetzea hati yake.</p>

Namba	Mlalamikaji	Mlalamikiwa	Kinacholalami kiwa	Maoni ya Kamati
10.	Bw. Eljus Yerus Mbawala	1. Bw. Wahabi 2. Ali Saleh Juma (Mrung)	Chuini	Mlalamikaji analalamikia kuvunjiwa nyumba yake kwa hukumu iliotoka mahakamani, kamati imefuatilia swala hilo kwa umakini mkubwa na kuona mlalamikaji hajatendewa haki. Kamati imefuatilia tena kwa mara ya pili kwakufanya mahojiano na sheha wa zamani Bwana Ali Mrundi pia ni mmiliki wa eka hiyo alieuza kwa mtu wa kwanza eneo hilo, nayeye aliiuza kwa mlalamikaji na kusababisha mzozo huo, Kamati ilivyofuatilia na kugundua kwamba bwana Wahabi hakuwa na eka katika sehemu hiyo, kamati bado linatafuta ufumbuzi wa tatizo hilo.
11.	Maryam Ramadhan Salum (Bi Nia)	Khadija Seif	Kisauni	Katika eneo hili lililopo kisauni mlalamikaji anadai kuchukuliwa sehemu ya shamba lake na bi Khadija Seif ila kesi hii ipo mahakamani pia kamati inasubiri hukumu ya mahakama juu ya kesi hiyo.
12.	Wananchi wa Muyuni Matemwe	Penny Royal	Fidia ya eneo lililopo Kombe	Wanadai fidia ya eneo lao lililochukuliwa na Kampuni ya Pennyroyal.
13.	Issa Ali Mussa	Sheha wa Tunguu	Shamba la Mirathi lililopo Tunguu	Familia ya mzee Issa inadai kupatiwa Shamba lao waliolipata kwa babu yao, na kurithishwa wao. Kamati baada ya kufuatilia shamba hilo kupitia kwa Mkuu wa Mkoa wa Kusini Unguja wamesema eneo hilo ni la watu wa misitu, pia tukaongea na watu waliovamia katika eneo hilo wakasema hati wanayoitumia sio ya sehemu hiyo kamati bado inafuatilia shamba hiyo ili kujua hali halisi na mmiliki wake.
14.	Suleiman Sonda Yasuka	Dada yake	Eka iliyopo Selem	Amedai kuwa eneo aliloliendeleza kwa kupanda migomba na mikarafuu amepimiwa dada yake, Kinyume na utaratibu kwa sababu tumefuatilia barua zilizotoka kwa Makamo wa Pili zilikuwa sio sahihi na hali hiyo ikapelekea mlalamikaji kufika kwa Makamo wa Pili mstahafu na kuwaita waliokuwa wakittoa barua zile ila walishindwa kufika, hali hiyo imeitia wasiwasi kamati. Kamati bado ipo kwenye ufatiliaji wa Eka hiyo.
15.	Juma Ali Juma (Pakacha)	Jaffar Almasi Suleiman Almasi	Eneo lililopo Mwera M/ Mchomeke	Mlalamikaji analalamika kuchukuliwa eneo lake na watoto wa marehemu aliomuzia eneo hilo, kamati imefuatilia ikaona kuwa aliuziwa kweli na kesi hiyo imepita katika hatua mbalimbali na ilionyesha kushinda pia alishinda mahakama ya ardhi ila mlalamikiwa alikata rufaa na kushinda, ila mlalamikaji alirudi tena wizarani na kuendeleza kesi hiyo, kamati iliipeleka kesi hiyo kwa Mkuu wa Wilaya ya Magharibi "A" bado ipo kwenye hatua za utekelezaji.

Namba	Mlalamikaji	Mlalamikiwa	Kinacholalami kiwa	Maoni ya Kamati
16.	Pandu Ali Sheha Koo Saba Nungwi	Adibu Ali Tundo Maulid Machano Ali Sheha (Marehemu)	Eneo liliopo Jomba	Kuchukuliwa eno la urithi sehemu ya Jomba Uwanja wa Ndege. Walalamikaji walikuwa wanadai eneo lao liliopo Nungwi uwanja wa Ndege (Jomba) eneo hilo lilichukuliwa kimakosa na wanunuzi walionunua eneo jirani, baada ya kupima eneo hilo na kunganisha mita 100m za walalamikaji hao, kutokana na mgogoro huo kamati imeshauri wapimiwe na wapewe eneo lao.
17.	Hayesha H. Ali	Shinuna Karume	Matemwe	Kuchukuliwa eneo lao na Shinuna Amani Karume . Wizara imefuatilia mgogoro huo na kubaini kuwa mlalamikiwa amenunua kwa wamiliki wa eneo hilo na vielelezo na hatua zote zimefuata.
18.	Issa Idrissa Mwinyi	Ali Abdalla Ali	Eka iliyopo Jumbi Pongwe	Mlalamikaji anadai kuchukuliwa Eka yake iliopo Jumbi Pongwe.
19.	Hassan Jecha Khatib	Maalim Mussa (Mbunge)	Fidia ya eneo lao la asili, Ras Shungi	Kwa mujibu wa taarifa tulizozipata kutoka katika kamati ya migogoro ya ardhi ni kwamba wahusika wamedhulumiwa na Maalim Mussa .
20.	Bakia Othman Hassan	Awashuu Ali Dhihai	Kuvunjwa nyumba iliyopo Mtoni, Basra	Mgogoro wa kuvunjiwa nyumba ya malalamikaji kutokana na kutofuatwa utaratibu unao takiwa na mahakama ikatoa hukumu ya kuvunjwa nyumba hiyo, ila muhusika mwenyewe alikuwa hajui tatizo hilo.
21.	Wanananchi wa Mchangamle	Hoteli ya Residence	Kulipwa fidia ndogo/ Kutolipwa fidia ya eneo lao.	-
22.	Wanananchi wa Mchangamle	Abeid Amani Abeid.	Kutolipwa fidia	-
23.	Mohamed Rashid Khamis Yussuf Sharif Mohd Husna Ali Abdalla na wenzao	Hamad Vuai Haji Abdalla Ali Abdalla	Mgogoro wa uuzaji wa Viwanja Kibonde Mzungu	-
24.	Ali Khamis Matlubu	Kamati ya Maendeleo ya Kizimkazi	Shamba liliopo mkabala na Hoteli ya Residence.	Ameliendeleza kwa kupanda miti Kamati wanadai umiliki
25.	Mwajuma Juma Juma	Khalifa Salim	Uvamizi wa Shamba la Eka liliopo, Kiboje	
26.	Haroub Amour Mohammed	Abdalla Maulid	Uvamizi wa eneo Kwarara	Uvamizi wa eneo Kwarara
27.	Hassan Ahmada Suleiman		Mgogoro wa Mipaka Kidichi	Jirani yake ameingia katika kiwanja chake.

Namba	Mlalamikaji	Mlalamikiwa	Kinacholalami kiwa	Maoni ya Kamati
28.	Amour Ramadhan Nassor	Simai Khamis Zagu	Uroa	Ameuza Eneo kwa Mzungu ambalo si lake.
29.	Silvia	Kamisheni ya Ardhi	Jambiani	Uvamizi wa eneo
30.	Salum Shaaban	-	Shamba liliopo Mfenesini	Mgogoro wa umiliki na ugawaji wa eneo ndani ya Familia
31.	Vuai Hassan Vuai	-	Shamba iliyopo Kidichi	-
32.	Mohamed Khamis Juma na	Aboud	Nungwi	-
33.	Juma Ali Khamis	Palumbo Hotel	Uroa	Mlalamikaji analalamikia kuchukuliwa eneo lake la Shamba na mmiliki wa hoteli ya Palumbo iliopo Uroa.
34.	halfan	Mataka Makame Makata	Bweleo	-
35.	Familia ya Machano Juma	Machano Juma na Chuki Juma	Bwibwini	Kesi hii ni ya familia
36.	Familia ya Amir Ali	Majid Akii	Chukwani	Mgogoro huu upo kwenye ufatiliaji mana muhusika mkuu amefariki,kamati inataka kujua Hati na mmiliki kipi kimetangulia
37.	Mwanahamis Hussein	Hashimu Hussein	Kiboje	Kesi hii inahusu Eka, mlalamikaji analalamika kuzuiwa kutumia Eka hiyo waliorithi kwa baba yao

Kiambatisho Nambari 11:**Madeni ya muda mrefu wanayodaiwa Wakandarasi mbali mbali**

Na	Jina la Mkandarasi (Names of Contractors)	Aina (Type)	Kifungu (Category)	Daraja (Class)	Thamani ya fedha shilingi (Tshs.)
1.	M/s BH-Ladwa Limited	Building	Local Mainland	I	4,600,000
2.	M/s Space Developers Zanzibar Limited	Building	Local Zanzibari	III	2,070,000
3.	M/s Al-Batna Building Contractor Limited	Building	Local Zanzibari	IV	460,000
4.	M/s Mazrui Building Contractors Limited	Building	Local Zanzibari	I	920,000
5.	M/s Stars Construction Company Limited	Building	Local Zanzibari	VI	126,500
6.	M/s Kika Construction Company Limited	Building	Local Mainland	II	12,750,000
7.	M/s Ghassany Building Contractors Limited	Building	Local Zanzibari	VI	506,000
8.	M/s Nowe Investment Company Limited	Building	Local Mainland	VI	1,897,500
9.	M/s Nowe Investment Company Limited	Civil	Local Mainland	VI	1,897,500
10.	M/s Massland General Traders Limited	Building	Local Zanzibari	VI	379,500
11.	M/s Lukumbulu Investment Company Limited	Building	Local Mainland	III	17,250,000
12.	M/s Chengdu Shenma International Limited	Building	Local Mainland	I	13,800,000
13.	M/s Millenium Engineering & Construction Contractor Inc. Limited	Building	Local Zanzibari	IV	1,380,000
14.	M/s dB Shapriya Company Limited	Building	Local Mainland	I	13,800,000
15.	M/s dB Shapriya Company Limited	Civil	Local Mainland	I	15,525,000
16.	M/s dB Shapriya Company Limited	Mechanical	Local Mainland	I	6,900,000
17.	M/s dB Shapriya Company Limited	Electrical	Local Mainland	I	6,900,000
18.	M/s Zanzibar Flowers Limited	Building	Local Mainland	VII	1,725,000
19.	M/s Japama Building Contractor Limited	Building	Local Mainland	VI	3,162,500
20.	M/s Yan Construction Limited	Building	Local Zanzibari	VII	276,000
21.	M/s Pambo Professional Interior Design Limited	Building	Local Zanzibari	VI	379,500
22.	M/s Modern Building Contractors Limited	Building	Local Zanzibari	III	690,000
23.	M/s Shade Builders Limited	Building	Local Zanzibari	IV	460,000
24.	M/s Pwani Contractors and Enterprises Limited	Building	Local Zanzibari	VI	253,000
25.	M/s Mohammed Building Contractors Limited	Building	Local Zanzibari	VI	253,000
26.	M/s Appex Engineering and Construction Limited	Building	Local Zanzibari	V	253,000
27.	M/s Zanzibar Traders and Engineering Company Limited	Building	Local Zanzibari	VI	379,500
28.	M/s A&A Building Construction Company Limited	Building	Local Zanzibari	VI	253,000
29.	M/s Wid's Construction Limited	Civil	Local Zanzibari	V	253,000
30.	M/s Ockra Construction Company Limited	Building	Local Mainland	V	3,795,000

Na	Jina la Mkandarasi (Names of Contractors)	Aina (Type)	Kifungu (Category)	Daraja (Class)	Thamani ya fedha shilingi (Tshs.)
31.	M/s Ockra Construction Company Limited	Civil	Local Mainland	V	5,347,500
32.	M/s Coastal General Trading Company Limited	Building	Local Zanzibari	VI	253,000
33.	M/s Coastal General Trading Company Limited	Civil	Local Zanzibari	VI	253,000
34.	M/s Rocky & Group Building Contractor Limited	Building	Local Zanzibari	IV	1,380,000
35.	M/s Wid's Construction Limited	Building	Local Zanzibari	V	253,000
36.	M/s Al-Hilal General Trading Co. Limited	Building	Local Zanzibari	III	2,070,000
37.	M/s Golo Contractor Limited	Building	Local Zanzibari	IV	184,000
38.	M/s Zecon Company Limited	Civil	Local Zanzibari	IV	2,875,000
39.	M/s Al-Hilal General Trading Co. Limited	Civil	Local Zanzibari	IV	2,300,000
40.	M/s TK Building Engineers Limited	Building	Local Zanzibari	VII	138,000
41.	M/s Haneef Builders Limited	Building	Local Zanzibari	V	759,000
42.	M/s Haneef Builders Limited	Civil	Local Zanzibari	V	1,069,500
43.	M/s Salum Civil Engineering & Building Contractors Limited	Civil	Local Zanzibari	III	1,380,000
44.	M/s NY Group Company Limited	Building	Local Mainland	IV	6,900,000
45.	M/s Checotec Tanzania Limited	Civil	Local Mainland	II	13,800,000
46.	M/s S & M Engineering Company Limited	Electrical	Local Zanzibari	V	253,000
47.	M/s Rocktronic Limited	Civil	Local Mainland	I	10,350,000
48.	M/s Coastal Dredging Co. Limited	Civil	Local Zanzibari	V	713,000
49.	M/s New Buildings Company Limited	Building	Local Zanzibari	VI	506,000
50.	M/s Alqassmy Trading Company (Tz) Limited	Building	Local Zanzibari	VI	506,000
51.	M/s Azafa Building Construction Limited	Building	Local Zanzibari	VI	506,000
52.	M/s Brightwave Construction Company Limited	Building	Local Mainland	IV	9,200,000
53.	M/s Kuyella Enterprises Limited	Building	Local Mainland	IV	9,200,000
54.	M/s Humphrey Construction Limited	Building	Local Mainland	I	9,200,000
55.	M/s Spencon Services Limited	Civil	Foreign	I	46,000,000
56.	M/s S.D.M. Internation Limited	Building	Foreign	II	23,000,000
57.	M/s AC Technology Limited	Specialist (Heating, Ventilation & Air Condition)	Local Mainland	I	920,000
58.	M/s Skywards Construction Co. Limited	Building	Local Mainland	I	9,200,000
59.	M/s Jobea General Contractors Company Limited	Building	Local Mainland	IV	4,600,000
60.	M/s Jobea General Contractors Company Limited	Civil	Local Mainland	V	3,565,000
61.	M/s KPC Engineering Limited	Building	Local Mainland	I	9,200,000
62.	M/s Dack Company Limited	Building	Local Zanzibari	VI	253,000
63.	M/s Krish Wirering and Installation Company Limited	Electrical	Local Zanzibari	VI	184,000
64.	M/s Sylcon Builders Limited	Building	Local Mainland	V	2,530,000
65.	M/s Lumocons Company Limited	Civil	Local Mainland	V	3,565,000
66.	M/s Lumocons Company Limited	Building	Local Mainland	VI	1,265,000

Na	Jina la Mkandarasi (Names of Contractors)	Aina (Type)	Kifungu (Category)	Daraja (Class)	Thamani ya fedha shilingi (Tshs.)
67.	M/s Lumocons Company Limited	Specialist	Local Mainland	III	460,000
68.	M/s Greatom Engineering Company Limited	Building	Local Zanzibari	VI	253,000
69.	M/s Dominion Real Estate Company Limited	Building	Local Mainland	VI	1,265,000
70.	M/s NSPT Limited	Specialist	Local Mainland	II	690,000
71.	M/s Holtan (E.A) Limited	Building	Foreign	I	23,000,000
72.	M/ s Basix East Africa Limited	Specialist	Local Mainland	II	690,000
73.	M/ s M.G.A Construction Limited	Building	Local Mainland	VI	1,265,000
74.	M/ s Haif (T) Limited	Building	Local Mainland	VI	1,265,000
75.	M/s Dites Enterprises Limited	Building	Local Zanzibari	VI	253,000
76.	M/s Dites Enterprises Limited	Civil	Local Zanzibari	VI	253,000
77.	M/s Ibra Contractors Limited	Building	Local Mainland	II	8,050,000
78.	M/s Ibra Contractors Limited	Civil	Local Mainland	IV	5,750,000
79.	M/s Humble Engineering & General Supply Limited	Specialist	Local Zanzibari	III	138,000
80.	M/s Humble Engineering & General Supply Limited	Building	Local Zanzibari	VI	532,000
81.	M/s Humble Engineering & General Supply Limited	Mechanical	Local Zanzibari	VI	115,000
82.	M/s Humble Engineering & General Supply Limited	Electrical	Local Zanzibari	VI	253,000
83.	M/s Humble Engineering & General Supply Limited	Civil	Local Zanzibari	VII	138,000
84.	M/s Eco Builders Engineering Company Limited	Building	Local Mainland	V	1,265,000
85.	M/s Richmark (T) Limited	Building	Local Mainland	VI	632,500
86.	M/s Panorama Company Limited.	Building	Local Zanzibari	V	1,265,000
87.	M/s Chwamsonga Construction Company Limited.	Building	Local Mainland	VI	632,500
88.	M/s Chichi Engineering Company Limited	Building	Local Mainland	III	3,450,000
89.	M/s Beny– Billy Construction Limited.	Building	Local Mainland	VI	632,500
90.	M/s Beny– Billy Construction Limited.	Civil	Local Mainland	VI	632,500
91.	M/s Vim International Limited	Civil	Local Mainland	V	632,500
92.	M/s Catsco -Civic Engineering Limited	Building	Local Zanzibari	VI	126,500
93.	M/s Mercury's Electrical Contractors Limited.	Building	Local Zanzibari	VI	126,500
94.	M/s Zan IT Solutions Company Limited	Specialist	Local Zanzibari	III	57,500
95.	M/s Aljazeera Building Construction Company Limited	Building	Local Zanzibari	VI	126,500
96.	M/s Vision Engineering Company Limited.	Building	Local Zanzibari	VI	126,500
97.	M/s Vision Engineering Company Limited.	Civil	Local Zanzibari	VII	69,000
98.	M/s Multistruct (T) Limited.	Building	Local Mainland	I	4,600,000
99.	M/s Smart Electrical & Power Tools Maintenance Co. Limited.	Electrical	Local Zanzibari	VII	69,000
Jumla					355,786,500

Kiambatisho Nambari 12:**Dosari katika udhibiti wa matumizi ya mafuta**

Tarehe	Lita	Tarehe	Lita
Mkurugenzi Utumishi Gari Nambari - SMZ 334 B			
1/07	20	29/07	40
06/07	30	03/08	40
08/07	50	07/08	20
08/07	40	10/08	30
15/07	40	13/08	40
18/07	20	14/08	15
22/07	40	17/08	30
22/07	10	19/08	30
24/07	20	24/08	40
27/07	30	26/08	40
28/07	30	28/08	20
31/08	40	12/10	40
31/08	50	20/10	30
02/09	40	21/10	30
04/09	30	26/10	30
07/09	40	24/10	20
09/09	40	05/11	25
11/09	30	06/11	30
14/09	40	09/11	40
21/09	40	09/11	50
23/09	40	12/10	40
05/10	40	-	
11/11			30
13/11			20
13/11			25
16/11			40
18/11			30
23/11			20
24/11			40
27/11			20
30/11			40
2/12			30
7/12			50
10/12			50
14/12			30
16/12			40
21/12			30

Tarehe	Lita	Tarehe	Lita
24/12			10
21/12			30
30/12			15
31/12			40
05/1			40
05/1			20
07/1			30
11/1			40
13/1			40
15/1			40
18/1			40
20/1			30
25/1			40
27/1			30
01/2			40
05/2			30
08/2			40
10/2			30
12/2			30
15/2			40
17/2			30
19/2			50
22/2			40
24/2			30
01/3			40
03/3			30
08/3			40
06/3			30
10/3			30
15/3			40
17/3			30
19/3			30
29/3			30
13/4			25
12/4			30
15/4			15
11/5			30
21/5			10
24/5			40
31/5			40

Tarehe	Lita	Tarehe	Lita
02/6			20
04/6			20
06/6			20
08/6			40
14/6			50
18/6			15
22/6			30
25/6			20
28/6			30
		Jumla	3,435
Gari Binafsi ya Mkurugenzi Utumishi nambari - Z 275 HS			
25/07			10
9/11			20
13/11			15
11/12			20
30/12			20
08/01			30
15/01			20
19/02			20
23/02			50
27/02			30
11/5			30
22/05			10
07/06			10
22/06			15
		Jumla	300
10/07/2020			40
13/07/2020			40
15/07/2020			40
17/07/2020			40
20/07/2020			40
23/07/2020			40
28/07/2020			40
24/07/2020			30
30/07/2020			30
03/08/2020			40
05/08/2020			40
07/08/2020			30
10/08/2020			40

Tarehe	Lita	Tarehe	Lita
13/08/2020			40
14/08/2020			40
24/08/2020			70
25/08/2020			20
27/08/2020			40
29/08/2020			40
31/08/2020			40
03/09/2020			40
07/09/2020			40
10/09/2020			40
11/09/2020			30
14/09/2020			40
15/09/2020			40
17/09/2020			40
21/09/2020			40
23/09/2020			40
25/09/2020			40
28/09/2020			40
29/09/2020			40
01/10/2020			40
05/10/2020			40
09/10/2020			40
13/10/2020			40
14/10/2020			40
15/10/2020			40
20/10/2020			40
22/10/2020			40
26/10/2020			40
30/10/2020			40
03/11/2020			40
05/11/2020			40
09/11/2020			40
12/11/2020			40
16/11/2020			40
18/11/2020			40
18/11/2020			40
23/11/2020			40
25/11/2020			40
02/12/2020			50
30/11/2020			40

Tarehe	Lita	Tarehe	Lita
07/12/2020			50
10/12/2020			50
14/12/2020			50
17/12/2020			50
21/12/2020			50
28/12/2020			50
31/12/2020			50
04/01/2021			50
07/01/2021			50
11/01/2021			50
15/01/2021			50
18/01/2021			50
20/01/2021			30
25/01/2021			50
29/01/2021			40
01/02/2021			50
03/02/2021			20
04/02/2021			50
08/02/2021			50
11/02/2021			50
15/02/2021			50
18/02/2021			50
22/02/2021			50
01/03/2021			50
04/03/2021			50
12/03/2021			50
15/03/2021			50
08/03/2021			40
16/03/2021			50
18/03/2021			50
22/03/2021			50
29/03/2021			50
01/04/2021			50
05/04/2021			50
08/04/2021			50
11/04/2021			30
12/04/2021			50
15/04/2021			25
19/04/2021			50
19/04/2021			50

Tarehe	Lita	Tarehe	Lita
22/04/2021			50
23/04/2021			30
27/04/2021			50
29/04/2021			50
30/04/2021			25
05/05/2021			50
06/05/2021			50
07/05/2021			20
07/05/2021			50
10/05/2021			50
12/05/2021			50
17/05/2021			50
20/05/2021			50
24/05/2021			50
27/05/2021			50
05/06/2021			50
31/05/2021			50
02/06/2021			50
09/06/2021			50
11/06/2021			50
14/06/2021			50
17/06/2021			50
21/06/2021			50
24/06/2021			50
28/06/2021			50
		Jumla	5,160

Kiambatisho Nambari 13:

Taarifa ya Miamala ya Fedha zilzotoka katika Benki ya BOT na PBZ

BANK OF TANZANIA
Statement of Account
SYMBOLS*DEPOSITS

RUN DATE : 21/04/2022
PAGE : 1

STATEMENT DATE & TIME : 21/04/2022 10:53:41
NAME OF ACCOUNT HOLDER : PS - MIN. OF FINANCE AND
ADDRESS : GOZ RECURRENT EXPENDITURE

ACCOUNT NUMBER : 9928190704
ACCOUNT DESCRIPTION : CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP.TISS
STATEMENT OF ACCOUNT FROM : 19-APR-21 TO 19-APR-21

BRANCH : 004
CURRENCY : TZS - TANZANIA SHILLING
ACCOUNT TYPE : CAZ - ZCP CAPITAL ACCOUNT
SEQUENCE NO : 1

OPENING BALANCE : 7,620,548,252.29 CR

DATE	RELATED REF NO.	REFERENCE	TRANSACTION DETAILS	AMOUNT (DR)	AMOUNT (CR)	BALANCE
19-APR-21	RG0Z/2021/002763	P01PV2000000761	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IPO SH TRADER AND FUMIGATION A/C 021104003510 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	73,786,407.00	0.00	7,546,761,845.29 CR
19-APR-21	RG0Z/2021/002763	P01PV2000000763	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IPO SAS CONSTRUCTION LTD A/C 0451700000 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	190,000,000.00	0.00	7,356,761,845.29 CR
19-APR-21	RG0Z/2021/002763	P01PV2000000762	INTERNAL TRANSFER TO TRA DOMESTIC REVENUE ZANZIBAR A/C 9928134104 IRO P01 IKIWA NI ZUWIO LA KODI LA	13,883,495.15	0.00	7,342,878,350.14 CR
19-APR-21	RG0Z/2021/002770	D12PV2000000419	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IPO ALPHA GENERAL TRADERS A/C 040082000 IRO IKIWA NI MALIPO YA BAKAA YA GE	105,791,000.00	0.00	7,237,087,350.14 CR
19-APR-21	RG0Z/2021/002770	D12PV2000000420	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IPO ZANZIBAR REVENUE BOARD A/C 0404003001 IRO KIWA NI MKATO KWA SUPPLIER AP	19,050,000.00	0.00	7,218,037,350.14 CR
19-APR-21	RG0Z/2021/002770	D12PV2000000421	INTERNAL TRANSFER TO TRA DOMESTIC REVENUE ZANZIBAR A/C 9928134104 IRO IKIWA NI MKATO WA TRA KWA SUPP	2,159,000.00	0.00	7,215,878,350.14 CR

STATEMENT BALANCE : 7,215,878,350.14 CR
AVAILABLE BALANCE AS OF 21/04/2022 : 42,390,053,683.53 CR

CLOSING BALANCE : 7,215,878,350.14 CR

TOTAL NUMBER OF TRANSACTIONS : 6

BANK OF TANZANIA
Statement of Account
SYMBOLS*DEPOSITS

RUN DATE : 21/04/2022
PAGE : 1

STATEMENT DATE & TIME : 21/04/2022 10:59:18

NAME OF ACCOUNT HOLDER : PS - MIN. OF FINANCE AND
ADDRESS : GOZ RECURRENENT EXPENDITURE

ACCOUNT NUMBER : 9928190704
ACCOUNT DESCRIPTION : CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP. TISS
STATEMENT OF ACCOUNT FROM : 09-MAY-21 TO 09-MAY-21
BRANCH : 004
CURRENCY : TZS
ACCOUNT TYPE : CAZ - ZCP CAPITAL ACCOUNT
SEQUENCE NO : 1

DATE RELATED REF NO. REFERENCE TRANSACTION DETAILS AMOUNT (DR) AMOUNT (CR) BALANCE

OPENING BALANCE : 16,995,674,780.75 CR

09-MAY-21	RG0Z/2021/002853	R01PV2000000710	TISS TRANSFER TO EUAFETZTZ IFO AMT AND VAI INVESTMENT COMPANY LIMITED A/C 01567470000 IRO MALIPO YA AWAMU YA MWANZO KWA	523,452,974.58	0.00	16,472,221,806.17 CR
09-MAY-21	RG0Z/2021/002853	P01PV2000000845	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IFO SH TRADER AND FUMIGATION A/C 021104003510 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	63,333,333.00	0.00	16,408,888,473.17 CR
09-MAY-21	RG0Z/2021/002853	P01PV2000000847	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IFO SKIFARU INVESTMENT AND ENGINEERING LTD A/C 0718591001 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	218,069,807.00	0.00	16,190,818,666.17 CR
09-MAY-21	RG0Z/2021/002853	R01PV2000000713	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IFO ONSPACE CONSULT COMPANY LIMITED A/C 01J1079381600 IRO MALIPO YA AWAMU YA PLI YA MSH	51,767,043.75	0.00	16,139,051,622.42 CR
09-MAY-21	RG0Z/2021/002853	P01PV2000000846	INTERNAL TRANSFER TO TRA DOMESTIC REVENUE ZANZIBAR A/C 9928134104 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA ZUWIO L	14,810,691.60	0.00	16,124,240,930.82 CR

STATEMENT BALANCE : 16,124,240,930.82 CR
AVAILABLE BALANCE AS OF 21/04/2022 : 42,390,053,683.53 CR

CLOSING BALANCE : 16,124,240,930.82 CR

TOTAL NUMBER OF TRANSACTIONS : 5

BANK OF TANZANIA
Statement of Account
SYMBOLS*DEPOSITS

RUN DATE : 21/04/2022
PAGE : 1

STATEMENT DATE & TIME : 21/04/2022 11:45:07
NAME OF ACCOUNT HOLDER : PS - MIN. OF FINANCE AND
ADDRESS : GOZ RECURRENT EXPENDITURE

ACCOUNT NUMBER : 9928190704
ACCOUNT DESCRIPTION : CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP.TISS
STATEMENT OF ACCOUNT FROM : 27-MAY-21 TO 27-MAY-21

BRANCH : 004
CURRENCY : TZS - TANZANIA SHILLING
ACCOUNT TYPE : CAZ - ZCP CAPITAL ACCOUNT
SEQUENCE NO : 1

DATE	RELATED REF NO.	REFERENCE	TRANSACTION DETAILS	AMOUNT (DR)	AMOUNT (CR)	BALANCE
27-MAY-21	RG0Z/2021/002957	K01PV2000001262	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IFO MODERN BUILDING CONTRACTORS LTD A/C 0450164000 IRO IKIWA NI FEDHA KWA AJILI YA MA	127,826,087.00	0.00	13,067,940,954.80 CR
27-MAY-21	RG0Z/2021/002957	P01PV2000000898	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IFO SAS CONSTRUCTION LTD A/C 0451700000 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	294,086,956.54	0.00	12,773,853,998.26 CR
27-MAY-21	RG0Z/2021/002957	K01PV2000001263	EFT TRANSFER TO PBZATZTZ IFO WAZALENDO COMPANY LTD A/C 031104000076 IRO IKIWA NI FEDHA KWA AJILI YA US	6,364,817.00	0.00	12,767,489,181.26 CR
27-MAY-21	RG0Z/2021/002957	K01PV2000001265	EFT TRANSFER TO PBZATZTZ IFO MOE BADEA PROJECT A/C 021103000650 IRO IKIWA NI FEDHA KWA AJILI YA MA	15,000,000.00	0.00	12,752,489,181.26 CR
27-MAY-21	RG0Z/2021/002957	P01PV2000000899	INTERNAL TRANSFER TO ZANZIBAR REVENUE BOARD A/C 9928130504 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	46,434,782.61	0.00	12,706,054,398.65 CR
27-MAY-21	RG0Z/2021/002957	P01PV2000000900	INTERNAL TRANSFER TO TRA DOMESTIC REVENUE ZANZIBAR A/C 9928134104 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	15,478,260.85	0.00	12,690,576,137.80 CR
27-MAY-21	MOFP/B 10/21/05/10			0.00	316,057,000.00	13,006,633,137.80 CR

STATEMENT BALANCE : 13,006,633,137.80 CR
AVAILABLE BALANCE AS OF 21/04/2022 : 42,390,053,683.53 CR

CLOSING BALANCE : 13,006,633,137.80 CR

TOTAL NUMBER OF TRANSACTIONS : 7

BANK OF TANZANIA
Statement of Account
SYMBOLS*DEPOSITS

RUN DATE : 21/04/2022
PAGE : 1

STATEMENT DATE & TIME : 21/04/2022 11:46:45
NAME OF ACCOUNT HOLDER : PS - MIN. OF FINANCE AND
ADDRESS : GOZ RECURRENT EXPENDITURE

ACCOUNT NUMBER : 9928190704
ACCOUNT DESCRIPTION : CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP. TISS
STATEMENT OF ACCOUNT FROM : 29-JUN-21 TO 29-JUN-21

BRANCH : 004
CURRENCY : TZS - TANZANIA SHILLING
ACCOUNT TYPE : CAZ - ZCP CAPITAL ACCOUNT
SEQUENCE NO : 1

DATE	RELATED REF NO.	REFERENCE	TRANSACTION DETAILS	AMOUNT (DR)	AMOUNT (CR)	BALANCE
OPENING BALANCE : 10,931,000,000.00 CR						
29-JUN-21	RG02/2021/003102	P01PV2000001010	TISS TRANSFER TO MKCPRTZ IFO EDGE ENGINEERING AND CONSULTING LTD A/C 00110610237801 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	261,210,725.00	0.00	10,669,789,275.00 CR
29-JUN-21	RG02/2021/003102	P01PV2000001012	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IFO SH TRADER AND FUMIGATION A/C 021104003510 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	79,810,926.00	0.00	10,589,978,349.00 CR
29-JUN-21	RG02/2021/003102	P01PV2000001013	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IFO SAS CONSTRUCTION LTD A/C 54120100003482 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	416,643,104.36	0.00	10,173,335,244.64 CR
29-JUN-21	RG02/2021/003102	P01PV2000001015	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IFO KATIBU MKU WIZARA YA UJENZI A/C 021101000043 IRO P01 IKIWA NI UHAULISHAJI WA FE	1,346,587,312.00	0.00	8,826,747,932.64 CR
29-JUN-21	RG02/2021/003102	P01PV2000001011	INTERNAL TRANSFER TO TRA DOMESTIC REVENUE ZANZIBAR A/C 9928134104 IRO P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K	13,747,932.64	0.00	8,813,000,000.00 CR
29-JUN-21	RG02/2021/003105	B01PV20000000600	TISS TRANSFER TO PBZATZTZ IFO WAKALA WA MAJENGO MIRADI PEMBA A/C 0721233001 IRO IKIWA NI MALIPO YA UJENZI NA	150,000,000.00	0.00	8,663,000,000.00 CR
29-JUN-21	MOFPB10210625	12M163594	INTERNAL TRANSFER FROM 9928170804 IRO BEING FUND TRANSFER IFO ACCOUNT NO 9928190704	0.00	6,035,000.00	8,669,035,000.00 CR
29-JUN-21	MOFPB10210626	12M163596	INTERNAL TRANSFER FROM 9928170804 IRO BEING FUND TRANSFER IFO ACCOUNT NO 9928190704	0.00	6,310,000.00	8,675,345,000.00 CR
29-JUN-21	MOFPB10210627	12M163597	INTERNAL TRANSFER FROM 9928170804 IRO BEING FUND TRANSFER IFO ACCOUNT NO 9928190704	0.00	22,409,000.00	8,697,754,000.00 CR
29-JUN-21	MOFPB10210624	12M163598	INTERNAL TRANSFER FROM 9928170804 IRO BEING FUND TRANSFER IFO ACCOUNT NO 9928190704	0.00	92,769,000.00	8,790,523,000.00 CR

STATEMENT BALANCE : 8,790,523,000.00 CR
AVAILABLE BALANCE AS OF 21/04/2022 : 42,390,053,683.53 CR

CLOSING BALANCE : 8,790,523,000.00 CR

TOTAL NUMBER OF TRANSACTIONS : 10

Report Header

Application: Alliance Message Management
 Report type: Message File - Message Details Report
 Operator: MUZNE
 Alliance Server Instance: LIVE-ENTRY
 Date - Time: 2022/04/25 11:25:37

Messages

Message 1

***

Message Identifier

Message Preparation Application: SWIFT Interface
 Unique Message Identifier: O TANZTZTXXXX 103 P01PV2000000845 (suffix 210510262930)

Message Header

Status: Read-Only
 Format: Swift Sub-Format: Output
 Identifier: fin.103 Expansion: Single Customer Credit Transfer
 Application: FIN Nature: Financial
 Sender: TANZTZTXXXX LT: A
 Receiver: PBZATZTXXX LT: A
 Transaction Reference: P01PV2000000845
 Fin Copy Service: TIS
 Priority: Normal
 Monitoring: None
 MUR: P01PV2000000845
 UETR: c1e0d42c-60b0-4d98-8e05-2a0110ac85dd
 Amount: 63333333, Currency: TZS Value Date: 09/05/21

Message Text

Block 3
 {103:TIS}{108:P01PV2000000845}{121:c1e0d42c-60b0-4d98-8e05-2a0110ac85dd}{115:0002182862}{433:/FPO/FALSE POSITIVE}
 Block 4
 F20: Sender's Reference
     P01PV2000000845
 F23B: Bank Operation Code
     CRED
 F32A: Value Date/Currency/Interbank Settled Amount
     Date: 210509 2021 May 09
     Currency: TZS TANZANIAN SHILLING
     Amount: 63333333,00 #63333333,00#
 F50K: Ordering Customer - Account - Name and Address
     Account:
         /CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP.TISS
     Name and Address: MINISTRY OF WORKS COMMUNICATIONS
 F52A: Ordering Institution - Party Identifier - Identifier Code
     Identifier Code:
         TANZTZTX
                 BANK OF TANZANIA
                 DAR ES SALAAM TZ
 F57A: Account With Institution - Party Identifier - Identifier Code
     Identifier Code:
         PBZATZTZ
                 PEOPLE'S BANK OF ZANZIBAR, THE
                 ZANZIBAR TZ

F59: Beneficiary Customer - Account - Name and Address

Account:

/021104003510

Name and Address: SH TRADER AND FUMIGATION

F71A: Details of Charges

SHA

F72: Sender to Receiver Information

Line1: Line 1

Code: /RG/

Lines2to6: Lines 2-6

Lines2to6: Lines 2-6: Narrative

Narrative: //P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K

Lines2to6: Lines 2-6: Narrative

Narrative: //UNAPPLIED RTN TO 9927333330

Lines2to6: Lines 2-6: Narrative

Narrative: // QUOTE REF: P01PV2000000845

Block 5

{CHK:D1DF8BE61063}{DLM:}

Other

Delivery overdue warning request No

Network delivery notif. request No

Payment Confirmation Status:

Confirmed Currency:

Confirmed Amount:

Confirmed Date:

Report Header

Application: Alliance Message Management
 Report type: Message File - Message Details Report
 Operator: MUZNE
 Alliance Server Instance: LIVE-ENTRY
 Date - Time: 2022/04/25 09:44:20

Messages

Message 1

```

***
Message Identifier
Message Preparation      SWIFT Interface
Application:
Unique Message Identifier:  O TANZTZTXXXX 103 P01PV2000000761 (suffix 210419253136)
Message Header
Status:                 Read-Only
Format:                 Swift           Sub-Format:           Output
Identifier:             fin.103           Expansion:            Single Customer Credit Transfer
Application             FIN           Nature:              Financial
Sender:                TANZTZTXXXX           LT:                  A
Receiver:              PBZATZTZX           LT:                  A
Transaction Reference:  P01PV2000000761
Fin Copy Service:      TIS
Priority:               Normal
Monitoring:            None
MUR:                   P01PV2000000761
UETR:                  c04f5f58-e4dc-48d3-8e05-2a0110ace4cb
Amount:                 73786407,           Currency:             TZS           Value Date:           19/04/21
Message Text
Block 3
{103:TIS}{108:P01PV2000000761}{121:c04f5f58-e4dc-48d3-8e05-2a0110ace4cb}{115:0001933786}{433:/FPO/FALSE POSITIVE}
Block 4
F20: Sender's Reference
      P01PV2000000761
F23B: Bank Operation Code
      CRED
F32A: Value Date/Currency/Interbank Settled Amount
      Date:           210419           2021 Apr 19
      Currency:       TZS           TANZANIAN SHILLING
      Amount:         73786407,00           #73786407,00#
F50K: Ordering Customer - Account - Name and Address
      Account:
            /CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP.TISS
      Name and Address:           MINISTRY OF WORKS COMMUNICATIONS
F52A: Ordering Institution - Party Identifier - Identifier Code
      Identifier Code:
            TANZTZTX
            BANK OF TANZANIA
            DAR ES SALAAM TZ
F57A: Account With Institution - Party Identifier - Identifier Code
      Identifier Code:
            PBZATZTZ
            PEOPLE'S BANK OF ZANZIBAR, THE
            ZANZIBAR TZ
    
```


F59: Beneficiary Customer - Account - Name and Address
 Account: /021104003510
 Name and Address: SH TRADER AND FUMIGATION
 F71A: Details of Charges
 SHA
 F72: Sender to Receiver Information
 Line1: Line 1
 Code: /RG/
 Lines2to6: Lines 2-6
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //UNAPPLIED RTN TO 9927333330
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: // QUOTE REF: P01PV2000000761

Block 5

{CHK:DC5D0984ECEP}

Other

Delivery overdue warning request **No**
 Network delivery notif. request **No**
 Payment Confirmation Status:
 Confirmed Currency:
 Confirmed Amount:
 Confirmed Date:

Report Header

Application: Alliance Message Management
 Report type: Message File - Message Details Report
 Operator: MUZNE
 Alliance Server Instance: LIVE-ENTRY
 Date - Time: 2022/04/25 10:04:34

Messages

Message 1

```

***
Message Identifier
Message Preparation      SWIFT Interface
Application:
Unique Message Identifier:  O TANZTZTXXXX 103 P01PV2000001012 (suffix 210629286659)
Message Header
Status:                Read-Only
Format:                Swift          Sub-Format:          Output
Identifier:            fin.103      Expansion:           Single Customer Credit Transfer
Application            FIN          Nature:             Financial
Sender:               TANZTZTXXXX  LT:                A
Receiver:             PBZATZTXXX  LT:                A
Transaction Reference: P01PV2000001012
Fin Copy Service:     TIS
Priority:              Normal
Monitoring:           None
MUR:                  P01PV2000001012
UETR:                 c5e42bc9-9220-4cc0-8e05-2a0110acd4f5
Amount:               79810926,      Currency:           TZS      Value Date:         29/06/21
Message Text
Block 3
{103:TIS}{108:P01PV2000001012}{121:c5e42bc9-9220-4cc0-8e05-2a0110acd4f5}{115:0002795651}{433:/FPO/FALSE POSITIVE}
Block 4
F20: Sender's Reference
      P01PV2000001012
F23B: Bank Operation Code
      CRED
F32A: Value Date/Currency/Interbank Settled Amount
      Date:          210629          2021 Jun 29
      Currency:      TZS            TANZANIAN SHILLING
      Amount:        79810926,00     #79810926,00#
F50K: Ordering Customer - Account - Name and Address
      Account:
          /CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP.TISS
      Name and Address:  MINISTRY OF WORKS COMMUNICATIONS
F52A: Ordering Institution - Party Identifier - Identifier Code
      Identifier Code:
          TANZTZTX
          BANK OF TANZANIA
          DAR ES SALAAM TZ
F57A: Account With Institution - Party Identifier - Identifier Code
      Identifier Code:
          PBZATZTZ
          PEOPLE'S BANK OF ZANZIBAR, THE
          ZANZIBAR TZ
    
```

F59: Beneficiary Customer - Account - Name and Address
 Account: /021104003510
 Name and Address: SH TRADER AND FUMIGATION
 F71A: Details of Charges
 SHA
 F72: Sender to Receiver Information
 Line1: Line 1
 Code: /RG/
 Lines2to6: Lines 2-6
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //UNAPPLIED RTN TO 9927333330
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: // QUOTE REF: P01PV2000001012

Block 5

{CHK:DEDE2FE51C1C}{DLM:}

Other

Delivery overdue warning request **No**
 Network delivery notif. request **No**
 Payment Confirmation Status:
 Confirmed Currency:
 Confirmed Amount:
 Confirmed Date:

Report Header

Application: Alliance Message Management
 Report type: Message File - Message Details Report
 Operator: MUZNE
 Alliance Server Instance: LIVE-ENTRY
 Date - Time: 2022/04/25 09:43:23

Messages

Message 1

***

Message Identifier

Message Preparation Application: SWIFT Interface
 Unique Message Identifier: O TANZTZTXXXX 103 P01PV2000000763 (suffix 210419253137)

Message Header

Status: Read-Only
 Format: Swift Sub-Format: Output
 Identifier: fin.103 Expansion: Single Customer Credit Transfer
 Application: FIN Nature: Financial
 Sender: TANZTZTXXXX LT: A
 Receiver: PBZATZTXXX LT: A
 Transaction Reference: P01PV2000000763
 Fin Copy Service: TIS
 Priority: Normal
 Monitoring: None
 MUR: P01PV2000000763
 UETR: c04f5f58-e4dd-48d3-8e05-2a0110ace4cb
 Amount: 190000000, Currency: TZS Value Date: 19/04/21

Message Text

Block 3
 {103:TIS}{108:P01PV2000000763}{121:c04f5f58-e4dd-48d3-8e05-2a0110ace4cb}{115:0001933789}{433:/FPO/FALSE POSITIVE}
 Block 4
 F20: Sender's Reference
     P01PV2000000763
 F23B: Bank Operation Code
     CRED
 F32A: Value Date/Currency/Interbank Settled Amount
     Date: 210419 2021 Apr 19
     Currency: TZS TANZANIAN SHILLING
     Amount: 190000000,00 #190000000,00#
 F50K: Ordering Customer - Account - Name and Address
     Account:
         /CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP.TISS
     Name and Address: MINISTRY OF WORKS COMMUNICATIONS
 F52A: Ordering Institution - Party Identifier - Identifier Code
     Identifier Code:
         TANZTZTX
                 BANK OF TANZANIA
                 DAR ES SALAAM TZ
 F57A: Account With Institution - Party Identifier - Identifier Code
     Identifier Code:
         PBZATZTZ
                 PEOPLE'S BANK OF ZANZIBAR, THE
                 ZANZIBAR TZ

F59: Beneficiary Customer - Account - Name and Address
 Account: /0451700000
 Name and Address: SAS CONSTRUCTION LTD
 F71A: Details of Charges
 SHA
 F72: Sender to Receiver Information
 Line1: Line 1
 Code: /RG/
 Lines2to6: Lines 2-6
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //UNAPPLIED RTN TO 9927333330
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: // QUOTE REF: P01PV2000000763

Block 5

{CHK:05FDA0C19B62}

Other

Delivery overdue warning request **No**
 Network delivery notif. request **No**
 Payment Confirmation Status:
 Confirmed Currency:
 Confirmed Amount:
 Confirmed Date:

Report Header

Application: Alliance Message Management
 Report type: Message File - Message Details Report
 Operator: MUZNE
 Alliance Server Instance: LIVE-ENTRY
 Date - Time: 2022/04/25 11:26:39

Messages

Message 1

```

***
Message Identifier
Message Preparation      SWIFT Interface
Application:
Unique Message Identifier:  O TANZTZTXXXX 103 P01PV2000000847 (suffix 210510262933)
Message Header
Status:                 Read-Only
Format:                 Swift           Sub-Format:           Output
Identifier:             fin.103       Expansion:            Single Customer Credit Transfer
Application             FIN           Nature:              Financial
Sender:                 TANZTZTXXXX  LT:                 A
Receiver:               PBZATZTXXX  LT:                 A
Transaction Reference:  P01PV2000000847
Fin Copy Service:      TIS
Priority:               Normal
Monitoring:            None
MUR:                   P01PV2000000847
UETR:                  c1e0d42c-60b1-4d98-8e05-2a0110ac85dd
Amount:                218069807,      Currency:            TZS      Value Date:          09/05/21
Message Text
Block 3
{103:TIS}{108:P01PV2000000847}{121:c1e0d42c-60b1-4d98-8e05-2a0110ac85dd}{115:0002182863}{433:/FPO/FALSE POSITIVE}
Block 4
F20: Sender's Reference
      P01PV2000000847
F23B: Bank Operation Code
      CRED
F32A: Value Date/Currency/Interbank Settled Amount
      Date:          210509          2021 May 09
      Currency:      TZS            TANZANIAN SHILLING
      Amount:        218069807,00    #218069807,00#
F50K: Ordering Customer - Account - Name and Address
      Account:
            /CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP.TISS
            Name and Address:      MINISTRY OF WORKS COMMUNICATIONS
F52A: Ordering Institution - Party Identifier - Identifier Code
      Identifier Code:
            TANZTZTX
            BANK OF TANZANIA
            DAR ES SALAAM TZ
F57A: Account With Institution - Party Identifier - Identifier Code
      Identifier Code:
            PBZATZTZ
            PEOPLE'S BANK OF ZANZIBAR, THE
            ZANZIBAR TZ
    
```

F59: Beneficiary Customer - Account - Name and Address
 Account: /0718591001
 Name and Address: SKIFARU INVESTMENT AND ENGINEERING
 F71A: Details of Charges
 SHA
 F72: Sender to Receiver Information
 Line1: Line 1
 Code: /RG/
 Lines2to6: Lines 2-6
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //UNAPPLIED RTN TO 9927333330
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: // QUOTE REF: P01PV2000000847

Block 5

{CHK:FCB484C165B5}{DLM:}

Other

Delivery overdue warning request **No**
 Network delivery notif. request **No**
 Payment Confirmation Status:
 Confirmed Currency:
 Confirmed Amount:
 Confirmed Date:

Report Header

Application: Alliance Message Management
 Report type: Message File - Message Details Report
 Operator: MUZNE
 Alliance Server Instance: LIVE-ENTRY
 Date - Time: 2022/04/25 11:27:53

Messages

Message 1

***

Message Identifier

Message Preparation Application: SWIFT Interface
 Unique Message Identifier: O TANZTZTXXXX 103 P01PV2000000898 (suffix 210528271626)

Message Header

Status: Read-Only
 Format: Swift Sub-Format: Output
 Identifier: fin.103 Expansion: Single Customer Credit Transfer
 Application: FIN Nature: Financial
 Sender: TANZTZTXXXX LT: A
 Receiver: PBZATZTXXX LT: A
 Transaction Reference: P01PV2000000898
 Fin Copy Service: TIS
 Priority: Normal
 Monitoring: None
 MUR: P01PV2000000898
 UETR: c34e2591-cdfa-413d-8e05-2a0110ac927d
 Amount: 294086956,54 Currency: TZS Value Date: 27/05/21

Message Text

Block 3
 {103:TIS}{108:P01PV2000000898}{121:c34e2591-cdfa-413d-8e05-2a0110ac927d}{115:0002374345}{433:/FPO/FALSE POSITIVE}
 Block 4
 F20: Sender's Reference
     P01PV2000000898
 F23B: Bank Operation Code
     CRED
 F32A: Value Date/Currency/Interbank Settled Amount
     Date: 210527 2021 May 27
     Currency: TZS TANZANIAN SHILLING
     Amount: 294086956,54 #294086956,54#
 F50K: Ordering Customer - Account - Name and Address
     Account:
         /CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP.TISS
     Name and Address: MINISTRY OF WORKS COMMUNICATIONS
 F52A: Ordering Institution - Party Identifier - Identifier Code
     Identifier Code:
         TANZTZTX
                 BANK OF TANZANIA
                 DAR ES SALAAM TZ
 F57A: Account With Institution - Party Identifier - Identifier Code
     Identifier Code:
         PBZATZTZ
                 PEOPLE'S BANK OF ZANZIBAR, THE
                 ZANZIBAR TZ

F59: Beneficiary Customer - Account - Name and Address
 Account: /0451700000
 Name and Address: SAS CONSTRUCTION LTD
 F71A: Details of Charges
 SHA
 F72: Sender to Receiver Information
 Line1: Line 1
 Code: /RG/
 Lines2to6: Lines 2-6
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //UNAPPLIED RTN TO 9927333330
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: // QUOTE REF: P01PV2000000898

Block 5

{CHK:9BE90133A9A3}{DLM:}

Other

Delivery overdue warning request **No**
 Network delivery notif. request **No**
 Payment Confirmation Status:
 Confirmed Currency:
 Confirmed Amount:
 Confirmed Date:

Report Header

Application: Alliance Message Management
 Report type: Message File - Message Details Report
 Operator: MUZNE
 Alliance Server Instance: LIVE-ENTRY
 Date - Time: 2022/04/25 10:03:47

Messages

Message 1

***

Message Identifier

Message Preparation Application: SWIFT Interface
 Unique Message Identifier: O TANZTZTXXXX 103 P01PV2000001013 (suffix 210629286675)

Message Header

Status: Read-Only
 Format: Swift Sub-Format: Output
 Identifier: fin.103 Expansion: Single Customer Credit Transfer
 Application: FIN Nature: Financial
 Sender: TANZTZTXXXX LT: A
 Receiver: PBZATZTXXX LT: A
 Transaction Reference: P01PV2000001013
 Fin Copy Service: TIS
 Priority: Normal
 Monitoring: None
 MUR: P01PV2000001013
 UETR: c5e42bc9-9221-4cc0-8e05-2a0110acd4f5
 Amount: 416643104,36 Currency: TZS Value Date: 29/06/21

Message Text

Block 3
 {103:TIS}{108:P01PV2000001013}{121:c5e42bc9-9221-4cc0-8e05-2a0110acd4f5}{115:0002795654}{433:/FPO/FALSE POSITIVE}
 Block 4
 F20: Sender's Reference
     P01PV2000001013
 F23B: Bank Operation Code
     CRED
 F32A: Value Date/Currency/Interbank Settled Amount
     Date: 210629 2021 Jun 29
     Currency: TZS TANZANIAN SHILLING
     Amount: 416643104,36 #416643104,36#
 F50K: Ordering Customer - Account - Name and Address
     Account:
         /CENTRAL PAYMENT CAPITAL EXP.TISS
     Name and Address: MINISTRY OF WORKS COMMUNICATIONS
 F52A: Ordering Institution - Party Identifier - Identifier Code
     Identifier Code:
         TANZTZTX
                 BANK OF TANZANIA
                 DAR ES SALAAM TZ
 F57A: Account With Institution - Party Identifier - Identifier Code
     Identifier Code:
         PBZATZTZ
                 PEOPLE'S BANK OF ZANZIBAR, THE
                 ZANZIBAR TZ

F59: Beneficiary Customer - Account - Name and Address
 Account: /54120100003482
 Name and Address: SAS CONSTRUCTION LTD
 F71A: Details of Charges
 SHA
 F72: Sender to Receiver Information
 Line1: Line 1
 Code: /RG/
 Lines2to6: Lines 2-6
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //P01 IKIWA NI MALIPO YA FEDHA K
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: //UNAPPLIED RTN TO 9927333330
 Lines2to6: Lines 2-6: Narrative
 Narrative: // QUOTE REF: P01PV2000001013

Block 5

{CHK:5AF104F8D2D8}{DLM:}

Other

Delivery overdue warning request **No**
 Network delivery notif. request **No**
 Payment Confirmation Status:
 Confirmed Currency:
 Confirmed Amount:
 Confirmed Date:

